

Holy Bible

Aionian **Edition®**

Българска Библия

Bulgarian Bible

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Българска Библия
Bulgarian Bible
New Testament

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Bible4u.net

Source version: 11/21/2022

Source copyright: Public Domain

Translator unknown

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/2/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Преговор

Българска at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Българска at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

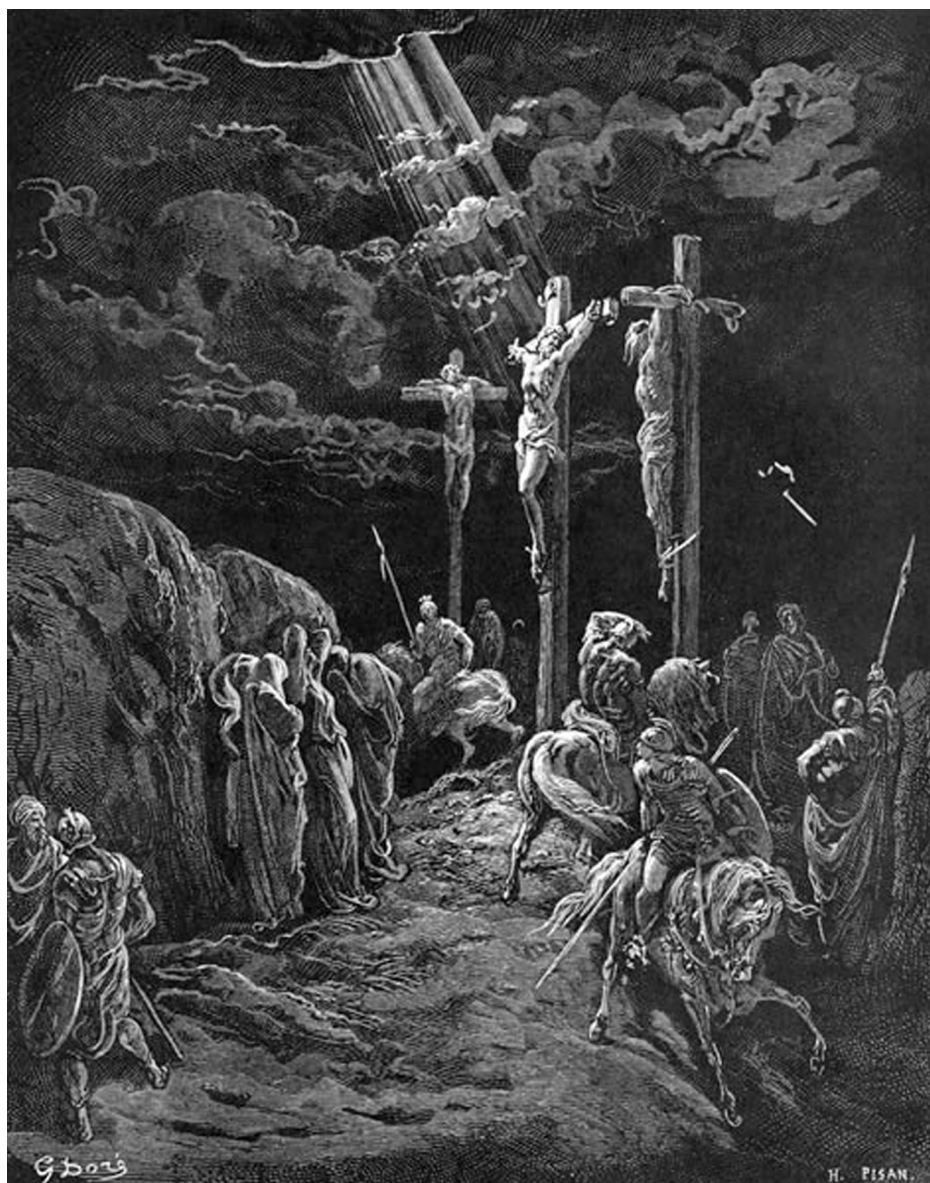
Съдържание

Новия Завет

Матей	1
Марко	27
Лука	43
Йоан	71
Деяния	92
Римляни	120
1 Коринтяни	131
2 Коринтяни	142
Галатяни	149
Ефесяни	153
Филипяни	157
Колосяни	160
1 Солунци	163
2 Солунци	166
1 Тимотей	168
2 Тимотей	171
Тит	174
Филимон	176
Евреи	177
Яков	186
1 Петрово	189
2 Петрово	192
1 Йоаново	194
2 Йоаново	197
3 Йоаново	198
Юда	199
Откровение	200

приложение

ръководство за читател
Терминологичен речник
Карти
провидение
илюстрации, Doré

А Исус каза: Отче, прости им, защото не знаят какво правят.
И като разделиха дрехите Му, хвърлиха жребие за тях.
Лука 23:34

Матей

1 Родословието на Исуса Христа, син на Давида, син на Авраама. **2** Авраам роди Исаак; Исаак роди Якова; Яков роди Юда и братята му; **3** Юда роди Фареса и Зара от Тамар; Фарес роди Есрона; Есрон роди Арама; **4** Арам роди Аминадава; Аминадав **5** Салмон роди Вооза от Рахав; Вооз роди Овида от Рут; Овид роди Есея; **6** а Есей роди цар Давида; цар Давид роди Соломона от Уриевата жена; **7** Соломон роди Ровоама; Ровоам роди Авия; Авия роди Аса; **8** Аса роди Йосафата; Йосафат роди Йорама; Йорам роди Озия; **9** Озия роди Йотама; Йотам роди Ахаза; Ахаз роди Езекия; **10** Езекия роди Манасия; Манасия роди Амона; Амон роди Йосия; **11** а Йосия роди Ехония и братята му във времето на преселението във Вавилон. **12** А след преселението във Вавилон, Ехония роди Салатиила; Салатиил роди Зоровавела; **13** Зоровавел роди Авиуда; Авиуд роди Елиаким; Елиаким роди Азора; **14** Азор роди Садока; Садок роди Ахима; Ахим роди Елиуда; **15** Елиуд роди Елеазара; Елеазар роди Матана; Матан роди Якова; **16** а Яков роди Йосифа, мъжа на Мария, от която се роди Исус, Който се нарича Христос(Помазаник или Месия.) **17** И така, всичките родове от Авраама до Давида са четиринадесет; от Давида до преселението във Вавилон, четиринадесет рода; и от преселението във Вавилон до Христа, четиринадесет рода. **18** А рождението на Исуса Христа(Помазаника) беше така: след като бе сгодена майка Му Мария за Йосифа, преди да бяха се съединили тя се намери непразна от Святия Дух. **19** А мъжът ѝ Йосиф, понеже беше праведен, а пък не искаше да я изложи, намисли да я напусне тайно. **20** Но, когато мислеше това, ето, ангел от Господа му се яви насъне и каза: Йосифе, сине Давидов, не бой се да вземеш жена си Мария; защото зачатото в нея е от Святия Дух. **21** Тя ще роди син, и ще Му наречеш името Исус(Спасител); защото Той ще спаси людето Си от греховете им. **22** А всичко това стана за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: **23** "Ето девицата ще зачне и ще роди син; и ще му нарекат името Емануил" (което значи, Бог с нас). **24** И тъй, Йосиф, като

стана от сън, стори както му заповяда ангелът от Господа и взе жена си; **25** но не я познаваше докато тя роди [първородния си] син; и нарече Му името Исус.

2 А когато се роди Исус във Витлеем Юдейски, в дните на цар Ирода, ето, мъдrecи от изток пристигнаха в Ерусалим. **2** И казаха: Къде е Юдейският цар, който се е родил? Защото видяхме звездата Му на изток, и дойдохме да Му се поклоним. **3** Като чу това Ирод, смути се, и цял Ерусалим се него. **4** Затова събра всички народни главни свещеници и книжници и ги разпитваше, къде трябваше да се роди Христос. **5** А те му казаха: Във Витлеем Юдейски, защото така е писано чрез пророка: **6** "И ти, Витлееме, земьо Юдова, никак не си най-малък между Юдовите началства, защото от тебе ще произлезе Вожд; Който ще бъде пастир на Моя народ Израил". **7** Тогава Ирод повика тайно мъдrecите и внимателно научи от тях времето, когато се е явила звездата. **8** И като ги изпрати във Витлеем, каза им: Идете, разпитайте внимателно за детето; и като Го намерите, известете ми, за да ида и аз да Му се поклоня. **9** А те, като изслушаха царя, тръгнаха си; и, ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и спря над мястото където беше детето. **10** Като видяха звездата, зарадваха се твърде много. **11** И като влязоха в къщата, видяха детето с майка Му Мария, паднаха и Му се поклониха; и отваряйки съкровищата си принесоха Му дарове. **12** И понеже им се откри от Бог насъне да се не връщат при Ирода, те си отидоха през друг път в своята страна. **13** А след отиването им, ето, ангел от Господа се явява насъне на Йосифа и казва: Стани, вземи детето и майка Му, и бягай в Египет, и остани там докато ти река, защото Ирод ще потърси детето за да Го погуби. **14** И тъй, той стана, взе детето и майка Му през нощта и отиде в Египет, **15** където остана до Иродовата смърт; за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: "От Египет повиках Сина Си". **16** Тогава Ирод, като видя, че беше подигран от мъдrecите, разяри се твърде много, и прати да погубят всичките мъжки младенци във Витлеем и

във всичките му околности, от две години и по-долу, според времето, което внимателно бе изучил от мъдреците. 17 Тогава се изпълни реченото от пророк Еремия, който казва: 18 "Глас се чу в Рама, плач и писък и голямо ридание; Рахил оплакваше чадата си, и не искаше да се утеши, защото ги няма вече". 19 А като умря Ирод, ето ангел от Господа се явява насъне на Йосифа в Египет и казва: 20 Стани, вземи детето и майка Му, и иди в Израелевата земя; защото измряха ония, които искаха живота на детето. 21 И тъй той стана, взе детето и майка Му, и дойде в Израелевата земя. 22 Но като чу, че над Юдея царувал Архелай, наместо баща си Ирода, страхуваше се да иде там; и, понеже му бе открито от Бога насъне, оттегли се в Галилейските страни, 23 дойде и се засели в един град наречен Назарет; за да се сбъдне реченото чрез пророците, че ще се нарече Назарей.

3 В ония дни дойде Йоан Кръстител и проповядваше в Юдейската пустиня, като казваше: 2 Покайте се понеже наближи небесното царство. 3 Защото този беше, за когото се е говорило чрез пророк Исаия, който казва: "Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа, прави направите пътеките за Него". 4 А тоя Йоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си; а храната му беше акриди и див мед. 5 Тогава излизаха при него Ерусалим, цяла Юдея и цялата Йорданска околност, 6 и се кръщаваха от него в реката Йордан, като изповядваха греховете си. 7 А като видя, че мнозина от фарисеите и садукееите идеха да се кръстят от него, рече им: Рожби ехидни! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв? 8 Затова, принасяйте плодове достойни за покаяние; 9 и не мислете да думате в себе си: Авраам е нашият баща; защото ви казвам, че Бог може и от тия камъни да въздигне чада на Авраама. 10 А и брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огъня се хвърля. 11 Аз ви кръствам с вода за покаяние; а Оня, Който иде след мене, е по-силен от мене, Комуто не съм достоен да понеса обувката; Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън. 12 Лопатата е в ръката Му, и Той

здраво ще очисти гумното Си, и ще събере житото Си в житницата, а плевата ще изгори в неугасим огън. 13 Тогава идва Исус от Галилея на Йордан при Йоана за да се кръсти от него. 14 А Йоан го възпираше, казвайки: Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, и Ти ли идеш при мене? 15 А Исус в отговор му рече: Остави сега, защото така ни е прилично да изпълним всичко що е право. Тогава Йоан Го остави. 16 И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата; и, ето, отвориха Му се небесата и видя Божиат Дух, че слиза като гълъб и се спускаше на Него; 17 и ето глас от небесата, който казваше: Този е възлюбеният Ми Син, в Когото е Моето благоволение.

4 Тогава Исус биде отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола. 2 И след като пости четиридесет дни и четиридесет нощи, най-после огладня. 3 И тъй изкусителят дойде и Му рече: Ако си Божий Син кажи на тия камъни да станат хлябове. 4 А Той в отговор каза: Писано е: "Не само с хляб ще живее човек, на с всяко слово, което излиза от Божиите уста". 5 Тогава дяволът Го завежда в святия град, поставя Го на крилото на храма и Му казва: 6 Ако си Божий Син, хвърли се долу; защото е писано: 7 Исус му рече: Писано е още: "Да не изпитваш Господа твоя Бог". 8 Пак Го завежда дяволът на една много висока планина, показва Му всичките царства на света и тяхната слава и казва Му: 9 Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш. 10 Тогава Исус му каза: Махни се, Сатано, защото е писано: "На господата твоя Бог да се покланяш, и само Нему да служиш". 11 Тогава дяволът Го остави; и, ето, ангели дойдоха и Му прислужаха. 12 А когато чу Исус, че Йоан бил предаден, отиде в Галилея. 13 И като напусна Назарет, дойде и се настани в Кипернаум край езерото (Гръцки: Морето. Така и навсякъде в това евангелие.), в Завулоновите и Нефталимовите предели; 14 за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: 15 "Завулоновата земя и Нефталимовата земя, Край езерото, отвъд Йордан, Езическа Галилея; 16 Людете, които седяха в тъмнина. Видяха голяма светлина И на ония, които седяха в страната на смъртна сянка, изгря им светлина". 17 От тогава Исус започна да проповядва, казвайки:

Покайте се, защото наближи небесното царство. 18 И като ходеше край галилейското езеро, видя двама братя, Симона наречен Петър и брат му Андрея, че хвърляха мрежа в езерото, понеже бяха рибари. 19 И казва им: Дойдете след Мене, и аз ще ви направя ловци на човеци. 20 И те веднага оставиха мрежите и отидоха след Него. 21 И като отмина от там, видя други двама братя, Якова Заведеев и брат му Йоана, че кърпеха мрежите си в ладията с баща си Заведей; и ги повика. 22 И те на часа оставиха ладията и баща си, и отидоха след Него. 23 Тогава Исус ходеше по цяла Галилея, и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството, и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ между хората. 24 И разнесе се слух за Него по цяла Сирия; и довеждаха при Него всички болни, страдащи от разни болести и мъки, хванати от бяс, епилептици и парализирани; и ги изцели. 25 И подире Му вървяха големи множества от Галилея и Декапол, от Ерусалим и Юдея, и из отвъд Йордан.

5 А Исус като видя множествата, възкачи се на хълма; и когато седна, учениците Му дойдоха при Него. 2 И като отвори устата Си поучаваше ги казвайки: 3 Блажени нищите по дух, защото е тяхно небесното царство. 4 Блажени скърбящите, защото те ще се утешат. 5 Блажени кротките, защото те ще наследят земята. 6 Блажени които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят. 7 Блажени милостивите, защото на тях ще се показва милост. 8 Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога. 9 Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божи чада. 10 Блажени гонените заради правдата, защото е тяхно небесното царство. 11 Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо, всякакво зло заради Мене; 12 радвайте се и веселете се, защото голяма е наградата ви на небесата, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас. 13 Вие сте солта на земята. Но ако солта обезсолее, с какво ще се осоли? Тя вече за нищо не струва, освен да се изхвърли вън и да се тъпче от хората. 14 Вие сте виделината на света. Град поставен на хълм не може да се укрие. 15 И когато запалят светило, не го турят под шиника,

а на светилника, и то свети на всички, които са въщи. 16 Също така нека свети вашата виделина пред хората, за да виждат добрите ви дела, и да прославят вашия Отец, Който е на небесата. 17 Да не мислите, че съм дошъл да разруша закона или пророците; не съм дошъл да разруша, но да изпълня. 18 Защото истина ви казвам: Докле премине небето и земята, ни една йота, ни една точка от закона няма да премине, докато всичко не се сбъдне. 19 И тъй, който наруши една от тия най-малки заповеди, и научи така хората, най-малък ще се нарече в небесното царство; а който ги изпълни и научи така хората, той ще се нарече велик в небесното царство. 20 Защото казвам ви, че ако вашата правда не надмине правдата на книжниците и фарисеите, никак няма да влезете в небесното царство. 21 Чули сте, че е било казано на старовременните: "Не убивай; и който убие излага се на съд". 22 А пък аз ви казвам, че всеки, който се гневи на брата си [без причина], излага се на съд; и който рече на брата си Рака(Безделниче), излага се на Синедриона; а който му рече: Бунтовни безумец, излага се на огнения пъкъл. (Geenna g1067) 23 И тъй, като принасяш дара си на олтара, ако там си спомниш, че брат ти има нещо против тебе, 24 Остави дара си там пред олтара, и иди, първо се помири с брата си, тогава дойди и принеси дара си. 25 Спогаждай се с противника си по-скоро, докато си на пътя с него към съдилището, да не би противникът ти да те предаде на съдията, а съдията те предаде на служителя, и да бъдеш хвърлен в тъмница. 26 Истина ти казвам: Никак няма да излезеш оттам докле не изплатиш и последния кодрант. 27 Чули сте, че е било казано: "Не прелюбодействуй". 28 Но аз ви казвам, че всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействувал с нея в сърцето си. 29 Ако дясното ти око те съблазнява, извади го и хвърли го; защото по-добре е за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл. (Geenna g1067) 30 И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и хвърли я: защото по-добре е за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да отиде в пъкъл. (Geenna g1067) 31 Още било казано: "Който си напусне жената, нека ѝ

даде разводно писмо". 32 А пък Аз ви казвам, че всеки, който напусне жена си, освен по причина на прелюбодейство, прави я да прелюбодейства; и който се ожени за нея, когато бъде напусната, той прелюбодейства. 33 Чули сте още, че е било казано на старовременните: "Не си престъпвай клетвата, но изпълнявай пред Господа клетвите си". 34 Но Аз ви казвам: Никак да се не кълнете; нито в небето, защото то е престол на Бога; 35 нито в земята, защото е подножието Му; нито в Ерусалим, защото е град на великия Цар. 36 Нито в главата си да се не кълнеш, защото не можеш направи ни един косъм бял или черен. 37 Но говорът ви да бъде: Да, да; Не, не; а каквото е повече от това, е от лукавия. 38 Чули сте, че е било казано: "Око за око, зъб за зъб". 39 А пък Аз ви казвам: Не се противете на злия човек; но, ако те плесне някой по дясната буза, обърни му и другата. 40 На тогава, който би поискал да се съди с тебе и да ти вземе ризата, остави му и горната дреха. 41 Който те принуди да вървиш с него една миля, иди с него две. 42 Дай на оногава, който проси от тебе; и не се отвърщай от оногава, който ти иска на заем. 43 Чули сте, че е било казано: "Обичай ближния си, а мрази неприятеля си". 44 Но Аз ви казвам: Обичайте неприятелите си и молете се за тях, които ви гонят; 45 за да бъдете чада на вашия Отец, Който е на небесата; защото Той прави слънцето Си да изгрява на злите и на добрите, и дава дъжд на праведните и на неправедните. 46 Защото, ако обичате само ония, които обичат вас, каква награда ви се пада? Не правят ли това и бирниците? 47 И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не правят ли това и езичниците? 48 И тъй бъдете съвършени и вие, както е съвършен вашият небесен Отец.

6 Внимавайте да не вършите делата на правдата си пред хората, за да ви виждат; иначе нямате награда при Отца си, Който е на небесата. 2 И тъй, когато правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да бъдат похвалявани от хората; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. 3 А когато ти правиш милостиня, нека левията ти не узнае какво прави десницата ти; 4 за да става твоята милостиня в тайно; и

твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. 5 И когато се молите, не бивайте като лицемерите; защото те обичат да се молят стоящи по синагогите и по ъглите на улиците, за да ги виждат хората; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. 6 А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стая, и като си затвориш вратата, помоли се на своя Отец, Който е в тайно; и Отец ти, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. 7 А когато се молите, не говорете излишни думи, както езичниците; защото те мислят, че ще бъдат послушани заради многото си говорене. 8 И тъй, не бъдете като тях; защото Отец ви знае от що се нуждаете преди вие да Му искате. 9 А вие се молете така: Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име! 10 да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето така и на земята; 11 Дай ни днес ежедневния хляб; 12 и прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници; 13 и не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия, [защото царството е Твое, и силата и славата, до вековете. Амин]. 14 Защото, ако вие простите на хората съгрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас. 15 Но ако вие не простите на хората съгрешенията им, то и вашият Отец няма да прости вашите съгрешения. 16 А когато постите, не бивайте унили, като лицемерите; защото те помрачават лицата си, за да ги виждат хората, че постят; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. 17 А ти, когато постиш, помажи главата си и омий лицето си, 18 за да те не виждат хората, че постиш, но Отец ти, Който е в тайно; и Отец ти, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. 19 Недейте си събира съкровища на земята, гдемо молец и ръжда ги изяжда, и гдемо крадци подкопават и крадат. 20 Но събирайте си съкровища на небето, гдемо молец и ръжда не ги изяжда, и гдемо крадци не подкопават нито крадат; 21 защото гдемо е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти. 22 Окоето е светило на тялото; и тъй, ако окоето ти е здраво цялото ти тяло ще бъде осветено; 23 но ако окоето ти е болнаво, то цялото ти тяло ще бъде помрачено. Прочее, ако светлината в тебе е тъмнина то колко голяма ще е тъмнината! 24 Никой не може да слугува

на двама господари, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да слугувате на Бога и на мамона. 25 Затова ви казвам: Не се безпокойте за живота си, какво ще ядете или какво ще пиете, нито за тялото си, какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната, и тялото от облеклото? 26 Погледнете на небесните птици, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират: и пак небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-скъпи от тях? 27 И кой от вас може с грижене да прибави един лакът на ръста си? 28 И за облекло, защо се безпокойте? Разгледайте полските кремове как растат; не се трудят; нито предат; 29 но казвам ви, че нито Соломон с всичката си слава не се е обличал като един от тях. 30 Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърля в пещ, не ще ли много повече да облича вас маловерци? 31 И тъй не се безпокойте, и не думайте: Какво ще ядем? или: Какво ще пием? или: Какво ще облечем? 32 (Защото всичко това търсят езичниците), понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това. 33 Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави. 34 Затова, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си. Доста е на деня злото, което му се намери.

7 Не съдете, за да не бъдете съдени. 2 Защото с каквато съдба съдите, с такава ще ви съдят, и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се мери. 3 И защо гледаш съчицата в око на брата си, а не внимаваш на гредата в твоето око? 4 Или как ще речеш на брата си: Остави ме да извадя съчицата из око то; а ето гредата в твоето око? 5 Лицемерцо, първо извади гредата от твоето око, и тогава ще видиш ясно за да извадиш съчицата от братовото си око. 6 Не давайте свято нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свинете, да не би да ги стъпчат с краката си и се обърнат да ви разкъсат. 7 Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори, 8 защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на тогава, който хлопа, ще се отвори. 9 Има ли между вас човек,

който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък? 10 или, ако поиска риба, да му даде змия? 11 И тъй, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на чадата си, колко повече Отец ви, Който е на небесата, ще даде добри неща на тия, които искат от Него! 12 И тъй, всяко нещо, което желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях; защото това е същината на закона и пророците. 13 Влезте през тясната порта, защото широка е портата и пространен е пътят, който води в погибел, и мнозина са ония, които минават през тях. 14 Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води в живот, и малцина са ония, които ги намират. 15 Пазете се от лъжливите пророци, които дохождат при вас с овчи дрехи, а отвътре са вълци грабители. 16 От плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни, или смокини от репей? 17 Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове. 18 Не може добро дърво да дава лоши плодове; или лошо дърво да дава добри плодове. 19 Всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и се хвърля в огън. 20 И тъй, от плодовете им ще ги познаете. 21 Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи! ще влезе в небесното царство, но който върши волята на Отца ми, Който е на небесата. 22 В онзи ден мнозина ще Ми рекат: Господи! Господи! не в Твоето ли име пророкувахме, не в Твоето ли име бесове изгонихме, и не в Твоето ли име направихме много велики дела? 23 Но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал; махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие. 24 И тъй, всеки, който чуе тия Мои думи и ги изпълнява, ще се уприличи на разумен човек, който е построил къщата си на канара; 25 и заваля дъждът, придойдоха реките, духнаха ветровете, и устремиха се върху тая къща; но тя не падна, защото бе основана на канара. 26 И всеки, който чуе тези Мои думи и не ги изпълнява, ще се уприличи на неразумен човек, който построи къщата си на пясък; 27 и заваля дъждът, придойдоха реките и духнаха ветровете, и устремиха се върху тая къща; и тя падна, и падането ѝ бе голямо. 28 И когато свърши Исус тия думи, народът се чудеше на учението Му; 29

защото ги поучаваше като един, който има власт, а не като техните книжници.

8 А когато слезе от хълма, последваха Го големи множества. **2** И, ето, един прокажен дойде при Него, кланяше Му се и каза: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш. **3** Тогава Исус простря ръка и се допря до него и рече: Искам; бъди очистен. И на часа му се очисти проказата. **4** И Исус му каза: гледай да не кажеш това никому; но, за свидетелство на тях, иди да се покажеш на свещеника, и принеси дара, който Мойсей е заповядал. **5** А когато влезе в Кипернаум, един стотник дойде при Него и Му се молеше, казвайки: **6** Господи, слугата ми лежи у дома парализиран, и много се мъчи. **7** Той му казва: Ще дойда и ще го изцеля. **8** Стотникът в отговор Му рече: Господи не съм достоен да влезеш под стряхата ми; но кажи само една дума, и слугата ми ще оздравее. **9** Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени на мен войници; и казвам на тогава: Иди, и той отива; и на друг: Дойди, и той дохожда; а на слугата си: Стори това, и го струва. **10** Исус, като чу това, почуди се, и рече на ония, които идеха изподире: Истина ви казвам, нито в Израила съм намерил толкова вяра. **11** Но казвам ви, че мнозина ще дойдат от изток и запад, и ще насядат с Авраама, Исаака и Якова в небесното царство; **12** а чадата на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. **13** Тогава Исус рече на стотника: Иди си; както си повярвал, така нека ти бъде. И слугата оздравя в същия час. **14** И когато дойде Исус в къщата на Петра, видя, че тъща му лежеше болна от треска. **15** И допря се до ръката ѝ, и треската я остави; и тя стана да Му прислужва. **16** А когато се свечери, доведоха при Него мнозина хванати от бяс; и Той изгони духовете с една дума, и изцели всичките болни; **17** за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: "Той взе на Себе Си нашите немощи, И болестите ни понесе". **18** И като видя Исус около Себе Си много народ, заповяда да минат отвъд езерото. **19** И дойде един книжник и Му рече: Учителю, ще вървя след Тебе където и да идеш. **20** Исус му каза: Лисиците си имат леговища, и небесните птици гнезда; а Човешкият

Син няма где глава да подслони. **21** А друг от учениците Му рече: Господи, позволи ми първо да отида и погребя баща си. **22** Но Исус му рече: Върви след Мене, и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци. **23** И когато влезе в една ладия, учениците Му влязоха подир Него. **24** И, ето, голяма буря се подигна на езерото, до толкова щото вълните покриваха ладията; а Той спеше. **25** Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси! Загиваме! **26** А Той им каза: Защо сте страхливи, малOVERци? Тогава стана, смърми ветровете и вълните, и настана голяма тишина. **27** А човеците се чудеха и казваха: Какъв е Тоя, че и ветровете и вълните (Гръцки: Морето.) Му се покоряват? **28** И когато дойде на отвъдната страна, в гадаринската земя, срещнаха Го двама хванати от бяс, които излизаха от гробищата, твърде свирепи, така щото никой не можеше да мине през онзи път. **29** И, ето, извикаха, казвайки: Какво имаш с нас, Ти Божий Сине? Нима си дошъл тука преди време да ни мъчиш? **30** А надалеч от тях имаше голямо стадо свине, което пасеше. **31** И бесовете му се молеха, думайки: Ако ни изпъдиш, изпрати ни в стадото свине. **32** И рече им: Идете. И те като излязоха, отидоха в свинете; и, ето, цялото стадо се спусна долу по стръмнината в езерото, и загина във водата. **33** А свинарите побягнаха, и като отидоха в града разказаха всичко, и това що бе станало с хванатите от бяс. **34** И, ето, целият град излезе да посрещне Исуса; и като Го видяха, помолиха Му се да си отиде от техните предели.

9 Тогава Той влезе в една ладия, премина и дойде в Своя Си град. **2** И, ето, донесоха при Него един паралитик, сложен на постелка; и Исус като видя вярата им, рече на паралитика: Дерзай, синко; прощават ти се греховете. **3** И, ето, някои от книжниците си казаха: Този богохулствува. **4** А Исус, като узна помислите им, рече: Защо мислите зло в сърцата си? **5** Защото кое е по-лесно, да река: Прощават ти се греховете, или да река: Стани и ходи? **6** Но, за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава греховете (тогава каза на паралитика): Стани, вдигни си постелката и иди у дома си. **7** И той стана и отиде у дома си. **8** А множествата, като видяха това, страх ги обзе и прославиха Бога,

Който бе дал такава власт на човеците. 9 И като минаваше оттам, Исус видя един човек, на име Матей, седящ в бирничеството; и рече му: Върви след Мене. И той стана да Го последва. 10 И когато бе седнал на трапезата в къщата, ето, мнозина бирници и грешници дойдоха и насядаха с Исуса и с учениците Му. 11 И фарисеите, като видяха това, рекоха на учениците Му: Защо яде вашият учител с бирниците и грешниците? 12 А Той, като чу това, рече: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. 13 Но идете и научете се що значи тази дума: "Милост искам, а не жертви", защото не съм дошъл да призова праведните, а грешните [на покаяние]. 14 Тогава дохождат при Него Йоановите ученици и казват: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не посят? 15 Исус им каза: Могат ли сватбарите да жалеят, докато е с тях младоженецът? Ще дойде обаче, време, когато младоженецът ще им се отнеме; и тогава ще посят. 16 Никой не кърпи вехта дреха с невалян плат; защото това, което трябваше да я запълни, отдира от дрехата, и съдраното става по-лошо. 17 Нито наливат ново вино във вехти мехове; инак, меховете се спукват, виното изтича, и меховете се изхабяват. Но наливат ново вино в нови мехове, та и двете се запазват. 18 Когато им говореше това, ето, един началник дойде и им се кланяше, и казваше: Дъщеря ми току що умря; но дойди и възложи ръката Си на нея и тя ще оживее. 19 И, като стана, Исус отиде подир него, тоже и учениците Му. 20 И, ето, една жена, която имаше кръвотечение дванадесет години, приближи се изотзад и се допря до полата на дрехата Му; 21 защото си думаше: Ако се допра до дрехата Му, ще оздравея. 22 А Исус като се обърна и я видя, рече: Дерзай, дъщерьо; твоята вяра те изцели. И от същия час жената оздравя. 23 И когато дойде Исус в къщата на началника, и видя свирачите и народа разтревожен, рече: 24 Идете си, защото момичето не е умряло, но спи. А те Му се присмиваха. 25 А като изпъдиха народа, Той влезе и я хвана за ръката; и момичето стана. 26 И това са разчу по цялата оная страна. 27 И когато Исус си отиваше оттам, подир Него вървяха двама слепи, които викаха, казвайки: Смили се за нас, Сине Давидов! 28 И като влезе вкъщи, слепите се приближиха до

Него; и Исус им каза: Вярвате ли че мога да сторя това? Казват Му: Вярваме, Господи. 29 Тогава Той се допря до очите им, и рече: Нека ви бъде според вярата ви. 30 И очите им се отвориха. А Исус им заръча строго, като каза: Внимавайте никой да не знае това. 31 А те, като излязоха разгласиха славата Му по цялата оная страна. 32 И когато те излизоха, ето, доведоха при Него един ням човек, хванат от бяс. 33 И след като бе изгонен бесът, немият проговори; и множествата се чудеа и думаха: Никога не се е виждало такова нещо в Израила. 34 А фарисеите казваха: Чрез началника на бесовете Той изгонва бесовете. 35 Тогава Исус обикаляше всичките градове и села и поучаваше в синагогите им и проповядваше благовестието на царството; и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ. 36 А когато видя множествата, смили се за тях, защото бяха отрудени и пръснати като овце, които нямат пастир. 37 Тогава рече на учениците Си: Жетвата и изобилна, а работниците малко; 38 затова, молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

10 И като повика дванадесетте Си ученици, даде им власт над нечистите духове, да ги изгонват, и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ. 2 А ето имената на дванадесетте апостоли: първият, Симон, който се нарича Петър, и Андрей, неговият брат; Яков Заведеев, и Йоан, неговият брат; 3 Филип и Вартоломей; Тома и Матей бирникът; Яков Алфеев и Тадей; 4 Симон Зилот и Юда Искаротски, който Го предаде. 5 Тия дванадесет души Исус изпрати и заповяда им, казвайки: Не пътувайте към езичниците, и в самарийски град не влизайте; 6 но по-добре отивайте при изгубените от Израилевия дом. 7 И като отивате, проповядвайте, казвайки: Небесното царство наближи. 8 Болни изцелявайте, мъртви възкресявайте, прокажени очиствайте, бесове изгонвайте; даром сте приели, даром давайте. 9 Не вземайте нито злато, нито сребро, нито медна монета в пояса си, 10 нито торба за път, нито две ризи, нито обувца, нито тояга; защото работникът заслужава своята прехрана. 11 И в кой да било град или село, като влезете, разпитвайте кой в него е достоен, и там оставайте докле си отидете. 12 А когато влизате в дома, поздравявайте го. 13 И ако

домът бъде достоен, нека дойде на него вашият мир; но ако не бъде достоен, мирът ви нека се върне към вас. **14** И ако някой не ви приеме, нито послуша думите ви, когато излизате от дома му, или от онзи град, отърсете праха от нозете си. **15** Истина ви казвам, по-леко ще бъде наказанието на содомската и гоморската земя в съдния ден, отколкото на онзи град. **16** Ето, аз ви изпращам като овце посред вълци; бъдете, прочее, разумни като змиите, и незлобливи като гълъбите. **17** А пазете се от човеците защото ще ви предават на събори, и в синагогите си ще ви бият. **18** Да! И пред управители и царе ще ви извеждат, поради Мене, за да свидетелствувате на тях и на народите. **19** А когато ви предадат, не се безпокойте, как или какво да говорите, защото в същия час ще ви се даде какво да говорите. **20** Защото не сте вие, които говорите, но Духът на Отца ви, Който говори чрез вас. **21** Брат брата ще предаде на смърт, и баща чадо; и чада ще се подигат против родителите си и ще ги умъртвят. **22** Ще бъдете мразени от всички, поради Моето име; а който устои до край, той ще бъде спасен. **23** А когато ви гонят от тоя град, бягайте в другия; защото истина ви казвам: Няма да изходите Израилевите градове докле дойде Човешкият Син. **24** Ученикът не е по-горен от учителя си, нито слугата е по-горен от господаря си. **25** Доста е на ученика да бъде като учителя си, и слугата като господаря си. Ако стопанинът на дома нарекоха Веезевул, то колко повече домашните Му! **26** И тъй, не бойте се от тях; защото няма нищо покрито, което не ще се открие, и тайно, което не ще се узнае. **27** Това, което ви говоря в тъмно, кажете го на видело; и което чуете на ухо, прогласете го от покрива. **28** Не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият; но по-скоро бойте се от оногова, който може и душа и тяло да погуби в пъкъл. **(Geenna g1067)** **29** Не продават ли се две врабчета за един асарий? И пак ни едно от тях няма да падне на земята без волята на Отца ви. **30** А вам и космите на главата са всички преброени. **31** Не бойте се, прочее, вие сте много по-скъпи от врабчетата. **32** И тъй, всеки, който изповяда Мене пред човеците, ще го изповядам и аз пред Отца Си, Който е на небесата. **33** Но всеки, който се

отрече от Мене пред човеците, ще се отрека и аз от него пред Отца Си, Който е на небесата. **34** Да не мислите, че дойдох да поставя мир на земята; не дойдох да поставя мир, а нож. **35** Защото дойдох да настроя човек против баща му, дъщеря против майка ѝ, и снаха против свекърва ѝ; **36** и неприятел на човека ще бъдат домашните му. **37** Който люби баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който люби син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене. **38** и който не вземе кръста си и не върви след Мене, не е достоен за Мене. **39** Който намери живота си, ще го изгуби; и който изгуби живота си, заради Мене, ще го намери. **40** Който приема вас, Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил. **41** Който приема пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който приема праведник в име на праведник, награда на праведник ще получи. **42** И който напои един от тия скромните само с една чаша студена вода, в име на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.

11 А Исус, когато свърши наставленията Си към дванадесетте Си ученика, замина оттам да поучава и проповядва по градовете им. **2** А Йоан като чу в тъмницата за делата на Христа, прати от учениците си да Му кажат: **3** Ти ли си оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? **4** Исус в отговор им рече: Идете, съобщете на Йоана това, което чувате и виждате: **5** Слепи прогледват, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват; мъртви биват възкресявани, и на сиромасите се проповядва благовестието. **6** И блажен оня, който не се съблазнява в Мене. **7** И когато те си отиваха, Исус почна да казва на народа за Йоана: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли от вятър разлюлявана? **8** Но какво излязохте да видите? Човек в меки дрехи ли облечен? Ето, тия, които носят меки дрехи, са в царски дворци. **9** Но защо излязохте? Пророк ли да видите? Да, казвам ви, и повече от пророк. **10** Това е онзи, за когото е писано: “Ето, аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, Който ще устрои пътя Ти пред Тебе.” **11** Истина ви казвам: Между родените от жени, не се е въздигнал по-голям от Йоана Кръстителя;

обаче, най-малкият в небесното царство, е по-голям от него. 12 А от дните на Йоана Кръстителя до сега небесното царство на сила се взема, и които се насилят го грабват. 13 Защото всичките пророци и законът пророкуваха до Йоана; 14 и, ако искате до го приемете, той е Илия, който имаше да дойде. 15 Който има уши да слуша, нека слуша. 16 А на какво да уприлича това поколение? То прилича на деца, седящи по пазарите, които викат на другарите си, казвайки: 17 Свирихте ви, и не играхте; ридахте, и не жалеехте. 18 Защото дойде Йоан, който нито ядеше, нито пиеше; и казват: Бяс има. 19 Дойде Човешкият Син, Който яде и пие; и казват: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците! Но пак, мъдростта се оправдава от делата си. 20 Тогава почна да укорява градовете, гдето се извършиха повечето от Неговите велики дела, за гдето не се покаяха: 21 Горко ти Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон великите дела, които се извършиха у вас, те отдавна биха се покаяли във вретинище и пепел. 22 Но казвам ви, на Тир и Сидон наказанието ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас. 23 И ти, Капернауме, до небесата ли ще се издигнеш? До ада ще слезеш! Защото, ако бяха се извършили в Содом великите дела, които се извършиха в тебе, той би и до днес останал. (Hades 986) 24 И казвам ви, че в същия ден наказанието на содомската земя ще бъде по-леко отколкото на тебе. 25 В онова време Исус проговори, казвайки: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, за гдето си утаил това от мъдрите и разумните, а си го открил на младенците. 26 Да, Отче защото така Ти се видя угодно. 27 Всичко Ми е предадено от Отца Ми; и, освен Отца, никой не познава Сина; нито познава някой Отца, освен Синът и оня, комуто Синът би благоволил да Го открие. 28 Дойдете при Мене всички, които се трудите и сте обременени, и аз ще ви успокоя. 29 Вземете Моето иго върху си, и научете се от Мене; защото съм кротък и смирен на сърце; и ще намерите покой на душите си. 30 Защото Моето иго е благо, и Моето бремe е леко.

12 По онова време, в една събота, Исус минаваше през посевите; а учениците Му, като огладняха, почнаха да късат класове и да

ядат. 2 А фарисеите, като видяха това, рекоха Му: Виж Твоите ученици вършат каквото не е позволено да се върши в събота. 3 А Той им рече: Не сте ли чели що стори Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него, 4 как влезе в Божия дом и яде от присъствените хлябове, които не бе позволено да яде ни той, нито ония, които бяха с него, а само свещениците? 5 Или не сте ли чели в закона, че в съботен ден свещениците в храма нарушават съботата, и пак не са виновни. 6 Но казвам ви, че тук има повече от храма. 7 Но ако бяхте знаели що значи тая дума: "Милост искам, а не жертва", не бихте осъдили невинните. 8 Защото Човешкият Син е Господар на съботата. 9 И като замина оттам, дойде в синагогата им. 10 И ето човек с изсъхнала ръка; и, за да обвинят Исуса, попитаха Го казвайки: Позволено ли е човек да изцелява в събота? 11 И Той им каза: Кой човек от вас, ако има една овца, и тя в съботен ден падне в яма, не ще я улови и извади? 12 А колко е по-скъп човек от овца! Затова позволено е да се прави добро в съботен ден. 13 Тогава казва на човека: Простри ръката си. И той я простря; и тя стана здрава като другата. 14 А фарисеите, като излязоха, наговориха се против Него, как да Го погубят. 15 Но Исус, като позна това, оттегли се оттам; и мнозина тръгнаха подире Му, и Той ги изцели всички. 16 И заръча им да го не разгласяват; 17 за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: 18 "Ето Моят служител, Когото избрах Моят възлюбен, в Когото е благоволенieto на душата Ми; Ще положи Духа Си на Него, И Той ще възвести съдба на народите. 19 Няма да се скарá, нито да извика, Нито ще чуе някой гласа Му по площадите; 20 Смазана тръстика няма да пречупи, И замъждял фитил няма да угаси, Докато изведе правосъдието към победа. 21 И в Неговото име народите ще се надяват". 22 Тогава доведоха при Него един хванат от бяс, сляп и нем; и го изцели, тъй щото немият и проговори и прогледа. 23 И всичките множества се смаяха и думаха: Да не би Този да е Давидовият син? 24 А фарисеите, като чува това, рекоха: Той не изгонва бесовете, освен чрез началника на бесовете, Веелзевула. 25 А Исус, като знаеше техните помисли, рече им: Всяко царство, разделено против себе си,

запуска; и никой град или дом, разделен против себе си няма да устои. 26 Ако Сатана изгонва Сатана, той се е разделил против себе си; тогава как ще устои неговото царство? 27 При това, ако аз чрез Веелзевула изгонвам бесовете, чрез кого ги изгонват вашите възпитаници? Затова, те ще ви бъдат съдии. 28 Но ако Аз чрез Божия Дух изгонвам бесовете, то Божието царство е дошло върху вас. 29 Или как може да влезе някой в къщата на силния човек и да му ограби покъщината, ако първо не върже силния? 30 Който не е с Мене, той е против Мене; и който не събира с Мене, разпилява. 31 Затова ви казвам: Всеки грях и хула ще се прости на човеците; но хулата против Духа няма да се прости. 32 И ако някой каже дума против Човешкия Син, ще му се прости; но ако някой каже дума против Святия Дух, няма да му се прости, нито в тоя свят(Или: век.), нито в бъдещия. (a10n g165) 33 Или направете дървото добро, и плода му добър; или направете дървото лошо, и плода му лош; защото от плода се познава дървото. 34 Рожби ехидни! Как можахте да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата. 35 Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща; а злият човек от злото си съкровище изважда зли неща. 36 И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат човеците, ще отговарят в съдния ден. 37 Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш. 38 Тогава някой от книжниците и фарисеите Му отговориха, казвайки: Учителю, искаме да видим знамение от Тебе. 39 А Той в отговор им рече: Нечестиво и прелюбодейно поколение иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знаменieto на пророк Йона. 40 Защото, както Йона беше в корема на морското чудовище три дни и три нощи, така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи. 41 Ниневиийските мъже ще се явят на съда с това поколение, и ще го съдят, защото те се покаяха чрез Йоновата проповед; а ето, тука има повече от Йона. 42 Южната царица ще се яви на съда с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от краищата на земята за да чуе Соломоновата мъдрост; а, ето, тука има повече от Соломона. 43 Когато нечистият дух излезе

от човека, той минава през безводни места да търси покой, и не намира. 44 Тогава казва: Ще се върна в къщата си отгдето съм излязъл. И, като дойде намира я празна, пометена и наредена. 45 Тогава отива и взема при себе си седем други духове, по-зли от него, и, като влязат, живеят там; и последното състояние на оня човек става по-лошо от първото. Също така ще бъде и на това нечестиво поколение. 46 Когато Той още говореше на народа, ето, майка Му и братята Му стояха вън и искаха да Му говорят. 47 И някой си Му рече: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Ти говорят. 48 А той в отговор рече на този, който Му каза това: Коя е майка Ми? И кои са братята Ми? 49 И като простря ръка към учениците Си рече: Ето майка Ми братята Ми! 50 Защото, който върши волята на Отца Ми, Който е на небесата, той ми е брат и сестра и майка.

13 В същия ден Исус излезе из къщи и седна край езерото. 2 И събраха се до Него големи множества, така щото влезе и седна в една ладия; а целият народ стоеше на брега. 3 И говореше им много с притчи, казвайки: Ето, сеячът излезе да сее; 4 и като сееше някои зърна паднаха край пътя: птиците дойдоха и ги изкълваха. 5 А други паднаха на канаристите места, гдето нямаше много пръст; и твърде скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва; 6 и като изгря слънцето, пригоряха, и понеже нямаша корен изсъхнаха. 7 Други пък паднаха между тръните; тръните пораснаха и ги заглъшиха. 8 А други паднаха на добра земя, и дадоха плод, кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет. 9 Който има уши [да слуша], нека слуша. 10 Тогава се приближиха учениците Му и Му казаха: Защо им говориш с притчи? 11 А Той в отговор им каза: Защото на вас е дадено да знаете тайните на небесното царство, а на тях не е дадено. 12 Защото който има, нему ще се даде, и ще има изобилие; а който няма, от него ще се отнеме и това, което има. 13 Затова им говоря с притчи, защото гледат, а не виждат; чуят а не слушат, нито разбират. 14 На тях се изпълнява Исаеово пророчество, което казва: "С уши ще чуете, а никак няма да разберете; И с очи ще гледате, а никак няма да видите. 15 Защото сърцето на тия люде е

задебеляло. И с ушите си тежко чуват, И очите си склопиха; Да не би да видят с очите си, И да чуят с ушите си, И да разберат със сърцето си, И да се обърнат, И Аз да ги изцеля". 16 А вашите очи са блажени, защото виждат, и ушите ви, защото чуват. 17 Защото истина ви казвам, че мнозина пророци и праведници са желали да видят това, което вие виждате, но не видяха, и да чуят това, което вие чувате, но не чуха. 18 Вие, прочее, чуите какво значи притчата за сеяча. 19 При всекиго, който чуе словото на царството и не го разбира, дохожда лукавият и грабва посяното в сърцето му; той е посяното край пътя. 20 А посяното на канаристите места е оня, който чуе словото и веднага с радост го приема; 21 корен, обаче, няма в себе си, но е привременен; и когато настане напаст или гонение поради словото, на часа се съблазнява. 22 А посяното между тръните е оня, който чува словото; но светските грижи и примамката на богатството заглушават словото, и той става безплоден. (aiōn g165) 23 А посяното на добра земя е оня, който чуе словото и го разбира, който и дава плод, и принася кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет. 24 Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство се уприличава на човек, който е посял добро семе на нивата си; 25 но, когато спяха човеците, неприятелят му дойде и пося плевели между житото, и си отиде. 26 А когато поникна стволът и завърза плод, тогава се появиха и плевелите. 27 А слугите на домакина дойдоха и му казаха: Господине, не пося ли добро семе на нивата си? Тогава откъде са плевелите? 28 Той им каза: Някой неприятел е сторил това. А слугите му казаха: Като е тъй искаш ли да идем да го оплевим? 29 А той каза: Не искам; да не би, като плевите плевелите, да изкубете заедно с тях и житото. 30 Оставете да растат и двете заедно до жетва; а във време на жетва ще река на жетварите: Съберете първо плевелите, и вържете ги на снопове за изгаряне, а житото приберете в житницата ми. 31 Друга притча им предложи, казвайки: Небесното царство прилича на синапово зърно, което човек взе и го пося на нивата си; 32 което наистина е по-малко от всичките семена, но, когато порасте, е по-голямо от злаковете, и става дърво, така щото небесните птици дохождат и се подслоняват по клончетата му. 33 Друга притча им каза: Небесното царство прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докле вкисна всичкото. 34 Всичко това Исус изказа на народа с притчи, и без притчи не им говореше; 35 за да се изпълни реченото чрез пророка, който казва: "Ще отворя устата Си в притчи; Ще изкажа скритото още от създанието на света". 36 Тогава Той остави народа и дойде вкъщи. И учениците Му се приближиха при Него и казаха: Обясни ни притчата за плевелите на нивата. 37 А в отговор Той каза: Сеячът на доброто семе е Човешкият Син; 38 нивата е светът; доброто семе, това са чадата на царството; а плевелите са чадата на лукавия; 39 неприятелят, който ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на века; а жетварите са ангели. (aiōn g165) 40 И тъй, както събират плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде и при свършека на века. (aiōn g165) 41 Човешкият Син ще изпрати ангелите Си, които ще съберат от царството Му всичко що съблазнява, и ония, които вършат беззаконие, 42 и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби. 43 Тогава праведните ще блеснат като слънцето в царството на Отца Си. Който има уши [да слуша], нека слуша. 44 Небесното царство прилича на имане скрито в нива, което, като го намери човек, скрива го, и в радостта си отива, продава всичко що има, и купува оная нива. 45 Небесното царство прилича още на търговец, който търсеше хубави бисери, 46 и, като намери един скъпоценен бисер, отиде, продаде всичко що имаше и го купи. 47 Небесното царство прилича още на мрежа, хвърлена в езерото, която събира риби от всякакъв вид, 48 и, като се напълни изтеглиха я на брега, седнаха и прибраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха. 49 Така ще бъде и при свършека на века; ангелите ще излязат и ще отлъчат нечестивите измежду праведните, (aiōn g165) 50 и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби, 51 [Исус им казва]: Разбрахте ли всичко това? Те Му казват: Разбрахме. 52 А Той им рече: Затова, всеки книжник, който е учил за небесното царство, прилича на домакин, който изважда от съкровището си ново и старо. 53 Тогава Исус, когато свърши тия притчи замина си оттам. 54

И като дойде в родината Си, поучаваше ги в синагогите им, така щото те се чудеа и думаа: От къде са на Тогова тая мъдрост и и тия велики дела? 55 Не е ли Той син на дърводелеца? Майка Му не казва ли се Мария, и братята Му Яков и Йосиф, Симон и Юда? 56 И сестрите Му не са ли всички при нас? От къде е, прочее, на този всичко това? 57 И съблазняваха се в Него. А Исус им рече: Никой пророк не е без почит, освен в своята родина и в своя дом. 58 И не извърши там много велики дела, поради неверието им.

14 В онова време четворвластникът Ирод чу слуха, който се носеше за Исуса; 2 и рече на слугите си: Той е Йоан Кръстител; той е възкръснал от мъртвите, и затова тия сили действуват чрез него. 3 Защото Ирод беше хванал Йоана и беше го вързал и турил в тъмница, поради Иродиада, жената на брата си Филипа; 4 понеже Йоан му казваше: Не ти е позволено да я имаш. 5 И искаше да го убие, но се боеше от народа, защото го имаха за пророк. 6 А когато настана рожденият ден на Ирода, Иродиадината дъщеря игра всред събраните и угоди на Ирода. 7 Затова той с клетва се обеща да ѝ даде каквото и да му поиска. 8 А тя, подучена от майка си, каза: Дай ми тука на блюдо главата на Йоана Кръстителя. 9 Царят се насърби; но заради клетвите си, и заради седящите с него, заповяда да ѝ се даде. 10 И прати да обезглавят Йоана в тъмницата. 11 И донесоха главата му на блюдо и дадох я на девойката, а тя я занесе на майка си. 12 А учениците му като дойдоха, дигнаха тялото и го погребяха; и отидоха и казаха на Исуса. 13 А Исус, като чу това, оттегли се оттам, с ладия на уединено място настрана; а народът като разбра, отиде подир него пеша от градовете. 14 И Той, като излезе, видя голямо множество, смили се за тях, и изцели болните им. 15 А като се свечери, учениците дойдоха при Него, и рекоха: Мястото е уединено, и времето е вече напреднало; разпусни народа да си отиде пи селата да си купи храна. 16 А Исус им рече: Няма нужда да отидат; дайте им вие да ядат. 17 А те му казаха: Имаме тук само пет хляба и две риби. 18 А Той рече: Донесете ги тук при Мене. 19 Тогава, като заповяда на народа да насяда на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето

и благослови; и като разчупи хлябовете, даде ги на учениците, а учениците на народа. 20 И всички ядоха и се наситиха; и дигнаха останалите къшеи, дванадесет пълни коша. 21 А ония, които ядоха, бяха около пет хиляди мъже, освен жени и деца. 22 И на часа Исус накара учениците да влязат в ладията и да отидат преди Него на отвъдната страна, докле разпусне народа. 23 И като разпусна народа, качи се на бърдото да се помоли насаме. И като се свечери, Той беше там сам. 24 А ладията бе вече всред езерото, блъскана от вълните, защото вятърът беше противен. 25 А в четвъртата стража на нощта Той дойде към тях, като вървеше по езерото. 26 А учениците, като Го видяха да ходи по езерото; смутиха се и думаа, че е призрак, и от страх извикаха. 27 И Исус веднага им проговори, казвайки: Дерзайте! Аз съм; не бойте се. 28 И Петър в отговор Му рече: Господи, ако си Ти, кажи ми да дойда при Тебе по водата. 29 А Той рече: Дойди. И Петър слезе от ладията и ходеше по водата да иде при Исуса. 30 Но като виждаше вятърът [силен], уплаши се и, като потъваше, извика, казвайки: Господи избави ме! 31 И Исус веднага простря ръка, хвана го, и му рече: Маловерецо, защо се усъмни? 32 И като влязоха в ладията, вятърът утихна. 33 А ония, които бяха в ладията, Му се поклониха и казаха: Наистина Ти си Божий Син. 34 И като преминаха езерото, дойдоха в генисаретската земя. 35 И когато Го познаха тамошните мъже, разпратиха по цялата оная околност и доведоха при Него всичките болни; 36 и молеа Го да се допрат само до полата на дрехата Му; и колкото се допряха, се изцелиха.

15 Тогава дойдоха при Исуса фарисеи и книжници от Ерусалим и казаха: 2 Защо Твоите ученици престъпват преданието на старейшините? Понеже не си мият ръцете, когато ядат хляб. 3 А Той в отговор им каза: Защо и вие заради вашето предание престъпвате Божиата заповед? 4 Защото Бог каза: "Почитай баща си и майка си"; и 5 Но вие казвате: Който рече на баща си или майка си: Това мое имане, с което би могъл да си помогнеш, е подарено Богу, 6 - той да не почита баща си, [или майка си]. Така, заради вашето предание, осуетихте Божиата дума. 7

Лицемери! Добре е пророкувал Исаия за вас, като е казал: 8 "Тия люде [се приближават при Мене с устата си, и] Ме почитат с устните си; Но сърцето им далеч отстои от Мене. 9 Обаче напразно Ми се кланят, като преподават за поучения човешки заповеди". 10 И като повика народа, рече им: Слушайте и разбирайте! 11 Това, което влиза в устата, не осквернява човека; но това, което излиза от устата, то осквернява човека. 12 Тогава се приближиха учениците Му и рекоха: Знаеш ли, че фарисеите се съблазниха като чува тая дума? 13 А Той в отговор рече: Всяко растение, което Моят небесен Отец не е насадил, ще се изкорени. 14 Оставете ги; те са слепи водачи; а слепец слепеца ако води, и двамата ще паднат в ямата. 15 Петър в отговор Му рече: Обясни ни тая притча. 16 А Той каза: И вие ли сте още без разумление. 17 Не разбирате ли, че всичко що влиза в устата, минава в корема, и се изхвърля в захода? 18 А онова, което излиза из устата, произхожда от сърцето, и то осквернява човека. 19 Защото от сърцето произлизат зли помисли, убийства, прелюбодейства, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули. 20 Тия са нещата, които оскверняват човека; а да яде с немити ръце, това не го осквернява. 21 И, като излезе оттам, Исус се оттегли в тирските и сидонските страни. 22 И, ето, една ханаанка излезе от ония места и извика, казвайки: Смили се за мене Господи, Сине Давидов; дъщеря ми зле се мъчи от бяс. 23 Но Той не й отговори ни дума. Учениците дойдоха и Му се молеха, като рекоха: Отпрати я, защото вика подире ни. 24 А Той в отговор каза: Аз не съм пратен, освен до загубените овце от Израилевия дом. 25 А тя дойде, кланяше Му се и казваше: Господи помогни ми. 26 Той в отговор рече: Не е прилично да се вземе хляба на децата и да се хвърли на кученцата. 27 А тя рече: Така, Господи; ни и кученцата ядат от трохите, които падат от трапезата на господарите им. 28 Тогава Исус в отговор й рече: О жено, голяма е твоята вяра; нека ти бъде според желанието. И дъщеря й оздравя в същия час. 29 И като замина оттам, Исус дойде при галилейското езеро; и качи се на бърдото и седеше там. 30 И дойдоха при Него големи множества, които имаха със себе си куци, слепи,

неми, недъгави и много други, и сложиха ги пред нозете Му; и Той ги изцели; 31 Така щото народът се чудеше, като гледаше неми да говорят, недъгави оздравели, куци да ходят, и слепи да гледат. И прославиха Израилевия Бог. 32 А Исус повика учениците Си и рече: Жално Ми е за народа, защото три дни вече седят при Мене и нямат що да ядат; а не искам да ги разпусна гладни, да не би да им премалее по пътя. 33 Учениците Му казаха: Отгде да имаме в уединено място толкова хляб, че да нахраним такова голямо множество? 34 Исус им каза: Колко хляба имате? А те рекоха: Седем и малко рибки. 35 Тогава заповяда на народа да насядат на земята. 36 И като взе седемте хляба и рибите, благодари и разчупи; и даде на учениците, а учениците на народа. 37 И ядоха всички и наситиха се, и дигнаха останалите къшеи, седем кошници пълни. 38 А ония, които ядоха, бяха четири хиляди мъже, освен жени и деца. 39 И като разпусна народа, влезе в ладията, и дойде в магаданските предели.

16 Тогава фарисеите и садукееите дойдоха при Исуса, и, за да Го изпитат, поискаха Му да им покаже знамение от небото. 2 А Той в отговор им рече: Когато се свечери, думате 3 а сутрин: Днес времето ще бъде лошо, защото небото се червенеет намръщено. Вие знаете да разтълкувате лицето на небото, а знаменията на времената не можете! 4 Зъл и прелюбодеен род иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знамението на (пророка) Йона. И остави ги и Си отиде. 5 А учениците, които минаха на отвъдната страна, забравиха да вземат хляб. 6 И Исус им рече: Внимавайте и пазете се от кваса на фарисеите и садукееите. 7 А те разискваха помежду си, думайки: Това е защото не сме взели хляб. 8 А Исус, като разбра това, рече: Маловери, защо разисквате помежду си понеже нямате хляб? 9 Още ли не разбирате, нито помните петте хляба на петте хиляди души, и колко коша събрахте? 10 Нито седемте хляба на четирите хиляди души, и колко кошници събрахте? 11 Как не разбирате, че не заради хляб ви казах да се пазите от кваса на фарисеите и садукееите? 12 Тогава те разбраха, че не им заръча да се пазят от хлебен квас, но от учението на фарисеите и садукееите. 13 А Исус,

като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, казвайки: Според както казват хората, Човешкият Син Кой е? **14** А те рекоха: Едни казват, че е Йоан Кръстител; други пък **15** Казва им: Но според както вие казвате, Кой съм аз? **16** Симон Петър в отговор рече: Ти си Христос (Т. е. Месия, Помазаник.), Син на живия Бог. **17** Исус в отговор му каза: Блажен си, Симоне, сине Йонов, защото плът и кръв не са ти открили това, но Отец Ми, Който е на небесата. **18** Пък и аз ти казвам, че ти си Петър (Значи: Канара.) и на тая канара ще съградя Моята църква; и портите на ада няма да ѝ надделее. (**Hadēs 986**) **19** Ще ти дам ключовете на небесното царство; и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небесата, а каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата. **20** Тогава заръча на учениците, никому да не казват, че Той е [Исус] Христос. **21** От тогава Исус почна да известява на учениците Си, че трябва да отиде в Ерусалим, и много да пострада от старейшините, главните свещеници и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен. **22** Тогава Петър Го взе и почна да Го мъмри, като казваше: Бог да Ти се смили, Господи; това никак няма да стане с Тебе. **23** А Той се обърна и рече на Петра: Махни се зад Мене, Сатано; ти си Ми съблазн; защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките. **24** Тогава Исус каза на учениците Си: Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, нека дигне кръста си, и така нека Ме последва. **25** Защото, който иска да спаси живота (Или: Душата; и така до края на главата.) си, ще го изгуби; а който изгуби живота си, заради Мене, ще го намери. **26** Понеже какво ще се ползува човек, ако спечели целия свят, а живота си изгуби? Или какво ще даде човек в замяна на живота си? **27** Защото Човешкият Син ще дойде в славата на Отца Си със Своите ангели; и тогава ще въздаде всекому според делата му. **28** Истина ви казвам: Има някои от стоящите тука, които никак няма да вкусат смърт докле не видят Човешкия Син идещ в царството Си.

17 И след шест дни Исус взема Петра, Якова и брата му Йоана, и ги завежда на една висока планина насаме. **2** И преобрази се пред

тях; лицето Му светна като слънцето, а дрехите Му станаха бели като светлината. **3** И, ето, явиха им се Мойсей и Илия, които се разговаряха с Него. **4** И Петър проговори, казвайки на Исуса: Господи, добре е да сме тука; ако искаш, аз ще направя тука три скинии (Шатри.), за Тебе една, за Мойсея една и една за Илия. **5** А когато той още говореше, ето, светъл облак ги засени; и ето из облака глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение, Него слушайте. **6** И учениците, като чува това, паднаха на лицата си, и много се уплашиха. **7** А Исус се приближи при тях, допря се до тях, и рече: Станете, не бойте се. **8** И те, като подигнаха очи, не видяха никой, освен Исуса сам. **9** И като слизаха от планината Исус им заръча, като каза: Никому не съобщавайте за това видение, докле Човешкият Син не възкръсне от мъртвите. **10** Учениците Му го попитаха, казвайки: Защо тогава думат книжниците, че Илия трябва първо да дойде? **11** А Той в отговор рече: Наистина Илия иде, и ще възстанови всичко. **12** Но казвам ви, че Илия вече е дошъл, и не го познаха, но постъпиха с него както си искаха. Също така и Човешкият Син ще пострада от тях. **13** Тогава учениците разбраха, че им говореше за Йоана Кръстителя. **14** И когато дойдоха при народа, приближи се до Него един човек, който коленичи пред Него и каза: **15** Господи, смили се за сина ми, защото е епилептик и зле страда; понеже пада в огъня, и често във водата. **16** И доведох го при Твоите ученици, но те не можах да го изцелят. **17** Исус в отговор каза: О роде невярващ и извратен, до кога ще бъда с вас? До кога ще ви търпя? Доведете го тука при Мене. **18** И Исус смъмри бяса и той излезе от него; и момчето оздравя в същия час. **19** Тогава учениците дойдоха при Исуса насаме и казаха: Защо ние не можахме да го изгоним? **20** Той им каза: Поради вашето маловерие. Защото истина ви казвам: Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: Премести се оттука там, и тя ще се премести; и нищо няма да ви бъде невъзможно. **21** [А тоя род не излиза, освен с молитва и пост]. **22** И когато седяха в Галилея, Исус им рече: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете на човеците, **23** и ще Го убият; и на третия ден ще бъде възкресен.

И те се наскърбиха твърде много. 24 А когато дойдоха в Капернаум, събирачите на двете драхми за храма се приближиха при Петра и казаха: Вашият учител не плаща ли двете драхми? 25 Той рече: Плаща. И когато влезе в къщи, Исус го изпревари и му рече: Какво мислиш, Симоне? Земните царе от кои събират данък или налог? От своите ли хора, или от чужденците? 26 А когато каза: От чужденците, Исус му рече: Като е тъй своите им са свободни. 27 Но, за да не ги съблазним, иди на езерото, хвърли въдица, и измъкни рибата, която първо се закачи, и като разтвориш устата ѝ ще намериш един статир; вземи го и дай им го за Мене и за тебе.

18 В същото време учениците дойдоха при Исуса и казаха: Кой е по-голям в небесното царство? 2 А Той повика едно детенце, постави го посред тях, и рече: 3 Истина ви казвам; ако се не обърнете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство. 4 И тъй, който смири себе си като това детенце, той е по-голям в небесното царство. 5 И който приеме едно такова детенце в Мое име, Мене приема. 6 А който съблазни едно от тия малките, които вярват в Мене, за него би било по-добре да се окачеше на врата му един воденичен камък, и да потънеше в морските дълбочини. 7 Горко на света поради съблазните, защото е неизбежно да дойдат съблазните; но горко на онзи човек, чрез когото съблазната дохожда! 8 Ако те съблазни ръката ти или ногата ти, отсечи я и хвърли я; по-добре е за тебе да влезеш в живота куц или недъгав, отколкото с две ръце или с две нозе да бъдеш хвърлен във вечния огън. (aiōnios g166) 9 И ако те съблазни окото, извади го и хвърли го; по-добре е за тебе да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл. (Geenna g1067) 10 Внимавайте да не презирате ни едно от тия малките, защото ви казвам, че техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Отца Ми, Който е на небесата. 11 [защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото]. 12 Как ви се вижда? Ако някой човек има сто овце и едната от тях се заблуди, не остава ли деветдесетте и девет, и не отива ли по бърдата да търси заблудилата се? 13 И като я намери, истина ви казвам, той се

радва за нея повече, отколкото за деветдесетте и девет незаблудили се. 14 Също така не е по волята на Отца ви, Който е на небесата, да загине ни един от тия малките. 15 И ако ти съгреша брат ти, иди, покажи вината му между тебе и него самия. Ако те послуша, спечелил си брата си. 16 Но ако не те послуша, вземи със себе си още един или двама и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума. 17 И ако не послуша тях, кажи това на църквата; че ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник. 18 Истина ви казвам: Каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата. 19 Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Отца Ми, Който е на небесата. 20 Защото, гдето двама или трима са събрани в Мое име, там съм и аз посред тях. 21 Тогава Петър се приближи и Му рече: Господи, до колко пъти, като ми съгреша брат ми, да му прощавам? До седем пъти ли? 22 Исус му рече: Не ти казвам: До седем пъти 23 Затова небесното царство прилича на един цар, който поиска да прегледа сметките на слугите си. 24 И когато почна да преглежда докараха при него един, който му дължеше десет хиляди таланта (Равно на 60 000 000 лева зл.). 25 И понеже нямаше с какво да заплати, господарят му заповяда да продадат него, жена му и децата му, и всичко що имаше, и да се плати дълга. 26 Затова слугата падна, кланяше му се, и каза: Господарю, имай търпение към мене, и ще ти платя всичко. 27 И господарят на тоя слуга, понеже го жалеше, пусна го и му прости заема. 28 Но тоя слуга, като излезе, намери един от съслужителите си, който му дължеше сто пенязя (Равно близо на 90 лева зл.); хвана го и го душеше, и каза: Плати това, което ми дължиш. 29 Затова служителят му падна, молеше му се, и каза: Имай търпение към мене и ще ти платя. 30 Но той не искаше, а отиде и го хвърли в тъмница, да лежи докле изплати дълга. 31 А съслужителите му, като видяха станалото, твърде много се наскърбиха; дойдоха и казаха на господаря си всичко, що бе станало. 32 Тогава господарят му го повика и му каза: Нечестиви

слуго, аз ти простих целия оня дълг понеже ми се примили. 33 Не трябваше ли и ти да се смилиш за съслужителя си, както и аз се смилих за тебе? 34 И господарят му се разгневи и го предаде на мъчителите да го изтезават докле изплати целия дълг. 35 Така и Моят небесен Отец ще постъпи с вас, ако не простите от сърце всеки на брата си.

19 Когато Исус свърши тия думи, тръгна от Галилея, и дойде в пределите на Юдея отвъд Йордан. 2 И големи множества вървяха подире Му; и Той ги изцели там. 3 Тогава дойдоха при Него фарисеи, които, изпитвайки Го, казаха: Позволено ли е на човека да напусне жена си по всякаква причина? 4 А Той в отговор рече: Не сте ли чели, че Онзи, Който ги е направил, направил ги е от началото мъжко и женско, и е казал: 5 “Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си; и двамата ще бъдат една плът”? 6 Така щото не са вече двама, а една плът. И тъй, онова, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва. 7 Казват му: Тогава Мойсей защо заповяда, мъжът й да й даде разводно писмо и да я напусне? 8 Каза им: Поради вашето коравосърдечие Мойсей ви е оставил да си напущате жените; но отначало не е било така. 9 И казвам ви: Който напусне жена си, освен за прелюбодейство, и се ожени за друга, той прелюбодейства; и който се ожени за нея, когато бъде напусната, прелюбодейства. 10 Казват Му учениците: Ако е такова задължението на мъжа към жената, по-добре да се не жени. 11 А Той им рече: Не могат всички да приемат тая дума, но ония, на които е дадено. 12 Защото има скопци, които така са родени от утробата на майка си; има пък скопци, които са били скопени от човеци; а има и скопци, които сами себе си са скопили заради небесното царство. Който може да приеме това, нека приеме. 13 Тогава доведоха при Него дечица, за да възложи ръце на тях и да се помоли; а учениците ги смъмраха. 14 А Исус рече: Оставете дечицата, и не ги възпирайте да дойдат при Мене, защото на такива е небесното царство. 15 И възложи ръце на тях, и замина оттам. 16 И ето един момък дойде при Него и рече: Учителю, какво добро да сторя, за да имам вечен живот? (aiōnios g166) 17 А Той му каза: Защо

питаш Мене за доброто? Един [Бог] има, Който е добър. Но ако искаш да влезеш в живота пази заповедите. 18 Казва Му: Кои? Исус рече: Тия: Не убивай; Не прелюбодействуй; Не кради; Не лъжесвидетелствуй; 19 Почитай баща си и майка си; и обичай ближния си както себе си. 20 Момъкът Му каза: Всичко това съм пазил [от младостта си]; какво ми още недостига? 21 Исус Му рече: Ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и дай на сиромасите; и ще имаш съкровище на небесата; дойди и Ме следвай. 22 Но момъкът, като чу тая дума, отиде си наскърбен, защото беше човек с много имот. 23 А Исус рече на учениците си: Истина ви казвам: Мъчно ще влезе богат в небесното царство. 24 При това ви казвам: По-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство. 25 А учениците, като чуа това, зачудиха се твърде много и думяха: Като е тъй, кой може да се спаси? 26 А Исус ги погледна и рече им: За човеците това е невъзможно; но за Бога всичко е възможно. 27 Тогава Петър в отговор Му рече: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме; ние, прочее, какво ще имаме? 28 А Исус им рече: Истина ви казвам, че във време на обновлението на всичко, когато Човешкият Син ще седне на славния Си престол, вие, които Ме последвахте, тоже ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте Израилеви племена. 29 И всеки, който е оставил къщи, или братя, или сестри, или баща, или майка, [или жена], или чада, или ниви, заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот. (aiōnios g166) 30 Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните първи.

20 Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе при зазоряване да наеме работници за лозето си. 2 И като се погоди с работниците по един пеняз на ден, прати ги на лозето си. 3 И като излезе около третия час, видя други, че стояха на пазара празни; 4 и на тях рече: Идете и вие на лозето; и каквото е право ще ви дам. И те отидоха. 5 Пак, като излезе около шестия и около деветия час направи същото. 6 А, като излезе около единадесетия час, намери други че стоят, и каза им: Защо стоите тука цял

ден празни? 7 Те му казаха: Защото никой не ни е условил. Каза им: Идете и вие на лозето, [и каквото е право ще получите]. 8 Като се свечери, стопанинът на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и плати им надницата, като почнеш от последните и следваш до първите. 9 И тъй, дойдоха условените около единадесетия час, и получиха по един пеняз. 10 А като дойдоха първите, мислеха си, че ще получат повече от един пеняз но и те получиха по един пеняз. 11 И като го получиха, зароптаха против стопанина, като казаха: 12 Тия последните иждивиха само един час; и пак си ги приравнил с нас, които понесохме тежотата на деня и жегата. 13 А той в отговор рече на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам. Не се ли погоди с мене за един пеняз? 14 Вземи си своето и иди си; моята воля е да дам на тоя последния както и на тебе. 15 Не ми ли е позволено да сторя със своето каквото искам? Или твоето око е завистливо(Гръцки: Лошо.), защото аз съм добър? 16 Така последните ще бъдат първи, а първите последни. 17 И, когато възлизаше Исус за Ерусалим, взе дванадесетте ученици насаме, и по пътя им рече: 18 Ето, възлизаме за Ерусалим, и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжници; и те ще Го осъдят на смърт, 19 и ще го предадат на езичниците, за да Му се поругаят, да Го бият и Го разпнат; и на третия ден ще бъде възкресен. 20 Тогава майката на Заведеевите синове се приближи при Него заедно със синовете си, кланяше Му се и искаше нещо от Него. 21 А Той ѝ рече: Какво искаш? Каза Му: Заповядай тия мои двама сина да седнат, един отдясно Ти, а един от ляво Ти в Твоето царство. 22 А Исус в отговор рече: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам да пия? [и да се кръстите с кръщението с което Аз се кръщавам?] Казват Му: Можем. 23 Той им рече: Моята чаша наистина ще пиете, [и с кръщението с което Аз се кръщавам, ще се кръстите]; но да седнете отдясно Ми и отляво Ми не е Мое да дам, а ще се даде на ония, за които е било приготвено от Отца Ми. 24 И десетимата като чува това, възнегодуваха против двамата братя. 25 Но Исус ги повика и рече: Вие знаете, че управителите на народите господаруват над

тях. 26 Но между вас не ще бъде така; но който иска да стане големец между вас, ще ви бъде служител; 27 и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга; 28 също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи, и да даде живота Си откуп за мнозина. 29 И като излизаха от Ерихон, голямо множество отиваше подире Му. 30 И, ето, двама слепци, седящи край пътя, като чува, че Исус минавал, извикаха казвайки: Смили се над нас, Господи Сине Давидов! 31 А народът ги смъмряше, за да млъкнат; но те още по-силно викаха, казвайки: Смили се за нас, Господи Сине Давидов! 32 И тъй, Исус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя! 33 Казват Му: Господи, да се отворят очите ни. 34 А Исус се смили и се допря до очите им; и веднага прогледаха и тръгнаха подире Му.

21 И като се приближиха до Ерусалим и дойдоха във Витфагия при Елеонския хълм, Исус изпрати двама ученици и рече им: 2 Идете в селото, което е насреща ви; и веднага ще намерите вързана ослица и осле с нея; отвържете ги и докарайте Ми ги. 3 И ако някой ви рече нещо, кажете: на Господа трябват; и веднага ще ги изпрати. 4 А това стана за да се сбъдне реченото от пророка, който казва: 5 "Речете на Сионовата дъщеря: Ето, твоят Цар иде при тебе, кротък и възседнал на осел и на осле, рожба на ослицата". 6 И тъй учениците отидоха и сториха както им заръча Исус; 7 докараха ослицата и ослето, и намятаха на тях дрехите си; и Той възседна върху тях. 8 А по-голямата част от множеството напостлаха дрехите си по пътя; други пък сечеха клони от дърветата и постилаха ги по пътя. 9 А множествата, които вървяха пред Него, и които идеха изподире, викаха казвайки: Осана на Давидовия Син! Благословен, който иде в Господното име! Осана във висините! 10 И когато влезе в Ерусалим целият град се раздвижи; и казваха: Кой е тоя? 11 А народът казваше: Той е пророкът Исус, Който е от Назарет Галилейски. 12 А Исус влезе в Божия храм, и изпъди всички, които продаваха и купуваха в храма, и прекатури масите на среброменителите, и столовете на ония, които продаваха гълъбите, и каза им: 13 Писано е: "Домът ми ще се нарече молитвен дом" а вие го правите разбойнически

вертеп. 14 И някои слепи и куци дойдоха при Него в храма; и Той ги изцели. 15 А главните свещеници и книжници, като видяха чудесните дела, които стори и децата, които викаха в храма, казвайки: Осана на Давидовия Син! възнегодуваха и рекоха Му: 16 Чуваш ли какво казват тия? А Исус им каза: Чувам. Не сте ли никога чели тая дума: 17 И когато ги остави, излезе въвн от града до Витания, гдето и пренощува. 18 А на сутринта, когато се връщаше в града, огладня. 19 И като видя една смоковница край пътя, дойде при нея, но не намери нищо на нея, само едни листа; и рече й: Отсега нататък да няма плод от тебе до века. И смоковницата изсъхна на часа. (αἰὼν g165) 20 И учениците, които видяха това, почудиха се и рекоха: Как на часа изсъхна смоковницата? 21 А Исус в отговор им рече: Истина ви казвам: Ако имате вяра, и не се усъмните, не само ще извършите стореното на смоковницата, но даже, ако речете на тоя хълм: Дигни се и хвърли се в морето, ще стане. 22 И всичко, каквото и да поискате в молитва, като вярвате, ще получите. 23 И когато дойде в храма, главните свещеници и народните старейшини дойдоха при Него, като поучаваше, и казаха: С каква власт правиш тия неща? И кой Ти е дал тая власт? 24 А Исус в отговор им каза: Ще ви задам и аз един въпрос, на който, ако ми отговорите, то и аз ще ви кажа с каква власт правя тия неща. 25 Йоановото кръщение от къде беше? От небето или от човечите? И те разискваха помежду си, думайки: Ако речем: От небето, Той ще ни каже: Тогава защо не го повярвахте? 26 Но ако речем: От човечите, боим се от народа; защото всички имат Йоана за пророк. 27 И тъй, в отговор на Исуса, казаха: Не знаем. Рече им и Той: Нито аз ви казвам с каква власт правя тия неща. 28 Но как ви се вижда? Един човек имаше два сина; дойде при първия и му рече: Синко, иди работи днес на лозето. 29 А той в отговор каза: Не искам; но после се разкая и отиде. 30 Дойде и при втория, комуто каза същото. И той в отговор каза: аз ще ида, господине! Но не отиде. 31 Кой от двамата изпълни бащината си воля? Казват: Първият. Исус им рече: Истина ви казвам, че бирниците и блудниците ви изпреварват в Божието царство. 32 Защото Йоан дойде при вас в пътя на правдата, и не го повярвахте; бирниците

обаче и блудниците го повярваха; а вие, като видяхте това, даже не се разкаяхте отпосле да го вярвате. 33 Чуйте друга притча. Имаше един стопанин, който насади лозе, огради го с плет, изкопа в него лин, и съгради кула; и като го даде под наем на земеделци, отиде в чужбина. 34 И когато наближи времето на плодовете изпрати слугите си до земеделците да приберат плодовете му. 35 А земеделците хванаха слугите му, един биха, друг убиха, а трети с камъни замериха. 36 Пак изпрати други слуги, повече на брой от първите; и на тях сториха същото. 37 Най-последно изпрати при тях сина си, като думаше: Ще почетат сина ми. 38 Но земеделците, като видяха сина, рекоха помежду си: Той е наследникът; елате да го убием и да присвоим наследството му. 39 И като го хванаха, изхвърлиха го въвн от лозето и го убиха. 40 И тъй, когато си дойде стопанинът на лозето, какво ще стори на тия земеделци? 41 Казват Му: Злосторниците люто ще погуби, а лозето ще даде под наем на други земеделци, които ще му дават плодовете на времето им. 42 Исус им каза: Не сте ли никога прочели в писанията тая дума: "Камъкът, който отхвърлиха зидарите Той стана глава на ъгъла; От Господа е това. И чудно е в нашите очи"? 43 Затова ви казвам, че Божието царство ще се отнеме от вас, и ще се даде на народ, който принася плодовете му. 44 И който падне върху тоя камък ще се смаже; а върху когото падне, ще се пръсне. 45 И главните свещеници и фарисеите, като чува притчите Му, разбраха, че за тях говори; 46 но, когато поискаха да Го хванат, побояха се от народа понеже Го считаше за пророк.

22 И Исус почна пак да им говори с притчи, като казваше: 2 Небесното царство прилича на цар, който направи сватба на сина си. 3 Той разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата; но те не искаха да дойдат. 4 Пак изпрати други слуги, казвайки: Речете на поканените: Ето, приготвих обяда си; юнците ми и угоените са заклани, и всичко е готово; дойдете на сватба. 5 но те занемариха поканата, и разотидоха се, един на своята нива, а друг на търговията си; 6 а останалите хванаха слугите му и безсрамно ги оскърбиха и убиха. 7 И царят се разгневи, изпрати войските си и погуби ония убийци, и изгори града

им. 8 Тогава казва на слугите си: Сватбата е готова, а поканените не бяха достойни. 9 Затова идете по кръстопътищата и колкото намерите, поканете ги на сватба. 10 И тъй, ония слуги излязоха по пътищата, събраха всички колкото намериха, зли и добри; и сватбата се напълни с гости. 11 А царят, като влезе да прегледа гостите, видя там един човек, който не бе облечен в сватбарска дреха. 12 И каза му: Приятелю, ти как си влязъл тук без да имаш сватбарска дреха? А той мълчеше. 13 Тогава царят рече на служителите: Вържете му нозете и ръцете, и хвърлете го във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. 14 Защото мнозина са поканени, а малцина избрани. 15 Тогава фарисеите отидоха и се съветваха как да Го впримчат в говоренето Му. 16 И пращат при Него учениците си, заедно и Иродианите, да кажат: Учителю, знаем, че си искрен, учиш в истина Божият път и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на човеците. 17 Кажете ни, прочее: Ти как мислиш? Право ли е да даваме данък на Кесаря, или не? 18 А Исус разбра лукавството им, и рече: Защо Ме изпитвате, лицемери? 19 Покажете Ми данъчната монета. И те Му донесоха един пеняз. 20 Той им каза: Чий е този образ и надпис? 21 Казват му: Кесарев. Тогава им казва: Като е тъй, отдавайте Кесаревите на Кесаря, а Божиите на Бога. 22 И като чува това, те се зачудиха, и оставайки Го, си отидоха. 23 В същия ден дойдоха при Него садукее, които казват, че няма възкресение и попитаха Го, казвайки: 24 Учителю, Мойсей е казал: Ако някой умре бездетен, брат му да се ожени за жена му, и да въздигне потомък на брата си. 25 А между нас имаше седмина братя; и първият се ожени и умря; и, като нямаше потомък, остави жена си на брата си; 26 също и вторият и третият, до седмият. 27 А подир всички умря и жената. 28 И тъй, във възкресението на кого от седмината ще бъде жена? Защото всички те я имаха. 29 А Исус в отговор им рече: Заблуждавате се, като не знаете писанията нито Божията сила. 30 Защото във възкресението нито се женят, нито се омъжват, но са като [Божии] ангели на небето. 31 А за възкресението на мъртвите, не сте ли чели онова, което Бог ви говори, като казва: 32 "Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов"? Той не

е Бог на мъртвите, а на живите. 33 И множеството, като чува това, чудеха се на учението Му. 34 А фарисеите, като чува, че смълчал садукееите, събраха се заедно. 35 И един от тях, законник, за да Го изпита, зададе Му въпрос: 36 Учителю, коя е голямата заповед в закона? 37 А Той му рече: "Да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум". 38 Това е голямата и първа заповед. 39 А втора, подобна на нея, е тая: "Да възлюбиш ближния си, както себе си". 40 На тия две заповеди стоят целият закон и пророците. 41 И когато бяха събрани фарисеите, Исус ги попита, казвайки: 42 Какво мислите за Христа? Чий Син е? Казват Му: Давидов. 43 Казва им: Тогава как Давид чрез Духа Го нарича Господ, думайки: 44 "Рече Господ на моя Господ: Седи отдясно Ми. Докле положи враговете Ти под нозете Ти"? 45 Ако, прочее, Давид Го нарича Господ, как е негов син? 46 И никой не можеше да Му отговори ни дума; нито пък дръзна вече някой от тоя ден да Му задава въпроси.

23 Тогава Исус продума на народа и на учениците Си казвайки: 2 На Мойсеевото седалище седят книжниците и фарисеите; 3 затова всичко що ви заръчат, правете и пазете, но според делата им не постъпвайте; понеже говорят, а не вършат. 4 Защото свързват тежки и непоносими бремена, и ги налагат върху плещите на хората, а самите те не искат нито с пръста си да ги помръднат. 5 Но вършат всичките си дела, за да ги виждат хората; защото разширяват филиактериите си (Напомнителки на Божия закон.), и правят големи полите на дрехите си, 6 и обичат първото място при угощенията, и първите столове в синагогите, 7 и поздравите по пазарите, и да се наричат от хората: учители. 8 Но вие недейте се нарича учители, защото Един е вашият Учител, а вие всички сте братя. 9 И никого на земята недейте нарича свой отец, защото Един е вашият Отец, Небесният. 10 Недейте се нарича нито наставници, защото Един е вашият Наставник, Христос. 11 А по-големият между вас, нека ви бъде служител. 12 Но който възвишава себе си ще се смири; и който смири себе си ще се възвиси. 13 Но горко вам книжници и фарисеи, лицемери! Защото затваряте небесното царство пред човеците, понеже сами

вие не влизате, нито влизащите оставяте да влязат. **14** [Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, защото изпояждате домовете на вдовиците, даже, когато за показ правите дълги молитви; затова ще приемете по-голямо осъждане]. **15** Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери! Защото море и суша обикаляте за да направите един прозелит; и когато стане такъв, правите го рожба на пъкъл два пъти повече от вас. **(Geenna g1067)** **16** Горко вам слепи водители! които казвате: Ако някой се закълне в храма, не е нищо; но ако някой се закълне в златото на храма задължава се. **17** Безумни и слепи! Че кое е по-голямо, златото или храмът, който е осветил златото? **18** Казвате още: Ако някой се закълне в олтаря, не е нищо, но ако някой се закълне в дара, който е върху него, задължава се. **19** [Безумни и] слепи! Че кое е по-голямо, дарът ли, или олтарът, който осветява дара? **20** Прочее, който се кълне в олтаря, заклева се в него и във всичко що е върху него. **21** И който се кълне в храма, заклева се в него и в Онзи, Който обитава в него. **22** И който се кълне в небето, заклева се в Божия престол и в Онзи, Който седи на него. **23** Горко вам книжници и фарисеи, лицемери! Защото давате десетък от гйозума, копара и кимнона, а сте пренебрегнали по-важните неща на закона **24** Слепи водители! които прецеждате комара, а камилата поглъщате. **25** Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери! Защото чистите външността на чашата и блюдото, а отвътре те са пълни с грабеж и насилие. **26** Слепи фарисеино! Очисти първо вътрешността на чашата и блюдото, за да бъде и външността им чиста. **27** Горко вам книжници и фарисеи, лицемери! Защото приличате на варосани гробници, които отвън се виждат хубави, а отвътре са пълни с мъртешки кости и с всякаква нечистота. **28** Също така и вие отвън се виждате на човеците праведни, но отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие. **29** Горко вам книжници и фарисеи, лицемери; защото зидате гробниците на пророците, и поправяте гробовете на праведните, и казвате: **30** Ние, ако бяхме живели в дните на бащите си, не бихме съучаствували с тях в проливане кръвта на пророците. **31** Така щото свидетелствувате против себе си, че сте синове на ония, които избиха пророците. **32** Допълнете

и вие, прочее, мярката на бащите си. **33** Змии! Рожби ехидни! Как ще избегнете от осъждането в пъкъл? **(Geenna g1067)** **34** Затова, ето, Аз изпращам до вас пророци, мъдри и книжници; едни от тях ще убие и ще разпънете, а други от тях ще биете в синагогите си, и ще ги гоните от град в град; **35** за да дойде върху вас всичката праведна кръв проляна на земята, от кръвта на праведния Авел до кръвта на Захария, Варахивия син, когото убихте между светилището и олтаря. **36** Истина ви казвам: Всичко това ще дойде върху туй поколение. **37** Ерусалиме! Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците, и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера твоите чада, както кокошката прибира пилците си под крилата си, но не искахте! **38** Ето, вашият дом се оставя пуст. **39** Защото казвам ви, отсега няма вече да Ме видите, до когато речете: Благословен, Който иде в Господното име.

24 И когато излезе Исус от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат зданията на храма. **2** А Той в отговор им рече: Не виждате ли всичко това? Истина ви казвам: Няма да остане тук камък на камък, който да се не срине. **3** И когато седеше на Елеонския хълм, учениците дойдоха при Него насаме и рекоха: Кажете ни, кога ще бъде това? И какъв ще бъде белегът на Твоето пришествие и за свършека на века? **(aiōn g165)** **4** Исус в отговор им каза: Пазете се да ви не заблуди някой; **5** защото мнозина ще дойдат в Мое име казвайки: Аз съм Христос, и ще заблудят мнозина. **6** И ще чуете за войни и за военни слухове; но внимавайте да се не смуцавате; понеже тия неща трябва да станат; но това още не е свършекът. **7** Защото ще се повдигне народ против народ, и царство против царство; и на разни места ще има глад и трусове. **8** Но всичко това ще бъде само начало на страдания. **9** Тогава ще ви предадат на мъки и ще ви убият; и ще бъдете намразени от всичките народи поради Моето име. **10** И тогава мнозина ще се съблазнят, и един друг ще се предадат, и един друг ще се намразят. **11** И много лъжепророци ще се появят и ще заблудят мнозина. **12** Но понеже ще се умножи беззаконието, любовта на мнозинството ще охладнее. **13** Но който устои до

край, той ще бъде спасен. 14 И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по цялата вселена за свидетелство на всичките народи; и тогава ще дойде свършекът. 15 Затова, когато видите мерзостта, която докарва запустение, за която говори пророк Даниил, стояща на свялото място, (който чете нека разбира), 16 тогава ония които са в Юдея, нека бягат по планините; 17 който се намери на къщния покрив да не слиза да вземе нещата от къщата си; 18 и който се намери на нива да се не връща назад да вземе дрехата си. 19 А горко на непразните и на кърмещите в ония дни! 20 При това, молете се да се не случи бягането ви зиме или в съботен ден; 21 защото тогава ще има голяма скръб, небивала от началото на света до сега, и каквато не ще има. 22 И ако да не се съкратеха ония дни, не би се избавила ни една твар; но заради избраните, ония дни ще се съкратят. 23 Тогава ако някой ви каже: Ето тук е Христос, или: Тука, не вярвайте; 24 защото ще се появят лъжехристи, и лъжепророци, които ще покажат големи знамения и чудеса, така щото да заблудят, ако е възможно, и избраните. 25 Ето предсказах ви. 26 Прочее, ако ви кажат: Ето, Той е в пустинята; не излизайте; или: Ето Той е във вътрешните стаи; не вярвайте. 27 Защото както светкавицата излиза от изток и се вижда дори до запад, така ще бъде пришествието на Човешкия Син. 28 Дето бъде мършата, там ще се съберат и орлите. 29 А веднага след скръбта на ония дни, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си, звездите ще паднат от небето и небесните сили ще се разклатят. 30 Тогава ще се яви на небето знаменията на Човешкия Син; и тогава ще заплачат всички земни племена като видят Човешкия Син идещ на небесните облаци със сила и голяма слава. 31 Ще изпрати Своите ангели със силен тръбен глас; и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от единия край на небето до другия. 32 А научете притчата от смоковницата: Когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че е близо лятото. 33 Също така и вие, когато видите всичко това, да знаете, че Той е близо при вратата. 34 Истина ви казвам: Това поколение няма да премине, докле не се сбъдне всичко това. 35 Небето и земята ще

преминат, но Моите думи няма да преминат. 36 А за оня ден и час никой не знае, нито небесните ангели, нито Синът, а само Отец. 37 И като бяха Ноевите дни, така ще бъде пришествието на Човешкия Син. 38 Защото, както и в ония дни преди потопа, ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха, до деня до когато Ное влезе в ковчега, 39 и не усетиха, до като дойде потопът и завлече всички, така ще бъде и пришествието на Човешкия Син. 40 Тогава двама ще бъдат на полето; единият се взема, а другият се оставя. 41 Две жени ще мелят на мелницата; едната се взема, а другата се оставя. 42 Затова бдете, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ. 43 Но това да знаете, че ако домакинът би знаел в кой час щеше да дойде крадецът, бдял би, и не би оставил да му подкопаят къщата. 44 Затова бъдете и вие готови; защото в час, когато го не мислите, Човешкият Син иде. 45 Кой е, прочее, верният и разумен слуга, когото господарят му е поставил над домочадията си; за да им дава храна навреме? 46 Блажен е оня слуга, чийто господар, като си дойде, го намери, че прави така. 47 Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот. 48 Но, ако оня слуга е зъл(Гръцки: Оня зъл слуга каже.), и каже в сърцето си: Господарят ми се забави, 49 и той почне да бие служителите си, и да яде и да пие с пияниците, 50 господарят на оня слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква, и в час, когато не знае, 51 и, като го бие тежко, ще определи неговата участ с лицемерите; там ще бъде плач и скърцане със зъби.

25 Тогава небесното царство ще се уприличи на десет девизи, които взеха светилниците си, и излязоха да посрещнат младоженеца. 2 А от тях пет бяха неразумни и пет разумни. 3 Защото неразумните, като взеха светилниците, не взеха масло със себе си. 4 Но разумните, заедно със светилниците си взеха и масло в съдовете си. 5 И докато се бавеше младоженецът, додряма се на всичките, и заспаха. 6 А по среднощ се нададе вик: Ето младоженецът [иде!] излизайте да го посрещнете! 7 Тогава всички ония девизи станаха и приготвиха светилниците си. 8 А неразумните рекоха на разумните: Дайте ни от вашето масло,

защото нашите светилници угасват. 9 А разумните в отговор казаха: Да не би да не стигне и за нас и за вас, по-добре идете при продавачите и си купете. 10 А когато те отидоха да купят, младоженецът пристигна; и готовите влязоха с него на сватбата, и вратата се затвори. 11 После дохождат и другите девици и казват: Господи! Господи! Отвори ни. 12 А той в отговор рече: Истина ви казвам: Не ви познавам. 13 И тъй, бдете; защото не знаете ни деня, ни часа, [в който Човешкият Син ще дойде]. 14 Защото е както, когато човек при тръгването си за чужбина, свиква своите слуги, и им предаде имота си. 15 На един даде пет таланта, на друг два, на трети един, на всеки според способността му; и тръгна. 16 Веднага тоя, който получи петте таланта, отиде и търгува с тях, и спечели още пет таланта. 17 Също и тоя, който получи двата спечели още два. 18 А тоя, който получи единия, отиде разкопа в земята, и скри парите на господаря си. 19 След дълго време дохожда господарят на тия слуги и прегледа сметката с тях, 20 И когато се приближи тоя, който бе получил петте таланта, донесе още пет таланта, и рече: Господарю, ти ми предаде пет таланта; ето, спечелих още пет. 21 Господарят му рече: Хубаво, добри е верни слуго! В малкото си бил верен, над многото ще те поставя; влез в радостта на господаря си. 22 Приблужи се и тоя, който бе получил двата таланта, и рече: Господарю, ти ми даде два таланта, ето, спечелих още два таланта. 23 Господарят му рече: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен, над многото ще те поставя; влез в радостта на господаря си. 24 Тогава се приближи тоя който бе получил един талант, и рече: Господарю, аз те знаех, че си строг човек; жънеш гдето не си сял, и събираш гдето не си пръскал; 25 и като се убоях отидох и скрих таланта ти в земята; ето, имаш своето. 26 А Господарят му в отговор каза: Зли и лениви слуго! Знаел си, че жъна гдето не съм сял, и събирам гдето не съм пръскал; 27 ти, прочее, трябваше да внесеш парите ми на банкерите, и когато си дойдех, щях да взема своето с лихва. 28 Затова, вземете от него таланта и дайте го на този, който има десет таланта. 29 Защото на всекиго, който има, ще се даде, и той ще има изобилие; а от този,

който няма от него ще се отнеме и това, което има. 30 А тоя безполезен слуга хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. 31 А когато дойде Човешкият Син в славата Си, и всичките [свети] ангели с Него, тогава ще седне на славния Си престол. 32 И ще се съберат пред Него всичките народи; и ще ги отлъчи един от други, както овчарят отлъчва овцете от козите; 33 и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите от лявата. 34 Тогава Царят ще рече на тия, които са от дясната Му страна: Дойдете вие благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света. 35 Защото оградних и Ме нахранихте; ожаднях и Ме напоихте; странник бях, и Ме прибрахте; 36 гол бях и Ме облякохте; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте. 37 Тогава праведните в отговор ще му кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, и Те нахранихме; или жаден, и Те напоихме? 38 И кога Те видяхме странник, и Те прибрахме, или гол и Те облякохме? 39 И кога Те видяхме болен или в тъмница и Те споходихме? 40 А Царят в отговор ще им рече: Истина ви казвам: Понеже сте направили това на един от тия най-скромни Мои братя, на Мене сте го направили. 41 Тогава ще рече и на тия, които са от лявата Му страна: Идете си от Мене, вие проклетите, във вечния огън, приготвен за дявола и за неговите ангели. (aïnïos g166) 42 Защото оградних и не Ме нахранихте; ожаднях и не Ме напоихте; 43 странник бях, и не Ме облякохте; болен и в тъмница бях, и не Ме посетихте. 44 Тогава и те в отговор ще кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница и не Ти послужихме? 45 Тогава в отговор ще им рече: Истина ви казвам: Понеже не сте направили това на ни един от тия най-скромните, нито на Мене сте го направили. 46 И тия ще отидат във вечно наказание, а праведните във вечен живот. (aïnïos g166)

26 Когато Исус свърши тия думи рече на учениците Си: 2 Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата, Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие. 3 Тогава главните свещеници и народните старейшини се събраха в двора на първосвещеника, който се наричаше Каиафа, 4 и

наговаряха се да уловят Исуса с хитрост и да Го умъртвят; 5 но думата: Да не е на празника, за да не стане вълнение между народа. 6 А когато Исус беше във Витания, в къщата на прокажения Симон, 7 приближи се до Него една жена, която имаше алвастрен съд с много скъпо миро, което изливаше на главата Му, като бе седнал на трапезата. 8 А учениците, като видяха това, възнегодуваха, казвайки: Защо се прахоса това? 9 Защото това миро можеше да се продаде за голяма сума, която да се раздаде на сиромасите. 10 Но Исус като позна това, рече им: Защо досаждате на жената? понеже тя извърши добро дело на Мене. 11 Защото сиромасите всякога се намират между вас, но аз не всякога се намирам. 12 Защото тя, като изля това миро върху тялото Ми стори го за да Ме приготви за погребение. 13 Истина ви казвам: Гдето и да се проповядва това благовестие по целия свят, ще се разказва за неин спомен и това, което тя стори. 14 Тогава един от дванадесетте, наречен Юда Искариотски отиде при първосвещениците и рече: 15 Какво обичате да ми дадете и аз ще ви Го предам? И те му претеглиха тридесет сребърника. 16 И от тогава той търсеше удобен случай да им Го предаде. 17 А в първия ден на празника на безквасните хлябове учениците отидоха при Исуса и рекоха: Где искаш да Ти приготвим, за да ядеш пасхата? 18 Той каза: Идете в града при еди кого си и речете му: Учителят казва: Времето Ми е близо, у тебе ще празнувам пасхата с учениците Си. 19 И учениците сториха както им заръча Исус, и приготвиха пасхата. 20 И когато се свечери, Той седна на трапезата с дванадесетте ученика. 21 И като ядяха, рече: Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде. 22 А те, пренаскърбени, почнаха всички един по един да Му казват: Да не съм аз Господи? 23 Той в отговор рече: Който натопи ръката си заедно с Мене в блюдото, той ще Ме предаде. 24 Човешкият Син отива, както е писано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син ще бъде предаден! Добре щеше да бъде за този човек, ако не бе се родил. 25 И Юда, който Го предаде, в отговор рече: Да не съм аз, Учителю? Исус му каза: Ти рече. 26 И когато ядяха, Исус взе хляб, благослови, и го разчупи и като го даваше на учениците, рече: Вземете яйте; това е Моето тяло. 27 Взе и чашата, и, като благодари, даде им, и рече: Пийте от нея всички! 28 Защото това е Моята кръв на [новия] завет, която се пролива за прощаване на греховете. 29 Но казвам ви, че отсега няма вече да пия от този плод на лозата, до оня ден, когато ще го пия с вас нов в царството на Отца Си. 30 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм. 31 Тогава Исус им каза: Вие всички ще се съблазните в Мене тая нощ, защото е писано: "Ще поразя пастиря; и овците на стадото ще се разпръснат". 32 А след като бъда възкресен ще ви изпреваря в Галилея. 33 А Петър в отговор Му рече: Ако и всички да се съблазнят в Тебе, аз никога няма да се съблазня. 34 Исус Му рече: Истина ти казвам, че тая нощ, преди да пее петелът, три пъти ще се отречеш от Мене. 35 Петър му каза: Ако станеше нужда и да умра с Тебе, пак няма да се отрека от Тебе. Същото рекоха и всичките ученици. 36 Тогава Исус идва с тях на едно място наречено Гетсимания; и казва на учениците Си: Седете тука, докле отида там да се помоля. 37 И като взе със Себе Си Петра и двамата Заведееви сина, захвана да скърби и да тъгува. 38 Тогава им каза: Душата Ми е прескърбна до смърт; постойте тук и бъдете заедно с Мене. 39 И като пристъпи малко напред, падна на лицето Си, и се молеше, казвайки: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша; не обаче, както аз искам, но както Ти искаш. 40 Дохожда при учениците, намира ги заспали, и казва на Петра: Как! не можахте ли ни един час да бдите с Мене? 41 Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, а тялото 42 Пак отиде втори път и се моли, думайки: Отче Мой, ако не е възможно да Ме отмине това, без да го пия, нека бъде Твоята воля. 43 И като дойде пак намери ги заспали; защото очите им бяха натегнали. 44 И пак ги остави и отиде да се помоли трети път, като каза пак същите думи. 45 Тогава дохожда при учениците и казва им: Още ли спите и почивате? Ето, часът наближи, когато Човешкият Син се предава в ръцете на грешници. 46 Станете да вървим; ето, приближи се той, който Ме предава. 47 И когато Той говореше, ето, Юда един от дванадесетте, дойде, и с него голямо множество, с ножове и сопи, изпратени от главните

свещеници и народните старейшини. **48** А оня, който Го предаваше, беше им дал знак, казвайки: Когато целуна, Той е; хванете Го. **49** И веднага се приближи до Исуса и рече: Здравей, Учителю! и го целува. **50** А Исус му каза: Приятелю, за каквото си дошъл стори го. Тогава пристъпиха, туриха ръце на Исуса, и Го хванаха. **51** И, ето, един от тия, които бяха с Исуса, простря ръка, измъкна ножа си, и, като удари слугата на първосвещеника, отсече му ухото. **52** Тогава Исус му каза: Повърни ножа си на мястото му, защото всички, които се залавят за нож от нож ще загинат. **53** Или мислиш, че не мога да се помоля на Отца Си, и Той би Ми изпратил още сега повече от дванадесет легиона ангели? **54** Но как биха се сбъднали писанията, че това трябва така да бъде? **55** В същия час рече Исус на народа: Като срещу разбойник ли сте излезли с ножове и сопи да Ме уловите? Всеки ден седях и поучавах в храма и не Ме хванахте. **56** Но всичко това стана за да се сбъднат пророческите писания. Тогава всички ученици Го оставиха и се разбягаха. **57** А тия, които бяха хванали Исуса, заведоха Го у първосвещеника Каиафа, гдето бяха събрани книжниците и старейшините. **58** А Петър вървеше подире Му издалеч до двора на първосвещеника; и като влезе вътре, седна със служителите да види края. **59** А главните свещеници и целият синедрион търсеха лъжливо свидетелство против Исуса, за да Го умъртвят; **60** обаче не намериха, при все че дойдоха много лъжесвидетели. Но сетне дойдоха двама и рекоха: **61** Тоя каза: Мога да разруша Божия храм, и за три дни пак да го съградя. **62** Тогава първосвещеникът стана и Му рече: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелствуват тия против Тебе? **63** Но Исус мълчеше. Първосвещеникът му каза: Заклевам Те в живия Бог да ни кажеш: Ти ли Си Христос Божият Син? **64** Исус му каза: Ти рече. Но казвам ви, от сега нататък ще видите Човешкия Син седящ отдясно на силата и идещ на небесните облаци. **65** Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и каза: Той богохулствува! Каква нужда имаме вече от свидетели? Ето сега чухме богохулството. Вие какво мислите? **66** А те в отговор рекоха: Изложи се на смъртно наказание. **67** Тогава Го заплюваха в лицето и Го блъскаха; а други Му удряха плесници

и Му казваха: **68** Познай ни, Христе, кой Те удари. **69** А Петър седеше във двора; и една слугиня дойде при него и му каза: И ти беше с Исуса галилеянина. **70** А той се отрече пред всички, казвайки: Не разбирам що говориш. **71** И когато излезе в предверието, видя го друга слугиня, и каза на тия, които бяха там: И тоя беше с Исуса Назарянина. **72** И Петър пак се отрече с клетва: Не познавам човека. **73** След малко се приближиха и ония, които стояха наблизо, и рекоха на Петра: Наистина и ти си от тях, защото твоят говор те издава. **74** Тогава той започна да проклina и да се кълне: Не познавам човека. И на часа петелът изпя. **75** И спомни си Петър думата на Исуса, Който беше рекъл: Преди да изпее петелът, три пъти ще се отречеш от Мене. И той излезе във плака горко.

27 А на сутринта всичките главни свещеници и народни старейшини се съвещаваха против Исуса, да Го умъртвят. **2** И когато Го вързаха, заведоха Го и Го предадоха на управителя Пилата. **3** Тогава Юда, който Го беше предал, като видя, че Исус бе осъден, разкая се и върна тридесетте сребърника на главните свещеници и старейшините и каза: **4** Съгреших, че предадох невинна кръв. А те рекоха: Нам що ни е? Ти гледай. **5** И като хвърли сребърниците в храма, излезе и отиде и се обеси. **6** А главните свещеници взеха сребърниците и рекоха: Не е позволено да ги туряме в храмовата каса, понеже са цена на кръв. **7** И като се съветваха, купиха с тях грънчаревата нива, за погребване на чужденци. **8** Затова оная нива се нарече кръвна нива, както се нарича и до днес. **9** Тогава се изпълни реченото чрез пророк Еремия, който каза: "И взеха тридесетте сребърника, цената на оценения, Когато оцениха някои от изралтяните, **10** и дадоха ги за грънчаревата нива, според както ми заповяда Господ". **11** А Исус застана пред управителя; и управителят Го попита, като каза: Ти Юдейският цар ли си? А Исус му рече: Ти казваш. **12** И когато Го обвиняваха главните свещеници и старейшините, нищо не отговаряше. **13** Тогава Пилат Му каза: Не чуваш ли за колко неща свидетелствуват против Тебе? **14** Но Той не му отговори нито на едно нещо; тъй щото управителят се чудеше много. **15**

А на всеки празник управителят имаше обичай да пуща на народа един от затворниците, когото биха поискали. 16 А тогава имаха един прочут затворник, на има Варава. 17 И тъй, като бяха събрани, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли или Исуса, наречен Христос? 18 (Понеже знаеше, че от завист го предаваха. 19 При това, като седеше на съдийския престол, жена му изпрати до него да кажат: Не струвай нищо на Тоя праведник; защото днес много пострадах насъне поради Него). 20 А главните свещеници и старейшините убедиха народа да изпроси Варава, а Исуса да погубят. 21 Управителят в отговор им рече: Кого от двамата искате да ви пусна? А те рекоха: Варава. 22 Пилат им казва: Тогава какво да правя с Исуса, наречен Христос? Те всички казват: Да бъде разпнат. 23 А той каза: Че какво зло е сторил? А те още повече закрещяха, казвайки: Да бъде разпнат. 24 И тъй Пилат като видя, че никак не помага, а напротив, че се повдига размирие, взе вода, оми си ръцете пред народа, и каза: Аз съм невинен за кръвта на Тоя праведник; вие гледайте. 25 А целият народ в отговор рече: Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни. 26 Тогава им пусна Варава; а Исуса бй и Го предаде на разпятие. 27 Тогава войниците на управителя заведоха Исуса в преторията, и събраха около Него цялата дружина. 28 И като Го съблякоха, облякоха Го в червена мантия. 29 И оплетоха венец от тръни и го наложиха на главата Му, и туриха тръст в десницата Му; и като коленичаха пред Него, ругаеха Му се, казвайки: Здравей, Царю Юдейски! 30 И заплюваха Го, и взеха тръстта и Го удряха по главата. 31 И след като Му се поругаха, съблякоха Му мантията и Го облякоха с Неговите дрехи и Го заведоха да Го разпнат. 32 А на излизане намериха един киринеец, на име Симон; него заставиха да носи кръста Му. 33 И като стигнаха на едно място, наречено Голгота (което значи лобно място), 34 дадоха Му да пие вино размесено с жлъчка; но Той като вкуси, не прие да пие. 35 И когато Го разпнаха, разделиха си дрехите Му, като хвърлиха жребие. 36 И седяха да Го пазят там. 37 И поставиха над главата Му обвинението Му, написано така: Тоя е Исус, Юдейският Цар. 38 Тогава бидоха разпнати с Него двама разбойници, един отдясно, и един отляво. 39 А минаващите оттам Му се подиграваха, като клатеха глави и думаха: 40 Ти, Който разоряваш храма и за три дни пак го съграждаш, спаси Себе Си; ако Си Божий Син, слез от кръста. 41 Подобно и главните свещеници с книжниците и старейшините Го ругаеха, казвайки: 42 Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Той е Израилевият Цар! нека слезе сега от кръста, и ще повярваме в Него. 43 Упова на Бога; нека Го избави сега, ако Му е угоден; понеже каза: Божий Син съм. 44 Със същия укор Му се присмиваха и разпнатите с Него разбойници. 45 А от шестия час тъмнина покриваше цялата земя до деветия час. 46 А около деветия час Исус извика със силен глас и каза: Или, Или, лама савахтани? сиреч: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил? 47 Някои от стоящите там, като чуха, думаха: Той вика Илия. 48 И веднага един от тях се завтече, взе гъба, натопи я в оцет, и като я надяна на тръст, даде Му да пие. 49 А другите казваха: Остави! да видим дали ще дойде Илия да Го избави. 50 А Исус, като извика пак със силен глас, издъхна. 51 И, ето, завесата на храма се раздра на две от горе до долу, земята се разтресе, скалите се разпукаха, 52 гробовете се разтвориха и много тела на починалите светии бяха възкресени, 53 (които, като излязоха от гробовете след Неговото възкресение, влязоха в святия град, и се явиха на мнозина). 54 А стотникът и ония, които заедно с него пазеха Исуса, като видяха земетресението и всичко що стана, уплашиха се твърде много, и думаха: Наистина тоя беше Син на Бога. 55 Там бяха още и гледаха отдалеч много жени, които бяха следвали Исуса от Галилея, и Му служеха; 56 между които бяха Мария Магдалина, и Мария майка на Якова и на Иосия, и майката на Заведеевите синове. 57 И когато се свечери, дойде един богаташ от Ариматея, на име Йосиф, който също беше се учил при Исуса. 58 Той дойде при Пилата и поиска Исусовото тяло. Тогава Пилат заповяда да Му се даде. 59 Йосиф, като взе тялото, обви го с чиста плащеница, 60 и го положи в своя нов гроб, който бе изсякъл в скалата; и като привали голям камък на гробната врата, отиде си. 61 А там бяха Мария Магдалина и другата Мария, които седяха срещу гроба. 62 И на следващия ден,

който бе денят след приготвянето за празника, бърдото, гдето Исус им определи. 17 И като Го главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилата и казаха: 63 Господарю, спомнихме си, че Оня измамник приживе рече: След три дни ще възкръсна. 64 Заповядай, прочее, гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат, и кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. Така последната измама ще бъде по-лоша от първата. 65 Пилат им рече: Вземете стража; идете, вардете Го както знаете. 66 Те, прочее, отидоха и вардиха гроба, като запечатаха гроба с помощта на стражата.

28 А като се мина съботата, на първия ден от седмицата, дойдоха Мария Магдалина и другата Мария да видят гроба. 2 А, ето, стана голям трус; защото ангел от Господа слезе от небето и пристъпи, отвали камъка, и седна на него. 3 Изгледът му беше като блескавица, и облеклото му бяло като сняг. 4 И в страха си от него стражарите трепереха, и станаха като мъртви. 5 А ангелът проговори, като каза на жените: Вие не се бойте, защото зная, че търсите разпнатия Исус. 6 Няма Го тук; защото възкръсна, както и рече: дойдете и вижте мястото, гдето е лежал Господ. 7 Идете скоро да кажете на учениците Му, че е възкръснал от мъртвите; и, ето, Той отива преди вас в Галилея; там ще го видите; ето казах ви. 8 И те излязоха бързо от гроба със страх и голяма радост, и завтекоха се да известят на учениците Му. 9 И ето Исус ги среща и рече: Здравейте! А те се приближиха и се хванаха за нозете Му и Му се поклониха. 10 Тогава Исус им рече: Не бойте се; идете кажете на братята Ми да идат в Галилея, и там ще Ме видят. 11 Когато те отидоха, ето, някои от стражата дойдоха в града и известиха на главните свещеници всичко що бе станало. 12 И те, като се събраха със старейшините и се съвещаваха, дадоха на войниците доволно пари, и рекоха: 13 Кажете, че учениците Му дойдоха през нощта и Го откраднаха, когато ние спяхме. 14 И ако слух за това стигне до управителя, ние ще го убедим, а вас ще направим да нямате грижа. 15 Те, прочее, взеха парите, и постъпиха както бяха научени. И това що те казаха се разнесе между юдеите, и продължава даже и до днес. 16 А единадесетте ученика отидоха в Галилея, на

видяха, поклониха Му се; а някои се усъмниха. 18 Тогава Исус се приближи към тях и им говори, казвайки: Даде Ми се всяка власт на небето и земята. 19 Идете, прочее, научете всичките народи, и кръствайте ги в името на Отца и Сина и Святия Дух, 20 като ги учите да пазят всичко що съм ви заповядал; и ето, Аз съм с вас през, всичките дни до свършека на века. [Амин]. (aion g165)

Марко

1 О И като излезе веднага от водата, видя, че се разтварят небесата, и че Духът като гълъб слизаше на Него. **2** както е писано в книгата на пророк Исаия: - "Ето, Аз изпращам пред лицето Ти вестителя Си, Който ще устрои Твоя път; **3** Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа. Прави направете пътеките за Него." **4** О И дохожда при него при един прокажен и Му се моли, коленичил при Него, казвайки: Ако искаш, можеш да ме очистиш. **5** И излизаше при него цялата Юдейска страна и всичките ерусалимiani, и кръщаваха се от него в реката Йордан, като изповядваха греховете си. **6** А Йоан носеше облекло от камила козина и кожен пояс около кръста си, и хранеше се с акриди и див мед. **7** И като проповядваше, казваше: Подир мене иде Онзи, Който е по-силен от мене, Комуто не съм достоен да се наведе и развържа ремъка на обувката Му. **8** Аз ви кръщавам с вода; а Той ще ви кръсти със Светия Дух. **9** През тия дни дойде Исус от Назарет Галилейски и се кръсти от Йоана в Йордан. **10** И като излезе веднага от водата, видя, че се разтварят небесата, и че Духът като гълъб слизаше на Него. **11** И дойде глас от небесата: Ти си Моят възлюблен Син; в Тебе е Моего благоволение. **12** И веднага Духът Го закара в пустинята. **13** И беше в пустинята четиридесет дни изкушаван от Сатана, и беше със зверовете; а ангелите Му служеха. **14** А след като Йоан биде предаден на властта, Исус дойде в Галилея и проповядваше Божието благовестие, казвайки: **15** Времето се изпълни, и Божието царство наближи; покайте се и повярвайте в благовестието. **16** А когато минаваше край Галилейското езеро(Гръцки: Море, така и навсякъде в това евангелие.), видя Симона и брата на Симона, Андрея, че хвърляха мрежи в езерото, понеже бяха рибари. **17** И рече им Исус: Вървете след Мене, и Аз, ще ви направя да станете ловци на човеци. **18** И те веднага оставиха мрежите и отидоха след Него. **19** И като отмина малко, видя Якова Заведеев и брата му Йоана, които също бяха в ладията си и кърпеха мрежите. **20** И веднага ги повика; и те оставиха баща си Заведея в ладията с надничарите, и отидоха след

Него. **21** И дохождат в Капернаум; и незабавно в съботата Исус влезе в синагогата и поучаваше. **22** И те се чудеха на учението Му; защото ги поучаваше като един, който има власт, а не като книжниците. **23** И скоро след това се намираше в синагогата им човек хванат от нечист дух, който извика, думайки: **24** [Остави ни!] какво имаш Ти с нас, Исусе назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те Кой си, Светий Божий. **25** Но Исус го смъмра, казвайки: Млъкни, и излез из него. **26** Тогава нечистият дух, като го сгърчи, изкрещя със силен глас и излезе из него. **27** И всички се смаяха, тъй щото разискваха помежду си, думайки: Що е това? Едно ново учение! С власт заповядва и на нечистите духове, и те Му се покоряват! **28** И слухът за Него се разнесе скоро навред по цялата галилейска околност. **29** И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Якова и Йоана в къщата на Симона и Андрея. **30** А Симоновата тъща лежеше болна от треска; и веднага Му казват за нея. **31** И Той се приближи, и като я хвана за ръка, дигна я; и [на часа] треската я остави, и тя им прислужваше. **32** И като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него всичките болни и хванати от бяс. **33** И целият град се събра пред вратата. **34** И той изцели мнозина, които страдаха от разни болести, и изгони много бесове; и не позволяваше на бесовете да говорят, понеже Го познаваха. **35** И сутринта, когато беше още тъмно, стана та излезе, и отиде в уединено място, и там се молеше. **36** А Симон и ония, които бяха с Него, изтичаха подире Му. **37** И като Го намериха, казват Му: Всички те търсят. **38** А Той им казва: Да идем другаде, в близките градчета и там да проповядвам; защото за това съм излязъл. **39** И влизаше в синагогите им по цяла Галилея, като проповядваше и изгонваше бесовете. **40** И дохожда при Него един прокажен и Му се моли, коленичил при Него, казвайки: Ако искаш, можеш да ме очистиш. **41** А Той се смили, простря ръка и се допря до него, и му каза: Искам, бъди очистен. **42** И веднага проказата го остави, и той се очисти. **43** И на часа го отпрати, и му заръча строго, като му каза: **44** Внимавай да не кажеш никому нищо; но за свидетелство на тях, иди и се покажи на свещеника и принеси за очиштането си това, което

е заповядал Мойсей. 45 А той, като излезе, почна да разгласява много и да разнася станалото, така щото Исус не можеше вече да влезе явно в някой град, но се намираше във в уединени места; и дохождаха при Него отвсякъде.

2 След известно време, Той пак влезе в Капернаум; и разчу се че бил в къщата. 2 И мнозина се събраха, така щото и около вратата не можах да се побера; и Той им говореше словото. 3 Дохождат и донасят при Него един паралитик. Четирима го носеха. 4 И като не можах да се приближат до Него, поради народа, разкриха покрива на къщата, гдето беше, пробиха го и пуснаха постелката, на която лежеше паралитикт. 5 А Исус, като видя вратата им, каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете. 6 А имаше там някои от книжниците, които седяха и размишляваха в сърцата си: 7 Тоя защо говори така? Той богохулствува. Кой може да прощава грехове, освен един Бог? 8 Исус, като разбра веднага с духа Си, че така размишляват в себе си, рече им: Защо размишлявате това в сърцата си? 9 Кое е по-лесно, да река на паралитика: Прощават ти се греховете, или да река: Стани, вдигни постелката си и ходи? 10 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, (казва на паралитика): 11 Тебе казвам: Стани, вдигни си постелката и иди у дома си. 12 И той стана, веднага вдигна постелката и излезе пред всичките; така щото всички се зачудиха и славеха Бога, и думаша: Никога не сме виждали такова нещо. 13 И пак излезе край езерото; и цялото множество идеше при Него, и Той ги поучаваше. 14 Като минаваше видя Левия Алфеев седящ в бирничеството, и каза му: Върви след Мене. И той стана и отиде след Него. 15 И когато Исус седеше на трапезата в къщата му, заедно с Него и учениците Му насядаха и много бирници и грешници; защото бяха мнозина и отиваха подир Него. 16 Тогава книжниците, които бяха от фарисеите, като видяха, че Той яде с грешниците и бирниците, казаха на учениците Му: Защо яде и пие с бирниците и грешниците? 17 А Исус, като чу това, каза им: Здравите нямат нужда от лекар, а болните; не съм дошъл да призова праведните, но грешниците (на покаяние). 18 А Йоановите ученици и фарисеите постеха; и

дохождат и казват Му: Защо постят Йоановите и фарисейските ученици, а Твоите не постят? 19 А Исус им рече: Могат ли сватбарите да постят, докато е с тях младоженецът? Дотогава, докогато младоженецът е с тях, не могат да постят. 20 Ще дойдат, обаче, дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях, и тогава, през ония дни, ще постят. 21 Никой не пришива кръпка от невалян плат на вехта дреха; а инак, това, което трябваше да запълни дрехата, отдира от нея, новото от вехтото, и съдраното става по-лошо. 22 И никой не налива ново вино в стари мехове; инак, виното ще спуска меховете; и се изхабяват и виното и меховете; но наливат ново вино в нови мехове. 23 И в една събота, когато минаваше през посеите, учениците Му, вървейки из пътя, почнаха да късат класове. 24 И фарисеите Му рекоха: Виж! Защо вършат в събота нещо, което не е позволено? 25 А Той им рече: Не сте ли чели що стори Давид, когато беше в нужда, и огладня и мъжете, които бяха с него? 26 Как влезе в Божия дом, когато Авиатар беше първосвещеник, и изяде присъствените хлябове, които не е позволено никому да яде, освен на свещениците, като даде и на ония, които бяха с него? 27 И каза им: Съботата е направена за човека, а не човек за съботата; 28 така щото Човешкият Син е господар и на съботата.

3 И влезе пак в синагогата; и там имаше човек с изсъхнала ръка. 2 И наблюдаваха Го, дали ще го изцели в съботен ден, за да Го обвинят. 3 Той каза на човека с изсъхналата ръка: Изправи се насред. 4 Тогава на тях казва: Позволено ли е да се прави добро в съботен ден, или да се прави зло? Да се спаси ли живот, или да се погуби? А те мълчаха. 5 А като ги изгледа с гняв, наскърбен поради закоравяването на сърцата им, каза на човека: Простри си ръката. Той я простря; и ръката му оздравя. 6 И фарисеите, като излязоха, веднага се наговориха с Иродианите против Него, как да Го погубят. 7 Тогава Исус се оттегли с учениците Си към езерото, и голямо множество от Галилея отиде изподир. 8 И от Юдея, от Ерусалим, от Идумея, отвъд Йордан, и от местата около Тир и Сидон, едно голямо множество дойде при Него, като чуха колко много чудеса правел. 9 И поръча на учениците Си да Му услужат с една

ладия, поради народа, за да Го не притискат. 10 Защото беше изцелил мнозина, така че онези, които страдаха от язви, натискаха Го, за да се допрат до Него. 11 И нечистите духове, когато Го виждаха, падаха пред Него и викаха, казвайки: Ти си Божий Син. 12 Но Той строго им заръчваше да Го не изявяват. 13 След това се възкачи на хълма и повика при Себе Си ония, които си искаше; и те отидоха при Него. 14 И определи дванадесет души, за да бъдат с Него, и за да ги изпраща да проповядват, 15 и да имат власт да изгонват бесове. 16 Определи: Симона, на когото даде и името Петър; 17 и Якова Заведеев и Якововия брат Йоан, на които даде и името Воанергес, сиреч, синове на гръма, 18 и Андрея и Филипа, Вартоломея и Матей, Тома и Якова Алфеев, Тадея и Симона Зилот, 19 и Юда Искаротски, който Го и предаде. 20 И дохожда в една къща; и пак се събира народ, така щото те не можаха нито хляб да ядат. 21 А своите Му, като чува това, излязоха за да Го хванат; защото казваха, че не бил на Себе Си. 22 И книжниците, които бяха слезли от Ерусалим, казваха, че Той има Веелзевул, и че изгонва бесовете чрез началника на бесовете. 23 Но Той, като ги повика, казваше им с притчи: Как може Сатана да изгонва Сатаната? 24 Ако едно царство се раздели против себе си, това царство не може да устои. 25 И ако един дом се раздели против себе си, той дом не ще може да устои. 26 И ако Сатана е възстанал против себе си, и се е разделил, той не може да устои, но дошъл му е краят. 27 Обаче, никой не може да влезе в къщата на силния човек, да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния, и тогава ще ограби къщата му. 28 Истина ви казвам, че всичките грехове на човешкия род ще бъдат простени, и всичките хули с които биха богохулствували; 29 но ако някой похули Святия Дух, за него няма прошка до века, но е виновен за вечен грях. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Това рече Той, защото казваха: Има нечист дух. 31 Дохождат, прочее, майка Му и братята Му, и като стояха вън, пратиха до Него да Го повикат. 32 А около Него седеше едно множество; и казват Му: Ето, майка Ти и братята Ти вън, търсят Те. 33 И в отговор им каза: Коя е майка Ми? Кои са братята Ми? 34 И като изгледа седящите около Него каза:

Ето майка Ми и братята Ми! 35 Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат, и сестра, и майка.

4 О И когато остана сам, ония, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите. 2 И поучаваше ги много с притчи, и казваше им в поучението Си: 3 Слушайте: Ето, сеячът излезе да сее. 4 И когато сееше, някой зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха. 5 Други паднаха на канаристо място, гдето нямаше много пръст, и скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва; 6 а когато изгря слънцето, пригоряха, и понеже нямаха корен, изсъхнаха. 7 И други паднаха между тръните; и тръните порастнаха и ги заглушиха, и не дадоха плод. 8 А другите паднаха на добрата земя, и даваха плод, който растеше и се умножаваше, и принесоха кое тридесет, кое шестдесет и кое сто. 9 И каза: Който има уши да слуша, нека слуша. 10 И когато остана сам, ония, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите. 11 И каза им: На вас е дадено да познаете тайната на Божието царство; а на ония, външните всичко бива в притчи; 12 тъй щото гледащи да гледат, а да не виждат, и слушащи, да слушат, а да не разбират, да не би да се обърнат и да им се прости [греха]. 13 И казва им: Не разбирате ли тая притча? А как ще разберете всичките притчи? 14 Сеячът сее словото. 15 А ония край пътя, гдето се сее словото, са тия, които като чуват, Сатана веднага дохожда и грабва посеяното в тях слово. 16 Също и посеяното на канаристите места са тия които, като чуят словото, веднага с радост го приемат; 17 нямат, обаче, корен в себе си, но са привременни; после, като настане напаст или гонение, поради словото, веднага се съблзаяват. 18 Посеяното между тръните са други; те са ония, които са слушали словото; 19 а светските грижи, примамката на богатството, и пожеланията за други работи, като влязат, заглушават словото, и то става безплодно. (aiōn g165) 20 А посеяното на добрата земя са тия, които слушат словото, приемат го, и дават плод, тридесет, шестдесет, и стократно. 21 И каза им: Затова ли се донася светилото, за да го турят под шиника или под леглото? Не за това ли, да го поставят на светилника? 22 Защото няма

нещо тайно, освен за да се яви; нито е имало нещо спотаено, освен за да излезе наяве. 23 Ако има някой уши да слуша, нека слуша. 24 Каза им тоже: Внимавайте в това, което слушате. С каквато мярка мерите, ще ви се отмери, и ще ви се прибави. 25 Защото който има, нему ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което има. 26 И каза: Божие царство е също, както кога човек хвърли семе в земята; 27 и спи, и става нощ и ден; а как никне и расте, той не знае. 28 Земята сама по себе си произвежда, първо ствол, после клас, подир това пълно зърно в класа. 29 А когато узрее плодът, начаса изпраща сърпа, защото е настанала жетва. 30 При това каза: На какво да уприличим Божие царство? Или с каква притча да го представим? 31 То прилича на синапово зърно, което, когато се посее в земята, е по-малко от всичките семена, които са на земята; 32 но когато се посее, расте, и става по-голямо от всичките злакове, и пуска големи клони, така че под сянката му могат да се подслонят небесните птици. 33 С много такива притчи им прогласяше словото, според както можеха да слушат. 34 А без притча не им говореше; но насаме обясняваше всичко на Своите ученици. 35 И в същия ден, когато се свечери, Исус им каза: Да минем на отвъдната страна. 36 И като оставиха народа, вземат Го със себе си в ладията, тъй както бе; и имаше други ладии с Него. 37 И дига се голяма ветрена буря, и вълните се нахвърляха в ладията, тъй че тя вече се пълнеше с вода. 38 А Той беше в задната част, заспал на възглавница; и те Го събуждат и Му казват: Учителю! Нима не Те е грижа че загиваме? 39 И Той, като се събуди, смъмра вятъра и рече на езерото: Мълчи! Утихни! И вятърът престана, и настана голяма тишина. 40 И рече им: Защо сте страхливи? Още ли нямате вяра? 41 И голям страх ги обзе; и те си казаха един на друг: Кой е, прочее, Тоя, че и вятърът и езерото Му се покоряват?

5 О И много Му се моли да не ги отправя въвн от страната. 2 И като излезе от ладията, начаса Го срещна от гробищата човек с нечист дух. 3 Той живееше в гробищата, и никой вече не можеше да го върже нито с верига; 4 защото много пъти бяха го вързвали с окови и с вериги; но той бе

разкъсвал веригите и счупвал оковите; и никой нямаше сила да го укроти. 5 И всякога, нощем и денем, в гробищата и по бърдата, той викаше и се изпосичаше с камъни. 6 А като видя Исуса отдалеч, завтече се и Му се поклони; 7 и изкрещя със силен глас и рече: Какво имаш Ти с мен, Исусе, Сине на Всевишния Бог? Заклевам Те в Бога, недей ме мъчи. 8 (Защото му казваше: Излез от човека, душе нечисти). 9 И Исус го попита: Как ти е името? А той Му каза: Легион ми е името; защото сме мнозина. 10 И много Му се моли да не ги отправя въвн от страната. 11 А там по бърдото пасеше голямо стадо свине. 12 И бесовете Му се молиха, казвайки: Прати ни в свинете, за да влезем в тях. 13 Исус им позволи. И нечистите духове излязоха и влязоха в свинете; и стадото, на брой около две хиляди, се спусна по стръмнината в езерото, и се издавиха в езерото. 14 А ония, които ги пасяха, побягнаха и известиха това в града и по селата. И жителите дойдоха да видят какво е станало. 15 И като дохождат при Исуса, виждат хванатия по-преди от бесове, в когото е бил легиона, че седи облечен и смислен; и убояха се. 16 И ония, които бяха видели, разказваха им за станалото с хванатия от бесовете, и за свинете. 17 И те почнаха да Му се молят да си отиде от техните предели. 18 И когато влизаше в ладията, тоя, който бе по-напред хванат от бесове, Му се молеше да бъде заедно с Него. 19 Обаче Той не го допусна, но му каза: Иди си у дома при своите, и кажи им какви неща ти стори Господ и как се смили за тебе. 20 И човекът тръгна и почна да разгласява в Декапол какви неща му стори Исус; и всички се чудеха. 21 Когато Исус пак премина с ладията на отвъдната страна, събра се при Него голямо множество; и Той беше край езерото. 22 И дохожда един от началниците на синагогата, на име Яир, и като Го вижда, пада пред нозете Му, 23 и много Му се моли, казвайки: Малката ми дъщеря бере душа; моля Ти се да дойдеш и положиш ръце на нея, за да оздравее и да живее. 24 И Той отиде с него; и едно голямо множество вървеше подире Му, и хората Го притискаха. 25 И една жена, която бе имала кръвотечение дванадесет години, 26 и беше много пострадала от мнозина лекари, и беше иждивила целия си имот без да види някаква

полза, а напротив беше ѝ станало по-зле, 27 като чу отзивите за Исуса, дойде между народа изотзад и се допря до дрехата Му. 28 Защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея. 29 И на часа пресекна кръвотечението ѝ, и тя усети в тялото си, че се изцели от болестта. 30 И веднага Исус като усети в Себе Си, че е излязла от Него сила, обърна се всред народа и каза: Кой се допря до дрехите Ми? 31 Учениците Му казаха: Ти виждаш, че народът те притиска, и казваш ли: Кой се допря до Мене? 32 Но Той се озърташе за да види тая, която бе сторила това. 33 А жената, уплашена и разтреперана, като знаеше станалото с нея, дойде и падна пред Него и Му каза цялата истина. 34 А Той ѝ рече: Дъщерьо, твоята вяра те изцели; иди си с мир, и бъди здрава от болестта си. 35 Докато Той още говореше, дохождат от къщата на началника на синагогата и казват: Дъщеря ти умря; защо вече затрудняваш Учителя? 36 А Исус, като дочу думата, която говореха, каза на началника на синагогата: Не бой се, само вярвай. 37 И никому не позволи да Го придружи, освен на Петра, Якова и Якововия брат Йоан. 38 И като дохождат до къщата на началника на синагогата, Той вижда вълнение и мнозина, които плачеха и пищяха много. 39 И като влезе, каза им: Защо правите вълнение и плачете? Детето не е умряло, а спи. 40 А те Му се присмиваха. Но Той като изкара навън всичките, взема бащата и майката на детето, и ония, които бяха с Него, и влиза там гдето беше детето. 41 И като хвана детето за ръка, каза му: Талита куми; което значи: Момиче, тебе казвам: Стани. 42 И момичето веднага стана и ходеше, защото беше на дванадесет години. И внезапно те се смаяха твърде много. 43 И много им заръча, никой да не узнае това; и заповяда да ѝ дадат да яде.

6 И той излезе оттам и дойде в Своята родина; и учениците Му вървяха подир Него. 2 О защото Ирод се боеше от Йоана, като знаеше, че той е човек праведен и свят, и го пазеше здраво; и когато го слушаше, вършеше много неща, и с удоволствие го слушаше. 3 Тоя не е ли дърводелецът, син на Мария, и брат на Якова и Иосия, на Юда и Симона? И сестрите Му не са ли тука между

нас? И те се съблазниха в Него. 4 А Исус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в своята родина, и между своите сродници, и в своя си дом. 5 И не можеше да извърши там никакво велико дело, освен дето положи ръце на малцина болни и ги изцели. 6 И чудеше се за тяхното неверие. И обикаляше околните села и поучаваше. 7 И като повика дванадесетте, почна да ги разпраща двама по двама, и даде им власт над нечистите духове. 8 И заповяда им да не вземат нищо за по път, освен една тояга; ни хляб, ни торба, ни пари в пояса; 9 но да се обуват със сандали: И, рече Той, не се обличайте в две дрехи. 10 И каза им: В която къща влезете, оставайте в нея докле си излезете оттам. 11 И ако в някое място не ви приемат, нито ви послушат, като излизате оттам отърсете праха из под нозете си като свидетелство против тях. 12 И те излязоха и проповядваха, че хората трябва да се покаят. 13 И изгонваха много бесове, и мнозина болни помазваха с масло и ги изцеляваха. 14 И цар Ирод чу за Исуса (защото името Му стана известно), и думаше: Йоан Кръстител е възкръснал от мъртвите и затова тия велики сили действуват чрез Него. 15 А други казваха, че е Илия. Други пък казваха, че Той е пророк, като един от старовременните пророци. 16 Но Ирод, като чу за Него, рече: Това е Йоан, когото аз обезглавих, той е възкръснал. 17 Защото тоя Ирод беше пратил да хванат Йоана, и да го вържат в тъмница, заради Иродиада, жената на брата му Филипа, понеже я беше взел за жена. 18 Защото Йоан казваше на Ирода: Не ти е позволено да имаш братовата си жена. 19 А Иродиада се настрои против него и искаше да го убие, но не можеше; 20 защото Ирод се боеше от Иоана, като знаеше, че той е човек праведен и свет, и го пазеше здраво; и когато го слушаше, вършеше много неща и с удоволствие го слушаше. 21 И като настана сгоден ден, когато Ирод за рождения си ден направи вечеря на големците си и на хилядниците и на галилейските старейшини, 22 и самата дъщеря на Иродиада влезе и поигра, тя угоди на Ирода и на седящите с него; и царят рече на момичето: Искай от мене каквото щеш, и ще ти го дам. 23 И закле ѝ се: Каквото и да поискаш от мене, ще ти дам, даже до половината на царството

ми. 24 А тя излезе и рече на майка си: Какво да поискам? И тя каза: Главата на Йоана Кръстителя. 25 И начаса момичето влезе бързо при царя и поиска, като каза: Искам да ми дадеш още сега, на блюдо, главата на Йоана Кръстителя. 26 И царят се насърби много; но пак, заради клетвите си и заради седящите с него, не иска да ѝ откаже. 27 И веднага царят прати един телохранител, комуто заповяда да донесе главата му; и той отиде, обезглави го в тъмницата, 28 и донесе главата му на блюдо и я даде на момичето; а момичето я даде на майка си. 29 И учениците му, като чува това, дойдоха и дигнаха тялото му, и го положиха в гроб. 30 И апостолите се събраха при Исуса и разказаха Му всичко каквото бяха извършили и каквото бяха поучили. 31 И рече им: Дойдете вие сами на уединено място насаме и починете си малко. Защото мнозина дохождаха и отиваха; и нямаха време нито да ядат. 32 И отидоха с ладията на уединено място насаме. 33 А като отидоха, людете ги видяха, и мнозина ги познаха; и от всичките градове се стекоха там пеши, и ги изпревариха. 34 И Исус като излезе, видя едно голямо множество, и смили се за тях, понеже бяха като овце, които нямат пастир; и почна да ги поучава много неща. 35 И когато беше станало вече късно, учениците Му се приближиха при Него и казаха: Мястото е уединено, и вече е късно; 36 разпусни ги за да отидат по околните колиби и села и да си купят нещо за ядене. 37 А Той в отговор им рече: Дайте им вие да ядат. А те Му казаха: Да идем ли да купим за двеста пеняза хляб и да им дадем да ядат? 38 А Той им каза: Колко хляба имате? Идете вижте. И като узнаха, казаха: Пет, и две риби. 39 И заповяда им да насядат всички на групи по зелената трева. 40 И те насядаха на редици, по сто и по петдесет. 41 И като взе петте хляба и двете риби, Исус погледна на небето и благослови; и разчупи хлябовете, и даваше на учениците да наслагат отпреде им; раздели и двете риби на всичките. 42 И всички ядоха и се наситиха. 43 И дигнаха къшеи, дванадесет пълни коша, така и от рибите. 44 А ония които ядоха хлябовете, бяха петхиляди мъже. 45 И веднага накара учениците Си да влязат в ладията и да отидат преди Него на отвъдната страна към Витсаида, докле Той

разпусне народа. 46 И след като се прости с тях, отиде на бърдото да се помоли. 47 И когато се свечери, ладията беше всред морето, а Той сам на сушата. 48 И като ги видя, че се мъчат като гребат с веслата, защото им беше противен вятърът, около четвъртата стража на нощта дохожда при тях, като вървеше по езерото; и щеше да ги отминие. 49 А те, като Го видяха да ходи по езерото, помислиха си, че е призрак, и извикаха; 50 защото всички Го видяха и се смутиха. И веднага Той им проговори, като им каза: Дерзайте! Аз съм, не бойте се! 51 И влезе при тях в ладията, и вятърът утихна; и те много се ужасиха в себе си. 52 Защото не бяха се вразумили от чудото с хлябовете, но сърцето им беше закоравяло. 53 И като премина езерото, дойдоха в генисаретската земя и излязоха на сушата. 54 И когато излязоха из ладията, веднага хората Го познаха; 55 и разтичаха се по цялата оная околност и почнаха да носят на легла болните там, гдето чуеха, че се намирал Той. 56 И гдето и да влизаше, в села или в градове или в колиби, туряха болните по пазарите, и молеха Му се да се допрат те поне до полите на дрехите Му; и колкото души се допираха, се изцеляваха.

7 Събират се при Исуса фарисеите и някои от книжниците, които бяха дошли от Ерусалим, 2 и бяха видели, че някои от учениците Му ядат хляб с ръце нечисти, сиреч, немити. 3 (Защото фарисеите и всички юдеи, държейки преданието на старейшините, не ядат ако не си омият ръцете до лактите; 4 и когато се връщат от пазар; не ядат ако се не омият. Има и много други неща, които са приели да държат, - измивания на чаши, шулета и медни съдове [и одрове]). 5 И тъй, фарисеите и книжниците Го запитват: Защо не вървят Твоите ученици по преданието на старейшините, но ядат хляб с нечисти ръце? 6 А той им рече: Добре е пророкувал Исаия за вас лицемерите, както е писано: "Тези люде Ме почитат с устните си, Но сърцето им отстои далеч от Мене. 7 Обаче напразно Ме почитат, като преподават за поучения човешки заповеди". 8 Вие оставяте Божията заповед и държите човешкото предание, [измивания на шулци и на чаши; и много други неща правите]. 9 И каза им: Хубаво! Вие осуетявате Божията заповед за да спазите своето

предание! 10 Защото Мойсей рече: "Почитай баща си и майка си" и: "Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви". 11 Но вие казвате: Ако рече човек на баща си или на майка си: Това мое имане, с което би могъл да си помогнеш, е курбан, сиреч, подарено Богу, това прави разлика; 12 вие не го оставяте вече да стори нищо за баща си или за майка си. 13 И тъй, осуетявате Божието слово заради вашето предание, което сте предали; и вършите много такива неща подобни на това. 14 И пак повика народа и каза им: Слушайте Ме всички и разберайте. 15 Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да го оскверни; но тия неща, които излизат от него, те оскверняват човека. 16 [Ако има някой уши да слуша, нека слуша]. 17 И като остави народа и влезе къщи учениците Му Го попитаха за притчата. 18 И каза им: Нима сте и вие тъй неразсъдливи? Не разбирате ли, че нищо, което влиза в човека отвън, не може да го оскверни? 19 Защото не влиза в сърцето му, а в корема, и излиза в захода. (Като каза това, Той направи всички ястия чисти). 20 Каза още: Което излиза от човека, то осквернява човека. 21 Защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства, 22 прелюбодейства, користолобие, нечестие, коварство, сладострастие, лукаво око, хулене, гордост, безумство. 23 Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека. 24 И като стана оттам, отиде в тирските и сидонските предели; и влезе в една къща, и не искаше да Го знае никой; но не можа да се укрие. 25 А веднага чу за Него една жена, чиято малка дъщеря имаше нечист дух, и тя дойде та падна пред нозете Му. 26 (Жената бе елинка, родом сиропиникианка) И молеше Му се да изгони беса от дъщеря ѝ. 27 А Исус ѝ рече: Остави да се наситят децата; защото не е прилично да се вземе хляба на децата и да се даде на кученцата. 28 А тя в отговор Му каза: Така Господи; но и кученцата под трапезата ядат от трошите паднали от децата. 29 И рече ѝ: За тая дума иди си; бесът излезе от дъщеря ти. 30 И като си отиде у дома, намери детето легнало на постелката, и бесът излязъл. 31 И като излезе пак из тирските предели, дойде през Сидон към галилейското езеро, през сред декаполските

предели. 32 И довеждат при Него един глух и заекващ човек, и молят Му се да положи ръка на него. 33 Исус, като го отведе от народа насаме, вложи пръстите Си в ушите му, и, като плюна, докосна се до езика му; 34 и погледна към небето, въздъхна и му каза: Еффата, сиреч, Отвори се. 35 И ушите му се отвориха, и връзката на езика му се развърза, и той говореше чисто. 36 И заръча им никому да не кажат това; но колкото повече им заръчваше, толкова повече те го разгласяваха; 37 защото се чудеха твърде много, и думаша: Всичко върши добре; и глухите прави да чуват, и немите да говорят.

8 О И веднага влезе в ладията с учениците Си и дойде в далманутанските предели. 2 Жално Ми е за народа, защото три дни вече седят при Мене, и нямат що да ядат; 3 и ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им прималее по пътя; а някои от тях са дошли от далеч. 4 И учениците Му отговориха: Отде ще може някой да насити тия с хляб тук в уединено място? 5 И попита ги: Колко хляба имате? А те рекоха: Седем. 6 И заповяда на народа да насядат на земята; и като взе седемте хляба, благодари, разчупи и даваше на учениците Си за да ги сложат. И сложиха ги пред народа. 7 Имаха и малко рибички; и като ги благослови, заповяда да ги сложат и тях. 8 И ядоха и се наситиха; и дигнаха останалите къшеи, седем кошници. 9 А ония, които ядоха, бяха около четирихиляди души; и разпусна ги. 10 И веднага влезе в ладията с учениците Си и дойде в далманутанските предели. 11 И фарисеите излязоха и почнаха да се препират с Него; и като Го изпитваха, поискаха от Него знамение от небето. 12 А Той въздъхна дълбоко от сърце и рече: Защо тоя род иска знамение? Истина ви казвам: На тоя народ няма да се даде знамение. 13 И остави ги, влезе пак в ладията, и мина на отвъдната страна. 14 Но учениците Му забравиха да вземат хляб, и нямаша със себе си в ладията повече от един хляб. 15 И Той им заръча, казвайки: Внимавайте, пазете се от кваса на фарисеите и от кваса на Ирода. 16 И те разискваха помежду си, думайки: Това е защото нямаме хляб. 17 А Исус, като разбра това; рече им: Защо разисквате

загдето нямате хляб? Още ли не разбирате, нито разумявате? Окаменено ли е сърцето ви? **18** Като имате очи, не виждате ли? И като имате уши, не чувате ли? И не помните ли? **19** Когато разчупих петте хляба на петте хиляди души, колко кошове пълни с къшеи дигнахте? Казват му: Дванадесет. **20** И когато седемте - на четирите хиляди души, колко кошници, пълни с къшеи дигнахте? Казват Му: Седем. **21** И каза им: Не разбирате ли още? **22** Дохождат във Витсаида. И довеждат при Него един слепец и молят Му се да се докосне до него. **23** И Той хвана слепеца за ръка, изведе го вън от селото, и, като плюна на очите му, положи на него ръце и го попита: Виждаш ли нещо? **24** И той, като подигна очи, каза: Виждам човеците; защото виждам неща като дървета, които ходят. **25** После пак положи ръце на очите му; и той втрени очите си, оздравя, и виждаше всичко ясно. **26** И изпрати го у дома му, и каза: Не влизай в селото, [нито казвай това никому в селото]. **27** И излезе Исус с учениците Си по селата на Кесария Филипова; и по пътя попита учениците Си, като им каза: Според както казват хората: Кой съм аз? **28** А те в отговор Му казаха: Йоан Кръстител; други - Илия; а трети - един от пророците. **29** Тогава ги попита: Но според както вие казвате: Кой съм? Петър в отговор Му каза: Ти си Христос. **30** И заръча им никому да не казват за Него. **31** И почна да ги учи, как Човешкият Син трябва много да пострада, и да бъде отхвърлен от старейшините, главните свещеници, книжниците, и да бъде убит, и след три дни да възкръсне. **32** И явно говореше тая дума. А Петър го взе настрана и почна да Го мъмри. **33** А Той, като се обърна и погледна учениците Си, смъра Петра, като каза: Махни се, Сатано, и иди зад Мене, защото не мислиш за Божиите неща, но за човешките неща. **34** И повика народа заедно с учениците Си и рече им: Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, и така нека Ме следва. **35** Защото който иска да спаси живота(Или душата; така и до края на главата.) си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мене и за благовестието, ще го спаси. **36** Понеже какво се ползува човек като спечели целия свят, а изгуби живота си? **37** Защото какво би дал човек в замяна на живота си? **38** Защото ако се срамува

някой поради Мене и поради думите Ми в тоя блуден и грешен род, то и Човешкият Син ще се срамува от него, когато дойде в славата на Отца Си със святите ангели.

9 И рече им: Истина ви казвам: Има някои, от тук стоящите, които никак няма да вкусат смърт, докле не видят Божието царство дошло в сила. **2** И след шест дни Исус взема Петра, Якова и Йоана, и завежда само тях на една висока планина насаме; и преобрази се пред тях. **3** Дрехите му станаха бляскави, твърде бели, каквито никой белач на земята не може така да избели. **4** И яви им се Илия с Мойсея, които се разговаряха с Исуса. **5** А Петър проговори, казвайки на Исуса: Учителю, добре е да сме тука; и нека направим три шатри, за Тебе една, за Мойсея една и една за Илия; **6** защото не знаеше какво да отговори, понеже почнаха да се плашат много. **7** И яви се облак и ги засени; и глас дойде из облака, който каза: Този е Моят възлюблен Син; Него слушайте. **8** И внезапно, като се озърнаха, не видяха вече никого при себе си, освен Исуса. **9** И като слизаха от планината, заръча им да не казват никому това що бяха видели, освен когато Човешкият Син бъде възкресен от мъртвите. **10** И те пазеха тая поръчка, като разискваха помежду си що значи да възкръсне от мъртвите. **11** И попитаха Го, казвайки: Защо думат книжниците, че трябва първо Илия да дойде? **12** А Той им каза: Наистина, Илия първо ще дойде и ще възстанови всичко. И как е писано за Човешкия Син? - [писано е], че трябва да пострада много и да бъде унижен. **13** Но казвам ви, че Илия е вече дошъл, и те постъпиха с него както си искаха, според както си искаха, според както е писано за него. **14** И когато дойдоха при учениците, видяха около тях едно голямо множество, и книжници, които се препираха с тях. **15** И веднага като Го видя цялото множество, смая се, стекоха се и Го поздравяваха. **16** И Той ги попита: За какво се препирате с тях? **17** И един от народа Му отговори: Учителю, доведох при Тебе сина си, който има ням дух. **18** И гдето и да го прехване, тръшка го; и той се запеня, скърца със зъби, и се вцепенява; и говорих на Твоите ученици да изгонят беса, но не можах. **19** А Той

в отговор им каза: О роде невярващ, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го при Мене. 20 И доведоха го при Него. И като го видя хванатият от бяс, веднага духът го сгърчи; и той падна на земята и се валяше запенен. 21 И попита Исус баща му: Колко време има откак му е станало това? А той каза: От детинство. 22 И много пъти го е хвърлял и в огън, и във вода, за да го погуби; но ако можеш стори нещо, смили се за нас и помогни ни. 23 А Исус му рече: Ако можеш повярва! Всичко е възможно за този, който вярва. 24 Веднага бащата на детето извика, казвайки: Вярвам, [Господи]! Помогни на моето неверие. 25 А Исус, като видя, че се стича народ, смъмра нечистия дух, казвайки му: Душе неми и глухи, аз ти заповядвам: излез от него, и да не влезеш вече в него. 26 И духът, като изпищя и го сгърчи силно, излезе; и детето стана като мъртво, така щото болшинството думаха, че е умряло. 27 Но Исус го хвана за ръката и го дигна; и то стана. 28 И когато влезе в къщи, учениците Му Го попитаха насаме: Защо ние не можахме да го изгоним? 29 И каза им: Тоя род с нищо не може да излезе, освен с молитва [и пост]. 30 И като излязоха оттам, минаваха през Галилея; и Той искаше никой да не узнае това. 31 Защото учеше учениците Си, като им казваше: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете на човеци, и ще Го убият; и след като Го убият, подир три дни ще възкръсне. 32 Но те не разбраха думата, и бояха се да Го попитат. 33 И дойдоха в Капернаум; и когато влезе вкъщи попита ги: Какво разисквахте из пътя? 34 А те мълчаха, защото из пътя бяха се препирали помежду си кой е по-голям? 35 И като седна, повика дванадесетте и каза им: Който иска да бъде пръв, ще бъде от всички последен и на всички служител. 36 Тогава взе едно детенце и го постави посред тях; и като го прегърна, рече им: 37 Който приеме едно от тези дечица в Мое име, и Мене приема; и който приеме Мене, приема не Мене, но Този, Който Ме е пратил. 38 Йоан Му каза: Учителю, видяхме един човек да изгонва бесове в Твое име; и му запретихме, защото не следваше нас. 39 А Исус рече: Недейте му запрещава; защото няма никой, който да извърши велико дело в Мое име, и да може скоро след това да Ме злослови. 40

Понеже оня, който не е против нас, е откъм нас. 41 Защото който ви напои с чаша вода, понеже сте Христови, истина ви казвам: Той никак няма да изгуби наградата си. 42 А който съблазни едно от тия скромните, които вярват в Мене, за него би било по-добре да се окачи голям воденичен камък на врата му и да бъде хвърлен в морето. 43 И ако те съблазни ръката ти, отсеци я; по-добре е за тебе да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш двете си ръце и да отидеш в пъкъл, в неугасимия огън, (Geenna g1067) 44 [дето "червеят им не умира и огънят не угасва"]. 45 И ако ногата ти те съблазни, отсеци я; по-добре е за тебе да влезеш в живота куц, отколкото да имаш двете си нозе и да бъдеш хвърлен в пъкъл, (Geenna g1067) 46 [дето "червеят им не умира и огънят не угасва"]. 47 И ако окото ти те съблазни, извади го; по-добре е за тебе да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото да имаш двете си очи и да бъдеш хвърлен в пъкъл, (Geenna g1067) 48 дето "червеят им не умира, и огънят не угасва". 49 Защото всеки ще се осоли с огън, [и всяка жертва ще се осоли със сол]. 50 Добро нещо е солта; но ако солта стане безсолна, с какво ще я подправите? Имайте сол в себе си, и мир имайте помежду си.

10 О И вкъщи учениците пак Го попитаха за това. 2 И някои фарисеи се приближиха и Го попитаха, за да Го изпитат: Позволено ли е на мъж да напусне жена си? 3 В отговор Той им каза: Какво ви е заповядал Моисей? 4 О но да седнете отдясно Ми или отляво Ми, не е Мое да дам, а ще се даде на ония, за които е било приготвено. 5 А Исус им рече: Поради вашето коравосърдечие ви е написал тая заповед; 6 обаче в началото на създанието, Бог ги е направил мъж и жена. 7 Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си, 8 и двамата ще бъдат една плът; така че не с вече двама, а една плът. 9 И тъй, онова, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва. 10 И вкъщи учениците пак Го попитаха за това. 11 И Той им каза: Който си напусне жената, и се ожени за друга, прелюбодействува против нея. 12 И ако тя напусне мъжа си, и се омъжи за друг, тя прелюбодействува. 13 Тогава доведоха при него дечица, за да се докосне до тях; а учениците ги смъмриха. 14 Но Исус като видя

това, възнегодува и рече им: Оставете децимата да дойдат при Мене: не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство. 15 Истина ви казвам: Който не приеме Божието царство като детенце, той никак няма да влезе в него. 16 И прегърна ги и ги благослови, като положи ръцете Си на тях. 17 И когато излизаше на път, някой се завтече та коленичи пред Него и Го попита: Учителю благи, какво да сторя за да наследя вечен живот? (aĩōnios g166) 18 А Исус му рече: Защо Ме наричаш благи? Никой не е благ освен един Бог. 19 Знаеш заповедите: "Не убивай; Не прелюбодействуй; Не кради; Не лъжесвидетелствуй; Не увреждай; Почитай баща си и майка си." 20 А той Му рече: Учителю, всичко това съм упазил от младостта си. 21 А Исус, като го погледна, възлюби го, и му рече: Едно ти не достига; иди продай все що имаш и дай на сиромасите, и ще имаш съкровище на небето: и дойди и Ме следвай. 22 Но лицето му посърна от тая дума, и той си отиде наскърбен, защото беше човек с много имот. 23 А Исус се озърна и каза на учениците: Колко мъчно ще влязат в Божието царство ония, които имат богатство! 24 А учениците се смайваха за Неговите думи. Но в отговор Исус пак им каза: Чада, колко е мъчно да влязат в Божието царство ония, които уповават на богатството. 25 По-лесно е камилата да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство. 26 А те се чрезмерно зачудиха и Му казаха: Тогава кой може да се спаси? 27 Исус ги погледна и рече: За човеците това е невъзможно, но не и за Бога; защото за Бога всичко е възможно. 28 Петър почна да Му казва: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме. 29 Исус каза: Истина ви казвам: Няма човек, който да е оставил къща, или братя, или сестри, или майка или баща, или чада, или ниви, заради Мене и заради благовестието, 30 и да не получи стократно сега, в настоящето време, къщи и братя, и сестри, и майки, и чада, и ниви, заедно с гонения, а в идещия свят(Или: Век.) вечен живот. (aĩōn g165, aĩōnios g166) 31 Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните първи. 32 А когато бяха на път, отивайки за Ерусалим, Исус вървеше пред тях; а те се удивяваха, и ония, които вървяха подире, бяха обзети от страх. И като събра дванадесетте, почна да им казва това,

което щеше да Го сполети, като рече: 33 Ето, ние възлизаме за Ерусалим, и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и на книжниците; и те, като Го осъдят на смърт, ще Го предадат на езичниците; 34 и ще Му се поругаят, ще Го заплюват, ще Го бият и ще Го убият; а след три дни, ще възкръсне. 35 Тогава се приближават при него Яков и Йоан, Заведеевите синове, и Му казват: Учителю, желаем да ни сториш каквото и да поискаме от Тебе. 36 А Той им казва: Какво желаете да ви сторя? 37 Те му рекоха: Дай ни да седнем, един отдясно Ти, а един отляво Ти в Твоята слава. 38 А Исус им рече: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която аз пия, или да се кръстите с кръщението, с което аз се кръщавам? 39 Те Му рекоха: Можем. А Исус им каза: Чашата, която аз пия, ще пиете, и с кръщението, с което аз се кръщавам, ще се кръстите; 40 но да седнете отдясно Ми или отляво [Ми] не е Мое да дам, а ще се даде на ония, за които е било приготвено. 41 А десетимата, като чува това, захванаха да негодуват против Якова и Йоана. 42 Но Исус ги повика и им каза: Вие знаете, че ония, които се считат за управители на народите, господаруват над тях, и големците им властвуват над тях. 43 Но между вас не е така; а който иска да стане големец между вас, ще ви бъде служител; 44 и който иска да бъде пръв между вас, ще бъде слуга на всичките. 45 Защото наистина Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи, и да даде живота Си откуп за мнозина. 46 Дохождат в Ерихон; и когато излизаше из Ерихон с учениците Си и едно голямо множество, Тимеевият син Вартимей, един сляп просяк, седеше край пътя. 47 И като чу, че бил Исус Назарянинът, почна да вика, казвайки: Исусе, сине Давидов, смили се за мене! 48 И мнозина го мъмреха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се за мене! 49 И тъй, Исус се спря и рече: Повикайте го. Викат слепеца и му казват: Дерзай, стани, вика те. 50 И той си хвърли дрехата и скокна и дойде при Исуса. 51 И проговори Исус и му каза: Какво искаш да ти сторя? 52 А Исус му рече: Иди си, твоята вяра те изцели. И той веднага прогледа, и тръгна подир Него по пътя.

11 И когато се приближаваха към Ерусалим, до Витфагия и Витания при Елеонския хълм, изпраща двама от учениците Си и казва им: **2** Идете в селото, което е насреща ви, и щом влезете в него, ще намерите вързано осле, което никой човек не е още възседнал; отвържете го и го докарайте. **3** И ако някой ви рече: Защо правите това? Кажете: На Господа трябва; и веднага ще го прати тук. **4** И тъй, те отидоха и намериха едно осле, вързано до вратата, вън край пътя, и отвързват го. **5** И някои от стоящите там им казаха: Какво правите та отвързвате ослето? **6** А те им казаха, както бе заръчал Исус; и оставиха ги. **7** И докарват ослето при Исуса, и намятат на него дрехите си; и Той го възседна. **8** И мнозина напостлаха дрехите си по пътя, а други - клони, като ги сечаха от нивите. **9** И тия, които вървяха отпред и тия, които идеха изподире, викаха: Осанна! Благословен, Който иде в Господното име! **10** Благословено градушето царство на баща ни Давида [което иде в Господното име]; осанна във висините! **11** И влезе Исус в Ерусалим, в храма, и, като разгледа всичко, понеже вече се бе свечерило, отиде във Витания с дванадесетте. **12** А на сутринта, когато излязоха от Витания, Той огладня. **13** И като видя отдалеч една разлистила се смоковница, дойде дано би намерил нещо на нея; но като дойде до нея, не намери нищо, само едни листа, защото не беше време за смокини. **14** И Той проговори, думайки й: Отсега нататък никой да не яде плод от тебе до века. И учениците Му чуха това. (aiōn g165) **15** И дойдоха в Ерусалим; Исус като влезе в храма, почна да изпъжда ония, които продаваха, и ония, които купуваха в храма, и прекатури масите на среброменителите и столовете на ония, които продаваха гълъбите. **16** И не позволяваше да пренесе някой каквото и да било съд през храма. **17** И поучаваше, казвайки им: Не е ли писано, "Домът ми ще се нарече молитвен дом за всичките народи"? а вие го направихте разбойнически вертеп". **18** И главните свещеници и книжниците чуха това; и търсеха начин как да Го погубят, защото се бояха от Него, понеже целият народ се чудеше на учението Му. **19** А всякога на мръкване Той излизаше вън от града. **20** И тъй, като минаваха сутринта, видяха смоковницата изсъхнала от корен. **21** И Петър си спомни и Му каза: Учителю, виж, смоковницата, която ти прокле, изсъхнала. **22** А Исус в отговор им каза: Имайте вяра в Бога. **23** Истина ви казвам: Който рече на тая планина: Дигни се и хвърли се в морето, и не се усъмни в сърцето си, но повярва, че онова, което казва, се сбъдва, ще му стане. **24** Затова ви казвам: Всичко каквото поискате в молитва вярвайте, че сте го получили, и ще ви се сбъдне. **25** И когато се изправяте на молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, за да прости и Отец ви, Който е на небесата, вашите прегрешения. **26** [Но ако вие не прощавате, то нито Отец ви, Който е на небесата, ще ви прости съгрешенията]. **27** И дохождат пак в Ерусалим; и когато ходеше в храма, идват при Него главните свещеници, книжниците и старейшините, и Му казват: **28** С каква власт правиш това? Или кой Ти е дал тая власт да правиш това? **29** Исус им рече: Ще ви задам и аз един въпрос; отговорете Ми, и аз ще ви кажа с каква власт правя това. **30** Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората? Отговорете ми. **31** И те разискваха помежду си, думайки: Ако речем - От небето, ще каже - Тогава защо не го повярвахте? **32** Но ако речем: От хората, - бояха се от народа; защото всички искрено считаха Йоана за пророк. **33** И тъй, в отговор на Исуса казаха: Не знаем. Исус им рече: Нито аз ви казвам с каква власт правя това.

12 И почна да им говори с притчи: Един човек насади лозе, ограда го с плет, изкопа лин, и съгради кула, и даде го под наем на земеделците, и отиде в чужбина. **2** И във времето на плода изпрати един слуга до земеделците да прибере от земеделците от плода на лозето. **3** А те го хванаха, биха го, и го отпратиха празен. **4** Пак изпрати до тях друг слуга; и нему счупиха главата, и безсрамно го оскъриха. **5** Изпрати и друг, когото убиха; и мнозина други, от които едни биха, а други убиха. **6** Още един имаше той, един възлюбен син; него изпрати последен до тях, като думаше, Ще почетат сина ми. **7** А тия земеделци рекоха помежду си: Тоя е наследникът; елате да го убием, и наследството ще бъде наше. **8** И тъй, хванаха го и го убиха, хвърлиха го вън от лозето. **9** Какво, прочее, ще стори стопанинът на лозето? Ще дойде

и ще погуби тия земеделци, а лозето ще даде на други. **10** Не сте ли прочели нито това писание: - "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла, **11** от Господа е това, и чудно е в нашите очи?" **12** И първенците искаха да Го хванат (но се побояха от народа), понеже разбраха, че за тях изрече тая притча. И оставиха Го и си отидоха. **13** Тогава пращат при Него някои от фарисеите и иродианите за да Го впримчат в говоренето Му. **14** И те, като дойдоха, казаха Му: Учителю, знаем, че си искрен и не Те е грижа от никого; защото не гледаш на лицето на хората, но учиш Божия път според истината. Право ли е да даваме данък на Кесаря, или не? **15** Да даваме ли, или да не даваме? А Той, като разбра лицемерието им, рече им: Защо Ме изпитвате? Донесете ми един пеняз да го видя. **16** И те Му донесоха. Тогава им казва: Чий е тоя образ и надпис? А те му рекоха: Кесарев. **17** Исус им рече: Отдавайте Кесаревото на Кесаря, и Божието на Бога. И те много се зачудиха на Него. **18** След това дохождат при Него садукеи, които казват, че няма възкресение; и питат Го, казвайки: **19** Учителю, Мойсей ни написа, че ако някому умре брат и остави жена, а чадо не остави, то брат му да вземе жена му и да въздигне потомък на брата си. **20** Прочее, имаше седем братя; и първият взе жена; и когато умря не остави потомък. **21** Взе я и вторият, умря, и не остави потомък; също и третият. **22** И седмината не оставиха потомство. А подир всички умря и жената. **23** Във възкресението, на кого от тях ще бъде жена? Защото и седмината я имаха за жена. **24** Исус им рече: Не затова ли се заблуждавате, понеже не знаете писанията, нито Божията сила? **25** Защото когато възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват, но са като ангели на небесата. **26** А за мъртвите, че биват възкресени, не сте ли чели в книгата на Мойсея, на мястото, при къпината, как Бог му говорй, казвайки: "Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов"? **27** Той не е Бог на мъртвите, а на живите. Вие много се заблуждавате. **28** А един от книжниците, който дойде и ги чу, когато се препираха, като видя, че им отговори добре, пита Го: Коя заповед е първа от всички? **29** Исус отговори: Първата е: "Слушай, Израилу; Господ нашият Бог е един

Господ; **30** и да възлюбиш Господа твоя Бог от цялото си сърце, с цялата си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила". **31** А ето втората [подобна на нея] заповед: "Да възлюбиш ближния си като себе си". Друга заповед по-голяма от тия няма. **32** И книжникът Му рече: Превъзходно, Учителю! Ти право каза, че Бог е един; и няма друг освен Него; **33** и да Го любя човек от все сърце, с всичкия си разум, и с всичката си сила, и да любя ближния си като себе си, това е много повече от всичките всеизгаряния и жертви. **34** Исус, като видя, че отговори разумно, рече му: Не си далеч от Божието царство. И никой вече не дръзна да Му задава въпроси. **35** И когато поучаваше в храма, Исус проговори казвайки: Как думат книжниците, че Христос е Давидов Син? **36** Сам Давид каза чрез Святия Дух: - "Рече Господ на Моя Господ; Седи отдясно Ми, Докле положи враговете Ти за Твое подножие". **37** Сам Давид го нарича Господ; тогава как да е негов син? И голямото множество Го слушаше с удоволствие. **38** И в поучението Си казваше: Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени, и да приемат поздравите по пазарите, **39** и първите столове по синагогите, и първите места при угоденията; **40** тия, които изпояждат домовете на вдовиците, даже когато за показ принасят дълги молитви. Тия ще приемат по-голямо осъждение. **41** И като седна Исус срещу съкровищницата, гледаше как народът пускаше пари в съкровищницата; и мнозина богаташи пускаха много. **42** А една бедна вдовица дойде и пусна две лепти, сиреч, един кодрант. **43** И повика учениците Си и каза им: Истина ви казвам, тая бедна вдовица пусна повече от всичките, които пускат в съкровищницата; **44** защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немотията си пусна всичко що имаше, целия си имот.

13 О Обаче, трябва първо да се проповядва благовестието на всичките народи. **2** А Исус му рече: Виждаш ли тия големи здания! Няма да остане тук камък на камък, който да не се срине. **3** И когато седеше на Елеонския хълм срещу храма, Петър и Яков и Йоан и Андрей Го попитаха насаме: **4** Кажй ни, Кога ще бъде това? И какъв ще бъде знакът, когато всичко това предстои да се

изпълни? 5 А Исус почна да им казва: Пазете се да ви не подмамят някой. 6 Мнозина ще дойдат в Мое име и ще рекат: Аз съм Христос, и ще подмамят мнозина. 7 А когато чуете за войни и за военни слухове, недейте се смушават; това трябва да стане; но туй не е още свършекът. 8 Защото народ ще се повдигне против народ, и царство против царство, ще има трусове на разни места, ще има и глад; а тия неща са само начало на страданията. 9 А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори, и в синагоги ще ви бият; и пред управители и царе ще застанете заради Мене, за да свидетелствувате на тях. 10 Обаче, трябва първо да се проповядва благовестието на всичките народи. 11 А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите; но каквото ви се даде в оня час, това говорете! Защото не сте вие, които говорите, а Святият Дух. 12 Брат, брата ще предаде на смърт, и баща чадо; и чада ще се повдигнат против родители и ще ги умъртвят. 13 И ще бъдете мразени от всички заради Моето име: но който устои до край, той ще бъде спасен. 14 И когато видите мерзостта, която докарва запустение, [за която говори пророк Даниил], стояща там гдето не подобава, (който чете нека разбира), тогава ония, които с в Юдея, нека бягат по планините; 15 и който е на къщния покрив да не слиза в къщата си, нито да влиза да вземе нещо от нея; 16 и който е на нива да не се връща назад да вземе дрехата си. 17 А горко на непразните и на кърмачките през ония дни! 18 При това, молете се да не стане това (Бягането ви.) зиме; 19 защото през ония дни ще има скръб небивала до сега от началото на създанието, което Бог е създал, нито ще има такава. 20 И ако Господ не съкратеше ония дни, не би се избавила ни една твар; но заради избраните, които Той избра, съкратил е дните. 21 Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос, или: Ето там! Не вярвайте; 22 защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат знания и чудеса, за да подмамят, ако е възможно и избраните. 23 А вие внимавайте; ето, предсказах ви всичко. 24 Но през ония дни, подир оная скръб, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си, 25 звездите ще падат

от небето, и силите, които са на небето ще се разклатят. 26 Тогава ще видят Човешкия Син идещ на облаци с голяма сила и слава. 27 И тогава ще изпрати ангелите, и ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от края на земята до края на небето. 28 А научете притчата от смоковницата: Когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че е близо лятото; 29 също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че Той е близо при вратата. 30 Истина ви казвам: Това поколение няма да премине, докле не се сбъдне всичко това. 31 Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат. 32 А за оня ден или час никой не знае, нито ангелите на небесата, нито Синът, а само Отец. 33 Внимавайте, бдете, и молете се; защото не знаете кога ще настане времето. 34 Понеже това ще бъде както кога човек, живущ в чужбина, като остави къщата си, и даде власт на слугите си, всекиму особената му работа, заповяда и на вратаря да бди. 35 Бдете, прочее, (защото не знаете кога и ще дойде господарят на къщата - вечерта ли, или в среднощ, или когато пеят петлите, или заранта), 36 да не би, като дойде неочаквано, да ви намери заспали. 37 А каквото казвам на вас, на всички го казвам: Бдете.

14 А след два дни щеше да бъде пасхата и празника на безквасните хлябове; и главните свещеници и книжници търсеха случай да Го уловят с хитрост и да Го умъртвят. 2 Защото думаха: Да не стане на празника, за да се не подигне външение между народа. 3 И когато Той беше във Витания, и седеше на трапезата в къщата на Симона прокажения, дойде една жена, която имаше алавастрен съд с миро от чист и скъпоценен нард; и като счупи съда, изля мирото на главата Му. 4 А имаше някои, които, негодуващи, думаха помежду си: Защо така се прахоса мирото? 5 защото това миро можеше да се продаде за повече от триста пенязя, и сумата да се раздаде на сиромасите. И роптаеха против нея. 6 Но Исус рече: Оставете я; защо ѝ досажда? Тя извърши добро дело на Мене. 7 Защото сиромасите всякога се намират между вас, и когато щете можете да им сторите добро; но Аз не се намирам всякога между вас. 8 Тя извърши това, което можеше; предвари да помаже тялото

Ми за погребение. 9 Истина ви казвам: Гдето и да се проповядва благовестието по целия свят, ще се разказва за неин спомен и за това, което тя стори. 10 Тогава Юда Искариотски, оня, който бе един от дванадесетте, отиде при главните свещеници за да им Го предаде. 11 Те, като чуха, зарадваха се, и се обещаха да му дадат пари. И той търсеше сгоден случай да Го предаде. 12 А на първия ден на празника на безквасните хлябове, когато колежа жертви за пасхата, учениците Му казаха: Где искаш да отидем и приготвим за да ядеш пасхата? 13 И Той изпраща двама от учениците Си и казва им: Идете в града; и ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; вървете подир него. 14 И дето влезе, речете на стопанина тая къща: Учителят казва: Где е приготвената за Мене приемна стая, гдето ще ям пасхата с учениците Си? 15 И той ще ви посочи една голяма горна стая, постлана и готова; там ни пригответе. 16 И тъй, учениците излязоха и дойдоха в града; и намериха както им беше казал; и приготвиха пасхата. 17 И като се свечери, Той дохожда с дванадесетте. 18 И когато седяха на трапезата и ядяха, Исус рече: Истина ви казвам: Един от вас, които яде с Мене, ще Ме предаде. 19 Те почнаха да скърбят и да Му казват един по един: Да не съм аз? 20 А той им рече: Един от дванадесетте е, който топи заедно с Мене в блюдото. 21 Защото Човешкият Син отива, както е писано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син се предава! Добре би било за този човек, ако не бе се родил. 22 И когато ядяха, Исус взе хляб, и като благослови, разчупи, даде им, и рече: Вземете, [яжте]; това е Моето тяло. 23 Взе и чашата, благослови, и даде им; и те всички пиха от нея. 24 И рече им: Това е Моята кръв на [новия] завет, която се пролива за мнозина. 25 Истина ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата до оня ден, когато ще го пия нов в Божието царство. 26 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм. 27 И Исус им каза: Вие всичките ще се съблазните [в Мене тая нощ]; защото е писано: "Ще поразя пастиря, и овците ще се разпръснат". 28 А подир възкресението Си ще ви предваря в Галилея. 29 А Петър Му рече: Ако и всички да се съблазнят, аз, обаче не. 30 Исус му каза: Истина ти казвам, че днес, тая нощ, преди да пее петелът дважд, ти три пъти ще се отречеш от Мене. 31 А той твърде разпалено казваше: Ако стане нужда и да умра с Тебе, пак няма да се отрека от Тебе. Същото казаха и другите. 32 Дохождат на едно място, наречено Гетсимания; и Той каза на учениците Си: Седете тука докле се помоля. 33 И взе със Себе Си Петра, Якова и Йоана, и захвана да се ужасява и да тъгува. 34 И казва им: Душата Ми е прескръбна до смърт; постойте тука и бдете. 35 И като отиде малко напред, падна на земята; и молеше се, ако е възможно, да Го отмение тоя час, казвайки: 36 Авва, Отче, за Тебе всичко е възможно; отмени Ме с тая чаша; не, обаче, както Аз искам, но както Ти искаш. 37 И идва, намира ги заспали; и казва на Петра: Симоне, спиш ли? Не можа ли един час да постоиш буден? 38 Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение; духът е бодър, а тялото немощно. 39 И пак отиде и се помоли, като каза същите думи. 40 И като дойде пак, намери ги заспали, защото очите им бяха натегнали; и не знаеха що да Му отговорят. 41 И трети път дохожда и им казва: Още ли спите и почитвате? Доста е! Дойде часът! Ето, Човешкият Син се предава в ръцете на грешниците. 42 Станете да вървим; ето, приближи се оня, който Ме предава. 43 И веднага, докато Той говореше, дохожда Юда, един от дванадесетте, и с него едно множество с ножове и сопи, изпратени от главните свещеници, книжниците и старейшините. 44 А оня, който Го предаваше, беше им дал знак, казвайки: Когато целуна, Той е; хванете Го и Го заведете, като Го пазите здраво. 45 И когато дойде, веднага се приближи до Него и каза: Учителю! И целуваше Го. 46 И те туриха ръце на Него и Го хванаха. 47 А един от стоящите там измъкна ножа си и удари слугата на първосвещеника и му отсече ухото. 48 Исус проговори и рече им: Като срещу разбойник ли сте излезли с ножове и сопи да Ме уловите? 49 Всеки ден бях при вас и поучавах в храма, и не Ме хванахте; но това стана, за да се сбъднат писанията. 50 Тогава всички Го оставиха и се разбягаха. 51 И някой си момък следваше подир Него, обвит с плащаница по голо; и те го хванаха. 52 А той, като остави плащаницата, избяга гол. 53 И заведоха Исуса при първосвещеника, при

когого се събират и всичките главни свещеници, и старейшините, и книжниците. 54 А Петър Го беше следвал издалеч до вътре в двора на първосвещеника и седеше заедно със служителите и грееше се на пламъка. 55 И главните свещеници и целият синедрион търсеха свидетелство против Исуса, за да Го умъртвят, но не намериха. 56 Защото мнозина лъжесвидетелстваха против Него, но свидетелствата им не бяха съгласни. 57 Сетне някои станаха и лъжесвидетелстваха против Него, като казаха: 58 Ние Го чухме да казва: Аз ще разруша тоя ръкотворен храм, и за три дни ще съградя друг неръкотворен. 59 Но и така свидетелствата им не бяха съгласни. 60 Тогава първосвещеникът се изправи напред и попита Исуса, казвайки: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелствуват тия против Тебе? 61 А Той млъчеше и не отговори нищо. Първосвещеникът пак Го попита, като Му каза: Ти ли си Христос, Син на Благословения? 62 А Исус рече: Аз съм; и ще видите Човешкия Син седящ отдясно на силата и идещ с небесните облаци. 63 Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и каза: Каква нужда имаме вече от свидетели? 64 Чухте богохулството; как ви се вижда? И те всички Го осъдиха, че се изложи на смъртно наказание. 65 И някои почнаха да Го заплюват, да Му закриват лицето, да Го блъскат и да Му казват: Познай. И служителите, като Го хванаха, удряха Го с плесници. 66 И когато Петър беше долу на двора, дохожда една от слугините на първосвещеника; 67 и като видя Петра че се грее, взря се в него и каза: И ти беше с Назарянина, с Исуса. 68 А той се отрече, казвайки: Нито зная, нито разбирам що говориш. И излезе вън на предверието; и петела изпя. 69 Но слугинята го видя и пак почна да казва на стоящите там: Тоя е от тях. 70 А той пак се отрече. След малко, стоящите там пак казаха на Петра: Наистина от тях си, защото си галилеянин, [и говорът ти съответствува]. 71 А той започна да проклена и да се кълне: Не познавам Този човек за Когото говорите. 72 И на часа петелът изпя втори път. И Петър си спомни думата, която Исус му беше рекъл: Преди да пее петелът дважд, три пъти ще се отречеш от Мене. И като размисли за това, заплака.

15 И на сутринта главните свещеници със старейшините и книжниците и целият синедрион, незабавно се съвещаха и като вързаха Исуса, заведоха Го и Го предадоха на Пилата. 2 И Пилат Го попита: Ти Юдейският цар ли си? А Той му отговори и рече: Ти казваш. 3 И главните свещеници Го обвиняваха в много неща. 4 О Имаше още и жени, които гледаха отдалеч, между които бяха и Мария Магдалина, и Мария майката на малкия Яков и на Иосия, и Саломия; 5 Но Исус нищо вече не отговори, така щото Пилат се чудеше. 6 А на всеки празник той им пущаше по един затворник, когото биха поискали. 7 А в онова време имаше някой си на име Варава, затворен заедно с ония бунтовници, които във време на бунта бяха извършили убийство. 8 И народът се изкачи и почна да иска от Пилата да им направи, каквото имаше обичай да прави. 9 А Пилат в отговор им рече: Искате ли да ви пусна Юдейския цар? 10 (понеже видя, че главните свещеници от завист бяха Го предали). 11 Но главните свещеници подбудиха народа да искат по-добре да им пусне Варава. 12 Пилат пак в отговор им рече: Тогава какво да направя с Този, Когото наричате Юдейски цар? 13 А те пак изкрещяха: Разпни Го! 14 А Пилат им каза: Че какво зло е сторил? Но те много закрещяха: Разпни го! 15 Тогава Пилат, като искаше да угоди на народа, пусна им Варава, а Исуса би и Го предаде на разпятие. 16 И войниците Го заведоха вътре в двора, тоест, в преторията, и свикаха цялата дружина. 17 И облякоха Му моравата мантия, сплетоха и венец от тръни, та го положиха на главата Му. 18 и почнаха да Го поздравяват със: Здравей, царю Юдейски! 19 И удряха Го по главата с тръст, заплюваха Го, и коленичейки, кланяха Му се. 20 И след като Му се поругаха, съблякоха Му моравата мантия и Го облякоха в Неговите дрехи и Го изведоха вън да Го разпнат. 21 И накараха да носи кръста Му някой си Симон киринеец, баща на Александра и Руфа, който минаваше на връщане от нива. 22 И завеждат Исуса на мястото Голгота, което значи лобно място. 23 И подаваха Му вино смесено със смирна, но Той не прие. 24 И като Го разпъват, разделят си дрехите Му, и хвърлят жребие за тях, кой какво да вземе. 25 А беше третият час, когато Го разпнаха. 26 А надписът

на обвинението Му бе написан така: Юдейският Цар. 27 И с Него разпнаха двама разбойници, един отдясно Му и един отляво Му. 28 [И се изпълни писанието, което казва: "И с беззаконните се числи"]. 29 И минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави и казваха: Уха! Ти, който разоряваш храма, и за три дни го пак съграждаш, 30 спаси Себе Си и слез от кръста. 31 Подобно и главните свещеници с книжниците Го ругаеха помежду си, като казваха: Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! 32 Христос Израилевият цар, нека слезе сега от кръста, за да видим и да повярваме. И разпнатите с Него Го ругаеха. 33 А на шестия час, настана тъмнина по цялата земя, трая до деветия час. 34 И на деветия час Исус извика със силен глас: "Елои, Елои, Лама Савахтани?" което значи: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил? 35 И някои от стоящите там, като чува казаха: Ето вика Илия. 36 И един се завтече, натопи гъба в оцет, надяна я на тръст, и Му даде да пие, като казваше: Оставете! Да видим дали ще дойде Илия да Го снесе. 37 А Исус, като издаде силен глас, издъхна. 38 И завесата на храма се раздра на две, отгоре до долу. 39 А стотникът, който стоеше срещу Него, като видя, че така [извика и] издъхна, рече: Наистина този човек беше Син Божи. 40 Имаше още и жени, които гледаха отдалеч, между които бяха и Мария Магдалина, и Мария майката на малкия Яков и на Иосия, и Саломия; 41 които, когато беше в Галилея, вървяха подир Исуса и Му служеха; имаше и много други жени, които бяха възлезли с Него в Ерусалим. 42 И когато вече се свечери, понеже беше пригответелен ден, сиреч, срещу събота, 43 дойде Йосиф от Ариматея, един почтен съветник, който и сам очакваше Божието царство, и осмели се да влезе при Пилата и да поиска Исусовото тяло. 44 А Пилат се почуди дали е вече умрял, и, като повика стотника, попита го дали е от дълго време мъртъв. 45 И като се научи от стотника, отстъпи тялото на Йосифа. 46 И той купи плащаница, и като го сне, обви го в плащаницата, и положи го в гроб, който бе изсечен в скала, и привали камък върху гробната врата. 47 А Мария Магдалина и Мария Иосиевата майка гледаха где го полагаха.

16 О Тя отиде и извести на тия, които бяха Го придружавали, и които Го жалееха и плачеха. 2 И в първия ден на седмицата дохождат на гроба много рано, когато изгрея слънцето. 3 И думаша помежду си: Кой ще ни отвали камък от гробната врата? 4 - защото беше твърде голям. А като повдигнаха очи, видяха, че камъкът бе отвален. 5 И като влязоха в гроба, видяха, че един юноша седеше отдясно, облечен в бяла одежда; и много се зачудиха. 6 А той им каза: Недейте се учудва; вие търсите Исуса Назарянина, разпнатия. Той възкръсна; няма Го тука; ето мястото гдето Го положиха. 7 Но идете, кажете на учениците Му и на Петра, че отива преди вас в Галилея; там ще Го видите, както ви каза. 8 И те излязоха и побягнаха от гроба, понеже трепет и ужас бяха ги обзели; и никому не казаха нищо, защото се бояха. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) И като възкръсна рано в първия ден на седмицата, Исус се яви първо на Мария Магдалина, от която бе изгонил седем беса. 10 Тя отиде и извести на тия, които бяха Го придружавали, и които Го жалееха и плачеха. 11 Но те, като чува, че бил жив, и че тя Го видяла, не повярваха. 12 Подир това се яви в друг образ на двама от тях, когато вървяха, отивайки в село. 13 И те отидоха и известиха на другите; но нито на тях повярваха. 14 После се яви на самите единадесет ученика, когато бяха на трапезата, и смъмра ги за неверието и жестокосърдечие то им, дето не повярваха на тия, които Го бяха видели възкръснал. 15 И рече им: Идете по целия свят и проповядвайте благовестието на всяка твар. 16 Който повярва и се кръсти ще бъде спасен; а който не повярва ще бъде осъден. 17 И тия знамения ще придружават повярвалите: В Мое име бесове ще изгонват; нови езици ще говорят; 18 змии ще хващат; а ако изпият нещо смъртоносно, то никак няма да ги повреди; на болни ще възлагат ръце, и те ще оздравяват. 19 И тъй, след като им говори, Господ Исус се възнесе на небето, и седна отдясно на Бога. 20 А те излязоха и проповядваха навсякъде, като им съдействуваше Господ, и потвърждаваше словото със знаменията, които го придружаваха. Амин.

Лука

1 О И в часа на каденето цялото множество на хората се молеше отвън. **2** О И, ето, ще млъкнеш, и не ще можеш да говориш до деня, когато ще се сбъдне това, защото не повярва думите ми, които ще се сбъднат своевременно. **3** Видя се добре и на мене, който изследвах подробно всичко от началото, да ти пиша наред за това, почтени Теофиле, **4** за да познаеш достоверността на това, в което си бил поучаван. **5** В дните на Юдейския цар Ирод имаше един свещеник от Авиевия отред, на име Захария; и жена му беше от Аароновите потомци, и се наричаше Елисавета. **6** Те и двамата бяха праведни пред Бога, като ходеха непорочно във всичките Господни заповеди и наредби. **7** И нямаха чадло, понеже Елисавета беше неплодна, а и двамата бяха в напреднала възраст. **8** И като свещенодействуваше той пред Бога по реда на своя отред, **9** по обичая на свещеничеството, нему се падна по жребие да влезе в Господния храм и да покади. **10** И в часа на каденето цялото множество на хората се молеше отвън. **11** И яви му се ангел от Господа, стоящ отдясно на кадилния олтар. **12** И Захарий като го видя, смути се, и страх го обзе. **13** Но ангелът му рече: Не бой се, Захари; защото твоята молитва е чула, и жена ти Елисавета ще ти роди син, когото ще наречеш Иоан. **14** Той ще ти бъде за радост и веселие; и мнозина ще се зарадват за неговото рождение. **15** Защото ще бъде велик пред Господа; вино и спиртно питие няма да пие; и ще се изпълни със Светия Дух още от зачатия си. **16** И ще обърне мнозина от израилтяните към Господа техния Бог. **17** Той ще предиде пред лицето Му в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към чадата, и непокорните към мъдростта на праведните, да приготви за Господа благоразположен народ. **18** А Захария рече на ангела: По какво ще узная това? Защото аз съм стар, и жена ми е в напреднала възраст. **19** Ангелът в отговор му каза: Аз съм Гавриил, който стои пред Бога; и съм изпратен да ти говоря и да ти благовестя това. **20** И, ето, ще млъкнеш, и не ще можеш да говориш, до деня, когато ще се сбъдне това, защото не повярва думите ми, които

ще се сбъднат своевременно. **21** И хората чакаха Захария, и се чудеа, че се бави в храма. **22** А когато излезе, не можеше да им продума; и те разбраха, че е видял видение в храма, защото той им правеше знакове и оставаше ням. **23** И като се навършиха дните на службата му, той отиде у дома си. **24** А след тия дни жена му Елисавета зачна; и криеше се пет месеца, като казваше: **25** Така ми стори Господ в дните, когато погледна милостиво, за да отнеме от хората причината да ме корят. **26** А в шестия месец ангел Гавриил бе изпратен от Бога в галилейския град, наречен Назарет, **27** при една девица, сгодена за мъж на име Йосиф от Давидовия дом; а името на девичата бе Мария. **28** И като дойде ангелът при нея, рече: Здравей благодатна! Господ е с тебе, [благословена си ти между жените]. **29** А тя много се смути от думата му и в недоумение беше, какъв ли ще бъде тоя поздрав. **30** И ангелът - рече: Не бой се, Марио, защото си придобила Божието благоволение. **31** И ето, ще зачнеш в утробата си и ще родиш син, Когото ще наречеш Исус. **32** Той ще бъде велик, и ще се нарече Син на Всевишния; и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давида. **33** Ще царува над Якововия дом до века; и царството Му не ще има край. (αἰὼν ὁ 9165) **34** А Мария рече на ангела: Как ще бъде това, тъй като мъж не познавам? **35** И ангелът в отговор - рече: Светият дух ще дойде върху ти и силата на Всевишния ще те осени; за туй, и светото Онова, Коего ще се роди от тебе, ще се нарече Божий Син. **36** И, ето, твоята сродница Елисавета, и тя в старините си е зачала син; и това е шестия месец за нея, която се казваше неплодна. **37** Защото за Бога няма невъзможно нещо. **38** И Мария рече: Ето Господната слугиня; нека ми бъде според както си казал. И ангелът си отиде от нея. **39** През тия дни Мария стана и отиде бързо към хълмистата страна, в един Юдов град, **40** и влезе в Захариевата къща и поздрави Елисавета. **41** И щом чу Елисавета Марииния поздрав, младенецът заигра в утробата -; и Елисавета се изпълни със Светия Дух, **42** и като извика със силен глас рече: Благословена си ти между жените, и благословен е плодът на твоята утроба! **43** И от какво ми е тая чест, да дойде при мене майката на моя Господ? **44**

Защото, ето, щом стигна гласът на твоя поздрав до ушите ми, младенецът заигра радостно в утробата ми. 45 И блажена е тая, която е повярвала, че ще се сбъдне казаното - от Господа. 46 И Мария каза: Величае душата ми Господа, 47 и зарадва се духът ми в Господа, Спасителя мой, 48 Защото погледна милостиво на ниското положение на слугинята си; и ето, отсега ще ме ублажават всичките родове. 49 Защото Силният извърши за мене велики дела; и свято е Неговото име. 50 И, през родове и родове, Неговата милост е върху ония, които Му се боят. 51 Извърши силни дела със Своята мишца; разпръсна ония, които са горделиви в мислите на сърцето си. 52 Свали владетели от престолите им. И въздигна смирени. 53 Гладните напълни с блага. А богатите отпрати празни. 54 Помогна на слугата Си Израиля, за да помни да покаже милост. 55 (Както бе говорил на бащите ни). Към Авраама и към неговото потомство до века. (aion g165) 56 А Мария, като преседя с нея около три месеца, върна се у дома си. 57 А на Елисавета се навърши времето да роди; и роди син. 58 И като чуха съседите и роднините -, че Господ показал към нея велика милост, радваха се с нея. 59 И на осмия ден дойдоха да обрежат детенцето; и щяха да го нарекат Захария, по бащиното му име. 60 Но майка му в отговор каза: Не, но ще се нарече Иоан. 61 И рекоха -: Няма никой в рода ти, който се нарича с това име. 62 И запитаха баща му със знакове, как би искал той да го нарекат. 63 А той поиска дъсчица и написа тия думи: Иоан е името му. И те всички се почудиха. 64 И начаса му се отвориха устата, и езикът му се развърза, и той проговори и благославяше Бога. 65 И страх обзе всичките им съсед; и за всичко това се говореше по цялата хълмиста страна на Юдея. 66 И всички, които чуха, пазеха това в сърцата си, казвайки: Какво ли ще бъде това детенце? Защото Господната ръка беше с него. 67 Тогава баща му Захария се изпълни със Святия Дух и пророкува, казвайки: 68 Благословен Господ, израилевия Бог, защото посети Своите люде и извърши изкупление за тях. 69 И въздигна рог на спасение за нас в дома на слугата Си Давида, 70 (Както е говорил чрез устата на святите Си от века пророци). (aion g165) 71 Избавление от неприятелите ни и от ръката

на всички, които ни мразят, 72 за да покаже милост към бащите ни и да спомни святия Свой завет, 73 клетвата, с която се закле на баща ни Авраама. 74 Да даде нам, бидейки освободени от ръката на неприятелите ни. Да му служим без страх, 75 в святост и правда пред Него, през всичките си дни. 76 Да! И ти, детенце, пророк на Всевишния ще се наречеш; защото ще вървиш пред лицето на Господа да приготиш пътищата за Него. 77 За да дадеш на Неговите люде да познаят спасение чрез прощаване греховете им, 78 поради милосърдието на нашия Бог, с което ще ни посети зора отгоре, 79 за да осияе седящите в тъмнина и в мрачна сянка; така щото да отпрати незетите ни в пътя на мира. 80 А детенцето растеше и крепнеше по дух; и беше в пустините до деня, когато се яви на Израиля.

2 О Но ангелът им рече: Не бойте се, защото, ето, благовестявам ви голяма радост, която ще бъде за всичките люде. 2 Това беше първото записване, откакто Квириний управляваше Сирия. 3 И всички отиваха да се записват, всеки в своя град. 4 И тъй, отиде и Йосиф от Галилея, от града Назарет, в Юдея, в Давидовия град, който се нарича Витлеем, (понеже той беше от дома и рода Давидов), 5 за да се запише с Мария, която беше сгодена за него и беше непразна. 6 И когато бяха там, навършиха се дните - да роди. 7 И роди първородния си Син, пови Го, и положи Го в ясли, защото нямаше място за тях в странноприемницата. 8 И на същото място имаше овчари, които живееха в полето, и пазеха нощна стража около стадото си. 9 И ангел от Господа застана пред тях, и Господната слава ги осия; и те се уплашиха много. 10 Но ангелът им рече: Не бойте се, защото, ето, благовестявам ви голяма радост, която ще бъде за всичките люде. 11 Защото днес ви се роди в Давидовия град Спасител, Който е Христос Господ. 12 И това ще ви бъде знакът: ще намерите Младенец, повит и лежащ в ясли. 13 И внезапно, заедно с ангела, се намери множество небесно воинство, което хвалеше Бога, казвайки: 14 Слава на Бога във висините. И на земята мир между човеците, в които е Неговото благоволение. 15 Щом ангелите си отидоха от тях на небето, овчарите си рекоха един на друг: Нека отидем тогава във Витлеем, и нека видим това, що е

станало, което Господ ни изяви. 16 И дойдоха бързо и намериха Мария и Йосифа, и Младенеца лежащ в яслите. 17 И като видяха, разказаха каквото им беше известно за това детенце. 18 И всички които чуха, се зачудиха за това, което овчарите им казаха. 19 А Мария спазваше всички тия думи и размишляваше за тях в сърцето си. 20 И овчарите се върнаха, славещи и хвалещи Бога за всичко, що бяха чули и видели, според както им беше казано. 21 И като се навършиха осем дни и трябваше да обрежат Детенцето, дадоха Му името Исус, както беше наречено от ангела преди да е било зачатото в утробата. 22 Като се навършиха и дните за очистването им, според Мойсеевия закон, занесоха Го в Ерусалим за да Го представят пред Господа, 23 (както е писано в Господния закон, че всеки първороден младенец от мъжки пол ще бъде свят на Господа), 24 и да принесат жертва според казаното в Господния закон две гургулицы и две гълъбчета. 25 И ето, имаше в Ерусалим един човек на име Симеон; и тоя човек бе праведен и благочестив, и чакаше утехата на Израиля; и Светият Дух беше в него. 26 Нему бе открито от Светия Дух, че няма да види смърт, докле не види Христа Господен. 27 И по внушението на Духа той дойде в храма; и когато родителите внесоха детенцето Исус, за да сторят за Него по обичая на закона, 28 той Го взе на ръцете си и благослови Бога, като каза: 29 Сега, Владико, отпущаш слугата Си в мир, според думата си; 30 защото видяха очите ми спасението, 31 което си приготвил пред всички люде; 32 светлина да просвещава народите. И слава на Твоите люде Израил. 33 А баща Му и майка Му се чудеха на това, което се говореше за Него. 34 И Симеон го благослови, и рече на майка Му Мария: Ето, това детенце е поставено за падане и за ставане на мнозина в Израиля, и за белег, против който ще се говори. 35 Да! И на сама тебе меч ще пронизе душата ти, за да се открият помислите на много сърца. 36 Имаше и някоя си Анна, Фануилова дъщеря, от Асировото племе; (тя беше в много напреднала възраст, като бе живяла с мъжа си седем години от девството си. 37 И беше вдовица за цели осемдесет и четири години), която не се отделяше от храма, дето нощем и денем служеше

Богу в пост и молитва. 38 И тя, като се приближи, в същия час, благодареше Богу, и говореше за Него на всички, които ожидаха изкуплението на Ерусалим. 39 И като свършиха всичко, що беше според Господния закон, върнаха се в Галилея, в града си Назарет. 40 А Детенцето растеше, крепнеше, и се изпълваше с мъдрост; и Божията благодат бе на Него. 41 И родителите Му ходеха всяка година в Ерусалим за празника на Пасхата. 42 И когато Той беше на дванадесет години, като отидоха по обичая на празника, 43 и като изкараха дните и се връщаха, Момчето Исус остана в Ерусалим, без да знаят родителите Му. 44 А те, понеже мислеха, че Той е с дружината, изминаха един ден път, като Го търсеха между роднините и познатите си. 45 И като не Го намериха, върнаха се в Ерусалим и Го търсеха. 46 И след три дни Го намериха в храма, седнал между законоучителите, че ги слушаше и ги запитваше. 47 И всички, които Го слушаха, се учудваха на разума Му и на отговорите Му. 48 И като Го видяха, смаяха се; и рече Му майка Му: Синко, защо постъпи тъй с нас? Ето, баща Ти и аз, наскърбени, Те търсехме. 49 А Той им рече: Защо да Ме търсите? Не знаете ли, че трябва да се намеря около дома на Отца Ми? 50 А те не разбраха думата, която им рече. 51 И Той слезе с тях, и дойде в Назарет, и там им се покоряваше. А майка Му спазваше всички тия думи в сърцето си. 52 А Исус напредваше в мъдрост, в ръст и в благоволение пред Бога и човеците.

3 О И множествата го питаха, казвайки: Тогава какво да правим? 2 при първосвещенството на Анна Каиафа, Божието слово дойде до Иоана, Захариевия син, в пустинята. 3 И той отиваше по цялата страна около Йордан и проповядваше кръщение на покаяние за прощаване на греховете, 4 както е писано в книгата с думите на пророк Исаия: 5 Всяка долина ще се напълни. И всяка планина и хълм ще се сниши; Кривите пътеки ще станат прави, И неравните места 6 И всяка твар ще види Божието спасение. 7 И тъй, той казваше на множествата, които излизаха да се кръщават от него: Рожби ехиднини! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв? 8 Прочее, принасяйте плодове, достойни за покаяние; и не почвайте да

си думате, имаме Авраама за баща; защото ви казвам, че Бог може и от тия камъни да въздигне чада на Авраама. 9 А и брадвата лежи вече при корена на дърветата: и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля. 10 И множествата го питаха, казвайки: Тогава какво да правим? 11 А той в отговор им рече: Който има две ризи, нека даде на този, който няма; и който има храна, нека прави същото. 12 Дойдоха и бирниците да се кръстят, и му рекоха: Учителю, ние какво да правим? 13 Той им каза: Не изисквайте нищо повече от това, що ви е определено. 14 Питаха го и военослужащи, казвайки: а ние какво да правим? Каза им: Не насилвайте никого, нито наклеветявайте; и задоволявайте се със заплатите си. 15 И понеже людете бяха в недоумение, и всички размишляваха в сърцата си за Иоана, да не би той да е Христос, 16 Иоан отговори на всички, като каза: Аз ви кръщавам с вода, но иде Оня, Който е по-силен от мене, Комуто не съм достоен да развържа ремъка на обувката Му; Той ще ви кръсти със Святия Дух и с огън. 17 Той държи лопатата в ръката Си, за да очисти добре гумното Си и да събере житото в житницата Си; а плевата ще изгори в неугасимия огън. 18 И с много други увещания той благовестяваше на людете. 19 А четворвластникът Ирод, бидейки изобличаван от него, поради Иродиада, братовата си жена, и поради всичките други злини, които беше сторил Ирод, 20 прибави над всичко друго и това, че затвори Иоана в тъмницата. 21 И когато се кръстиха всичките люде, като се кръсти и Исус и се молеше, отвори се небето, 22 и Святия Дух слезе върху Него в телесен образ като гълъб, и глас дойде от небето, който казваше: Ти си Моят възлюбен Син; в тебе е Моето благоволение. 23 И сам Исус беше на около тридесет години, когато почна да поучава и, както мислеха, беше син на Йосифа, който бе син Илиев. 24 А, Илий, Мататов; Матат Левиев; Левий, Мелхив; Мелхий, Янаив; Янай, Йосифов; 25 Йосиф Мататиев; Мататия, Амосов; Амос, Наумов; Наум, Еслиев; Еслий, Нагеев; 26 Нагей, Маатов; Маат, Мататиев; Мататия, Семейнов; Семейн, Иосехов; Иосех, Иодов; 27 Иода, Иоананов; Иоанан, Рисов; Риса, Зоровавелов; Зоровавел, Салатиилев; Салатиил,

Нириев; 28 Нирий, Мелхив; Мелхий, Адиев; Адий, Косамов; Косам, Елмадамов; Елмадам, Иров; 29 Ир, Исусов; Исус, Елиезеров; Елиезер, Иоримов; Иорим, Мататов; Матат, Левиев; 30 Левий, Симеонов; Симеон, Юдов; Юда, Йосифов; Йосиф, Иоанамов; Иоанам, Елиакимов; 31 Елиаким, Мелеев; Мелеа, Менев; Мена, Мататов; Матата, Натанов; Натан, Давидов; 32 Давид, Есеев; Есей, Овидов; Овид, Воозов; Вооз, Салмонов; Салмон, Наасонов; 33 Наасон, Аминадавов; Аминадав, Арниев; Арний, Есронов; Есрон, Фаресов; Фарес, Юдов; 34 Юда, Яковов; Яков, Исааков; Исаак, Авраамов; Авраам, Таров; Тара, Нахоров; 35 Нахор, Серухов; Серух, Рагавов; Рагав, Фалеков; Фалек, Еверов; Евер, Салов; 36 Сала, Каинанов; Каинан, Арфаксадов; Арфаксад, Симов; Сим, Ноев; Ное, Ламехов; 37 Ламех, Матусалов; Матусал, Енохов; Енох, Яредов; Яред, Малелеилов; Малелеил, Каинанов; 38 Каинан, Еносов; Енос, Ситов; Сит, Адамов; а Адам, Божий.

4 А Исус, пълен с Святия Дух, когато се върна, от Йордан, бе воден от Духа из пустинята четиридесет дена, 2 дето бе изкушаван от дявола. И не яде нищо през тия дни; и като се изминаха те, Той огладня. 3 И дяволът Му рече: Ако си Божий Син, заповядай на тоя камък да стане хляб. 4 А Исус му отговори: Писано е: "Не само с хляб ще живее човек, [но с всяко Божие слово]". 5 Тогава, като Го възведе [на една планина] на високо и Му показа всичките царства на вселената, в един миг време, дяволът Му рече: 6 На тебе ще дам всичката власт и слава на тия царства, (защото на мене е предадена, и аз я давам комуто ща), 7 и тъй, ако ми се поклониш, всичко ще бъде Твое. 8 А Исус в отговор му каза: Писано е, "На Господа твоя Бог, да се кланяш, и само Нему да служиш". 9 Тогава Го заведе в Ерусалим, постави Го на крилото на храма и Му рече: Ако си Божий Син, хвърли се от тук долу; 10 защото е писано: 11 и на ръце ще Те дигат, да не би да удариш о камък ногата Си". 12 А Исус в отговор му рече: Казано е: "Да не изпиташ Господа, твоя Бог". 13 И като изчерпи всяко изкушение, дяволът се оттегли от Него за известно време. 14 А Исус се върна в Галилея със силата на Духа; и слух се разнесе за Него по цялата околност. 15 И той поучаваше

по синагогите им; и всички Го прославяха. **16** И дойде в Назарет, дето беше отхранен, и по обичая Си влезе в синагогата един съботен ден и стана да чете. **17** И подадоху Му книгата на пророк Исаия; и Той, като отвори книгата, намери мястото дето бе писано: **18** "Духът на Господа е на Мене, Защото Ме е помазал да благовестявам на сиромасите; Прати Ме да проглася освобождение на пленниците, И прогледване на слепите, Да пусна на свобода угнетените, **19** да проглася благоприятната Господна година". **20** И като затвори книгата, върна я на служителя и седна; а очите на всички в синагогата бяха впити в Него. **21** И почна да им казва: Днес се изпълни това писание във вашите уши. **22** И всички му засвидетелствуваха, чудеши се на благодатните думи, които излизаха из устата Му. И думаха: Тоя не е ли Йосифовият син? **23** А той им рече: Без друго ще Ми кажете тая поговорка: Лекарю, изцери себе си; каквото сме чули, че става в Капернаум, стори го и тука в Своята родина. **24** И пак рече: Истина ви казвам, че никой пророк не е приет в родината си. **25** А казвам ви наистина, много вдовици имаше в Израил в дните на Илия, когато се затвори небето за три години и шест месеца, и настана голям глад по цялата земя; **26** а нито при една от тях не бе пратен Илия, а само при една вдовица в Сарепта Сидонска. **27** Тъй също много прокажени имаше в Израил във времето на пророк Елисея; но никой от тях не бе очистен, а само сириецът Нееман. **28** Като чува това тия, които бяха в синагогата, всички се изпълниха с гняв, **29** и, като станаха, изкараха Го вън из града, и заведоха Го при стръмнината на хълма, на който градът им беше съграден, за да Го хвърлят долу. **30** Но Той мина посред тях и си отиде. **31** И слезе в Галилейския град Капернаум и поучаваше ги в съботен ден; **32** и учудваха се на учението Му, защото Неговото слово беше с власт. **33** И в синагогата имаше човек, хванат от духа на нечист бяс; и той извика със силен глас: **34** Ех, какво имаш Ти с нас, Исусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те Кой си Ти, Светият Божий. **35** Но Исус го смъмра, казвайки: Млъкни и излез из него. И бесът, като го повали наред, излезе из него, без да го повреди никак. **36** И всички се смаяха, и разговаряха се помежду си,

думайки: Какво е това слово, дето Той с власт и сила заповядва на нечистите духове, и те излизат? **37** И слух се разнесе за Него по всичките околни места. **38** И като стана та излезе от синагогата, влезе в Симоновата къща. А Симоновата тъща беше хваната от силна треска; и молиха Го за нея. **39** И Той, като застана над нея, смъмра треската, и тя я остави; и на часа стана та им прислужваше. **40** И когато залягваше слънцето, всички, които имаха болни от разни болести, доведоха ги при Него; а Той, като положи ръце на всеки от тях, изцели ги. **41** Още и бесове с кръсък излизаха из мнозина, и казваха: Ти си Божия Син. А Той ги смъмреше, и не ги оставяше да говорят, понеже знаеха, че Той е Христос. **42** И като се съмна, Той излезе и отиде в уединено място; а народът Го търсеше, дохождаше при Него и искаше да Го задържи, за да си не отива от тях. **43** Но Той им рече: И на другите градове трябва да благовестя Божие царство, понеже за това съм изпратен. **44** И проповядваше в галилейските синагоги.

5 А еднаж, когато народът Го притискаше да слуша Божие слово, Той стоеше при Генисаретското езеро. **2** И видя две ладии, спрени край езерото; а рибарите бяха излезли от тях и изпираха мрежите си. **3** И като влезе в една от ладии, която беше Симонова, помоли го да я отдалечи малко от сушата; и седна та поучаваше народа от ладията. **4** И като престана да говори, рече на Симона: Оттегли ладията към дълбокото и хвърлете мрежите за ловитба. **5** А Симон в отговор рече: Учителю, цяла нощ се трудихме и нищо не уловихме; но по Твоята дума ще хвърля мрежите. **6** И като сториха това, уловиха твърде много риба, така щото се прокъсваха мрежите им. **7** И извикаха съдружниците си от другата ладия да им дойдат на помощ; и те дойдоха и напълниха и двете ладии, до толкова, щото съяха да потънат. **8** А Симон Петър, като видя това, падна пред Исусовите колене и каза: Иди си от мене, Господи, защото съм грешен човек. **9** Понеже той и всички, които бяха с него, се учудиха на ловитбата на рибите що уловиха, **10** също и Яков и Иоан, синове на Заведя, които бяха Симонови съдружници. А Исус рече на Симона: Не бой се; отсега човеци ще ловиш. **11** И когато

извлякоха ладииите на сушата, оставиха всичко и отидоха след Него. 12 И когато беше в един от градовете, ето, човек, който беше цял прокажен, като видя Исуса, падна на лицето си и Му се помоли, казвайки: Господи, ако искаш можеш да ме очистиш. 13 А Той простря ръка и се допря до него, и рече: Искам: бъди очистен! И на часа, проказата го остави. 14 И Той му заръча, никому да не каже това: Но, за свидетелство на тях, иди, каза, и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си, според както е заповядал Моисей. 15 Но още повече се разнасяше вестта за Него; и големи множества се събираха да слушат и да се изцеляват от болестите си. 16 А Той се оттегляше в пустините и се молеше. 17 И през един от тия дни, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, надошли от всяко село на Галилея, Юдея и Ерусалим; и сила от Господа бе с Него да изцелява. 18 И ето мъже, които носеха на постелка един болен човек, който беше парализиран; и опитаха се да го внесат вътре и да го сложат пред Него. 19 Но понеже не намериха през где да го внесат вътре, поради народа, качиха се на покрива, и през керемидите го спуснаха с постелката наред пред Исуса. 20 И Той, като видя вярата им рече: Човече, прощават ти се греховете. 21 Тогава книжниците и фарисеите почнаха да се препират, казвайки: Кой е Тоя, Който богохулствува? Кой може да прощава грехове, освен един Бог? 22 Но Исус, като видя разискванията им, каза им в отговор: Защо разисквате в сърцата си? 23 Кое е по-лесно, да река: Прощават ти се греховете, или да река: Стани и ходи? 24 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, (рече на парализирания): Казвам ти: Стани, дигни постелката си, и иди у дома си. 25 И начаса той стана пред тях, дигна това, на което лежеше, и отиде у дома си, като славеше Бога. 26 И те всички се учудиха и славеха Бога, и, изпълнени със страх, казаха: Днес видяхме пречудни неща. 27 След това Исус като излезе, видя един бирник, на име Левий, седящ в бирничеството, и рече му: Върви след Мене. 28 Той остави всичко, стана и тръгна след Него. 29 А Левий Му направи голямо угощение в къщата си; и имаше голямо множество бирници и други, които седяха на трапезата с

тях. 30 А фарисеите и техните книжници роптаеха против учениците Му, казвайки: Защо ядете и пиете с бирниците и грешниците? 31 Исус в отговор им рече: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. 32 Не съм дошъл да призова праведните, но грешните на покаяние. 33 И те Му рекоха: Иоановите ученици често постят и правят молитви, така и фарисейските, а Твоите ядат и пият. 34 Исус им рече: Можете ли да накарате сватбарите да постят докато е с тях младоженецът? 35 Ще дойдат, обаче дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях; тогава, през ония дни, ще постят. 36 Каза им още и притча: Никой не отдира кръпка от нова дреха да я тури на вехта дреха; инак и новата дреха се съдира, и кръпката от новата не прилича на вехтата. 37 И никой не налива ново вино в стари мехове; инак, новото вино ще пръсне меховете, и то само ще изтече, и меховете ще се изхабят. 38 Но трябва да се налива ново вино в нови мехове. 39 И никой, след като е пил старо вино, не иска ново, защото казва: Старото е по-добро.

6 И една събота, [първата след втория ден на Пасхата], като минаваше Той през посевите, учениците Му късаха класове и ядяха, като ги стриваха с ръце. 2 О И Той подигна очи към учениците Си и каза: Блажени вие сиромаси; защото е ваше Божието царство. 3 Исус в отговор им рече: Не сте ли чели това, което стори Давид, когато огладня, той и мъжете, които бяха с него, 4 как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове и яде, и даде на ония, които бяха с него, които хлябове не е позволено никой да яде, а само свещениците? 5 И каза им: Човешкият Син е господар на съботата. 6 И в друга събота влезе в синагогата и поучаваше; и там имаше един човек, чиято дясна ръка бе изсъхнала. 7 И книжниците и фарисеите Го наблюдаваха, дали в събота ще го изцели, за да могат да Го обвинят. 8 Но Той знаеше помислите им, и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и се изправи наред. И той стана и се изправи. 9 Тогава им рече Исус: Питам ви: Какво е позволено да прави човек в събота? Добро ли да прави или зло? Да спаси ли живот или да погуби? 10 И като ги изгледа всички, рече на човека: Простри ръката си. И той

направи така; и ръката му оздравя. 11 А те се изпълниха с луда ярост и се разговаряха помежду си какво биха могли да сторят на Исуса. 12 През ония дни Исус излезе на бърдото да се помоли и прекара цяла нощ в молитва към Бога. 13 И като се съмна, повика учениците Си, и избра от тях дванадесет души, които и нарече апостоли: 14 Симона, когото и нарече Петър, и брата му Андрея, Якова и Иоана, Филипа и Вартоломея, 15 Матей и Тома, Якова Алфеев и Симона, наречен Зилот. 16 Юда, Якововия брат, и Юда Искариотски, който и стана предател. 17 И като слезе заедно с тях, Той се спря на едно равно място; спряха се там и голямо множество от учениците Му и голяма навалица от люде от цяла Юдея и Ерусалим и от Тирското и Сидонското крайморие, които бяха дошли да Го чуят и да се изцелят от болестите си; 18 тоже и измъчваните от нечисти духове се изцеляваха. 19 И целият народ се старееше да се допре до Него, защото сила излизаше от Него и изцеляваше всичките. 20 И Той подигна очи към учениците Си и каза: Блажени вие сиромаси; защото е ваше Божието царство. 21 Блажени, които гладувате сега, защото ще се наситите. Блажени, които плачете сега, защото ще се разсмеете. 22 Блажени сте, когато ви намразят човеците, и когато ви отлъчат от себе си и ви похулят и отхвърлят името ви като лошо, поради Човешкия Син; 23 възрадайте се в оня ден и заиграйте, защото, ето, голяма е наградата ви на небесата; понеже бащите им така правеха на пророците. 24 Но горко на вас богатите; защото сте приели вече утехата си. 25 Горко на вас, които сега сте наситени; защото скоро ще изгладнеете. Горко на вас, които сега се смеете, защото ще жалеете и ще плачете. 26 Горко на вас, когато всички човечи ви захвалят, защото бащите им така правеха на лъжепророците. 27 Но на вас, които слушате, казвам: Обичайте неприятелите си, правете добро на тия, които ви мразят, 28 благославяйте тия, които ви кълнат, молете се за тия, които ви правят пакост. 29 На този, който те плесне по едната буза, обърни и другата; и на този, който ти вземе горната дреха, не отказвай и ризата си. 30 Дай на всеки, който ти поиска; и не изисквай нещата си от този, който ги отнема. 31 И както желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях. 32 Понеже ако обичате само ония, които обичат вас, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците обичат ония, които тях обичат. 33 И ако правите добро само на ония, които на вас правят добро, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците правят същото. 34 И ако заемете само на тия, от които се надявате да вземете, каква благодарност ви се пада? Защото и грешни на грешни заемат, за да вземат назад равното. 35 Но вие обичайте неприятелите си, правете добро, и заемайте, без да очаквате да приемете назад; и наградата ви ще бъде голяма, и ще бъдете чада на Всевишния; защото Той е благ към неблагодарните и злите. 36 Бъдете [прочее] милосърдни, както и Отец ваш е милосърден. 37 Не съдете, и няма да бъдете съдени; не осъждайте, и няма да бъдете осъждани; прощавайте, и ще бъдете простени; 38 давайте, и ще ви се дава; добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в пазухата; защото с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмерва. 39 Рече им една притча: Може ли слепец слепеца да води? Не ще ли паднат и двамата в яма? 40 Ученикът не е по-горен от учителя си; а всеки ученик, когато се усъвършенствува, ще бъде като учителя си. 41 И защо гледаш съчицата в око на брата си, а не забелязваш гредата в твоето око? 42 Или как можеш да речеш на брата си: Брате, остави ме да извадя съчицата, която е в околото ти, когато ти сам не виждаш гредата, която е в твоето око? Лицемерцо, първо извади гредата от своето око, и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата, която е в братовото ти око. 43 Защото няма добро дърво, което дава лош плод, нито пък лошо дърво, което дава добър плод. 44 Понеже всяко дърво от своя плод се познава; защото не берат смокини от тръни, нито късат грозде от къпина. 45 Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася доброто; а злият човек от злото си съкровище изнася злото; защото от онова, което препълва сърцето му, говорят неговите уста. 46 И защо Ме зовете: Господи, Господи, и не вършите това, което казвам? 47 Всеки, който дохожда при Мене, и слуша Моите думи, и ги изпълнява, ще ви покажа на кого прилича. 48 Прилича на човек, който

като построи къща, изкопа и задълбочи, и положи основа на канара; и когато стана наводнение, реката се устреми върху оная къща, но не можа да я поклати, защото беше здраво построена. 49 А който слуша и не изпълнява, прилича на човек, който е построил къща на земята, без основа; върху която се устреми реката, и начаса рухна; и срутването на оная къща беше голямо.

7 След като свърши всичките Свои речи към людете, които Го слушаха (Гръцки: В ушите на людете.), Исус влезе в Капернаум. 2 А на някой си стотник слугата, който му беше мил, боледуваше на умираше. 3 И като чу за Исуса, изпрати до Него някои юдейски старейшини да Го помолят да дойде и да оздрави слугата му. 4 Те, прочее, дойдоха при Исуса и Му се молеха усърдно, като казваха: Той заслужава да му сториш това; 5 защото обича нашия народ, и той ни е построил синагогата. 6 А когато Исус вървеше, с тях и не беше вече далеч от къщата, стотникът изпрати до Него приятели да Му кажат: Господи, не си прави труд, защото не съм достоен да влезеш под стряхата ми; 7 затова нито счетох себе си достоен да дойда при тебе; кажи само дума, и слугата ми ще оздравее. 8 Защото и аз съм човек, поставен под власт, и имам подчинени на мен войници; и казвам на един: Иди, и той отива; и на друг: Дойди, и дохожда; и на слугата си: Направи това, и го прави. 9 Като чу това, Исус му се почуди; обърна се и рече на вървящия подир Него народ: Казвам ви, нито в Израил съм намерил толкова вяра. 10 И когато изпратените се върнаха в къщата, намериха слугата оздравял. 11 А скоро след това, Исус отиде в един град, наречен Наин; и с Него вървяха учениците Му и едно голямо множество. 12 И когато се приближи до градската порта, ето, изнасяха мъртвец, едничък син на майка си, която беше и вдовица; и с нея имаше голямо множество от града. 13 И Господ, като я видя, смили се за нея и рече -: Недей плака! 14 Тогава се приближи и се допря до носилото; а носачите се спряха. И рече: Момче, казвам ти, стани! 15 И мъртвият се подигна и седна, и почна да говори. И Исус го даде на майка му. 16 И страх обзе всички, и славеха Бога, казвайки: Велик пророк се издигна между нас; и Бог посети

Своите люде. 17 И това, което казваха, се разнесе за Него по цяла Юдея и по цялата околност. 18 И учениците на Иоана му известиха за всичко това. 19 И Иоан повика двама от учениците си и ги прати при Господа да кажат: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? 20 И като дойдоха при Него човеците рекоха: Иоан Кръстител ни прати до Тебе да кажем: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? 21 И в същия час Той изцели мнозина от болести и язви, и зли духове, и на мнозина слепи подари зрение. 22 Тогава в отговор им каза: Идете и разкажете на Иоана това, което видяхте и чухте, че слепи прогледват, куци прохождат, прокажени се очистват, и глухи прочуват; мъртви биват възкресени, и на сиромасите се проповядва благовестието. 23 И блажен е оня, който не се съблазни в Мене. 24 А когато си отидоха пратените от Иоана, Исус почна да говори на народа за Иоана: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли от вятър разлюлявана? 25 Но какво излязохте да видите? Човек ли в меки дрехи облечен? Ето великолепно облечените и ония, които живеят разкошно, са в царските дворци. 26 Но какво излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк. 27 Това е оня, за когото е писано: 28 Казвам ви: Между родените от жена няма по-голям от Иоана; обаче, по-малкият в Божието царство е по-голям от него. 29 (И всички люде и бирници, като чува това, признаха Божията правда, като бяха се кръстили с Иоановото кръщение. 30 А фарисеите и законниците осуетиха Божията воля спрямо себе си, като не бяха се кръстили от него). 31 А на какво да уподобя човеците от това поколение? И на какво приличат? 32 Те приличат на деца, седящи на пазаря, които викат едно на друго, казвайки: Свирихме ви, и не играхте; ридяхме, и не плакахте. 33 Защото Иоан Кръстител дойде, който нито хляб яде, нито вино пие, и казвате: Бяс има. 34 Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казвате: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците. 35 Но пак мъдростта се оправдава от всичките си чада. 36 И един от фарисеите го покани да яде с него; и Той влезе във фарисеевата къща и седна на трапезата. 37 И, ето, една жена от града, която

беше грешница, като разбра, че седи на трапезата във фарисеевата къща, донесе алавастрен съд с миро. 38 И като застана отзаде при нозете Му и плачеше, почна да облива нозете Му със сълзи и да ги изтрива с косата си, целуваше нозете Му, и мажеше ги с мирото. 39 А като видя това фарисеят, който Го бе поканил, думаше в себе си, казвайки: Тоя ако беше пророк, щеше да знае коя и каква е жената, която се допира до Него, че е грешница. 40 А Исус в отговор му рече: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той рече: Учителю, кажи! 41 Някой си заемодавец имаше двама длъжника; единият дължеше петстотин динара, а другият 42 И понеже нямаха с какво да му платят, той прости и на двамата. И тъй, кой от тях ще го обикне повече? 43 В отговор Симон рече: Мисля, че оня, комуто е простил повечето. А Той му рече: Право си отсъдил. 44 И като се обърна към жената, рече на Симона: Видиш ли тая жена? Влязох в къщата ти, и ти вода за нозете Ми не даде; а тя със сълзи обля нозете Ми, и с косата си ги изтри. 45 Ти целувка ми не даде; а тя, откак съм влязъл не е престанала да целува нозете Ми. 46 Ти с масло не помаза главата Ми; а тя с миро помаза нозете Ми. 47 Затова ти казвам: Прощават - се многото грехове; (защото тя обикна много); а комуто малко се прощава, той малко обича. 48 И рече -: Прощават ти се греховете. 49 И тия, които седяха с Него на трапезата, почнаха да казват помежду си: Кой е тоя, който и греховете прощава? 50 И рече на жената: Твоята вяра те спаси; иди си с мир.

8 И скоро след това Исус ходеше по градове и села да проповядва и да благовестява Божието царство; и с Него бяха дванадесетте ученика, 2 и някои жени, които бяха изцелени от зли духове и болести: Мария, наречена Магдалина, от която бяха излезли седем бяса, 3 и Иоана жената на Иродовия настойник Хуза и Сусана и много други, които им услужваха с имота си. 4 И понеже се събра голямо множество, и дохождаха при Него от всеки град, рече с притча: 5 Сеячът излезе да сее семето си; и когато сееше, едно падна край пътя; и зъпка се, и небесните птици го изкълваха. 6 А друго падна на канарата; и щом поникна изсъхна,

защото нямаше влага. 7 Друго пък падна всред тръните; и заедно с него порастнаха тръните и го заглушиха. 8 А друго падна на добра земя и като порастна, даде стократен плод. Като каза това, извика: Който има уши да слуша, нека слуша. 9 А учениците Му Го попитаха за значението на тая притча. 10 Той каза: На вас е дадено да знаете тайните на Божието царство; а на другите се проповядва с притчи, тъй щото, като гледат, да не виждат, и като слушат, да не разбират. 11 Прочее, ето значението на притчата: Семето е Божието слово. 12 А посяното край пътя са тия, които са слушали; тогава дохожда дяволът и отнема словото от сърцата им, да не би да повярват и се спасят. 13 Падналото на канарата са тия, които, когато чуят, приемат словото с радост; но те, като нямат корен, временно вярват, а когато настане изпитание, отстъпват. 14 Падналото всред тръните са ония, които са слушали, и, като си отиват, заглъхват от грижи и богатства и житейски удоволствия и не дават узрял плод. 15 А посяното на добра земя са тия, които, като чуят словото, държат го в искрено и добро сърце, и дават плод с търпение. 16 И никой, като запали светило, не го покрива със съд, нито го туря под легло, но го туря на светилник, за да видят светлината тия, които влизат. 17 Защото няма нещо тайно, което не ще стане явно, нито потаено, което не ще се узнае и не ще излезе наяве. 18 Затова, внимавайте как слушате; защото който има, нему ще се даде; а който няма, от него ще се отнеме и това, което мисли че има. 19 И дойдоха при Него майка Му и братята Му, но поради множеството не можаха да се приближат до Него. 20 И известиха Му: Майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Те видят. 21 А Той в отговор им рече: Майка Моя и братя Мои са тия, които слушат Божието слово и го изпълняват. 22 А в един от тия дни Той влезе в ладия с учениците Си, и рече им: Да минем на отвъдната страна на езерото. И отплуваха. 23 А като плуваха, Той заспа; и ветрена буря се устреми върху езерото, и вълните ги заплашваха така щото бяха в опасност. 24 И дойдоха, разбудиха Го и казаха: Наставниче! Наставниче! Загиваме! А Той се събуди и смъмра вятъра и развълнуваната вода; и успокоиха се, и настана тишина. 25 И рече

им: Где е вярата ви? А те уплашени се чудеа, и казваха си един на друг: Кой ли ще е Тоя, който заповядва и на ветровете и на водата, и те Му се покоряват? 26 И пристигнаха в Герасинската страна, която е срещу Галилея. 27 И като излезе на сушата, среща Го от града някой си човек, който имаше бесове, и за дълго време не беше обличал дреха, и в къщи не живееше, но в гробищата. 28 Той, като видя Исуса, извика, падна пред Него, и рече със силен глас: Какво имаш Ти с мене Исусе, Сине на Всевишния Бог? Моля Ти се недей ме мъчи! 29 Защото Исус беше заповядал на нечистия дух да излезе от човека. Понеже много пъти бе го прихващал; и връзваха го с вериги и окови и го пазеха; но той разкъсваше връзките, и бесът го гонеше по пустините. 30 Исус го попита: Как ти е името? А той каза: Легион, защото много бесове бяха влезли в него. 31 И молеа Го да не им заповяда да отидат в бездната. (Abyssos g12) 32 А там имаше голямо стадо свини, което пасеше по хълма, и бесовете Го помолиха да им позволи да влязат в тях. И позволи им. 33 И като излязоа бесовете из човека и влязоа в свините, стадото се спусна по стръмнината в езерото и се издави. 34 А свинарите, като видяха станалото, прибегнаха и известиха за това в града и в селата. 35 И като излязоа да видят станалото и дойдоа при Исуса, намериха човека, от когото бяха излезли бесовете, седнал при Исусовите нозе, облечен и смислен; и изплашиха се. 36 И тия, които бяха видели това, разказаха им как излекувал бесния. 37 И цялото множество от Герасинската околност Му се помоли да си отиде от тях, защото бяха обзети от голям страх; и Той влезе в ладията и се завърна. 38 А човекът, от когото бяха излезли бесовете, молеа Му се да бъде с него; но Исус го изпрати като каза: 39 Върни се у дома си и разкажи, какви неща ти стори Бог. И той отиде и разгласи по целия град, какви неща му стори Исус. 40 А когато се върна Исус, народът Го посрещна радостно, защото всички Го чакаха. 41 И, ето, дойде един човек на име Яир, който беше началник на синагогата, и падна пред Исусовите нозе и Му се молеа да влезе в къщата му; 42 защото имаше едничка дъщеря, на около дванадесет години, и тя беше на умирање. И когато

отиваше, народът Го притискаше. 43 И една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години, и бе иждивила за лекари целия си имот, без да може да се излекува от никого, 44 се приближи изотзад та се допря до полата на дрехата Му; и на часа престана кръвотечението -. 45 И рече Исус: Кой се допря до Мене? И когато всички се отричаа, Петър и ония, които бяха с Него, казаа: Наставниче, народът Те притиска и гнети, [а Ти казваш: Кой се допря до Мене?] 46 Но Исус каза: Някой се допря до Мене; защото Аз усетих, че сила излезе от Мене. 47 И жената, като видя, че не се укри, дойде разтреперана и падна пред Него и извика пред всичките люде, по коя причина се допря до Него, и как на часа оздравя. 48 А той - рече: Дъщерьо, твоята вяра те изцели; иди си с мир! 49 Докато Той още говореше, дохожда някой си от къщата на началника на синагогата и казва: Дъщеря ти умря; не затруднявай Учителя. 50 А Исус като дочу това, отговори му: Не бой се; само вярвай, и тя ще се избави. 51 И когато дойде в къщата, не остави никой да влезе с Него, освен Петра, Иоана, Якова и бащата и майката на момичето. 52 И всички плачеха и го оплакваа. А Той им рече: Не плачете; защото не е умряло, а спи. 53 А те Му се присмиваа, понеже знаеха, че е умряло. 54 Но Той го хвана за ръката, и извика: Момиче, стани! 55 И върна се духът му, и то на часа стана; и Той заповяда да му дадат нещо да яде. 56 И родителите му се учудиха; а Той им заръча да не казват никому за станалото.

9 И като свика дванадесетте, даде им сила и власт над всички бесове, и да изцеляват болести. 2 И изпрати ги да проповядват Божието царство и да изцеляват болните. 3 И каза им: Не вземайте нищо за път, ни тояга, ни торба, ни хляб, ни пари, нито да имате по две ризи. 4 И в която къща влезете, там седете, и от там тръгвайте на път. 5 И ако някои не ви приемат, когато излизате от оня град отърсете и праха от нозете си, за свидетелство против тях. 6 И те тръгнаа и отиваа по селата и проповядваа благовестието и изцеляваа навсякъде. 7 А четворвластникът Ирод чу за всичко що ставало и беше в недоумение; защото някои казваа, че Иоан е възкръснал от мъртвите; 8 други пък, че Илия се е явил; а

други, че един от старовременните пророци е възкръснал. 9 И рече Ирод: Иоана аз обезглавих; но Кой е Тоя, за Когото слушам такива неща? И желаше да Го види. 10 И като се върнаха апостолите, разказаха на Исуса все що бяха извършили; и Той ги взе и се оттегли насаме [в уединено място] до един град, наречен Витсаида. 11 А множествата, като разбраха това, отидоха подире Му; и Той ги посрещна с готовност, и им говореше за Божието царство, и изцеляваше ония, които имаха нужда от изцеление. 12 И като почна денят да преваля, дванадесетте се приближиха и Му рекоха: Разпусни народа за да отидат в околните села и колиби да нощуват и да си намерят храна, защото тука сме в уединено място. 13 Но Той им каза: Дайте им вие да ядат. А те рекоха: Нямаме повече от пет хляба и две риби, освен, 14 (Защото имаше около пет хиляди мъже). И каза на учениците Си: Накарайте ги да насядат на групи по петдесет души. 15 Те сториха така и накараха всички да насядат. 16 А той взе петте хляба и двете риби, и погледна към небето и ги благослови; и като ги разчупи, даваше на учениците да сложат пред народа. 17 И ядоха и всички се наситиха; и дигнаха къшеите, които им останаха, дванадесет коша. 18 И когато Той се молеше насаме, и учениците бяха с Него, попита ги, казвайки: Според както казва народът, Кой съм аз? 19 А в отговор те рекоха: Едни казват, че си Иоан Кръстител; а други - Илия; трети пък, - че един от старовременните пророци е възкръснал. 20 Тогава им каза: А според, както вие мислите, Кой съм аз? Петър в отговор рече: Божият Христос. 21 А Той им заръча, и заповяда да не казват никому, като рече: 22 Човешкият Син трябва много да пострада, и да бъде отхвърлен от старейшините, главните свещеници и книжниците, да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен. 23 Каза още и на всички: Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден, и нека Ме следва. 24 Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мене, той ще го спаси. 25 Понеже какво се ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби или оцети себе си? 26 Защото, ако се срамува някой от Мене и от думите ми, то и Човешкият Син ще се срамува от него, когато дойде в Своята слава и в славата на Отца и на Своите ангели. 27 А казвам ви наистина, има някои от тук стоящите, които никак няма да вкусат смърт, докле не видят Божието царство. 28 И около осем дни след като каза това, Той взе със Себе Си Петра, Йоана и Якова, и се качи на планината да се моли. 29 И като се молеше, видът на лицето Му се измени, и облеклото Му стана бяло и бляскаво. 30 И, ето, двама мъже се разговаряха с Него; те бяха Моисей и Илия, 31 които се явиха в слава и говореха за смъртта Му (Гръцки: Изхода.), която Му предстоеше да изпълни в Ерусалим. 32 А Петър и ония, които бяха с него, ги беше налегнал сън; но когато се разбудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него. 33 И когато те се разделиха с Него, Петър рече на Исуса: Наставниче, добре е да сме тука; и нека направим три шатри, за Тебе една, за Моисея една, и една за Илия, без да знае какво дума. 34 И докато казваше това, дойде облак та ги засени; и учениците се уплашиха като влязоха в облака. 35 И дойде из облака глас, който каза: Този е Моят Син, Избраник Мой; Него слушайте! 36 И когато престана гласът, Исус се намери сам. И те замълчаха, и през ония дни не казваха никому нищо от това, що бяха видели. 37 И на следния ден, когато слязоха от планината, срещна Го голямо множество. 38 И, ето, един човек от народа извика, казвайки: Учителю, моля Ти се да погледнеш на сина ми, защото ми е единствено чадо. 39 И, ето, дух го прехваща и той изведнъж закрещява и духът го сгърчва така, че той се запеня, и като го смазва, едвам го напуща. 40 И помолих Твоите ученици да го изгонят, но не можаха. 41 Исус в отговор рече: О роде неверен и извратен! докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тука. 42 И когато още идваше, бесът го тръшна и сгърчи силно; а Исус смъмра нечистия дух, изцели момчето, и върна го на баща му. 43 И всички се учудваха на Божието величие. А докато всички се чудеха на всичко, което правеше, Той рече на учениците Си: 44 Вложете в ушите си тия думи, защото Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце. 45 Но те не разбираха тая дума; тя бе скрита от тях за да не я разберат; а бояха се да Го попитат за тая

дума. 46 И повдигна се между тях разискване, кой от тях ще бъде по-голям. 47 А Исус, като видя мисълта на сърцето им, взе едно детенце, постави го при Себе Си, и рече им: 48 Който приеме това детенце в Мое име, Мене приема; и който приеме Мене, приема Този, който Ме е изпратил; защото който е най-малък между всички вас, той е голям. 49 А Йоан продума и рече: Наставниче, видяхме един човек да изгонва бесове в Твое име: и му запретихме, защото не следва с нас. 50 А Исус му рече: Недейте му запрещава; защото, който не е против вас откъм вас е. 51 И когато се навършваха дните да се възнесе, Той насочи лицето Си да пътува към Ерусалим. 52 И проводи пред Себе Си пратеници, които отидоха и влязоха в едно самарянско село да приготвят за Него. 53 Но не Го приеха, защото лицето Му беше обърнато към Ерусалим. 54 Като видяха това учениците Му Яков и Йоан, рекоха: Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да ги изтреби [както стори и Илия]? 55 А Той се обърна та ги смъбра; [и рече: Вие не знаете на какъв сте дух; защото Човешкият Син не е дошъл да погуби човешки души, но да спаси]. 56 И отидоха в друго село. 57 А като вървяха в пътя, един човек Му рече: Ще те следвам дете и да идеш. 58 Исус му каза: Лисиците си имат легловища, и небесните птици гнезда; а Човешкият Син няма где глава да подслони. 59 А на друг каза: Върви след Мене. А той рече: Господи, позволи ми първо да отида и погребва баща си. 60 Но Той му каза: Остави мъртвите да погребват своите мъртви; а ти иди и разгласявай Божието царство. 61 Рече и друг: Ще дойда след Тебе, Господи; но първо ми позволи да се сбогувам с домашните си. 62 А Исус му каза: Никой, който е турил ръката си на ралото и гледа назад, не е годен за Божието царство.

10 След това Господ определи други седемдесет души, и ги разпрати по двама пред Себе Си във всеки град и място, гдето сам Той щеше да отиде. 2 И каза им: Жетвата е изобилна, а работниците малко; затова молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници в жетвата Си. 3 Идете: Ето, Аз ви изпращам като агнета посред вълци. 4 Не носете ни кесия, ни торба, ни обуца,

и никого по пътя не поздравявайте. 5 И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на тоя дом! 6 И ако бъде там някой син на мира, вашият мир ще почива на него; но ако няма, ще се върне на вас. 7 И в същата къща седете, и яжте, и пийте каквото ви сложат; защото работникът заслужава своята заплата. Недейте се премества от къща в къща. 8 И като влизате в някой град, и те ви приемат, яжте каквото ви сложат, 9 и изцелявайте болните в него, и казвайте им: Божието царство е наближило до вас. 10 А като влезете в някой град, и те не ви приемат, излезте на улиците му и речете: 11 И праха, който е полепнал по нозете ни от вашия град, ви отърсваме; но това да знаете, че Божието царство е наближило. 12 Казвам ви: По-леко ще бъде наказанието на Содом в оня ден, отколкото на тоя град. 13 Горко ти Хоразине! Горко ти Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон великите дела, които се извършиха у вас, отдавна те биха се покаяли, седящи във вретинище и пепел. 14 Обаче на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас. 15 И ти, Капернауме, до небесата ли ще се издигнеш? До ада ще се смъкнеш. (Hadēs 986) 16 Който слуша вас, Мене слуша; и който отхвърля вас, Мене отхвърля; а който отхвърля Мене, отхвърля Онзи, Който Ме е пратил. 17 И седемдесетте се върнаха с радост, и казаха: Господи, в Твоето име и бесовете се покоряват на нас. 18 А Той им рече: Видях сатана, паднал от небето като светкавица. 19 Ето, давам ви власт да настъпвате на змии, и на скорпии, и власт над цялата сила на врага; и нищо няма да ви повреди. 20 Обаче, недейте се радва на това, че духовете ви се покоряват; а радвайте се, че имената ви са написани на небесата. 21 В същия час Исус се зарадва чрез Святия Дух и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, задето си утаил това от мъдрите и разумните, а си го открил на младенците. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно. 22 Всичко Ми е предадено от Отца Ми; и освен Отец, никой не знае Кой е Синът; и никой не знае Кой е Отец, освен Синът и оня, комуто Синът би благоволил да Го открие. 23 И като се обърна към учениците, рече частно: Блажени очите, които виждат това, което вие виждате. 24 Защото ви казвам, че много пророци и

царе пожелаха да видят това, което вие виждате, и не видяха, и да чуят това, което вие чувате, и не чуа. 25 И, ето, някой законник стана и Го изпитваше, казвайки: Учителю, какво да правя, за да наследя вечен живот? (aiōnios g166) 26 А Той му рече: Какво е писано в закона, как четеш? 27 А той в отговор каза: "Да възлюбим Господа, твоя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичката си сила, и с всичкия си ум, и ближния си както себе си". 28 Исус му рече: Право си отговорил; това стори, и ще живееш. 29 Но той, понеже искаше да оправдае себе си, рече на Исуса: А кой е моят ближен? 30 В отговор Исус каза: Някой си човек слизаше от Ерусалим в Ерихон; и налетя на разбойници, които го съблякоха и нараниха и отидоха си, като го оставиха полумъртъв. 31 А случайно някой си свещеник слизаше по оня път, и, като го видя, замина си от срещната страна. 32 Също и един левит, като стигна на това място и го видя, замина си от срещната страна. 33 Но един самарянин, като пътуваше дойде на мястото, дето беше той, и като го видя, смили се, 34 приближи се и превърза раните му, като изливаше на тях масло и вино. После го качи на собственото си добиче, закара го в една странноприемница и се погрижи за него. 35 И на следния ден извади два динара та ги даде на съдържателя и рече: Погрижи се за него; и каквото повече иждивиш, на връщане аз ще ти заплатя. 36 Кой от тия трима ти се вижда да се е показал ближен на изпадналия всред разбойниците? 37 Той рече: Онзи, който му показва милост. Исус му каза: Иди и ти прави също така! 38 И като вървяха по пътя, Той влезе в едно село; и някоя си жена на име Марта Го прие у дома си. 39 Тя имаше сестра на име Мария, която седна при нозете на Господа и слушаше словото Му. 40 А Марта като се залисваше с много шетане, пристъпи и рече: Господи, не те ли е грижа, че сестра ми ме остави сама да шетам? Кажй -, прочее, да ми помогне. 41 Но Господ в отговор рече: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща, 42 но едно е потребно; и Мария избра добрата част, която не ще се отнеме от нея.

11 И когато Той се молеше на едно място, като престана, един от Неговите ученици Му рече: Господи, научи ни да се молим както и Иоан е

научил своите ученици. 2 А Той им каза: Когато се молите, думайте: Отче [наш, Който си на небесата], да се свети Твоето име; да дойде Твоето царство, [да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята]; 3 давай ни всеки ден ежедневния ни хляб; 4 и прости греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш длъжник; и не въвеждай ни в изкушение, [но избави ни от лукавия]. 5 И каза им: Ако някой от вас има приятел и отиде при него посред нощ, и му рече: Приятелю, дай ми на заем три хляба, 6 понеже един мой приятел дойде у дома от път, и нямам какво да сложа пред него; 7 и ако той отвътре в отговор рече: Не ме безпокой; вратата е вече заключена, и децата ми са с мене на легло; не мога да стана да ти дам; 8 казвам ви, че даже ако не стане да му даде, защото му е приятел, то поради неговата настойчивост ще стане и ще му даде колкото му трябва. 9 И аз ви казвам: Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори. 10 Защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на онзи, който хлопа, ще се отвори. 11 И кой е оня баща между вас, който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък? Или, ако му поиска риба, наместо риба, ще му даде змия? 12 Или, ако поиска яйце, ще му даде скорпия? 13 И тъй, ако вие, които сте зли знаете да давате блага на чадата си, колко повече Небесният Отец ще даде Святия Дух на ония, които искат от Него! 14 Еднаж Той изгонваше един ням бяс; и като излезе бясът, немият проговори, и народът се почуди. 15 А някои от тях рекоха: Чрез началника на бесовете, Веелзевул, изгонва бесовете. 16 А други, изпитвайки Го, искаха от Него знамение от небето. 17 Но той, като знаеше техните помисли, каза им: Всяко царство, разделено против себе си, запустява, и дом, разделен против себе си, (Гръцки: Против дома.) пада. 18 Така също, ако Сатана се раздели против себе си, как ще устои царството му? Понеже казвате, че изгонвам бесовете, чрез Веелзевула, 19 и ако Аз чрез Веелзевула изгонвам бесовете, вашите синове чрез кого ги изгонват? Затова, те ще ви бъдат съдии. 20 Но ако Аз с Божия пръст изгонвам бесовете, то Божието царство е достигнало до вас. 21 Когато силният въоръжен човек пази двора си, имотът му е в безопасност.

22 Но когато един по-силен от него нападне и му надвие, взема му всичкото оръжие, на което се е надявал, и разподеля каквото грабне от него. 23 Който не е с Мене, той е против Мене; и който не събира заедно с Мене, той разпилява. 24 . Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места и търси спокойствие; и като не намери, казва: Ще се върна в къщата си, отдето съм излязъл. 25 И като дойде, намира я пометена и наредена. 26 Тогава отива и взема със себе си седем други духове по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на оня човек става по-лошо от първото. 27 Когато говореше това, една жена от множеството със силен глас Му рече: Блажена утробата, която Те е носила, и същите, които си сукал. 28 А Той рече: По-добре кажи: Блажени ония, които слушат Божието слово и го пазят. 29 А когато народът се събираше около Него, почна да казва: Това поколение е нечестиво поколение; иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знаменията на [пророка] Иона. 30 Защото както Иона стана знамение на ниневийците, така и Човешкият Син ще бъде на това поколение. 31 Южната царица ще се яви на съда с човеците от това поколение и ще ги осъди, защото дойде от краищата на земята да чуе Соломоновата мъдрост; а, ето, тук има повече от Соломона. 32 Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят, защото се покаяха чрез Ионовата проповед; а, ето, тук има повече от Иона. 33 Никой, като запали светило, не го туря в зимника, нито под шиника, но на светилника, за да виждат светлината ония, които влизат. 34 Светило на тялото ти е твоето око; когато окото ти е здраво, то и цялото ти тяло е осветлено; а когато е болнаво, и тялото ти е в мрак. 35 Затова, внимавай, да не би светлината в тебе да е тъмнина. 36 Ако, прочее, цялото твоє тяло бъде осветено, без да има тъмна част, то цяло ще бъде осветено, както кога светилото се осветява със сиянието си. 37 Като говореше, един фарисей Го покани да обядва у него; и Той влезе и седна на трапезата. 38 Фарисеят се почуди, като видя, че Той не се оми първо преди обяд. 39 И Господ му каза: Сега вие фарисеите чистите външното на чашата и на паницата; а вашето вътрешно е

пълно с грабеж и нечестие. 40 Несмислени! Тоя, който е направил външното, не е ли направил и вътрешното? 41 По-добре чистете вътрешното; и ето, всичко ще ви бъде чисто. 42 Но горко на вас фарисеи, защото давате десетък от гъозума, от седефчето и от всякакъв зеленчук, и пренебрегвате правосъдието и Божията любов. Но тия трябваше да правите, а ония да не пренебрегват. 43 Горко вам фарисеи! Защото обичате първите столове в синагогите и поздравите по пазарите. 44 Горко вам! Защото сте като гробове, които не личат, тъй щото човеците, които ходят по тях, не знаят. 45 И един от законниците в отговор Му рече: Учителю, като казваш това, и нас кориш. 46 А Той каза: Горко и на вас, законниците, защото товарите човеците с бремена, които тежко се носят; а сами вие нито с един пръст не се допирате до бремената. 47 Горко вам! Защото градите гробниците на пророците, а бащите ви ги избиха. 48 И тъй, вие свидетелствувате за делата на бащите си и се съгласявате с тях; защото те ги избиха, а вие им градите гробниците. 49 Затова и Божията премъдрост рече: Ще им пращам пророци и апостоли и едни от тях ще убият и изгонят; 50 за да се изиска от това поколение кръвта на всичките пророци, която е проливана от създаването на света, 51 от кръвта на Авела до кръвта на Захария, който загина между олтара и светилището. Да! Казвам ви, ще се изиска от това поколение. 52 Горко но вас, законници! Защото отнехте ключа на знанието; сами вие не влязохте, и на влизащите попречихте. 53 И като излезе оттам, книжниците и фарисеите почнаха яростно да Го преследват и да Го предизвикват да говори за още много неща, 54 като Го дебнеха, за да уловят нещо от думите Му.

12 Между това, като се събра едно многохлядно множество, дотолкова, че един други се тъпчеха, Той почна да говори на учениците Си: Преди всичко пазете се от фарисейския квас, който е лицемерие. 2 Няма нищо покрито, което не ще се открие, и тайно, което не ще се узнае. 3 Затова, каквото сте говорили на тъмно, ще се чуе на видело; и каквото сте казали на ухо във вътрешните стаи, ще се разгласи от покрива. 4 А на вас, Моите приятели, казвам: Не бойте се от тия, които убиват тялото, и след това не могат

нищо повече да сторят. 5 Но ще ви предупредя от кого да се боите: Бойте се от онзи, който, след като е убил, има власт да хвърля в пъкъл. Да! Казвам ви, от него да се боите. (Geenna g1067) 6 Не продават ли се пет врабчета за два асария? И ни едно от тях не е забравено пред Бога. 7 Но вам и космите на главата са всички преброени. Не бойте се; вие сте много по-скъпи от врабчетата. 8 И казвам ви: Всеки, който изповяда Мене пред хората, ще го изповяда и Човешкият Син пред Божиите ангели; 9 но ако се отрече някой от Мене пред хората, ще бъде отречен пред Божиите ангели. 10 И всекиму, който би казал дума против Човешкия Син, ще му се прости; но ако някой похули Святия Дух, няма да му се прости. 11 И когато ви заведат в синагогите и пред началствата и властите, не се безпокойте как или какво ще отговорите, или какво ще кажете. 12 Защото Святият Дух ще ви научи в същия час, какво трябва да кажете. 13 И някой си от множеството Му рече: Учителю, кажи на брат ми да раздели с мене наследството. 14 А Той му каза: Човече, кой Ме е поставил съдия или делач над вас? 15 И каза им: Внимавайте и пазете се от всяко користолюбие; защото животът на човека не се състои в изобилието на имота му. 16 И каза им притча, като рече: Нивите на един богаташ родиха много плод. 17 И той размишляваше в себе си, думайки: Какво да правя, защото нямам где да събера плодовете си. 18 И рече: Ето какво ще направя: Ще съборя житниците си, и ще построя по-големи, и там ще събера всичките си жита и богатата си. 19 И ще река на душата си: Душо, имаш много благодат, натрупани за много години; успокой се, яж, пий, весели се. 20 А Бог му рече: Глупец! Тая нощ ще ти изискат душата; а това, което си приготвил, чие ще бъде? 21 Така става с този, който събира имот за себе си, и не богатеет в Бога. 22 Рече още на учениците Си: Затова ви казвам, не се безпокойте за живота си, какво ще ядете, нито за тялото си, какво ще облечете. 23 Защото животът е повече от храната, и тялото от облеклото. 24 Разгледайте враните, че не сеят, нито жънат; те нямат нито скривалище, нито житница, но пак Бог ги храни. Колко по-скъпи сте вие от птиците! 25 И кой от вас може с грижени да прибави един лакът на ръста си? 26 И тъй, ако и най-малкото нещо не можете стори, защо се безпокойте за друго? 27 Разгледайте кремове, как растат; не се трудят, нито предат; но казвам ви, нито Соломон във всичката си слава не се е обличал както един от тях. 28 И ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, колко повече ще облича вас, маловери! 29 И тъй, не търсете какво да ядете и какво да пиете, и не се съмнявайте; 30 защото всичко това търсят народите на света; а Отец ви знае, че се нуждаете от това. 31 Но търсете [Божието] царство и [всичко] това ще ви се прибави. 32 Не бой се, малко стадо, защото Отец ви благоволи да ви даде царството. 33 Продайте имота си и давайте милостиня; направете си кесии, които не овехтяват, неизчерпаемо съкровище на небесата, где крадец не се приближава, нито молец изяжда. 34 Защото где е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви. 35 Кръстът ви да бъде препасан и светилниците ви запалени; 36 и сами вие да приличате на човеци, които чакат господаря си, когато се върне от сватба, за да му отворят незабавно, щом дойде и похлопа. 37 Блажени ония слуги, чийто господар ги намери будни, когато си дойде; истина ви казвам, че той ще се препаше, ще ги накара да седнат на трапезата и ще дойде да им прислужи. 38 И ако дойде на втора стража, или на трета стража, и ги намери така, блажени са ония слуги. 39 Но това да знаете, че ако домакинът беше знаел в кой час щеше да дойде крадецът, бдял би и не би оставил да му подкопаят къщата. 40 Бъдете, прочее, и вие готови; защото в час, когато Го не мислите, Човешкият Син ще дойде. 41 Тогава Петър каза: Господи, само на нас ли казваш тая притча, или и на всичките? 42 Господ каза: Кой е, прочее, онзи верен и благоразумен настойник, когото господаря му ще постави над домохозяинството си, да им дава на време определената храна? 43 Блажен онзи слуга, чийто господар, когато си дойде, го намери, че прави така. 44 Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот. 45 Но ако онзи слуга рече в сърцето си: Господарят ми се забави, и почне да бие момчетата и момичетата, да яде, да пие и да се опива, 46 то господарят на онзи слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква и в час, който не

знае, и, като го бие тежко, ще определи неговата участ с неверните. 47 И онзи слуга, като е знаел волята на господаря си, но не е приготвил, нито постъпил по волята му, ще бъде много бит. 48 А онзи, който не е знаел и е сторил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде бит. И от всеки, комуто много е дадено, много и ще се изисква; и комуто са много поверили, от него повече ще изискват. 49 Огън дойдох да хвърля на земята; и какво повече да искам, ако се е вече запалил? 50 Но имам кръщение, с което трябва да се кръстя; и колко се утеснявам докле се извърши! 51 Мислите ли, че съм дошъл да дам мир на земята? Не, казвам ви, но по-скоро раздяла. 52 Защото отсега нататък петима в една къща ще бъдат разделени, трима против двама и двама против трима. 53 Ще се разделят баща против син и син против баща; майка против дъщеря и дъщеря против майка; свекърва против снаха си и снаха против свекърва си. 54 Казваше още на народа: Когато видите облак да се издига от запад, веднага казвате: Дъжд ще вали, и така става. 55 И когато духа южен вятър казвате: Ще стане жег, и става. 56 Лицемери! Лицето на земята и на небето знаете да разтълкувате, а това време как не знаете да разтълкувате? 57 А защо и от само себе си не съдите що е право? 58 Защото, когато отиваш с противника си да се яявиш пред управителя, постарай се по пътя да се отървеш от него, да не би да те завлече при съдията и съдията да те предаде на служителя, и служителят да те хвърли в тъмница. 59 Казвам ти, никак няма да излезеш от там, докле не изплатиш и най-последното петаче.

13 В същото време присъствуваха някои, които известиха на Исуса за галилеяните, чиято кръв Пилат смесил с жертвите им. 2 И Той в отговор им рече: Мислите ли, че тия галилеяни са били най-грешни от всичките галилеяни, понеже са пострадали така? 3 Казвам ви, не; но ако се не покаете, всички така ще загинете. 4 Или мислите ли, че ония осемнадесет души, върху които падна Силоамската кула и ги уби, бяха престъпници повече от всички човеци, които живеят в Ерусалим? 5 Казвам ви, не; но ако не се покаете, всички така ще загинете. 6 Каза и тая притча: Някой си имаше в лозето си посадена смоковница; и дойде да

търси плод на нея, но не намери. 7 И рече на лозаря: Ето, три години как дохождам да търся плод на тая смоковница, но не намирам; отсечи я; защо да запразня земята? 8 А той в отговор му рече: Господарю, остави я и това лято, докле разкопая около нея и насипя тор; 9 и ако подир това даде плод, добре, но ако не, ще я отсечеш. 10 И една събота Той поучаваше в една от синагогите; 11 и ето една жена, която имаше дух, който - беше причинявал немощи за осемнадесет години; тя беше сгърбена и не можеше никак да се изправи. 12 А Исус, като я видя, повика я и рече -: Жено, освободена си от немощта си. 13 И положи ръце на нея; и на часа тя се изправи и славеше Бога. 14 А началникът на синагогата, като негодуваше за дето Исус в събота я изцели, проговаряйки рече на народа: Има шест дни, в които трябва да се работи; в тях, прочее, дохождайте и целете се, а не в съботен ден. 15 Но Господ в отговор му рече: Лицемери! В събота не отвързва ли всеки един от вас вола или осеела си от яслите и го завежда да го напоява? 16 А тая, като е Авраамова дъщеря, която Сатана е държал цели осемнадесет години, не трябваше ли да бъде развързана от тая връзка в съботен ден? 17 И като каза това, всичките Му противници се посрамиха, и целият народ се радваше за всичките славни дела, които се вършеха от Него. 18 Каза прочее: На какво прилича Божието царство? И на що да го уподобя? 19 Прилича на синапово зърно, което човек взе и пося в градината си; и то растеше и стана дърво, и небесните птици се подслоняваха по клончетата му. 20 И пак каза: На какво да уподобя Божието царство? 21 Прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докле вкисна всичкото. 22 И по пътя Си за Ерусалим, минаваше през градовете и през селата и поучаваше. 23 И някой си Му рече: Господи, малцина ли са, които се спасяват? А Той им каза: 24 Подвизавайте се да влезете през тесните врата; защото ви казвам, мнозина ще се стараят да влязат, и не ще могат, 25 след като стане домакинът и затвори вратата, и вие, като останете вън, почнете да хлопате на вратата и да казвате: Господи отвори; а Той в отговор ви каже: Не ви зная откъде сте. 26 Тогава ще почнете да казвате: Ядохме и пихме пред

Тебе; и в нашите улици Си поучавал. 27 А Той рече: Казвам ви, не зная откъде сте; махнете се от Мене всички вие, които вършите неправда. 28 Там ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраама, Исаака, Якова и всички пророци в Божието царство, а себе си, изпъдени въвн. 29 И ще дойдат от изток и запад, от север и юг, и ще седнат в Божието царство. 30 И, ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни. 31 В същия час дойдоха някои фарисеи, които Му казаха: Излез и иди Си оттук, защото Ирод иска да Те убие. 32 И рече им: Идете, кажете на тая лисица: Ето, изгонвам бесове, и изцелявам днес и утре, и в третия ден свършвам. 33 Обаче трябва днес и утре, и други ден да пътувам; защото не е възможно пророк да загине въвн от Ерусалим. 34 Ерусалиме! Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците, и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера твоите чада, както кокошка прибира пилците си, под крилето си, но не искахте! 35 Ето, оставя се вам дома ви пуст; и казвам ви, няма да Ме видите до когато кажете: Благословен, който иде в Господното име.

14 Една събота, когато влезе да яде хляб в къщата на един от фарисейските началници, те Го наблюдаваха. 2 О А друг рече: Ожених се, и затова не мога да дойда. 3 И Исус продума на законниците и фарисеите, и рече: Позволено ли е да лекува някой в събота, или не? 4 А те мълчаха. И Той като хвана човека, изцели го и го пусна. 5 И рече им: Ако паднеше оселът или волът на някого от вас в кладенец, не щеше ли той начаса да го извлече в съботен ден? 6 И не можаха да отговорят на това. 7 И като забелязваше как поканените избираха първите столове, каза им притча, думайки: 8 Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е бил поканен от него по-почетен от тебе, 9 и дойде този, който е поканил и тебе и него, и ти рече: Отстъпи това място на този човек; и тогава ще почнеш със срам да заемаш последното място. 10 Но когато те поканят, иди и седни на последното място, и когато дойде този, който те е поканил, да ти рече: Приятелю, мини по-горе. Тогава ще имаш почит пред всички тия, които седят с тебе на трапезата.

11 Защото всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който смирява себе си, ще се възвиси. 12 Каза и на този, който го беше поканил: Когато даваш обед или вечеря, недей кани приятелите си, ни братята си, ни роднините си, нито богати съседи, да не би и те да те поканят, и ти бъде отплатено. 13 Но когато даваш угощение, поканвай сиромаси, недъгави, куци, слепи; 14 и ще бъдеш блажен, защото, понеже те нямат с какво да ти отплатят, ще ти бъде отплатено във възкресението на праведните. 15 И като чу това един от седящите с Него, рече му: Блажен е онзи, който ще яде хляб в Божието царство. 16 А Той му рече: Някой си човек даде голяма вечеря и покани мнозина. 17 И в часа на вечерята изпрати слугата си да рече на поканените: Дойдете, понеже всичко е вече готово. 18 А те всички почнаха единодушно да се извиняват. Първият му рече: Купих си нива и трябва да изляза да я видя; моля ти се, извини ме. 19 Друг рече: Купих си пет чифта волове, и отивам да ги опитам; моля ти се извини ме. 20 А друг рече: Ожених се, и за това не мога да дойда. 21 И слугата дойде и каза това на господаря си. Тогава стопанинът, разгневен рече на слугата си: Излез скоро на градските улици и пътеки, и доведи тука сиромасите, недъгавите, слепите и куците. 22 И слугата рече: Господарю, каквото си заповядал стана, и още място има. 23 И господарят рече на слугата: Излез по пътищата и по оградите, и колкото намериш, накарай ги да влязат, за да се напълни къщата ми; 24 защото ви казвам, че никой от поканените няма да вкуси от вечерята ми. 25 А големи множества вървяха заедно с Него; и Той се обърна и им рече: 26 Ако дойде някой при Мене, и не намрази баща си и майка си, жена си, чадата си, братята си, и сестрите си, а още и собствения си живот, не може да бъде Мой ученик. 27 Който не носи своя кръст и не върви след Мене, не може да бъде Мой ученик. 28 Защото кой от вас, когато иска да съгради кула, не сяда първо да пресметне разноските, дали ще има с какво да я доизкара? 29 Да не би, като положи основа, а не може да доизкара, всички които гледат, да почнат да му се присмиват и да казват: 30 Този човек почна да гради, но не можа да доизкара. 31 Или кой цар, като отива на война срещу друг цар, не ще седне

първо да се съветва, може ли с десет хиляди да стои против този, който иде срещу него с двадесет хиляди? 32 Иначе, докато другият е още далеч, изпраща посланици да искат условия за мир. 33 И тъй, ако някой от вас не се отрече от всичко, що има, не може да бъде Мой ученик. 34 Прочее, добро нещо е солта, но ако самата сол обезсолее, с какво ще се поправи? 35 Тя не струва нито за земята, нито за тор; изхвърлят я вън. Който има уши да слуша, нека слуша!

15 А всичките бирници и грешници се приближаваха при Него да Го слушат. 2 А фарисеите и книжниците роптаеха, казвайки: Тоя приема грешниците и яде с тях. 3 И Той им изговори тая притча, като каза: 4 Кой от вас, ако има сто овце, и му се изгуби една от тях, не оставя деветдесетте и девет в пустинята, и не отива след изгубената докле я намери? 5 И като я намери, вдига я на рамената си радостен. 6 И като си дойде у дома, свиква приятелите си и съседите си и им казва: Радвайте се с мене, че си намерих изгубената овца. 7 Казвам ви, че също така ще има повече радост на небето за един грешник, който се кае, нежели за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние. 8 Или коя жена, ако има десет драхми, и изгуби една драхма, не запалва светило, не помита къщата, и не търси грижливо докле я намери? 9 И като я намери, свиква приятелките и съседките си и казва: Радвайте се с мене, защото намерих драхмата, която бях изгубила. 10 Също така, казвам ви, има радост пред Божите ангели за един грешник, който се кае. 11 Каза още: Някой си човек имаше двама сина. 12 И по-младият от тях рече на баща си: Тате, дай ми дела, който ми се пада от имота. И той им раздели имота. 13 И не след много дни по-младият син си събра всичко и отиде в далечна страна, и там разпиля имота си с разпуснатия си живот. 14 И като иждиви всичко, настана голям глад в оная страна; и той изпадна в лишения. 15 И отиде да се пристави на един от гражданите на оная страна, който го прати на полетата си да пасе свини. 16 И желаше да се насити с рошковите, от които ядяха свините; но никой не му даваше. 17 А като дойде на себе си, рече: Колко наемници на баща ми имат излишък от хляб, а пък аз умирам

от глад! 18 Ще стана да ида при баща си и ще му река: Тате, съгреших против небето и пред тебе; 19 не съм вече достоен да се наричам твой син; направи ме като един от наемниците си. 20 И стана и дойде при баща си. А когато бе още далеч, видя го баща му, смили се, и като се завтече, хвърли се на врата му и го целуваше. 21 Рече му синът: Тате, съгреших против небето и пред тебе; не съм достоен да се наричам твой син. 22 Но бащата рече на слугите си: Скоро изнесете най-хубавата премяна и облечете го, и турете пръстен на ръката му и обуца на нозете му; 23 докарайте угоеното теле и го заколете и нека ядем и се веселим; 24 защото този мой син бе мъртъв, и оживя, изгубен бе, и се намери. И почнаха да се веселят. 25 А по-старият му син беше на нивата; и като си идеше и се приближи до къщата, чу песни и игри. 26 И повика един от слугите и попита, що е това. 27 А той му рече: Брат ти си дойде и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав. 28 И той се разсърди и не искаше да влезе и баща му излезе и го молеше. 29 А той в отговор рече на баща си: Ето, толкова години ти работя, и никога не съм престъпил някоя твоя заповед; но пак на мене нито яре не си дал някога да се повеселя с приятелите си; 30 а щом си дойде този твой син, който изпояде имота ти с блудниците, за него си заклал угоеното теле. 31 А той му каза: Синко ти си винаги с мене, и всичко мое твое е. 32 Но прилично беше да се развеселим и да се зарадваме; защото този твой брат бе мъртъв, и оживя, и изгубен бе, и се намери.

16 О Верният в най-малкото и в многото е верен, а неверният в най-малкото и в многото е неверен. 2 И той го повика и му рече: Какво е това що слушам за тебе? Дай сметка за настояничеството си; защото не можеш вече да бъдеш настойник. 3 Тогава настойникът си рече: Що да сторя, тъй като господарят ми отнема от мене настояничеството? Нямам сила да копая, да прося срам ме е. 4 Сетих се що да сторя, за да ме приемат в къщите си, когато бъда отстранен от настояничеството. 5 И тъй, като повика всеки от длъжниците на господаря си, каза на първия: Колко дължиш на господаря ми? 6 А той рече: Сто

мери масло. И каза му: Вземи записа си и седни скоро та пиши петдесет. 7 После каза на друг: А ти колко дължиш? И той рече: Сто мери жито. Казва му: Вземи записа си и пиши осемдесет. 8 И господарят му похвали неверния настойник за гдето остроумно постъпил; защото хората на този век са по-остроумни спрямо своето поколение от просветените чрез виделината. (aiōn g165) 9 И аз ви казвам, спечелете си приятели посредством несправедното богатство, та, когато се привърши да ви приемат във вечните жилища. (aiōnios g166) 10 Верният в най-малкото и в многото е верен, а неверният в най-малкото и в многото е неверен. 11 И тъй, ако в несправедното богатство не бяхте верни, кой ще ви повери истинското богатство? 12 И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде вашето? 13 Никой служител не може да служи на двама господари; защото или ще намрази единия и другия ще обикне, или ще се привърже към единия, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона. 14 Всичко това слушаха фарисеите, които бяха сребролюбци, и Му се присмиваха. 15 И рече им: Вие сте, които се показвате праведни пред хората; но Бог знае сърцата ви; защото онова, което се цени високо между хората, е мерзост пред Бога. 16 Законът и пророците бяха до Йоана; оттогава Божието царство се благовествува, и всеки на сила влиза в него. 17 Но по-лесно е небето и земята да преминат, отколкото една точка от закона да падне. 18 Всеки, който напусне жена си, и се ожени за друга, прелюбодействува; и който се ожени за напусната от мъж, той прелюбодействува. 19 Имаше някой си богаташ, който се обличаше в мораво и висон, и всеки ден се веселеше бясково. 20 Имаше и един сиромас, на име Лазар, покрит със струпеи, когото туряха да лежи пред портата му, 21 като желаше да се нахрани от падналото от трапезата на богаташа; и кучетата дохождаха та лижеха раните му. 22 Умря сиромасът; и ангелите го занесоха в Авраамовото лоно. Умря и богаташа и бе погребан. 23 И в пъкъл, като беше на мъки и подигна очи, видя отдалеч Авраама и Лазаря в неговите обятия. (Hadēs g86) 24 И той извика, казвайки: Отче Аврааме, смили се за мене, и изпрати Лазара да натопи края на пръста си във

вода и да разхлади езика ми; защото съм на мъки в този пламък. 25 Но Авраам рече: Синко, спомни си, че ти си получил своите блага приживе, така и Лазар злините; но сега той тук се утешава, а ти се мъчиш. 26 И освен всичко това, между нас и вас е утвърдена голяма бездна, така че ония, които биха искали да минат оттук към вас, да не могат, нито пък оттам да преминат към нас. 27 А той рече: Като е тъй, моля ти се, отче, да го пратиш в бащиния ми дом; 28 защото имам петима братя, за да им засвидетелствува, да не би да дойдат и те на това мъчително място. 29 Но Авраам каза: Имат Мойсея и пророците; нека слушат тях. 30 А той рече: Не, отче Аврааме, но ако отиде при тях някой от мъртвите, ще се покаят. 31 И той му каза: Ако не слушат Моисея и пророците, то и от мъртвите да възкръсне някой, пак няма да се убедат.

17 И рече на учениците Си: Не е възможно да не дойдат съблазнителите; но горко на онзи, чрез когото дохождат! 2 По-добре би било за него да се окачи един голям воденичен камък на врата му и да бъде хвърлен в морето, а не да съблазни един от тия малките. 3 Внимавайте на себе си. Ако прегреша брат ти, смърти го; и ако се покае прости му. 4 И седем пъти на ден ако ти сгреша, и седем пъти се обърне към тебе и каже: Покаявам се, прощавай му. 5 И апостолите рекоха на Господа: Придай ни вяра. 6 А Господ рече: Ако имате вяра колкото синапово зърно, казали бихте на тая черница: Изкорени се и насади се в морето, и тя би ви послушала. 7 А кой от вас, ако има слуга да му оре или да му пасе, ще му рече веднага, щом си дойде от нива: Влез да ядеш? 8 Напротив, не ще ли му рече: Пригответи нещо да вечерям, стегни се та ми пошета, докато ям и пия, и подир това ти ще ядеш и пиеш? 9 Нима ще благодари на слугата за дето е извършил каквото е било заповядано? [Не вярвам]. 10 Също така и вие, когато извършите все що ви е заповядано, казвайте: Ние сме безполезни слуги; извършихме само това, което бяхме длъжни да извършим. 11 И в пътуването Си към Ерусалим Той минаваше границата между Самария и Галилея. 12 И като влизаше в едно село, срещнаха Го десетина прокажени, които,

като се спряха отдалеч, **13** извикаха със силен глас, казвайки: Исусе наставниче, смили се за нас! **14** И като ги видя, рече им: Идете покажете се на свещениците. И като отиваха, очистиха се. **15** И един от тях, като видя, че изцеля, върна се и със силен глас славеше Бога, **16** и падна на лице при нозете на Исуса и му благодареше. И той бе самарянин. **17** А Исус в отговор му рече: Нали се очистиха десетимата? А где са деветимата? **18** Не намериха ли се други да се върнат и въздадат слава на Бога, освен тоя иноплеменик? **19** И рече му: Стани и си иди; твоята вяра те изцели. **20** А Исус, попитан от фарисеите, кога ще дойде Божието царство, в отговор им каза: Божието царство не иде така щото да се забелязва: **21** нито ще рекат: Ето тук е! Или: Там е! Защото, ето Божието царство е сред вас. **22** И рече на учениците: Ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите поне един от дните на Човешкия Син, и няма да видите. **23** И като ви рекат: Ето, тук е! Да не отидете, нито да тичате подрие им. **24** Защото, както светкавицата, когато блесне от единия край на хоризонта, свети до другия край на хоризонта, така ще бъде и Човешкият Син в Своя ден. **25** Но първо Той трябва да пострада много и да бъде отхвърлен от това поколение. **26** И както стана в Ноевите дни, така ще бъде и в дните на Човешкия Син; **27** ядяха, пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ное влезе в ковчега, и дойде потопът ги погуби всички. **28** Така също, както стана в Лотовите дни; ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха и градяха, **29** а в деня, когато Лот излезе от Содом, огън и сяра наваляха от небето и ги погубиха всички, **30** подобно на това ще бъде и в деня, когато Човешкият Син ще се яви. **31** В оня ден, който се намери на къщния покрив, ако вещите му са в къщи, да не слиза да ги вземе; също и който е на нива, да не се връща назад. **32** Помнете Лотовата жена! **33** Който иска да спечели живота(Или: Душата.) си, ще го изгуби; а който го изгуби, ще го опази. **34** Казвам ви, в онази нощ двама ще бъдат на едно легло; единият ще се вземе, а другият ще се остави. **35** Две жени ще мелят заедно; едната ще се вземе, а другата ще се остави. **36** Двама ще бъдат на нива; единият ще се вземе, а другият ще се остави. **37** Отговарят

му, казвайки: Къде, Господи? А Той им рече: Гдето е трупът, там ще се съберат и орлите.

18 Каза им една притча за как трябва всякога да се молят, да не отслабват, думайки: **2** О Знаеш заповедите: "Не прелюбодействуй", "Не убивай", "Не кради", "Не лъжесвидетелствуй"; "Почитай баща си и майка си"; **3** В същия град имаше и една вдовица, която дохождаше при него и му казваше: Отдай ми правото спрямо противника ми. **4** Но той за известно време не искаше. А после си каза: При все, че от Бога не се боя и човеците не зачитам, **5** пак, понеже тая вдовица ми досажда, ще - отдам правото, да не би да ме измори с безкрайното си дохождане. **6** И Господ рече: Слушайте що каза несправедният съдия! **7** А Бог няма ли да отдаде правото на Своите избрани, които викат към Него ден и нощ, ако и да се бави спрямо тях? **8** Казвам ви, че ще им отдаде правото скоро. Обаче, когато дойде Човешкият Син ще намери ли вяра на земята? **9** И на някои, които уповаваха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза и тая притча: **10** Двама души влязоха в храма да се помолят, единият фарисей, а другият бирник. **11** Фарисеят, като се изправи, молеше се в себе си така: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители, несправедни, прелюбодейци и особено не като тоя бирник. **12** Поста дважд в седмицата, давам десетък от всичко що придобия. **13** А бирникът като стоеше издалеч, не щеше нито очите си да подигне към небето, но удряше се в гърди и казваше: Боже бъди милостив към мене грешника. **14** Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан, а не онзи; защото всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който смирява себе си, ще се възвиси. **15** Донесоха още при Него младенците си, за да се докосне до тях; а учениците, като видяха, смъмриха ги. **16** Но Исус ги повика и рече: Оставете дечицата да дойдат при Мене и не ги възпирайте; защото на такива е Божието царство. **17** Истина ви казвам: Който не приеме като детенце Божието царство, той никак няма да влезе в него. **18** И някой си началник Го попита, казвайки: Благослови Учителю, какво да сторя, за да наследя вечен живот? (αἰῶνιος g166) **19** А Исус му рече: Защо Ме наричаш благ? Никой не е

благ, освен един Бог. 20 Знаеш заповедите: "Не убивай"; "Не кради"; "Не лъжесвидетелствуй"; "Почитай баща си и майка си"; 21 а той каза: Всичко това съм опазил от младостта си. 22 Исус, като го чу, рече му: Едно още ти не достига. Продай все що имаш и раздай на сиромасите и ще имаш съкровище на небето; дойди и Ме следвай! 23 Но той, като чу това, наскърби се много, защото беше твърде богат. 24 И Исус като го видя, каза: Колко мъчно ще влязат в Божието царство ония, които имат богатство! 25 Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство. 26 А ония, които чува това рекоха: Тогава кой може да се спаси? 27 А Той каза: Невъзможното за човеците за Бога е възможно. 28 А Петър рече: Ето, ние оставихме своето и Те последвахме. 29 А Той им рече: Истина ви казвам, няма никой, който да е оставил къща или жена, или братя, или родители, или чада, заради Божието царство, 30 който да не получи многократно повече в сегашно време, а в идещия свят вечен живот. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 И като взе дванадесетте при Себе Си, рече им: Ето, възлизаме в Ерусалим и ще се изпълни в Човешкия Син всичко, що е писано чрез пророците. 32 Защото ще бъде предаден на езичниците, които ще Му се поругаят и безсрамно ще Го оскърбят, и ще Го заплъят, 33 и, когато Го бият, ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне. 34 Но те не разбираха нищо от това; и тая дума беше скрита за тях, и не разбираха това, което се казваше. 35 А когато Той се приближаваше до Ерихон, един слепец седеше край пътя да проси. 36 И като чу, че минава народ, попита какво е това. 37 И казаха му, че Исус назарянинът минава. 38 Тогава той извика, казвайки: Исусе, сине Давидов, смили се за мене! 39 А тия, които вървяха отпред го смърмеха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се за мене! 40 И тъй, Исус се спря и заповяда да Му го доведат. И като се приближи, попита го: 41 Какво искаш да ти сторя? А той каза: Господи, да прогледам, 42 Исус му рече: Прогледай; твоята вяра те изцели. 43 И той веднага прогледа, и тръгна след Него, като славеше Бога. И всичките люде, като видяха това, въздадоха хвала на Бога.

19 След това Исус влезе в Ерихон и минаваше през града. 2 И, ето, един човек, на име Закхей, който беше началник на бирниците, и богат, 3 искаше да види Исуса Кой е, но не можеше поради народа, защото беше малък на ръст. 4 И завтече се напред и се покачи на една черница за да Го види; понеже през оня път щеше да мине. 5 Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му рече: Закхее, слез скоро, защото днес трябва да престоя у дома ти. 6 И той побърза да слезе, и прие Го с радост. 7 И като видяха това, всички роптаеха, казвайки: При грешен човек влезе да преседи. 8 А Закхей стана и рече на Господа: Господи, ето отсега давам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четворкратно. 9 И Исус му рече: Днес стана спасение на този дом; защото и този е Авраамов син. 10 Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото. 11 И като слушаха това, Той прибави и каза една притча, защото беше близо до Ерусалим, и те си мислеха, че Божието царство щеше веднага да се яви. 12 Затова каза: Някой си благородник отиде в далечна страна да получи за себе си царска власт, и да се върне. 13 И повика десетима от слугите си и даде им десет мнаси; и рече им: Търгувайте с това, докле дойда. 14 Но неговите граждани го мразеха, и изпратиха след него посланници да кажат: Не щем този да царува над нас. 15 А като получи царската власт и се върна, заповяда да му покажат ония слуги, на който бе дал парите, за да знае какво са припечелили чрез търгуване. 16 Дойде, прочее, първият и рече: Господарю, твоята мнаса спечели десет мнаси. 17 И рече му: Хубаво, добри слуго! Понеже на твърде малкото се показва верен, имай власт над десет града. 18 Дойде и вторият, и рече: Господарю, твоята мнаса принесе пет мнаси. 19 А рече и на него: Бъди и ти над пет града. 20 Дойде и друг и рече: Господарю, ето твоята мнаса, която пазех скътана в кърпа; 21 защото се боях от тебе, понеже си строг човек; задигах това, което не си положил, и жънеш, което не си посял. 22 Господарят му казва: От устата ти ще съдя, зли слуго. Знаел си, че съм строг човек, който задигам това, което не съм положил, и жъна което не съм сям; 23 тогава защо не вложи

парите ми в банката, и аз като си дойдех, щях да ги прибера с лихвата? 24 И рече на предстоящите: Вземете от него мнасата и дайте я на този, който има десетте мнаси, 25 (Рекоха му: Господарю, той има вече десет мнаси!) 26 Казвам ви, че на всеки който има, ще се даде; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има. 27 А ония мои неприятели, които не искаха да царувам над тях, доведете ги тука и посечете ги пред мене. 28 И като изрече това, Исус вървеше напред, възлизайки за Ерусалим. 29 И когато се приближи до Витфагия и Витания, до хълма, наречен Елеонски, прати двама от учениците и рече им: 30 Идете в селото, което е насреща ви, в което като влизате ще намерите едно осле, вързано, което никой човек не е възсядал; отвържете го и го докарайте. 31 И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? Кажете така: На Господа трябва. 32 И изпратените отидоха и намериха както им беше казал. 33 И като отвързаха ослето, рекоха стопаните му: Защо отвързвате ослето? 34 А те казаха: На Господа трябва. 35 И докараха го при Исуса; и като намятаха дрехите си на ослето, качиха Исуса. 36 И като вървеше Той, хората постилаха дрехите си по пътя. 37 И когато вече се приближаваше до превалата на Елеонския хълм, цялото множество ученици почнаха да се радват и велегласно да славят Бога за всичките велики дела, които бяха видели, казвайки: 38 Благословен Царят, Който иде в Господното име; мир на небето, и слава във висините! 39 А някои от фарисеите между народа Му рекоха: Учителю, смърти учениците Си. 40 И Той в отговор рече: Казвам ви, че ако тия млъкнат, то камъните ще извикат. 41 И като се приближи и видя града, плака за него и каза: 42 Да беше знаел ти, да! Ти, поне в този [твой] ден, това което служи за мира ти; но сега е скрито от очите ти. 43 Защото ще дойдат върху тебе дни, когато твоите неприятели, ще издигнат окопи около тебе, ще те обсадят, ще те стеснят отред, 44 и ще те разорят и ще избият жителите ти в тебе и няма да оставят в тебе камък на камък; защото ти не позна времето, когато беше посетен. 45 И като влезе в храма, почна да изпъжда ония, които продаваха; и казваше им: 46 Писано е: "И домът ми ще бъде молитвен дом", а вие го направихте "разбойнически вертеп".

47 И поучаваше всеки ден в храма. А главните свещеници, книжниците и народните първенци се стараеха да Го погубят; 48 но не намериха какво да сторят, понеже всичките хора бяха прилепнали при Него да Го слушат.

20 О И във време на беритбата прати един слуга при земеделците, за да му дадат от плода на лозето; но земеделците го биха и отпратиха го празен. 2 Кажы ни с каква власт правиш това? Или, кой е онзи, който Ти е дал тази власт. 3 И в отговор им рече: Ще ви задам и Аз един въпрос, и отговорете Ми: 4 Иоановото кръщение от небето ли беше, или от хората? 5 А те разискваха помежду си, думайки: Ако речем: От небето, ще каже: Защо го не повярвахте? 6 Но ако речем: От хората, всичките хора ще ни убият с камъни, защото са убедени, че Иоан беше пророк. 7 И отговориха, че не знаят от къде беше. 8 Тогава Исус им рече: Нито Аз ви казвам с каква власт правя това. 9 И почна да говори на хората тая притча: Един човек насади лозе, даде го под наем на земеделци, и отиде в чужбина за дълго време. 10 И във време [на беритбата] прати един слуга при земеделците за да му дадат от плода на лозето; но земеделците го биха и отпратиха го празен. 11 И изпрати друг слуга; а те и него биха, срамно го оскърбиха, и го отпратиха празен. 12 Изпрати и трети; но те и него нараниха и изхвърлиха. 13 Тогава стопанинът на лозето рече: Що да сторя? Ще изпратя любезния си син; може него да почетат. 14 Но земеделците, като го видяха, разискваха помежду си, като думаша: Това е наследникът; нека го убием, за да стане наследството наше. 15 Изхвърлиха го вън от лозето и го убиха. И тъй, какво ще им стори стопанинът на лозето? 16 Ще дойде и ще погуби тия земеделци, и ще даде лозето на други. А като чува това рекоха: Дано не бъде! 17 А тоя ги погледна и рече: Тогава що значи това, което е писано: "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла"? 18 Всеки, който падне върху този камък, ще се смаже, а върху когото падне, ще го пръсне. 19 И в същия час книжниците и главните свещеници се стараеха да турят ръце на Него, защото разбраха, че Той каза тая притча против тях, но се бояха от народа. 20 И като Го наблюдаваха, пратиха издебници,

които се преструваха, че са праведни, за да уловят някоя Негова дума, тъй щото да Го предадат на началството и на властта на управителя. 21 И те Го попитаха, казвайки: Учителю, знаем, че право говориш и учиш, и у Тебе няма лицеприятие, но учиш Божия път според истината; 22 право ли е за нас да даваме данък на Кесаря, или не? 23 А Той разбра лукавството им, и рече им: 24 Покажете ми един динарий. Чий образ и надпис има? И [в отговор] казаха: Кесарев. 25 А Той рече: Тогава отдавайте Кесаревото на Кесаря, а Божието на Бога. 26 И не можаха да уловят нещо в думата пред народа; и, зачудени на отговора Му, млъкнаха. 27 Тогава се приближиха някои от садукееите, които твърдят, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки: 28 Учителю, Моисей ни е писал: "Ако умре на някого брат му, който е женен, но е бездетен, брат му да вземе жената и да въздигне потомък на брата си". 29 А имаше седмина братя; и първия взе жена и умря бездетен. 30 И вторият и третият я взеха; 31 така също и седмината я взеха и умряха без да оставят деца. 32 А после умря и жената. 33 И тъй, във възкресението, на кого от тях ще бъде жена? Защото и седмината я имаха за жена. 34 А Исус им рече: Човеците на този свят се женят и се омъжват; (aiōn g165) 35 а ония, които се удостоят да достигнат онзи свят и възкресението от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват. (aiōn g165) 36 И не могат вече да умрат, понеже са равни на ангелите; и, като участници на възкресението, са чада на Бога. 37 А че мъртвите биват възкресени, това и Моисей показва в мястото, дето писа за къпината, когато нарече Господа "Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов". 38 Но Той не е Бог на мъртвите, а на живите; защото за Него всички са живи. 39 А някои от книжниците в отговор рекоха: Учителю, Ти добре каза. 40 Защото не смееха вече за нищо да Го попитат. 41 И рече им: Как казват, че Христос е Давидов син? 42 Защото сам Давид казва в книгата на псалмите: - Рече Господ на моя Господ: Седи отдясно Ми. 43 докле положи враговете Ти за Твое подножие. 44 И тъй, Давид Го нарича Господ, тогава как е негов син? 45 И когато слушаха всичките люде, Той рече на учениците Си: 46 Пазете се от книжниците, които обичат да

ходят пременени, и обичат поздравя по пазарите, първите столове в синагогите, и първите места по угощенията; 47 които изпояждат домовете на вдовиците, и за показ принасят дълги молитви. Те ще получат по-голямо осъждане.

21 Като подигна очи, Исус видя богатите, че пускат даровете си в съкровищницата. 2 А видя и една бедна вдовица, че пускаше там две лепти (Две лепти са равни на 2 1/2 стотинки.) 3 и рече: Истина ви казвам, че тая бедна вдовица пусна повече от всички; 4 защото всички тия пуснаха в даровете [за Бога] от излишъка си, а тя от немотията си пусна целия имот, що имаше. 5 И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и с посветени приноси, рече: 6 Ще дойдат дни, когато от това, което гледате, няма да остане тук камък, който да се не срине. 7 И попитаха Го, казвайки: Учителю, а кога ще бъде това? И какъв ще бъде белегът, когато предстои да стане това? 8 А Той каза: Внимавайте да не ви заблудят; защото мнозина ще дойдат в Мое име и ще казват: Аз съм Христос, и, че времето е приближило. Да не отидете подир тях. 9 И когато чуете за войни и размирици, да не се уплашите; защото тия неща трябва първо да станат, но не е веднага свършекът. 10 Тогава им каза: Народ, ще се повдигне против народ, и царство против царство; 11 и ще има големи трусове, и в разни места глад и мор; ще има и ужаси и големи знамения от небето. 12 А преди да стане всичко това ще турят ръце на вас и ще ви изгонят, като ви предадат на синагоги и в тъмници, и ще ви извеждат пред царе и пред управители поради Моето име. 13 Това ще ви служи за свидетелство. 14 И тъй, решете в сърцата си да не обмисляте предварително що да отговаряте; 15 защото Аз ще ви дам тъй мъдро да отговорите (Гръцки: Уста и мъдрост.), щото всичките ви противници ще бъдат безсилни да ви противостоят или противоречат. 16 И ще бъдете предадени и даже от родители и братя, от роднини и приятели; и ще умъртвят някои от вас. 17 И ще бъдете мразени от всички, поради Моето име. 18 Но и косъм от главата ви няма да загине. 19 Чрез твърдостта си ще придобиете душите си. 20 А когато видите Ерусалим, че е заобиколен от войски, това да знаете, че е

наближило запусвяването му. 21 Тогава ония, които са в Юдея, нека бягат в планините, а които са в сред града, нека излязат вън, а които са в околностите, да не влизат в него. 22 Защото това са дни на въздаяние, за да се изпълни всичко, което е писано. 23 Горко на непразните и на кърмачките, през ония дни! Защото, ще има голямо бедствие в страната, и гняв върху тия люде. 24 Те ще паднат под острието на ножа, и ще бъдат откарани в плен по всичките народи; и Ерусалим ще бъде тълкан от народите, докле се изпълнят времената на езичниците. 25 И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите, а по земята бедствие на народите, като ще бъдат в недоумение, поради бучението на морето и вълните. 26 Човеците ще примират от страх и от очакване онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще са разклатят. 27 И тогава ще видят Човешкия Син, идещ в облак със сила и голяма слава. 28 А когато почне да става това, изправете се и подигнете главите си, защото изкуплението ви наближава. 29 И каза им притча: Погледнете смоковницата и всичките дървета. 30 Когато вече покарат, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо. 31 Също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че е близо Божието царство. 32 Истина ви казвам, че това поколение няма да премине докле не се сбъдне всичко това. 33 Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат. 34 Но внимавайте на себе си, да не би да натегнат сърцата ви от преяждане, пиянство и житейски грижи, и ви постигне оня ден внезапно като примка; 35 защото така ще дойде върху всички, които живеят по лицето на цялата земя. 36 Но бдете всякога, и молете се, за да сполучите да избегнете всичко, което предстои да стане, и да стоите пред Човешкия Син. 37 И всеки ден Той поучаваше в храма; а всяка нощ излизаше и нощуваше на хълма, наречен Елеонски. 38 И всичките люде подраняваха при Него в храма да Го слушат.

22 О А Той им рече: Ето, като влезте в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; идете подир него в къщата, в която влезе, 2 И главните свещеници и книжниците обмисляха как да Го умъртвят; защото се бояха от людетe. 3

Тогава влезе Сатаната в Юда, наречен Искариот, който беше от числото на дванадесетте; 4 и той отиде и се сговори с главните свещеници и началниците на стражата, как да им Го предаде. 5 И те се зарадваха, и се обещаха да му дадат пари. 6 И той се съгласи, и търсеше сгоден случай да Го предаде, когато би отсъствувало множеството. 7 И настана денят на безквасните хлябове, когато трябваше да жертвуват пасхата. 8 И прати Исус Петра и Иоана, и рече: Идете и ни пригответе, за да ядем пасхата. 9 А те Му казаха: Где искаш да приготвим? 10 А той им рече: Ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; идете подир него в къщата, в която влезе, 11 и речете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: Где е приемната стая, в която ще ям пасхата с учениците Си? 12 И той ще ви посочи голяма горна стая, постлана; там пригответе. 13 И като отидоха, намериха както им беше казал; и приготвиха пасхата. 14 И като дойде часът, Той седна на трапезата, и апостолите с Него. 15 И рече им: Твърде много съм желал да ям тази пасха с вас преди да страдам; 16 защото ви казвам, че няма вече да я ям докле се не изпълни в Божието царство. 17 И като прие чаша, благодари и рече: Вземете това и разделете го помежду си; 18 защото ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство. 19 И взе хляб, и, като благодари, разчупи го, даде им, и рече: Това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мое възпоменание. 20 Така взе и чашата подир вечерята, и рече: Тази чаша е новият завет в Моята кръв, която за вас се пролива. 21 Но, ето, ръката на този, който Ме предава, е с Мене на трапезата. 22 Защото Човешкият Син наистина отива, според както е било определено; но горко на този човек, чрез когото се предава! 23 И те почнаха да се питат помежду си, кой ли от тях ще е този, който ще стори това. 24 Стана още и препирня помежду им, кой от тях се счита за по-голям. 25 А Той им рече: Царете на народите господаруват над тях, и тия, които ги владеят се наричат благодетели. 26 Но вие недейте така; а по-големият между вас нека стане като по-младият, и който началствува - като онзи, който слугува. 27 Защото кой е по-голям,

този, който седи на трапезата ли, или онзи, който да стане, рекоха: Господи, да ударим ли с нож? 50 слугува? Не е ли този, който седи на трапезата? И един от тях удари слугата на първосвещеника Но Аз съм всред вас, като онзи, който слугува. 28 и му отсече дясното ухо, 51 а Исус проговори, А вие сте ония, които устояхте с Мене в Моите казвайки: Оставете до тука; и допря се до ухото му изпитни. 29 Затова, както Моят Отец завещава и го изцели. 52 А на дошлите против Него главни царство на Мене, а Аз завещавам на вас, 30 да свещеници, началници на храмовата стража и на ядете и да пиете на трапезата Ми в Моето царство; старейшините Исус рече: Като срещу разбойник и ще седнете на престола да съдите дванадесетте ли сте излезли с ножове и сопи? 53 когато бях Израилеви племена. 31 [И Рече Господ]: Симоне, всеки ден с вас в храма, не прострахте ръце Симоне, ето, Сатана ви изиска всички, за да ви против Мене. Но сега е вашият час и на властта пресее като жито; 32 но Аз се молих за тебе, да не на тъмнината. 54 И като Го хванаха, заведоха Го, и въведоха Го в къщата на първосвещеника. утвърди братята си. 33 Петър Му рече: Господи, А Петър вървеше подире издалеч. 55 И когато готов съм да отида с Тебе и в тъмница и на смърт. бяха наклали огън наред двора и бяха насядали 34 А Той рече: Казвам ти, Петре, петелът няма да около него, то и Петър седна между тях. 56 И една пее днес, докато не си се отрекъл три пъти, че слугиня, като го видя седнал до пламъка, вгледа Ме не познаваш. 35 И рече им: Когато ви пратих се в него и рече: И тоя беше с Него. 57 А той без кесия, без торба и без обуца, останахте ли се отрече, казвайки: Жено, не Го познавам. 58 лишени от нещо? А те казаха: От нищо. 36 И рече След малко друг го видя и рече: И ти си от тях. Но Петър рече: Човече, не съм. 59 И като се мина около един час, друг някой настоятелно казваше: Наистина и той беше с Него, защото е галилеянин. 60 А Петър рече: Човече, не зная що казваш. И И начаса, докато още говореше, един петел изпя. 61 И Господ се обърна та погледна Петра. И Петър си спомни думата на Господа, как му беше казал: Преди да пропее петела днес, ти три пъти ще се отречеш от Мене. 62 И излезе вън, та плака горко. 63 И мъжете, които държаха Исуса, ругаеха Го и Го биеха, 64 и като Го закриваха [удряха Го по лицето и] питаха Го, казвайки: Познай кой Те удари. 65 И много други хули изговориха против Него. 66 И като се разсъмна, събраха се народните 67 Ако старейшини, главни свещеници и книжници, и Го заведоха в синедриона си и Му рекоха: 68 Ако си Ти Христос, кажи ни. А Той рече: Ако ви кажа, няма да повярвате; 69 и ако ви задам въпрос, не ще отговорите. 69 Но отсега нататък Човешкият Син ще седи отдясно на Божията сила. 70 И те всички казаха: Тогава Божият Син ли си Ти? А Той им рече: Вие право казвате, защото Съм. 71 А те рекоха: Каква нужда имаме вече от свидетелство? Защото сами ние чухме от устата Му.

23 Тогава цялото множество техни хора стана и Го заведе при Пилата. 2 О И Пилат пак им извика, като желаше да пусне Исуса. 3 А Пилат

Го попита, думайки: Ти ли си Юдейският цар? А Той в отговор му каза: Ти право казваш. 4 И Пилат рече на главните свещеници и на народа: Аз не намирам никаква вина в Тоя човек. 5 А те понастоящо казваха: Той вълнува людете, понеже поучава по цяла Юдея, като е почнал от Галилея и е следвал даже до тук. 6 А Пилат, като чу това, попита дали е галилеянин човекът. 7 И като узна, че е от Иродовата област, изпрати Го до Ирода, който и той беше през тия дни в Ерусалим. 8 А Ирод, като видя Исуса, много се зарадва, защото отдавна желаше да Го види, понеже бе слушал за Него; и надяваше се да види някое знамение от Него. 9 И запитваше Го с много думи, но Той нищо не му отговори. 10 А главните свещеници и книжниците стояха и силно Го обвиняваха. 11 Но Ирод с войниците си, презирайки Го, след като Му се поруга, облече Го във великолепна дреха, и Го прати обратно на Пилата. 12 В същия ден Ирод и Пилат се сприятелиха помежду си, защото преди това враждуваха един против друг. 13 Тогава Пилат свика главните свещеници, началници и народа, и рече им: 14 Доведохте ми Тоя човек като един, който развращава людете; но, ето, аз Го разпитах пред вас, и не намерих в Тоя човек никаква вина относно онова, за което Го обвинявате. 15 Нито пък Ирод е намерил; защото Го е изпратил обратно до нас; и ето, Той не е сторил нищо, което заслужава смъртно наказание. 16 И тъй, като Го накажа, ще Го пусна. 17 А той се задължаваше да им пуца на всеки празник по един затворник]. 18 Но те всички едногласно изкрещяха, казвайки: Махни Този и пусни ни Варава. 19 (който, за някаква размирица, станала в града, и за убийство, бе хвърлен в тъмница). 20 И Пилат пак им извика, като желаше да пусне Исуса. 21 А те крещяха, казвайки: Разпни Го! Разпни Го! 22 А той трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намирам в Него нищо, за което да заслужава смърт; и тъй, като Го накажа, ще Го пусна. 23 Но те настояваха със силни гласове, искайки да бъде разпнат; и техните гласове надделяха. 24 И Пилат реши да изпълни искането им: 25 Пусна онзи, когото искаха, който за размирица и убийство бе хвърлен в тъмница; а Исуса предаде на волята им. 26 И когато Го поведоха, хванаха някого си Симона киринеец, който се връщаше от нива, и сложиха на него кръста, за да го носи подир Исуса. 27 И след Него вървяха голямо множество от народ и от жени, които плачеха за Него. 28 А Исус се обърна към тях и рече: Дъщери ерусалимски, недейте плака за Мене, но плачете за себе си и за чадата си; 29 защото, ето идат дни, когато ще рекат: Блажени неплодните, и утробите, които не са раждали, и съсците, които не са кърмили. 30 Тогава ще почнат да казват на планините: Паднете върху нас, и на хълмовете: Покрийте ни. 31 Защото, ако правят това с суровото дърво, какво ще правят със сухото? 32 И с Него караха и други двама, които бяха злодейци, за да ги погубят. 33 И когато стигнаха на мястото, наречено Лобно, там разпнаха Него и злодейците, единият отясно Му, а другият отляво. 34 А Исус каза: Отче, прости им, защото не знаят какво правят. И като разделиха дрехите Му, хвърлиха жребие за тях. 35 И людете стояха та гледаха. Още и началниците Го ругаеха, казвайки: Други е избавил; нека избави Себе Си, ако Този е Божият Христос, Неговият Избранник. 36 Тоже и войниците Му се подиграваха като се приближаваха и Му поднасяха оцет, и казваха: 37 Ако си Юдейският цар, избави Себе Си. 38 А над него имаше и надпис: Тоя е Юдейският Цар. 39 И един от обесените злодейци Го хулеше, казвайки: Нали си Ти Христос? Избави Себе Си и нас! 40 А другият в отговор го смъмра, като каза: Ни от Бога ли се не боиш ти, който си под същото осъждение? 41 И ние справедливо сме осъдени, защото получаваме заслуженото от това, което сме сторили; а Този не е сторил нищо лошо. 42 И каза: [Господи] Исусе, спомни си за мене, когато дойдеш в Царството Си. 43 А [Исус] му рече: Истина ти казвам, днес ще бъдеш с Мене в рая. 44 А беше вече около шестият час, и тъмнина покриваше цялата земя до деветия час, 45 като потъмня слънцето; и завесата на храма се раздра през средата. 46 И Исус извика със силен глас и рече: Отче, в Твоите ръце предавам духа Си. И това като рече, издъхна. 47 И стотникът като видя станалото, прослави Бога, като каза: Наистина този човек бе праведен. 48 А всичките множества, надошли на това зрелище, като виждаха какво стана, връщаха се биещи

се в гърди. **49** А всичките негови познайници и жените, които бяха дошли подир Него от Галилея, стояха надалеч и гледаха това. **50** И ето, един човек, на име Иосиф, който беше съветник, човек добър и праведен, **51** който не беше се съгласил с намерението и делото им, - от юдейския град Ариматея, човек, който очакваше Божието царство, **52** той отиде при Пилата и поиска Исусовото тяло. **53** И като го сне, обви го с плащаница, и положи го в гроб, изсечен в скала, гдето никой не бе още полаган. **54** И беше пригответелен ден, и съботата настъпваше. **55** И жените, които бяха дошли с Него от Галилея, вървяха изподире и видяха гроба и как беше положено тялото Му. **56** И като се върнаха, приготвиха аромати и миро; и в съботата си почиваха според заповедта.

24 А в първия ден на седмицата, сутринта рано, жените дойдоха на гроба, носещи ароматите, които бяха приготвили. **2** О и как нашите главни свещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпнаха. **3** И като влязоха, не намериха тялото на Господа Исуса. **4** И когато бяха в недоумение за това, ето застанаха пред тях двама мъже с ослепително облекло. **5** И обзети от страх, те наведоха лицата си до земята; а мъжете им рекоха: Защо търсите живия между мъртвите? **6** Няма Го тука, но възкръсна. Спомнете си какво ви говореше, когато беше още в Галилея, **7** като казваше, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръцете на грешни човеци, да бъде разпнат, и в третия ден да възкръсне. **8** И спомниха си думите му. **9** И като се върнаха от гроба, известиха всичко това на единадесетте и на всичките други. **10** А бяха Магдалина Мария, и Иоанна, и Мария Якововата майка и другите жени с тях, които казаха тия неща на апостолите. **11** А тия думи им се видяха като празни приказки, и не вярваха. **12** А Петър стана и изтича на гроба, и, като надникна, видя саваните, сложени отделно; и отиде у дома си, чудейки се за станалото. **13** И, ето, в същия ден двама от тях отиваха в едно село на име Емаус, шестдесет стади (Около 11 километра.) далеч от Ерусалим. **14** И те се разговаряха помежду си за всичко онова, що бе станало. **15** И като се разговаряха и разискваха, сам Исус се приближи и вървеше с тях; **16** Но

очите им се удържаха да Го не познаят. **17** И рече им: Какви са тия думи, които разменявате помежду си, като пътувате? И те се спряха натъжени. **18** И един от тях, на име Клеопа, в отговор Му рече: Само ти ли си пришелец в Ерусалим и не знаеш станалото там тия дни? **19** И рече им: Кое? А те му рекоха: Станалото с Исуса Назарянина, Който бе пророк, силен в дело и в слово пред Бога и пред всичките люде; **20** и как нашите главни свещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпнаха. **21** А ние се надявахме, че Той е Онзи, Който ще избави Израила. И освен всичко това, вече е трети ден, откак стана това. **22** При туй и някои жени измежду нас ни смаяха, които като отишли отзарана на гроба, **23** и не намерили тялото Му, дойдоха и казаха, че видели и видение на ангели, които казали, че Той бил жив. **24** И някои от ония, които бяха с нас, отидоха на гроба, и намериха тъй както рекоха жените; а Него не видели. **25** И Той им рече: О несмислени и мудни по сърце да вярвате всичко, което са говорили пророците! **26** Не трябваше ли Христос да пострада така и да влезе в славата Си? **27** И като почна от Моисея и от всичките пророци, тълкуваше им писаното за Него във всичките писания. **28** И приближиха селото, в което отиваха; Той се държеше, като че отива по-надалеч. **29** Но те Го нудеха, казвайки: Остани с нас, защото е привечер, и денят вече е превалил. И Той влезе да остане с тях. **30** И като седна с тях на трапезата, взе хляба и благослови, разчупи и даде им. **31** И очите им се отвориха и Го познаха; а Той стана невидим за тях. **32** И рекоха помежду си: Не гореше ли в нас сърцето, когато ни говореше по пътя и когато ни тълкуваше писанията? **33** И в същия час станаха и се върнаха в Ерусалим, гдето намериха събрани единадесетте и тия, които бяха с тях, **34** които и казаха: Господ наистина възкръснал и се явил на Симона. **35** Те пък разправиха станалото по пътя, и как Го познаха, когато разчупваше хляба. **36** И когато говореха за това, сам Исус застана посред тях и каза им: Мир вам! **37** А те се стреснаха и се уплашиха, като мислеха, че виждат дух. **38** И Той им рече: Защо се смущавате? И защо се пораждат такива мисли в сърцата ви? **39** Погледнете ръцете Ми и нозете Ми, че съм Аз

същият; попишайте Ме и вижте, защото дух няма
меса и кости, както виждате, че Аз имам. **40** И
като рече това, показва им ръцете и нозете си.
41 Но понеже те от радост още не вярваха и се
чудеха, Той рече: Имате ли тук нещо за ядене? **42**
И дадох му част от печена риба [и меден сок]. **43**
И взе та яде пред тях. **44** И рече им: Тия са думите,
които ви говорих, когато бях още с вас, че трябва
да се изпълни всичко, което е писано за Мене в
Моисеевия закон, в пророците и в псалмите. **45**
Тогава им отвори ума, за да разберат писанията.
46 И рече им: Така е писано, че Христос трябва
да пострада и да възкръсне от мъртвите в третия
ден, **47** и че трябва да се проповядва в Негово
име покаяние и прощение на греховете между
всичките народи, като се започне от Ерусалим. **48**
Вие сте свидетели на това. **49** И, ето, Аз изпращам
върху вас обещанието на Отца Ми; а вие стойте в
града [Ерусалим], докато се облечете със сила от
горе. **50** И ги заведе до едно място срещу Витания;
и дигна ръцете Си да ги благослови. **51** И като ги
благославяше, отдели се от тях, и се възнесе на
небето. **52** И те Му се поклониха, и върнаха се в
Ерусалим с голяма радост; **53** и бяха постоянно в
храма, [хвалецци и] благославящи Бога. [Амин].

Йоан

1 В началото бе Словото; и Словото беше у Бога; и Словото бе Бог. **2** То в началото беше у Бога.

3 Всичко това чрез Него стана; и без Него не е станало нищо от това, което е станало. **4** В Него бе животът и животът бе светлина на човеците.

5 И светлината свети в тъмнината; а тъмнината я не схвана. **6** Яви се човек изпратен от Бога, на име Йоан. **7** Той дойде за свидетелство, да свидетелствува за светлината, за да повярват всички чрез него. **8** Не беше той светлината, но дойде да свидетелствува мене беше пръв. **9** Истинската светлина, която осветява всеки човек, идеше на света. **10** Той бе в света; и светът чрез Него стана; но светът Го не позна. **11** У Своите Си дойде, но Своите Му Го не приеха. **12** А на ония, които Го приеха, даде право да станат Божии чада, сиреч, на тия, които вярват в Неговото име; **13** които се родиха не от кръв, нито от плътска похот, нито от мъжка похот, но от Бога. **14** И словото стана плът и пребиваваше между нас; и видяхме славата Му, слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина. **15** Йоан свидетелствува за Него, и викаше казвайки: Ето Онзи за Когото рекох, Който иде подир мене, достигна да бъде пред мене, понеже спрямо мене беше пръв. **16** Защото ние всички приехме от Неговата пълнота, и благодат върху благодат; **17** понеже законът бе даден чрез Моисея, а благодатта и истината дойдоха чрез Исуса Христа. **18** Никой, кога да е, не е видял Бога; Единородният Син, Който е в лоното на Отца, Той Го изяви. **19** И ето, свидетелството, което Йоан даде, когато юдеите пратиха до него свещеници и левити от Ерусалим да го попитат: Ти кой си? **20** Той изповяда, и не отрече, а изповяда: Не съм аз Христос. **21** И попитаха го: Тогава що? Илия ли си? И каза: Не съм. Пророк ли си? И отговори: Не съм. **22** На това му рекоха: Кой си? за да дадем отговор на ония, които са ни пратили. Що казваш за себе си? **23** Той рече: Аз съм глас на едного, който вика в пустинята; Прав правете пътя за Господа, както рече пророк Исаия. **24** А изпратените бяха от фарисеите. **25** И попитаха го, като му рекоха: А защо кръщаваш, ако не си Христос, нито Илия, нито пророкът? **26** В отговор

Йоан им рече: Аз кръщавам с вода. Посред вас стои Един, Когото вие не познавате, **27** Онзи, Който иде подир мене, [Който преден ми биде], Комуто аз не съм достоен да развържа ремика на обувката Му. **28** Това стана във Витавара, отвъд Йордан, дето Йоан кръщаваше. **29** На следния ден Йоан вижда Исуса, че иде към него, и казва: Ето Божият Агнец, Който носи греха на света! **30** Тоя е за Когото рекох: Подир мене иде човек, Който достигна да бъде пред мене, защото спрямо мене беше пръв. **31** И аз Го не познавах; но дойдох и кръщавам с вода затова, за да бъде Той изявен на Израила. **32** И Йоан свидетелствува, казвайки: Видях Духът да слиза като гълъб от небето и да почива върху Него. **33** И аз Го не познах; но Оня, Който ме прати да кръщавам с вода Той ми рече: Онзи, над Когото видиш да слиза Духът и да почива върху Него, Той е Който кръщава със Светия Дух. **34** И видях и свидетелствувам, че Тоя е Божият Син. **35** На следния ден Йоан пак стоеше с двама от учениците си. **36** И като съгледа Исуса когато минаваше каза: Ето Божият Агнец! **37** И двамата ученика го чува да говори така, и отидоха подир Исуса. **38** И като се обърна Исус и видя, че идат подире Му, каза им: Що търсите? А те Му рекоха: Равви, (което значи, Учителю), где живееш? **39** Казва им: Дойдете и ще видите. Дойдоха, прочее, и видяха где живее, и останаха при Него тоя ден. Беше около десетия час. **40** Единият от двамата, който чува от Йоана за Него и Го последваха, беше Андрей, брат на Симона Петра. **41** Той първо намира своя брат Симона и му казва: Намерихме Месия (което значи Христос). **42** Като го заведе при Исуса, Исус се вгледа в него и рече: Ти си Симон, син Ионов; ти ще се наричаш Кифа, (което значи Петър Значи: Канара). **43** На другия ден Исус възнамери да отиде в Галилея; и намира Филипа и му казва: Дойди след Мене. **44** А Филип беше от Витсаида, от града на Андрея и Петра. **45** Филип намира Натанаила и му казва: Намерихме Онзи, за когото писа Моисей в закона и за Когото писаха пророците, Исуса, Йосифовия син, Който е от Назарет, **46** Натанаил му рече: От Назарет може ли да произлезе нещо добро? Филип му каза: Дойди и виж. **47** Исус видя Натанаила да дохожда към Него, и казва за него: Ето истински израилтянин,

у когото няма лукавщина. **48** Натанаил Му каза: юдеите проговаряйки, Му рекоха: Какво знамение Отгде ме познаваш? Исус в отговор му рече: ще ни покажеш, тъй като правиш това? **19** В Преди да те повика Филип, видях те като беше под отговор Исус им рече: Разрушете тоя храм и за смоковницата. **49** Натанаил му отговори: Учителю, три дни ще го издигна. **20** Затова юдеите рекоха: Ти си Божи син, Ти си Израилев цар. **50** Исус в За четиридесет и шест години е бил граден тоя отговор му каза: Понеже ти рекох видях те под храм, та Ти за три дни ли ще го издигнеш? **21** Но смоковницата, вярваш ли? Повече от това ще Той говореше за храма на тялото Си. **22** И тъй, видиш. **51** И рече му: Истина, истина ви казвам, когато биде възкресен от мъртвите, учениците Му [Отсега] ще видите небето отворено, и Божиите си спомниха, че беше казал това; и повярваха на ангели да възлизат и слизат над Човешкия Син. писаното, и словото, което Исус беше говорил.

2 На третия ден имаше сватба в Кана галилейска и Исусовата майка беше там. **2** И Исус и учениците Му бяха поканени на сватбата. **3** И когато се свърши виното, майката на Исуса Му каза: Вино нямат. **4** А Исус - казва: Какво има между Мене и тебе жено? часът Ми още не е дошъл. **5** Майка Му казва на слугите: Каквото ви рече, сторете. **6** А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очищение, които побираха по две или три мери. **7** Исус им казва: Напълнете делвите с вода. И напълниха ги до горе. **8** Тогава им казва: Налейте сега та занесете на настойника на угощението. И те занесоха. **9** И когато настойникът на угощението вкуси от водата, сега превърната на вино, и не знаеше от къде беше, (но слугите, които бяха налили водата знаеха), настойникът на угощението повика младоженеца и му каза: **10** Всеки човек слага първо доброто вино, и по-долното след като се понапият; ти си задържал доброто вино до сега. **11** Това извърши Исус в Кана галилейска като начало на знаменията Си, и яви славата Си; и учениците Му повярваха в Него. **12** След това слезе в Капернаум, Той и майка Му, братята Му, и учениците Му, и там преседяха не много дни. **13** И като приближаваше пасхата на юдеите, Исус възлезе в Ерусалим. **14** И намери в храма продавачите на волове, овце и гълъби, и тия, които седяха и разменяха пари; **15** и направи бич от върви и изпди всички тях от храма, както и овцете и воловете; изсипа парите на среброменителите, и прекатури трапезите им; **16** и на тия, които продаваха гълъбите рече: Дигнете ги оттук; не правете Бащиния Ми дом, дом на търговия. **17** Учениците Му си спомниха, че е писано: Ревността за Твоя дом ще ме изяде. **18** По повод на това,

юдеите проговаряйки, Му рекоха: Какво знамение ще ни покажеш, тъй като правиш това? **19** В отговор Исус им рече: Разрушете тоя храм и за три дни ще го издигна. **20** Затова юдеите рекоха: За четиридесет и шест години е бил граден тоя храм, та Ти за три дни ли ще го издигнеш? **21** Но Той говореше за храма на тялото Си. **22** И тъй, когато биде възкресен от мъртвите, учениците Му си спомниха, че беше казал това; и повярваха на писаното, и словото, което Исус беше говорил. **23** И когато беше в Ерусалим, на пасхата през празника мнозина повярваха в Неговото име, като гледаха знаменията, които вършеше. **24** Но Исус не им се доверяваше, защото познаваше всичките човеци, **25** и защото Той нямаше нужда да Му свидетелствува някой за човека, понеже сам знаеше що има в човека.

3 Между фарисеите имаше един човек на име Никодим, юдейски началник. **2** Той дойде при Исуса нощем и Му рече: Учителю, знам, че от Бога си дошъл учител; защото никой не може да върши тия знамения, които Ти вършиш, ако Бог не е с него. **3** Исус в отговор му рече: Истина, истина ти казвам, ако се роди някой отгоре Или: Изново., не може да види Божието царство. **4** Никодим Му казва: Как може стар човек да се роди? може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди? **5** Исус отговори: Истина, истина ти казвам, ако се не роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство. **6** Роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. **7** Не се чуди, че ти рекох: трябва да се родите отгоре. **8** Вятърът духа гдето ще, и чуваш шума му; но не знаеш отгде иде и къде отива; така е с всеки, който се е родил от Духа. **9** Никодим в отговор Му рече: Как може да бъде това? **10** Исус в отговор му каза: Ти си Израилев учител, и не знаеш ли това? **11** Истина, истина ти казвам, това, което знаем, говорим, и свидетелствуваме за това, което сме видели, но не приемате свидетелството ни. **12** Ако за земните работи ви говорих и не вярвате, как ще повярвате, ако ви говоря за небесните? **13** И никой не е възлязъл на небето, освен Тоя, Който е слязъл от небето, сиреч, Човешкият Син, Който е на небето. **14** И както Моисей издигна змията в пустинята, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, **15**

та всеки, който вярва в Него [да не погине, но] да има вечен живот. (aiōnios g166) 16 Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот: (aiōnios g166) 17 Понеже Бог не е пратил Сина на света да съди света, но за да бъде светът спасен чрез Него. 18 Който вярва в Него не е осъден; който не вярва е вече осъден, защото не повярвал в името на Единородния Божий Син. 19 И ето що е осъждането: светлината дойде на света, и човешките обикнаха тъмнината повече от светлината, защото делата им бяха зли. 20 Понеже всеки, който върши зло, мрази светлината, и не отива към светлината, да не би да се открият делата му; 21 но който постъпва според истината отива към светлината, за да се явят делата му, понеже са извършени по Бога. 22 След това дойде Исус с учениците Си в юдейската земя; и там се бавеше с тях и кръщаваше. 23 Също и Иоан кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там имаше много вода; и людето дохождаха и се кръщаваха. 24 Понеже Иоан още не беше хвърлен в тъмница. 25 И така възникна препирня от страна на Иоановите ученици с един юдеин относно очистването. 26 И дойдоха при Иоана и му рекоха: Учителю, Онзи, Който беше с тебе отвъд Иордан, за Когото ти свидетелствува, ето, Той кръщава, и всички отиват при Него. 27 Иоан в отговор рече: Човек не може да вземе върху си нищо, ако не му е дадено от небето. 28 Вие сами сте ми свидетели, че рекох: Не съм аз Христос, но съм пратен пред Него. 29 Младоженецът е, който има невестата, а приятелят на младоженеца, който стои да го слуша, се радва твърде много поради гласа на младоженеца; и така, тая моя радост е пълна. 30 Той трябва да расте, а пък да се смалювам 31 Онзи, Който дохожда отгоре, е от всички по-горен; който е от земята, земен е, и земно говори. Който дохожда от небето е от всички по-горен. 32 Каквото е виждал и чул, за Него свидетелствува; но никога не приема свидетелството Му. 33 Който е приел Неговото свидетелство потвърдил е с печата си, че Бог е истинен. 34 Защото Тоя, Когото Бог е пратил, говори Божиите думи; понеже Той не Му дава Духа с мярка. 35 Отец люби Сина и е предал всичко в Неговата ръка. 36 Който вярва в Сина

има вечен живот; а който не слуша Сина, няма да види живот, но Божият гняв остава върху него. (aiōnios g166)

4 Прочее, Когато Господ узна, че фарисеите чули, какво Исус придобивал и кръщавал повече ученици от Иоана, 2 (не че сам Исус кръщаваше, а учениците Му), 3 напусна Юдея и отиде пак в Галилея. 4 И трябваше да мине през Самария. 5 И така, дойде в един самарийски град наречен Сихар, близо до землището, което Яков даде на сина си Иосифа. 6 Там беше Яковият кладенец FOOTNOTE (Гръцки: Извор.). Исус, прочее, уморен от пътуването, седеше така на кладенеца. Беше около шестият час. 7 Дохожда една самарянка да си начерпи вода. Казва - Исус: Дай Ми да пия. 8 (Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна). 9 Впрочем, самарянката Му казва: Как Ти, Който си юдеин, искаш вода от мене, която съм самарянка? (Защото юдеите не се сношават със самаряните). 10 Исус в отговор - каза: Ако би знаела Божия дар, и Кой е Онзи, Който ти казва: Дай Ми да пия, ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода? 11 Казва Му жената: Господине, нито почерпало имаш, и кладенецът е дълбок; тогава отгде имаш живата вода? 12 Нима си по-голям от баща ни Якова, който ни е дал кладенеца, и сам той е пил от него, и чадата му, и добитъкът му? 13 Исус в отговор - каза: Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожадне; 14 а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне до века; но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Казва Му жената: Господине, дай ми тая вода, за да не ожаднявам нито да извървявам толкова път до тук да изваждам. 16 Казва - Исус: Иди, повикай мъжа си и дойди тука. 17 В отговор жената Му каза: Нямам мъж. Казва - Исус: Право каза, че нямаш мъж; 18 защото петима мъже си водила, и този, който сега имаш не ти е мъж. Това си право казала. 19 Казва Му жената: Господине, виждам, че Ти си пророк. 20 Нашите бащи в тоя хълм са се покланяли; а вие казвате, че в Ерусалим е мястото гдето трябва да се покланяме. 21 Казва - Исус: Жено, вярвай Ми, че иде час, когато нито само в тоя хълм, нито в Ерусалим ще се покланяте

на Отца. 22 Вие се покланяте на онова, което не знаете; ние се покланяме не онова, което знаем; защото спасението е от юдеите. 23 Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина; защото такива иска Отец да бъдат поклонниците Му. 24 Бог е дух; и ония, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят. 25 Казва му жената: Зная, че ще дойде Месия (който се нарича Христос); Той, когато дойде, ще ни яви всичко. 26 Казва - Исус: Аз, Който се разговарям с тебе съм Месия. 27 В това време дойдоха учениците Му, и се почудиха, че се разговаря с жена; но никой не рече: Какво търсиш? или: Защо разговаряш с нея? 28 Тогава жената остави стомната си, отиде в града и каза на хората: 29 Дойдете да видите човек, който ми каза всичко, което съм сторила. Да не би Той да е Христос? 30 Те излязоха от града и отиваха към Него. 31 Между това учениците молеха Исуса, казвайки: Учителю, яж. 32 А Той им рече: Аз имам храна да ям, за която вие не знаете. 33 Затова учениците думаха помежду си: Да не би някой да Му е донесъл нещо за ядене? 34 Каза им Исус: Моята храна е да върша волята на Онзи, Който ме е пратил, и да върша Неговата работа. 35 Не казвате ли: Още четири месеца и жетвата ще дойде? Ето, казвам ви, подигнете очите си и вижте, че нивите са вече бели за жетва. 36 Който жъне получава заплата, и събира плод за вечен живот, за да се радвате заедно и който сее и който жъне. (aiōnios g166) 37 Защото в това отношение истинна е думата, че един сее, а друг жъне. 38 Аз ви пратих да жънете това, за което не сте се трудили; други се трудиха, а вие влязохте в наследството на техния труд. 39 И от тоя град много самаряни повярваха в Него поради думите на жената, която свидетелствуваше: Той ми каза всичко, което съм сторила. 40 И тъй, когато дойдоха самаряните при Него, помолиха Го да остане при тях; и преседя там два дни. 41 И още мнозина повярваха поради неговото учение; 42 и на жената казаха: Ние вярваме, не вече поради твоето говорене, понеже сами чухме и знаем, че той е наистина [Христос] Спасителят на света. 43 След два дни Той излезе оттам и отиде в Галилея. 44 Защото сам Исус заяви, че

пророк няма почит в родината си. 45 И тъй, когато дойде в Галилея, галилеяните Го приеха, като бяха видели всичко що стори в Ерусалим на празника; защото и те бяха отишли на празника. 46 Прочее, Исус пак дойде в Кана Галилейска, гдето беше превърнал водата на вино. И имаше един царски чиновник, чиито син бе болен в Капернаум. 47 Той, като чу, че Исус дошъл от Юдея в Галилея отиде при него и Го помоли да слезе и да изцели сина му, защото беше на умирање. 48 Тогава Исус му рече: Ако не видите знамения и чудеса никак няма да повярвате. 49 Царският чиновник Му каза: Господине, слез докле не е умряло детенцето ми. 50 Каза му Исус: Иди си; син ти е жив. Човекът повярва думата, която му рече Исус, и си отиде. 51 И когато той слизаше към дома си, слугите му го срещнаха и казаха, че син му е жив. 52 А той ги попита в кой час му стана по-леко. Те му казаха: В седмия час треската го остави. 53 И така бащата разбра, че това е станало в същия час, когато Исус му рече: Син ти е жив. И повярва той и целия му дом. 54 Това второ знамение извърши Исус, като дойде пак из Юдея в Галилея.

5 Подир това имаше юдейски празник, и Исус влезе в Ерусалим. 2 А в Ерусалим, близо до овчата порта, се намира къпалня, наречена по еврейски Витесда, която има пет предверия. 3 В тях лежах множество болни, слепи, куци и изсъхнали, [който чакаха да се раздвижи водата. 4 Защото от време на време ангел слизаше в къпалнята и размътваше водата; а който пръв влизаше след раздвижването на водата оздравяваше от каквато и болест да беше болен]. 5 И там имаше един човек болен от тридесет и осем години. 6 Исус, като го видя да лежи, и узна, че от дълго време вече боледувал, каза му: Искаш ли да оздравееш? 7 Болният Му отговори: Господине, нямам човек да ме спусне в къпалнята, когато се раздвижи водата, но докато дойда аз, друг слиза преди мене. 8 Исус му каза: Стани, дигни постелката и си ходи. 9 И на часа човекът оздравя, дигна постелката си, и започна да ходи. А тоя ден беше събота. 10 Затова юдеите казаха на изцеления: Събота е, и не ти е позволено да дигнеш постелката си. 11 Но той им отговори: Онзи, Който ме изцели, Той ми

рече: Дигни постелката си и ходи? 12 Попитаха го: Кой човек ти рече: Дигни постелката си и ходи? 13 А изцеленият не знаеше Кой е; защото Исус беше се изплъзнал оттам, тъй като имаше множество народ на това място. 14 По-после Исус го намери в храма и му рече: Ето, ти си здрав; не съгрешавай вече, за да те не сполети нещо по-лошо. 15 Човекът отиде и извести на юдеите, че Исус е, Който го изцели. 16 И затова юдеите гонеха Исуса, защото вършеше тия неща в събота. 17 А Исус им отговори: Отец Ми работи до сега, и аз работя. 18 Затова юдеите искаха още повече да го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и правеше Бога Свой Отец, и така правеше Себе Си равен на Бога. 19 Затова Исус им рече: Истина, истина ви казвам, не може Синът да върши от само Себе Си нищо, освен това, което вижда да върши Отец; понеже каквото върши Той, подобно и Синът го върши. 20 Защото Отец люби Сина, и Му показва все що върши сам; ще Му показва и от тия по-големи работи, за да се чудите вие. 21 Понеже, както Отец възкресява мъртвите и ги съживява, така и Синът съживява, тия които иска. 22 Защото, нито Отец не съди никого, но е дал на Сина да съди всички. 23 за да почитат всички Сина, както почитат Отца. Който не почита Сина, не почита Отца, Който Го е пратил. 24 Истина, истина ви казвам, който слуша Моето учение, и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот, и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота. (aiōnios g166) 25 Истина, истина ви казвам, иде час, и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Божия Син, и които го чуят ще живеят. 26 Защото, както Отец има живот в Себе Си, също така е дал и на Сина да има живот в Себе Си; 27 и дал Му е власт да извършва съдба, защото е Човешкият Син. 28 Недейте се чуди на това; защото иде час, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му, 29 и ще излязат; ония, които са вършили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане. 30 Аз не мога да върша нищо от Себе Си; съдя както чуя; и съдбата Ми е справедлива, защото не искам Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е пратил. 31 Ако свидетелствувам аз за Себе Си; свидетелството Ми не е истинно. 32 Друг

има, Който свидетелствува за Мене; и зная, че свидетелството, което Той дава за Мене е истинно. 33 Вие пратихте до Иоана; и той засвидетелствува за истината. 34 (Обаче свидетелството, което аз приемам, не е от човека; но казвам това за да се спасите вие). 35 Той беше светилото, което гореше и светеше; и вие пожелахте да се радвате за малко време на неговото светене. 36 Но аз имам свидетелство по-голямо от Иоановото; защото делата, които Отец Ми е дал да извърша, самите дела, които върша, свидетелствуват за Мене, че Отец Ме е пратил. 37 И Отец, Който Ме е пратил, Той свидетелствува за Мене. Нито гласа сте Му чули някога, нито образа сте Му видели. 38 И нямате Неговото слово постоянно в себе си, защото не вярвате Този, когото Той е пратил. 39 Вие изследвате писанията, понеже мислите, че в тях имате вечен живот, и те са, които свидетелствуват за Мене, (aiōnios g166) 40 и пак не искате да дойдете при Мене, за да имате живот. 41 От човеци слава не приемам; 42 но зная, че вие нямате в себе си любов към Бога. 43 аз дойдох в името на Отца Си, и не Ме приемате; ако дойде друг в свое име, него ще приемете. 44 Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг, а не търсите славата, която е от единия Бог. 45 Не мислете, че аз ще ви обвиня пред Отца; има един, който ви обвинява - Моисей, на когото вие се облягате. 46 Защото, ако вярвахте Моисея, повярвали бихте и Мене; понеже той за мене писа. 47 Но ако не вярвате неговите писания, как ще повярвате Моите думи?

6 След това Исус отиде на отвъдната страна на галилейското, тоест, тивериадското езеро FOOTNOTE (Гръцки: Море;) и навсякъде другаде в това евангелие. 2 И подир Него вървеше едно голямо множество; защото гледяха. 3 И Исус се изкачи на хълма, и там седеше с учениците Си. 4 А наближаваше юдейският празник пасхата. 5 Исус, като подигна очи и видя, че иде към Него народ, каза на Филипа: Отгдето да купим хляб да ядат тия? 6 (А това каза за да го изпита; защото Той си знаеше какво щеше да направи). 7 Филип му отговори: за двеста динари хляб не ще им стигне, за да вземе всеки по малко. 8 Един от

учениците Му, Андрей, брат на Симона Петра, Му каза: **9** Тук има едно момченце, у когото се намират пет ечемичени хляба и две риби; но какво са те за толкова хора. **10** Исус рече: накарайте човеците да насядат. А на това място имаше много трева; и тъй, насядаха около пет хиляди мъже на брой. **11** Исус, прочее, взе хлябовете и, като благодари, раздаде ги на седналите; така и на рибите колкото искаха. **12** И като се наситиха, каза на учениците Си: Съберете останалите къшеи, за да не се изгуби нищо. **13** И тъй, от петте ечимичени хляба събраха, и напълниха дванадесет коша с къшеи, останали на тия, които бяха яли. **14** Тогава човеците, като видяха знаменията, които Той извърши, казаха: Наистина, Тоя е пророкът, Който щеше да дойде на света. **15** И тъй, Исус като разбра, че ще дойдат да Го вземат на сила, за да Го направят цар, пак се оттегли сам на хълма. **16** А когато се свечери, учениците Му слязоха на езерото, **17** и влязоха в ладия и отиваха отвъд езерото в Капернаум. И беше се вече стъмнило а Исус не бе дошъл още при тях; **18** и езерото се вълнуваше, понеже духаше силен вятър. **19** И като бяха гребали около двадесет и пет или тридесет стадии, видяха Исуса, че ходи по езерото и се приближава към ладията; и уплашиха се. **20** Но той им каза: Аз съм; не бойте се! **21** Затова бяха готови да Го вземат в ладията; и веднага ладията се намери при сушата, към която отиваха. **22** На другия ден, народът, който стоеше отвъд езерото, като бе видял, че там няма друга ладийка, освен едната, и че Исус не беше влязъл с учениците Си в ладийката, но че учениците Му бяха тръгнали сами, **23** (обаче други ладийки бяха дошли от Тивериада близо до мястото гдето бяха яли хляба, след като Господ бе благодарил), **24** и тъй, народът, като видя че няма там Исуса, нито учениците Му, те сами влязоха в ладийката и дойдоха в Капернаум и търсиха Исуса. **25** И като Го намериха отвъд езерото, рекоха Му: Учителю, кога си дошъл тука? **26** В отговор Исус им рече: Истина, истина ви казвам, търсите Ме, не защото видяхте знамения, а защото ядохте от хлябовете и се наситихте. **27** Работете, не за храна, която се разваля, а за храна която трае за вечен живот, която Човешкият Син ще ви даде; защото Отец, Бог, Него е потвърдил с печата Си. (aīōnios g166) **28** Затова те Му рекоха: Какво да сторим, за да вършим Божиите дела? **29** Исус в отговор им рече: Това е Божието дело, да повярвате в Този, Когото Той е изпратил. **30** Тогава Му рекоха: Че Ти какво знамение правиш, за да видим и да Те повярваме? Какво вършиш? **31** Бащите ни са яли манната в пустинята, както е писано: Хляб от небето им даде да ядат. **32** На това Исус им рече: Истина, истина ви казвам, не Моисей ви даде хляб от небето; а Отец Ми ви дава истинския хляб от небето. **33** Защото Божият хляб е хлябът, който слиза от небето и дава живот на света. **34** Те, прочее, Му рекоха: Господи, давай ни винаги тоя хляб. **35** Исус им рече: Аз съм хлябът на живота; който дойде при Мене никак няма да огладнее, и който вярва в Мене никак няма да ожадне. **36** Но казвам ви, че вие Ме видяхте, и пак не вярвате. **37** Всичко, което Ми дава Отец, ще дойде при Мене, и който дойде при Мене никак няма да го изгуби; **38** защото слязох от небето не Моята воля да върша, а волята на Този, Който Ме е изпратил. **39** И ето волята на Този, Който Ме е пратил: от всичко, което Ми е дал, да не изгубя нищо, но да го възкреса в последния ден. **40** Защото това е волята на Отца Ми: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот, и Аз да го възкреса в последния ден. (aīōnios g166) **41** Тогава юдеите роптаеха против Него, за гдето рече: Аз съм хлябът, който е слязъл от небето. **42** И казаха: Не е ли този Исус, Иосифовият син, Чиито баща и майка ние познаваме? Как казва Той сега: Аз съм слязъл от небето? **43** Исус в отговор им рече: Не роптайте помежду си. **44** Никой не може да дойде при Мене, ако не го привлече Отец, Който Ме е пратил и Аз ще го възкреса в последния ден. **45** Писано е в пророците: Всички ще бъдат научени от Бога. Всеки, който е чул от Отца, и се е научил, дохожда при Мене. **46** Не, че е видял някой Отца, освен Онзи, Който е от Бога. Той е видял Отца. **47** Истина, истина ви казвам, Който вярва [в Мене] има вечен живот. (aīōnios g166) **48** Аз съм хлябът на живота. **49** Бащите ви ядоха манната в пустинята и все пак измряха. **50** Тоя е хлябът, който слиза от небето, за да яде някой от него и да не умре. **51** Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето. Ако яде някой от

този хляб, ще живее до века; да! и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът [която Аз ще дам] за живота на света. (aiōn g165) 52 Тогава юдеите взеха да се препират помежду си, казвайки: Как може Този да ни даде да ядем от плътта Му? 53 Затова Исус им рече: Истина, истина ви казвам, ако не ядете плътта на Човешкия Син, и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си. 54 Който се храни с плътта Ми и пие кръвта Ми, има вечен живот; и Аз ще го възкреся в последния ден. (aiōnios g166) 55 Защото моята плът е истинска храна, и Моята кръв е истинско питие. 56 Който се храни с Моята плът и пие Моята кръв, той пребъдва в Мене, и Аз в него. 57 Както живеят Отец Ме е пратил, и Аз живея чрез Отца, така и онзи, който се храни с Мене, ще живее чрез Мене. 58 Тоя е хлябът, който слезе от небето; онзи който се храни с тоя хляб, ще живее до века, а не както бащите ви ядоха и измряха. (aiōn g165) 59 Това рече Исус в синагогата, като поучаваше в Капернаум. 60 И тъй, мнозина от учениците Му, като чува това, рекоха; Тежко е това учение; кой може да го слуша? 61 Но Исус като знаеше в Себе Си, че учениците Му за туй негодуват, рече им: Това ли ви съблазнява? 62 Тогава, какво ще кажете, ако видите Човешкия Син да възлиза там, гдето е бил изпърво? 63 Духът е, който дава живот; плътта нищо не ползува; думите, които съм ви говорил, дух са и живот са. 64 Но има някои от вас, които не вярват. Защото Исус отначало знаеше кои са невярващите, и кой е тоя, който щеше да Го предаде. 65 И каза: Затова ви рекох, че никой не може да дойде при Мене ако не му е дадено от Отца. 66 Поради това мнозина от учениците Му отстъпиха, и не ходеха вече с Него. 67 За туй Исус рече на дванадесетте: Да не искате и вие да си отидете? 68 Симон Петър Му отговори: Господи, при кого да отидем? Ти имаш думи на вечен живот. (aiōnios g166) 69 и ние вярваме и знаем, че Ти си [Христос, Син на живия Бог] Светият Божий. 70 Исус им отговори: Не Аз ли избрах вас дванадесет, и един от вас е дявол? 71 Той говореше за Юда Симонов Искаротски; защото той, един от дванадесетте, щеше да Го предаде.

7 След това Исус ходеше по Галилея; защото не искаше да ходи по Юдея, понеже юдеите

искаха да Го убият. 2 А приближаваше юдейският празник шатроразпъване. 3 Затова Неговите братя Му рекоха: Замини от тука и иди в Юдея, така че и твоите ученици да видят делата, които вършиш; 4 защото никой, като иска сам да бъде известен, не върши нещо скришно. Щом вършиш тия дела, яви Себе Си на света. 5 (Защото нито братята Му вярваха в Него). 6 А Исус им каза: Моето време още не е дошло; а вашето време винаги е готово. 7 Вас светът не може да мрази; а Мене мрази, защото Аз заявявам за него, че делата му са нечестиви. 8 Възлезте вие на празника; Аз няма още да възляза на тоя празник, защото времето Ми още не се е навършило. 9 И като им рече това, остана си в Галилея. 10 А когато братята Му бяха възлезли на празника, тогава и Той възлезе, не явно, а тайно някак си. 11 Юдеите, прочее, Го търсеха на празника, и казваха: Къде е Онзи? 12 И имаше за Него много глъчка между народа; едни казваха: Добър човек е; други казваха: Не е, но заблуждава народа. 13 Обаче никой не говореше положително за Него поради страха от юдеите. 14 Но като се преполовяваше вече празникът, Исус възлезе на храма и почна да поучава. 15 Затова юдеите се чудеха и казваха: Как знае Този книга, като не се е учил? 16 Исус, прочее, в отговор им каза: Моето учение не е Мое, а на Онзи, Който Ме е пратил. 17 Ако иска някой да върши Неговата воля, ще познае дали учението е от Бога, или Аз от Себе Си говоря. 18 Който говори от себе си търси своята си слава; а който търси славата на Онзи, Който Го е пратил, Той е истински, и в Него няма неправда. 19 Не даде ли ви Моисей закона? но пак никой от вас не изпълнява закона. Защо искате да Ме убие? 20 Народът отговори: Бяс имаш. Кой иска да Те убие? 21 Исус в отговор им рече: Едно дело извърших и всички се чудите на Мене поради него. 22 Моисей ви даде обрязването, (не че е от Моисея, но от бащите); и в събота обрязвате човека. 23 Ако се обрязва човек в събота, за да се не наруши Моисеевия закон, на Мене ли се гневите за гдето изцяло оздравих човек в събота. 24 Не съдете по изглед, но съдете справедливо. 25 Тогава някои от ерусалимляните казаха: Не е ли Този човекът, Когато искат да убият? 26 Ето Той явно говори, и нищо не Му казват. Да

не би първенците положително да знаят, че Този е Христос? 27 Обаче Този знаем от къде е; а когато дойде Христос, никой няма да знае от къде е. 28 Затова Исус, като поучаваше в храма извика казвайки: И Мене познавате, и от къде съм знаете; и аз от само Себе Си не съм дошъл, но истинен е Този, Който Ме е пратил, Когото вие не познавате. 29 аз Го познавам, защото съм от Него, и Той Ме е пратил. 30 И тъй, искаха да Го хванат; но никой не тури ръка на Него, защото частъ Му още не беше дошъл. 31 Обаче, мнозина от народа повярваха в Него, като казваха: Като дойде Христос, нима ще извърши повече знамения от тия, които Този е извършил? 32 Фарисеите чуха, че тъй шушукал народът за Него; и главните свещеници и фарисеите пратиха служители да Го хванат. 33 Исус, прочее, рече: Още малко време съм с вас, и тогава ще отида при Онзи, Който Ме е пратил. 34 Ще ме търсите и няма да Ме намерите; и гдето съм аз, вие не можете да дойдете. 35 На това юдеите рекоха помежду си: Къде ще отиде Тоя та няма да можем да Го намерим? Да не би да отиде при разпръснатите между гърците и да поучава гърците? 36 Какво значи тази дума, която рече: Ще Ме търсите, и няма да Ме намерите; и, гдето към аз вие не можете да дойдете? 37 А в последния ден, великия ден на празника, Исус застана и извика казвайки: Ако е някой жаден, нека дойде при Мене и да пие. 38 Ако някой вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат от утробата му, както рече писанието. 39 А това каза за Духа, който вярващите в Него щяха да приемат; защото [Светият] Дух още не бе даден, понеже Исус още не бе се прославил. 40 За туй, някои от народа, които чуха тия думи казваха: Наистина Тоя е пророкът. 41 Други казваха: Тоя е Христос. Някои пък казваха: Нима от Галилея ще дойде Христос? 42 Не рече ли писанието, че Христос ще дойде от Давидовото потомство, и от градеца Витлеем, гдето беше Давид? 43 И така възникна раздор между народа за Него. 44 И някои от тях искаха да Го хванат; но никой не тури ръце на Него. 45 Тогава служителите си дойдоха при главните свещеници и фарисеите; и те им рекоха: Защо Го не доведохте? 46 Служителите отговориха: Никога човек не е говорил така [както

Тоя Човек]. 47 А фарисеите им отговориха: И вие ли сте заблудени? 48 Повярвал ли е в Него някой от първенците или от фарисеите? 49 Но това простолудие, което не знае закона проклето е. 50 Никодим, който беше един от тях, (същият, който бе ходил при Него нощем по-рано), им казва: 51 Нашият закон осъжда ли човека, ако първо не го изслуша и не разбере що върши? 52 Те в отговор му рекоха: Да не си и ти от Галилея? Изследвай и виж, че от Галилея пророк не се издига. 53 И всеки отиде у дома си.

8 А Исус отиде на Елеонския хълм. 2 И рано сутринта пак дойде в храма; а всичките люде дохождаха при Него, и Той седна и ги поучаваше. 3 И книжниците и фарисеите доведоха [при Него] една жена уловена в прелюбодейство и, като я поставиха наред, казаха Му: 4 Учителю, тази жена биде уловена в самото дело на прелюбодейство. 5 А Моисей ни е заповядал в закона да убиваме такива с камъни; Ти, прочее, що казваш за нея? 6 И това казаха да Го изпитват, за да имат за какво да Го обвиняват. А Исус се наведе на долу и пишеше с пръст на земята. 7 Но като постоянствуваха да Го питат, Той се изправи и рече им: Който от вас е безгрешен Или: невинен. нека пръв хвърли камък на нея. 8 И пак се наведе на долу, и пишеше с пръст на земята. 9 А те, като чуха това разотидоха се един по един, като почнаха от по-старите и следваха до последните; и Исус остана сам, и жената, гдето си беше, наред. 10 И когато се изправи, Исус - рече: Жено, къде са тези, [които те обвиняваха]? Никой ли не те осъди? 11 И тя отговори: Никой Господи. Исус рече: Нито аз те осъждам; иди си, отсега не съгрешавай вече. 12 Тогава Исус пак им говорѝ, казвайки: аз съм светлината на света; който Ме следва няма да ходи в тъмнината, но ще има светлината на живота. 13 Затова фарисеите Му рекоха: Ти сам свидетелствува за Себе Си; Твоето свидетелство не е истинно. 14 Исус в отговор им рече: Ако и да свидетелствувам за Себе Си, пак свидетелството Ми е истинно; защото зная от къде съм дошъл и на къде отивам; а вие не знаете от къде идате или на къде отивате. 15 Вие съдите по плът; аз не съдя никого. 16 И даже ако съдя Моята съдба е истинна, защото не съм сам, но аз съм,

и Отец, който Ме е изпратил. 17 И в закона, да, вас. 38 Аз говоря това, което съм видял у Моя Отец; също и вие вършите това, което сте чули от вашия баща. 39 Те в отговор Му казаха: Наш баща е Авраам. Исус им каза: Ако бяхте Авраамови чада, Авраамовите дела щяхте да вършите. 40 А сега искате да убиеете Мене, Човека, Който ви казах истината, която чух от Бога. Това Авраам не е сторил. 41 Вие вършите делата на баща си. Те Му рекоха: Ние не сме родени от блудство; един Отец имаме, Бога. 42 Исус им рече: Ако беше Бог вашият Отец, то вие щяхте да Ме любите, защото Аз от Бога съм излязъл и дошъл; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, но Той Ме прати. 43 Защо не разбирате Моето говорене? Защото не можете да слушате Моето учение. 44 Вие сте от баща дявола, и желаете да вършите похотите на баща си. Той беше откръп човекоубиец, и не устоя в истината; защото в него няма истина. Когато изговаря лъжа, от своите си говори, защото е лъжец, и на лъжата баща. 45 А понеже Аз говоря истината, вие не Ме вярвате. 46 Кой от вас Ме обвинява в грях? Но ако говоря истина, защо не Ме вярвате? 47 Който е от Бога, той слуша Божиите думи; вие затова не слушате, защото не сте от Бога. 48 Юдеите в отговор Му рекоха: Не казваме ли ние право, че си самарянин и имаш бяс? 49 Исус отговори: Нямам бяс; но Аз почитам Отца Си, а вие Ме позорите. 50 Но Аз не търся слава за Себе Си; има Един, Който търси и съди. 51 Истина, истина ви казвам, ако някой опази Моето учение, няма да види смърт до века. (aiōn g165) 52 Юдеите Му рекоха: Сега знаем, че имаш бяс. Авраам умря, също и пророците; а Ти казваш: Ако някой опази Моето учение, няма да вкуси смърт до века. (aiōn g165) 53 Нима Ти си по-голям от баща ни Авраама, който умря? И пророците умряха. Ти на какъв се правиш? 54 Исус отговори: Ако славя Аз Себе Си, славата Ми е нищо; Отец Ми е, Който Ме слави, за Когото вие казвате, че е ваш Бог; 55 и пак не сте Го познали. Но Аз Го познавам; и ако река, че не Го познавам, ще бъда като вас лъжец; но Аз Го познавам и пазя словото Му. 56 Баща ви Авраам се възхищаваше, че щеше да види Моя ден; и видя го и се зарадва. 57 Юдеите Му рекоха: Петдесет години още нямаш, и Авраама ли си видял? 58 Исус им рече: Истина, истина ви казвам, преди да се е родил Авраам, Аз

съм. 59 Тогава взеха камъни да хвърлят върху Му; но Исус се скри и излезе от храма, [минавайки през сред; и така си отиде].

9 И когато заминаваше, видя един слепороден човек. 2 И учениците Му Го попитаха казвайки: Учителю, поради чий грях, негов ли, или на родителите му, той се е родил слеп? 3 Исус отговори: Нито поради негов грях, нито на родителите му, но за да се явят в него Божиите дела. 4 Ние трябва до вършим делата на Този, Който Ме е пратил, докле е ден; иде нощ, когато никой не може да работи. 5 Когато съм в света, светлина съм на света. 6 Като рече това, плюна на земята, направи кал с плюнката и намаза с калта очите му; 7 и рече му: Иди, омий се в къпалнята Силоам (което значи Пратен). И тъй, той отиде, оми се, и дойде прогледнал. 8 А съседите и ония, които бяха виждали по-преди, че беше просяк, казваха: Не е ли е този, който седеше и просеше? 9 Едни казваха: Той е; други казваха: Не, а прилича на него. Той каза: Аз съм. 10 Затова му рекоха: Тогава как ти се отвориха очите? 11 Той отговори: Човекът който се нарича Исус, направи кал, намаза очите ми, и рече ми: Иди на Силоам и омий се. И тъй отидох, и като се омих прогледах. 12 Тогава му рекоха: Где е Той? Казва: Не зная. 13 Завеждат при фарисеите някогашния слепец. 14 А беше събота, когато Исус направи калта и му отвори очите. 15 И тъй, пак го питаха и фарисеите как е прогледал. И той им рече: Кал тури на очите ми, омих се и гледам. 16 Затова някои от фарисеите казваха: Този човек не е от Бога, защото не пази съботата. А други казваха: Как може грешен човек да върши такива знамения? И възникна раздор по между им. 17 Казват пак на слепеца: Ти що казваш за Него, като ти е отворил очите? И той рече: Пророк е. 18 Но юдеите не вярваха, че той е бил слеп и прогледал, докато не повикаха родителите на прогледалия, 19 та ги попитаха казвайки: Тоя ли е вашият син, за когото казвате, че се е родил слеп? А сега как вижда? 20 Родителите в отговор казаха: Знаем, че този е нашият син, и че се роди слеп; 21 а как сега вижда, не знаем; или кой му е отворил очите, не знаем; него питайте, той е на възраст, сам нека говори за себе си. 22 Това казаха родителите му,

защото се бояха от юдеите; понеже юдеите се бяха вече споразумели помежду си да отлъчат от синагогата онзи, който би Го изповядал, че е Христос. 23 По тая причина родителите му, рекоха: Той е на възраст, него питайте. 24 И тъй, повикаха втори път човека, който беше слеп, и му рекоха: Въздай слава на Бога; ние знаем, че този човек е грешник. 25 А той отговори: Дали е грешник, не зная; едно зная, че бях слеп, а сега виждам. 26 Затова му казаха: Какво ти направи? Как ти отвори очите? 27 Отговори им: Казах ви ей сега, и не чухте; защо искате пак да чуете? Да не би и вие да искате да Му станете ученици? 28 Тогава те го изругаха, казвайки: Ти си Негов ученик; а ние сме Моисееви ученици. 29 Ние знаем, че на Моисея Бог е говорил, а Този не знаем откъде е. 30 Човекът в отговор им каза: Това е чудно, че вие не знаете откъде е, но пак ми отвори очите. 31 Знаем, че Бог не слуша грешници; но ако някой е благочестив и върши Божията воля, него слуша. 32 А пък от века не се е чуло да е отворил някой очи на слепороден човек. (a1b1 g165) 33 Ако не беше Този Човек от Бога, не би могъл нищо да стори. 34 Те в отговор му казаха: Ти цял в грехове си роден, и нас ли учиш? И го изпъдиха във Или: отлъчиха го. 35 Чу Исус, че го изпъдили във, и, като го намери, рече: Ти вярваш ли в Божия Син? 36 Той в отговор рече: А Кой е Той, Господи, за да вярвам в Него? 37 Исус му рече: И видял си Го, и Който говори с тебе, Той е. 38 А той рече: Вярвам Господи; и поклони Му се. 39 И Исус рече: За съдба дойдох аз на тоя свят, за да виждат невидящите, а виждащите да ослепеят. 40 Ония от фарисеите, които бяха с Него, като чува това, рекоха Му: Да не сме и ние слепи? 41 Исус им рече: Ако бяхте слепи, не бихте имали грях, но по зная

10 Истина, истина ви казвам, който не влиза през вратата на кошарата на овците, но прескача от другаде, той е крадец и разбойник. 2 А който влиза през вратата, овчар е на овците. 3 Нему вратарят отваря; и овците слушат гласа му; и вика своите овце по име и ги извежда. 4 Когато е изкарал всичките свои, върви пред тях; и овците го следват, защото познават гласа му.

5 А подир чужд човек няма да следват, но ще побягнат от него; защото не познават гласа на чуждите. 6 Тази притча им каза Исус; но те не разбраха какво им говореше. 7 Тогава Исус пак рече: Истина, истина ви казвам, Аз съм вратата на овцете. 8 Всички, които са дошли преди Мене, са крадци и разбойници; но овцете не ги послушаха. 9 Аз съм вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен, и ще влиза, и ще излиза, и паша ще намира. 10 Крадецът влиза само да открадне, да заколи и да погуби; Аз дойдох за да имам живот, и да го имат изобилно. 11 Аз съм добрият пастир; добрият пастир живота си дава за овцете. 12 Който е наемник, а не овчар, и не е стопанин на овцете, вижда вълка, че иде, и, като оставя овцете, бяга; и вълкът ги разграбва и разпръсва. 13 Той бяга защото е наемник, и не го е грижа за овцете. 14 Аз съм добрият пастир, и познавам Моите, и Моите Мене познават, 15 също както Отец познава Мене, и Аз познавам Отца; и Аз давам живота Си за овцете. 16 И други овце имам, които не са от тая кошара, и тях трябва да доведа; и ще чуят гласа Ми; и ще станат едно стадо с един пастир. 17 Затова Ме люби Отец, защото Аз давам живота Си, за да го взема пак. 18 Никой не Ми го отнема, но Аз от Себе Си го давам. Имам право да го дам, и имам право пак да го взема. Тая заповед получих от Отца Си. 19 Поради тия думи пак възникна раздор между юдеите. 20 Мнозина от тях казваха: Бяс има, и луд е; защо Го слушате? 21 Други казваха: Тия думи не са на човек хванат от бяс. Може ли бяс да отваря очи на слепи? 22 И настъпи в Ерусалим празникът на освещението на храма. Беше зима; 23 и ходеше Исус в Соломоновия трем на храма. 24 Между това юдеите Го заобиколиха и Му казаха: До кога ще ни държиш в съмнение? Ако си Ти Христос, кажи ни ясно. 25 Исус им отговори: Казах ви, и не вярвате. Делата, които върша в името на Отца Си, те свидетелствуват за Мене. 26 Но вие не вярвате, защото не сте от Моите овце. 27 Моите овце слушат гласа Ми, и Аз ги познавам, и те Ме следват. 28 И Аз им давам вечен живот; и те никога няма да загинат, и никой няма да ги грабне от ръката Ми. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Отец Ми, Който Ми ги даде, е по-голям от всички; и никой не

може да ги грабне от ръката на Отца. 30 Аз и Отец едно сме. 31 Юдеите пак взеха камъни за да го убият. 32 Исус им отговори: Много добри дела ви показах от Отца; за кое от тия дела искате да Ме убие с камъни? 33 Юдеите Му отговориха: Не за добро дело искаме да Те убием с камъни, а за богохулство, и защото Ти, бидейки човек, правиш Себе Си Бог. 34 Исус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: Аз рекох, богове сте вие? 35 Ако са наречени богове ония, към които дойде Божие то слово, (и написаното не може да се наруши), 36 то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулствуващ, защото рекох, Аз съм Божий Син? 37 Ако не върша делата на Отца Си, недейте Ми вярва; 38 но ако ги върша, то, макар да не вярвате на Мене, вярвайте на делата, за да познаете и разберете, че Отец е в Мене, и Аз в Отца. 39 Пак искаха да Го хванат; но Той избяга от ръката им. 40 И отиде отвъд Йордан, на мястото гдето Иоан по-преди кръщаваше и остана там. 41 И мнозина дойдоха при Него; и казаха: Иоан не извърши никое знамение; но всичко, що каза Иоан за Този беше истинно. 42 И там мнозина повярваха в Него.

11 Един човек на име Лазар, от Витания, от селото на Мария и на сестра - Марта, беше болен. 2 (А Мария, чийто брат Лазар беше болен, бе оная, която помаза Господа с миро и отри нозете Му с косата си). 3 И тъй, сестрите пратиха до Него да Му кажат: Господи, ето този, когото обичаш, е болен. 4 А Исус, като чу това, рече: Тази болест не е смъртоносна, но е за Божията слава, за да се прослави Божият Син чрез нея. 5 А Исус обичаше Марта, и сестра й, и Лазара. 6 Тогава откак чу, че бил болен, престоля два дни на мястото, гдето се намиреше. 7 А подир това, казва на учениците: Да отидем пак в Юдея. 8 Казват Му учениците: Учителю, сега юдеите искаха да те убият с камъни, и пак ли там отиваш? 9 Исус отговори: Нали има дванадесет часа в деня? Ако ходи някой денем, не се препъва, защото вижда виделината на този свят. 10 Но ако ходи някой нощем, препъва се, защото не е осветлен. 11 Това изговори, и подир туй им каза: Нашият приятел Лазар заспа; но Аз отивам да го събудя. 12 Затова учениците Му рекоха: Господи, ако е заспал, ще

оздравее. 13 Но Исус бе говорил за смъртта му; а те мислеха, че говори за почиване в сън. 14 Тогава Исус им рече ясно: Лазар умря. 15 И заради вас, радвам се, че не бях там, за да повярвате; обаче, нека да отидем при него. 16 Тогава Тома, наречен близник, каза на съучениците: Да отидем и ние, за да умрем с Него. 17 И тъй, като дойде Исус, намери, че Лазар бил от четири дни в гроба. 18 А Витания беше близо до Ерусалим, колкото петнадесет стадии; 19 и мнозина от юдеите бяха при Марта и Мария да ги утешават за брата им. 20 Марта, прочее, като чу, че идел Исус, отиде да Го посрещне; а Мария още седеше в къщи. 21 Тогава Марта рече на Исуса: Господи, да беше Ти тука, не щеше да умре брат ми. 22 Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде. 23 Казва - Исус: Брат ти ще възкръсне. 24 Казва Му Марта: Зная, че ще възкръсне с възкресението на последния ден. 25 Исус - рече: Аз съм възкресението и живота; който вярва в Мене, ако и да умре, ще живее; 26 и никой, който е жив и вярва в Мене, няма да умре до века. Вярваш ли това? (aiōn g165) 27 Казва му: Да Господи, вярвам, че Ти си Христос, Божият Син, Който има да дойде на света. 28 И като рече това, отиде да повика скришом сестра си Мария, казвайки: Учителят е дошъл и те вика. 29 И тя, щом чу това, стана бързо и отиде при Него. 30 Исус още не беше дошъл в селото, а беше на мястото, гдето Го посрещна Марта. 31 А юдеите, които бяха с нея в къщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, отидоха подире ѝ, като мислеха че отива на гроба да плаче там. 32 И тъй, Мария, като дойде там гдето беше Исус и Го видя, падна пред нозете Му и рече Му: Господи, да беше Ти тука, нямаше да умре брат ми. 33 Исус, като я видя, че плаче, и юдеите, които я придружаваха, че плачат, разтъжи се в духа си и се смути. 34 И рече: Где го положихте? Казват Му: Господи, дойди и виж. 35 Исус се просълзи. 36 Затова юдеите думаха: Виж колко го е обичал! 37 А някои от тях рекоха: Не можеше ли Този, Който отвори очите на слепеца, да направи така, че и този да не умре? 38 Исус, прочее, като тъжеше пак в Себе Си, дохожда на гроба. Беше пещера, и на нея бе привален камък. 39 Казва Исус: Отместете камъка, Марта, сестрата на умрелия, Му казва: Господи, смърди вече, защото е от четири дни в гроба. 40 Казва - Исус: Не рекох ли ти, че ако повярваш ще видиш и Божията слава? 41 И тъй, отместиха камъка. А Исус подигна очи нагоре и рече: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша. 42 Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах заради народа, който стои наоколо, за да повярват, че Ти си Ме пратил. 43 Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез вън! 44 Умрелият излезе, с ръце и нозе повити в саван, и лицето му забрадено с кърпа. Исус им каза: Разповийте го и оставете го да си иде. 45 Тогава мнозина от юдеите, които бяха дошли при Мария и видяха това що стори Исус, повярваха в Него. 46 А някои от тях отидоха при фарисеите и казаха им какво бе извършил Исус. 47 Затова главните свещеници и фарисеите събраха съвет и казаха: Какво правим ние? Защото Този човек върши много знамения. 48 Ако Го оставим така, всички ще повярват в Него; и римляните като дойдат ще отнемат и страната ни и народа ни. 49 А един от тях на име Каиафа, който беше първосвещеник през тая година, им рече: Вие нищо не знаете, 50 нито вземате в съображение, че за вас е по-добре един човек да умре за людете, а не да загине целият народ. 51 Това не каза от себе си, но бидейки първосвещеник през оная година, предсказа, че Исус ще умре за народа, 52 и не само за народа, но и за да събере в едно разпръснатите Божии чада. 53 И тъй, от онзи ден те се съветваха да Го умъртвят. 54 Затова Исус вече не ходеше явно между юдеите, но оттам отиде в страната близо до пустинята, в един град наречен Ефраим, и там остана с учениците. 55 А приближаваше юдейската пасха; и мнозина от провинцията отидоха в Ерусалим преди пасхата, за да се очистят. 56 И така, те търсеха Исуса, и, стойки в храма, разговаряха се помежду си: Как ви се вижда? няма ли да дойде на празника? 57 А главните свещеници и фарисеите бяха издали заповед, щото, ако узнае някой къде е, да извести, за да Го уловят.

12 А шест дни преди пасхата Исус дойде във Витания, гдето беше Лазар, когото Той възкреси от мъртвите. 2 Там му направиха вечеря,

и Марта прислужваше; а Лазар беше един от тия, 24 който седяха с Него на трапезата. 3 Тогава Мария, като взе един литър миро от чист и скъпоценен нард, помаза нозете на Исуса, и с косата си отри нозете Му; и къщата се изпълни с благоухание от мирото. 4 Но един от учениците Му, Юда Искаротски, който щеше да Го предаде, рече: 5 „Защо не се продаде това миро за триста динара, за да се раздадат на сиромасите?“ 6 А това рече не защото го беше грижа за сиромасите, а защото бе крадец, и като държеше касата FOOTNOTE (Гръцки: Торбичката или, кутийката.) вземаше от това, което пускаха в нея. 7 Тогава Исус рече: „Оставете я; понеже го е запазила за деня на погребението Ми. 8 Защото сиромасите всякога се намират между вас но аз не се намирам всякога. 9 А голямо множество от юдеите узнаха, че е там; и дойдоха, не само поради Исуса, но за да видят и Лазара, когото възкресил от мъртвите. 10 А главните свещеници се наговориха да убият и Лазара, 11 защото поради него мнозина от юдеите отиваха към страната на Исуса и вярваха в Него. 12 На следния ден едно голямо множество, което бе дошло на празника, като чуха, че Исус идел в Ерусалим, 13 взеха палмови клони и излязоха да Го посрещнат, викайки: Осана! благословен, Който иде в Господното име, Израилевият Цар! 14 А Исус като намери едно осле, възседна го, според както е писано: 15 „Защото ви дадох пример да правите и вие както аз направих на вас. 16 Учениците Му изпърво не разбраха това: а когато се прослави Исус, тогава си спомниха, че това бе писано за Него, и че Му сториха това. 17 Народът, прочее, който беше с Него, когато повика Лазара от гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелствуваше за това чудо. 18 По същата причина Го посрещна и народът, защото чуха, че извършил това знамение. 19 Затуй фарисеите рекоха помежду си: Вижте, че нищо не постигате! Ето, светът отиде след Него. 20 А между ония, които дойдоха на поклонение по празника, имаше и някои гърци. 21 Те, прочее, дойдоха при Филипа, който беше от Витсаида галилейска, и го помолиха, казвайки: Господине искаме да видим Исуса. 22 Филип дохожда и казва на Андрея; Андрей дохожда, и Филип, и те казват на Исуса. 23 А Исус в отговор им казва: Дойде часът да се прослави Човешкият Син. 24 Истина, истина ви казвам, ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава самотно; но ако умре, дава много плод. 25 Който обича живота си, ще го изгуби; и който мрази живота си на този свят, ще го запази за вечен живот. (aiōnios g166) 26 Ако служи някой на Мене, Мене нека последва; и дето съм аз, там ще бъде и служителят Ми. Който служи на Мене, него ще почете Отец Ми. 27 Сега душата ми е развълнувана; и какво да кажа? Отче, избави Ме от тоя час. Но за това дойдох на тоя час. 28 Отче, прослави името Си. Тогава дойде глас от небето: И Го прославих, и пак ще Го прославя. 29 На това, народът, който стоеше там, като чу гласа каза: Гръм е. Други пък казаха: Ангел Му проговори. 30 Исус в отговор рече: Този глас не дойде заради Мене, но заради вас. 31 Сега е съдба на този свят; сега князът на този свят ще бъде изхвърлен вън. 32 И когато бъда аз издигнат от земята, ще привлека всички при Себе Си. 33 А като казваше това, Той означаваше от каква смърт щеше да умре. 34 Народът, прочее, Му отговори: Ние сме чули от закона, че Христос пребъдва до века: тогава как казваш Ти, че Човешкият Син трябва да бъде издигнат? Кой е Тоя Човешки Син? (aiōn g165) 35 Тогава Исус им рече: Още малко време светлината е между вас. Ходете докле имате светлината, за да ви не настигне тъмнината. Който ходи в тъмнината не знае къде отива. 36 Докле имате светлината, вярвайте в светлината, за да станете просветени чрез FOOTNOTE (Гръцки: Синове на.) светлината. Това изговори Исус, и отиде та се скри от тях. 37 Но ако и да бе извършил толкова знамения пред тях, те пак не вярваха в Него; 38 за да се изпълни казаното от пророка Исаия, който рече: "Господи, кой от нас е повярвал на онова, което сме чули? И мишцата Господня на кого се е открила?" 39 Те за това не можах да вярват, защото Исаия пак е рекъл: 40 Ослепил е очите им, и закоравил сърцата им, Да не би с очи да видят, и със сърца да разберат, За да се обърнат и да ги изцеля. 41 Това каза Исаия защото видя славата Му и говори за Него. 42 Но пак мнозина от първенците повярваха в Него; но поради фарисеите не Го изповядаха, за да не бъдат отлъчени от синагогата; 43 защото обикнаха

похвалата от човеците повече от похвалата от Бога. 44 А Исус извика и рече: Който вярва в Мене, не в Мене вярва, но в Този, Който Ме е пратил. 45 И който гледа Мене, гледа Онзи, Който Ме е пратил. 46 Аз дойдох като светлина на света, за да не остане в тъмнина никой, който вярва Мене. 47 И ако чуе някой думите Ми и не ги пази, Аз не го съдя; защото не дойдох да съдя света, но да спася света. 48 Който Ме отхвърля, и не приема думите Ми, има кой да го съди; словото, което говорих, то ще го съди в последния ден. 49 Защото Аз от Себе Си не говорих; но Отец, Който Ме прати, Той Ми даде заповед, какво да кажа и що да говоря. 50 И зная, че онова, което Той заповядва, е вечен живот. И тъй, това, което говоря, говоря го така, както Ми е казал Отец. (aïōnios g166)

13 А преди празника на пасхата, Исус, знаейки, че е настанал часът Му да премине от този свят към Отца, като беше възлюбил Своите, които бяха на света, до край ги възлюби. 2 И когато беше готова вечерята, (като вече дяволът беше внушил в сърцето на Юда Симонова Искариотски да Го предаде), 3 като знаеше Исус, че Отец, е предал всичко в ръцете Му, и че от Бога е излязъл и при Бога отива, 4 стана от вечерята, сложи мантията Си FOOTNOTE (Гръцки: Дрехите си.), взе престилка и се препаса. 5 После наля вода в омивалника и почна да мие нозете на учениците и да ги изтрива с престилката, с която бе препасан. 6 И тъй дохожда при Симона Петра. Той Му казва: Господи, Ти ли ще ми омиеш нозете? 7 Исус в отговор му рече: Това, което Аз правя, ти сега не знаеш, но отпосле ще разбереш. 8 Петър Му каза: Ти няма да омиеш моите нозе до века. Исус му отговори: Ако не те омия нямаш дял с Мене. (aïōn g165) 9 Симон Петър Му казва: Господи, не само нозете ми, но и ръцете и главата. 10 Исус му казва: Който се е окъпал няма нужда да омие друго освен нозете си, но е цял чист и вие сте чисти, но не всички. 11 Защото Той знаеше онзи, който щеше да Го предаде; затова и рече: Не всички сте чисти. 12 А като оми нозете им и си взе мантията седна пак и рече им: Знаете ли какво ви сторих? 13 Вие Ме наричате Учител и Господ; и добре казвате, защото съм такъв. 14 И тъй, ако Аз, Господ и Учител, ви омих нозете, то и вие сте длъжни един

на друг да си миете нозете. 15 "Не бой се дъщерьо Сионова. Ето твоят Цар иде, Възседнал на осле": 16 Истина, истина ви казвам, слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил. 17 Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате. 18 Не говоря за всички вас; Аз зная кои съм избрал; но това стана, за да се сбъдне писаното: Който яде хляба Ми, той дигна своята пета против Мене. 19 Отсега ви казвам това нещо преди да е станало, та когато стане да повярвате, че съм Аз това, което рекох. 20 Истина, истина ви казвам, който приеме онзи, когото Аз пращам, Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил. 21 Като рече това, Исус се развълнува в духа Си, и заявя, казвайки: Истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде. 22 Учениците се споглеждаха помежду си, недоумявайки за кого говори. 23 А на трапезата един от учениците, когото обичаше Исус, беше се облегал на Исусовото лоно. 24 Затова Симон Петър му кимва и му казва: Кажи ни за кого говори. 25 А той като се обърна така на гърдите на Исуса, каза му: Господи, кой е? 26 Исус отговори: Той е онзи, за когото ще затопя залька и ще му го дам. И тъй, като затопи залька, взема и го подаде на Юда Симонова Искариотски. 27 И тогава подир залька, сатана влезе в него; и така, Исус му каза: Каквото вършиш, върши го по-скоро. 28 А никой от седящите на трапезата не разбра защо му рече това; 29 защото някои мислеха, понеже Юда държеше касата FOOTNOTE (Гръцки: Торбичката или, кутийката.), че Исус му казва: Купи каквото ни трябва за празника, или: Дай нещо на сиромасите. 30 И тъй, като взе залька, веднага излезе; а беше нощ. 31 А когато излезе, Исус казва: Сега се прослави Човешкият Син, и Бог се прослави в Него; 32 и Бог ще Го прослави в Себе Си, и скоро ще Го прослави. 33 Дечица, още малко съм с вас. Ще Ме търсите, и както рекох на юдеите, така и вам казвам сега гдето отивам Аз вие не можете да дойдете. 34 Нова заповед ви давам, да се любите един другиго; както Аз ви възлюбих, така и вие да се любите един другиго. 35 По това ще познат всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си. 36 Симон Петър Му казва: Господи, къде отиваш? Исус отговори:

Където отивам не можеш сега да дойдеш след Мене, но после ще дойдеш. 37 Петър Му казва: Господи, защо да не мога да дойда след Тебе сега? Животът си ще дам за Тебе. 38 Исус отговори: Животът си ли за Мене ще дадеш? Истина, истина ти казвам, петелът няма да е пропял преди да си се отрекъл три пъти от Мене.

14 Да се не смущава сърцето ви; вие вярвате в Бога, вярвайте и Мене. 2 В дома на Отца Ми има много обиталища; ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място. 3 И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, тъй щото гдето съм Аз да бъдете и вие. 4 И вие знаете за къде отивам и пътя [знаете]. 5 Тома Му казва: Господи, не знаем къде отиваш; а как знаем пътя? 6 Исус му казва: Аз съм пътят, и истината, и животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене. 7 Ако бяхте познали Мене, бихте познали и Отца Ми; отсега Го познавате и сте Го видели. 8 Филип Му казва: Господи, покажи ни Отца, и достатъчно ни е. 9 Исус му казва: Толкова време съм с вас и не познаваш ли Ме Филипе? Който е виждал Мене, виждал е Отца; как казваш ти: Покажи ми Отца? 10 Не вярваш ли, че Аз съм в Отца, и че Отец е в Мене? Думите, които Аз ви казвам, не от Себе Си ги говоря; но пребъдващият в Мене Отец върши Своите дела. 11 Вярвайте Ме, че Аз съм в Отца и че Отец е в Мене; или пък вярвайте Ме поради самите дела. 12 Истина, истина ви казвам, който вярва в Мене, делата, които върша Аз, и той ще ги върши; защото Аз отивам при Отца. 13 И каквото и да поискате в Мое име, ще го сторя, за да се прослави Отец в Сина. 14 Ако поискате нещо в Мое име, това ще сторя. 15 Ако Ме любите ще пазите Моите заповеди. 16 И Аз ще поискам от Отца, и Той ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас до века. (aiōn g165) 17 Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото го не вижда нито го познава. Вие го познавате, защото той пребъдва във вас, и във вас ще бъде. 18 Няма да ви оставя сираци; ще дойда при вас. 19 Още малко, и светът няма вече да Ме вижда, а вие Ме виждате; понеже Аз живея и вие ще живеете. 20 В оня ден ще познаете, че Аз съм в Отца Си, и вие в Мене, и Аз във вас. 21 Който има Моите заповеди

и ги пази, той Ме любя; а който Ме любя ще бъде възлюбен от Отца Ми, и Аз ще го възлюбя, и ще явя Себе Си нему. 22 Юда (не Искариотски) му казва: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света? 23 Исус в отговор му рече: Ако Ме любя някой, ще пази учението Ми; и Отец Ми ще го възлюби, и Ние ще дойдем при него и ще направим обиталище у него. 24 Който Ме любя не пази думите Ми; и учението, което слушате, не е Мое, а на Отца, Който Ме е пратил. 25 Това ви изговорих докато още пребъдвам с вас. 26 А Утешителят, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, той ще ви научи на всичко, и ще ви напомни всичко, което съм ви казал. 27 Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз не ви давам както светът дава. Да се не смущава сърцето ви, нито да се бои. 28 Чухте как Аз ви рекох, отивам си, и пак ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали загдето отивам при Отца; защото Отец е по-голям от Мене. 29 И сега ви казах това преди да е станало, та когато стане, да повярвате. 30 Аз няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на [този] свят. Той няма нищо в Мене; 31 но това става, за да познае светът, че Аз любя Отца, и че както Ми е заповядал Отец, така правя. Станете, да си отидем отук.

15 Аз съм истинската лоза, и Отец ми е земеделецът. 2 Всяка пръчка в Мене, която не дава плод, Той я отрязва; и всяка що дава плод, очистя я, за да дава повече плод. 3 Вие сте вече чисти чрез учението, което ви говорих. 4 Пребъдвайте в Мене, и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от самосебе си, ако не остане на лозата, така и вие не можете, ако не пребъдете в Мене. 5 Аз съм лозата, вие сте пръчките; който пребъдва в Мене, и Аз в зения 6 Ако някой не пребъде в Мене, той бива изхвърлен навън като пръчка, и изсъхва; и събират ги та ги хвърлят в огъня, и те изгарят. 7 Ако пребъдете в Мене и думите Ми пребъдат във вас, искайте каквото и да желаете, и ще ви бъде. 8 В това се прославя Отец Ми, да принасяте много плод; и така ще бъдете Мои ученици. 9 Както Отец възлюби Мене, така и Аз възлюбих вас; пребъдвайте в Моята любов. 10 Ако пазите Моите заповеди, ще пребъдвате в любовта Ми, както и

Аз упазих заповедите на Отца Си и пребъдвам в Неговата любов. 11 Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да стане пълна. 12 Това е Моята заповед, да се любите един друг, както Аз ви възлюбих. 13 Никой няма по-голяма любов от това щото да даде живота си за приятелите си. 14 Вие сте Ми приятели, ако вършите онова, което ви заповядвам. 15 Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае що върши Господарят му; а вас наричам приятели, защото ви явявам всичко що съм чул от Отца Си. 16 Вие не избрахте Мене, но Аз избрах вас, и ви определих да излезете в света и да принасяте плод и плодът ви да бъде траен; та каквото и да поискате от Отца в Мое име, да ви даде. 17 Това ви заповядвам да се любите един друг. 18 Ако светът ви мрази, знайте, че Мене преди вас е намразил. 19 Ако бяхте от света, светът щеше да любя своето; а понеже не сте от света, но Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази. 20 Помнете думата, която ви казах, слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мене гониха, и вас ще гонят; ако са упазили Моето учение, и вашето ще пазят. 21 Но всичко това ще ви сторят поради Моето име, защото не познават Онзи, Който Ме е пратил. 22 Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не биха имали; сега, обаче, нямат извинение за греха си. 23 Който мрази Мене, мрази и Отца Ми. 24 Ако не бях сторил между тях делата, който никой друг не е сторил, грях не биха имали; но сега видяха и намразиха и Мене и Отца Ми. 25 Но това става и да се изпълни писаното в закона им слово, Намразиха Ме без причина. 26 А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, той ще свидетелствува за Мене. 27 Но и вие свидетелствувате, защото сте били с Мене отначало.

16 Това ви казах, за да се не съблазните. 2 Ще ви отлъчат от синагогите; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога. 3 И това ще сторят защото не са познали нито Отца, нито Мене. 4 Но Аз ви казах тия неща, та, кога дойде часът им, да помните, че съм ви ги казал. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас; 5 а сега отивам при Онзи, Който

Ме е пратил; и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш? 6 Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви. 7 Обаче Аз ви казвам истината, за вас е по-добре да отида Аз, защото, ако не отида, Утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя. 8 И той, когато дойде, ще обвини света за грях, за правда и за съдба; 9 за грях, защото не вярвате в Мене; 10 за правда, защото отивам при Отца, и няма вече да Ме виждате; 11 а за съдба, защото князът на тоя свят е осъден. 12 Имам още много неща да ви кажа; но не можете да ги понесете сега. 13 А когато дойде онзи, Духът на истината, ще ви упътва на всяка истина; защото няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори, и ще ви извести за идните неща. 14 Той Мене ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява. 15 Всичко, що има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето като взема, ще ви известява. 16 Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите. 17 Затова някои от учениците Му продумаха помежду си: Какво е това що ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите; и това, защото отивам при Отца. 18 И рекоха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво иска да каже. 19 Исус, като разбра, че желаят да Го питат, рече им: Затова ли се запитвате помежду си дето рекоха: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите? 20 Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост. 21 Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът ѝ; а кога роди детенцето, не помни вече тъгата си поради радостта, че се е родил човек на света. 22 И вие, прочее, сега сте на скръб; но Аз пак ще ви видя, и сърцето ви ще се зарадва, и радостта ви никой няма да ви отнеме. 23 И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам, ако поискате нещо от Отца, Той ще ви го даде в Мое име. 24 До сега нищо не сте искали в Мое име; искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна. 25 Това съм ви говорил с притчи. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца. 26 В оня ден ще искате в Мое име; и не ви казвам, че Аз ще поискам

от Отца за вас; 27 защото сам Отец ви любя, понеже вие възлюбихте Мене и повярвахте, че аз от Отца излязох. 28 Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца. 29 Казват учениците Му: Ето, сега ясно говориш, и никаква притча не казваш. 30 Сега сме уверени, че Ти всичко знаеш, и няма нужда да Те пита някой, за да му отговаряш. По това вярваме, че си излязъл от Бога. 31 Исус им отговори: Сега ли вярвате? 32 Ето, настана час, даже дошъл е, да се разпръснете всеки при своите си, и Мене да оставите сам; обаче не съм сам, защото Отец е с Мене. 33 Това ви казах, за да имате в Мене мир. В света имате скръб; но дерзайте аз победих света.

17 Това като изговори Исус, дигна очите си към небето, и рече: Отче настана часът; прослави Сина Си, за да Те прослави и Сина Ти, 2 според както си Му дал власт над всяка твар да даде вечен живот на всички, които си Му дал. (aiðnios g166) 3 А това е вечен живот, да познаят Тебе, единия истинен Бог, и Исуса Христа, Когото си изпратил. (aiðnios g166) 4 аз те прославих на земята, като свърших делото, което Ти Ми даде да върша. 5 И сега прослави Ме, Отче, у Себе Си със славата, която имах у Тебе преди създанието на света. 6 Изявих името Ти на хората, които Ми даде от света. Те бяха Твои, и Ти ги даде на Мене, и те упазиха Твоето слово. 7 Сега знаят, че всичко, което си Ми дал е от Тебе; 8 защото думите, които Ми даде Ти, аз ги предадох на тях, и те ги приеха; и наистина знаят че, от Тебе излязох, и вярват, че Ти си Ме пратил. 9 аз за тях се моля; не се моля за света, а за тях, които си Ми дал, защото са Твои. 10 И всичко Мое е Твое, Твоето Мое, и аз се прославям в тях. 11 Не съм вече на света, а тия са на света, и аз ида при Тебе, Отче свети, опази в името Си тия, които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние. 12 Докато бях с тях, аз пазех в Твоето име тия, които Ми даде; упазих ги, и нито един от тях не погина, освен сина на погибелта, за да се изпълни писанието. 13 А сега ида при тебе; но догдето съм още на света казвам това, за да имат Моята радост пълна в себе си. 14 аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и аз не съм от него. 15 Не се моля да ги вземеш от света, но да

ги пазиш от лукавия. 16 Те не са от света както и аз не съм от света. 17 Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина. 18 Както Ти прати Мене в света, така и аз пратих тях в света; 19 и заради тях аз освещавам Себе Си, за да бъдат и те осветени чрез истината. 20 И не само за тях се моля, но и за ония, които биха повярвали в Мене чрез тяхното учение, 21 да бъдат всички едно; както Ти Отче, си в Мене и аз в Тебе, тъй и те да бъдат в нас, за да повярва светът, че Ти си Ме пратил. 22 И славата, която Ти Ми даде, аз я дадох на тях; за да бъдат едно, както и Ние сме едно; 23 аз в тях, и Ти в Мене, за да бъдат свършени в единство; за да познае светът, че Ти си Ме пратил, и си възлюбил тях както си възлюбил и Мене. 24 Отче, желая гдето съм аз, да бъдат с Мене и тия, които FOOTNOTE (Гръцки: Каквото.) си Ми дал, за да гледат Моята слава, която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света. 25 Отче праведни, светът не Те е познал, но аз Те познах; и тия познаха, че Ти си Ме пратил. 26 И явих им Твоето име, и ще явя, та любовта, с която си Ме възлюбил, да бъде в тях и аз в тях.

18 Като изговори това, Исус излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон, гдето имаше градина, в която влезе Той и учениците Му. 2 А и Юда, който Го предаваше, знаеше това място; защото Исус често се събираше там с учениците Си. 3 И тъй, Юда като взе една чета войници и служители от главните свещеници и фарисеите, дойде там с фенери, факли и оръжия. 4 А Исус като знаеше всичко, което щеше да Го сполети, излезе и им рече: Кого търсите? 5 Отговориха Му: Исуса Назарянина. Исус им каза: аз съм. С тях стоеше и Юда, който Го предаваше. 6 И когато им каза: аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята. 7 Пак ги попита: Кого търсите? А те рекоха: Исуса Назарянина. 8 Исус отговори: Рекох ви, че съм аз; прочее, ако Мене търсите, оставете тия да си отидат; 9 (за да се изпълни думата казана от Него: От тия, които си Ми дал, ни един не изгубих). 10 А Симон Петър, като имаше нож, измъкна го, удари слугата на първосвещеника, и му отсече дясното ухо; а името на слугата беше Малх. 11 Тогава Исус рече на Петра: Тури ножа

в ножницата. Чашата, която ми даде Отец, да я не пия ли? **12** И тъй, четата, хилядникът и юдейските служители хванаха Исуса и Го вързаха. **13** И заведоха Го първо при Анна; защото той беше тъст на Каиафа, който беше първосвещеник през тая година. **14** А Каиафа, беше онзи, който беше съветвал юдеите, че е по-добре един човек да загине за людете. **15** И подир Исуса вървяха Симон Петър и един друг ученик; и този ученик, като беше познат на първосвещеника, влезе с Исуса в двора на първосвещеника. **16** А Петър стоеше вън до вратата; и тъй другият ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе та каза на вратарката и въведе Петра. **17** И слугинята вратарка казва на Петра: И ти ли си от учениците на Този човек? Той казва: Не съм. **18** А слугите и служителите бяха наклали огън, защото беше студено, и стояха та се грееха; а и Петър стоеше с тях и се грееше. **19** А първосвещеникът попита Исуса за учениците Му и за учението Му. **20** Исус му отговори: Аз говорих явно на света, винаги поучавах в синагогите и в храма, (дето всички юдеи се събират, и нищо не съм говорил скришно. **21** Защо питаш Мене? питай ония, които са ме слушали, какво съм им говорил; ето, те знаят що съм казвал. **22** Когато рече това, един от служителите, който стоеше наблизо, удари плесница на Исуса и рече: Така ли отговаряш на първосвещеника? **23** Исус му отговори: Ако съм продумал нещо зло, покажи злото; но ако добро, защо ме биеш? **24** Анна, прочее, Го прати вързан при първосвещеника Каиафа. **25** А Симон Петър стоеше и се грееше; и рекоха му: Не си ли и ти от Неговите ученици? Той отрече казвайки: Не съм. **26** Един от слугите на първосвещеника? **27** И Петър пак се отрече; и на часа изпя петел. **28** Тогава поведоха Исуса от Каиафа в преторията; а беше рано. Но сами те не влязоха в преторията, за да се не осквернят, та да могат да ядат пасхата. **29** Затова Пилат излезе при тях и каза: В какво обвинявате Тоя човек? **30** В отговор му рекоха: Ако не беше Той злодеец, не щяхме да Го предадем на тебе. **31** А Пилат им рече: Вземете Го вие и Го съдете според вашия закон. Юдеите му рекоха: Нам не е позволено да умъртвим никого, **32** (за да се изпълни думата, която рече Исус, като означаваше с каква смърт щеше да умре). **33** И тъй, Пилат пак

влезе в преторията, повика Исуса и му каза: Ти юдейски Цар ли си? **34** Исус отговори: От себе си ли казваш това, или други са ти говорили за Мене? **35** Пилат отговори: Че аз юдеин ли съм? Твоят народ и главните свещеници Те предадоха на мене. Какво си сторил? **36** Исус отговори: Моето царство не е от този свят; ако беше царството Ми от този свят, служителите Ми щяха да се борят да не бъда предаден на юдеите. А сега царството Ми не е оттук. **37** Затова Пилат Му каза: Тогава, Ти цар ли си? Исус отговори: Ти право казваш, защото Аз съм цар. Аз за това се родих, и за това дойдох на света, да свидетелствувам за истината. Всеки, който е от истината, слуша Моя глас. **38** Пилат Му каза: Що е истина? И като рече това, пак излезе при юдеите и каза им: Аз не намирам никаква вина в него. **39** А у вас има обичай да ви пушам по един на пасхата; желаете ли, прочее, да ви пусна юдейския цар? **40** Тогава те пак закрепяха, казвайки: Не Тоя, но Варава. А Варава беше разбойник.

19 Тогава Пилат взе Исуса и го би. **2** И войниците сплетоха венец от тръни, наложиха го на главата Му, и като Му облякоха моравата дреха, **3** приближиха се при Него и казваха: Здравей, царю юдейски! и удряха Му плесници. **4** Тогава Пилат пак излезе вън и каза им: Ето, извеждам ви Го вън за да познаете, че не намирам никаква вина в Него. **5** Исус, прочее, излезе вън носещ трънения венец и моравата дреха. Пилат им казва: Ето човекът! **6** А като Го видяха главните свещеници и служители извикаха, казвайки: Разпни Го! разпни Го! Пилат им каза: Вземете Го вие и разпнете Го; защото аз не намирам вина в Него. **7** Юдеите му отговориха: Ние си имаме закон и по тоя закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божий Син. **8** А Пилат, като чу тая дума още повече се уплаши. **9** И пак влезе в преторията и каза на Исуса: Ти от къде си? А Исус не му даде отговор. **10** Затова Пилат Му казва: На мене ли не говориш? Не знаеш ли че имам власт да Те пусна, и имам власт да Те разпна? **11** Исус му отговори: Ти не би имал никаква власт над Мене, ако не бе ти дадено от горе; затова, по-голям грях има оня, който Ме предаде на тебе. **12** Поради това Пилат търсеше начин да Го пусне; юдеите, обаче, викаха, казвайки:

Ако пуснеш Тогова, не си Кесарев приятел; всеки, който прави себе си цар, е противник на Кесаря. **13** А Пилат, като чу тия думи, изведе Исуса вън и седна на съдийския стол, на мястото наречено каменно настлание, а по еврейски, Гавата. **14** Беше денят на приготвление за пасхата, около шестия час; и той казва на юдеите: Ето вашият цар! **15** А те извикаха: Махни Го! махни! разпни Го! Пилат им казва: Вашият цар ли да разпна? Главните свещеници отговориха: Нямаме друг цар освен Кесаря. **16** Затова той им Го предаде да бъде разпнат. **17** И така, взеха Исуса; и Той сам носейки кръста Си излезе; и дойде на мястото наречено Лобно, което по еврейски се казва Голгота. **18** Гдето Го разпнаха, и с Него други двама, от едната и от другата страна, а Исуса посред. **19** А Пилат написа и надпис, който постави над Него на кръста. А писаното бе: Исус Назарянин, юдейският цар. **20** Тоя надпис прочетоха мнозина от юдеите, защото мястото гдето разпнаха Исуса беше близо до града, и написаното бе на еврейски, на латински и на гръцки. **21** А юдейските главни свещеници казаха на Пилата: Недей писа: юдейски цар, но - Самозваният юдейски цар. **22** Пилат отговори: Каквото писах, писах. **23** А войниците като разпнаха Исуса, взеха дрехите Му и ги разделиха на четири дяла, на всеки войник по един дял; взеха и дрехата. А дрехата не беше шита, а изтъкана цяла от горе до долу; **24** затова те рекоха помежду си: Да не я раздираме, а да хвърлим жребие за нея чия да бъде; за да се изпълни написаното, което казва: - "Разделиха си дрехите Ми, И за облеклото Ми хвърлиха жребие". Войниците, прочее, сториха това. **25** А при кръста на Исуса стояха майка Му, и сестрата на майка Му, Мария Клеопова и Мария Магдалина. **26** А Исус, като видя майка Си и ученика, когото обичаше, който стоеше близо, каза на майка Си: Жено, ето син ти! **27** После каза на ученика: Ето майка ти! И от онзи час ученикът я прибра у дома си. **28** След това, Исус, като знаеше, че всичко вече е свършено, за да се сбъдне писанието рече: Жаден съм. **29** А като беше сложен там съд пълен с оцет, натъкнаха на испопа тръст една гъба натопена в оцет, и я поднесоха до устата Му. **30** А Исус като прие оцета рече: Свърши се, и наведе глава, и предаде дух. **31**

И понеже беше Приготовителният ден, то, за да не останат телата на кръста в съботата, (защото оная събота беше голям ден), юдеите помолиха Пилата да им се пребият пицялите, и да ги дигнат оттам. **32** Затова дойдоха войниците и пребиха пицялите на единия и на другия, които бяха разпнати с Исуса. **33** Но когато дойдоха при Исуса и Го видяха вече умрял не Му пребиха пицялите. **34** Обаче, един от войниците прободе с копие ребрата Му; и веднага изтече кръв и вода. **35** И тоя, който видя, свидетелствува за това, и неговото свидетелство е вярно; и той знае, че говори истината, за да повярвате и вие. **36** Защото това стана, за да се изпълни написаното: Кост Негова няма да се строши; **37** и пак на друго място писанието казва: Ще погледнат на Него, Когото прободоха. **38** След това, Иосиф от Ариматея, който беше Исусов ученик, но таен, поради страха от юдеите, помоли Пилата да му позволи да вземе Исусовото тяло; и Пилат позволи. Той, прочее, дойде та вдигна тялото Му. **39** Дойде и Никодим, който бе дохождал изпърво при Него нощем, и донесе около сто литри смес от смирна и алой. **40** И тъй, взеха Исусовото тяло и Го обвиха в плащаница с ароматите, според юдейския обичай на погребване. **41** А на мястото, гдето бе разпнат, имаше градина, и в градината нов гроб, в който още никой не бе полаган. **42** Там, прочее, положиха Исуса поради юдейския Приготвителен ден; защото гробът беше наблиз.

20 В първия ден на седмицата Мария Магдалина дохожда на гроба сутринта, като беше още тъмно, и вижда, че камъкът е дигнат от гроба. **2** Затова се затича и дохожда при Симона Петра и при другия ученик, когото обичаше Исус, и им казва: Дигнали Господа от гроба, и не знаем где са Го положили. **3** И тъй, Петър и другият ученик излязоха и отиваха на гроба; **4** И двамата тичаха заедно, но другият ученик надвари Петра и стигна пръв на гроба. **5** И като надникна, видя плащаниците сложени, но не влезе вътре. **6** След него дойде Симон Петър и влезе в гроба; видя плащаниците сложени, **7** и кърпата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място. **8** Тогава влезе другият ученик, който пръв стигна на гроба; и видя и повярва. **9** Защото още не бяха разбрали писанието, че

Той трябваше да възкръсне от мъртвите. **10** И тъй, учениците се върнаха пак у тях си. **11** А Мария стоеше до гроба отвън и плачеше; и така, като плачеше надникна в гроба, **12** и вижда два ангела в бели дрехи седнали там гдето бе лежало Исусовото тяло, един откъм главата, и един откъм нозете. **13** И те - казват: Жено, защо плачеш? Казва им: Защото дигнали Господа мой, и не знам где са Го положили. **14** Като рече това, тя се обърна назад и видя Исуса, че стои, но не позна, че беше Исус. **15** Казва - Исус: Жено защо плачеш? кого търсиш? Тя, като мислеше, че е градинарят, казва Му: Господине, ако ти си го изнесъл, кажи ми где си Го положил, и аз ще Го дигна. **16** Казва - Исус: Марийо! Тя се обърна и Му рече на еврейски: Равуни! което значи, Учителю! **17** Казва - Исус: Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Оца; но иди при братята Ми и кажи им: Възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог. **18** Мария Магдалина дохожда и известява на учениците, че видяла Господа, и че Той - казал това. **19** А вечерта на същия ден, първия на седмицата, когато вратата на стаята, гдето бяха учениците, беше заключена поради страха от юдеите, Исус дойде, застана посред, и каза им: Мир вам! **20** И като рече това, показва им ръцете и ребрата Си. И зарадваха се учениците като видяха Господа. **21** И Исус пак им рече: Мир вам! Както Отец изпрати Мене, така и Аз изпращам вас. **22** И като рече това, духна върху тях и им каза: Приемете Светия Дух. **23** На които простите греховете, простени им са, на които задържите задържани са. **24** А Тома, един от дванадесетте наречен Близнак, не беше с тях, когато дохожда Исус. **25** Затова другите ученици му казаха: Видяхме Господа. А той им рече: Ако не видя на ръцете Му раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам. **26** И подир осем дни учениците Му пак бяха вътре, и Тома с тях. А Исус дохожда, като беше заключена вратата, застана напред, и рече: Мир вам! **27** Тогава каза на Тома: Дай си пръста тука и виж ръцете Ми, и дай ръката си и тури я в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ. **28** Тома в отговор Му рече: Господ мой и Бог мой! **29** Исус му казва: Понеже Ме видя, [Томо], ти повярва,

блажени ония, които, без да видят, са повярвали. **30** А Исус извърши пред учениците още много други знамения, които не са вписани в тая книга. **31** А тия са написани за да повярвате, че Исус е Христос, Божият Син, и, като вярвате, да имате живот в Неговото име.

21 Подир това Исус пак се яви на учениците на Тивериадското езеро; и ето как им се яви: **2** там бяха заедно Симон Петър, Тома наречен Близнак, Натанаил от Кана галилейска, Заведеевите синове, и други двама от учениците Му. **3** Симон Петър им казва: Отивам да ловя риба. Казват му: Ще дойдем и ние с тебе. Излязоха и се качиха на ладията; и през оная нощ не уловиха нищо. **4** А като се разсъмваше вече Исус застана на брега; учениците, обаче, не познаха, че е Исус. **5** Исус им казва: Момчета, имате ли нещо за ядене? Отговориха Му: Нямаме. **6** А Той им рече: Хвърлете мрежата отдясно на ладията и ще намерите. Те, прочее, хвърлиха; и вече не можах да я извлекат поради многото риби. **7** Тогава оня ученик, когото обичаше Исус, казва на Петра: Господ е. А Симон Петър, като чу, че бил Господ, препаса си връхната дреха (защото беше гол) и се хвърли в езерото. **8** А другите ученици дойдоха в ладията, (защото не бяха далеч от сушата, на около двеста лакти), и влачеха мрежата с рибата. **9** И като излязоха на сушата, видяха жаравата положена, и риба турена на нея и хляб. **10** Ису зяя **11** Затова Симон Петър се качи на ладията та извлече мрежата на сушата, пълна с едри риби на брой сто и петдесет и три; и при все, че бяха толкова, мрежата не се съдра. **12** Исус им казва: Дойдете да закусите. (И никой от учениците не смееше да го попита: Ти Кой си? понеже знаеха че е Господ). **13** Дохожда Исус, взема хляба, и им дава, също и рибата. **14** Това беше вече трети път как Исус се яви на учениците след като възкръсна от мъртвите. **15** А като позакусиха, Исус казва на Симона Петра: Симоне Ионов, любиш ли Ме повече отколкото Ме любят тия? Казва Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му казва: Паси агънцата Ми. **16** Пак му каза втори път: Симоне Ионов, любиш ли Ме? Казва Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му казва: Паси овцете Ми. **17** Казва му

трети път: Симоне Ионов, Обичаш ли Ме? Петър се наскърби за гдето трети път му рече: Обичаш ли Ме? и Му рече: Господи, Ти всичко знаеш, Ти знаеш, че Те обичам. Исус му казва: Паси овцете Ми. 18 Истина, истина ти казвам, когато беше помлад, ти сам се опасваше и ходеше където си щеше; но когато остарееш ще простреш ръцете си, и друг ще те опасва, и ще те води където не щеш. 19 А това рече като означаваше с каква смърт Петър щеше да прослави Бога. И като рече това казва му: Върви след Мене. 20 Петър обръщайки се вижда, че иде подире му ученикът, когото обичаше Исус, този, който на вечерята се обърна на гърдите Му и каза: Господи, кой е този, който ще те предаде? 21 Него, прочее, като видя, Петър казва на Исуса, Господи, а на този какво ще стане? 22 Исус му казва: Ако искам да остане той докле дойда, тебе що ти е? Ти върви след Мене. 23 И така, разнесе се между братята тази дума, че този ученик нямаше да умре. Исус, обаче, не му рече, че няма да умре, но: Ако искам да остане той докле дойда, тебе що ти е? 24 Този е ученикът, който свидетелствува за тия неща, който и написа тия неща; и знаем, че неговото свидетелство е истинно. 25 Има още и много други дела, които извърши Исус; но ако се напишеха едно по едно, струва ми се, че цял свят не щеше да побере написаните книги. [Амин].

Деяния

1 Първата повест, написах, о Теофиле, за всичко
що Исус вършеше и учеше, откак почна
до деня, когато се възнесе, след като даде чрез
Светия Дух заповеди на апостолите, които беше
избрал; **2** на които и представи себе си жив след
страданието си с много верни доказателства,
като им се явяваше през четиридесет дена и
им говореше за Божието царство. **3** И като
се събираше с тях, заръча им да не напускат
Ерусалим, но да чакат обещаното от Отца, за
което, каза той, чухте от мене. **4** Защото Йоан е
кръщавал с вода; а вие ще бъдете кръстени със
Светия Дух не след много дни. **5** И тъй, веднъж,
като се събраха, те го питаха, казвайки: Господи,
сега ли, ще възвърнеш на Израила царството?
6 А той рече: Не с за вас да знаете години или
времена, които Отец е положил в собствената
си власт. **7** Но ще приемете сила, когато дойде
върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели
за мене както в Ерусалим, тъй и в цяла Юдея и
Самария, и до края на земята; **8** И като изрече
това, и те го гледаха, той се възнесе, и облак го
прие от погледа им. **9** И като се взираха към
небето, когато възлизаше, ето, двама човека в
бели дрехи застанаха при тях, **10** които и рекоха:
Галилеяни, защо стоите та гледате към небето
тоя Исус, който се възнесе от вас на небето, така
ще дойде както го видяхте да отива на небето.
11 Тогава те се върнаха в Ерусалим от хълма,
наречен Елеонски, който е близо до Ерусалим,
на разстояние един съботен ден път. **12** И когато
влязоха в града, качиха се в Горната стая, дето
живееха Петър и Йоан, Яков и Андрей: Филип и
Тома, Вартоломей и Матей, Яков Алфеев и Симон
Зилот, и Юда Яковов. **13** Всички тия единодушно
бяха в постоянна молитва, [и моление], с някои
жени и Мария, майката на Исуса, и с братята му.
14 През тия дни Петър стана посред братята, (а
имаше събрано множество около сто и двадесет
души), и рече: **15** Братя, трябваше да се изпълни
написаното, което Светият Дух предсказа чрез
Давидовите уста за Юда, който стана водител
на тия, които хванаха Исуса. **16** Защото той се
числеше между нас, и получи дял в това служение.

17 Той, прочее, придоби нива от заплатата на
своята неправда; и като падна стремглав, пукна
се през сред, и всичките му черва изтекоха. **18**
И това стана известно на всичките Ерусалимски
жители, така щото тая нива се именува по езика
им Акелдама, сиреч, кръвната нива. **19** Защото
е писано в книгата на Псалмите: - "Жилището
му да запустее, И да няма кой да живее в него;
"Друг нека вземе чина му". **20** И тъй, от човеците,
които дружиха с нас през всичкото време, когато
Господ Исус влизаше и излизаше м е ж д у нас, **21**
като почна от времето, когато Йоан кръщаваше
и следва до деня, когато се възнесе от нас,
един от тях трябва да стане свидетел с нас на
възкресението му. **22** И така, поставиха сред
двама, Йосифа наречен Варсава, чието презиме
бе Юст, и Матия. **23** И помолиха се, казвайки: Ти,
Господи, сърцеведец на всички, покажи оногова от
тия двама, когото си избрал **24** да вземе мястото в
това служение и апостолството, от което отстъпи
Юда, за да отиде на своето място. **25** И хвърлиха
жребие за тях, и жребието падна на Матия; и той
се причисли към единадесетте апостоли.

2 О Фригия и Памфилия, от Египет и ония
страни от Ливия, които граничат с Киринея, и
посетители от Рим **3** О Слънцето, ще се превърне
в тъмнина, И луната в кръв, Преди да дойде
великият И бележит ден Господен. **4** О И тъй,
понеже беше пророк, и знаеше, че Бог с клетва
му се обеща, че от плода на неговите чресла
[по плът ще въздигне Христа, да го] постави на
престола му, **5** И те всички се изпълниха със
Светия Дух, и почнаха да говорят чужди езици,
според както Духът им даваше способност да
говорят. **6** А тогава престоявах в Ерусалим юдеи,
благочестиви човеци, от всеки народ под небето.
7 И като се чу тоя шум, една навалица се събра; и
смутиха се, защото всеки един ги слушаше: да
говорят на неговия език. **8** И всички, смаяни и
зачудени, си думаха: Ето, всички тия, които говорят,
не са ли Галилеяни? **9** Тогава както ги слушаше да
говорят всеки на собствения наш език, в който сме
родени? **10** Партяни, Мидяни и Еламити и жители
от Месопотамия, от Юдея и Кападокия Понт и
Азия, **11** критяни и араби слушахме ги да говорят

по нашите езици за великите Божии дела. 12 И те всички се смаяха, и в недоумението си думаша един на друг: Какво значи това? 13 А други им се присмиваха, казвайки: Те са се напили със сладко вино. 14 А Петър, като се изправи с единадесетте, издигна гласа си и им проговори, казвайки: юдеи и всички вие, които живеете в Ерусалим, нека ви стане знайно това, и внимавайте в моите думи. 15 Защото тия не са пияни, както вие мислите, понеже е едвам третия час на деня; 16 но това е казаното чрез пророк Йоила: 17 "И в последните дни, казва Бог, Ще излея от Духа си на всяка твар; И синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, Юношите ви ще виждат видения, И старците ви ще сънуват сънища; 18 Още и на слугите си и на слугините си ще изливам от Духа си в ония дни, и ще пророкуват. 19 И ще покажа чудеса на небето горе, И знамения на земята долу, Кръв, и огън, и пара от дим; 21 И всеки, който призове името Господне, ще се спаси". 22 Израиляни, послушайте тия думи: Исуса Назарянина, мъж засвидетелствуван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса, и знамения, които Бог извърши чрез него посред вас, както сами вие знаете, 23 него, предаден според определената Божия воля и предумание, вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконници; 24 когато Бог възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно да бъде държан той от нея. 25 Защото Давид казва за него: "Винаги гледах Господа пред себе си; Понеже той е отъясно ми, за да се не поклатя; 26 Затова се зарадва сърцето ми, и развесели се езикът ми, А още и плътта ми ще престоява в надежда; 27 Защото няма да оставиш душата ми в ада, нито, ще допуснеш твоя светия да види изтление. (Hades g86) 28 Изявил си ми пътищата на живота; в присъствието си, ще ме изпълниш с веселба." 29 Братя, мога да ви кажа свободно за Патриарха Давида, че и умря и биде погребан, и гробът му е у нас до тоя ден. 31 той предвиждаше това, говори за възкресението на Христа, че нито той беше оставен в ада, нито плътта му видя изтление. (Hades g86) 32 Тогова Исуса Бог възкреси, на което ние всинца сме свидетели. 33 И тъй, като се възвиси до Божията десница, и взе от Отца обещания Свети Дух, той

изля това, което виждате и чуете. 34 Защото Давид не се е възнесъл на небесата; но сам той каза: "Рече Господ на моя Господ: Седи отъясно ми, 35 Докле положи враговете ти за твое подножие"., 36 И тъй, нека знае добре целият Израилев дом, че тогава Исуса, когото вие разпнахте, него Бог е направил и Господ и Помазаник. 37 Като чува това, те, ужилени в сърцата си, рекоха на Петър и на другите апостоли: Какво да сторим братя? 38 А Петър им рече: Покайте се, и всеки от вас нека се кръсти в името Исус Христово за прощение на греховете ви; и ще приемете тоя дар, Светия Дух. 39 Защото на вас е обещанието и на чадата ви, и на всички далечни, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при себе си. 40 И с много други думи заявяваше и ги увещаваеше, казвайки: Избавете се от това изпорочено поколение. 41 И тъй, тия, които приеха поучението му, се покръстиха; и в същия ден се прибавиха около три хиляди души. 42 И те постоянностваха в поучението на апостолите, в общението, в преломяването на хляба, и в молитвите. 43 И страх обзе всяка душа; и много чудеса и знамения ставаха чрез апостолите. 44 И всичките вярващи бяха заедно, и имаха всичко общо; 45 и продаваха стоката и имота си, и разподеляха парите на всички, според нуждата на всекиго. 46 И всеки ден прекарваха единодушно в храма, и разчупваха хляб по къщите си, и приемаха храна с радост и простосърдечие, 47 като хвалеха Бога, и печелеха благоволения на всичките люде. А Господ всеки ден прибавяше на църквата ония, които се спасяваха.

3 О и познаха го, че беше същия, който седеше за милостиня при Красната порта на храма; и изпълниха се с очудване и удивление за това, което бе станало с него. 2 О и той да ви изпрати определения за вас Христа Исуса, 3 Той, като видя Петра и Йоана, когато щяха да влязат в храма, попроси да му се даде милостиня. 4 А Петър, с Йоана, се взря в него и рече: Погледни ни. 5 И той внимаваше на тях, като очакваше да получи нещо от тях. 6 Но Петър рече: Сребро и злато аз нямам; но каквото имам това ти давам; в името на Исуса Христа Назарянина, [стани и] ходи. 7 И като го хвана за дясната ръка, дигна го

и начаса нозете и глезените му добиха сила. **8** И той, като скочи, изправи се и проходи; и влезе с тях в храма та ходеше и скачаше и славеше Бога. **9** И всичките люде го видяха да ходи и да слави Бога, **10** и познаха го, че беше същият, който седеше за милостия при Красната порта на храма; и изпълниха се с учудване и удивление за това, което беше станало с него. **11** И понеже [изцеленият куц] човек се държеше за Петра и Йоана, то всичките люде смаяни се стекоха при тях в тъй нареченият Соломонов Трем. **12** А Петър като видя това, проговори на людето: Израиляни, защо се чудите за тоя човек? или защо се взираете на нас като че от своя сила или благочестие сме го направили да ходи? **13** Бог Авраамов, Исааков, и Яковов, Бог на бащите ни, прослави служителя си Исуса, когото вие предадохте, и от когото се отрекохте пред Пилата, когато той бе решил да го пусне. **14** Но вие се отрекохте от Светия и праведния, и, като поискахте да ви се пусне един убиец, **15** убихте Началника на живота. Но Бог го възкреси от мъртвите, за което ние сме свидетели. **16** И на основание на вяра в името му, неговото име укрепи тогава, когото гледате и познавате; да! тая вяра, която е чрез него, му даде пред всички вас това съвършено здраве. **17** И сега, братя, аз зная, че вие, както и началниците ви, сторихте това от незнание. **18** Но Бог по тоя начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките пророци, че неговият Христос ще пострада. **19** Затова, покайте се и обърнете се, за да се заличат греховете ви, та да дойдат освежителни времена от лицето на Господа, **20** и Той да ви изпрати определения за вас Христа Исуса, **21** когото трябва да приемат небесата до времето когато ще се възстанови всичко, за което е говорил Бог от века чрез устата на светите си пророци. (aion g165) **22** Защото Моисей е казал, "Господ Бог ще ви въздигне от братята ви пророк, както въздигна мене; него слушайте във всичко каквото би ви рекъл; **23** и всяка душа, която не би послушала тоя пророк, ще бъде изтребена от людето". **24** И всичките пророци от Самуила и насетне, колцина са говорили, и те са известили за тия дни. **25** Вие сте потомци на пророците, и наследници на завета; който Бог направи с бащите

ви когато каза на Авраама, "В твоето потомство ще се благословят всички земни племена". **26** Бог, като възкреси Служителя си, първом до вас го изпрати за да ви благослови, като отвърща всеки от вас от нечестието ви.

4 И когато те още говореха на людето, свещениците и началникът на храмовата стража и Садукеите надойдоха върху тях, **2** възмутени задето те поучаваха людето и проповядваха, в лицето на Исуса, възкресението на мъртвите. **3** И тъй, туриха ръце на тях и поставиха ги под стража за утрешния ден, защото беше вече привечер. **4** А мнозина от тия, които чуха словото, повярваха; и числото на повярвалите мъже стигна до пет хиляди. **5** И на утрешния ден се събраха в Ерусалим началниците им, Старейшините, и книжниците; **6** и първосвещеникът Анна, и Каиафа, Йоан, Александър и всички които бяха от първосвещеническият род. **7** И като поставиха Петра и Йоана наред, питаха ги: С каква сила, или в кое име, извършихте това? **8** Тогава Петър, изпълнен със Светия Дух, им рече: Началници народни и Старейшини, **9** ако ни изпитвате днес за едно благодение сторено на немоощен човек, чрез какво биде той изцелен, **10** да знаете всички вие и всичките Израилеви люде, че чрез името на Исуса Христа Назарянина, когото вие разпнахте, когото Бог възкреси от мъртвите, чрез това име тоя човек стои пред вас здрав. **11** Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на къгъла. **12** И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име дадено между човеците, чрез което трябва да се спасим. **13** А те, като гледаха с дързост на Петра и Йоана и бяха вече забележили, че са неграмотни и неучени човеци, чудеха се; и познаха, че са били с Исуса. **14** А като видяха изцеления човек стоящ с тях, нямаха какво да противоречат. **15** Затова, като им заповядаха да излязат вън от синедриона, съвещаваха се помежду си, казвайки: **16** Какво да сторим на тия човеци, защото на всичките Ерусалимски жители е известно, че бележито знамение стана чрез тях и не можем да го опровергаем. **17** Но, за да се не разнася повече между людето, нека ги заплашим, та да не говорят вече никому в това име. **18** прочее, те ги повикаха та им заръчаха да

не говорят никак, нито да поучават в Исусовото име. 19 А Петър и Йоан в отговор им рекоха: Право ли е пред Бога да слушаме вас, а не Бог, разсъдете; 20 Защото ние не можем да не говорим това що сме видели и чули. 21 А те, като ги заплашиха изново, пуснаха ги, понеже не знаеха как да ги накажат, поради хората; защото всички славеха Бога за станалото. 22 Защото човекът, над когото се извърши това чудо на изцеление, беше на повече от четиридесет години. 23 И когато ги пуснаха, те дойдоха при своите си та известиха всичко що им рекоха първосвещениците и старейшините. 24 А те като чуха, издигнаха единодушно глас към Бога и рекоха: Владико, ти си Бог, който си направил небето, земята, морето, и всичко що е в тях, 25 ти чрез Светия Дух, говорещ чрез устата на слугата ти, баща на Давида, си рекъл: "Защо се разярявах народите, и хората намислюваха суети? 26 Опълчавах се земните царе, И управниците се събираха заедно, против Господа и против неговия Помазаник". 27 Защото наистина и Ирод и Понтийски Пилат, с езичниците и израилевите хора, се събраха в тоя град против твоя свят Служител Исуса, когото си помазал, 28 за да извършат всичко що твоята ръка и твоята воля са определили да стане. 29 И сега, Господи, погледни на техните заплашвания, и дай на своите слуги да говорят твоето слово с пълна дързост. 30 докато ти простираш ръката си за да изцеляваш и да стават знамения и чудеса чрез името на твоя свет служител Исуса. 31 И като се помолиха, потресе се мястото дето бяха събрани, и всички се изпълниха със Светия Дух, и с дързост говореха Божието слово. 32 А множеството на повярвалите имаше едно сърце и душа; и ни един от тях не казваше, че нещо от имота му е негово, но всичко им беше общо. 33 И апостолите с голяма сила свидетелствуваха за възкресението на Господа Исуса; и голяма благодат почиваше над всички тях. 34 Па и никой от тях не беше в лишние, защото всички, които бяха стопани на ниви или, на къщи, продаваха ги, и донасяха цената на продаденото, 35 и слагаха я при нозете на апостолите; и раздаваше се на всекиго според колкото имаше нужда. 36 Така Йосиф, наречен от апостолите Варава (което значи син на увещание),

Левит, родом Кипрянин, 37 като имаше земя, продаде я, и донесе парите та ги сложи пред нозете на апостолите.

5 А някой си човек на име Анания, с жена си Сапфира, продаде имот, 2 и задържа нещо от цената, със знанието и на жена си и донесе една част и я сложи пред нозете на апостолите. 3 А Петър, рече: Анание, защо изпълни Сатана сърцето ти, да излъжеш Светия Дух и да задържиш от цената на нивата? 4 Додето стоеше непродадена не беше ли твоя? И след като се не бяха ли патите в твоя власт? Защо си намислил това нещо в сърцето си? Не си излъгал човеци, но Бога. 5 И Анания, като слушаше тия думи, падна и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това. 6 И по-младите мъже станаха, обвиха го, и го изнесоха па го погребяха. 7 И като се минаха около три часа; влезе и жена му без да знае за станалото. 8 И Петър я попита: Каж ми, за толкова ли продадохте нивата? И тя рече за толкова. 9 А Петър и рече: защо се съгласихте да изкусите Господния Дух? Ето нозете на тия, които погребяха мъжа ти, са на вратата, и ще изнесат и тебе. 10 И тя начаса падна до нозете му и издъхна; а момците като влязоха, намериха я мъртва и изнесоха я та я погребяха до мъжа й. 11 И голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това. 12 И чрез ръцете на апостолите ставаха много знамения и чудеса между хората, [и те всички бяха единодушни в Соломоновия Трим; 13 а от другите никой не смееше да се присъедини към тях; хората обаче ги величаеха; 14 и още по-голямо множество повярвали в Господа мъже и жени се прибавяха], 15 така щото даже изнасяха болните по улиците и ги слагаха на постелки и на легла, та, като заминаваше Петър, поне сянката му да засегне някого от тях. 16 Събираше се още и множество от градовете около Ерусалим та носеха болни и измъчваните от нечисти духове и всички се изцеляваха. 17 Тогава станаха първосвещеникът и всички, които бяха с него, съставляващи Садукейската Секта, та изпълнени със завист, 18 туриха ръце на апостолите и положили ги в тъмница. 19 Но ангел от Господа през нощта отвори вратата на тъмницата та ги изведе и рече. 20 Идете, застанете в храма та говорете на

людете всичките думи на тоя живот. 21 Те, като чува това на съмване влязоха в храма и поучаваха. А първосвещеникът дойде и ония, които бяха с него, и като свикаха синедриона и цялото старейшинство на Израиляните, пратиha в тъмницата да доведат апостолите. 22 Но служителите, като отидоха, не ги намериха в тъмницата; и върнаха се та известиха, казвайки: 23 Тъмницата намерихме заключена твърде здраво, и стражарите да стоят при вратата; но като отворихме, не намерихме никого вътре. 24 А Началникът на храмовата стража и първосвещениците като чува тия думи, бяха в недоумение поради тях, та се чудеха какво ще последва от това. 25 Но дойде някои си та им извести: Ето, човечите, които турихте в тъмницата, стоят в храма и поучават людете. 26 Тогава отиде началникът със служителите и ги доведе, обаче без насилие; защото се бояха от людете, да не би да ги замерват с камъни. 27 И като ги доведоха, поставиха ги пред синедриона; и първосвещеникът ги попита, казвайки: 28 Строго ви запретиохме да не поучавате в това име; но ето, напълнили сте Ерусалим с учението си, и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на тоя човек. 29 А Петър и апостолите в отговор рекоха: Подобава да се покоряваме на Бога, а не на човечите. 30 Бог на бащите ни възкреси Исуса, когото вие убихте като го повесихте на дърво. 31 Него Бог, възвиси до десницата си за началник и спасител, да даде покаяние на Израила и прощение на греховете. 32 И ние сме свидетели [нему] за тия неща, както е и Светия дух, когото Бог даде на ония, които му се покоряват. 33 А те, като чува това, късаха се от яд, и възнамеряваха да ги убият. 34 Но един фарисей на име Гамалиил, законоучител, почитан от всичките люде, се изправи в синедриона и заповяда да извадят вън апостолите за малко време; 35 и рече на събора: Израиляни, внимавайте добре какво ще направите на тия човечи. 36 Защото в предишни дни възстана Тевда и представяше себе си за голям човек, към когото се присъединиха около четиристотин м ъ ж е на брой, който биде убит, и всички, които му се покоряваха, се разпиляха и изчезнаха. 37 След него възстана Галилеянинът Юда през времето на записването, и отвлече след себе си някои от людете; и той загина, и всички,

които му се покоряваха, се разпръснаха. 38 И сега ви казвам, Оттеглетe се от тия човечи и оставете ги защото ако това намерение или това дело е от човечи, ще се повали; 39 но ако е от Бога, не ще можете го повали. Пазете се да не би да се намерите и богопротивници. 40 И те го послушаха; и, като повикаха апостолите, биха ги, и заръчаха им да не говорят в Исусово име, и ги пуснаха. 41 А те си отидоха от присъствието на синедриона, възраждани задето се удостоиха да претърпят опозоряване за Исусовото име. 42 И ни един ден не prestaвах да поучават и да благовестуват и в храма и по къщите си, че Исус е Христос.

6 О Но не можаха да противостоят на мъдростта и Духа с който той говореше. 2 По това, дванадесетте свикаха всичките ученици и рекоха: Не е добре ние да оставим Божието слово и да прислужваме на трапези. 3 И тъй, братя, изберете измежду вас седем души с удобрен характер, изпълнени с Духа и с мъдрост, които да поставим на тая работа. 4 А ние ще постоянствуваме в молитвата и в служение на словото. 5 И това предложение се хареса на цялото множество; и избраха Стефана, мъж пълен с вяра и със Светия Дух, и Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена и Николая, е д и н прозелит от Антиохия. 6 Тях поставиха пред апостолите; и те, като се помолиха, положиha ръце на тях. 7 И Божието учение растеше, и числото на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много; и голямо множество от свещениците се подчиняваха на вярата. 8 А Стефан, пълен с благодат и сила, вършеше големи чудеса и знамения между людете. 9 Тогава някои от синагогата, наречена Синагога на Либертинците, и от Кирийейците и Александрийците, и от Киликия и Азия, подигнаха се и се препираха със Стефана. 10 Но не можаха да противостоят на мъдростта и Духа, с който той говореше. 11 Тогава подучиха човечи да казват: Чухме го да говори хулни думи против Мойсея и против Бога. 12 И подбудиха людете със старейшините и книжниците, и, като дойдоха върху него, уловиха го и го докараха в синедриона, 13 дето поставиха лъжесвидетели, които казаха: Т о я човек говори думи против това свето място и

против закона; 14 защото го чухме да казва, че тоя Исус Назарянин ще разруши това място, и ще измени обредите, които Моисей ни е предал. 15 И всички, които седяха в синедриона, като се вгледаха в него, видяха лицето му като че беше лице на ангел.

7 О и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост преди Египетския цар Фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом. 2 А той каза: Братя и бащи, слушайте: Бог на славата се яви на отца ни Авраама когато беше в Месопотамия, преди да се засели в Харан, и му рече, 3 О И като се навършиха четиридесет години, яви му се ангел Господен в пустинята на Синайската планина, всред пламъка на една запалена къпина. 4 Тогава той излезе от Халдейската земя и се засели в Харан. И оттам, след смъртта на баща му, Бог го пресели в тая земя, в която вие сега живеете. 5 И не му даде наследство в нея ни колкото една стъпка от нога, а обеща се да я даде за притежание нему и на потомството му след него, докато той още нямаше чад. 6 И Бог му говори в смисъл, че неговите потомци щяха да бъдат преселени в чужда земя, дето щяха да ги поробят и притесняват четиристотин години. 7 Но аз, рече Бог, ще съдя народа, на който ще робуват: и подир това ще излязат и ще ми служат на това място. 8 И му даде в завет обрязването; и така Авраам роди Исаака, и обряза го в осмия ден; Исаака роди Якова, а Яков дванадесетте патриарси. 9 А патриарсите завидяха на Йосифа та го продадоха в Египет; Бог обаче беше с него, 10 и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост пред египетския цар Фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом. 11 И настана глад по цялата Египетска и Ханаанска земя и голямо бедствие; и бащите ни не намираха прехрана. 12 А Яков, като чу, че имало жито в Египет, изпрати първи път бащите ни; 13 и на втория път Йосиф се опозна на братята си, и Йосифовия род стана известен на Фараона. 14 Йосиф прати да повикат баща му Якова и целия му род, седемдесет и пет души. 15 И тъй Яков слезе в Египет, дето умря, той и бащите ни; 16 и пренесоха ги в Сихем, та ги положиха в гроба в

Сихем, който Авраам беше купил, с цена в сребро от синовете на Емора. 17 А като приближаваше времето да се изпълни обещанието, което Бог беше утвърдил на Авраама, людете бяха нарасли и се умножили в Египет, 18 докле се издигна друг цар над Египет, който не познаваше Йосифа. 19 Той с коварно постъпване против нашия род дотолкова притесняваше бащите ни, щото да хвърля децата им за да не остават живи. 20 В това време се роди Моисей, който беше прекрасно дете, и когото храниха три месеца в бащиния му дом. 21 И когато го хвърлиха, фараоновата дъщеря го взе и го отхрани за свой син. 22 И Моисей биде научен на всичката Египетска мъдрост; и бе силен в слово и в дело. 23 А като навършваше четиридесетата си година, дойде му на сърце да посети братята си Изриляните. 24 И бидейки, един от тях онеправдан, защити го, и отмъсти за притеснения като поразил Египтянина. 25 мислейки, че братята му ще разберат какво Бог чрез негова ръка им дава избавление; но те не разбраха. 26 На утрешния ден той им се яви когато двама от тях се биеха, и като искаше да ги помири, каза, Човеци, вие сте братя; защо се онеправдавате един, друг? 27 А тоя, който онеправдаваше ближния си, го отблъсна, и рече, Кой те е поставил началник и съдия над нас? 28 И мене ли искаш да убиеш както уби вчера Египтянина? 29 Поради тая дума, Мойсей побягна, и стана пришелец в Мадиямската земя, дето роди двама сина. 30 И като се навършиха четиридесет години, яви му се ангел [Господен] в пустинята на Синайската планина, всред пламъка на една запалена къпина. 31 А Мойсей, като видя гледката, почуди и се; но когато се приближаваше да прегледа, дойде глас от Господ, 32 "Аз съм Бог на бащите ти, Бог Авраамов, Исааков, и Яковов". И Моисей се разтрепери и не смееше да погледне. 33 И Господ му рече, "изуй общата от нозете си, защото мястото, на което стоиш, е света земя. 34 Видях, видях злостраданияето на людете, които са в Египет, чух стенанието им, слязох за да ги избавя. Дойди, прочее, и ще те изпратя в Египет". 35 Този Моисей, когото бяха отказали да приемат като му рекоха, Кой те постави началник и съдия? него Бог, чрез ръката на ангела, който му се яви в къпината, прати и за началник и за избавител.

36 Той ги изведе, като върши чудеса и знамения в Египет, в Червеното море, и в пустинята през четиридесет години. 37 Това е същия Моисей, който рече на израиляните: "Бог ще ви въздигне от братята ви пророк, както въздигна и мене". 38 Това е оня, който е бил в църквата в пустинята заедно с ангела, който му говореше на Синайската планина, както и с бащите ни, който и прие животворни думи, да ги предаде на нас; 39 когото нашите бащи не искаха да послушат, но го отхвърлиха, и се повърнаха със сърцата си в Египет, 40 казвайки на Аарона, "Направи ни богове, които да ходят пред нас; защото тоя Моисей, който ни изведе из Египетската земя, не знаем що му стана". 41 И през ония дни те си направиха теле, и принесоха жертва на идола, и се веселяха в това, което техните ръце бяха направили. 42 Затова Бог се отвърна от тях, и ги предаде да служат на небесното войнство, както е писано в книгата на пророците: - "Доме Израилев, на Мене ли принасяхте заклани животни и жертви Четиридесет години в пустинята? 43 Напротив, носехте скинията на Молоха, И звездата на бога Рефана, Изображенията, които си направихте за да им се кланяте; Затова ще ви преселя оттатък Вавилон". 44 Скинията на свидетелството беше с бащите ни в пустинята, според както заповяда оня, който каза на Мойсея да я направи по образа който бе видял; 45 която нашите бащи по реда си приеха и внесоха с Исуса Навиева във владенията на народите, които Бог изгони пред нашите бащи: и така стоеше до дните на Давида, 46 който придоби Божието благоволение, и поиска да намери обиталище за Якововия Бог. 47 А Соломон му построи дом. 48 Но всевишния не обитава в ръкотворни храмове, както казва пророка: 49 "Небето ми е престол, А земята е мое подножие; Какъв дом ще построите за мене? Казва Господ, Или какво е мястото за моя покой?" 50 Не направи ли моята ръка всичко това? 51 Корововратни и с необрязано сърце и уши! вие всякога се противите на Светия Дух; както правеха бащите ви, така правите и вие. 52 Кого от пророците не гониха бащите ви? а още и избиха ония, които предизвестиха за дохождането на тогова Праведника, на когото вие сега станяхте предатели и убийци, 53 вие, които приехте закона

чрез ангелско служение, и го не опазихте. 54 А като слушаха това, сърцата им се късаха от яд, и те скърцаха със зъби на него. 55 А Стефан, бидейки пълен със Светия Дух, погледна на небето, и видя Божията слава и Исуса стоящ отдясно на Бога; 56 И Рече: Ето, виждам небесата отворени, и Човешкият Син стоящ отдясно на Бога. 57 Но те, като изкрещяха със силен глас, запушиха си ушите и единодушно се спуснаха върху него. 58 И като го изтласкаха вън от града, хвърляха камъни върху него. И свидетелите сложиха дрехите си при нозете на един момък на име Савел. 59 И хвърлиха камъни върху Стефана, който призоваваше Христа, казвайки: Господи Исусе, приеми духа ми. 60 И като коленичи, извика със силен глас: Господи, не им считай тоя грях. И като рече това, заспа.

8 А Савел одобряваше убиването му. И на същия ден се подигна голямо гонение против църквата в Ерусалим; и те всички с изключение на апостолите, се разпръснаха по Юдейските и Самарийските окръзи. 2 И някои благочестиви човеци погребяха Стефана и ридаха за него твърде много. 3 А Савел опустошаваше църквата, като влизаше във всяка къща и завличаше мъже и жени та ги предаваше в тъмница. 4 А тия, които бяха се разпръснали, обикаляха и разгласяваха благовестието. 5 Така Филип слезе в град Самария и им проповядваше Христа. 6 И народът единодушно внимаваше на това, което Филип им говореше, като слушаха всичко, И виждаха знаменията, които вършеше. 7 Защото нечистите духове, като викаха със силен глас, излизаха от мнозина, които ги имаха; и мнозина парализирани и куци бидоха изцелени; 8 тъй щото настана голяма радост в оня град. 9 А имаше от по-напред в града един човек на име Симон, който, като представяше себе си за някаква велика личност, правеше магии и очудваше населението на Самария. 10 На него внимаваха всички, от малък до голям, казвайки: Тоя е така наречената Велика Божия Сила. 11 И внимаваха на него, понеже за доста време ги беше учудвал с магии те си. 12 Но когато повярваха на Филипа, който благовестяваше за Божието царство и за Исус Христовото име, кръщаваха се мъже и жени. 13 И

самият Симон повярва и, като се кръсти, постоянно придружаваше Филипа, та, като гледаше, че стават знамения и велики дела, удивяваше се. 14 А апостолите, които бяха в Ерусалим, като чуха, че Самария приела Божието учение, пратиха им Петра и Йоана, 15 които, като слязоха, помолиха се за тях за да приемат Светия Дух; 16 Защото той не беше слязъл още ни на един от тях; а само бяха кръстени в Исус Христовото име. 17 Тогава апостолите полагаха ръце на тях, и те приемаха Светия Дух. 18 А Симон, като видя, че с полагането на апостолските ръце, се даваше Светия Дух, предложи им пари, казвайки: 19 Дайте и на мене тая сила щото на когото положи ръце, да приема Светия Дух. 20 А Петър му рече: Парите ти с тебе заедно де погинат, защото си помислил да придобиеш Божий дар с пари. 21 Ти нямаш нито участие, нито дял в тая работа, защото сърцето ти не е право пред Бога. 22 Затуй, покай се от това твоё нечестие, и моли се Господу дано ти се прости тая помисъл на сърцето ти; 23 понеже гледам, че си в горчива жлъчка и си вързан в неправда. 24 А Симон в отговор рече: молете се вие на Господа за мене, да ме не постигне нищо от онова що рекохте. 25 Те прочее, след като засвидетелствуваха и разгласяваха Господното учение, върнаха се в Ерусалим, като по пътя проповядваха благовестието на много Самарийски села. 26 А ангел от Господа говори на Филипа, казвайки: Стани, иди към юг, по пътя, който слиза от Ерусалим през пустинята за Газа. 27 И той стана та отиде. И, ето, човек от Етиопия, скопец, велможа на Етиопската царица Кандакия, който беше поставен над всичкото и съкровище, и беше дошъл в Ерусалим да се поклони, 28 на връщане седеше в колесницата си и четеше пророка Исаия. 29 А Духът рече на Филипа: приближи се и придружи тая колесница. 30 И Филип се завтече та го чу като прочиташе пророка Исаия, и каза: Ами разбираш ли какво четеш? 31 А той рече: Как да разбера, ако ме не опъти някой? И помоли Филипа да се качи и да седне с него. 32 А мястото от писанието, което четеше, беше това: "Като овца биде заведен на клане: И както агне пред стригача си не издава глас, Така не отваря устата си; 33 В унижение отмени се

съдбата му, А поколението му, Кой ще го изкаже? Защото се взе живота Му от земята" 34 И скопецът продума та рече на Филипа: Каж ми, моля ти се, за кого казва това пророкът, - за себе си ли, или за някой друг? 35 А Филип отвори уста, и като почна от това писание, благовести му Исуса. 36 И като вървяха по пътя, дойдоха до една вода; и скопецът каза: Ето вода; какво ми пречи да се кръстят? 37 и Филип рече: Ако вярваш от все сърце можеш. А той в отговор каза: Вярвам, че Исус Христос е Син Божий. 38 Тогава заповяда да се спре колесницата; и двамата слязоха във водата, и Филип и скопецът; и кръсти го. 39 А когато излязоха из водата, Господния Дух грабна Филипа; и скопецът вече го не видя, защото възрадван продължи пътя си. 40 А Филип се намери в Азот; и, като преминаваше, проповядваше благовестието по всичките градове докле стигна в Кесария.

9 О А в Дамаск имаше един ученик на име Анания; и Господ му рече във видение; Анание! А той рече; Ето ме, Господи. 2 О И почна веднага да проповядва по синагогите, че Исус е Божия Син. 3 О Но братята, като разбраха това, заведоха го в Кесария и изпратиха го в Тарс. 4 И като падна на земята, чу глас, който му каза: Савле, Савле, защо ме гониш? 5 А той рече: Кой си ти, Господи? И той отговори: Аз съм Исус, когото ти гониш. 6 Но стани, влез в града, и ще ти се каже какво трябва да правиш. 7 А мъжете, които го придружаваха, стояха като вцепенени, понеже чуха гласа, а не видяха никого. 8 И Савел стана от земята, и когато отвори очите си, не виждаше нищо; и водеха го за ръка та го въведоха в Дамаск. 9 И прекара три дни без да види, и не яде нито пи. 10 А в Дамаск имаше един ученик на име Анания; и Господ му рече във видение: Анание! А той рече: Ето ме, Господи. 11 И Господ му рече: Стани та иди на улицата, която се нарича Права, и попитай в къщата на Юда за един Тарсянин на име Савел; защото, ето, той се моли; 12 и е видял един човек на име Анания да влиза и да полага ръце на него за да прогледа. 13 Но Анания отговори: Господи, чул съм от мнозина за тоя човек, колко зло е сторил на твоите светии в Ерусалим. 14 И тука имал власт от първосвещениците да върже

всички, които призовават твоето име. 15 А Господ му рече: Иди, защото той ми е съд избран да разгласява моето име пред народите и царе и пред Израиляните; 16 защото аз ще му покажа колко много той трябва да пострада за името ми. 17 И тъй, Анания отиде и влезе в къщата; и като положи ръце на него, рече: Брате Савле, Господ ме изпрати, - същият Исус Който ти се яви на пътя, по който ти идеше, - за да прогледаш и да се изпълниш със Светия Дух. 18 И начаса паднаха от очите му като люспи, и той прогледа; и стана та се кръсти. 19 А като похапна, доби сила, и преседя няколко дни с учениците в Дамаск. 20 И почна веднага да проповядва по синагогите, че Исус е Божият Син. 21 И всички, които го слушаха, се удивляваха, и казваха: Не е ли тоя, който в Ерусалим съсипвал тия, които призовавали това име, и дошъл тука за да закара такива вързани при първосвещениците? 22 А Савел се засилваше още повече, и преодоляваше юдеите, които живееха в Дамаск, като доказваше, че това е Христос. 23 И когато се минаха доста дни, юдеите се наговориха да го убият; 24 но техният заговор стана известен на Савла. И те даже вардеха портите деня и ноща за да го убият, 25 но учениците му го взеха през нощта и го свалиха през стената, като го спуснаха с кош. 26 И когато дойде в Ерусалим, той се стараеше да дружи с учениците; но всички се боеха от него, понеже не вярваха че е ученик. 27 Но Варнава го взе та то доведе при апостолите, и разказа им как бил видял Господа по пътя, и че му говорил, и как в Дамаск дързостно проповядвал в Исусовото име. 28 И той влизаше и излизаше с тях в Ерусалим, като дързостно проповядваше в Господното име. 29 И говореше и се препираше с гръцките Юдеи. а те търсеха случай да го убият. 30 Но братята, като разбраха това, заведоха го в Кесария и изпратиха го в Тарс. 31 И тъй по цяла Юдея, Галилея и Самария църквата имаше мир и се назидаваше, и, като ходеше в страх от Господа и в утехата на Светия Дух, се умножаваше. 32 И Петър, като обикаляше всичките вярващи, слезе и светиите, които живееха в Лида. 33 И там намери един човек на име Еней, който бе пазел легло осем години, понеже беше парализиран. 34 И Петър му рече: Енее, Исус Христос те изцелява; стани,

направи леглото си. И веднага той стана. 35 И всички, които живееха в Лида и в Саронското поле видяха, и се обърнаха към Господа. 36 А в Иопия имаше една ученица на име Тавита (което значи Сърна). Тая жена вършеше много добри дела и благодеяния. 37 И през тия дни тя се разболя и умря; и като я окъпаха, положиха я в една горна стая. 38 И понеже Лида беше близо до Иопия, учениците, като чуа, че Петър бил там, изпратиха до него двама човека да го помолят: Не се бави да дойдеш при нас. 39 И Петър стана и отиде с тях. И като дойде, заведоха го в горната стая; и всичките вдовици стояха около него та плачеха, и му показваха многото ризи и дрехи, които правеше Сърна когато бе с тях. 40 А Петър изкара всички навън, коленичи та се помоли, и се обърна към тялото и рече: Тавито, стани. И тя отвори очите си, и като видя Петра, седна. 41 И той и подаде ръка и я изправи; после повика светиите и вдовиците и представи им я жива. 42 И това стана известно по цяла Иопия; и мнозина повярваха в Господа. 43 А Петър преседя дълго време в Иопия у някого си Симон.

10 Имаше в Кесария един човек на име Корнилий, стотник от така наречения Италийски Полк. 2 Той беше благочестив и боеше се от Бога с целия си дом, раздаваше много милостини на людетe, и непрестанно се молеше на Бога. 3 Около деветия час през деня той видя ясно във видение един ангел от Бога, който слезе при него и му рече: Корнилие! 4 О Него Бог възкреси на третия ден, и даде му да се яви, 5 И сега изпрати човеци в Иопия да повикат едного Симона, чието презиме е Петър. 6 Той гостува у някой си кожар Симон, чиято къща е край морето, (той ще ти каже що трябва да правиш). 7 И като си отиде ангелът, който му говореше, той повика двама от слугите си и един благочестив войник от тия, които редовно му служеха; 8 и като им разказа всичко, прати ги в Иопия. 9 А на утрешния ден, когато те пътуваха и наближаваха до града, около шестия час Петър се качи на къщния покрив да се помоли. 10 И като огладня, поиска да яде; но докато приготвяха, той дойде в изстъпление, 11 И видя небето отворено и някакъв

сѣд, като голяма плащаница, да слиза, спускан
чрез четирите ъгъла към земята. 12 В него имаше
всякакви земни четвероноги и гадини и небесни
птици. 13 И дойде глас към него: Стани, Петре,
заколи и яж. 14 А Петър рече: Никак, Господи;
защото никога не съм ял нищо мръсно и нечисто.
15 И пак дойде към него втори път глас; Коего
Бог е очистил, ти за мръсно го не считай. 16 И
това стана три пъти, след което съда се вдигна
веднага на небето. 17 А докато Петър беше в
недоумение, какво значеше видението, което беше
видял, ето, изпратените от Корнилия човеци, като
бяха разпитали за Симоновата къща, застанаха
пред портата, 18 и повикаха та попитаха: Тука
ли гостува Симон, чието презиме е Петър? 19 И
докато Петър още размишляваше за видението,
духът му рече: Ето, трима човека те търсят. 20
Стани, слез, та иди с тях; и никак не се съмнявай,
защото аз съм ги изпратил. 21 И тъй, Петър слезе
при човеците и рече: Ето, аз съм оня, когото
търсите. По коя причина дойдохте? 22 А те рекоха:
Стотникът Корнилий, човек праведен и който се
бои от Бога, и с добро име между целия юдейски
народ, биде уведомен от Бога чрез един свет ангел
да го повика у дома си и да чуе думи от тебе. 23
Тогава той ги покани вътре та ги нагости. И на
сутринта той стана та излезе с тях; а някои от
братята от Иопия го придружиха. 24 И на другия
ден влязоха в Кесария; а Корнилий ги чакаше, като
беше свикал роднините си и близките си приятели.
25 И когато влизаше Петър, Корнилий го посрещна,
падна пред нозете му, и се поклони. 26 А Петър
го дигна, казвайки: Стани; и аз съм човек. 27 И
разговаряйки се с него той влезе и намери мнозина
събрани. 28 И рече им: вие знаете колко незаконно
е за юдеин да има сношение или да дружи с
иноплеменник; Бог обаче ми показа, че не бива
да наричам никого мръсен или нечист; 29 Затова,
щом ме повикахте, дойдох без да възражавам; и
тъй, питам аз, по коя причина сте ме повикали? 30
И Корнилий рече: Преди четири дена, в тоя час,
прекарвах деветия час в молитва у дома; и ето,
пред мене застана човек със светло облекло, който
каза, 31 Корнилие, твоята молитва е послушана
и твоите милостини се помнят пред Бога. 32
Прати, прочее, в Иопия да повикай Симона, чието

презиме е Петър; той гостува у дома на един
кожар Симон, край морето, (той като дойде, ще ти
говори). 33 Начаса, прочее, пратих до тебе и ти
си сторил добре да дойдеш. И тъй, ние всинца
присъствуваме тука пред Бога за да чуем все що
ти е заповядано от Господа. 34 А Петър отвори
уста и рече: Наистина виждам, че Бог не гледа на
лице; 35 но във всеки народ оня, който му се бои и
върши правото, угоден му е. 36 Словото, което той
прати на Израиляните та им благовестяваше мир
чрез Исуса Христа, (който е господар на всички),
37 това слово вие знаете, което, след кръщението,
проповядвано от Йоана, се разпространи по цяла
Юдея, начиная от Галилея, 38 именно, Исус от
Назарет, - как Бог Го помаза със Светия Дух и със
сила; Който обикаляше да прави благодеяния и
да изцелява всички угнетявани от дявола; защото
Бог беше с Него. 39 И ние сме свидетели на
всичко що извърши той и в Юдейската земя и в
Ерусалим; когото и убиха, като го повесиха на
дърво. 40 Него Бог възкреси на третия ден, и даде
му да се яви, 41 не на всичките люде, а на нас
предизбраните от Бога свидетели, които ядохме и
пихме с него след като възкръсна от мъртвите.
42 И заръча ни да проповядваме на людете, и
да свидетелствуваме, че тоя е определеният от
Бога Съдия на живите и мъртвите. 43 За него
свидетелствуват всичките пророци, че всеки, който
повярва в него, ще получи чрез неговото име
прощение на греховете си. 44 Докато Петър още
говореше тия думи, Светият Дух слезе на всички,
които слушаха словото. 45 И обрязаните вярващи,
дошли с Петра се смаяха задеото дарът на Светия
Дух, се изля и на езичниците; 46 защото ги чуеха
да говорят чужди езици и да величаят Бога. Тогава
Петър проговори: 47 Може ли някой да забрани
водата, да се не кръстят тия, които приеха Светия
Дух, както и ние? 48 И заповяда да бъдат кръстени
в името на Исуса Христа. Тогава му се примолыха
да преседи няколко дни у тях.

11 И апостолите и братята, които бяха в Юдея,
чуха, че и езичниците приели Божието слово.
2 И когато Петър възлезе в Ерусалим, ония, които
бяха от обрязаните, се препираха с него, казвайки:
3 При необрязани човеци си влизал и си ял с тях.
4 А Петър захвана та им изложи наред станалото,

като каза: 5 Аз бях на молитва в град Иопия, и в изстъпление видях видение: един съд като голяма плащаница слизаше, спускан чрез четирите ъгъла от небето, и дойде дори до мене. 6 В него като се възрях и разсъждавах, видях земните четвероноги, зверове, и гадини, и небесни птици. 7 Чух още и глас който ми каза: Стани, Петре, заколи и яж. 8 Но аз рекох, Никак Господи, защото не е влизало в устата ми нищо мръсно или нечисто. 9 Обаче, втори глас от небето продума, Коего е Бог очистил, ти за мръсно го не считай. 10 Това стана три пъти, след което всичко се дръпна пак на небето. 11 И, ето, същия час трима човека, изпратени от Кесария до мене, пристигнаха пред къщата, в която бяхме. 12 И Духът ми каза да отида с тях, и никак да не правя разлика между човеците, а с мене дойдоха и шестимата тия братя, и влязохме в къщата на човека. 13 И той ни разказа как видял ангела да стои в къщата му и да казва, Прати човеци в Иопия да повикат Симона, чието презиме е Петър; 14 той ще ти каже думи чрез които ще се спасиш и целия ти дом. 15 И когато почнах да говоря, Светият Дух слезе на тях както и на нас изначало. 16 Тогава си спомних думата на Господа, как каза, Йоан е кръщавал с вода; а вие ще бъдете кръстени със Светия Дух. 17 И тъй, ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярвах в Господа Исуса Христа, както и на нас, кой бях аз та да можех да възпрепятствам на Бога? 18 Като чува това, те престанаха да възражават, и славеха Бога, казвайки: И на езичниците Бог даде покаяние за живот. 19 Между това, разпръснатите от гонението, което стана по убиването на Стефана, пътуваха дори до Финикия, Кипър, и Антиохия, като на никой друг не известяха словото, освен на юдеите. 20 Обаче между тях имаше някои Кипряни и Кирийейци, които, като пристигнаха в Антиохия, говореха и на гърците, благовестявайки Господа Исуса. 21 Господнята ръка беше с тях; та голямо число човеци повярваха и се обърнаха към Господа. 22 И стигна известие за тях в ушите на църквата в Ерусалим; и те изпратиха Варнава в Антиохия; 23 който, като дойде и видя делото на Божията благодат, зарадва се, и увещаваше всички да пребъдват в Господа с непоколебимо сърце. 24 Понеже той беше добър човек пълен със

Светия Дух и с вяра; и значително множество се прибави към Господа. 25 Тогава той отиде в Тарс да търси Савла; 26 и като го намери, доведе го в Антиохия, та, като се събираха с църквата цяла година, научиха значително множество. И първом в Антиохия учениците се нарекоха Християни. 27 И през тия дни слязоха пророци от Ерусалим в Антиохия, 28 един от които, на име Агав, стана и обяви чрез Духа, че щеше да настане голям глад по цялата вселена; какъвто и стана в дните на Клавдия. 29 Затова, учениците наредиха да изпратят всеки според състоянието си, помощ на братята, които живееха в Юдея; 30 което и сториха, и я изпратиха до презвитерите чрез ръката на Варнава и Савла.

12 Около това време цар Ирод простря ръцете си да притесни някои от църквата. 2 О А Ирод беше много разгневен на Тирците и Сидонците; и те дойдоха еднородно при него, и, като спечелиха поддръжката на царевия постелник Власта, просека помирение; защото тяхната област се хранеше от царевата. 3 и, като видя, че беше угодно на юдеите, той при това улови и Петра, това беше през дните на безквасните хлябове, 4 И като го хвана, хвърли го в тъмница, и предаде го на четири четворки войници да го вардят, с намерение да го изведе пред людете подир пасхата. 5 И така, те вардеха Петра в тъмницата; а църквата принасяше пред Бога усърдна молитва за него. 6 И през същата нощ когато Ирод щеше да го изведе, Петър спеше между двама войника, окован с две вериги; и стражари пред вратата вардеха тъмницата. 7 И, ето, един ангел от Господа застана до него, и светлина осия килията; и като побутна Петра по ребрата, разбуди го и рече му: Ставай бърже. И веригите паднаха от ръцете му. 8 И ангелът му рече: Опаши се и обуи сандалите си. И той стори така. Тогава му каза: Облечи дрехата си и дойди подир мене. 9 И Петър излезе и вървеше изподире, без да знае, че извършеното от ангела е действителност, но си мислеше, че вижда видение. 10 А като преминаха първата и втората стража, дойдоха до желязната порта, която води в града, и тя им се отвори сама; и като излязоха през нея, изминаха една улица, и ангелът веднага се оттегли от него. 11 И Петър, когато дойде на себе

си, рече: Сега наистина знаят, че Господ изпрати ангела си и ме избави от ръката на Ирода, и от всичко, което юдейските люде очакваха. 12 И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Йоана, чието презиме бе Марко, дето бяха събрани мнозина да се молят. 13 И когато похлопа на вратичката в портата, една слугиня на име Рода излезе да послуша кой е. 14 И щом позна Петровия глас, от радост не отвори портата, а се завтече и извести, че Петър стои пред портата. 15 А те й рекоха: Ти си луда, но тя настояваше, че това що им казва е вярно. Тогава те думаха: Тогава е неговият ангел. 16 А Петър продължаваше да хлопа; и като отвориха, видяха го и се смаяха. 17 А той им помахаше с ръка да млчат, и им разказа как го изведе Господ из тъмницата. И като им каза: Явете това на Якова и на братята, излезе та отиде на друго място. 18 А като се съмна, стана не малко смущение между войниците - какво стана Петър. 19 А Ирод, като го потърси и не го намери изпита стражарите и заповяда да ги погубят. И слезе от Юдея, в Кесария, и там живееше. 20 И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Йоана, чието презиме бе Марко, гдето бяха събрани мнозина да се молят. 21 И в един определен ден Ирод, облечен в царска одежда, седна на престола и държаше реч пред тях. 22 А народът извика: Глас Божий, а не човешки! 23 И понеже не въздаде слава на Бога, начаса един ангел от Господа го порази, та биде изяден от червеи и умря. 24 Между това, Божието учение растеше и се умножаваше. 25 А Варнава и Савел, като свършиха службата си, върнаха се от Ерусалим в Антиохия и взеха със себе си Йоана, чието презиме бе Марко.

13 О о, ти, пълен с всякакви лукавщини и с всякаво коварство, сине дяволски, враже на всичко що е право, няма ли да престанеш да извращаваш правите пътища на Господа? 2 И като служеха на Господа и постеха, Светият Дух рече: Отделете ми Варнава и Савла за работата, на която съм ги призвал. 3 а да бъдеш за спасение до края на земята". 4 И така те, изпратени от Светия Дух слязоха в Селевкия, и оттам отплуваха за Кипър. 5 И когато бяха в Саламин, проповядваха Божието слово в юдейските синагоги; и имаха Йоана за

свой прислужник. 6 И като преминаха целия остров до Пафа, намериха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин, на име Вариисус, 7 който беше с управителя Сергия Павла, един разумен човек. Тоя последния повика Варнава и Савла и поиска да чуе Божието слово. 8 Но магьосникът Елима (защото така се превежда името му) им се противеше, и старееше се да отвърне управителя от вярата. 9 Но Савел, който се наричаше и Павел, изпълнен със Светия Дух, се вгледа в него и рече: 10 О, ти, пълен с всякакви лукавщини и с всякаво коварство, сине дяволски, враже на всичко що е право, няма ли да престанеш да извращаваш правите пътища на Господа? 11 И сега, ето, Господната ръка е върху тебе; ти ще ослепееш, и няма да виждаш слънцето за известно време. И начаса падна на него помрачаване и тъмнина; и той се луташе, търсейки да го води някой за ръка. 12 Тогава управителят, като видя станалото, повярва, смаян от Господното учение. 13 А Павел и дружината му, като отплуваха от Пафа, дойдоха в Перга Памфилийска; а Йоан се отдели от тях и се върна в Ерусалим. 14 А те заминаха от Перга и стигнаха в Антиохия Писидийска; и в съботния ден влязоха в синагогата и седнаха. 15 И след прочитането на закона и пророците, началниците на синагогата пратиха до тях да им кажат: Братя, ако имате някоя увещателна дума за людето, кажете. 16 Павел, прочее, стана та помахаше с ръка, и рече: Израиляни, и вие, които се боите от Бога, слушайте. 17 Бог на тоя израилски народ избра бащите ни, и възвиси народа когато престояваха в Египетската земя, и с издигната мишца ги изведе из нея. 18 И за около четиридесет години ги води и храни в пустинята. 19 И като изтреби седем народа в Ханаанската земя, раздели им тяхната земя да им бъде наследство за около четиристотин и петдесет години. 20 След това им дава съдии до пророка Самуил. 21 После поискаха цар; и, Бог им даде Саула, Кисовия син, мъж от Вениаминовото племе, за четиридесет години. 22 И него като отмахна, издигна им за цар Давида, за когото свидетелствува, казвайки, "Намерих Давида, Йесеевия син, човек според сърцето ми, който ще изпълни всичката ми воля". 23 От неговото потомство Бог, според обещанието си,

въздигна на Израиля спасител, Исуса, 24 след като Йоан, преди неговото идване, беше проповядвал кръщението на покаяние на целия Израилски народ. 25 И като свършваше попрището си, Йоан казваше, Според както мислите, кой съм аз? Не съм оня, когото очаквате; но, ето, подир мене иде един, комуто не съм достоен да развържа обувката на нозете. 26 Братя, потомци от Авраамовия род, и които измежду вас се боят от Бога, нам се изпрати вестта на това спасение. 27 Защото Ерусалимските жители и техните началници, като не го познаха, а без да разберат пророческите думи, които се прочитат всяка събота, изпълниха ги като го осъдиха. 28 Без да намерят в него нещо достойно за смърт, пак изискаха от Пилата да бъде убит. 29 И когато изпълниха всичко, що бе писано за него, снеха го от дървото и положиха го в гроб. 30 Но Бог Го възкреси от мъртвите. 31 И той в продължение на много дни се явяваше на тях, които бяха възлезли с него от Галилея в Ерусалим, които сега са свидетели за него пред хората. 32 И ние ви донесохме блага вест за обещанието, дадено на бащите ни, 33 че Бог го изпълни на техните чада, като възкреси Исуса; както е писано и във втория псалом: - "Ти си Мой Син, Аз днес Те родих". 34 А че го е възкресил от мъртвите, никога вече да се не връща в изтлението, казва така: "Ще ви дам Верните милости, [обещани] на Давида". 35 Защото и в друг Псалом казва, "Няма да оставиш Светеца си да види изтление". 36 Обаче, Давид, след като в своето си поколение послужи на Божието намерение, заспа и биде положен при бащите си, и видя изтление. 37 А тоя, когото Бог възкреси не видя изтление. 38 И така, братя, нека ви бъде известно, че чрез него се проповядва на вас прощение на греховете, 39 и че всеки, който вярва, се оправдава чрез него от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон. 40 Затова внимавайте да не би да ви постигне казаното от пророците: 41 "Погледнете, презрители, очудете се, и се погубете; Защото аз ще извърша едно дело във вашите дни, Дело, което никак няма да повярвате, ако и да ви го разкаже някой". 42 Когато си излизаха (из юдейската синагога, езиичниците) ги молеха да им се проповядват тия думи и следващата

събота. 43 И когато се разиде синагогата, мнозина от юдеите и от благочестивите прозелити тръгнаха след Павла И Варнава; които, като се разговаряха с тях увещаваха ги да постоянствуват в Божиата благодат. 44 На следващата събота се събра почти целия град да чуят Божието слово. 45 А юдеите като видяха множествата, изпълниха се със завист, опровергаваха това, което говореше Павел, и хулеха. 46 Но Павел и Варнава говориха дързостно и рекоха: Нужно беше да се възвести първом на вас Божието учение; но понеже го отхвърляте и считате себе си недостойни за вечния живот, ето обръщаме се към езиичниците. (aiōnios g166) 47 Защото така ни заповяда Господ, казвайки: "Поставих Те за светлина на народите, За да бъдеш за спасение до края на земята" 48 И езиичниците, като слушаха това, радваха се, и славеха Божието учение; и повярваха всички, които бяха отредени за вечния живот. (aiōnios g166) 49 И Господното учение се разпространяваше по цялата тая страна. 50 А юдеите подбудиха набожните високопоставени жени и градските първенци, и, като повдигнаха гонение против Павла и Варнава, изпъдиха ги из пределите си. 51 А те отърсиха против тях праха от нозете си, и дойдоха в Икония. 52 А учениците се изпълниха с радост и със Святия Дух.

14 О рече със силен глас: Стани прав на нозете си. И той скочи и ходеше. 2 О А когато учениците още стояха около него, той стана та влезе в града; и на утринта отиде с Варнава в Дервия. 3 Но пак, те преседяха там доста време и дързостно говореха в Господа, който свидетелствуваше за словото на своята благодат като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце. 4 И множеството в града се раздвои; едни бяха с юдеите, а други с апостолите. 5 И когато се породи стремеж у езиичниците и юдеите с началниците им за да ги опозорят и да ги убият с камъни, 6 те се научиха и избягаха в Ликаонските градове, Листра и Дервия, и в околните им места, 7 и там проповядваха благовестието. 8 А в Листра седеше някой си човек немощен в нозете си, куц от рождението си, който никога не бе ходил. 9 Той слушаше Павла като говореше; а Павел като се взря в него и видя, че има вяра да бъде изцелен,

10 рече със силен глас: Стани на нозете си. И той скочи и ходеше. 11 А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас, казвайки по Ликаонски: Боговете, оприличени на човеци са слезли при нас. 12 И наричаха Варнава Юпитер, а Павла Меркурий, понеже той б е ш е главният говорител. 13 И жрецът при Юпитеровото капище, което беше пред града, приведе юнаци и донесе венци на портите, и заедно с народа се канеше да принесе жертва. 14 Като чуа това апостолите Варнава и Павел, раздраха дрехите си, скочиха всред народа, та извикаха, казвайки: 15 О, мъже, защо правите това: и ние сме човеци със същото естество като вас, и благовестяваме ви да се обърнете от тия суети към живия Бог, който е направил небето, земята, морето, и всичко що има в тях; 16 който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища, 17 ако и да не е преставал да свидетелствува за себе си, като е правил добрини и давал ви е от небето дъждове родовити времена, и е пълнил сърцата ви с храна и веселба. 18 И като казваха това, те едвам възпряха множествата да им не принасят жертва. 19 Между това, дойдоха юдеи от Антиохия и Икония, които убедиха народа; и те биха Павла с камъни и го извакоха вън от града, като мислеха че е умрял. 20 А когато учениците още стояха около него, той стана та влезе в града; и на утринта отиде с Варнава в Дервия. 21 И след като проповядваха благовестието в тоя град и придобиха много ученици, върнаха се в Листра, Икония и Антиохия, 22 и утвърдяваха душите на учениците, като ги увещаваха да постоянствуват във вярата, и ги учеха, че през много скърби трябва да влезем в Божието царство. 23 И след като им ръкоположиха презвитери във всяка църква и се помолиха с пост, препоръчаха ги на Господа, в когото бяха повярвали. 24 И като минаха през Писидия, дойдоха в Памфилия; 25 И проповядваха учението в Перга, и слязоха в Аталия. 26 Оттам отплуваха за Антиохия, отдето бяха препоръчани на Божията благодат за делото, което сега бяха извършили. 27 И като пристигнаха и събраха църквата, те разказаха всичко, което беше извършил Бог чрез тях, и как беше отворил

за езичниците врата за да повярват. 28 И там преседяха доста време с учениците.

15 А някои слязоха от Юдея и учеха братята, казвайки: Ако се не обрежете според Мойсеевия обред, не можете се спаси. 2 И тъй, като стана не малко препирня и разискване между тях и Павла и Варнава, братята наредиха Павел и Варнава и някои други от тях да възлязат за тоя въпрос в Ерусалим до апостолите и презвитерите. 3 Те, прочее, изпратени от църквата, минаваха и през Финикия и през Самария, та разказваха за обръщането на езичниците, причиняваха голяма радост на всичките братя. 4 А като стигнаха в Ерусалим, бяха приети от църквата и от апостолите и презвитерите, и разказваха все що беше извършил Бог чрез тях. 5 Но, рекоха те, някои от повярвалите между фарисейската секта станаха та казаха, Нужно е да се обрязват езичниците, и да им се заръча да пазят Мойсеевия закон. 6 Тогава апостолите и презвитерите се събраха да разискат тоя въпрос. 7 И след много разпитване Петър стана та им каза: Братя, вие знаете че в първите дни Бог избра между вас мене, щото езичниците чрез моите уста да чуят евангелското учение и да повярват. 8 И сърцеводец Бог им засвидетелствува като даде и на тях Светия Дух, както и на нас; 9 И не направи никаква разлика между нас и тях, като очисти сърцата им чрез вяра. 10 Сега, прочее, защо изпитвате Бога, та да налагате на шията на учениците хомот, който, нито бащите ни, нито ние можехме да носим? 11 Но вярваме, че ние ще се спасим чрез благодатта на Господа Исуса, също както и те. 12 Тогава цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павла да разказват какви знамения и чудеса Бог беше извършил чрез тях между езичниците. 13 И след като свършиха те да говорят, Яков взе думата и каза: Братя, послушайте мене: 14 Симон обясни по кой начин Бог най-напред посети езичниците, за да вземе измежду тях люде за своето име. 15 С това са съгласни и пророческите думи, както е писано: 16 "След това ще се върна. И пак ще въздигна падналата Давидова скиния, И пак ще издигна развалините ѝ, И ще я изправам; 17 За да потърсят Господа останалите от човеците, И всичките народи, които се наричат с името ми,

18 Казва Господ, който прави да е известно това от века". (aion g165) 19 Затуй, аз съм на мнение да не отегчаваме тия измежду езичниците, които се обръщат към Бога; 20 но да им пишем да се въздържат от оскверненията чрез идоли, чрез блудство, и чрез яденето удавено и кръв. 21 Защото още от старо време по всичките градове е имало такива, които са проповядвали Мойсеевия закон, който се и прочита всяка събота в синагогите. 22 Тогава апостолите и презвитерите с цялата църква намериха за добре да изберат измежду си човеци, и да ги пратят в Антиохия с Павла и Варнава, - [а именно]: Юда, наречен Варсава, и Сила, водители между братята. 23 И писаха им по тях следното: От апостолите и по-старите братя, поздрав до братята, които са от езичниците в Антиохия, Сирия, и Киликия. 24 Понеже чухме, че някои, които са излезли от нас, ви смутили с думите си, и извратили душите ви, [като ви казват да се обрязвате и да пазите закона,] без да са приели заповед от нас, 25 то ние, като дойдохме до единодушие, намерихме за добре да изберем мъже и да ги пратим до вас заедно с любимите ни Варнава и Павла, 26 човеци, които изложиха живота си на опасност за името на нашия Господ Исус Христос. 27 И така, изпращаме Юда и Сила, да ви съобщят и те устно същите неща. 28 Защото се видя за добре на Светия Дух и на нас да ви не налагаме никоя друга тегота, освен следните необходими неща: 29 да се въздържате от ядене идоложертвено, кръв, и удавено, тоже и от блудство; от които ако се пазите, добре ще ви бъде. Здравейте. 30 И така, изпратените слязоха в Антиохия, и като събраха всичките вярващи дадоха им посланието. 31 И те, като го прочетоха, зарадваха се за успокоението що им даваше. 32 А Юда и Сила, които бяха и сами пророци, увещаваха братята с много думи и ги утвърдиха. 33 И след като преседяха там няколко време, братята ги оставиха с мир да се върнат при ония, които ги бяха изпратили. 34 Но Сила видя за добре да поседи още там. 35 А Павел и Варнава останаха в Антиохия, и, заедно с мнозина други поучаваха и проповядваха Господното учение. 36 А след няколко дни Павел рече на Варнава: Да се върнем сега по всички градове дето сме проповядвали

Господното учение, и да нагледаме братята, как са. 37 И Варнава беше на мнение да вземат със себе си Йоана, наречен Марко; 38 а Павел не намираше за добре да вземат със себе си тогава, който се бе отделил от тях още от Памфилия, и не отиде с тях на делото. 39 И тъй, възникна разпря (помежду им), така че те се отделиха един от друг; и Варнава взе Марка та отплува за Кипър, 40 а Павел си избра Сила, и тръгна, препоръчан от братята на Господнята благодат. 41 И заминуваше през Сирия и Киликия та утвърждаваше църквите.

16 О И като видя видението, веднага потърсихме случай да отидем в Македония, като дойдохме до заключение, че Бог ни призовава да проповядваме благовестието на тях. 2 О И като ги изведоха при градските съдии рекоха: Тия човеци са Юдеи и много смушават града ни, 3 Него Павел пожела да води със себе си, затова взе та го обряза поради юдеите, които бяха по ония места; понеже всички знаяха, че баща му беше, грък. 4 И като ходеха по градовете, предаваха им наредбите определени от апостолите и презвитерите в Ерусалим, за да ги пазят. 5 Така църквите се утвърждаваха във вярата, и от ден на ден се умножаваха числено. 6 И апостолите преминаха Фригийската и Галатийската земя, като им се забрани от Светия Дух да проповядват словото в Азия; 7 и като дойдоха срещу Мизия, опитаха се да отидат във Витиния, но Исусовия Дух не им допусна. 8 И тъй, като изминаха Мизия слязоха в Троада. 9 И яви се на Павла нощя видение: един македонец стоеше и се молеше, казвайки: Дойди в Македония и помогни ни. 10 И като видя видението, веднага потърсихме [случай] да отидем в Македония, като дойдохме до заключение, че Бог ни призовава да проповядваме благовестието на тях. 11 И тъй, като отплувахме от Троада, отправихме се право към Самоотрак, на утрешния ден в Неапол, 12 и оттам във Филипи, който е главният град на оная Македония, и Римска колония. В тоя град преседяхме няколко дни. 13 А в събота излязохме вън от портата край една река, дето предполагаме, че става молитва; и седнахме та говорихме на събраните там жени. 14 И някоя си богобоязлива жена на име Лидия, от град Тиатир, продавачка на морави

платове, слушаше; и Господ отвори сърцето ѝ да внимава на това, което Павел говореше. 15 И като се кръсти тя и домът ѝ, помоли ни, казвайки: Ако ме признавате за вярна Господу, влезте в къщата ми и седете. И принуди ни. 16 И един ден, като отивахме на молитвеното място, срещна ни една мома, която имаше предсказвателен дух и чрез прокобяването си докарваше голяма печалба на господарите си. 17 Тя вървеше подир Павла и нас та викаше, казвайки: Тия човеци са слуги на всевишния Бог, които ви проповядват път за спасение. 18 Това тя правеше много дни наред, а понеже твърде дотегна на Павла, той се обърна и рече на духа: Заповядвам ти в името на Исуса Христа да излезеш от нея. И излезе в същия час. 19 А господарите и като видяха, че излезе и надеждата им за печалба, хванаха Павла и Сила та ги завлякоха на пазаря пред началниците. 20 И като ги изведоха при градските съдии, рекоха: Тия човеци са юдеи и смуцават града ни, 21 като проповядват обичаи, които не е позволено на нас, като Римляни, да приемаме или да пазим. 22 На това, народът купно се подигна против тях, и градските съдии им разкъсаха дрехите и заповядаха да ги бият с тояги. 23 И като ги биха много, хвърлиха ги в тъмница, и заръчаха на тъмничния началник да ги варди здраво; 24 който като получи такава заповед, хвърли ги в по-вътрешната тъмница, и стегна добре нозете им в клада. 25 Но по среднощ, когато Павел и Сила се молеха с химни на Бога, а затворниците ги слушаха, 26 внезапно стана голям трясък, така че основите на тъмницата се поклатиха и веднага всички врати се отвориха, и оковите на всичките се развързаха. 27 И началникът, като се събуди и видя тъмничните врати отворени, измъкна ножа си и щеше да се убие, мислейки, че затворниците са избягали. 28 Но Павел извика със силен глас, думайки: Недей струва никакво зло на себе си, защото всички сме тука. 29 Тогава началникът поиска светила, скочи вътре, и разтреперан падна пред Павла и Сила; 30 и изведе ги вън и рече: Господа, що трябва да сторя за да се спася? 31 А те казаха: Повярвай в Господа Исуса (Христа), и ще се спасиш, ти и домът ти. 32 И говориха Господното учение на него и на всички, които бяха

в дома му. 33 И той ги взе в същия час през нощта та им изми раните; и без забава се кръсти, той и всичките негови. 34 И като ги заведе в къщата си, сложи им трапеза; и, повярвал в Бога, зарадва се с целия си дом. 35 А когато се разсъмна, градските съдии пратиха палачите да рекат: Пусни ония човеци. 36 И началникът съобщи думите на Павла, казвайки: Градските съдии са пратили да ви пуснем; сега, прочее, излезте и си идете с мир. 37 Но Павел им рече: Биха ни публично без да сме били осъдени, нас, които сме Римляни, и ни хвърлиха в тъмница; и сега тайно ли ни изваждат? То не става; но те нека дойдат и ни изведат. 38 И палачите съобщиха тия думи на градските съдии; а те като чуха, че били Римляни, уплашиха се; 39 и дойдоха та ги помолиха да бъдат снизходителни, и като ги изведоха поканиха ги да си отидат от града. 40 А те, като излязоха от тъмницата, влязоха у Лидини, и, като видяха братята, увещаха ги, и си заминаха.

17 И като минаха през Амфипол и Аполония, пристигнаха в Солун, дето имаше юдейска синагога. 2 О Защото внасяш нещо странно в ушите ни; бихме обичали, прочее, да узнаем какво ще е то. 3 Та им поясняваше и доказваше, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите, и че тоя Исус, когото, каза той, аз ви проповядвам, е Христос. 4 и някои от тях се убедиха и дружеха с Павла и Сила, така и голямо множество от набожните гърци и не малко от първите жени. 5 Но юдеите, подбудени от завист, взеха си неколцина лоши човеци от мързеливците по пазаря, и като събраха тълпа, размиряваха града; и нападнаха на Ясоновата къща та търсеха Павла и Сила за да ги изведат пред народа. 6 Но като ги не намериха, завлякоха Ясона и някои от братята пред градоначалниците и викаха: Тия, които изопачиха света, дойдоха и тука; 7 и Ясон ги е приел; и те всички действуват против Кесаревите укази, казвайки, че имало друг цар, Исус. 8 И народът и градоначалниците, като чува това, се смутиха. 9 Но като взеха поръчителство от Ясона и от другите пуснаха ги. 10 А братята незабавно изпратиха Павла и Сила през нощ в Берия; и те като стигнаха там, отидоха в юдейската синагога. 11 И Беряните бяха по-благородни от

Солунците, защото приеха учението без всякакъв предразсъдък, и всеки ден изследваха писанията да видят дали това е вярно. 12 И така мнозина от тях повярваха, и от високопоставените гърцини и от мъжете не малко. 13 Но Солунските юдеи, като разбраха, че и в Берия се проповядва от Павла Божието учение, дойдоха и там та подбудиха и смутиха народа. 14 Тогава братята изведнъж изпратиха Павла да отиде към морето; а Сила и Тимотей останаха още там. 15 А ония, които придружаваха Павла, заведоха го до Атина; и като получиха от него заповед до Сила и Тимотея да дойдат колкото се може по-скоро при него, заминаха си. 16 А като ги чакаше Павел в Атина, духът му се възмущаваше дълбоко, като гледаше града пълен с идоли. 17 И тъй разискваше в синагогата с юдеите и с набожните, и по пазаря всеки ден с ония, с които се случеше да среща. 18 Тоже и някои от Епикурейските и Стоическите философи се препираха с него; и едни рекоха: Какво иска да каже тоя празнословец? а други: види се, че е проповедник на чужди богове: защото проповядваше Исуса и възкресението. 19 Прочее, взеха та го заведоха на Ареопага, като казваха: можем ли да знаем какво е това ново учение, което ти проповядваш? 20 Защото внасяш нещо странно в ушите ни; бихме обичали, прочее, да узнаем какво ще е то. 21 (А всичките Атиняни и чужденци, които престояваха там, не си прекарваха времето с нищо друго, освен да разказват или да слушат нещо по-ново). 22 И тъй, Павел застана всред Ареопага и каза: Атиняни, по в с и ч к о гледам, че сте много набожни. 23 Защото, като минавах и разглеждах предметите, на които се кланяте, намерих н един жертвеник, на който бе написано: На непознатия Бог. Онова, прочее, на което се кланяте, без да го знаете, това ви проповядвам. 24 Бог, който е направил света и всичко що е в него, като е Господар на небето и на земята, не обитава в ръководни храмове, 25 нито му са потребни служения от човешки ръце, като да би имал нужда от нещо, понеже сам той дава на всички и живот и дишане и всичко; 26 и направил е от една кръв всички човешки народи да живеят по цялото лице на земята, като им е определил предназначени времена и пределите

на заселищата им; 27 за да търсят Бога, та дано биха го поне напипали и намерили, ако и да той не е далеч от всеки един от нас; 28 защото в него живеем, движим се, и съществуваме; както и някои от вашите поети са рекли, "Защото дори негов род сме". 29 И тъй, като сме Божий род, не бива да мислим, че Божеството е подобно на злато, или на сребро, или на камък; изработен с човешко изкуство и измишление. 30 Бог, прочее, без да държи бележка за времената на невежеството, сега заповядва на всички човеци навсякъде да се покаят, 31 тъй като е назначил ден, когато ще съди вселената справедливо чрез човека, когото е определил; за което и е дал уверение на всички, като го е възкресил от мъртвите. 32 А като чуа за възкресението на мъртвите, едни се подиграваха, а други рекоха: За тоя предмет пак ще те слушаме. 33 И така Павел си излезе измежду тях. 34 А някои мъже се прилепиха при него и повярваха, между които беше и Дионисий Ареопагит, още и една жена на име Дамар, и други с тях.

18 Подир това Павел тръгна от Атина и дойде в Коринт, 2 О А когато го замолиха да поседи повечко време, той не склони; 3 И понеже имаше същото занятие, седеше у тях и работеха; защото занятието им беше да правят шатри. 4 И всяка събота той разискваше в синагогата с юдеи и гърци, и се стараеше да ги убеждава. 5 А когато Сила и Тимотей сляха от Македония, Павел се притесняваше от своя дух да свидетелствува на юдеите, че Исус е Христос. 6 Но понеже те се противяха и хулеха, той отърси дрехите си и рече: Кръвта ви да бъде на главите ви; аз съм чист от нея; отсега ще отивам между езичниците. 7 И като се премести оттам, дойде в дома на някого си на име Тит Юст, който се кланяше на Бога, и чиято къща беше до синагогата. 8 А Крисп, началникът на синагогата, повярва в Господа с целия си дом; и мнозина от Коринтяните, като слушаха, вярваха и се кръщаваха. 9 И Господ каза на Павла нощя във видение: Не не бой се, но говори и не млъквай; 10 защото аз съм с тебе, и никой няма да те нападне та да ти стори зло; защото имам много люде в тоя град. 11 И той преседя там година и шест месеца та ги поучаваше в Божието слово. 12 А когато Галион беше управител в Ахация, юдеите се

подигнаха единодушно против Павла, доведоха го пред съдилището, и казаха: **13** Тоя убеждава човечите да се кланят на Бога несъгласно закона. **14** Но когато Павел щеше да отвори уста, Галион рече на юдеите: Ако беше ако беше въпрос за някоя неправда или грозно злодеяние, о юдеи, разбира се би трябвало да ви търпя; **15** но ако въпросите са за учение, за имена и за вашия закон, гледайте си сами; аз не ща да съм съдия на такива работи. **16** И изпъди ги от съдилището. **17** Тогава те всички хванаха началника на Синагогата Состена, та го биха пред съдилището; но Галион, не искаше и да знае за това. **18** А Павел, след като поседя там още доволно време, прости се с братята си, и отплува за Сирия (и с него Прискила и Акила), като си острига главата в Кенхрея, защото имаше обрек. **19** Като стигнаха Ефес, той ги остави там, а сам влезе в Синагогата и разискваше с юдеите. **20** но се прости с тях, казвайки: Ако ще Бог, пак ще се върна при вас. И отплува от Ефес. **21** А когато го замолиха да поседи повече време, той не склони; **22** И като слезе в Кесария, възлезе в Ерусалим та поздрави църквата и после слезе в Антиохия. **23** И като поседя там няколко време, излезе и обикаляше наред Галатийската и Фригийската страна та утвърждаваше всичките ученици. **24** И някой си юдеин на име Аполос, роден в Александрия, човек учен и силен в писанията, дойде в Ефес. **25** Той беше наставен в Господния път, и, бидейки по дух усърден, говореше и поучаваше прилежно за Исуса то а познаваше само Йоановото кръщение, **26** Той почна да говори дързостно в синагогата; но Прискила и Акила, като го чува, прибраха го и му изложиха по-точно Божия път. **27** И когато се канеше да замине за Ахаия, братята го насърчиха, и писаха до учениците да го приемат; и той като дойде помогна много на повярвалите чрез благодатта; **28** защото силно опровергаваше юдеите, и то публично, като доказваше от писанието, че Исус е Христос.

19 А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес, дето намери някои ученици. **2** И рече им: Приехте ли Светия Дух като повярвахте? А те му отговориха: Даже не сме чули дали има Свети Дух. **3** И рече: А в що се кръстихте? А

те рекоха: В Йоановото кръщение. **4** А Павел рече: Йоан е кръщавал с кръщението на покаяние, като е казвал на хората да вярват в тогава, който щеше да дойде подир него, сиреч в Исуса. **5** И като чува това, кръстиха се в името на Господа Исуса. **6** И като положи Павел ръце на тях, Светия Дух дойде на тях; и говореха други езици и пророкуваха. **7** И те всички бяха около дванадесет мъже. **8** И той влезе в синагогата, дето говореше дързостно; и в разстояние на три месеца разискваше с хората и ги увещаваше за някои неща отнасящи се до Божието царство. **9** А понеже някои се закоравяваха и не вярваха, но злословеха учението пред народа, той се оттегли от тях и отдели учениците та разискваше всеки ден в училището на Тирана. **10** И това се продължава две години, така щото всички, които живееха в Азия, и юдеи и гърци, чува Господнето учение. **11** При това, Бог вършеше особено велики дела чрез ръцете на Павла; **12** дотолкоз щото, когато носеха по болните кърпи или престилки от неговото тяло, болестите се отмахваха от тях, и злите духове излизаха. **13** А някои от юдейските скитници заклинатели предприеха да произнасят името на Господа Исуса над тях, които имаха зли духове, казвайки: Заклевам ви в Исуса, когото Павел проповядва. **14** И между тях, които вършеха това, бяха седемте синове на някой си юдеин Скева, главен свещеник. **15** Но веднъж злият дух в отговор им рече: Исуса признавам, и Павла зная; но вие кои сте? **16** И човекът, в когото беше злия дух, скочи върху тях, и, като надви на двамата, превъзмогна над тях, така щото голи и ранени избягаха от оная къща. **17** И това стана известно на всички Ефески жители, и юдеи и гърци; и страх обзе всички тях, и името на Господа Исуса се възвеличаваше. **18** И мнозина от повярвалите дохождаха та се изповядваха и изказваха делата си. **19** Мнозина още и от тях, които правеха магии, донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките; и като пресметнаха цената им, намериха, че бе петдесет хиляди сребърници. **20** Така силно растеше и преодоляваше Господнето учение. **21** И като свърши това, Павел чрез Духа стори намерение да отиде в Ерусалим след като обиколи Македония и Ахаия, казвайки: като постоя там,

трябва да видя и Рим. 22 И прати в Македония двама от тия, които му помагаха, Тимотея и Ераста; а той остана за още няколко време в Азия. 23 А по онова време се подигна голямо размирие относно Господния път. 24 Защото един златар на име Димитър, който правеше сребърни храмчета на Даниното капище, и докарваше не малко печалба на занаятчиите, 25 като събра и тях и ония, които работеха подобни неща, рече: О мъже, вие знаете, че от тая работа иде нашето богатство. 26 И вие виждате и чуете, че не само в Ефес, но почти в цяла Азия, тоя Павел е придумал и обърнал големи множества, казвайки, че не са богове тия, които са с ръка направени. 27 И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение, но и капището на великата богиня Диана да счита за нищо, и даже да се свали от величието си оная, на която цяла Азия и вселената се кланя. 28 Като чуха това, те се изпълниха с гняв та викаха, казвайки: Велика, е Ефеската Диана! 29 И смущението се разпростря по града; и като уловиха македонците Гаия и Аристарха, Павловите спътници, единодушно се спуснаха в театъра. 30 А когато Павел искаше да влезе между народа, учениците не го пуснаха. 31 Така някой от Азийските началници, понеже му бяха приятели, пратиха до него да го помолят да се не показва в театъра. 32 И тъй, едни викаха едно, а други друго; защото навалицата беше разбъркана и знаеше защо се бяха стекли. 33 А някои се бяха стекли от народа изкараха Александра да говори, понеже юдеите посочиха него; и Александър помахаше с ръка и щеше да даде обяснение пред народа. 34 Но като го познаха, че е юдеин, всички едногласно викаха за около два часа: Велика е Ефеската Диана! 35 Тогава градският писар, като въдвори тишина между народа, каза: Ефесяни, кой е оня човек, който не знае, че град Ефес е пазач на капището на великата Диана и на падналият от Юпитера идол? 36 И тъй, понеже това е неоспоримо, вие трябва да мирувате и да не правите нищо несмислено. 37 Защото сте довели тук тия човеци, които нито са светотатци, нито хулят нашата богиня. 38 Прочее, ако Димитър и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата заседават, има и съдийски чиновници,

нека се съдят едни други. 39 Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в редовното събрание. 40 Защото има опасност да ни обвинят поради днешното размирие, понеже няма никаква причина за него; и колкото за това, ние не ще можем да оправдаем това стичане. 41 И като рече това, разпусна събранието.

20 След утихването на мълвата Павел повика учениците и, като ги увеща, прости се с тях и тръгна да отиде в Македония. 2 И като мина през ония места та увеща учениците с много думи, дойде в Гърция. 3 И като преседя там три месеца, понеже юдеите направиха заговор против него във времето на тръгването му за Сирия, той реши да се върне през Македония, 4 И придружиха го до Азия Берянина Сосипатър Пиров, и от Солунците Аристарх и Секунд; още и Гаий от Дервия и Тимотей, а от Азия Тихик и Трофим. 5 А тия бяха отишли по-напред, та ни чакаха в Трояда; 6 и ние отплувахме от Филипи подир дните на безквасните хлябове, и за пет дена дойдохме при тях в Трояда, дето преседяхме седем дена. 7 И в първия ден на седмицата, когато бяхме събрани за разчупването на хляба, Павел беседваше с тях понеже щеше да отпътува на сутринта; и продължи словото си до среднощ. 8 И имаше много светили в горната стая, дето бяхме събрани. 9 И едно момче, на име Ефтих, което седеше на прозореца, беше заспало дълбоко, и когато Павел беседваше още по-надълго, бидейки обладано от сън, падна долу от третия етаж; и дигнаха го мъртво. 10 Но Павел слезе и, като падна на него, прегърна го, и рече: Не се безпокойте, защото животът му е в него. 11 След това той се качи горе, разчупи хляба та похапна, и приказва пак надълго до зори, и така тръгна. 12 А момчето доведоха живо, и не малко се утешиха. 13 А ние тръгнахме по-напред за кораба и отплувахме за Асон, дето щяхме да приберем Павла; понеже така беше поръчал, като щеше да отиде пеш. 14 И когато се събра с нас в Асон, прибрахме го и дойдохме в Митилин. 15 И оттам като отплувахме, на утрешния ден дойдохме срещу Хиос, а на другия стигнахме в Самос; и [като преседяхме в Трогилия] на следващия ден дойдохме в Милит. 16 Защото Павел бе решил да отминие Ефес, за

да не се бави в Азия, понеже бързаше, ако му беше възможно, да се намери в Ерусалим за деня на Петдесетницата. 17 А от Милит прати в Ефес да повикат църковните презвитери. 18 И като дойдоха при него, рече им: Вие знаете по какъв начин, още от първия ден когато стъпих в Азия, прекарах всичкото време между вас 19 в служене на Господа с пълно смиреномъдрие, със сълзи, и с напасти, които ме сполетяха от заговорите на юдеите; 20 как не се посвених да ви изява всичко що е било полезно, и да ви поучавам и публично и къщите, 21 като проповядвах и на юдеи и на гърци покаяние спрямо Бога и вяра спрямо нашия Господ Исус Христос. 22 И сега, ето, аз заставам духом, отивам в Ерусалим, без да зная какво ще ме сполети там, 23 освен че Светият Дух ми свидетелствува във всеки град, казвайки, че вързания и скърби ме очакват. 24 Но не се скъпя за живота си, като че ми се свида за него, в сравнение с това, да изкарам пътя си и служенето, което приех от Господа Исуса, да проповядвам благовестието на Божиата благодат. 25 И сега, ето, аз зная, че ни един от вас, между които минах та проповядвах Божието царство, няма вече да види лицето ми. 26 Затова, свидетелствувам ви в тоя ден, че аз съм чист от кръвта на всички; 27 защото не се посвених да ви изява всичката Божия воля. 28 Внимавайте на себе си и на цялото стадо, в което Светият Дух ви е поставил епископи, да пасете църквата на Бога, която той придоби със собствената си кръв. 29 Аз зная, че подир моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци, които няма да жаят стадото; 30 и от самите вас ще се издигнат човеци, които ще говорят извратено, та ще отвличат учениците след себе си. 31 Затова, бъдете, и помнете, че за три години, дено и нощем, не престанах да поучавам със сълзи всеки един от вас. 32 И сега препоръчвам ви на Бога и на словото на неговата благодат, което може да ви назидава и да ви даде наследството между всичките осветени. 33 Никому среброто или златото или облеклото не съм пожелал. 34 Вие сами знаете, че тия мои ръце послужиха за моите нужди и за нуждите на ония, които бяха с мене. 35 Във всичко ви показах, че така трудещи се трябва да помагате на немощните, и да помните думите

на Господа Исуса, как той е казал, По-блажено е да дава човек отколкото да приема. 36 Като изговори това, коленичи и се помоли с всички тях. 37 И всички плакаха много; и паднаха на шията на Павла и го целуваха. 38 наскърбени най-много за думата, която каза, че няма вече да видят лицето му. И го изпратиха до кораба.

21 Като се разделихме от тях и отплувахме, дойдохме право на Кос, а на утрешния ден на Родос, и оттам на Патара. 2 И като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, качихме се на него и отплувахме. 3 И когато Кипър се показва, оставихме го отляво, плувахме към Сирия, и слязохме в Тир; защото там щеше кораба да се разтовари. 4 О И като му позволи, Павел застана на стъпалата и помахаше с ръка на людете; а като се въдвори голяма тишина, почна да им говори на еврейски, казвайки: 5 И когато прекарахме тия дни, излязохме и отивахме си; и те всичките с жените и децата си, ни изпратиха до отвън града; и, коленичили на брега, помолихме се. 6 И като се простихме един с друг, ние се качихме на кораба, а те се върнаха у дома си. 7 И ние, като отплувахме от Тир, стигнахме в Птолемида, дето поздравихме братята и преседяхме у тях един ден. 8 А на утрешния ден тръгнахме и стигнахме в Кесария; и влязохме в къщата на благовестителя Филипа, който бе един от Седмината дякони и останахме у него. 9 А той имаше четири дъщери девици, които пророкуваха. 10 И след като бяхме преседяли там много дни, един пророк на име Агав слезе от Юдея. 11 И като дойде при нас, взе Павловия пояс та си върза нозете и ръцете, и рече: Ето що казва Светия Дух, Така юдеите в Ерусалим ще вържат човека чийто е тоя пояс, и ще го предадат в ръцете на езичниците. 12 И като чухме това, и ние и тамошните го молихме да не възлиза в Ерусалим. 13 Тогава Павел отговори: Що правите вие, като плачете та ми съкрушавате сърцето? защото аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Ерусалим, за името на Господа Исуса. 14 И понеже той беше неумолим, ние млъкнахме и рекохме: да бъде Господнята воля. 15 И след тия дни приготвихме се за път и възлязохме в Ерусалим. 16 С нас дойдоха и някои от учениците в Кесария, и ни водеха при някого си

Мнасона, Киприянин, отдавнашен ученик, у когото щяхме да бъдем гости. 17 И като стигнахме в Ерусалим, братята ни приеха с радост. 18 И на утрешния ден Павел влезе с нас при Якова, дето присъстваха всичките презвитери. 19 И като ги поздрави, разказа им едно по едно всичко що Бог беше извършил между езичниците чрез неговото служение. 20 А те, като чуа, прославиха Бога. Тогава му рекоха: Ти виждаш, брате, колко десетки хиляди повярвали юдеи има, и те всички ревностно поддържат закона. 21 А за тебе са уведомени, че ти си бил учил всичките юдеи, които са между езичниците, да отстъпят от Мойсеевия закон, като им казваш да не обрязват чадата си, нито да държат старите обреди. 22 И тъй, какво да се направи? [Без друго ще се събере тълпа, защото] те непременно ще чуят, че си дошъл. 23 Затова направи каквото ти кажем. Между нас има четирима мъже, които имат обрек; 24 земи ги, извърши очишението си заедно с тях, и иждиви за тях за да обръснат главите си; и така всички ще знаят, че не е истинна това, което са чули за тебе, но че и ти постъпваш порядъчно и пазиш закона. 25 А колкото за повярвалите езичници, ние писахме решението си да се вардят от ядене идоложертвено, кръв, удавено, тоже и от блудство. 26 Тогаз Павел взе мъжете; и на утрешния ден, като извърши очишението заедно с тях, влезе в храма и обяви кога щяха да свършат дните, определени за очишението, когато щеше да се принесе приноса за всеки един от тях. 27 И когато седемте дена бяха на свършване, юдеите от Азия, като го видяха в храма, възбудиха целия народ, туриха ръце на него, и викаха: 28 О, Израиляни, помагайте! Това е човекът, който на всякъде учи всичките против народа ни, против закона, и против това място; а освен това въведе и гърци в храма, и оскверни това свето място. 29 (Защото преди това бяха видели с него в града Ефесянина Трофим и мислеха, че Павел го е въвел в храма.) 30 И целият град се развълнува и людето се стекоха; и като уловиха Павла, извлякоха го вън от храма; и веднага се затвориха вратите. 31 И когато щяха да го убият, стигна известие до хилядника на полка, че целият Ерусалим е размирен; 32 и той завчас взе войници и стотници та се завтече долу върху

тях. А те, като видяха хилядника и войниците, престанаха да бият Павла. 33 Тогава хилядникът се приближи та го хвана и заповяда да го оковат с две вериги, и разпитваше, кой е той и що е сторил. 34 А между навалицата едни викаха едно а други друго; и понеже не можеше да разбере същността на работата поради смущението, заповяда да го закарат в крепостта. 35 А като стигна до стъпалата, войниците го дигнаха и носеха поради насилието на навалицата; 36 защото всичките люде вървяха подире и викаха: Махни го от света! 37 И когато щяха да въведат Павла в крепостта, той каза на хилядника: Позволено ли ми е да ти кажа нещо? А той рече: Знаеш ли гръцки! 38 Не си ли тогава оня египтянин, който преди няколко време размири и изведе в пустинята четирите хиляди мъже убийци? 39 А Павел рече: Аз съм юдеин от Тарс Киликийски, гражданин на тоя знаменит град; и ти се моля да ми позволиш да поговоря на людето.

22 О И рекох, Какво да сторя Господи? И Господ ми реше, Стани, иди в Дамаск, и там ще ти се каже за всичко що ти е определено да сториш. 2 (И като чуа, че им говори на еврейски, те пазеха още по-голяма тишина; и той каза): 3 Аз съм юдеин, роден в Тарс Киликийски, а възпитан в тоя град при Гамалииловите нозе, изучен строго в предадения от бащите ни закон. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес, 4 и гонех смърт последователите на тоя път, като връзвах и предавах на затвор и мъже и жени; 5 както свидетелствува за мене и първосвещеникът и цялото старейшинство, от които бях взел и писма до братята евреи в Дамаск, дето отивах да закарам вързани в Ерусалим и ония, които бяха там, за да ги накажат. 6 И когато вървах и приближих Дамаск, къде пладне, внезапно блесна от небето голяма светлина около мене. 7 И паднах на земята и чух глас, който ми каза: Савле, Савле, защо ме гониш? 8 А аз отговорих, Кой си ти, Господи? И рече ми, Аз съм Исус Назарянин, когото ти гониш. 9 А другарите ми видяха светлината, но не чуа гласа на тогова, който ми говореше. 10 И рекох: Какво да сторя Господи? И Господ ми рече: Стани, иди в Дамаск, и там ще ти се каже за всичко що ти е определено да сториш. 11 И понеже от бляска на оная светлина изгубих зрението си, другарите

ми ме поведоха за ръка, и така влязох в Дамаск. **12** И някой си Анания, човек благочестив по закона, одобрен от всички там, живеещи юдеи, **13** дойде при мене, и като застана и се наведе над мене, рече ми, Брате Савле, прогледай. И аз начаса получих зрението си и прогледнах на него. **14** А той рече, Бог на бащите ни те е предназначил да познаеш неговата воля, да видиш праведника, и да чуеш глас от неговите уста; **15** защото ще бъдеш свидетел за него пред всичките човеци за това, което си видял и чул. **16** И сега, защо се бавиш? Стани, кръсти се и се омий от греховете си, и призови неговото име. **17** И като се върнах в Ерусалим, когато се молах в храма, дойдох в изстъпление, **18** и видях го да ми казва: Побързай да излезеш скоро из Ерусалим; защото няма да приемат твоето свидетелство за мене. **19** И аз рекох, Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите ония, които вярваха в тебе; **20** и когато се проливаше кръвта на твоя мъченик Стефана, и аз бях там и одобрявах, като вардех дрехите на тия, които го убиваха. **21** Но той ми рече, Иди, защото ще те пратя далеч между езичниците. **22** До тая дума го слушаха; а тогав извикаха със силен глас, казвайки: Да се махне такъв от земята! защото не е достоен да живее. **23** И понеже те викаха, мятаха дрехите си, и хвърляха прах по въздуха, **24** хилядният заповяда да го закарат в крепостта, и заръча да го изпитат с биене, за да узнае, по коя причина викат така против него. **25** И когато го бяха разтегли с ремъци, Павел рече на стотника, който стоеше там: Законно ли е вам да бичувате един римлянин, и то неосъден? **26** Като чу това, стотникът отиде да извести на хилядника, казвайки: Какво правиш? защото този човек е римлянин. **27** Тогава хилядният се приближи и му рече: Кажи ми, римлянин ли си ти? А той каза: римлянин. **28** Хилядният отговори: С много пари съм добил това гражданство. А Павел рече: Но аз съм се и родил в него. **29** Тогава веднага се оттеглиха от него тия, които щяха да го изпитват. А хилядният се уплаши като разбра, че е римлянин, понеже го беше вързал. **30** На утринта, като искаше да разбере същинската причина, по която юдеите го обвиняваха, той го развърза, заповяда да се съберат първосвещениците и целият им

синедрион, и доведе долу Павла та го постави пред тях.

23 И Павел, като се вгледа в синедриона рече:

Братя, до тоя ден съм живял пред Бога със съвършено чиста съвест. **2** О А той рече: юдеите се нагласиха да те замолят да заведеш Павла утре долу в Синедриона, като че ли искаш да разпиташ по-точно за него. **3** Тогава Павел му рече: Бог ще удари тебе, стено варосана; и ти си седнал да ме съдиш по закона, а против закона заповядваш да ме ударят! **4** А стоящите наоколо рекоха: Божия първосвещеник ли хулиш? **5** И Павел рече: Не знаех, братя, че той е първосвещеник, защото е писано: "Да не злословиш началника на рода си." **6** А когато Павел позна, че едната част са садукеи, а другите фарисеи, извика в синедриона: Братя, аз съм фарисей, син на фарисей; съдят ме поради надеждата и учението за възкресението на мъртвите. **7** И когато рече това, възникна разпра между фарисеите и садукеите; И събранието се раздели. **8** Защото садукеите казват, че няма възкресение, нито ангел, нито дух; а фарисеите признават и двете. **9** И така възникна голяма глъчка; и някои книжници от фарисейската страна станаха та се препираха казвайки: Никакво зло не намираме у тоя човек; и какво да направим ако му е говорил дух или ангел? **10** И понеже разпратя стана голяма, хилядният, боейки се да не би да разкъсат Павла, заповяда на войниците да слязат и да го грабнат изпомежду им, и да го заведат в крепостта. **11** И през следващата нощ Господ застана до него и рече: Дерзай, защото както си свидетелствувал за мене в Ерусалим, така трябва да свидетелствуваш и в Рим. **12** И като се разсъмна, юдеите направиха заговор, влязоха под проклетия, и рекоха, че няма да ядат нито да пият додето не убият Павла. **13** Тия, които направиха тоя заговор, бяха повече от четиридесет души. **14** Те дойдоха при първосвещениците и старейшините и рекоха; влязохме под проклетия, да не вкусим нищо докле не убием Павла. **15** Сега, прочее, вие със синедриона заявете на хилядника да го доведе долу при вас, уж че искате да изучите по-точно неговото дело; а ние, преди да се приближи той, сме готови да го убием. **16** Но Павловият сестрин син, като ги завари, чу

заговора и влезе в крепостта та обади на Павла. 17 Тогава Павел повика един от стотниците и му рече: Заведи това момче при хилядника, защото има да му обади нещо. 18 И той, го взе, заведе го при хилядника, и каза: Запреният Павел ме повика и ми се помоли да доведе това момче при тебе, защото имало да ти каже нещо. 19 (А хилядният го взе за ръка, и като се оттегли настрана, попита го насаме; Какво да ми обадиш? 20 А той рече: Юдеите се нагласиха да те замолят да заведеш Павла утре долу в синедриона, като че ли искаш да разпиташ по-точно за него. 21 Но ти недей ги слуша; защото го причакват повече от четиридесет души от тях, които влязоха под проклетия; задължавайки се да не ядат нито да пият додето го не убият. Те още сега са готови, и чакат само да им се обещаеш. 22 И тъй хилядният остави момчето да си отиде, като му заръча: никому да не кажеш, че ми си обадиш това. 23 Тогава повика двама от стотниците та им рече: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници, и двеста копиеносци да заминат за Кесария на третия час през нощта. 24 Пригответе и добитък, на който да възкачат Павла, и да го отведат безопасно до управителя Феликса. 25 Той написа и писмо, което имаше следното съдържание: 26 От Клавдия Лисия до негово превъзходителство управителя Феликса, поздрав. 27 Тоя човек биде уловен от юдеите, които щяха да го убият; но аз пристигнах с войниците та го избавих, понеже се научих, че бил римлянин. 28 И като поисках да разбера причината, по която го обвиняваха, заведох го долу в синедриона им; 29 и намерих, че го обвиняват за въпроси от техния закон; нямаше обаче никакво обвинение в нещо достойно за смърт или окови. 30 И понеже ми се подсказа, че щяло да има заговор против човека, веднага го изпратих при тебе, като заръчах и на обвинителите му да се изкажат пред тебе против него. [Остани със здраве]. 31 И тъй, войниците, според дадената им заповед, взеха Павла и го заведоха през нощта в Антипатрида. 32 И на утринта оставиха конниците да отидат с него, а те се върнаха в крепостта. 33 А конниците, като влязоха в Кесария и връчиха писмото на управителя, представиха му и Павла. 34 А като го прочете, попита го от коя област е; и като разбра,

че е от Киликия, рече: 35 Ще те изслушам когато дойдат и обвинителите ти. И заповяда да го вардят в Иродовата претория.

24 О А когато управителят кимна на Павла да вземе думата, той отговори: Понеже знам, че от много години ти си бил съдия на тоя народ, аз на радо сърце говоря в своя защита; 2 О Или тия сами нека кажат каква неправда са намерили в мене когато застанах пред синедриона, 3 то ние с пълна благодарност по всякакъв начин и всякъде посрещаме това. 4 Но за да те не отегчавам повече, моля те да имаш снизхождение и ни изслушаш накратко, 5 понеже намерихме, че тоя човек е заразител и размирник между всичките юдеи по вселената, още и водач на Назарейската ерес; 6 който се опита и храма да оскверни; но ние го уловихме, [и поискахме да го съдим по нашия закон; 7 но хилядният Лисий дойде и с голямо насилие го изтръгна от ръцете ни, и заповяда на обвинителите му, да дойдат при тебе]. 8 А ти, като сам го изпиташ, ще можеш да узнаеш от него всичко това, за което го обвиняваме. 9 И юдеите потвърдиха, казвайки, че това е вярно. 10 А когато управителят кимна на Павла да вземе думата, той отговори: Понеже знам, че от много години ти си бил съдия на тоя народ, аз на драго сърце говоря в своя защита, 11 защото можеш да се научиш, че няма повече от дванадесет дена откак възлязох на поклонение в Ерусалим. 12 И не са ме намирали нито в храма, нито в синагогите, нито в града, да се препирам с някого или да размирявам народа. 13 И те не могат да докажат пред тебе това, за което ме обвиняват сега. 14 Но това ти изповядвам че, според учението което те наричат ерес, така служа на бащиния ни Бог, като вярвам всичко що е по закона и е писано в пророците, 15 и че се надявам на Бога, че ще има възкресение на праведни и неправедни, което и те сами приемат. 16 Затова и аз се старая да имам всякога непорочна съвест и спрямо Бога и спрямо човеците. 17 А след изтичането на много години, дойдох да донеса милостини, на народа си и приноси. 18 А когато ги принасях те ме намериха в храма очищен, без да има навалица или размирие; 19 но имаше някои юдеи от Азия, който трябваше да се представят пред тебе и да ме обвинят, ако

имаха нещо против мене. 20 Или тия сами нека кажат каква неправда са намерили [в мене], когато застанах пред синедриона, 21 освен ако е само в тоя вик, който издадох като стоях между тях, Поради учението за възкресението на мъртвите ме съдите днес. 22 А Феликс, като познаваше доста добре това учение, ги отложи, казвайки: Когато слезе хилядният Лисий ще разреши делото ви. 23 И заповяда на стотника да вардят Павла, но да му дават известна свобода, и да не възпират никого от приятелите му да му прислужва. 24 След няколко дни Феликс дойде с жена си Друзилия, която беше юдейка, и прати да повикат Павла, от когото слуша за вярата в Христа Исуса. 25 И когато той говореше за правда, за себеобуздание, и за бъдещия съд, Феликс уплашен отговори: За сега си иди; и когато намеря време, ще те повикам. 26 Между това, той се надяваше, че ще получи пари от Павла; затова и по-честичко го викаше та приказваше с него. 27 Но като се навършиха две години, Феликс биде заместен от Порций Фест, а понеже искаше да спечели благоволението на юдеите, Феликс остави Павла в окови.

25 А Фест, като зае областта си, подир три дни възлезе от Кесария в Ерусалим. 2 Тогава първосвещениците и юдейските първенци му подадоха жалба против Павла, 3 и молейки му се искаха да склони на това против него, - да изпрати да го доведат в Ерусалим; като [крояха да] поставят засада и да го убият на пътя. 4 Фест обаче отговори, че Павел вече се пази под стража в Кесария, и че сам той скоро щеше да тръгне за там; 5 затова, рече той, влиятелните между вас нека слязат с мене; а ако има нещо криво в човека, нека го обвинят. 6 И като преседя между тях не повече от осем или десет дена, той слезе в Кесария, и на утрешния ден седна на съдийския стол и заповяда да доведат Павла. 7 И като дойде, юдеите, които бяха слезли от Ерусалим, го обиколиха и обвиняваха го с много и тежки обвинения, които не можеха да докажат; 8 но Павел в защитата си казваше: Нито против юдейския закон, нито против храма, нито против Кесаря съм извършил някакво престъпление. 9 Но Фест, понеже искаше да спечели благоволението,

на юдеите, в отговор на Павла каза: Щеш ли да възлезеш в Ерусалим, и там да се съдиш за това пред мене? 10 А Павел каза: Аз стоя пред Кесаревото съдилище, дето трябва да бъда съден. На юдеите не съм сторил никаква вреда, както и ти твърде добре знаеш. 11 Прочее, ако съм злодеец, и съм сторил нещо достойно за смърт, не бягам от смъртта; но ако ни едно от нещата, за които ме обвиняват тия не е истинно, никой не може да ме предаде за да им угоди. Отнасям се до Кесаря. 12 Тогава Фест, след като поразиска въпроса със съвета, отговори: Отнесъл си се до Кесаря; при Кесаря ще отидеш. 13 А като изминаха няколко дни, цар Агрипа и Верникия дойдоха в Кесария да поздравят Феста. 14 И като се бавиха там доста време, Фест доложи Павловото дело пред царя, казвайки: Има един човек оставен от Феликса в окови. 15 За него когато бях в Ерусалим, първосвещениците и юдейските старейшини ми подадоха жалба и искаха да го съдят. 16 Но им отговорих, че римляните нямат обичай да предават някой човек [на смърт,] преди обвиняемият да е бил поставен лице с лице с обвинителите си, и да му е дал случай да говори в своя защита относно обвинението. 17 И тъй, когато дойдоха тук заедно с мене, на следния ден незабавно седнах на съдийския стол и заповядах да доведат човека. 18 Но когато обвинителите му застанаха, не го обвиниха в никое от лошите дела каквито аз предполагах; 19 но имаха против него някакви разисквания за техните си вярвания, и за някой си Исус, който бил умрял, за когото Павел твърдеше, че е жив. 20 И аз, понеже бях в недоумение как да изпитам за такива неща, попитах да ли би отишъл в Ерусалим, там да се съди за това. 21 Но понеже Павел се отнесе до решението на Августа, за да се опази за него, заповядах да го пазят докле го изпратят при Кесаря. 22 Тогава Агрипа рече на Феста: Искате ми се и мене да чуя тоя човек. И той каза: Утре ще го чуеш. 23 На утрешния ден, когато Агрипа и Верникия дойдоха с голям блясък и влязоха в съдебната стая с хилядниците и по-видните граждани, Фест заповяда да доведоха Павла. 24 Тогава Фест каза: Царю Агрипо, и всички, които присъствувате с нас, ето човека, за когото целият юдейски народ ми

представиха жалба, и в Ерусалим и тука, като крещяха, че той не трябва вече да живее. 25 Но аз намерих, че не е сторил нищо достойно за смърт; и понеже той сам се отнесе до Августа, реших да го изпратя. 26 А за него нямам нищо положително да пиша на господаря си; затова го изведох пред вас, и особено пред тебе, царю Агрипо, та, като стане разпитването му, да имам какво да пиша. 27 Защото ми се вижда неразумно, като изпращам човек вързан, да не изложа и обвиненията против него.

26 Тогава Агрипа рече на Павла: Позволява ти се да говориш за себе си. И така, Павел простря ръка и почна да говори в своя защита: 2 Честит се считам, царю Агрипо, заедно пред тебе ще се защита днес относно всичко, за което ме обвиняват юдеите, 3 а най-вече защото си вещ във всичките обреди и разисквания между юдеите; затова ти се моля да ме изслушаш с търпение. 4 Какъв, прочее, беше Моят живот още от младини, това всичките юдеи знаят, понеже се прекара отначало между народа ми в Ерусалим. 5 Защото ме познават от начало, (ако искаха да засвидетелствуват), че според най-строгото учение на нашето вероизповедание живях фарисей, 6 И сега стоя пред съда понеже имам надежда на обещанието, което Бог е дал на бащите ни, 7 до изпълнението на, което нашите дванадесет племена се надяват да достигнат, като служат на Бога усърдно нощя и деня. За тая надежда, царю [Агрипо], ме обвиняват юдеите! 8 Защото да се мисли между вас нещо не за вярване, че Бог възкресява мъртвите? 9 И аз си мислех, че трябваше да върша много неща против името на Исуса Назарянина; 10 което и върших в Ерусалим, понеже затварях в тъмница мнозина от светиите, като се снабдих с власт от първосвещениците, и за убиването им давах глас против тях. 11 И като ги мъчех много пъти във всичките синагоги стараех се да ги накарам да хулят; и в чрезмерната си ярост против тях гонех ги даже и по чуждите градове. 12 По която работа когато пътувах за Дамаск с власт и поръка от първосвещениците, 13 по пладне, царю, видях на пътя светлина от небето, която надминаваше слънчевия блясък, и осия мене и тия, които пътуваха с мене, 14 И

като паднахме всинца на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски, Савле, Савле, защо ме гониш? Мъчно ти е да риташ срещу остен. 15 И аз рекох, Кой си ти, Господи? А Господ рече, Аз съм Исус, когото ти гониш. 16 Но стани и се изправи на нозете си; понеже за туй ти се явих, да те назнача служител и свидетел на това, че си ме видял, и на онова, което ще ти открия, 17 като те избавям от юдейския народ и от езичниците, между които те пращам, 18 да им отвориш очите, та да се обърнат от тъмнината към светлината, и от властта на Сатана към Бога, и да приемат прощение на греховете си и наследство между осветените, чрез вяра в мене. 19 Затова, царю Агрипо, не бях непокорен на небесното видение. 20 но проповядвах първом на юдеите в Дамаск, в Ерусалим, и в цялата юдейска земя, а после и на езичниците, да се покайват и да се обръщат към Бога, като вършат дела съответствени на покаянието си, 21 По тая причина юдеите ме уловиха в храма и се опитаха да ме убият. 22 Но с помощта, която получих от Бога, стоя до тоя ден т а свидетелствувам и пред скромни и пред високопоставени, без да говоря нищо друго освен това, което пророците и Моисей са говорили, че щеше да бъде, 23 сиреч, че Христос трябваше да пострада, и че той, като възкръсне пръв от мъртвите, щеше да проповядва светлина и на юдейския народ и на езичниците. 24 Когато той така се защищаваше, Фест, извика със силен глас: Полудял си, Павле; голямата ти ученост те докарва до лудост. 25 А Павел рече: Не съм полудял, честити Фесте, но от здрав ум изговарям истинни думи, 26 Защото царят, комуто и говоря дързостно, знае за това понеже съм убеден, че нищо от това не е скрито от него, защото то не е станало в някой ъгъл. 27 Царю Агрипо, вярваш ли пророците? Зная, че ги вярваш. 28 А Агрипа рече на Павла: Без малко ме убеждаваш да стана Християнин; 29 А Павел рече: Молил се бях Богу щото било с малко, било с много, не само ти но и всички, които ме слушат днес, да станат такива, какъвто съм аз, освен тия окови. 30 Тогава царят стана, с управителя и Верникия и седящите с тях. 31 И като се оттеглиха настрана говореха помежду си, казвайки: Тоя човек не върши нищо достойно

за смърт или окови. 32 А Агрипа рече на Феста: Тоя човек можеше да се пусне ако не беше се отнесъл до Кесаря.

27 И когато бе решено да отплуваме за Италия, предадоха Павла и някои други затворници на един стотник на име Юлий, от Августовия полк. 2 И като се качихме на един Адрамитски кораб, който щеше да отплува за местата покрай Азийския бряг, тръгнахме; и с нас беше Аристарх, македонец от Солун. 3 На другия ден стигнахме в Сидон; и Юлий се отнасяше човеколюбиво към Павла, и му позволи да отиде при приятелите си за да му пригледат. 4 и оттам като станахме, плувахме на завет под Кипър, понеже ветровете бяха противни. 5 И като преплувахме Киликийското и Памфилийското море, стигнахме в Ликийския град Мира. 6 Там стотникът намери един Александрийски кораб, който плуваше за Италия и тури ни в него. 7 И след като бяхме плували бавно за много дни, и едвам стигнахме Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там, плувахме на завет под Крит срещу нос Салмон. 8 И като преминахме него с мъка, стигнахме на едно място, което се казва Добри Пристанища, близо при което бе град Ласей. 9 Но като беше се минало много време и плуването беше вече опасно, защото и постът беше вече минал, Павел ги съветваше, казвайки им: 10 Господа, виждам, че плуването ще бъде придружено с повреда и голяма пагуба, не само на товара и на кораба, но и на живота ни. 11 Но стотникът се доверяваше повече на кормчията и на стопанина на кораба отколкото на Павловите думи, 12 И понеже пристанището не беше годно за презимуване, повечето изказаха мнение да се дигнат оттам за да стигнат, ако би било възможно, до Феникс, Критско пристанище, което гледа към югозапад и северозапад, и там да презимуват. 13 И когато подухна южен вятър, мислейки, че сполучиха целта си, те дигнаха котва та плуваха близо покрай Крит. 14 Но след малко, спусна се от острова бурен вятър, наречен Евраквилон; 15 и когато корабът бе достигнат от вятъра и поради него не можеше да устои, оставихме се на вълните да ни носят. 16 И като минахме на завет под едно островче наречено Клавдий, сполучихме с мъка да запазим ладията;

17 и когато я издигнаха, употребявах всякакви средства, и препасвах кораба изотдолу; и боейки се да не бъдат тласнати върху Сиртис, свалиха платната и се носеха така. 18 И понеже бяхме в голяма беда от бурята, на следния ден хванаха да изхвърлят товара. 19 И на третия ден те със своите ръце изхвърлиха вещите на кораба. 20 И понеже за много дни не се виждаше ни слънце ни звезди, и силната буря напираше, то изчезна вече всяка надежда да бъдем спасени. 21 А подир дълго неядене Павел застана между тях и рече: Господа, трябваше да ме слушате да се не дигаме от Крит, та да ни не постигнеше тая повреда и пагуба. 22 Но и сега ви съветвам да сте бодри, защото ни една душа от вас няма да се изгуби, но само кораба; 23 защото ангел от Бога, чийто съм аз и комуто служа, застана до мене тая нощ и рече, 24 Не бой се, Павле, ти трябва да застанеш пред Кесаря; и, ето, Бог ти подари всички, които плуват с тебе. 25 Затова, господа бъдете бодри; защото вярвам в Бога, че ще бъде тъй както ми бе казано. 26 Обаче ние трябва да бъдем изхвърлени на някой остров. 27 А когато настана четиринадесетата нощ, и ние се тласкахме насам-натам по Адриатическото море, около, среднощ корабниците усетиха, че се приближават до някоя суша. 28 И като измериха дълбочината, намериха, че е двадесет разтега; и отивайки малко по-нататък пак измериха, и намериха че е петнадесет разтега. 29 Затова, боейки се да не бъдат изхвърлени на каменисти места, спуснаха четири котви от задницата, и очакваха да съмне. 30 И понеже корабниците възнамеряваха да избягат от кораба, и бяха свалили ладията в морето под предлог, че щели да спуснат котви откъм предницата, 31 Павел рече на стотника и на войниците: Ако тия не останат в кораба, вие не можете се избави. 32 Тогава войниците отрязаха въжата на ладията и оставиха я да се носи от морето. 33 А на съмване Павел канеше всички да похапнат, казвайки: Днес е четиринадесетият ден как чакате и стоите гладни, без да сте вкусили нещо. 34 Затуй ви моля да похапнете, защото това ще помогне за вашето избавление; понеже никому от вас ни косъм от главата няма да загине. 35 И като рече това, взе хляб, благодари Богу пред всички та разчупи, и

почна да яде. 36 От това всички се ободриха, та ядоха и те. 37 И в кораба бяхме всичко двеста седемдесет и шест души. 38 И като се нахраниха, облекчаваха кораба, като изхвърляха житото в морето. 39 И когато се разсъмна, те не познаваха земята; обаче забелязаха един залив с песъчлив бряг, в който се решиха да тикнат кораба, ако бе възможно. 40 И като откачиха котвите, оставиха ги в морето, развързаха още и връзките на кормилата, развиха малкото платно по посоката на вятъра, и се отправиха към, брега. 41 Но изпаднаха на едно място, дето морето биеше от две страни, и там кораба заседна; предницата се заби и не мърдаше, а задницата взе да се разглобява от напора на вълните. 42 И войниците съветваха да се избият запрените, да не би да изплува някой и да избяга. 43 Но стотникът като искаше да избави Павла, възпря ги от това намерение, и заповяда да скочат в морето първо ония, които знаяха да плават, и да излязат на сухо, 44 а останалите да се спасяват кои на дъски, кои пък на нещо от кораба. И така стана та всички излязоха безопасно на сушата.

28 И когато се избавихме, познахме, че островът се наричаше Малта. 2 А туземците ни показаха необикновено човеколюбие; защото приеха всички нас, и, понеже валеше дъжд и беше студено наклadoха огън. 3 И когато Павел натрупа един куп храсти и го тури на огъня, една ехидна излезе от топлината и се залепи за ръката му. 4 А туземците, като видяха змията, как висеше от ръката му, думаха помежду си: Без съмнение тоя човек ще е убиец, който, ако и да се е избавил от морето, пак правосъдието не го остави да живее. 5 Но той тръсна змията в огъня и не почувствува никакво зло. 6 А те очакваха, че ще отече, или внезапно ще падне мъртъв; но като чакаха много време и гледаха, че не му става никакво зло, промениха мнението си и думаха, че е бог. 7 А около това място се намираха именията на първенеца в острова, чието име беше Поплий, който ни прие и гощава приятелски три дни. 8 И случи се Поплиевият баща да лежи болен от треска и дизентерия; а Павел влезе при него, и като се помоли, положи ръце на него и го изцели.

9 Като стана това, и другите от острова, които имаха болести, дохождаха и се изцеляваха; 10 които и ни показваха много почести, и, когато тръгнахме, туриха в кораба потребното за нуждите ни. 11 И тъй, подир три месеца отплувахме с един александрийски кораб, който беше презимувал в острова, и който имаше за знак Близнаците. 12 И като стигнахме в Сиракуза, преседяхме там три дни. 13 И оттам, като лъкатушихме, стигнахме до Ригия; и след един ден, като повее южен вятър, на втория ден дойдохме в Потииоли, 14 гдето намерихме братя, които ни замолиха да преседим у тях седем дни. Така дойдохме в Рим. 15 Отгдето братята, като чули за нас, бяха дошли до Апиевото тържище и до трите кръчми да ни посрещнат; и Павел като ги видя, благодари на Бога и се ободри. 16 А когато влязохме в Рим, стотникът предаде запряните на войводата; а на Павла се позволи да живее отделно с войника, който го вардеше. 17 И подир три дни той свика по-първите от юдеите и, като се събраха каза им: Братя, без да съм сторил аз нещо против народа ни, или против бащините обичаи, пак от Ерусалим ме предадоха вързан в ръцете на римляните; 18 които, като ме изпитаха, щяха да ме пуснат, защото в мене нямаше нищо достойно за смърт. 19 Но понеже юдеите се възпротивиха на това, принудих се да се отнеса до Кесаря, а не че имах да обвиня в нещо народа си. 20 По тая причина, прочее, ви повиках, за да ви видя и да ви поговоря, защото заради това, за което Израил се надява, съм вързан с тая верига. 21 А те му казаха: Нито сме получавали ние писма от Юдея за тебе, нито е дохождал някой от братята да ни извести, или да ни каже нещо лошо за тебе. 22 Но желаем да чуем от тебе какво мислиш, защото ни е известно, че навсякъде говорят против това учение. 23 И като му определиха ден, мнозина от тях дойдоха при него там гдето живееше; и от сутринта до вечерта той им излагаше с доказателства Божието царство и ги уверяваше за Исуса и от Моисеевия закон и от пророците. 24 И едни повярваха това, което говореше, а други не вярваха. 25 И те, понеже бяха несъгласни помежду си, се разотиваха, като им рече Павел една дума: Добре е говорил Святият Дух чрез пророк Исая на бащите ви, когато е рекъл:

26 "Иди, кажи на тия люде: Със слушане ще чуете, но никак няма да схванете; И с очи ще видите, но никак няма да разберете. 27 Защото затлъстя сърцето на тия люде, И ушите им натегнаха, И очите си затвориха, Да не би да гледат с очите си, И да разберат със сърцето си, И да се обърнат та да ги изцеля" 28 Затуй, да знаете, че това Божие спасение се изпрати на езичниците; и те ще слушат. 29 И като рече това; юдеите си отидоха с голяма препирня помежду си 30 А Павел преседя цели две години в отделна под наем къща, гдето приемаше всички, които отиваха при него, 31 като проповядваше Божието царство, и с пълно дръзновение поучаваше за Господа Исуса Христа без да му забранява никой.

Римляни

1 Павел, слуга Исус Христов, призван за апостол, отделен да проповядва благовестието от Бога, **2** (което по-напред Той беше обещал чрез пророците Си в светите писания), **3** за Сина Му нашия Господ Исус Христос, Който по плът се роди от Давидовото потомство, **4** а по Дух на светост биде със сила обявен като Божий Син чрез възкресението от мъртвите; **5** чрез когото получихме благодат и апостолство, та в Неговото име да привеждаме в послушност към вярата човеци от всичките народи; **6** между които сте и вие призвани от Исуса Христа: **7** до всички в Рим, които са възлюбени от Бога, призвани да бъдат светии: Благодат и мир да бъдат с вас от Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа. **8** Най-напред благодаря на моя Бог чрез Исуса Христа за всички ви, гдето за вашата вяра се говори по целия свят. **9** Понеже Бог, Комуто служа с духа си в благоденствието на Сина Му, ми е свидетел, че непрестанно ви споменавам в молитвите си, **10** молящ се винаги, дано с Божията воля благоуспее най-после сега да дойда при вас. **11** Защото копнея да ви видя, за да ви предам някоя духовна дарба за вашето утвърждаване, **12** то ест, за да се утеша между вас взаимно с вас чрез общата вяра, която е и ваша и моя, **13** И желая, братя, да знаете, че много пъти се канех да дойда при вас, за да имам някой плод и между вас както между другите народи; но досега съм бил възпиран. **14** Имам длъжност към гърци и към варвари, към учени и към неучени; **15** и така, колкото зависи от мене, готов съм да проповядвам благовестието и на вас, които сте в Рим. **16** Защото не се срамувам от благовестието [Христово]; понеже е Божия сила за спасение на всекиго, който вярва, първо на юдеина, а после на езичника. **17** Защото в него се открива правдата, която е от Бога чрез вяра към вяра, както е писано: "Праведният чрез вяра ще живее". **18** Защото Божият гняв се открива от небето против всяко нечестие и неправда на човеците, които препястват на истината чрез неправда. **19** Понеже, това, което е възможно да се знае за Бога, на тях е известно, защото Бог им го изяви. **20** Понеже от създанието на това, което е невидимо у

Него, сиреч вечната Му сила и божественост, се вижда ясно, разбираемо чрез творенията; така щото, човеците остават без извинение. (aidios g126) **21** Защото, като познаха Бога, не Го прославиха като Бог, нито Му благодариха; но извратиха се чрез своите мъдрувания, и несмисленото им сърце се помрачи. **22** Като се представяха за мъдри, те глупееха, **23** и славата на нетленния Бог размениха срещу подобие на образ на смъртен човек, на птици; на четириноги и на гадина. **24** Затова, според страстите на сърцата им, Бог ги предаде на нечистота, защото да се обезчестят телата им между сами тях, **25** те които замениха истинския Бог с лъжлив, и предпочетоха да се покланят и да служат на твартата, а не на Твореца, Който е благословен до века. Амин. (aiōn g165) **26** Затова Бог ги предаде на срамни страсти, като и жените им измениха естественото употребление на тялото в противоестественно. **27** Така и мъжете, като оставиха естественото употребление на женския пол, разжегоха се в страстта си един към друг, струвайки безобразие мъже с мъже, и приемаха в себе си заслуженото въздействие на своето нечестие. **28** И понеже отказваха да познаят Бога, Бог ги предаде на развратен ум да вършат това, което не е прилично, **29** изпълнени с всякакъв вид неправда, нечестие, лакомство, омраза; пълни със завист, убийство, крамола, измама и злоба; **30** шепотници, клеветници, богоненавистници, нахални, горделиви, самохвалци, измислители на злини, непокорни на родителите си, **31** безразсъдни, вероломни, без семейна обич, немилостиви; **32** които, при все че знаят Божията справедлива присъда, че тя, които вършат такива работи, заслужават смърт, не само ги вършат, но и одобряват ония, които ги вършат.

2 Затова и ти си без извинение, о човече, който и да си, когато съдиш другиг; защото в каквото съдиш другия, себе си осъждаш; понеже ти, който съдиш, вършиш същото, **2** А знам, че Божията съдба против тях, които вършат такива работи, е според истината. **3** И ти, човече, който съдиш ония, които вършат такива работи, мислиш ли, че ще избегнеш съдбата на Бога, като вършиш и ти същото? **4** Или презираш Неговата богата благод, търпеливост и дълготърпение, без да

знаеш, че Божията благост е назначена да те води към покаяние? 5 а с упорството си и непокаяното си сърце трупаш на себе си гняв за деня на гнева, когато ще се открие праведната съдба от Бога, 6 Който ще въздаде на всеки според делата му: 7 вечен живот на тия, които с постоянство в добри дела търсят слава, почест и безсмъртие; (aiōnios g166) 8 а пък гняв и негодувание на ония, които са твърдоглави и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата; 9 скръб и неволя на всяка човешка душа, която прави зло, първо на юдеина, после и на гърка, 10 а слава и почест и мир на всеки, който прави добро, първо на юдеина, после и на гърка. 11 Понеже Бог не гледа на лице. 12 Защото тия, които са съгрешили без да имат закон, без закон ще и погинат; и които са съгрешили под закон, под закон ще бъдат съдени. 13 Защото не законослушателите са праведни пред Бога; но законоизпълнителите ще бъдат оправдани, 14 (понеже, когато езичниците, които нямат закон, по природа вършат това, което се изисква от закона, то, и без да имат закон, те сами са закон за себе си, 15 по това, че те показват действието на закона написано на сърцата им, на което свидетелствува и съвестта им, а помислите им или ги осъждат помежду си, или ги оправдават), 16 в деня, когато Бог чрез Исуса Христа ще съди тайните дела на хората според моето благовестие. 17 Но ако ти се наричаш юдеин, облягаш се на закон, хвалиш се с Бога, 18 знаеш Неговата воля, и разсъждаваш между различни мнения, понеже се учиш от закона: 19 ако при това си уверен в себе си, че си водител на слепите, светлина на тия, които са в тъмнина, 20 наставник на простите, учител на младенците, понеже имаш в закона олицетворение на знанието и на истината, 21 тогава ти, който учиш другите, учиш ли себе си? Ти, който проповядваш да не крадат, крадеш ли? 22 Ти, който казваш да не прелюбодействуват, прелюбодействуваш ли? Ти, който се гнушиш от идолите, светотатствува ли? 23 Ти, който се хвалиш в закона, опозоряваш ли Бога като престъпваш закона? 24 Питам това, защото според както е писано, поради вас се хули Божието име между езичниците. 25 Понеже обрязването наистина ползува, ако изпълняваш

закона; но ако си престъпник на закона, тогава твоето обрязване става необрязване. 26 И тъй, ако необрязаният пази наредбите на закона, не ще ли неговото необрязване да му се вмени за обрязване? 27 и оня, който остане в природното си състояние необрязан, но пак изпълнява закона, не ще ли осъди тебе, който имаш писан закон и обрязване, но си престъпник на закона? 28 Защото не е юдеин оня, външно такъв, нито е обрязване онова, което е външно в плътта; 29 но юдеин е тоя, който е такъв вътрешно; а обрязване е това, което е на сърцето, в дух, а не в буквата; чията похвала не е от хората, а от Бога.

3 Тогава, какво предимство има юдеинът? или каква полза има от обрязването? 2 Много във всяко отношение, а първо, защото на юдеите се повериха Божествените писания. 3 Понеже, ако някои бяха без вяра, що от това? тяхното неверие ще унищожи ли Божията вяност? 4 Да не бъде! но Бог нека бъде признат за верен, а всеки човек лъжлив, според както е писано: 5 Но ако нашата неправда изтъква Божията правда, що има да кажем? Несправедлив ли е Бог, когато нанася гняв? (По човешки говоря). 6 Да не бъде! понеже тогава как Бог ще съди света? 7 Обаче, казваш ти, ако с моята невярност Божията вяност стане по-явна, за Неговата слава, то защо и аз, въпреки това, да бъда осъждан като грешник? 8 И защо да не вършим зло, за да дойде добро? (както някои клеветнически твърдят, че ние така говорим). На такива осъждането е справедливо. 9 Тогава що следва? Имаме ли ние някакво предимство над езичниците? Никак; защото вече обвинихме юдеи и гърци, че те всички са под грях. 10 Както е писано: 11 Няма никой разумен, Няма кой да търси Бога. 12 Всички се отклониха, заедно се развратиха; Няма кой да прави добро, няма ни един". 13 "Гроб отворен е грелото им; С езичите си ласкаят". "Аспидова отрова има под устните им" 14 "Техните уста са пълни с клеветата и горест". 15 "Нозете им бързат да проливат кръв"; 16 Опустошение и разорение има в пътищата им; 17 И те не знаят пътя на мира", 18 "Пред очите им няма страх от Бога". 19 А знам, че каквото казва законът, казва го за ония, които са под закона; за да се затулят

устата на всекиго, и цял свят да се доведе под съдбата на Бога. 20 Защото ни една твар няма да се оправдае пред Него чрез дела изисквани от закона, понеже чрез закона става само познаването на греха, 21 А сега и независимо от закон се яви правдата от Бога, за която свидетелствуват законът и пророците, 22 сиреч правдата от Бога, чрез вяра в Исус Христа, за всички [и на всички], които вярват; защото няма разликат 23 Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога, 24 а с Неговата благодат се оправдават даром чрез изкуплението, което е в Христа Исуса, 25 Когато Бог постави за умилоствение чрез кръвта Му посредством вяра. Това стори за да покаже правдата Си в прощаване на греховете извършени по-напред, когато Бог дълготърпеше, 26 за да покаже, казвам правдата Си в настоящето време, та да се познае, че Той е праведен и че оправдава този, който вярва в Исуса. 27 И тъй, где остава хвалбата? Изключена е. Чрез какъв закон? чрез закона на делата ли? Не, но чрез закона на вярата. 28 И така, ние заключаваме, че човек се оправдава чрез вяра, без делата на закона. 29 Или Бог е Бог само на юдеите, а не и на езичниците? Да, и на езичниците е. 30 Понеже същият Бог ще оправдае обрязаните от вяра и необрязаните чрез вяра. 31 Тогава, чрез вяра разваляме ли закона? Да не бъде! но утвърждаваме закона.

4 И тъй, какво ще кажем, че нашия отец Авраам, е намерил по път? 2 Защото ако Авраам се е оправдал от дела, има с какво да се хвали, само не пред Бога. 3 Понеже какво казва писанието: "Авраам повярва в Бога, и това му се вмени за правда". 4 А на този, който върши дела, наградата му се не счита като благодеяние, но като дълг; 5 а на този, който не върши дела, а вярва в Онзи, Който оправдава нечестивия, неговата вяра му се вменява за правда. 6 Както и Давид говори за блаженството на човека, комуто Бог вменява правда независимо от дела: 7 "Блажени ония, чиито беззакония са простени Чиито грехове са покрити; 8 Блажен е оня човек, комуто Господ няма да вмени грях". 9 Прочее, това блаженство само за обрязаните ли е, или за необрязаните? Понеже казваме: "На Авраама вярата се вмени за правда". 10 то как му се вмени? Когато беше обрязан

ли, или необрязан? Не когато беше обрязан, но необрязан. 11 И той обрязването като знак и печат на правдата от вяра, която имаше, когато беше необрязан, за да бъде той отец на всички, които вярват, ако и необрязани, за да се вмени правдата на тях. 12 и отец на ония обрязани, които не само са обрязани, но и ходят в стъпките на оная вяра, която нашият отец Авраам е имал, когато бе необрязан, 13 Понеже обещанието към Авраама или към потомството му, че ще бъде наследник на света, не стана чрез закон, но чрез правдата от вяра. 14 Защото, ако са наследници тия, които се облягат на закона, то вярата, то вярата е празна, и обещанието осуетено; 15 понеже законът докарва, не обещание, а гняв; но гдето няма закон, там няма нито престъпление. 16 Затова наследството е от вяра, за да бъде по благодат, така щото обещанието да е осигурено за цялото потомство, не само за това, което се обляга на закона, но и за онова, което е от вярата на Авраама, който е отец на всички ни, 17 (както е писано: "Направих те отец на много народи"), пред Бога Когато повярва, Който съживява мъртвите, и повиква в действително съществуване онова, което не съществува. 18 Авраам, надявайки се без да има причина за надежда, повярва, за да стане отец на много народи, според реченото: "Толкова ще бъде твоето потомство". 19 Без да ослабне във вяра, той вземаше предвид, че тялото му е вече замъртвяло, като бе на около сто години, вземаше предвид и мъртвостта на Сарината утроба, 20 обаче, относно Божието обещание не се усъмни чрез неверие, но се закрепи във вяра, и даде Богу слава, 21 уверен, че това, което е обещал Бог, Той е силен да го изпълни. 22 Затова му се вмени за правда. 23 Това пък, че му се вмени за правда, не се написа само за него, 24 но и за нас, на които ще се вменява за правда, като вярваме в Този, Който е възкресил от мъртвите Исус, нашия Господ, 25 Който биде предаден за прегрешенията ни, и биде възкресен за оправданието ни.

5 И тъй, оправдани чрез вяра, имаме мир с Бога, чрез нашия Господ Исус Христос; 2 посредством Когато ние чрез вяра придобихме и достъп до тая благодат, в която стоим, и се радваме поради надеждата за Божията слава. 3

И не само това, но нека се хвалим и в скръбта си, като знаем, че скръбта произвежда твърдост, а твърдостта изпитана правда; а изпитаната правда надежда. 5 А надеждата не посрамява, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез дадения нам Свети Дух. 6 Понеже, когато ние бяхме още немощни, на надлежното време Христос умря за нечестивите. 7 Защото едва ли ще се намери някой да умре даже за праведен човек; (при все че е възможно да дръзне някой да умре за благия); 8 Но Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че, когато бяхме още грешници, Христос умря за нас. 9 Много повече, прочее, сега като се оправдахме чрез кръвта Му, ще се избавим от Божия гняв чрез Него. 10 Защото, ако бидохме примирени с Бога чрез смъртта на Сина Му, когато бяхме неприятели, колко повече сега, като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот! 11 И не само това, но се и хвалим в Бога чрез Нашия Господ Исус Христос, чрез Когото получихме сега това примирение. 12 Затова, както чрез един човек грехът влезе в света, и чрез греха смъртта, и по тоя начин смъртта мина във всичките човеци, понеже всички съгрешиха 13 (защото и преди закона грехът беше в света, грях, обаче, не се вменява, когато няма закон; 14 при все това от Адама до Моисея смъртта царува и над ония, които не бяха съгрешили според престъплението на Адама, който е образ на бъдещия; 15 но дарбата не е такава каквото бе прегрешението; защото ако поради прегрешението на единия измряха мнозината, то Божията благодат и дарбата чрез благодатта на един човек, Исус Христос, много повече се преумножи за мнозината; 16 нито е дарбата, каквато бе съдбата, чрез съгрешението на един; защото съдбата беше от един грях за осъждане, а дарбата от много прегрешения за оправдание; 17 защото, ако чрез прегрешението на единия смъртта царува чрез тоя един, то много повече тия, които получават изобилието на благодатта и на дарбата, сиреч, правдата, ще царуват в живот чрез единия, Исус Христос), 18 и тъй, както чрез едно прегрешение дойде осъждането на всичките човеци, така и чрез едно праведно дело дойде на всичките човеци оправданието, което докарва живот. 19

Защото, както чрез непослушанието на единия човек станаха грешни мнозината, така и чрез послушанието на единия мнозината ще станат праведни. 20 А отгоре на това дойде и законът, та се умножи прегрешението; а гдето се умножи грехът преумножи се благодатта; 21 така щото, както грехът бе царувал и докара смъртта, така де царува благодатта чрез правдата и да докара вечен живот чрез Исуса Христа нашия Господ. (aiōnios g166)

6 Тогава какво? Да речем ли: Нека останем в греха, за да се умножи благодатта? 2 Да не бъде! Ние, които сме умрели към греха, как ще живеем вече в него? 3 Или не знаете, че ние всички, които се кръстихме да участвуваме в Исуса Христа, кръстихме се да участвуваме в смъртта Му? 4 Затова, чрез кръщението ние се погребяхме с Него да участвуваме в смърт, тъй щото, както Христос биде възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим в нов живот. 5 Защото, ако сме се съединили с Него чрез смърт подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение, подобно на Неговото; 6 като знаем това, че нашето старо естество бе разпнато с Него за да се унищожи тялото на греха, та да не робуваме вече не греха. 7 Защото, който е умрял, той е оправдан от греха. 8 Но ако сме умрели с Христа, вярваме, че ще и живеем с Него, 9 знаейки, че Христос, като биде възкресен от мъртвите, не умира вече; смъртта няма вече власт над Него. 10 Защото, смъртта, с която умря, Той умря за греха еднаж за винаги; а животът, който живее, живее го за Бога. 11 Така и вие считайте себе си за мъртви към греха, а живи към Бога в Христа Исуса. 12 И тъй, да не царува грехът във вашето смъртно тяло, та да се покоряват на неговите страсти. 13 Нито представяйте телесните си части като оръдия на неправдата; но представяйте себе си на Бога като оживели от мъртвите, и телесните си части на Бога като оръдия на правдата. 14 Защото грехът няма да ви владее, понеже не сте под закон, а под благодат. 15 Тогава какво? Да грешим ли, защото не сме под закон, а под благодат? Да не бъде! 16 Не знаете ли, че комуто предавате себе си като послушни слуги, слуги сте на оня, комуто се покорявате, било на греха, който докарва смърт,

или на послушанието, което докарва правда? 17 Благодарение, обаче, Богу, че като бяхте слуги на греха, вие се покорихте от сърце на оня образец на вероучението, в който бяхте обучени, 18 и, освободени от греха, станяхте слуги на правдата. 19 (По човешки говоря поради немоцта на вашето естество). Прочее, както предавахте телесните си части като слуги на нечистотата и на беззаконието, което докарва още беззаконие, така сега предайте частите си като слуги на правдата, която докарва светост. 20 Защото, когато бяхте слуги на греха не бяхте обуздавани от правдата. 21 Какъв плод имахте тогава от ония неща? 22 Но сега като се освободихте от греха, и станяхте слуги на Бога, имате за плод това, че отивате към светост, на която истината е вечен живот. (aiōnios g166) 23 Защото заплатата на греха е смърт; а Божията дар е вечен живот в Христа Исуса, нашия Господ. (aiōnios g166)

7 Или не знаете, братя, (защото говоря на човеци, които знаят що е закон), че законът владее над човека само, докогато той е жив? 2 Защото омъжена жена е вързана чрез закона за мъжа, докогато е жив; но когато мъжът умре тя се освобождава от мъжовия закон. 3 И тъй, ако при живота на мъжа си тя се омъжи за друг мъж, става блудница; но ако умре мъжът ѝ, свободна е от тоя закон, и не става блудница, ако се омъжи за друг мъж. 4 И тъй, братя мои, и вие умряхте спрямо закона чрез Христовото тяло, за да се свържите с друг, сиреч, с възкресения от мъртвите, за да принасяме плод на Бога. 5 Защото, когато бяхме плътски, греховните страсти, които се възбуждаха чрез закона, действаха във вашите телесни части, за да принасяме плод който докарва смърт; 6 но сега, като умряхме към това, което ни държеше, освободихме се от закона; тъй щото ние служим по нов дух, а не по старата буква. 7 Тогава що? Да речем ли, че законът е грях? Да не бъде! Но напротив, не бих познал греха освен чрез закона, защото не бих познал, че пожеланието е грях, ако законът не беше казал: "Не пожелавай". 8 Но грехът понеже взе повод чрез заповедта, произведе в мене всякакво пожелание; защото без закон грехът е мъртъв. 9 И аз бях жив някога без закон, но когато дойде заповедта,

грехът оживя, а пък аз умрях: 10 намерих, че самата заповед, която бе назначена да докара живот, докара ми смърт. 11 Защото грехът, като взе повод чрез заповедта, измами ме и ме умъртви чрез нея. 12 Тъй щото законът е свят, и заповедта свята, праведна и добра 13 Тогава, това ли, което е добро, стана смърт за мене? Да не бъде! Но грехът ми причинява смърт чрез това добро нещо, за да се показва, че е грях, тъй щото чрез заповедта, грехът да стане много грешен. 14 Защото знаем, че законът е духовен; а пък аз съм от плът, продаден под греха. 15 Защото не зная какво правя: понеже не върша това, което искам; но онова което мразя, него върша. 16 Обаче, ако върша, това което не искам, съгласен съм със закона, че е добър. 17 Затова не аз сега върша това, но грехът, който живее в мене. 18 Защото зная, че в мене, сиреч в плътта ми, не живее доброто; понеже желание за доброто имам; но злото, което не желая, него върша. 19 Защото не върша доброто, което желая; но злото, което не желая, него върша. 20 Но ако върша това, което не желая, то вече не го върша аз, а грехът, който живее в мене. 21 И тъй, намирам тоя закон, че при мене, който желая да върша доброто, злото е близу. 22 Защото, колкото за вътрешното ми естество, аз се наслаждавам в Божия закон; 23 но в телесните си части виждам различен закон, който воюва против закона на ума ми, и ме заробва под греховния закон, който е в частите ми. 24 Окаян аз човек! кой ще ме избави от тялото на тая смърт? 25 Благодарение Богу! има избавление чрез Исуса Христа, нашия Господ. И тъй, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с плътта

8 Сега прочее, няма никакво осъждане на тия, които са в Христа Исуса, [които ходят, не по плът но по Дух]. 2 Защото законът на животворящия Дух ме освободи в Христа Исуса от закона на греха и на смъртта. 3 Понеже това, което бе невъзможно за закона, поради туй, че бе отслабнал чрез плътта, Бог го извърши като изпрати Сина Си в плът подобна на греховната плът и в жертва за грях, и осъди греха в плътта, 4 за да се изпълнят изискванията на закона в нас, които ходим, не по плът, но по Дух. 5 Защото тия, които са плътски, копнеят за плътското; а тия, които са духовни, за

духовното. 6 Понеже копнежът на плътта значи смърт; а копнежът на Духа значи живот и мир. 7 Защото копнежът на плътта е враждебен на Бога, понеже не са покорява на Божия закон, нито пък може; 8 и тия, които са плътски не могат да угодят на Бога. 9 Вие, обаче, не сте плътски, а духовни, ако живее във вас Божият Дух. Но ако някой няма Христовия Дух, той не е Негов. 10 Обаче, ако Христос е във вас, то при все, че тялото е мъртво поради греха, духът е жив поради правдата. 11 И ако живее във вас Духът на Този, Който е възкресил Исуса от мъртвите, то Същият, Който възкреси Христа Исуса от мъртвите, ще съживи и вашите смъртни тела чрез Духа Си, който обитава във вас. 12 И тъй, братя, ние имаме длъжност, обаче, не към плътта, та да живеем плътски. 13 Защото, ако живеете плътски, ще умрете; но ако чрез Духа умъртвите телесните действия, ще живеете. 14 Понеже които се управляват от Божия Дух, те са Божи синове 15 Защото не сте приели дух на робство, та да бъдете пак на страх, но приели сте дух на осиновение, чрез който и викаме: Авва Отче! 16 Така самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че сме Божи чада. 17 И ако сме чада то сме и наследници, наследници на Бога, и сънаследници с Христа, та, ако страдаме с Него, да се и прославяме заедно с Него. 18 Понеже смятам, че сегашните временни страдания не заслужават да се сравнят със славата, която има да се открие към нас. 19 Защото създанието с усърдно очакване очига откриването ни като Божи синове. 20 Понеже създанието беше подчинено на немощ (Гръцки: Суетност), не своеволно, но чрез Този, Който го подчини, 21 с надежда, че и самото създание ще се освободи от робството на тлението, и ще премине в славната свобода на Божиите чада. 22 Понеже знаем, че цялото създание съвокупно въздиша и се мъчи до сега. 23 И не то само, но и ние, които имаме Духа в началък, и сами ние въздишахме в себе си и очигахме осиновението си, сиреч, изкупването на нашето тяло. 24 Защото в тая надеждание ние се спасихме; а надежда, когато се вижда вече изпълнена, не е вече надежда; защото кой би се надявал за това, което вижда? 25 Но, ако се надяваме за онова, което не виждаме, тогава

с търпение го чакаме. 26 Така също и Духът ни помага в нашата немощ: понеже не знаем да се молим както трябва; но самия Дух ходатайства в нашите неизговорими стенания; 27 а тоя, който изпитва сърцата, знае какъв е умът на Духа, защото той ходатайства за светиите по Божията воля. 28 Но знаем, че всичко съдейства за добро на тия, които любят Бога, които са призвани според Неговото намерение. 29 Защото, който предузна, тях и предопредели да бъдат съобразни с образа на Сина Му, за да бъде Той първороден между много братя 30 а които предопредели, тях и призова; а които призова, тях и оправда, а които оправда, тях и прослави. 31 И тъй, какво да кажем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас? 32 Оня, Който не пожали Своя Син но Го предаде за всички ни, как не ще ни подари заедно с Него и всичко? 33 Кой ще обвини Божиите избрани? Бог ли, Който ги оправдава? 34 Кой е оня, който ще ги осъжда? Христос Исус ли, Който умря, а при това и биде възкресен от мъртвите, Който е от дясната страна на Бога, и Който ходатайства за нас? 35 Кой ще ни отлъчи от Христовата любов? скръб ли, или утеснение, гонение или глад, голота, беда, или нож? 36 (защото, както е писано. "Убивани сме заради Тебе цял ден; Считани сме като овци за клане"). 37 Не; във всичко това отиваме повече от победители чрез Този, Който ни е възлюбил. 38 Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили, 39 нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христа Исуса, нашия Господ.

9 Казвам истината в Христа, не лъжа, и съвестта ми свидетелства с мене в Светия Дух, 2 че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си. 3 Защото бих желал сам аз да съм анатема (Сиреч: Отлъчен) от Христа, заради моите братя, моите по плът роднини: 4 които са израилтяни, на които принадлежат осиновението на славата, заветите и даването на закона, богослужението и обещанията: 5 чиито са и отците, и от които се роди по плът Христос, Който е над всички Бог, благословен до века. Амин. (aiōn g165) 6 Обаче, не

е пропаднало Божието слово; защото не всички ония са Израил, които са от Израиля; 7 нито са всички чада, понеже са Авраамово потомство; но "в Исаака" каза Бог, "ще се наименоува твоето потомство". 8 Значи, не чадата, родени по плът, са Божии чада; но чадата, родени според обещанието се считат за потомство. 9 Защото това беше нещо обещано, понеже каза: "Ще дойда по това време, и Сара ще има син". 10 И не само това, но и когато Ребека зачена от едного, сиреч от нашия отец Исаака, 11 макар че близнаците не бяха още родени и не бяха още сторили нещо добро или зло, то, за да почива Божието по избор намерение, не на дела, но на онзи, който призовава, 12 рече й се: "По-големият ще слугува на по-малкия"; 13 както е писано: "Якова възлюбих, а Исава намразих". 14 И тъй, какво? Да речем ли, че има неправда у Бога? Да не бъде! 15 Защото казва на Моисея: "Ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожалея, когото ще пожалея". 16 И тъй, не зависи от този, който иска, нито от този, който тича, но от Бога, Който показва милост. 17 Защото писанието казва на Фараона: "Именно за това те издигнах, за да покажа в тебе силата Си, и да се прочуе името Ми по целия свят" 18 И тъй, към когото ще, Той показва милост, и когото ще закоравява. 19 На това ти ще речеш: А защо още обвинява? Кой може да противостои на волята Му? 20 Но, о човече, ти кой си, що отговаряш против Бога? Направеното нещо ще рече ли на онзи, който го е направил: Защо си ме така направил? 21 Или грънчарят няма власт над глината, с част от същата буца да направи съд за почит, а с друга част 22 А какво ще кажем, ако Бог, при все, че е искал да покаже гнева Си и да изяви силата Си, пак е търпял с голямо дълготърпение съдовете, предмети на гнева Си, приготвени за погибел, 23 и е търпял, за да изяви богатството на Славата Си, над съдовете, предмети на милостта Си, които е приготвил отнапред за слава 24 над нас, които призова, не само между юдеите, но и измежду езичниците? 25 както и в Осия казва: 26 И на същото място, гдето им се казва: "Не сте мои люде, Там ще се нарекат чада на живия Бог". 27 А Исаия вика на Израиля: 28 Защото Господ ще изпълни на земята казаното [по правда] от Него",

Като го извърши и свърши скоро. 29 И както Исаия е казал в по-предишно място; "Ако Господ на Силите не бе ни оставил потомство, Като Содом бихме останали и на Гомор бихме се уприличили". 30 И тъй, какво да кажем? Това, че езичниците, които не търсеха правда, получиха правда, и то правда, която е чрез вярване; 31 а Израил, който търсеше закон за придобиване правда, не стигна до такъв закон. 32 Защо? затова, че не го търси чрез вярване, а някак си чрез дела. Те се спънаха о камъка, о който хората се спъват; 33 както е писано:

10 Братя, моето сърдечно желание и молбата ми към Бога е за спасението на Израиля. 2 Защото свидетелствувам за тях, че те имат ревност за Бога, само че не е според пълното знание. 3 Понеже, ако не знаят правдата, която е от Бога и искат да поставят своята, те не се покориха на правдата от Бога. 4 Понеже Христос изпълнява целта на закона, да се оправдае всеки, който вярва. 5 Защото Моисей пише, че човек, който върши правдата, която е чрез пазенето на закона, ще живее чрез нея. 6 А правдата, която е чрез вяра, говори така: "Да не речеш в сърцето си: Кой ще се възкачи на небето, сиреч, да свали Христа? 7 или: Кой ще слезе в бездната, сиреч да възведе Христа от мъртвите?" (*Abyssos g12*) 8 Но що казва тя? Казва, че "думата е близу при тебе, в устата ти и в сърцето ти", сиреч думата на вярата която проповядваме. 9 Защото, ако изповядваш с устата си, че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите ще се спасиш; 10 Защото със сърце вярва човек и се оправдава, и с устата прави изповед и се спасява. 11 Защото писанието казва: "Никой, който вярва в Него, не ще се посрами". 12 Понеже няма разлика между юдеин и грък защото същият Господ е Господ на всички, богат към всички, които Го призовават. 13 Защото "всеки, който призове Господното име, ще се спаси". 14 Как, прочее, ще призоват Този, в Когото не са повярвали? И как ще повярват в Този за Когото не са чули? А как ще чуят без проповедник? 15 И как ще проповядват, ако не бъдат пратени? Както е писано: 16 Но не всички послушаха благовестието; Защото Исаия казва: "Господи, кой от нас е повярвал на онова,

което сме чули"? 17 И тъй, вярването е от слушане, а слушането 18 Но казвам: те не са ли чули? Наистина чули са: 19 Но пак казвам: Израил не е ли разбрал? Разбрал е, защото първо Моисей казва: 20 А Исаия се осмелява да каже: 21 а за Израиля казва:

11 И тъй, казвам: Отхвърлил ли е Бог Своите люде? Да не бъде! Защото и аз съм израилтянин, от Авраамовото потомство, от Вениаминовото племе. 2 Не е отхвърлил Бог людето Си, които е предугадвал. Или не знаете що казва писанието за Илия? как вика към Бога против Израиля, казвайки: 3 "Господи, избиха пророците Ти, разкопаха олтарите Ти, и аз останах сам; но и моя живот искат да отнемат". 4 Но що му казва божественият отговор? 5 Така и в сегашно време има остатък, избран по благодат 6 Но, ако е по благодат, не е вече от дела, иначе благодатта не е вече благодат [а ако е от делата, не е вече благодат, иначе делото не е вече дело]. 7 Тогава какво? Онова, което Израил търсеше, това не получи, но избраните го получиха, а останалите се закоравиха даже до днес: 8 както е писано: "Бог им даде дух на безчувствие, очи 9 И Давид казва: 10 Да се помрачат очите им, та да не виждат, И сгърби гърба им за винаги". 11 Тогава казвам: Спънаха ли се, та да паднат? Да не бъде! Но чрез тяхното отклонение дойде спасението на езичниците, за да ги възбуди към ревност. 12 А, ако тяхното отклонение значи богатство за света и тяхното отпадане 13 Защото на вас, които бяхте езичници, казвам, че понеже съм апостол на езичниците, аз славя моята служба, 14 дано по някакъв начин възбудя към ревност тях, които са моя плът, и да спася някои от тях. 15 Защото, ако тяхното отхвърляне значи примирение на света, какво ще бъде приемането им, ако не оживяване от мъртвите? 16 А ако първото от тестото е свято, то и цялото засяване е свято; и ако коренът е свят, то и клоните са свети. 17 Но, ако някои клони са били отрязани, и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях, и си станал съучастник с тях в тлъстия корен на маслината, 18 не се хвали между клоните; но ако се хвалиш, знай, че ти не държиш корена, а коренът тебе. 19 Но ще речеш: Отрязаха се клони, за да се присади аз. 20 Добре,

поради неверие те се отрязаха, а ти поради вяра стоиш. Не високоумствуйвай, но бой се. 21 Защото, ако Бог не пощади естествените клони, нито тебе ще пощади. 22 Виж, прочее, благостта и строгостта Божи; строгост към падналите, а божествена благост към тебе, ако останеш в тая благост; иначе, и ти ще бъдеш отсечен. 23 Така и те, ако не останат в неверие, ще се присадят; защото Бог може пак да ги присади. 24 Понеже, ако ти си бил отсечен от маслина, по естество дива, и, против естеството, си бил присаден на питомна маслина, то колко повече ония, които са естествени клони, ще се присадят на своята маслина! 25 Защото, братя, за да не се мислите за мъдри, искам да знаете тая тайна, че частично закоравяване сполетя Израиля, само докато влезе пълното число на езичниците. 26 И така целият Израил ще се спаси, както е писано: 27 И ето завета на Мене към тях: Когато отнема греховете им" 28 Колкото за благовестието, те са неприятели, което е за наша полза, а колкото за избора, те са възлюбени заради бащите. 29 Защото даровете и призванието от Бога са неотменими. 30 Защото както вие някога се непокорявахте (Или: Неповярвахте 31 също така и те сега се не покоряват. 32 Защото Бог затвори всички в непокорство, та към всички да покаже милост. (e1eēē g1653) 33 О колко дълбоко е богатството на премъдростта и знанието на Бога! Колко са непостижими Неговите съдби, и неизследими пътищата Му! 34 Защото, "Кой е познал ума на Господа, Или, кой Му е бил съветник?" 35 или, "Кой от по-напред Му е дал нещо, Та да му се отплати?" 36 Защото всичко е от Него, чрез Него и за Него, Нему да бъде слава до векове. Амин. (aiōn g165)

12 И тъй, моля ви, братя, поради Божиите милости, да представите телата си в жертва жива, света, благоугодна на Бога, като ваше духовно служение. 2 И недейте се съобразява с тоя век (Или: свят),, но преобразявайте се чрез обновяване на ума си, за да познате от опит що е Божията воля, (aiōn g165) 3 Защото, чрез дадената ми благодат, казвам на всеки един измежду вас, който е по-виден да не мисли за себе си по-високо, отколкото трябва да мисли, но да разсъждава така, щото да мисли скромно, според делата на

вярата, които Бог е на всекиго разпределил. 4 си. 3 Защото владетелите не причиняват страх. Защото, както имаме много части в едно тяло, а на добротвореца, но на злостореца. Искаш ли, не всичките части имат същата служба, 5 така прочее, да се не боиш от властта? Върши добро, и ние мнозината сме едно тяло в Христа, а сме и ще бъдеш похвален от нея; 4 понеже владетелят е Божий служител за твоя полза. Но ако вършиш части, всеки от нас, един на друг. 6 И като имаме зло, да се боиш; защото той не носи напразно дарби, които се различават според дадената ни сабята, понеже е Божий служител, мъздовъздател благодат, ако е пророчество, нека пророкуваме за докарване гняв, върху (Гръцки: за гнева спрямо съразмерно с вярата; 7 ако ли служене, нека) този, който върши зло. 5 Затова нужно е да прилежаваме в служенето, ако някой поучава, се покорите не само поради страх от гнева, в нека прилежава в поучаването: 8 ако увещава, в и заради съвестта. 6 Понеже за тая причина и увещаването: който раздава, да раздава щедро; и даанък плащате. Защото владетелите са Божии който управлява, да управлява с усърдие; който служители, които постоянно се занимават с тая показва милост, да я показва доброволно. 9 длъжност. 7 Отдавайте на всички дължимото: Любовта да бъде нелицемерна; отвращавайте комуто се дължи даанък, даанъка; комуто мито, се от злото, а прилепвайте се към доброто. 10 митото; комуто страх, страха; комуто почит, В братолюбие то си обичайте се един друг, като почитта. 8 Не оставайте никому длъжни в нищо, сродници; изпреваряйте да си отдавате един на освен един друг да се обичате, защото, който обича друг почит. 11 В усърдието бивайте нелениви, другото, изпълнява закона. 9 Понеже [заповедите]: пламенни по дух, като служите на Господа. 12 "Не прелюбодействувай"; "Не убивай"; "Не кради"; Радвайте се в надеждата, в скръб бивайте твърди, "Не пожелавай"; и коя да било друга заповед в молитва постоянни. 13 Помагайте на светиите "Не пожелавай"; и коя да било друга заповед в нуждите им; предавайте се на гостолубие. 14 се заключават в тия думи: "Да обичаш ближния Благодославяйте ония, които ви гонят, благославяйте, си както себе си". 10 Любовта не върши зло и не кълнете 15 Радвайте се с ония, които се на ближния; следователно, любовта изпълнява радват; плачете с ония, които плачат. 16 Бъдете закона. 11 И това вършете като знаете времето, единомислени един към друг; не давайте ума си че часът е вече настъпил да се събудите от на високи неща, но предавайте се на скромни сън; защото спасението е по-близу до нас сега, неща; не считайте себе си за мъдри. 17 Никому отколкото, когато изпърво повярвахме. 12 Нощта не връщайте зло за зло; промишлявайте за това, премина а денят наближи: и тъй нека отхвърлим което е добро пред всичките човеци; 18 ако е делата на тъмнината, и да се облечем в оръжието възможно, доколкото зависи от вас, живеете в на светлината. 13 Както в бял ден нека ходим мир с всичките човеци. 19 Не си отмъстявайте, благопристойно, не по пирове и пианства, не по възлюбени, но дайте място на Божия гняв; защото блудство и страстолубие, не по крамоли и зависти. е писано: "На мене принадлежи отмъщението, 14 Но облечете се с Господа Исуса Христа, и не Аз ще сторя въздаяние, казва Господ". 20 Но, промишлявайте за страстите на плътта.

14 Слабия във вярата приемайте, но не за да се препирате за съмненията му, 2 Един вярва, че може всичко да яде; а който е слаб във вярата яде само зеленчук. 3 Който яде, да не презира този, който не яде; и който не яде, да не осъжда този, който яде; защото Бог го е приел. Кой си ти, що съдиш чужд слуга? Пред своя си господар той стои или пада. Но ще стои, защото Господ е силен да го направи да стои. 4 Кой си ти, що съдиш чужд слуга? Пред своя си господар той стои или пада. Но ще стои, защото Господ е силен

13 Всеки човек да се покорява на властите, които са над него; защото няма власт, която да не е от Бога, и колкото власти има, те са отредени от Бога. 2 Затова, който се противи на властта, противи се на Божията наредба; а които се противят ще навлекат осъждане на себе

да го направи да стои. 5 Някой уважава един ден повече от друг ден; а друг човек уважава всеки ден еднакво. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум. 6 Който пази деня, за Господа го пази; [а който не пази деня, за Господа не го пази]; който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога; и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога. 7 Защото никой от нас не живее за себе си, и никой не умира за себе си. 8 Понеже, ако живеем, за Господа живеем, и ако умираме, за Господа умираме: и тъй живеем ли, умираме ли, Господни сме. 9 Защото Христос затова умря и оживя 10 И тъй, ти защо съдиш брата си? а пък ти защо презираш брата си? Понеже ние всички ще застанем пред Божието съдилище. 11 Защото е писано: "Заклевам се в живота Си, казва Господ, че всяко коляно ще се преклони пред Мене, И всеки език ще словослови Бога" 12 И тъй, всеки от нас за себе си ще отговаря пред Бога. 13 Като е тъй, да не съдим вече един друг; но по-добре е да бъде разсъждението ви това 14 Зная и уверен съм в Господа Исуса, че нищо не е само по себе си нечисто; с това изключение, че за този, който счита нещо за нечисто, нему е нечисто. 15 Защото, ако брат ти се оскърби поради това, което ядеш, ти вече не ходиш по любов. С яденето си не погубвай онзи, за когото е умрял Христос. 16 Прочее, да се не хули това, което вие считате за добро, 17 Защото Божието царство не е ядене и пиене, но правда, мир и радост в Светия Дух. 18 Понеже, който така служи на Христа, бива угоден на Бога и одобрен от хората. 19 И тъй, нека търсим това, което служи за мир и за взаимно назиждане. 20 Заради ядене недей съсипва Божията работа. Всичко наистина е чисто; но е зло за човека, който с яденето си причинява съблазн. 21 Добре е да не ядеш месо, нито да пиеш вино, нито да сториш нещо, чрез което се спъва брат ти, [или се съблазнява, или изнемощява]. 22 Вярата, която имаш за тия неща, имай я за себе си пред Бога. Блажен оня, който не осъжда себе си в това, което одобрява. 23 Но оня, който се съмнява, осъжда се ако яде, защото не яде от убеждение; а всичко, което не става от убеждение е грях.

15 Прочее, ние силните сме длъжни да носим немощите на слабите и да не угаждаме на

себе си. 2 Всеки от нас да уждава на ближния си, с цел към това, което е добро за назижданието му. 3 Понеже и Христос не угоди на Себе Си, но, както е писано: 4 Защото всичко, що е било от по-напред писано, писано е било за наша поука, та чрез твърдостта и утехата от писанията да имаме надежда. 5 А Бог на твърдостта и на утехата да ви даде единомислие помежду ви по примера на Христа Исуса. 6 щото единомушно и с едни уста да славите Бога и Отца на нашия Господ Исус Христос. 7 Затова приемайте се един друг, както и Христос ви прие, за Божията слава. 8 Защото казвам, че Христос, заради Божията вярност, стана служител на обрязаните, за да утвърди обещанията дадени на бащите, 9 и за да прославят езичниците Бога за Неговата милост, както е писано: 10 И пак казва: 11 И пак: 12 И пак Исаия казва: "Ще се яви Исаевият корен", и, "Който ще се надигне да владее над народите; На Него ще се надяват народите". 13 А Бог на надеждата да ви изпълни с пълна радост и мир във вярването, тъй щото чрез силата на Светия Дух да се преумножава надеждата ви. 14 И сам аз съм уверен за вас, братя мои, че сами вие сте пълни с благодат, изпълнени от всяко знание, и че можете да се наставлявате един друг. 15 Но, за да ви напомня, пиша ви донякъде по-дързостно поради дадената ми от Бога благодат, 16 да бъда служител Исус Христов между езичниците, и да свещенослужа в Божието благовестие, за да бъдат езичниците благоприятен принос, осветен от Светия Дух. 17 И тъй, колкото за това, което се отнася до Бога, аз имам за какво да се похваля в Христа Исуса. 18 Защото не бих се осмелил да говоря за нещо освен онова, което Христос е извършил чрез мене за привеждане езичниците в покорност на вярата чрез моето слово и дело, 19 със силата на знамения и чудеса, със силата на Светия Дух [Божий], така щото от Ерусалим и околностите му дори до Илирик напълно съм проповядвал Христовото благовестие. 20 Обаче имам за цел да проповядвам благовестието така, 21 но, както е писано: 22 Това ме е възпирало много пъти, та не съм дохождал при вас. 23 Но сега, като няма вече място за моето работене по тия страни, и понеже от много години съм желал да дойда

при вас, **24** на отиването си в Испания ще дойда, защото се надявам да ви видя като минавам, и вие да ме изпратите до там, след като се наситя донякъде чрез общение с вас. **25** А сега отивам в Ерусалим да послужа на светиите. **26** Защото Македония и Ахаия благоволиха да дадат известна помощ за бедните между светиите в Ерусалим. **27** Благоволиха наистина, но и длъжни им са, защото, ако езичниците участвуват с тях и в духовните неща, длъжни са да им послужат и в телесните. **28** Прочее, когато свърша това, като им осигуря тоя плод, ще мина през вас в Испания. **29** И знай, че когато дойда при вас, ще дойда с изобилно благословение от [благовестуването на] Христа. **30** А моля ви се, братя, заради нашия Господ Исус Христос, и заради любовта, която е плод на Духа, да ме придружават усърдна молитва към Бога за мене, **31** та да се избави от противниците на вярата в Юдея, и моята услуга за Ерусалим да бъде благоприятна на светиите; **32** и с Божията воля да дойда радостен при Вас, и да си почина между вас. **33** А Бог на мира да бъде с всички Вас. Амин.

16 Препоръчвам ви нашата сестра Фива, която е служителка на църквата в Кенхрея, **2** да я приеме в Господа, както е прилично на светиите, и да и помогнете в каквото би имала нужда от вас; защото и тя е помагала на мнозина, както на самия мене. **3** Поздравете моите съработници в Христа Исуса, Прискила и Акила, **4** които за моя живот си положиха вратовете под нож, на които не само благодаря, но и всички църкви между езичниците; поздравете и домашната им църква. **5** Поздравете любезния ми Епинета, който е първият плод на Азия за Христа. **6** Поздравете Мария, която се е трудила много за вас. **7** Поздравете Андроника и Юния, моите сродници и някога заедно с мене затворници, които между апостолите се считат за бележити и които още преди мене бяха в Христа. **8** Поздравете любезния ми в Господа Амплият. **9** Поздравете нашия съработник в Христа Урвана и любезния ми Стахия. **10** Поздравете одобрения за верен в Христа Апелият. Поздравете ония, които са от Аристовуловото семейство. **11** Поздравете роднината ми Иродиона. Поздравете

от Наркисовото семейство тя, които са в Господа. **12** Поздравете Трифена и Трифоса, които работят в Господа. Поздравете любезната Периода, която е работила много в Господа. **13** Поздравете избрания от Господа Руфа, и неговата майка, която е и моя. **14** Поздравете Асинкрита, Флегоита, Ерма, Патрова, Ермия и братята, които са с тях. **15** Поздравете Филолога и Юлия, Нирея и сестра му, и Олимпана, и всичките светии, които са с тях. **16** Поздравете се един друг с света целувка. Поздравяват ви всичките Христови църкви. **17** И моля ви се, братя, да забележите тя, които причиняват раздори и съблазни, противно на учението, което сте научили, и отстранявайте се от тях. **18** Защото такива човеци не служат на нашия Господ [Исус] Христос, а на своите си охоти (Гръцки: на своя си търбух), и съблаги и ласкави думи прилъгват сърцата на простодушните. **19** Защото вашата послушност е известна на всички, по която причина аз се радвам за вас. Но желал бих да бъдете мъдри относно доброто, а прости относно злото. **20** А Бог на мира, скоро ще смаже сатана под нозете ви. Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас. **21** Поздравяват ви съработникът ми Тимотей, и сродниците ми Лукий, Ясон и Сосипатър. **22** Аз Тертий, който написах това послание, ви поздравявам в Господа. **23** Поздравява ви Гайи, гостоприемникът на мене и на цялата църква. Поздравява ви градския ковчежник Ераст и брат Кварт. **24** Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде всички вас. Амин. **25** А на Този, Който може да ви утвърди според моето благовестие и проповедта за Исуса Христа, според откриването на тайната, която е била замълчана от вечни времена, (aiōnios g166) **26** а сега се е явила, и чрез пророческите писания по заповедта на вечния Бог е станала позната на всичките народи за тяхно покоряване на вярата, (aiōnios g166) **27** на единия премъдър Бог да бъде слава чрез Исуса Христа до века. Амин. (aiōn g165)

1 Коринтяни

1 Павел, с Божията воля призван да бъде апостол Исус Христов, и брат Состен, **2** до Божията църква, която в Коринт, до осветените в Христа Исуса, призвани да бъдат светии заедно с всички, които призовават на всяко място името на Исуса Христа, нашия Господ, Който е и техен и наш: **3** Благодарат и мир да бъде на вас от Бога нашия Отец и от Господа Исуса Христа **4** Винаги въздавам благодарения на моя Бог за вас за Божията благодат, която ви е била дадена в Христа Исуса **5** че обогатихте се чрез Него в всичко, в пълна сила да говорите за Него. **6** (по който начин се потвърди свидетелствването за Христа между вас), **7** така щото вие не оставате назад в никоя дарба, като чакате явлението на нашия Господ Исус Христос, **8** Който и докрай ще ви отвърждава, та да бъдете безупречни в деня на нашия Господ Исус Христос. **9** Верен е Бог, чрез Когото сте били призвани в общението на Сина Му Исуса Христа нашия Господ. **10** Моля ви се, братя, за името на нашия Господ Исус Христос, всички да говорите в съгласие, и да няма раздори между вас, но да бъдете съвършено съединени в един ум и в една мисъл. **11** Защото някои от Хлоините домашни ми явиха за вас, братя мои, че между вас имало разпри. **12** С това искам да кажа, че всеки от вас дума: Аз съм Павлов; а аз Аполосов; а аз Кифов; а пък аз Христов. **13** Нима се е разделил Христос? Павел ли се разпна за вас? Или в Павловото име се кръстихте? **14** Благодаря Богу, че не съм кръстил никого от вас, освен Криспа и Ганя, **15** да не би да каже някой, че сте били кръстени в мое име. **16** Кръстих още и Стефаниновия дом; освен тия, не помня да съм кръстил никой друг. **17** Защото Христос не ме е пратил да кръщавам, но да проповядвам благовестието; не с мъдри думи, да не се лиши Христовия кръст от значението си. **18** Защото словото на кръста е безумие за тия, които погиват; а за нас, които се спасяваме, то е Божия сила. **19** Понеже е писано: "Ще унищожа мъдростта на мъдрите, И разума на разумните ще отхвърля". **20** Где е мъдрият? Где книжникът? Где е разисквачът на този век? Не обърна ли Бог в глупост светската мъдрост? (aiōn g165) **21** Защото, понеже в

Божията мъдра наредба светът с мъдростта си не позна Бога, благоволител Бог чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите. **22** Понеже юдеите искат знамения, а гърците търсят мъдрост; **23** а ние проповядваме разпнатия Христос, за юдеите съблазн, и за езичниците глупост; **24** но за самите призвани, и юдеи и гърци, Христос е Божия Сила и Божия премъдрост. **25** Защото Божието глупаво е по-мъдро от хората, и Божието немошно е по-силно от хората. **26** Понеже, братя, вижте какви сте вие призваните, че между вас няма мнозина мъдри според хората, нито мнозина силни, нито мнозина благородни. **27** Но Бог избра глупавите неща на света, за да посрами мъдрите; също избра Бог немошните неща на света, за да посрами силните; **28** още и долните и презрените неща на света избра Бог, да! и ония, които ги няма, за да унищожи тия които ги има, **29** за да не се похвали нито една твар пред Бога. **30** А от Него сте вие в Христа Исуса, Който стана за нас мъдрост от Бога, и правда, и освещение, и изкупление; **31** тъй щото, както е писано, "който се хвали, с Господа да се хвали".

2 И аз, братя, когато дойдох при вас, не дойдох с превъзходно говорене или мъдрост да ви известя Божията тайна; **2** защото бях решил да не зная между вас нещо друго, освен Исуса Христа, и то Христа (Гръцки: Него.) разпнат. **3** Аз бях немошен между вас, страхувах се и много треперех. **4** И говоренето ми, и проповядването ми не ставаха с убедителните думи на мъдростта, но с доказателство от Дух и от сила; **5** за да бъде вярването ви основано не на човешка мъдрост, а на Божията сила. **6** Обаче, ние поучаваме мъдрост между съвършените, ала не мъдрост от този век, нито от властниците на този век, които преминават; (aiōn g165) **7** но поучаваме Божията тайнствена премъдрост, която е била скрита, която е била предопределена от Бога преди вековете да ни докарва слава. (aiōn g165) **8** Никой от властниците на този век не я е познал; защото, ако я бяха познали, не биха разпнали Господа на славата. (aiōn g165) **9** А, според както е писано: **10** А на нас Бог откри това чрез Духа; понеже Духът издирва всичко, даже и Божиите дълбочини. **11** Защото

кой човек знае що има у човека, освен духът на човека, който е в Него? Така и никой не знае що има у Бога, освен Божият Дух. 12 А ние получихме не духа на света, но Духа, който е от Бога, за да познаем това, което Бог е благоволил да ни подари; 13 което и възвестяваме, не с думи научени от човешка мъдрост, но с думи научени от Духа, като поясняваме духовните неща на духовните човеци. 14 Но естествения човек не подбира това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, понеже, то се изпитва духовно. 15 Но духовният човек изпитва всичко; а него никой не изпитва. 16 Защото, "Кой е познал ума на Господа, За да може да го научи?" А ние имаме ум Христов.

3 И аз, братя, не можах да говоря на вас, като на духовни, но като на плътски, като на младенци в Христа. 2 С мляко ви храних, не с твърда храна; защото още не можехте да го приемете, а и сега още не можете. 3 Понеже и досега сте плътски; защото, докато има между вас завист и разпра, не сте ли плътски, и не постъпвате ли по човешки? 4 Защото, кога един казва: Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов, не сте ли като човеци слаби? 5 Какво е, прочее, Аполос, и какво е Павел? Те са служители, чрез които повярвахте, и то както Господ е дал на всеки от тях. 6 Аз насадих, Аполос напои, но Господ прави да расте. 7 И тъй, нито който седи е нещо, нито който пои, а Господ, Който прави да расте. 8 Прочее, тоя, който седи, и тоя, който пои, са равни, обаче всеки според своя труд ще получи своята награда; 9 защото сме съработници на Бога, като вие сте Божия нива, Божие здание. 10 Според дадената ми Божия благодат, като изкусен строител аз положих основа; а друг гради на нея. 11 Защото никой не може да положи друга основа, освен положената, която е Исус Христос. 12 И ако някой гради на основата злато, сребро, скъпоценни камъни, дърво, сено, слама, 13 всекиму работата ще стане явна каква е; защото Господният ден ще я изяви, понеже тя чрез огън се открива; и самият огън ще изпита работата на всекиго каква е. 14 Тоя, комуто работата, която е градил, устои, ще получи награда. 15 А тоя, комуто работата изгори, ще претърпи загуба; а сам той ще се избави, но тъй като през огън. 16

Не знаете ли, че сте храм на Бога, и че Божият Дух живее във вас? 17 Ако някой развали Божия храм, него Бог ще развали; защото Божият храм е свет, който храм сте вие. 18 Никой да не се лъже. Ако някой между вас мисли, че е мъдър според тоя век, нека стане глупав за да бъде мъдър. (aiōn g165) 19 Защото мъдростта на тоя свят е глупост пред Бога, понеже е писано: "Улавя мъртвите в лукавството им"; 20 и пак: "Господ знае, разсъжденията на мъдрите са суетни". 21 Затова никой да се не хвали с човеците. Защото всичко е ваше; 22 било Павел, или Аполос, или Кифа, или светът, или животът, или смъртта, или сегашното, или бъдещето, всичко е ваше; 23 а вие сте Христови, а Христос Божий.

4 Така всеки човек да ни счита за Христови служители и настойници на Божиите тайни. 2 При туй, което тук се изисква от настойниците е, всеки да се намери верен. 3 А за мене е твърде малко нещо да бъда съден от вас или от човешки съд; даже аз не съдя сам себе си. 4 Защото, при все че съвестта ми в нищо не ме избличава, пак с това не съм оправдан; защото Господ е, Който ще ме съди. 5 Затова недейте съди нищо преждевременно, докле не дойде Господ, Който ще извади на видело скритото в тъмнината, и ще изяви намеренията на сърцата; и тогава всеки ще получи подобаващата нему похвала от Бога. 6 И това, братя, преносно приспособих към себе си и към Аполоса заради вас, за да се научите чрез нас да не престъпвате границата на писаното, да се не гордее някой от вас с един против друг. 7 Защото, кой те прави да се отличава от другия? И що имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил? 8 Сити сте вече, обогатихте се вече, царувате и то без нас. И дано царувате, та ние заедно с вас да царуваме; 9 защото струва ми се, че Бог изложи нас, апостолите, най-последни, като човеци осъдени на смърт; защото станахме показ на света, на ангели и на човеци; 10 ние безумни заради Христа, а вие разумни в Христа, ние немощни, а вие силни, вие славни, а ние опозорени. 11 Ние до тоя час и гладуваме и жадуваме, и сме голи, бити сме и се скитаме. 12 трудим се, работейки със

своите ръце; като ни хулят, благославяме; като ни гонят, постоянствуваме; **13** като ни злепоставят, умоляваме; станаме до днес като измет на света, измет на всичко. **14** Не пиша това, да ви посрамя, но да ви увеща, като любезни мои чада. **15** Защото, ако имаме десетки хиляди наставници в Христа, пак мнозина бащи нямате; понеже аз ви родих в Христа Исуса чрез благовестието. **16** Затова ви се моля, бъдете подражатели на мене. **17** По тая причина ви пратих Тимотея, който ми е възлюбено и вярно чадо в Господа; той ще ви напомни моите пътища в Христа, такива пътища, каквито получавам навсякъде във всяка църква. **18** Но някои се възгордяха, като че нямаше да дойда при вас. **19** Но, ако ще Господ, аз скоро ще дойда при вас, и ще изпитам, не думите, но силата на тия, които са се възгордели. **20** Защото Божието царство не се състои в думи, а в сила. **21** Що искате? С тояга ли да дойда при вас? Или с любов и кротък дух?

5 Дори се чува, че между вас имало блудодеяние, и то такова блудодеяние, каквото нито между езичниците се намира, именно, че един от вас има бащината си жена. **2** И вие сте се възгордели, вместо да сте скърбили, за да се отлъчи измежду вас тоя, който е сторил туй нещо. **3** Защото аз, ако и да не съм телесно при вас, но като съм при вас с духа си, като че ли съм при вас, **4** (като се събра моят дух с вас заедно с властта на нашия Господ Исус), **5** да предадем такъв човек на сатана за погубване на плътта му, за да се спаси духа му в деня на Господа Исуса. **6** Хвалбата ви не е добра. Не знаете ли, че малко квас заквасва цялото тесто? **7** Очистете стария квас, за да бъдете ново тесто, **8** Затова нека празнуваме, не със стар квас, нито с квас от злоба и безчестие, а с безквасни хлябове от искреност и истина. **9** Писах ви в посланието си да се не сношавате с блудници, **10** не че съм искал да кажа за блудниците на тоя свят, или за сребролюбците и грабителите, или за идолопоклонниците, понеже тогава би трябвало да излезете от света. **11** но в действителност ви писах да се не сношавате с някого, който се нарича брат, ако е блудник, или сребролюбец, или идолопоклонник, или грабител, с такъв нито да ядете заедно. **12** Защото, каква

работа имам да съдя вънкашни човеци? Не съдите ли вие вътрешните. **13** докато вънкашните Бог съди? Отлъчете нечестивия човек измежду си.

6 Когато някой от вас има нещо против другия, смее ли да се съди пред неправомерните, а не пред светите? **2** Или не знаете, че светите ще съдят света? Ако, прочее, вие ще съдите света, не сте ли достойни да съдите ни най-малките работи? **3** Не знаете ли, че ние ще съдим ангели? а колко повече житейски работи; **4** Тогава, ако имате житейски тъжби, поставяте ли за съдии ония, които от църквата се считат за нищо? **5** Казвам това за да ви направя да се засрамите. Истина ли е, че няма между вас ни един мъдър човек, който би могъл да отсъди между братята си, **6** но брат с брата се съди, и то пред невярващите? **7** Даже, преди всичко, е голям недостатък у вас гдето имате тъжби помежду си. Защо по-добре не оставате онеправдани? защо по-добре не бъдете ограбени? **8** А напротив, вие сами онеправдавате и ограбвате, и то братя. **9** Или не знаете, че неправомерните няма да наследят Божието царство? Недейте се лъга. Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците, нито малакийците, нито мъжеложниците, **10** нито крадците, нито сребролюбците, нито пианиците, нито хулителите, нито грабителите няма да наследят Божието царство. **11** И такива бяха някои от вас; но вие измихте себе си от такива неща, но се осветихте, но се оправдахте в името на Господа Исуса Христа и в Духа на нашия Бог. **12** Всичко ми е позволено, ала не всичко е полезно; всичко ми е позволено, но не ща да съм обладан от нищо. **13** Храната е за стомаха, и стомахът е за храната; но Бог ще унищожи и него и нея. А тялото не е за блудодеяние, но за Господа, и Господ е за тялото, **14** а Бог, Който е възкресил Господа, ще възкреси и нас със силата Си. **15** Не знаете ли, че вашите тела са части на Христа? И тъй, да отнема ли от Христа частите Му и да ги направя части на блудница? Да не бъде? **16** Или не знаете, че който се съвзкупява с блудница е едно тяло с нея? защото "ще бъдат", казва, "двамата една плът". **17** Но, който се съединява с Господа е един дух с Него. **18** Бягайте от блудодеянието. Всеки друг грях, който би сторил човек, е вън от тялото;

но който блудствува, съгрешава против своето си тяло. 19 Или не знаете, че вашето тяло е храм на Светия Дух, който е във вас, когото имате от Бога? И вие не сте свои си, 20 защото сте били с цена купени; затова прославяте Бога с телата си, [и с душите си, които са Божи].

7 А относно това, що ми писахте: Добре е човек да се не докосва до жена. 2 Но, за да се избягват блудодеянията, нека всеки мъж има своя си жена, и всяка жена да има свой мъж. 3 Мъжът нека има с жената дължимото към нея сношение; подобно и жената с мъжа. 4 Жената не владее своето тяло, а мъжът; така и мъжът не владее своето тяло, а жената. 5 Не лишавайте един друг от съпругеско сношение, освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предавате на молитва, и пак бъдете заедно, да не би сатана да ви изкушава чрез вашата невъзможност да се въздържате. 6 Но, това казвам, като позволение, а не като заповед. 7 Обаче, бих желал всичките човеци да бъдат какъвто съм аз. Но всеки има своя особен дар от Бога, един така, а друг иначе. 8 А на неженените и вдовците казвам: Добро е за тях, ако си останат такива, какъвто съм и аз. 9 Но, ако не могат да се въздържат, нека се женят, защото по-добре е да се женят, отколкото да се разжегват. 10 А на жените заръчвам, и то не аз, но Господ: Жена да не оставя мъжа си; 11 (но ако го остави, нека остане неомъжена, или нека се помири с мъжа си;) и мъж да не напуска жена си. 12 А на другите казвам аз, не Господ: Ако някой брат има невярваща жена, и тя е съгласна да живее с него, да не я напуска. 13 И жена, която има невярващ мъж, и той е съгласен да живее с нея, да не напуска мъжа си. 14 Защото невярващият мъж се освещава чрез жената, и невярващата жена се освещава чрез брата, своя мъж; иначе чедата ви щяха да бъдат нечисти, а сега са свети. 15 Но, ако невярващият напусне, нека напусне; в такива случаи братът или сестрата не са поробени на брачния закон. Бог, обаче, ни е призовал към мир. 16 Защото отгде знаеш жено, дали не ще спасиш мъжа си? или отгде знаеш мъжо, дали не ще спасиш жена си? 17 Само нека всеки постъпва така, както Господ му е отделил сили, и всеки, както Бог го е призовал; и така заръчвам по всичките

църкви. 18 Обрязан ли е бил призован някой във вярата, да не крие обрязването. Необрязан ли е бил някой призован, да се не обрязва. 19 Обрязването е нищо, и необрязването е нищо, но важното е пазенето на Божиите заповеди. 20 Всеки нека си остава в това звание, в което е бил призван във вярата. 21 В положение на роб ли си бил призован? да те не е грижа, (но ако можеш и свободен да станеш, по-добре използвай случая); 22 защото, който е бил призован в Господа като роб, е свободен човек на Господа; така и който е бил призован като свободен човек, е роб на Христа. 23 С цена сте били купени; не ставайте роби на човеци. 24 Братя, всеки в каквото е бил призован във вярата, в него нека си остане с Бога. 25 Относно девиците нямам заповед от Господа; но давам мнение като един, който е получил милост от Господа да бъде верен. 26 И тъй, поради настоящата неволя, ето какво мисля за доброто, че е добре за човека така да остане както си е. 27 Вързан ли си в жена? не търси развързване. Отвързан ли си от жена? не търси жена. 28 Но, ако се и ожениш, не съгрешаваш; и девица, ако се омъжи, не съгрешава; но такива ще имат житейски скърби, а пък аз ви жаля. 29 Това само казвам, братя, че останалото време е кратко; затова и тия, които имат жени, нека бъдат, като че нямат; 30 и които плачат, като че не плачат; които се радват, като че не се радват; които купуват, като че нищо не притежават; 31 и които си служат със света, като че не са преданни на него: защото сегашното състояние(Гръцки: Образът) на този свят преминава. 32 А аз желая вие да бъдете безгрижни. Нежененият се грижи за това, което е Господно, как да угажда на Господа; 33 а жененият се грижи за това, което е световно, как да угажда на жена си. 34 Тъй също има разлика между жена и девица. Неомъжената се грижи за това, което е Господно, за да бъде света и в тяло и в дух; а омъжената се грижи за това, което е световно, как да угажда на мъжа си. 35 И това казвам за вашата собствена полза, не да ви държа с оглавник, но заради благоприятието, и за да служите на Господа без отвлечение на ума. 36 Пак, ако някой мисли, че постъпва неприлично към дъщеря си девица, ако ѝ е минала цветущата възраст, и ако

трябва така да стане, нека прави каквото ще; не съгрешава, нека се женят. 37 Но който стои твърдо в сърцето си, и не бива принуден, но има власт да изпълни волята си, и е решил в сърцето си да държи дъщеря си девицата неомъжена, ще направи добре. 38 Така щото, който омъжи дъщеря си девицата добре прави; а който я не омъжи, ще направи по-добре. 39 Жената е вързана до когато е жив мъжът ѝ; но ако мъжът умре, свободна е да се омъжи за когото ще, само в Господа. 40 Но, по моето мнение, по-щастлива е, ако си остане така; а мисля, че и аз имам Божия Дух.

8 А относно идоложертването: Знам, че ние всички уж имаме знание да разрешим въпроса! Но знанието възгордява, а любовта назидава. 2 Ако някой мисли, че знае нещо, той още не е познал както трябва да познава. 3 Но, ако някой люби Бога, той е познат от Него. 4 Прочее, относно яденето от идоложертвеното, знаем, че никакъв бог, изобразен от идол, няма на света, и че няма друг Бог освен един. 5 Защото, ако и да има така наричани богове, било на небето или на земята, (както има много богове, и господари много), 6 но за нас има само един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние за Него, и един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него. 7 Но това знание го няма у всички; и някои, както и до сега имат съзнание за идолите, ядат месото като жертва на идолите; и съвестта им като слаба, се осквернява. 8 А това що ядем, не ще ни препоръчва на Бога; нито ако не ядем, губим нещо; нито ако ядем, печелим нещо. 9 Но внимавайте да не би по някакъв начин тая ваша свобода да стане спънка на слабите. 10 Защото, ако някой види, че ти, който имаш знание, седиш на трапеза в идолско капище, не ще ли съвестта му да се одързости, ако е слаб, та и той да яде идоложертвено? 11 И поради твоето знание слабият погива, братът, за когото е умрял Христос. 12 А като съгрешавате така против братята, и наранявате слабата им съвест, вие съгрешавате против Христа. 13 Затуй, ако това що ям съблазнява брата ми, аз няма да ям до века, за да не съблазня брата с. (aiōn g165)

9 Не съм ли свободен? Не съм ли апостол? Не видях ли Исуса нашия Господ? Не сте ли вие

моето дело в Господа? 2 На други, ако не съм апостол, то поне на вас съм; защото в Господа вие сте печата на моето апостолство. 3 Ето моето оправдание пред тия, които изпитват поведението ми; 4 Нямаме ли право да ядем и да пием за сметка на църквата? 5 Нямаме ли право и ние, както другите апостоли, и братята на Господа и Кифа, да водим жена от сестрите? 6 Или само аз и Варнава нямаме право да не работим за прехраната си? 7 Кой войник служи някога на свои разноски? Кой насажда лозе и не яде плода му? Или кой пасе стадо и не яде от млякото на стадото? 8 По човешки ли говоря това? Или не казва същото и законът? 9 Защото в Моисеевия закон е писано: "Да не обвързваш устата на вола, когато вършее". За воловете ли тук се грижи Бог, 10 или го казва несъмнено заради нас? Да; заради нас е писано това; защото който оре, с надежда трябва да оре; и който вършее, трябва да вършее с надежда, че ще участвува в плода. 11 Ако ние сме посяли у вас духовното, голямо нещо ли е, ако пожънем от вас телесното? 12 Ако други участвуват в това право над вас, не участвуваме ли ние повече? Обаче, ние не използвахме това право, но търпим всичко, за да не причиним някакво препятствие на Христовото благовестие. 13 Не знаете ли, че тия, които свещенодействуват, се хранят от светилището? и че тия, които служат на олтара, вземат дял от олтара? 14 Така и Господ е наредил, щото проповедниците на благовестието да живеят от благовестието. 15 Но аз не съм използвал ни една от тия наредби, нито пиша това, за да се направи за мене така; защото за мене е по-добре да умра, отколкото да осуети някой моята похвала. 16 Защото, ако проповядвам благовестието, няма с какво да се похваля; понеже нужда ми се налага; защото горко ми ако не благовестувам. 17 Понеже, ако върша това доброволно, имам награда, но ако с принуждение, то само изпълнявам повереното ми настояничество: 18 И тъй, каква е моята награда? Тая, че, като проповядвам евангелието, да мога да напъря благовестието безплатно, така щото да не използвам напълно моето право в благовестието. 19 Защото, при все че съм свободен от всичките човеци, аз заробих себе си на всички, за да придобия мнозината. 20 На юдеите станях

като юдеин, за да придобия юдеи; на тия, които са под закон, станах като под закон, (при все че сам аз не съм под закон), за да придобия тия, които са под закон. 21 На тия, които нямат закон, станах като че нямам закон, (при все че не съм без закон спрямо Христа), за да придобия тия, които нямат закон. 22 На слабите станах слаб, за да придобия слабите. На всички станах всичко, та по всякакъв начин да спася неколцина. 23 Всичко това върша заради благовестието, за да участвам и аз в него. 24 Не знаете ли, че, които тичат на игрището, всички тичат, а само един получава наградата? Така тичайте, щото да я получите. 25 И всеки, който се подвизава, се въздържа от всичко. Те вършат това за да получат тленен венец, а ние нетленен. 26 И тъй, аз така тичам, не към нещо неизвестно; така удрям, не като че бия въздуха; 27 но уморявам тялото си и го поробвам, да не би, като съм проповядвал на другите, сам аз да стана неодобрен.

10 Защото, братя, желая да знаете, че, макар да са били бащите ни всички под облака, и всички да са минали през морето, 2 и в облака и в морето всички да са били кръстени от Моисея, 3 и всички да са яли от същата духовна храна, 4 и всички да са пили от същото духовно питие, (защото пиеха от една духовна канара, която ги придружаваше; и тая канара бе Христос), 5 пак в повечето от тях Бог не благоволи; затова ги измори в пустинята. 6 А в тия неща те ни станаха примери, та да не похотствуваме за злото, както и те похотствуваха. 7 Нито бивайте идолопоклонници, както някои от тях според писаното: "Людете седнаха да ядат и да пият, и станаха да играят". 8 Нито да блудствуваме, както блудствуваха някои от тях, и паднаха в един ден двадесет и три хиляди души. 9 Нито да изпитваме Господа, както някои от тях Го изпитваха, и погинаха от змиите. 10 Нито роптайте, както възроптаха някои от тях, и погинаха от изтребителя. 11 А всичко това им се случи за примери, и се записа за поука нам, върху които са стигнали последните времена. (aiōn g165) 12 Тако щото, който мисли, че стои, нека внимава да не падне. 13 Никакво изпитание не ви е постигнало освен това, което може да носи човек; обаче, Бог е верен, Който няма да ви остави

да бъдете изпитани повече, отколкото ви е силата, но заедно с изпитанието ще даде и изходен път, така щото да можете да го издържите. 14 Затова, възлюбени мои, бягайте от идолопоклонството. 15 Говоря като на разумни човеци; сами вие съдете за това, което казвам. 16 Чашата, която биде благословена, и която ние благославяме, не е ли това да имаме обещание в Христовата кръв? Хлябът, който пречупваме, не е ли да имаме общение в Христовото тяло? 17 тъй като ние, ако и да сме мнозина, сме един хляб, едно тяло, понеже всички в единия хляб участвуваме. 18 Гледайте Израила по плът; тия, които ядат жертвите, нямат ли общение в олтаря? Тогава що? 19 Казвам ли аз, че идоложертвеното е нещо, или че идолът е нещо? Не. 20 Но казвам, че онова, което жертвуват езичниците, жертвуват го на бесовете, а не на Бога; но аз не желая вие да имате общение с бесовете. 21 Не можете да пиете Господната чаша и бесовската чаша; не можете да участвувате в Господната трапеза и в бесовската трапеза. 22 Или искаме да подбудим Господа на ревност? Ние по-силни ли сме от Него? 23 Всичко е позволено, но не всичко е полезно; всичко е позволено, но не всичко е назидателно. 24 Никой да не търси своята лична полза, но всеки ползата на другото. 25 Всичко, що се продава на месарницата, яжте без да изпитвате за него заради съвестта си; 26 защото "Господна е земята и всичко що има в нея". 27 Ако някой от невярващите ви покани на угощение, и вие желаете да отидете, яжте каквото сложат пред вас, без да изпитвате за него заради съвестта си. 28 Но, ако някой ви рече: Това е било принесено в жертва, не яжте, заради тогава, който ви е известил, и заради съвестта, 29 съвест, казвам, не твоята, но на другия; (понеже, защо да се съди моята свобода от друга съвест?) 30 Ако аз с благодарение Богу участвам в яденето, защо да ме злословят за онова, за което благодаря?) 31 И тъй, ядете ли, пиете ли, нещо ли вършите, всичко вършете за Божията слава. 32 Не ставайте съблазън ни на юдеи, ни на гърци, нито на Божията църква; 33 както и аз угождавам на всички във всичко, като търся не своята си полза, но ползата на мнозина, за да се спасят.

11 Бивайте подражатели на мене, както съм и аз на Христа. **2** А похвалявам ви, че ме помните за всичко, като държите преданията тъй, както ви ги предадох. **3** Но желая да знаете, че глава на всеки мъж е Христос, а глава на жената е мъжът, глава пък на Христа е Бог. **4** Всеки мъж, който се моли или пророкува с покрита глава, засрамва главата си. **5** А всяка жена, която се моли или пророкува гологлава, засрамва главата си, защото това е едно и също, като да е с бръсната глава. **6** Защото, която жена се не покрива, нека остриже и косата си. Но ако е срамотно за жена да си стриже косата, или да си бръсне главата, то нека се покрива. **7** Защото мъжът не трябва да си покрива си покрива главата, понеже е образ и слава на Бога; а жената е слава на мъжа. **8** (Защото мъжът не е от жената, а жената е от мъжа; **9** понеже, мъжът не бе създаден за жената, а жената за мъжа). **10** Затова жената е длъжна да има на главата си белег на власт, заради ангелите. **11** (Обаче, нито жената е без мъжа, нита мъжът без жената, в Господа; **12** защото, както жената е от мъжа, така и мъжът е чрез жената; а всичко е от Бога). **13** Сами в себе си съдете: Прилично ли е, жената да се моли Богу гологлава? **14** Не учи ли и самото естество, че, ако мъж оставя косата си да расте, това е позор за него, **15** но, ако жена оставя косата си да расте, това е слава за нея, защото косата ѝ е дадена за покривало? **16** Но, ако някой мисли да се препира за това, **17** А като ви заръчвам следното, не ви похвалявам, защото се събирате, не за по-добро, но за по-лошо. **18** Защото, първо, слушам, че когато се събирате в църква, ставали разделения помежду ви; (и отчасти вярвам това; **19** защото е нужно да има и разцепление между вас, за да се яви, кои са одобрените помежду ви); **20** прочее, когато така се събирате заедно, не е възможно да ядете Господната вечеря; **21** защото на яденето всеки бърза да вземе своята вечеря преди другиги; и така един остава гладен, а друг се напива. **22** Що! къщи ли нямате, гдето да ядете и пиете? Или презирате Божията църква и посрамяте тя, които нямат нищо? Що да ви кажа? Да ви похваля ли за това? Не ви похвалявам. **23** Защото аз от Господа приех това, което ви и предадох, че Господ Исус

през нощта, когато беше предаден, взе хляб, **24** и, като благодари, разчупи и рече: Това е Моето Тяло, което е [разчупено] за вас; туй правете за Мое възпоменание. **25** Така взе и чашата след вечерята и рече: Тая чаша е новият завет в Моята кръв; това правете всеки път, когато пиете, за Мое възпоменание. **26** Защото всеки път, когато ядете тоя хляб и пиете [тая] чаша, възвестявате смъртта на Господа, докле дойде Той. **27** Затова, който яде хляба или пие Господната чаша недостойно, ще бъде виновен за грях против тялото и кръвта на Господа. **28** Но да изпитва човек себе си, и така да от хляба и да пие от чашата; **29** защото, който яде и пие без да разпознава Господното тяло, той яде и пие осъждане на себе си. **30** По тая причина мнозина между вас са слаби и болнави, а доста и са починали. **31** Но, ако разпознавахме сами себе си, не сяхме да бъдем съдени заедно със света. **32** А когато биваме съдени от Господа, с това се наказваме, за да не бъдем осъдени заедно със света. **33** Затова, братя мои, когато се събирате да ядете, чакайте се един друг. **34** Ако някой е гладен, нека яде у дома си, за да не бъде събирането ви за осъждане. А за останалите работи, ще ги наредя, когато дойда.

12 При това, братя, желая да разбирате и за духовните дарби. **2** Вие знаете, че когато бяхте езичници, отвличахте се към нямите идоли, както и да ви водеха. **3** Затова ви уведомявам, че никой, като говори с Божия Дух, не казва: Да бъде проклет Исус! и никой не може да нарече Исуса Господ, освен със Светия Дух. **4** Дарбите са различни; но Духът е същият. **5** Службите са различни; но Господа е същият. **6** Различни са и действията; но Бог е същият. Който върши всичко във всичките човеци. **7** А на всеки се дава проявлението на Духа за обща полза. **8** Защото на един се дава чрез Духа да говори с мъдрост, а на друг да говори със знание, чрез същия Дух; **9** на друг вярва чрез същия Дух, а пък на друг изцелителни дарби чрез единия дух; **10** на друг да върши велики дела, а на друг да пророкува; на друг да разпознава духовете; на друг да говори разни езици; а пък на друг да тълкува езици. **11** А всичко това се върши от един и същи Дух, който разделя на всеки по особено, както му е угодно. **12**

Защото, както тялото е едно, а има много части, и всичките части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос. **13** Защото ние всички, било юдеи или гърци, било роби или свободни, се кръстихме в един Дух да съставляваме едно тяло, и всички от един Дух се напоихме. **14** Защото тялото не се състои от една част, а от много. **15** Ако речеше ногата: Понеже не съм ръка, не съм от тялото, това не я прави да не е от тялото. **16** И ако рече ухото: Понеже не съм око, не съм от тялото, това не го прави да не е от тялото. **17** Ако цялото тяло беше око, где щеше да е слухът? Ако цялото тяло беше слух, где щеше да е обонянието? **18** Но сега Бог е поставил частите, всяка една от тях, в тялото, както му е било угодно. **19** Пак, ако те бяха всички една част, где щеше да е тялото? **20** Но сега те са много части, а едно тяло. **21** И окото не може да рече на ръката: Не ми трябваш; или пък главата на нозете: Не сте ми потребни. **22** Напротив, тия части на тялото, които се виждат да са по-слаби, са необходими; **23** и тия части на тялото, които ни се виждат по-малко честни, тях обличаме с повече почит; и неблагоприличните ни части получават най-голямо благоприличие. **24** А благоприличните ни части нямат нужда от това. Но Бог е сглобил тялото така, че е дал по-голяма почит на оная част, която не я притежава; **25** за да няма раздор в тялото, но частите му да се грижат еднакво една за друга. **26** И ако страда една част, всичките части страдат с нея; или ако се слави една част, всичките части се радват заедно с нея. **27** А вие сте от Христово тяло, и по отделно части от Него. **28** И Бог е поставил някои в църквата да бъдат: първо апостоли, второ пророци, трето учители, други да правят чудеса, някои имат изцелителни дарби, други с дарби на помагания, на управлявания, на говорене разни езици. **29** Всички апостоли ли са? всички пророци ли са? всички учители ли са? всички вършат ли велики дела? **30** Всички имат ли изцелителни дарби? всички говорят ли езици? всички тълкуват ли? **31** Копнейте за по-големи дарби; а при все това аз ви показвам един превъзходен път.

13 Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, аз съм станал мед що звънти, или кимвал що дрънка. **2** И ако имам пророческа

дарба, и зная всички тайни и всяко знание, и ако имам пълна вяра, тъй щото планини да премествам, а любов нямам, нищо не съм. **3** И ако раздам всичкия си имот за прехрана на сиромасите, и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам, никак не ме ползува. **4** Любовта дълго търпи и е милостива; любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее, **5** не безобразничи, не търси своето, не се раздражнява, не държи сметка за зло, **6** не се радва на неправдата, а се радва заедно с истината, **7** всичко премълчава, на всичко хваща вяра, на всичко се надява, всичко търпи. **8** Любовта никога не отпада; другите дарби, обаче, пророчества ли са, ще се прекратят; езици ли са, ще престанат; знание ли е, ще се прекрати. **9** Защото отчасти знаем и отчасти проракуваме; **10** но когато дойде съвършеното, това, което е частично, ще се прекрати. **11** Когато бях дете, като дете говорех, като дете чувствах, като дете разсъждавах; откак станах мъж, напуснал съм детинското. **12** Защото сега виждаме нещата неясно, като в огледало, а тогава ще ги видим лице с лице; сега познавам отчасти, а тогава ще познавам напълно, както и съм бил напълно познат. **13** И тъй, остават тия трите: вяра, надежда и любов; но най-голяма от тях е любовта.

14 Следвайте любовта; но копнейте и за духовните дарби, а особено за дарбата да пророкувате. **2** Защото, който говори на непознат език, той не говори на човеци, а на Бога, защото никой не му разбира, понеже с духа си говори тайни. **3** А който пророкува, той говори на човеци за назидание, за уважение и за утеха. **4** Който говори на непознат език, назидва себе си; а който пророкува, назидва църквата. **5** Желал бих всички вие да говорите езици, а повече да пророкувате; и който пророкува, е по-горен от този, който говори разни езици, освен ако тълкува, за да се назидва църквата. **6** Кажете сега, братя, ако дойда при вас и говоря непознати езици, какво ще ви ползувам, ако не ви съобща или някое откровение, или знание, или пророчество, или поука? **7** Даже и бездушните неща, като свирка и гъдулка, когато издават глас, ако не издават отличителни звукове, как ще се познае това, което свирят със свирката или с гъдулката? **8** Защото тръбата ако издадеше

неопределен глас, кой би се приготвил за бой? 9 Също така, ако вие не изговаряте с гласа си думи с някакво значение, как ще се знае какво говорите? защото ще говорите на вятъра. 10 Има, може да се каже, толкова вида гласове на света; и ни един от тях не е без значение. 11 Ако, прочее, не разбере значението на гласа, ще бъде другоезичен за този, който говори; И тоя, който говори ще бъде другоезичен за мене. 12 Така и вие, понеже копнеете за духовните дарби, старайте се да се преумножат те у вас за назидание на църквата. 13 Затова, който говори на непознат език, нека се моли за дарбата и да тълкува. 14 Защото, ако се моли на непознат език, духът ми се моли а умът ми не дава плод. 15 Тогава що? Ще се моля с духа си, но ще се моля и с ума си; ще пея с духа си, но ще пея и с ума си. 16 Иначе, ако славословиш с духа си как ще рече: Амин, на твоето благодарение оня, който е в положението на простите, като знае що говориш? 17 Защото ти наистина благодариш добре, но другият не се назидавя. 18 Благодаря Богу, че аз говоря повече езици от всички ви; 19 обаче, в църквата предпочитам да изговоря пет думи с ума си, за да наставя и други, а не десет хиляди думи на непознат език. 20 Братя, не бивайте деца по ум, но, бидейки дечица по злобата, бивайте пълнолетни по ум. 21 В закона е писано: "Чрез другоезични човеци и чрез устните на чужденци ще говоря на тия люде; и нито така ще Ме послушат", казва Господ. 22 Прочее, езиците са белег не за вярващите, а за невярващите; а пророчеството е белег не за невярващите, а за вярващите. 23 И тъй, ако се събере цялата църква, и всички говорят на непознати езици, и влизат хора прости или невярващи, не ще ли кажат, че вие сте полудели? 24 Но ако всички пророкуват, и влезе някой невярващ или прост, той се обвинява от всички, и се осъжда от всички; 25 тайните на сърцето му стават явни; и тъй, той ще падне на лицето си, ще се поклони Богу и ще изповядва, че наистина Бог е между вас. 26 Тогава, братя, що става между вас? Когато се събирате, всеки има да предлага псалом, има поучение, има откровение, има да говори непознат език, има тълкувание. Всичко да става за назидание. 27 Ако някой говори на непознат език, нека говорят

по двама, или най-много по трима, и то по ред; а един да тълкува. 28 Но ако няма тълкувател, такъв нека мълчи в църква, и нека говори на себе си и на Бога. 29 От пророците нека говорят само двама или трима, а другите да разсъждават. 30 Ако дойде откровение на някой друг от седящите, първият нека млъква. 31 Защото един след друг всички можете да пророкувате, за да се поучават всички и всички да се насърчават; 32 и духовете на пророците се покоряват на самите пророци. 33 Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир, както и поучавам по всичките църкви на светиите. 34 Жените нека мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят; а нека се подчиняват, както казва законът. 35 Ако искат да научат нещо, нека питат мъжете си у дома; защото е срамотно жена да говори в църква. 36 Що? Божието слово от вас ли излезе? Или само до вас ли е достигнало? 37 Ако някой мисли, че е пророк или духовеня, нека признае, че това, което ви пиша е заповед от Господа. 38 Но ако някой не иска да признае, нека не признае. 39 Затова, братя мои, копнейте за дарбата да пророкувате, и не забранявайте да се говорят и езици. 40 Обаче, всичко нека става с приличие и ред.

15 Още, братя, напомнявам ви благовестието, което ви проповядвах, което приехте, в което стоите, 2 чрез което се и спасявате, ако го държите според както съм ви го благовестил, 3 Защото първо ви предадох онова, което приех, че Христос умря за греховете ни според писанията; 4 че бе погребан; че биде възкресен на третия ден според писанията; 5 и че се яви на Кифа, после на дванадесетте, 6 че след това се яви на повече от петстотин братя наведнъж, от които повечето и досега са живи, а някои починаха; 7 че после се яви на Якова, тогава на всички апостоли; 8 а най-после от всички яви се на мене, като на някой изверг. 9 Защото аз съм най-нищожният от апостолите, който не съм достоен и апостол да се нарека защото гоних Божиата църква, 10 Но с Божиата благодат съм каквото съм; и дадената на мене Негова благодат не бе напразно, но трудих се повече от всички тях, 11 И тъй, било че аз се трудих повече, било че те, така проповядвахме и те и аз, и вие така сте повярвали. 12 Ако се проповядва, че

Христос е възкресен от мъртвите, как казват някои между вас, че няма възкресение на мъртвите? 13 Ако няма възкресение на мъртвите, то нито Христос е бил възкресен; 14 и ако Христос не е бил възкресен, то празна е нашата проповед, празна е нашата вяра. 15 При това, ние се намираме лъжесвидетели Божи; защото свидетелствувахме за Бога, че е възкресил Христа, Когото не е възкресил, ако е тъй, че мъртвите не възкресяват; 16 защото, ако мъртвите не се възкресяват, то нито Христос е бил възкресен; 17 и ако Христос не е бил възкресен, суетна е вашата вяра, вие сте още в греховете си. 18 Тогава и тия, които са починали в Христа, са погинали. 19 Ако само в тоя живот се надяваме на Христа, то от всичките човеци ние сме най-много за съжаление. 20 Но сега Христос е бил възкресен, първият плод на починалите. 21 Понеже, както чрез човека дойде смъртта, така чрез човека дойде възкресението на мъртвите. 22 Защото, както в Адама всички умират, така и в Христа всички ще оживеят. 23 Но всеки на своя ред: Христос първия плод, после, при пришествието на Христа, тия, които са Негови; 24 Тогава ще бъде краят, когато ще предаде царството на Бога и Отца, след като унищожи всяко началство и всяка власт и сила. 25 Защото Той трябва да царува, докато положи всички врагове под нозете Си. 26 И смъртта, най-последен враг, и тя ще бъде унищожена, 27 защото Бог "е покорил всичко под нозете Му" А когато ще е казъл, че всичко е вече покорено, (с явно изключение на Този, Който Му е покорил всичко), 28 когато казвам, ще Му е било покорено всичко, тогава и Сам Синът ще покори Този, Който Му е покорил всичко, за да бъде Бог все във все. 29 Иначе, какво ще правят тия, които се кръщават заради мъртвите? Ако мъртвите никак не се възкресяват, защо и ще се кръщават заради тях? 30 Защо и ние се излагаме на бедствия всеки час? 31 Братя, с похвалата, с която се гордея за вас в Христа Исуса нашия Господ, аз всеки ден умирам. 32 Ако, по човешки казано, съм се борил с зверовете в Ефес, какво ме ползува? Ако мъртвите не се възкресяват "нека ядем и пием, защото утре ще умрем". 33 Не се мамете. "Лошите другари покваряват добрите нрави". 34 Отрезнявайте към правдата. и не съгрешавайте, защото някои от вас не познават Бога. Това казвам, за да ви направя да се засрамите. 35 Но някой ще рече; Как се възкресяват мъртвите? и с какво тяло ще дойдат? 36 Безумецо, това което ти сееш, не оживява, ако не умира. 37 И когато го сееш, не посяваш тялото, което ще изникне, а голо зърно, каквото се случи, пшенично или някое друго; 38 но Бог му дава тяло, каквото му е угодно, и на всяко семе собственото му тяло. 39 Всяка плът не е еднаква; но друга е плътта на човеците, а друга на животните, друга пък на птиците и друга на рибите. 40 Има и небесни тела и земни тела, друга е, обаче, славата на небесните, друга на земните. 41 Друг е блясъкът на слънцето, друг на луната и друг блясъкът на звездите; па и звезда от звезда се различава по блясъка. 42 Така е и възкресението на мъртвите. Тялото се се в тление, възкръсва в нетление; 43 се се в немощ, възкръсва в сила; 44 се се одушевено тяло, възкръсва духовно тяло. Ако има одушевено тяло, то има и духовно тяло. 45 Така е и писано: Първият човек Адам "стана жива душа", а последният Адам стана животворещ дух. 46 Обаче, не е първо духовното, а одушевеното, и после духовното. 47 Първият човек е от земята, пръстен; вторият човек е от небето. 48 Какъвто е пръстният, такива са и пръстните; и какъвто е небесният, такива са и небесните. 49 И както сме се облекли в образа на пръстния, ще се облечем и в образа на небесния. 50 А това казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят Божието царство, нито тленното наследява нетлението. 51 Ето, една тайна ви казвам: Не всички ще починем, но всички ще се изменим, 52 в една минута, в миг на око, при последната тръба; защото тя ще затръбни, и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим. 53 Защото това тленното трябва да се облече в нетление, и това смъртното да се облече в безсмъртие. 54 А когато това тленното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне писаното слово: "Погълната биде смъртта победоносно". 55 О смърте, где ти е победата? О смърте, где ти е жилото? (Hades 986) 56 Жилото на смъртта е грехът, и силата на греха е законът; 57 но благодарение Богу, Който ни дава победа чрез нашия Господ Исус Христос. 58 Затова възлюбени мои братя,

бъдете твърди, непоколебими, и преизобилвайте всякога в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е празден.

Господа да бъде проклет. Господ наш иде. 23 Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде с вас. 24 Любовета ми да бъде с всички вас в Христа Исуса. Амин.

16 А колкото за събирането на милостинята за светиите, правете и вие както наредих в галатийските църкви. 2 В първия ден на седмицата всеки от вас да отделя според успеха на работите си, и да го има при себе си, за да не стават събирания, когато дойда. 3 И когато дойда, ще изпратя с писма ония, които ще одобрите, да отнесат подаръка ви в Ерусалим; 4 и ако заслужавам да отида и аз, те ще отидат с мене. 5 Защото ще дойда при вас след като мина през Македония; (понеже през Македония минавам); 6 а може би да поостана при вас, или даже и да презимувам, за да ме изпратите вие на където отида. 7 Защото не ми се иска да ви видя сега на заминаване; но надявам се да остана при вас известно време, ако позволи Господ. 8 А ще се бавя в Ефелс до Петдесетницата, 9 защото ми се отвориха големи врата за работа, има и много противници. 10 Ако дойде Тимотей, внимавайте да бъде без страх между вас; защото и той работи Господното дело както и аз; 11 затова, никой да не го презира. Но изпратете го с мир да дойде при мен, защото го очаквам с братята. 12 А колкото за брат Апостола, много му се молих да дойде при вас с братята; но никак не му се искаше да дойде сега; ще дойде, обаче, когато намери случай. 13 Бдете, стойте твърдо във вярата си, бъдете мъжествени, укрепвайте се. 14 Всичко у вас да става с любов. 15 Още ви моля, братя: вие знаете, че Стефаниновото семейство е първият плод на Ахаия, и че те са посветили себе си да служат на светиите; 16 добре, на такива да се подчинявате и вие, и на всеки, който помага в делото и се труди. 17 Радвам се за дохождането на Стефанина, на Фортуната и на Ахаика, защото те запълниха лишението ми от власт; 18 понеже успокоиха моя дух и вашия, затова признавайте такива човеци. 19 Поздравяват ви църквите, които са в Азия. Нарочно ви поздравяват в Господа Акила и Прискила с домашната си църква. 20 Поздравяват ви всички братя. Поздравете се един друг със света целувка. 21 Поздравът пиша аз, Павел, със собствената си ръка. 22 Който не люби

2 Коринтяни

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христос, и брат Тимотей, до Божията църква, която е в Коринт, и до всички светии, които са по цяла Ахая: **2** Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец и Господа Исуса Христа. **3** Благословен Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Отец на милостивите и Бог на всяка утеха. **4** Който ни утешава във всяка наша скръб, за да можем и ние да утешаваме тия, които се намират в каквато и да била скръб, с утехата, с която и ние се утешаваме от Бога. **5** Защото, както изобилват в нас Христовите страдания, така и нашата утеха изобилва чрез Христа. **6** Но, ако ни наскърбяват, това е за ваша утеха и спасение, или ако ни утешават, това е за вашата утеха [и спасение], която действуват да устоявате в същите страдания, които понасяме и ние. **7** И надеждата ни за вас е твърда; понеже знаем, че, както сте участници в страданията, така сте и в утехата. **8** Защото желяем да знаете, братя, за скръбта, която ни сполетя в Азия, че се отеготихме чрезмерно във силата си, така щото отчаяхме се дори за живота си: **9** даже ние сами счетохме, че бяхме приели смъртна присъда в себе си, **10** И Той ни избави от толкоз близка смърт, и още избавя, и надяваме се на Него, че пак ще ни избави, **11** като ни съдействувате вие чрез молитва, тъй щото, поради стореното на нас чрез мнозина добро, да благодарят мнозина за нас. **12** Защото нашата похвала е тая, свидетелството на нашата съвест, че ние живяхме на света, а най-много между вас, със светост и искреност пред Бога, не са плътска мъдрост, а са Божия благодат. **13** Защото не ви пишем друго освен това, което четете и даже признавате и което надявам се че и до край ще признавате, **14** (както и отчасти ни признахте), че сме похвала за вас, както и вие за нас, в деня на нашия Господ Исус. **15** С тая увереност възнамерявам да дойда първо при вас, за да имате двойка полза, **16** като през вас мина за Македония; а от Македония да дойда пак при вас, и тогава вие да ме изпратите за Юдея. **17** Добре, когато имах това намерение, лекоумно ли съм постъпил? или намерението ми е било плътско

намерение, та да казвам и: Да, да, и: Не, не? **18** Заради Божията вярност, проповядването ми към вас не е било Да и Не? **19** Защото Божият Син, Исус Христос, Който биде проповядван помежду ви от нас, (от мене, Сила и Тимотея), не стана Да и Не но в него стана Да; **20** понеже в Него е Да за всичките Божии обещания, колкото и много да са; затова и чрез Него е Амин, за Божията слава чрез нас. **21** А тоя, който ни утвърждава заедно с вас в Христа, и Който ни е помазал, е Бог, **22** Който ни е запечатил, и е дал в сърдцата ни Духа в залог. **23** Но аз призовавам Бог за свидетел на моята душа, че за да ви пощадя, въздържах се да дойда в Коринт; **24** защото не господаруваме над вярата ви, но сме помощници на радостта ви; понеже, колкото за вярата, вие стоите твърди.

2 Обаче това реших, заради себе си, да не дохождам при вас със скръб. **2** Защото, ако аз ви наскърбявам, то кой ще развесели мене, ако не тоя, който е бил наскърбен от мене? **3** И това писах нарочно, да не би кога дойда да бъда наскърбен от ония, които би трябвало да ме зарадват, като имам уверение във всички ви, че моята радост е радост на всички ви. **4** Защото от голяма скръб и сърдечна тъга ви писах с много сълзи, не за да се наскърбите, а за да познате любовта, която питая особено към вас. **5** Но ако някой ме е наскърбил, не е наскърбил само мене, но всички ви отчасти (да не кажа премного). **6** За такъв един доста е наказанието, което му е било наложено от повечето от вас; **7** така че сега вече (Гръцки: Напротив.) вие трябва по-добре да му простите и да го утешите, да не би такъв да бъде погълнат от чрезмерна скръб. **8** Затова ви моля да го уверите в любовта си към него. **9** Понеже затова и писах, за да ви позная чрез опит, дали сте послушни във всичко. **10** А комуто вие прощавате нещо, прощавам и аз; защото, ако съм и простил нещо, простих го заради вас пред Христа, **11** да не би сатана да използва случая против нас; защото ние знаем неговите замисли. **12** А когато дойдох в Трояда да проповядвам Христовото благовестие, и когато ми се отвори врата в Господното дело, **13** духът ми не се успокои, понеже не намерих брат си Тита, а, като се простих с тях, отпътувах за Македония. **14** Но благодарение Богу, Който

винаги ни води в победително шествие в Христа, и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието на Него. 15 Защото пред Бог ние сме Христово благоухание за тях, които се спасяват, и за ония, които погиват. 16 На едните сме смъртоносно ухание, което докарва смърт, а на другите животворно ухание, което докарва живот. И за това дело кой е способен? 17 Ние сме, защото не сме като мнозина, които изопачават Божието слово, но говорим искрено в Христа, като от Бога, пред Бога.

3 Пак ли започваме да се препоръчваме? Или имаме нужда, както някои, от препоръчителни писма до вас или от вас? 2 Вие сте нашето писмо, написано в сърдцата ни, узнавано и прочитано от всичките човеци; 3 и явявате се, че сте Христово писмо, произлязло чрез нашето служение, написано, не с мастило, но с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, но на плочи от плът 4 Такава увереност имаме спрямо Бога чрез Христа. 5 Не че сме способни от само себе си да съдим за нещо като от нас си; но нашата способност е от Бога, 6 Който ни направи способни като служители на един нов завет, 7 Но, ако служението на онова, което докарва смърт, написано с букви, издълбани на камък, стана с такава слава, щото израилтяните не можеха да гледат Моисея в лице, поради блясъка на лицето му, който впрочем преминаваше, 8 как не ще бъде служението на духа с по-голяма слава? 9 Защото, ако служението на онова, което докарва осъждане, стана със слава, служението на онова, което докарва правда, го надминава много повече в слава. 10 (И наистина, онова, което е било прославлено, изгуби славата си в това отношение, поради славата, която превъзхожда). 11 Защото, ако това, което преминаваше, бе със слава, то много по-славно е трайното. 12 И тъй, като имаме такава надежда, говорим с голяма откровеност, 13 и не сме като Моисея, който туряше покривало на лицето си, за да не могат израилтяните да гледат изчезването на това, което преминаваше. 14 Но техните умове бяха заслепени; защото и до днес, когато прочитат Стария завет, същото покривало остава, като не им е открито, че тоя завет преминава в Христа. 15 А и до днес,

при прочитането на Моисея, покривало лежи на сърдцето им, 16 но когато Израил се обърне към Господа, покривалото ще се смене. 17 А Господ е Духът; и гдето е Господният Дух, там е свобода. 18 А ние всички, с открито лице, като в огледало, гледайки Господната слава, се преобразяваме в същия образ, от слава в слава, както от Духа Господен.

4 Затуй, като имаме това служение, както и придобихме милост, не се обезсърдчаваме; 2 но се отрекохме от тайни и срамни дела, и не постъпваме лукаво, нито изопачаваме Божието слово, но, като изявяваме истината, препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек пред Бога. 3 Но ако благовестието, което проповядваме, е покрито, то е покрито за тях, които погиват, 4 за тях, невярващите, чийто ум богът на този свят е заслепил, за да ги не озари светлината от славното благовестие на Христа, Който е образ на Бога. (aiōn g165) 5 (Защото ние не проповядваме себе си, но Христа Исуса като Господ, а себе си като ваши слуги заради Исуса). 6 Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, Той е, Който е огрял в сърдцата ни, за да се просвети света с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово. 7 А ние имаме това съкровище в пръстни съдове, за да се види, че превъзходната сила е от Бога, а не от нас. 8 Угнетявани сме отвсякъде, но не сме утеснени; в недоумение сме, но не до отчаяние; 9 гонени сме, но не оставени; повалени сме, но не погубени. 10 Всякога носим на тялото си убиването на [Господа] Исуса, за да се яви на тялото ни и живота на Исуса. 11 Защото ние живите винаги сме предавани на смърт за Исуса, за да се яви и живота на Исуса в нашата смъртна плът. 12 Така щото смъртта действа в нас, а животът във вас. 13 А като имаме същият дух на вяра, според писаното: "Повярвах, за това и говоря", то и ние, понеже вярваме, затова и говорим; 14 понеже знаем, че Тоя, Който е възкресил Господа Исуса, ще възкреси и нас заедно с Исуса, и ще ни представи заедно с вас. 15 Защото всичко това е заради вас, тъй щото благодатта, увеличена чрез мнозината, които са я получили, да умножи благодарението, за Божията слава. 16 Затова ние не се обезсърдчаваме: но ако и да тлее

външният наш човек, пак вътрешният всеки ден се подновява. **17** Защото нашата привременна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна тежина на слава за нас, (aiðnios g166) **18** които не гледаме на видимите, но на невидимите; защото видимите са временни, а невидимите вечни. (aiðnios g166)

5 Защото знаем, че ако се развали земният ни дом, телесната скиния, имаме от Бога здание на небесата, дом неръкотворен, вечен. (aiðnios g166)

2 Понеже в тоя дом и стенем като ожидаме да се облечем с нашето небесно жилище, **3** стига само, облечени с него, да не се намерим голи.

4 Защото ние, които сме в тая телесна скиния, като обременени, стенем; не че желаем да се съблечем, но да се облечем още повече, за да бъде смъртното погълнато от живота. **5** А Бог е, Който ни е образувал нарочно за това, и ни е дал Духа в залог на това. **6** И тъй, понеже винаги се одързостяваме, като знаем, че, докато сме у дома в тялото, ние сме отстранени от Господа, **7** (защото с вярване ходим, а не с виждане). **8** - понеже, казвам, се одързостяваме, то предпочитаме да сме отстранени от тялото и да бъдем у дома при Господа. **9** Затова и ревностно се стараем, било у дома или отстранени, да бъдем удобни на Него. **10** Защото всички трябва да застанем открити пред Христовото съдилище, за да получи всеки според каквото е правил в тялото, било добро или зло. **11** И тъй, като съзнаваме, що е страхът от Господа, убеждаваме човеците; а на Бога сме познати, **12** С това не препоръчваме себе си изново на вас, но ви даваме причини да се хвалите с нас, за да имате що да отговорите на ония, които се хвалят с това, което е на лице, а не с това, което е в сърдцето. **13** Защото, ако сме отишли до крайности, то е било за Бога; или ако сега умерено мъдруваме, то е заради вас. **14** Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме така, че, понеже един е умрял за всичките, то всички са умрели; **15** и че Той умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си, но за Този, Който за тях е умрял и възкръснал. **16** Затова, отсега нататък ние не познаваме никого по плът; ако и да сме познали Христа по плът, пак сега вече така Го не познаваме. **17** За туй, ако е някой в Христа, той

е ново създание; старото премина; ето, [всичко] стана ново. **18** А всичко е от Бог, Който ни примири със Себе Си чрез [Исуса] Христа, и даде на нас да служим за примирение; **19** сиреч, че Бог в Христа примиряваше света със Себе Си, като не вменяваше на човеците прегрешенията им, и че повери на нас посланието на примирението. **20** И тъй от Христова страна сме посланици, като че Бог чрез нас умолява; молим ви от Христова страна, примирете се с Бога, **21** Който за нас направи грешен (Гръцки: Грях) Онзи, Който не е знаел грях, за да станем ние чрез Него праведни (Гръцки: Правда) пред Бога.

6 И ние, като съдействуваме с Бога, тоже ви умоляваме да не приемате напраздно Божията благодат. **2** (Защото казва: **3** Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън, да не би да се злослови нашето служение; **4** но във всичко биваме одобрени, като божии служители, с голяма твърдост, в скърби, в нужди, в утеснения, **5** чрез бичувания, в затваряния, в смутове, в трудове, в неспане, в неядене, **6** с чистота, с благоразумие, с дълготърпение, с благост, със Светия Дух, с нелицемерна любов, **7** с говорене истината, с Божия сила, чрез оръжията на правдата в дясната ръка и в лявата; **8** всред слава и опозорение, всред укори и похвали; считани като измамници, но пак истинни; **9** като непознати, а пък добре познати; като на умиране, а, ето, живеем; като наказани, а не умъртвявани; **10** като наскърбени, а винаги радостни, като сиромаси, но обогатяваме мнозина; като че нищо нямаме, но притежаваме всичко. **11** О коринтяни, устата ни са отворени към вас, сърдцето ни се разшири. **12** Вам не е тясно в нас, но в сами вас е тясно нам. **13** И тъй, във вид на еднакво възмездие, (като на чада говоря), разширете и вие сърдцата си. **14** Не се впрягайте заедно с невярващите; защото какво общо имат правдата и беззаконието или какво общение има светлината с тъмнината? **15** и какво съгласие има Христос с Велиала? или какво съучастие има вярващия с невярващия? **16** и какво споразумение има Божият храм с идолите? Защото ние сме храм на живия Бог, както рече Бог: "Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; ще им бъда Бог, и те ще

Ми бъдат люде". 17 Затова 18 И ще ви бъде Отец, И вие ще Ми бъдете синове и дъщери", казва всемогъщият Господ.

7 И тъй, възлюбени, като имаме тия обещания, нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенствуваме в светост със страх от Бога. 2 Сторете място в сърдцата си за нас; никого не сме онеправдали, никого не сме развратили, никого не сме изкористили. 3 Не казвам това за да ви осъдя; защото по-напред казах, че сте в сърдцата ни, така щото да бъдем заедно и като умрем и като живеем. 4 Голяма е моята увереност към вас, много се хваля с вас, напълно се утешавам; даже във всяка наша скръб радостта ми е преизобилна. 5 Защото откак дойдохме в Македония, плътта ни нямаше никакво спокойствие, но отвсякъде бяхме в утеснение: отвън борби, отвътре страхове. 6 Но Бог, Който утешава смирените, утеши ни с дохождането на Тита; 7 и не просто с дохождането му, но и поради утехата, с която вие го бяхте утешили, като ни извести копнежа ви, плача ви, ревността ви за мене; така щото още повече се зарадвах. 8 Защото, при все че ви наскърбих с посланието си, не се разкайвам; ако и да бях се поразкалял, когато видях, че онова писмо ви наскърби, макар за малко време. 9 Сега се радвам не за наскърбяването ви, но защото наскърбяването ви доведе до покаяние; понеже скърбяхте по Бога, та да се не повредите от нас в нищо. 10 Защото скръбта по Бога докарва спасително покаяние, което не причинява разкаяние; но светската скръб докарва смърт. 11 Защото, ето, това гдето се наскърбихте по Бога, какво усърдие породи във вас, какво себеочистване, какво негодувание, какъв страх, какво ожидане, каква ревност, какво мъздовъздаване! Във всичко вие показахте, че сте чисти в това нещо. 12 И тъй, ако и да ви писах това, не го писах заради обидника, нито заради обидения, но за да ви се яви пред Бога до колко имате усърдие спрямо нас. 13 Затова се утешихме; и в тая наша утеха още повече се зарадвахме поради радостта на Тита, за гдето вие всички сте успокоили духа му. 14 Защото, ако му съм се похвалил малко с вас, не се засрамих; но както всичко, що ви говорихме, беше истинно, така

и похвалата ни с вас пред Тита излезе истинска. 15 И той още повече милее за вас, като си спомня послушността на всички ви, как сте го приели със страх и трепет. 16 Радвам се, че във всичко съм насърден за вас.

8 При това, братя, известявам ви Божията благодат, дадена на църквите в Македония, 2 че, макар и да търпят голямо утеснение, пак великата им радост и дълбоката им беднотия дадоха повод да преизобилва богатството на тяхната щедрост. 3 Защото свидетелствувам, че те дадоха доброволно според силата си, и даже въвн от силата си, 4 като ни умолявах с голямо настояване, относно това даване (Гръцки: Относно благодатта), дано да участвуват и те в служенето на светиите. 5 И те не само дадоха, както се надявахме, но първо предадоха себе си на Господа и, по Божията воля на нас; 6 така щото помолихме Тита да довърши между вас и това благодеяние, както го беше и започнал. 7 И тъй, както изобилвате във всяко нещо, 8 Не казвам това като по заповед, но за да опитам искреността на вашата любов чрез усърдието на другите. 9 Защото знаете благодатта на нашия Господ Исус Христос, че, богат като бе, за вас стана сиромаш, за да се обогатите вие чрез Неговата сиромашия. 10 А относно това нещо аз давам тоя съвет, че така да го направите е полезно за вас, които лани бяхте първи не само да го правите, но и да желаете да го направите. 11 А сега го свършете и на дело, така щото както сте били усърдни в желанието, така да бъдете и в доизкарването, според каквото имате. 12 Защото, ако има усърдие, то е прието според колкото има човек, а не според колкото няма. 13 Понеже не искам други да бъдат облекчени, а вие утеснени; 14 но да има равенство, така щото вашето сегашно изобилие да запълни тяхната оскъдност, та и тяхното изобилие да послужи на вашата оскъдност; така щото да има равенство, 15 според както е писано: "Който беше събрал много, нямаше излишък; и който беше събрал малко, не му беше оскъдно". 16 А благодарение на Бога, Който туря в сърдцето на Тита същото усърдие за вас, което имаме и ние; 17 защото наистина прие молбата ни, а при това, като беше сам много усърден, тръгна към вас самоволно. 18

Пратихме с него и братя, чиято похвала в делотона благовестието е известна във всичките църкви; **19** и не само това, но още беше избран от църквите да пътува с нас за делото на това благодеение, на което служим за славата на Господа, и за да се покаже нашето усърдие, **20** като избягваме това, **21** понеже се грижим за това, което е честно, не само пред Господа, но и пред човеците. **22** Пратихме с тях и другия ни брат, чието усърдие много пъти и в много неща сме опитали, и който сега е много по усърден поради голямото му към вас доверие. **23** Колкото за Тита, той е мой другар и съработник между вас; а колкото за нашите братя, те са пратеници на църквите, те са слава на Христа. **24** Покажете им, прочее, пред църквите доказателство на вашата любов и на справедливостта на нашата похвала с вас.

9 А за даване помощ на светиите излишно е да ви пиша, **2** понеже зная вашето усърдие, за което се хваля с вас пред македонците, че Ахация още от лани е приготвена; и вашата ревност е подбудила по-голямата част от тях. **3** А пратих братята, да не би да излезе праздна моята похвала с вас в това отношение, та да бъдете, както казвах, приготвени; **4** да не би, ако дойдат с мене македонци, та ви намерят неприготвени, да се посраим ние, да не кажа вие, в тая наша увереност. **5** И тъй, намерих за нужно да помоля братята да идат по-напред при вас и да пригответ предварително вашата поотрано обещана милостиня, за да бъде готова като милостиня, а не като изнудване. **6** А това казвам, че който сее оскъдно, оскъдно ще и да пожъне; а който сее щедро, щедро ще и да пожъне. **7** Всеки да дава според както е решил в сърдцето си, без да се скъпи, и не от принуждение; защото Бог обича онзи, който дава на драго сърдце. **8** А Бог е силен да преумножи на вас всякакво благо, така щото, като имате всякога и във всичко това, което е достатъчно във всяко отношение, да изобилвате във всяко добро дело; **9** както е писано: (aiōn g165) **10** А Тоя, Който дава семе на сеяча и хляб за храна, ще даде и ще умножи вашето семе за сеене, и ще прави да изобилват плодовете на вашата правда, **11** та да бъдете във всяко отношение богати във всякаква щедрост, която чрез вашето служение произвежда благодарение на Бога. **12**

Защото извършването на това служение не само запълва нуждите на светиите, но и чрез многото благодарения се излива и пред Бога; **13** понеже те славят Бога поради доказателството, което това служение дава за вашата послушност на Христовото благовестие, което изповядвате, и за щедростта на вашето общение към тях и към всички. **14** А и те, с молитви за вас, копнеят за вас поради дадената вам изобилна Божия благодат. **15** Благодарение Богу за Неговия неизказан дар!

10 И сам аз, Павел, ви моля поради Христовата кротост и нежност, аз, който съм смирен когато съм между вас, а когато отсъствавам ставам смел към вас, **2** моля ви се, когато съм при вас да се не принудя да употребя смелост с оная увереност, с която мисля да се одързостя против някои, които разчитат, че ние плътски се обхождаме. **3** Защото, ако и да живеем в плът, по плът не воюваме. **4** Защото оръжията, с които воюваме, не са плътски, но пред Бога са силни за събаряне на крепости. **5** Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всеки разум да се покорява на Христа. **6** И готови сме да накажем всяко непослушание, щом стане пълно вашето послушание. **7** Вие гледате на външното. Ако някой е уверен в себе си, че е Христов, то нека размисли още веднаж в себе си, че, както той е Христов, така и ние сме Христови. **8** Защото, ако бих се и нещо повечко похвалил с нашата власт, която Господ даде за назиданието ви, а не за разорението ви, не бих се засрамил. **9** Обаче нека се не покажа, че желая да ви заплашвам с посланията си. **10** Понеже, казват някои, посланията му са строги и силни, но личното му присъствие е слабо и говоренето нищожно. **11** Такъв нека има предвид това, че, каквито сме на думи в посланията си, когато сме далеч от вас, такива сме и на дело, когато сме при вас. **12** Защото не смеем да считаме или сравняваме себе си с някои от ония, които препоръчват сами себе си; но те, като мерят себе си със себе си, и като сравняват себе си със себе си, не постъпват разумно. **13** А ние няма да се похвалим с това, което е вън от мярката ни, но според мярката на областта, която Бог ни е определил, като мярка, която да достигне

дори до вас. 14 Защото ние не се простираме чрезмерно, като че ли не сме достигнали до вас; защото ние първи достигнахме до вас с Христовото благовестие. 15 И не се хвалим с това, което е вън от мяката ни, тоест, с чужди трудове, но имаме надежда, че с растенето на вярата ви, ние ще имаме по-голяма област за работа между вас, и то премного, 16 така щото да проповядваме благовестието и от вас по-нататък, а не да се хвалим с готовото в чужда област. 17 А който се хвали, с Господа да се хвали. 18 Защото не е одобрен тоя, който сам себе си препоръчва, но тоя, когото Господ препоръчва.

11 Дано бихте потърпели малко моето безумие; да! потърпете ме, 2 защото ревнувам за вас с божествена ревност, понеже ви сгодих с един мъж, да ви представя като чиста девица на Христа. 3 Но боя се да не би, както змията измами Ева с хитростта си, да се разврати умът ви и отпадне от простотата и чистотата, която дължите на Христа. 4 Защото, ако дойде някой и ви проповядва друг Исус, когото ние не сме проповядвали, или ако получите друг дух, когото не сте получили, или друго благовестие, което не сте приели, вие лесно го търпите. 5 Обаче мисля, че аз не съм в нищо по-долен от тия превъзходни апостоли! 6 А пък, ако и да съм в говоренето прост, в знанието не съм; дори ние по всякакъв начин сме ви показали това във всичко. 7 Грях ли съм сторил, като смирявах себе си, за да се издигнете вие, понеже ви проповядвах Божието благовестие даром? 8 Други църкви обрах, като вземах заплата от тях, за да служа на вас; 9 а когато бях при вас и изпаднах в нужда, не отегчих никого, защото братята, които дойдоха от Македония, задоволиха нуждата ми. Така във всичко се пазих, и ще се пазя, да не ви отегча. 10 Заради Христовата истинност, която е и в мене, никой няма да ми отнеме тая похвала в ахайските места. 11 Защо? Защото ви не обичам ли? Знае Бог! 12 А каквото правя, това и ще правя, за да отсека причината на тия, които търсят причина против мене, та относно това, с което те се хвалят, да се намерят също такива, каквито сме и ние. 13 Защото такива човеци са лъжеапостоли, лукави работници, които се преправят на Христови

апостоли. 14 И не е чудно; защото сам сатана се преправя на светъл ангел; 15 тъй че, не е голямо нещо, ако и неговите служители се преправят на служители на правдата. Но тяхната сетнина ще бъде според делата им. 16 Пак казвам, никой да не ме счита за безумен; иначе, приемоте ме като безумен, та да се похваля и аз малко нещо. 17 (Това, което казвам, не го казвам по Господа, но като в безумие, в тая моя увереност на хваленето. 18 Тъй като мнозина се хвалят по плът, ще се похваля и аз). 19 Защото вие, като сте разумни, с готовност търпите безумните; 20 понеже търпите, ако някой ви заробва, ако ви изпояжда, ако ви обира, ако се превъзнася, ако ви бие по лицето. 21 За свое унижение го казвам, като че ли сме били слаби; но с каквото се осмелява някой да се хвали, (в безумие говоря), осмелявам се и аз. 22 Евреи ли са? И аз съм; израилтяни ли са? И аз съм; Авраамово потомство ли са? И аз съм; 23 служители Христови ли са? (в безумие говоря), аз повече: бил съм в повече трудове, в тъмници още повече, в бичувания чрезмерно, много пъти и на смърт. 24 Пет пъти юдеите ми удариха по четиридесет удара без един; 25 три пъти бях бит с тояги, веднъж ме биха с камъни, три пъти съм претърпял корабокрушение, една нощ и един ден съм бил по морските дълбочини. 26 Много пъти съм бил и в пътешествия; в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от съотечественици, в опасност от езичници, в опасност в град, в опасност в пустиня, в опасност по море, в опасност между лъжебратя; 27 в труд и в мъка, много пъти в неспане, в глад и жажда, много пъти в неядене, в студ и в голота; 28 и, освен другите неща, които не споменавам, има и това, което тежи върху мене всеки ден, грижата за всичките църкви. 29 Кой изнемощява, без да изнемощявам и аз? Кой се съблазнява без да се разпалям аз? 30 Ако трябва да се хваля, ще се похваля с това, което се отнася до немощта ми. 31 Бог и Отец на Господа Исуса [Христа], Който е благословен до века, знае, че не лъжа. (aïōn g165) 32 (В Дамаск областният управител на цар Арета тури стража в град Дамаск за да ме улови; 33 и през прозорец по стената ме спуснаха с кош, та избягах от ръцете му).

12 Принуден съм да се хваля, при все че не е за полза; но сега ще дойда до видения и откровения от Господа. **2** Познавам един човек в Христа, който, преди четиридесет години, (в тялото ли, не зная, вън от тялото ли, не зная, Бог знае), бе занесен до третото небе. **3** И такъв човек, познавам, (в тялото ли, без тялото ли, не зная; Бог знае), **4** който бе занесен в рая, и чу неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори. **5** С такъв човек ще се похваля; а със себе си няма да се похваля; освен с немощите си. **6** (Защото, даже ако поискам да се похваля за други неща, не ще бъда безумен, понеже ще говоря истината; но въздържам се, да не би някой да помисли за мене повече от каквото вижда, че съм или каквото чува от мене). **7** А за да се не превъзносям поради премногото откровения, даде ми се трън (Или: Мъченически кол.) в плътта, пратеник от сатана да ме мъчи, та да се не превъзносям. **8** Затова три пъти се молих на Господа да се отмахне от мене; **9** и Той ми рече: Доволно ти е Моята благодат; защото силата Ми в немощ се показва съвършена. И тъй, с преголяма радост по-добре ще се похваля с немощите си, за да почива на мене Христовата сила. **10** Затова намирам удоволствие в немощи, в укори, в лишения, в гонения, в притеснения за Христа; защото, когато съм немощен, тогава съм силен. **11** Станах безумен. Вие ме принудихте, защото вие трябваше да ме препоръчвате, понеже не съм бил по-долен от тях превъзходни апостоли, ако и да не съм нищо. **12** Наистина, признаците на апостолите се показаха между вас с пълно търпение, чрез знамения, чудеса и велики дела. **13** Защото в какво бяхте поставени по-долу от другите църкви, освен в това, гдето сам аз не ви отегчих? Простете ми тая неправда! **14** Ето, готов съм да дойда при вас трети път и няма да ви отегча, защото не искам вашето, но вас; понеже чадата не са длъжни да събират имот за родителите, но родителите за чадата. **15** А пък аз с преголяма радост ще иждивя и цял ще се иждивя за душите ви. Ако аз ви обичам повече, вие малко ли ще ме обичате? **16** Но, нека е тъй, че аз не съм ви отегчил, обаче като хитър съм ви уловил с измама. **17** Изкорестих ли ви аз чрез някой от ония, които изпратих до вас? **18** Помолих

Тита да отиде при вас, и с него пратих брата. Тит ли припечели нещо от вас? Не със същия ли дух се обхождаме? Не в същите ли стъпки? **19** Още ли мислите, че ние се възхищаваме пред вас? Не, пред Бога говорим това в Христа, и то всичко, любезни мои, за ваше назидание. **20** Защото се боя да не би, като дойда, да ви намеря не каквито ви желая, и аз да се намеря за вас не какъвто ме желаете, и да не би да има между вас раздор, завист, гняв, партизанства, одумвания, шушукания, големотвувания, безредици; **21** Да не би, когато дойда пак да ме смири моят Бог между вас, и да оплача мнозина, които отнапред са съгрешили, и са се покаяли за нечистотата, блудството и сладострастието, на които са се предавали.

13 Ето, трети път ида при вас. "От устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка работа". **2** Както, когато бях при вас втори път, ви предупредих така и сега, когато не съм при вас, предупреждавам тя, които отнапред са съгрешили, и всички други, че, ако дойда пак, няма да пощадя. **3** Тъй като търсите доказателство, че в мене говори Христос, Който спрямо вас не е немощен, но е силен между вас; **4** защото, при все че Той биде разпнат в немощ, но пак живее чрез Божията сила. И ние също сме немощни в Него, но ще сме живи с Него чрез Божията сила спрямо вас. **5** Изпитвайте себе си, дали сте във вярата; опитвайте себе си. Или за себе си не познавате ли че Христос е във вас, освен ако сте порицани; **6** А надявам се да познаете, че ние не сме порицани; **7** и моля Бога да не сторите никакво зло, **8** Защото не можем да вършим нищо против истината но за истината можем. **9** Понеже се радваме, когато ние сме немощни, а вие сте силни; и за това се молим **10** Затуй, като отсъствам, пиша това, та когато съм при вас, да се не отнеса строго според властта, която ми е дал Господ за назидание, а не за събаряне. **11** Най-после, братя, здравейте. Усвършенствувайте се, утешавайте се, бъдете единомислени, живеете в мир; и Бог на любовта и на мира ще бъде с вас. **12** Поздравете се един друг с света целувка. **13** Поздравяват ви всичките светии. **14** Благодатта на Господа Исуса Христа, и любовта на Бога и общението на Светия Дух да бъде с всички вас. (Амин)

Галатяни

1 Павел, апостол, не от човеци, нито чрез човек, но чрез Исуса Христа и Бога Отца, Който Го е възкресил от мъртвите, **2** и всичките братя, които са с мене, към галатийските църкви: **3** Благодат и мир да бъде на вас от Бога Отца и от нашия Господ Исус Христос, **4** Който даде себе си за нашите грехове, за да ни избави от настоящия нечист свят (Или Век) според волята на нашия Бог и Отец. (aïōn g165) **5** Комуто да бъде славата до вечни векове. Амин (aïōn g165) **6** Чудя се как вие оставяте Онзи, Който ви призова чрез Христовата благодат, и така скоро преминавате към друго благовестие; **7** което не е друго благовестие, но е дело на неколцината, които ви смущават и искат да изопачат Христовото благовестие. **8** Но ако и сами ние, или ангел от небето ви проповядва друго благовестие освен онова, което ви проповядвахме, нека бъде проклет. **9** Както ей сега казвахме, така пак го казвам: Ако някой ви проповядва друго благовестие освен онова, което приехте, нека бъде проклет. **10** Защото на човеци ли искам да угодиша сега, или на Бога? Или искам да угаждам на човеци? Ако бях още угаждал на човеци, не щях да съм Христов слуга. **11** Защото ви известявам, братя, че проповядваното от мене благовестие не е човешко; **12** понеже аз нито от човек съм го приел, нито съм го научил от човек, но чрез откровение от Исуса Христа. **13** Защото сте чули за някогашната моя обхода в юдейската религия, как чрезмерно гонех Божиата църква и я разорявах. **14** И напредвах в юдейската религия повече от мнозина мои връстници между съотечествениците ми, като бях по-голям ревнител за преданията от бащите ми. **15** А когато Бог, Който още от утробата на майка ми беше ме отделил и презовал чрез Своята благодат, **16** благоволи да ми открие Сина Си, за да Го проповядвам между езичниците, от същия час не се допитах до плът и кръв, **17** нито възлязох в Ерусалим при ония, които бяха апостоли преди мене, но заминах за Арабия, и пак се върнах в Дамаск. **18** Тогава, след три години, възлязох в Ерусалим за да се запозная с Кифа, и останах при него петнадесет дни; **19** а друг от апостолите не видях, освен Якова, брата

Господен. **20** (А за това, което ви пиша, ето, пред Бог ви уверявам, че не лъжа). **21** После дойдох в сирийските и киликийските страни. **22** И лично не бях още познат на Христовите църкви в Юдея; **23** а само слушаха, че оня, който по едно време ги е гонел, сега проповядвал вярата, която някога разорявал. **24** И славеха Бога поради мене.

2 Тогава след четиринадесет години, пак възлязох в Ерусалим с Варнава, като взех със себе си и Тита. **2** (А възлязох по откровение). И изложих пред братята благовестието, което проповядвам между езичниците, но частно пред по-именитите от тях, да не би напразно да тичам или да съм тичал. **3** Но даже Тит, който бе с мене, ако и да беше грък, не бе принуден да се обреже; **4** и то поради лъжебратята, които бяха се вмъкнали да съгледват свободата, която имаме в Христа Исуса, за да ни поробят; **5** на които, ни за час не отстъпихме да им се покорим, за да пребъде с вас истината на благовестието. **6** А тия, които се считаха за нещо, (каквито и да са били, на мене е все едно; Бог не гледа на лицето на човека), **7** а напротив, когато видяха, че на мене беше поверено да проповядвам благовестието между необрязаните, както на Петра между обрязаните, **8** (защото, който подействува в Петра за апостолство между обрязаните, подействува и в мене за апостолство между езичниците), **9** и когато познаха дадената на мене благодат, то Яков, Кифа и Иоан, които се считаха за стълбове, дадоха десници на общение на мене и на Варнава, за да идем ние между езичниците, а те между обрязаните. **10** Искане само да помним сиромасите, **11** А когато Кифа дойде в Антиохия, аз му се възпротивих в очи, защото беше се провинил. **12** Понеже, преди да дойдеха някои от Якова, той ядеше заедно с езичниците; а когато те дойдоха, оттегли се и странеше от тях, защото се боеше от образованите. **13** И заедно с него лицемерствувах и другите юдеи, така щото и Варнава се увлече от лицемерието им. **14** Но, като видях, че не постъпват право по истината на благовестието, рекох на Кифа пред всичките: Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, как принуждаваш езичниците да живеят като юдеите? **15** Ние, които сме по природа юдеи, а не грешници от езичниците **16** като знаем

все пак, че човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа, 17 Но, когато искахме да се оправдаем чрез Христа, ако и ние сме се намерили грешни, то Христос на греха ли е служител? Да не бъде! 18 Защото, ако градя отново онова, което съм развалил, показвам себе си престъпник. 19 Защото аз чрез закона умрях спрямо закона, за да живея за Бога. 20 Съразпнах се с Христа, и сега вече, не аз живея, но Христос живее в мене; а животът, който сега живея в тялото, живея го с вярата, която е в Божия Син, Който ме възлюби и предаде Себе Си за мене. 21 Не осуetyavam Божията благодат; обаче, ако правдата се придобива чрез закона, тогава Христос е умрял напразно.

3 О, неомислени галатяни, кой ви омая, вас, пред чиито очи Исус Христос е бил ясно очертан като разпнат? 2 Това само желая да науча от вас: Чрез дела, изисквани от закона ли получихте Духа, или чрез вяра в евангелското послание? 3 Толкоз ли сте несмислени, че, като почнахте в Духа, сега се усъвършенствувате в плът? 4 Напусто ли толкоз страдахте? Ако наистина е напусто! 5 Прочее, Тоя, Който ви дава Духа и върши велики дела между вас, чрез дела, изисквани от закона да върши това, или чрез вяра в посланието, 6 както с Авраама, който повярва в Бога и му се вмени за правда? 7 Тогава познайте, че тия, които упражняват вяра, те са Авраамови чада; 8 и писанието като предвиде, че Бог чрез вяра щеше да оправдае езичниците, изяви предварително благовестието на Авраама, казвайки: "В тебе ще се благословят всичките народи". 9 Така щото тия, които имат вяра се благословят с вярващия Авраам. 10 Защото всички, които се облягат на дела, изисквани от закона, са под клетва, понеже е писано: "Проклет е всеки, който не постоянствува да изпълнява всичко писано в книгата на закона". 11 А че никой не се оправдава пред Бога чрез закона, е явно от това, "че праведния чрез вяра ще живее"; 12 а законът не действа чрез вяра, но казва: "Който върши това, което заповядва законът, ще живее чрез него". 13 Христос ни изкупи от проклетията на закона, като стана проклет (Гръцки: Проклетия. Виж. 2 Кор-5:21) за нас; защото е писано: "Проклет всеки, който

виси на дърво"; 14 така щото благословението, дадено от Авраама, да дойде чрез Христа Исуса на езичниците, за да приемем обещания Дух чрез вяра. 15 Братя, (по човешки говоря) едно завещание, даже ако е само човешко, еднаж потвърди ли се, не се разваля, нито на него се прибавя нещо, от никого. 16 А обещанията се изрекоха на Авраама и на неговия потомък. Не казва: "и на потомците", като на мнозина, но като за един: "и на твоя потомък", Който е Христос. 17 И това казвам, че завет, предварително потвърден, от Бога, не може да бъде развален от закона, станал на четиристотин и тридесет години после, така щото да се унищожи обещанието. 18 Защото, ако наследството е чрез закона, не е вече чрез обещание; но Бог го подари на Авраама с обещание. 19 Тогава, защо се даде закона? Прибави се с цел да се изявят престъпленията, докле да дойде Потомъкът, на Когото биде дадено обещанието; и беше прогласен от ангели чрез един ходатай. 20 Но ходатаят не ходатайствува за един; а Бог, Който дава обещание, е един. 21 Тогава, законът противен ли е на Божиите обещания? Да не бъде! Защото, ако беше даден закон, който да може да оживотвори, то наистина правдата щеше да бъде от закона. 22 Но писанието затвори всичко под грях, та обещанието, изпълняемо чрез вяра в Исуса Христа, да се даде на тия, които вярват. 23 А преди да дойде вярата ние бяхме под стражата на закона, затворени до времето на вярата, която искаше да се открие. 24 Така, законът стана за нас детеводител, да ни доведе при Христа, за да се оправдаем чрез вяра. 25 Но след идването на вярата не сме вече под детеводител. 26 Защото всички сте Божии чада чрез вяра в Исуса Христа. 27 Понеже всички вие, които сте се кръстили в Христа, с Христа сте се облекли. 28 Няма вече юдеин, нито грък, няма роб, нито освободен, няма мъжки пол, ни женски; защото вие всички сте едно в Христа Исуса. 29 И ако сте Христови, то сте Авраамово потомство, наследници по обещание.

4 Казвам още: До тогаз, докато наследникът е малолетен, той не се различава в нищо от роб, ако и да е господар на всичко, 2 но е под надзиратели и настойници до назначения от бащата срок. 3 Така и ние, когато бяхме малолетни,

бяхме поробени под първоначалните учения на света; 4 а когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена, роди се и под закона, 5 за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението. 6 И понеже сте синове, Бог изпрати в сърдцата ни Духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче! 7 Затова не си вече роб, но син; и ако си син, то си Божий наследник чрез Христа. 8 Но тогава, когато не познавахте Бога, вие робувахте на ония, които по естество не са богове; 9 а сега, когато познахте Бога, или по-добре, като станяхте познати от Бога, как се връщате надире към слабите и сиромашки първоначални учения, на които наново желаєте да робувате? 10 Вие пазите дните, месеците, времената и годините. 11 Боя се за вас, да не би напусто да съм се трудил помежду ви. 12 Моля ви се, братя, станете като мене, защото и аз станах като вас. Не сте ми сторили никаква неправда, 13 но сами знаете, че на първия път ви проповядвах благовестието, вследствие на телесна слабост; 14 но пак, това, което ви беше изпития в моята снага, вие не го презряхте, нито се погнусихте от него, но ме приехте като Божий ангел, като Христа Исуса. 15 Тогава, къде е онова ваше самоочистителство? Понеже свидетелствувам за вас, че, че ако беше възможно, очите си бихте извъртели и бихте ми ги дали. 16 Прочее, аз неприятел ли ви станах, понеже постъпвам вярно с вас? 17 Тия учители ви търсят ревностно не по добър начин; даже те желаят да ви отлъчат от нас, за да търсите тях ревностно. 18 Но добре е да бъдете търсени ревностно за това, което е добро, и то на всяко време, а не само, когато се намирам аз между вас. 19 Дечица мои, за които съм пак в родилни болки докле се изобрази Христос във вас, 20 желал бих да съм сега при вас и да променя гласа си, защото съм в недоумение за вас. 21 Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона, не чувате ли що казва законът? 22 Защото е писано, че Авраам имаше два сина, един от слугинята и един от свободната; 23 но тоя, който бе от слугинята, се роди по плът, а оня, който бе от свободната, по обещание. 24 И това е иносказание, защото тия жени представляват два завета, единият от Синайската планина, който ражда чада за робство,

и той е Агар. 25 А тая Агар представлява планината Синай в Арабия и съответствува на днешния Ерусалим, защото тя е в робство с чадата си. 26 А горният Ерусалим е свободен, който е [на всички] майка; 27 защото е писано: "Весели се, неплодна, която не раждаш; Възгласи и извикай, ти, която не си била в родилни болки, Защото повече са чедата на самотната, нежели чадата на омъжената". 28 А ние, братя, както Исаак, сме чада на обещание. 29 Но, както тогава роденият по плът гонеше родения по Дух, така е и сега. 30 Обаче, що казва писанието? "Изпъди слугинята и сина ѝ; защо, синът на слугинята няма да наследи със сина на свободната". 31 За туй, братя, ние не сме чада на слугиня, а на свободната.

5 Стойте, прочее, твърдо в свободата, за която Христос ни освободи, и не се заплитайте отново в робско иго. 2 Ето, аз, Павел, ви казвам, че ако се обрязвате Христос никак няма да ви ползува. 3 Да! повторно заявявам на всеки човек, който се обрязва, че е длъжен да изпълни целия закон. 4 Вие, които желаете да се оправдавате чрез закона сте се отлъчили от Христа, отпаднали сте от благодатта. 5 Защото ние чрез Духа очакваме оправданието чрез вяра, за което се надяваме. 6 Понеже в Христа Исуса нито обрязването има някаква сила, нито необрязването, но вяра, която действа чрез любов. 7 Вие вървахте добре; кой ви попречи да не бъдете послушни на истината? 8 Това убеждение не беше от Онзи, Който ви е призовал. 9 Малко квас заквасва цялото тесто. 10 Аз съм уверен за вас в Господа, че няма да помислите другояче; а който ви смуцава, той ще понесе своето наказание, който и да е бил той. 11 И аз братя, защо още да бъда гонен, ако продължавам да проповядвам обрязване? защото тогава съблазънта на кръста би се махнала. 12 Дано се отсечеха ония, които ви разколебават. 13 Защото вие, братя, на свободата бяхте призовани; само не употребявайте свободата си като повод за угаждане на плътта, но с любов служете си един на друг. 14 Защото целият закон се изпълнява в една дума, сиреч в тая "Да обичаш ближния си както себе си". 15 Но ако се хапете и се ядете един друг, пазете се да не би един друг да се изтребите. 16 Прочее казвам: Ходете по Духа и няма да угаждате

на плътските страсти. 17 Защото плътта силно се обрязват, не пазят закона, но желаят да се желае противното на Духа, а Духът противното на плътта; понеже те се противят едно на друго, плътски живот 14 А далече от мене да се хваля освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който светът за мене е разпнат и аз за света 15 Защото в Христа Исуса нито обрязването е нещо, нито необрязването, а новото създание. 16 И на всички, които живеят по това правило, мир и милост да бъде на тях и на Божия Израил. 17 Отсега нататък никой да ми не досажда, защото аз нося на тялото си белезите на [Господа] Исуса. 18 Братя, благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вашия дух. Амин.

на плътските страсти. 17 Защото плътта силно се обрязват, не пазят закона, но желаят да се желае противното на Духа, а Духът противното на плътта; понеже те се противят едно на друго, плътски живот 14 А далече от мене да се хваля освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който светът за мене е разпнат и аз за света 15 Защото в Христа Исуса нито обрязването е нещо, нито необрязването, а новото създание. 16 И на всички, които живеят по това правило, мир и милост да бъде на тях и на Божия Израил. 17 Отсега нататък никой да ми не досажда, защото аз нося на тялото си белезите на [Господа] Исуса. 18 Братя, благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вашия дух. Амин.

6 Братя, даже ако падне човек в някое прегрешение, вие духовните поправяйте такъв с кротък дух; но всекиму казвам: Пази себе си, да не би ти да бъдеш изкушен. 2 Един другиму тегобите си носете, и така изпълнявайте Христовия закон. 3 Защото, ако някой мисли себе си да е нещо, като не е нищо, той мами себе си. 4 Но всеки нека изпита своята работа, и тогава ще може да се хвали само със себе си, а не с друго; 5 защото всеки има да носи своя си товар. 6 А тоя, който се поучава в Божието слово, нека прави участник във всичките си блага този, който го учи. 7 Недейте се лъга; Бог не е за подиграване: понеже каквото посее човек, това ще и пожъне. 8 Защото, който сее за плътта си, от плътта си ще пожъне тление, а който сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен живот. (aiōnios g166) 9 Да не ни дотегнува да вършим добро; защото ако се не уморяваме, своевременно ще пожънем. 10 И тъй, доколкото имаме случай, нека струваме добро на всички, а най-вече на своите по вяра. 11 Виждете с колко едри букви ви писах със собствената си ръка! 12 Ония, които желаят да покажат добра представа в плътския живот, те ви заставят да се обрязвате; те търсят само да не бъдат гонени за Христовия кръст. 13 Защото и сами тия, които

Ефесяни

1 Павел, с божията воля апостол Исус Христов, до светиите и верните в Христа Исуса, които са в Ефес: **2** Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и от Господа Исуса Христа. **3** Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който в Христа ни е благословил с всяко духовно благословение в небесни места; **4** като ни е избрал в Него преди създаването на света, за да бъдем свети и без недостатък пред Него в любов; **5** като ни е предопределил да Му бъдем осиновени чрез Исуса Христа, по благоволенieto на Своята воля, **6** за похвала на славната Си благодат, с която ни е обдарил във Възлюбения Си, **7** в Когото имаме изкуплението си чрез кръвта Му, прощението на прегрешенията ни, според богатството на Неговата благодат, **8** която е направил да доставя нам изоблъно всяка мъдрост и разумение, **9** като ни е открил тайната на волята Си според доброто намерение, което е положил в Себе Си, **10** за да се приложи когато се изпълнят времената, сиреч, да се събере в Христа всичко **11** в Него казвам, в Когото станахме и наследство, като бяхме предопределени на това според намерението на Бога, Който действа във всичко по решението на Своята воля, **12** тъй щото, да бъдем за похвала на неговата слава ние, които отнапред се надяхме на Христа, **13** в Когото и вие, като чухте словото на истината, сиреч благовестието на нашето спасение, **14** който е залог на нашето наследство, догде бъде изкупено притежанието на Бога, **15** Затова и аз като чух за вярата ви в Господа Исуса и за любовта, която сте показали към всичките светии, **16** непрестанно благодаря Богу за вас и ви опоменавам в молитвите си, **17** дано Бог на нашия Господ Исус Христос, славният Отец, ви даде дух на мъдрост и на откровение, за да го познаете, **18** и да просвети очите на сърцето ви, за да познаете, каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството между светиите на славното от Него наследство, **19** и колко превъзходно велика е силата Му към нас вярващите **20** с която подеиствува в Христа, когато Го възкреси от мъртвите и Го тури да седне от

дясната Си страна на небесата, **21** далече по-горе от всяко началство и власт, сила и господство, и всяко име, от което се именуват, не само в тоя свят, но и в бъдещия. (aiōn g165) **22** И всичко покори под нозете Му, и постави Го да бъде глава над всичко в църквата, **23** която е Негово тяло, изпълнено с пълнотата на Този, който изпълнява всичко във всички.

2 И съживи вас, когато бяхте мъртви чрез вашите престъпления и грехове, **2** в които сте ходили някога според вървежа на тоя свят, по княза на въздушната власт, на духа, който сега действа в синовете на непокорството; (aiōn g165) **3** между които и ние всички сме живели някога в нашите плътски страсти, като сме изпълнявали волята на плътта и на помислите, и по естество сме били чада на гнева, както и другите. **4** Бог, обаче, Който е богат с милост, поради голямата любов, с която ни възлюби, **5** даже, когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, съживи ни заедно с Христа (по благодат сте спасени), **6** и, като ни съвъзкреси, тури ни да седим с Него в небесни места, в Христа Исуса; **7** за да показва през идните векове премногото богатства на Своята благодат чрез добрината Си към нас в Христа Исуса. (aiōn g165) **8** Защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами нас; това е дар от Бога; **9** не чрез дела, за да се не похвали никой. **10** Защото сме Негово творение създадени в Христа Исуса за добри дела, в които Бог отнапред е наредил да ходим. **11** Затова помнете, че вие, някога езичници по плът, наричани необрязани от тия, които се наричат обрязани с обрязване на плътта, което се извършва с ръце, **12** в онова време бяхте отделени от Христа, странни на Израилевото гражданство и чужденци към заветите на обещанието, без да имате надежда и без Бог на света. **13** А сега в Христа Исуса вие, които някога сте били далеч, сте поставени близу чрез кръвта на Христа. **14** Защото Той е нашият мир, който направи двата отдела едно, и развали средната стена, която ги отделяше, **15** като в плътта Си унищожи враждата, сиреч, закона със заповедите му изразени в постановления, за да създаде в Себе Си двата в един нов човек, и тъй да направи мир, **16** и в едно тяло да примири и двата с

Бога чрез кръста, като уби на него враждата. **17** И като дойде, благовестува мир на вас, които бяхте далеч, и мир на тях, които бяха близу; **18** защото чрез Него и едните и другите имаме своя достъп при Отца в един Дух. **19** Затова вие не сте вече странни и пришелци, но сте съграждани на светиите и членове на Божието семейство: **20** понеже бяхте съградени върху основата на апостолите и пророците, като с краеъгълен камък сам Христос Исус, **21** върху когото всяко здание, стройно сглобено расте за храм свет на Господа; **22** в който и вие се враждате заедно в Духа на Божие обиталище

здравео чрез Неговия Дух във вътрешния човек, **17** чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца, тъй че закоренени и основани в любовта **18** да бъдете силни, да разберете заедно с всичките светии, що е широчината и дължината, височината и дълбочината, **19** и да повикате Христовата любов, която никое знание не може да обгърне, за да се изпълните в цялата Божия пълнота. **20** А на Този, Който, според действащата в нас сила, може да направи несравнено повече, отколкото искаме или мислим, **21** на Него да бъде слава в църквата и в Христа Исуса във всичките родове от века до века. Амин. (aiōn g165)

3 Затова аз, Павел, затворник на Исуса Христа заради вас езичниците, **2** понеже сте чули за нареденото от Божията благодат, която ми е дадена заради вас, **3** че по откровение ми стана известна тайната, (както и по-преди вкратце ви писах, **4** от което, като прочитате, може да разберете моето проумяване в Христовата тайна) **5** която в други поколения не биде известна на човешкия род, както сега чрез Духа се откри на Неговите свети апостоли и пророци, **6** а именно, че езичниците са сънаследници, като съставляват едно тяло, и са съпричасници на [Неговото] обещание в Христа Исуса чрез благовестието, **7** на което станах служител според Божията благодат, **8** На мене, най-нищожния от всички светии, се даде тая благодат, да благовестя между езичниците неизследимото Христово богатство; **9** и да осветлявам всичките в наредбата относно тайната, която от векове е била скрита у Бога, създателя на всичко, (aiōn g165) **10** тъй щото на небесните началства и власти да стане позната сега чрез църквата многообразната премъдрост на Бога, **11** според превечното намерение, което Той изработи в Христа Исуса нашия Господ; (aiōn g165) **12** в Когото имаме своето дръзновение и достъп с увереност чрез вяра в Него; **13** за която причина ви моля да се не обезсърчавате от моите изпитни за вас, тъй като те са за вас слава, **14** затова, прекланям коленете си пред Отца [на нашия Господ Исус Христос], **15** от Когото носи името всеки род на небесата и на земята, **16** да ви даде според богатствата на славата Си, да се утвърдите

4 И тъй, аз, затворник за Господа, моля ви да се обхождате достойно на званието, към което бяхте призовани, **2** със съвършено смирение и кротост, с дълготърпение, като си претърпявате един друг с любов, **3** и се стараете в свързката на мира да упазите единството в Духа. **4** Има едно тяло и един Дух, както и бяхте призовани към една надежда на званието ви: **5** един Господ, една вяра, едно кръщение **6** един Бог и Отец на всички, Който е над всички, чрез всички и във всички. **7** А на всеки от нас се даде благодат според мярката на това, което Христос ни е дал **8** Затова казва: **9** (А това "възлезе" що друго значи, освен че бе и [по-напред] слязъл в местата по-долни от земята. **10** Тоя, Който е слязъл е същият, Който и възлезе по-горе от всичките небеса, за да изпълни всичко). **11** И Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители, **12** за делото на служението, за назиданието на Христовото тяло, с цел да се усъвършенствуват светиите; **13** докле всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота; **14** за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, чрез човешките заблуди, в лукавство, по измамнителни хитрости; **15** но, действащи истинно в любов, да порастнем по всичко в Него, Който е главата, Христос, **16** от Когото цялото тяло, сглобявано и свързано чрез доставяното от всеки става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растенето на тялото

за своето назидание в любовта. 17 Прочее, това казвам и заявявам в Господа, да не се обхождате вече, както се обхождат и езичниците, по своя суетен ум, 18 помрачени в разума, и странни на живота от Бога поради невежеството, което е в тях, и поради закоравяването на сърцето им; 19 които, изгубили чувство, са се предали на сладострастие, да вършат ненаситно всякаква нечистота. 20 Но вие не сте така познали Христа; 21 понеже сте чули, и сте научили от Него, (както е истината в Исуса), 22 да съблечете, според предишното си поведение, стария човек, който тлее по измамнителните страсти, 23 да се обновите в духа на своя ум, 24 и да се облечете в новия човек, създаден по образа на Бога в правда и светост на истината. 25 Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истина; защото сме части един на друг. 26 Гневете се, но без да съгрешавате; слънцето да не залезе в разгневяването ви; 27 нито давайте място на дявола. 28 Който е крал, да не краде вече, а по-добре да се труди, като върши с ръцете си нещо полезно, за да има да отдели и на този, който има нужда. 29 Никаква гнила дума да не излиза от устата ви, но онова, което е добро, за назидание според нуждата, за да принесе благодат на тях, които слушат; 30 и не оскърбявайте Светия Божий Дух, в когото сте запечатани за деня на изкуплението, 31 всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула, заедно с всяка злоба да се махне от вас; 32 а бивайте един към друг благи, милосърдни; прощавайте си един на друг, както и Бог в Христа е простил на вас.

5 И тъй, бивайте подражатели на Бога, като възлюбени чада; 2 и ходете в любов, както и Христос ви възлюби и предаде Себе Си за нас принос и жертва на Бога за благоуханна миризма. 3 А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас, както прилича на светии; 4 нито срамотии или празни приказки, нито подигравки, които са неприлични неща, но по-добре благодарение. 5 Защото добре знаете това, че никой блудник, или нечист, или сребролюбец, (който е идолопоклонник), няма наследство в царството на Христа и Бога. 6 Никой да ви не маме с празни думи; понеже поради

тия неща иде Божият гняв върху синовете на непокорството. 7 И тъй, не бивайте съучастници на тях. 8 Тъй като някога си бяхте тъмнина, а сега сте светлина в Господа, одхождайте се като чада на светлината; 9 (защото плодът на светлината се състои във всичко що е благо, право и истинно). 10 Опитвайте, що е благоугодно на Господа; 11 и не участвайте в безплодни дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте; 12 защото това, което скришом вършат непокорните, срамно е и да се говори. 13 А всичко, което се изобличава, става явно чрез светлината; понеже всяко нещо, което става явно е осветено. 14 Затова казва: Стани, ти, който спиш, И възкреси от мъртвите, И ще те освети Христос. 15 И тъй, внимавайте добре как се обхождате, не като глупави, но като мъдри, 16 като изкупвате благовремието, защото дните са лоши. 17 Затова не бивайте неомислени, но проумявайте, що е Господната воля. 18 И не се опивайте с вино, следствието от което е разврат, но напълняйте се с Духа; 19 и разговаряйте се със псалми и химни и духовни песни, като пеете и възпявате Господа в сърцето си, 20 и като винаги благодарите за всичко на Бога и Отца в името на нашия Господ Исус Христос, 21 като се подчинявате един на друг в страх от Христа. 22 Жени, подчинявайте се на своите мъже, като длъжност към Господа; 23 защото мъжът е глава на жената, както и Христос е глава на църквата (като само Той е спасител на тялото). 24 Но както църквата се подчинява на Христа, така и жените нека се подчиняват във всичко на своите мъже. 25 Мъже, любете жените си както и Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея, 26 за да я освети, като я е очистил с водно омиване чрез словото, 27 за да ѝ представи на Себе Си църква славна, без петно, или бръчка, или друго такова нещо, но да бъде света и непорочна. 28 Така са длъжни и мъжете да любят жените си, както своите тела. Който люби жена си, себе си люби. 29 Защото никой никога не е намразил своето тяло, но го храни и се грижи за него, както и Христос за църквата; 30 понеже сме части на Неговото тяло [от Неговата плът и от Неговите кости]. 31 "Затова ще остави човек баща си и майка си, и ще се привърже към жена си и двамата ще станат

една плът". 32 Тая тайна е голяма; но аз говоря това за Христа и за църквата; 33 Но и вие, всеки до един, да любите своята жена, както себе си; а жената да се бои от мъжа си.

6 Деца, покорявайте се на родителите си в Господа; 2 "Почитай баща си и майка си", (което е първата заповед с обещание), 3 "за да ти бъде добре и да живееш много години на земята". 4 И вие, бащи, не дразнете децата си, но възпитавайте ги в учение и наставление Господне.

5 Слуги, покорявайте се на господарите си по плът със страх и трепет в простотата на сърцето си, като към Христа. 6 Не работете само пред очи като човекоугодници, но като Христови слуги изпълнявайте от душа Божията воля; 7 и слугувайте с добра воля като на Господа, а не на човеци; 8 понеже знаете, че всеки слуга или свободен, ще получи от Господа същото добро каквото върши. 9 И вие, господари, струвайте същото на тях, като се въздържате от заплашването; понеже знаете, че и на тях и на вас има Господар на небесата, у когото няма лицеприятие. 10 Най-после, заяквайте в Господа и в силата на Неговото могъщество. 11 Облечете се в Божието всеоръжие, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола. 12 Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, но срещу началствата, срещу властите, срещу духовните сили на нечестията в небесните места. (a1b1 g165) 13

Затова вземете Божието всеоръжие, за да можете да противостоите в злия ден, и, като надвиете на всичко, да устоите. 14 Стойте, прочее, препасани с истина през кръста си и облечени в правдата за бронен нагръдник, 15 и с нозете си обути с готовност чрез благовестието на мира. 16 А освен всичко това, вземете вярата за щит, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на нечестивия; 17 вземете тоже за шлем спасението и меч на Духа, който е Божието слово; 18 молеци се в Духа на всяко време с всякаква молитва и молба, бидейки бодри в това с неуморно постоянство и моление за всичките светии, 19 и за мене, да ми се даде израз да отворя устата си, за да оповестя дръзновенно тайната на благовестието, 20 за което съм посланик в окови, да говоря за него с дръзновение, както прилича да говоря. 21 Но, за

да знаете и вие за моите работи, и как съм, всичко ще ви каже Тихик, любезният брат и верен в Господа служител; 22 когото пратих до вас нарочно за това, да узнаете нашето състояние, и той да утеша сърцата ви. 23 Мир на братята, и любов с вяра, от Бога Отца и Господа Исуса Христа. 24 Благодат да бъде с всички, които искрено любят нашия Господ Исус Христос. [Амин]

Филипяни

1 Павел и Тимотей, слуги Исус Христови, до всички в Исуса Христа светии, които са в Филипи, заедно с епископите и дяконите: **2** Благодат и мир да бъде на Вас от Бога, нашия Отец и от Господа Исуса Христа. **3** Благодаря на моя Бог всеки път, когато си спомням за вас, **4** винаги във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост, **5** за вашето участие в делото на благовестието, от първия ден дори до сега; **6** като съм уверен именно в това, че оня, който е почнал доброто дело във вас, ще го усъвършенствува до деня на Исуса Христа. **7** И право е да мисля това за всички вас, понеже ви имам на сърце, тъй като вие всички сте съучастници с мене в благодатта, както в оковите ми, тъй и за защитата и в утвърждението на благовестието. **8** Защото Бог ми е свидетел как милея за всички ви с милосърдие Исус Христово. **9** И затова се моля, щото любовта ви да бъде все повече и повече изобилно просветена и всячески проникателна, **10** за да изпитате нещата, които се различават, та да бъдете искрени и незлобни до деня на Христа, **11** изпълнени с плодовете на правдата, които са чрез Исуса Христа, за слава и хвала на Бога. **12** А желая да знаете, братя, че това, което ме сполетя, спомогна повече за преуспяване на благовестието, **13** до толкоз, щото стана известно на цялата претория и на всички други, че съм в окови за Христа; **14** и повечето от братята на Господа, одързостени от успеха в оковите ми, станаха по-смели да говорят Божието слово без страх. **15** Някои наистина проповядват Христа дори от завист и от препирлив дух, а някоя и от добра воля. **16** Едните правят това от любов, като знаят, че съм изпратен да защитавам благовестието; **17** а другите възвестяват Христа от партизанство, не искрено като мислят да ми турят тяга в оковите ми. **18** Тогава що? Само туй, че по всякакъв начин, било присторено или истинно, Христос се проповядва; и затова аз се радвам, и ще се радвам. **19** Защото зная, че това ще излезе за моето спасение чрез вашата молитва и даването на мене Духа Исус Христов, **20** според усьрдното ми очакване и надежда, че няма в нищо да се посрамя, но, че, както всякога, така и

сега ще възвелича Христа в тялото си с пълно дръзнновение, било чрез живот, или чрез смърт. **21** Защото за мене да живея е Христос, а да умра, придобивка. **22** Но ако живея в тялото, това значи плод от делото ми; и така що да избира не зная, **23** но съм на тясно между двете, понеже имам желание да отида и да бъда с Христа, защото, това би било много по-добре; **24** но да остана в тялото е по-нужно за вас. **25** И като имам тая увереност, зная, че ще остана и ще пребъда с всички вас за вашето преуспяване и радост във вярата; **26** тъй щото, чрез моето завръщане между вас, да можете поради мене много да се хвалите в Исуса Христа. **27** Само се обхождайте достойно на Христовото благовестие, тъй щото, било че дойда и ви видя, или че не съм при вас, да чуя за вас, че стоите твърдо в един дух и се подвизавате единодушно във вярата на благовестието, **28** и че в нищо не се плашите от противниците; което е и доказателство за тяхната погибел, а на вас за спасение, и то от Бога; **29** защото, относно Христа, вам е дадено не само да вярвате в Него, но и да страдате за Него; **30** като имате същата борба, каквато сте видели, че аз имам, и сега чувате, че съм имал.

2 И тъй, ако има някоя утеха в Христа, или някоя разтуха от любов, или някое милосърдие и състрадание, **2** направете радостта ми пълна, като мислите все едно, като имате еднаква любов и бъдете единодушни и единомислени. **3** Не правете нищо от партизанство или от щеславие, но със смиреномъдрие нека всеки счита другия по-горен от себе си. **4** Не гледайте всеки само за своето, но всеки и за чуждото. **5** Имайте в себе си същия дух, който беше и в Христа Исуса; **6** Който, както беше в Божия образ, пак не счете, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, **7** но се отказва всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците; **8** и, като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст. **9** Затова и Бог Го превъзвиши и Му подари името, което е над всяко друго име; **10** така щото в Исусовото име да се поклони всяко коляно от небесните и земните и подземните същества, **11** и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ,

за слава на Бога Отца. **12** Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни, не само както при мое присъствие, но сега много повече при моето отсъствие, изработвайте спасението си със страх и трепет; **13** Защото Бог е, Който според благоволенията Си действа във вас и да желаете това и да го изработвате. **14** Вършете всичко без роптане и без препиране, **15** за да бъдете безукорни и незлобиви, непорочни Божии чада всред опако и извратено поколение, между които блестите като светилина на света, **16** като явявате словото на живота; за да имам с какво да се хваля в деня на Христа, че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно. **17** Но макар че се принасям аз като възлияние върху жертвата и служението на вашата вяра, радвам се и с всички вас се радвам. **18** Подобно се радвайте и вие и с мене заедно се радвайте. **19** А надявам се на Господа Исуса да ви изпратя скоро Тимотея, та и аз да се утеша, като узная вашето състояние. **20** Защото нямам никой друг на еднакъв дух с мене, който да се погрижи искрено за вас. **21** Понеже всички търсят своето си, а не онова, което е Исус Христово. **22** А вие знаете неговата изпитана вяност, че той е служител с мене в делото на благовестието, както чадо слугува на баща си. **23** Него, прочее, се надявам да изпратя, щом разбере, как ще стане с мене; **24** а уверен съм в Господа, че и сам скоро ще дойде. **25** Счетох, обаче за нужно да ви изпратя брата Епафродита, моя съработник и сподвижник, изпратен от вас да ми послужи в нуждите; **26** понеже милееше за всички ви, и тъжеше, защото бяхте чули че бил болен. **27** И наистина той боледува близу до смърт; но Бог му показва милост, и не само на него, но и на мене, за да нямам скръб върху скръб. **28** Затова и по-скоро го изпратих, та да го видите, да се зарадвате пак, и аз да бъда по-малко скръбен; **29** Прочее, приемете го в Господа с пълна радост; и имайте такива на почит, **30** понеже заради Христовото дело той дойде близу до смърт, като изложи живота си на опасност, за да допълни липсата на вашите услуги към мене.

3 Впрочем, братя мои, радвайте се в Господа. За мене не е досадно да ви пиша все същото, а за вас е безопасно. **2** Пазете се от злите работници,

пазете се от поборниците на обрязването (Гръцки: От връзването: презрителен израз); **3** защото ние сме обрязаните, които с Божия Дух се кланяме, и се хвалим с Христа Исуса, и не уповаваме на плътта. **4** При все че аз мога и на плътта да уповавам. Ако някой друг мисли, че може да уповава на плътта, то аз повече, **5** бидейки обрязан в осмия ден, от Израилевия род, от Вениаминовото племе, евреин от евреин, досежно закона фарисей, **6** по ревност гонител на църквата, по правдата, която е от закона, непорочен. **7** Но това, което беше за мене придобивка, като загуба го счетох за Христа. **8** А още всичко считам като загуба заради това превъзходно нещо **9** и да се намеря в Него, без да имам за своя правда оная, която е от закона, но оная, която е чрез вяра в Христа, то ест, правдата, която е от Бога въз основа на вяра, **10** за да позная Него, силата на Неговото възкресение, и обещанието в Неговите страдания, ставайки съобразуван със смъртта Му, **11** дано всякак достигна възкресението на мъртвите **12** Не че съм сполучил вече, или че съм станал вече съвършен; но гоня изподир, дано уловя, понеже и аз бидох уловен от Христа Исуса. **13** Братя, аз не считам, че съм уловил, но едно правя, **14** пускам се към прицелната точка за наградата на горното от Бога признание в Христа Исуса **15** И тъй, ние, които сме зрели, нека мислим така; и ако мислите вие нещо другояче, Бог ще ви открие в него. **16** Само нека [имаме за правило да] живее според това, в което сме достигнали [същото да мъдруваме]. **17** Братя, бъдете всички подражатели на мене и внимавайте на тях, които се обхождат така, както имаме пример в нас. **18** Защото мнозина, за които много пъти съм ви казвал, а сега и с плач ви казвам се обхождат като врагове на Христовия кръст; **19** чиято сетнина е погигел, чиито бог е коремът, и чието хвалене е в това, което е срамотно, които дават ума си на земните неща. **20** Защото нашето гражданство е на небесата, отгдето и очакваме Спасител, Господа Исуса Христа, **21** Който ще преобрази нашето унищожено тяло, за да стане съобразно с Неговото славно тяло, по упражнение на силата Си да покори и всичко на Седе Си.

4 Затова, възлюбени и многожелани мои братя, моя радост и мой венец, стойте така твърдо в

Господа, възлюбени мои. 2 Моля Еводия, моля а особено тия, които са от Кесаровия дом. 23 и Синтихия, да бъдат единомислени в Господа. Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде с 3 Да! и тебе умолявам, искрени ми сътруднико, духа ви. [Амин].

помагай на тия жени, защото се трудеха за делото на благовестието заедно с мене, и с Климента, и от другите ми съработници, чиито имена са в книгата на живота. 4 Радвайте се всякога в Господа; пак ще кажа: Радвайте се. 5 Вашата кротост да бъде позната на всичките човеци; Господ е близу. 6 Не се безпокойте за нищо; но във всяко нещо, с молитва и молба изказвайте прошенията си на Бога с благодарение; 7 и Божият мир, който никой ум не може да схване, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христа Исуса. 8 Най-после, братя, всичко, що е истина, що е честно, що е праведно, що е любезно, що е благодатно, 9 Това, което сте и научили, и приели, и чули, и видели в мене, него вършете; и Бога на мира ще бъде с вас. 10

Аз много се радвам в Господа, че сега най-после направихте да процъфти наново вашата грижа за мене; за което наистина сте се грижили, ала не сте имали благовремие. 11 Не казвам това поради оскъдност; защото се научих да съм доволен в каквото състояние и да се намеря. 12 Зная и в оскъдност да живея, зная и в изобилие да живея; във всяко нещо и във всички обстоятелства съм научил тайната и да съм сит, и да съм гладен, и да съм в изобилие, и да съм в оскъдност. 13 За всичко имам сила чрез Онзи, Който ме подкрепява. 14 Но сторихте добро, като заехте участие в скръбта ми. 15 А и вие, филипяни, знаете, че когато излязох от Македония и почнах делото на благовестието, ни една църква, освен едни вие, не влезе във връзка с мене за даване и вземане; 16 защото и в Солун един два пъти ми прашаха за нуждата ми. 17 Не че искам подаръка, но искам плода, който се умножава за ваша сметка. 18 Но получих всичко, и имам изобилно; наситих се като получих от Епафродита изпратеното от вас, благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога. 19 А моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според Своего богатство в слава на Христа Исуса. 20

А на нашия Бог и Отец да бъде слава во вечни векове. Амин. (aig n 165) 21 Поздравете всеки светия в Христа Исуса. Поздравяват ви братята, които са с мене. 22 Поздравяват ви всичките светии,

Колосяни

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христов, и брат Тимотей, 2 до светите и верни братя в Христа, които са в Колоса: Благодат и мир на вас от Бога, нашия Отец, [и Господа Исуса Христа], 3 Благодарим на Бога, Отец на нашия Господ Исус Христос, (като се молим винаги за вас, 4 понеже чухме за вашата вяра в Христа Исуса и за любовта ви към всички светии), 5 по причина на онова, за което се надяваме, което се пази за вас на небесата, за което сте чули от по-напред в истинското слово на благовестието, 6 което дойде до вас; както се принася плод и расте и в целия свят, тъй и между вас, от деня, когато чухте и наистина познахте Божията благодат, 7 както сте я научили от нашия възлюбен съработник Епафраса, който е за нас верен Христов служител; 8 който ни и извести за вашата любов в Духа. 9 Затуй и ние, от деня, когато чухме за това, не преставаме да се молим за вас и да искаме от Бога да се изпълните с познанието на Неговата воля чрез пълна духовна мъдрост и проумяване, 10 за да се обхождате достойно за Господа, да Му угаждате във всичко, като принасяте плод във всяко добро дело и като растете в познаването на Бога; 11 подкрепяни от пълна сила, според Неговото славно могъщество, за да издържите и дълготърпите всичко с радост; 12 като благодарите на Отца, Който ни удостои да участвуваме в наследството на светиите в светлината; 13 Който ни избави от властта на тъмнината и ни пресели в царството на Своя възлюбен Син. 14 В Него имаме изкуплението си, прощението на греховете; 15 в Него, Който е образ на невидимия Бог, първороден преди всяко създание; 16 понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; 17 и Той е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотява. 18 И глава на тялото, то ест, на църквата, е Той, Който е началникът, първороден от мъртвите, за да има първенство във всичко. 19 Защото Отец благоволит да всели в Него съвършенната пълнота, 20 и чрез Него да примири всичко със Себе Си, и земните и

небесните, като въздвори мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговия кръст. 21 И вас, които бяхте някога отстранени и по разположение врагове в злите си дела, 22 примири сега чрез Неговата смърт в плътското Му тяло, да ви представи пред Себе Си свети, непорочни и безупречни, 23 ако останете основани и твърди във вярата, и без да се помръднете от надеждата, открита вам в благовестието, което сте чули, и което е било проповядвано на всяка твар под небесата, на което аз Павел станах служител. 24 Сега се радвам в страданията си за вас, като от моя страна допълням недостатъка на скърбите на Христа в моето тяло заради Неговото тяло, което е църквата; 25 на която аз станах служител, по Божия наредба, която ми бе възложена заради вас, да проповядвам напълно словото на Бога, 26 сиреч, тайната, която е била скрита за векове и поколения, а сега се откри на неговите Светии; (a10n g165) 27 на която Божията воля беше да яви, какво е между езичниците богатството на славата на тая тайна, сиреч, Христос между вас, надеждата на славата. 28 Него ние възгласяваме, като съветваме всеки човек, и поучаваме всеки човек с пълна мъдрост, за да предоставим всеки човек съвършен в Христа. 29 Затова се и трудам, като се подвизавам според Неговата сила, която действа в мене мощно.

2 Защото желая да знаете, какъв голям подвиг имам за вас и за ония, които са в Лаодикия, и за ония, които не са ме виждали лично, 2 за да се утешат сърцата им, та, свързани заедно в любов за всяко обогатяване със съвършено проумяване, да познаят тайната Божия, сиреч, Христа. 3 в Когото [са скрити] всички съкровища на премъдростта и на знанието. 4 Това ви казвам, за да не ви измами някой с убедителни думи. 5 Защото, ако и да не съм с вас тялом, пак духом съм с вас, и се радвам като гледам вашата уредба и постоянство на вашата вяра спрямо Христа. 6 И тъй, както сте приели Христа, Исуса Господа, така се обхождайте в Него, 7 вкоренени и назидавани в Него, утвърждавани във вярата си, както бяхте научени, и изобилствуващи [в нея с] благодарение. 8 Внимавайте да не ви заплени някой с философията си и с празната си измама,

по човешко предание, по първоначалните учения на света, а не по Христа. **9** Защото в Него обитава телесно всичката пълнота на Божеството; **10** и вие имате пълнота в Него, Който е глава на всяко началство и власт. **11** В него бяхте и обрязани с обрязване не от ръка извършено, но с обрязването, което е от Христа, като съблякохте плътското тяло; **12** погребани с Него в кръщението, в което бидохте и възкресени с Него чрез вяра в действието на Бога. Който Го възкреси от мъртвите. **13** И вас, които бяхте мъртви чрез прегрешенията си и необрязаното си плътско естество, вас съживи с Него, като прости всичките ви престъпления; **14** и като изличи противния нам в постановленията Му закон, който беше враждебен нам, махна го отсред и го прикова на кръста; **15** и като ограби всички началства и властите, изведе ги на показ явно, възтържествувайки над тях явно чрез Него. **16** И тъй, никой да не ви осъжда за това, което ядете, или което пиете, или за нещо относно някой празник, или новомесечие, или събота; **17** които са сянка на онова, което ще дойде, в тялото Христово. **18** Никой да ви не отнема наградата с измама, чрез самоволно смиреномъдрие и ангелослужение, като наднича в къща, който не е видял и напразно се надува с плътския си ум, **19** а не държи главата Христа, от когото цялото тяло, снабдявано и сплотено чрез ставите и жилите си, расте с израстване, дадено от Бога. **20** Ако сте умряли с Христа относно първоначалните учения на света, то защо, като че живеете на света, се подчинявате на постановления, като, **21** "Не похващай", "Не вкушвай", "Не пипай", **22** (които всички се развалят от употреба), по човешки заповеди и учения? **23** Тия неща наистина имат вид на мъдрост в произволно богослужение и смирение и в нещаждане на тялото, но не струват за нищо в борбата против угождаването на тялото.

3 И тъй, ако сте били възкресени заедно с Христа, търсете това, което е горе, гдето седи Христос отдясно на Бога. **2** Мислете за горното, а не за земното; **3** защото умряхте, и животът ви е скрит с Христа в Бога. **4** Когато Христос,

нашият живот, се яви, тогава и вие ще се явите с Него в слава. **5** Затова умъртвете природните си части, които действуват за земята: блудство,

нечистота, страст, зла пощявка и сребролюбие, което е идолопоклонство; **6** поради които иде Божия гняв върху рода на непокорните; **7** в които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тях. **8** Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулене, срамотно говорене от устата си. **9** Не се лъжете един друг, понеже сте съблякли стария човек с делата му, **10** и сте се облякли в новия, който се подновява в познание по образа на Този, Който го е създал; **11** гдето не може да има грях и юдеин, обрязани и необрязани, варварин, скит, роб, свободен; но Христос е всичко и в всичко. **12** И тъй, като Божи избрани, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благодет, смирение, кротост, дърготърпение. **13** Претърпявайте си един друг, и един на друг си прощавайте, ако някой има оплакване против някого; както и Господ е простил вам, така прощавайте и вие. **14** А над всичко това облечете се в любовта, която свързва всичко в съвършенство. **15** И нека царува в сърцата ви Христовия мир, за който бяхте и призвани и в едно тяло; и бъдете благодарни. **16** Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост учете се и увещавайте се с псалми и химни и духовни песни, като пеете на Бога с благодат в сърцата си. **17** и каквото и да вършите, словом или делом, вършете всичко в името на Господа Исуса, благодарещи чрез Него на Бога Отца. **18** Жени подчинявайте се на мъжете си, както прилича в Господа. **19** Мъже, любете жените си и не се огорчавайте против тях. **20** Деца, покорявайте се на родителите си във всичко, защото това е угодно на Господа. **21** Бащи, не дразнете децата си, за да не се обезсърчат. **22** Слуги, покорявайте се във всичко на господарите си по плът, като работите не за очи като човекоугодници, но със сърдечна простота, боейки се от Господа. **23** Каквото и да вършите работете от сърце, като на Господа, а не като на човеци; **24** понеже знаете, че за награда от Господа ще получите наследството. Слугувайте на Господа Христа. **25** Защото, който струва неправда, ще получи обратно неправдата си, и то без лицеприятие.

4 Господари, отдавайте на слугите си безпристрастно това, което е справедливо, като знаете, че и вие имате Господар на небесата.

2 Постоянствувайте в молитва, и бъдете в нея с благодарение. 3 Молете се още и за нас, да ни отвори Бог вратата за словото, тъй щото да говоря тайната, която е в Христа, за която съм и в окови, 4 да я изявя така, както трябва да говоря. 5 Обхождайте се мъдро към външните, като изкупувате благоговението. 6 Това, което говорите, да бъде винаги с благодат подправено със сол, за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго. 7 Що се касае до мене, всичко ще ви каже любезният брат и верен служител и съработник в Господа, Тихик, 8 когото пратих до вас нарочно за това, да узнаете моето състояние, и той да утеши сърцата ви. 9 Изпратих с него и верният и възлюблен брат Онисима, който е от вас. Те ще ви кажат всичко за тука. 10 Поздравява ви Аристарх, който е затворен с мене, и Варнавият сестрин син Марко, (за когото получихте поръчката: ако дойде при вас приемоте го), 11 и Исус, наречен Юст. От образованите тия са единствени мои съработници за Божието царство, които са ми били утеха. 12 Поздравява ви служител Исус Христов, Елафрас, който е от вас, и който всякога усърдно се моли за вас, да стоите съвършени и напълно уверени в всичко що е Божия воля. 13 Защото свидетелствувам за него, че се труди много за вас и за тия, които са в Лаодикия и в Иерапол. 14 Поздравяват ви възлюбеният лекар Лука Димас. 15 Поздравете братята, които са в Лаодикия и Нимфана с домашната ѝ църква. 16 И като прочетете това послание помежду си, наредете да се прочете и в лаодикийската църква; и онова, което е от Лаодикия, да го прочетете и вие. 17 И кажете на Архипа: Внимавай на службата, която си приел от Господа, да я изпълниш. 18 Поздрава пиша аз, Павел, със собствената си ръка. Помнете оковите ми. Благодат да бъде с вас. [Амин].

1 Солунци

1 Павел, Сила и Тимотей до солунската църква в Бога Отца и Господа Исуса Христа: Благодарят ви и мир да бъде на вас. **2** Всякога благодарим на Бога за всички ви и ви споменаваме в молитвите си, **3** като си спомняме непрестанно пред нашия Бог и Отец вашата работа с вяра и труд, с любов и твърда надежда в нашия Господ Исус Христос. **4** Понеже знаем, възлюбени от Бога, братя, че Той ви е избрал; **5** защото нашето благовестуване между вас не беше само с думи, но и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност; както и знаете, какви се показахме помежду си заради вас. **6** И вие станяхте подражатели на нас и на Господа, като, зарад много скърби, приехте словото с радост, която е от Светия Дух; **7** така щото станяхте пример на всички вярващи в Македония и в Ахания. **8** Защото не само се прогласи Господното слово от вас в Македония и Ахания, но се разчу навсякъде и вашата вяра в Бога, така щото ние нямаме нужда да казваме нещо за нея. **9** Защото сами те оповестяват за нас какъв достъп имахме при вас, и как сте се обърнали от идоли към Бога, за да служите на жив и истинен Бог. **10** и да очаквате Неговия Син от небесата, същия Исус, Когото възкреси от мъртвите, Който ни избавя от идещия гняв.

2 Защото сами вие знаете, братя, че нашия достъп при вас не беше напразно; **2** но както бяхме от по напред пострадали и бяхме опозорени във Филипи, както знаете, одързостихме се в нашия Бог да ви проповядваме Божието Благовестие всред голяма борба. **3** Защото в нашето увещание не е имало самоизмама, нито нечисто подбуждение, нито е било с лукавщина; **4** но както сме били одобрени, от Бога да ни повери делото на благовестието, така говорим, не като да уждаваме на човеците, а на Бога, Който изпитва сърцата ни **5** Защото, както знаете, никога не сме употребявали ласкателни думи, или прикрито сребролюбие, (Бог е свидетел); **6** нито сме търсили слава от човеци, било от вас или от други, (ако и да сме могли да притежаваме власт като Христови апостоли), **7** но сме били

нежни поради вас, както доилка, когато се грижи за чадата си. **8** Така, като имахме гореща любов към вас, беше ни драго да ви предадем не само Божието благовестие, но и своите души, защото ни бяхте станали мили. **9** Затова Вие, братя, помнете нашия труд и усилие, как работещи денем и нощем, за да не отеготим ни един от вас, проповядвахме ви Божието благовестие. **10** Вие сте свидетели, и Бог, как свето, праведно и неукорно се обхождахме към вас, вярващите, **11** като знаете как увещавахме и утешавахме всеки един от вас, като баща чедата си, **12** и ви заръчвахме да се обхождате достойно за Бога, Който ви призовава в Своето царство и слава. **13** И за туй и ние непрестанно благодарим на Бога заедно, като приехте чрез нас словото на Божието послание, приехте го, не като човешко слово, а като Божие слово, каквото е наистина, което и действа между вас, вярващите. **14** Защото вие, братя, станяхте подражатели на Божиите в Христа Исуса църкви, които са в Юдея, понеже вие пострадахте същото от своите сънародници, както и от юдеите; **15** които и Господа Исуса и пророците убиха, и нас прогониха, на Бога не уждават и на всичките човеци са противни, **16** като ни забраняват да говорим на езичниците, за да се спасят. Така те допълнят мярката на греховете си; но безграничният гняв ги постигна. **17** А ние, братя, като осиротяхме от вас за малко време, (колкото за телесно присъствие, а не по сърце), постаряхме се още повече, с голямо желание, дано видим лицето ви. **18** Защото поискахте да дойдем при вас (поне аз Павел) един два пъти, но сатана ни попречи. **19** Понеже коя е нашата надежда, или радост, или венец, с който се хвалим? Не сте ли вие, пред нашия Господ Исус при неговото пришествие? **20** Защото вие сте нашата слава и радост.

3 Затова когато не можахме вече да търпим намерихме за добре да останем сами в Атина; **2** и изпратихме Тимотея нашия брат и Божий служител в Христовото благовестие, да ви, да ви утвърди и да ви утеши във вярата ви, **3** та да се не колебае никой от тях скърби; защото вие знаете, че на това сме определени. **4** Защото, когато бяхме при вас, казахме ви предварително, че има да

претърпим беди; което и стана, както знаете. 5 И по тая причина, когато не можах да търпя, пратих да узнаят за вярата ви, да не би да ви е изкусил изкушителят, и трудът ни да бъде напразно. 6 А когато Тимотей дойде още сега при нас, та ни донесе добри вести за вярата и любовта ви, и че имате всякога добри спомени за нас и желаете да ни видите, както и ние вас, 7 тогава, братя, при всичката наша нужда и скръб, утесихме се за вас поради вярата ви; 8 понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа. 9 Защото как можем достатъчно да благодарим на Бога за вас поради всичката радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог? 10 Нощем и денем се молим преусърдно да видим лицето ви и да допълним това, което не достига на вярата ви. 11 А сам нашият Бог и Отец и нашият Господ Исус дано оправя пътя към вас. 12 И Господ да ви направи да растете и да преизобилвате в любов един към друг и към всичките, както и ние преизобилваме към вас, 13 за да утвърди сърцата ви непорочни в светост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Исус с всичките Негови светии.

4 Впрочем, братя, молим и увещаваме ви в Господа Исуса, щото, както сте научили от нас, как трябва да се обхождате и да угодявате на Бога, (както и се обхождате), така да преуспявате повече и повече, 2 Защото знаете, какви поръчки ви дадохме от името на Господа Исуса. 3 Понеже това е Божията воля 4 Да знае всеки от вас, как да държи своя съсед със святост и почест. 5 не в страстна похот, както и езичниците, които не знаят Бога; 6 и да не престъпва никоий, та да поврежда брата си в това нещо; защото за всичко това Бог е мъздовъздател, както ви от по напред явихме и уговорихме. 7 Защото Бог не ни е призовал на нечистотата, а на светост. 8 Затуй, който отхвърля това, не отхвърля човека, но Бога. Който ви дава Светият Си Дух. 9 А за братолюбието няма нужда да ви пиша; защото сами вие ще сте научени от Бога да се любите един друг; 10 понеже и правите това на всички братя по цяла Македония. Но молим ви се братя, да преуспеете в това повече и повече 11 и усърдно да се стараете да живеете тихо, да вършите своите работи и да

работите с ръцете си, както ви заръчахме; 12 за да се обхождате благоприлично пред външните и да нямате нужда от нищо. 13 А не желаем, братя, да останете в неизвестност за ония, които умират, за да не скърбите както другите, които нямат надежда. 14 Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна, така и починалите в Исуса Бог ще приведе заедно със Него. 15 Защото това ви казваме чрез Господното слово, че ние, които останем живи до Господното пришествие, няма да предварим починалите. 16 Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик, при глас на арахангел и при Божия тръба; и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред; 17 после ние, които сме останали живи, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаците да посрещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем всякога с Господа. 18 И тъй, насърчавайте се един друг с тия думи.

5 А за годините и времената братя, няма нужда да се пише; 2 защото вие добре знаете, че Господният ден ще дойде като крадец нощем. 3 Когато казват: Мир и безопасност! тогава ще ги постигне внезапно погубление, като болките на непразна жена, и никак няма да избягнат. 4 Но вие, братя, не сте в тъмнина, та да ви постигне оня ден като крадец. 5 Защото вие всички сте синове на светлината, синове на деня: не сме от нощта, нито от тъмнината. 6 И тъй, да не спим, както другите, но да бъдем будни и трезвени. 7 Защото, които спят, нощем спят, и които се опиват, нощем се опиват; 8 а ние, като сме от деня, нека бъдем трезвени и нека облечем за бронен нагръдник вяра и любов и да турим за шлем надежда и спасение. 9 Защото Бог ни е определил не на гняв, но да получим спасение чрез нашия Господ Исус Христос, 10 Който умря за нас, тъй щото, било че сме живи, или че сме починали, да живеем заедно с Него. 11 Затова насърчавайте се един друг, както и правите. 12 И молим ви, братя, да признавате тия, които се трудят между вас, като ваши настояници в Господа, и ваши увещатели, 13 и да ги почитате твърде много с любов заради делото им. Живейте мирно помежду си. 14 Молим ви още, братя, увещавайте безчинните, насърчавайте малодушните, поддържайте слабите, бъдете

търпеливи към всички. 15 Внимавайте, никой да не връща никому зло за зло; но всякога търсете добро един на друг и на всичките. 16 Винаги се радвайте. 17 Непрестанно се молете. 18 За всичко благодарете, защото това е Божията воля за вас в Христа Исуса. 19 Духа не угасвайте. 20 Пророчества не презирайте. 21 Всичко изпитвайте, дръжте доброто. 22 Въздържайте се от всякакво зло. 23 А сам Бог на мира да ви освети напълно; и дано се запазят непокътнати духа, душата и тялото ви без порок, до пришествието на нашия Господ Исус Христос. 24 Верен е Оня, Който ви призовава, и ще извърши това. 25 Братя, молете се за нас. 26 Поздравете всички братя със света целувка. 27 Заклевам ви в Господа да се прочете това послание на всичките (свети) братя. 28 Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас. [Амин].

2 Солунци

1 Павел, Сила и Тимотей до солунската църква в Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа: **2** Благодат и мир да бъде на вас от Бога Отца и Господа Исуса Христа: **3** Длъжни сме, братя, всякога да благодарим на Бога за вас, както е прилично, заедно вярата ви расте премного, и любовта на всеки един от всички вас се умножава един към друг; **4** така щото и сами ние се хвалим между Божиите църкви за вашата твърдост и вяра във всичките ви гонения и в неволите, които понасяте: **5** което е доказателство на Божия справедлив съд, за да се удостоите за Божието царство, за което страдате. **6** Понеже е справедливо пред Бога да въздаде скръб на ония, които ви оскъряват, **7** а на вас, оскърбените, да даде утеха (както и на нас), когато се яви Господ Исус от небето със Своите силни ангели, **8** в пламенен огън да даде възмездие на ония, които не познават Бога, и на ония, които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Исус. **9** Такива ще приемат за наказание вечна погибел от присъствието на Господа и от славното явление на Неговата сила, (aiōnios g166) **10** когато дойде в оня ден да се прослави в Своите светии и да се покаже чуден между всичките повярвали, (следователно и между вас, защото вие повярвахте нашето свидетелство). **11** Затова и винаги се молим за вас, дано нашият Бог ви има за достойни за призванието ви и усъвършенствува мощно в вас всяко добро желание и всяко дело на вярата; **12** за да се прослави във вас името на нашия Господ Исус, и вие в Него, според благодатта на нашия Бог и Господ Исус Христос.

2 А колкото до пришествието на нашия Господ Исус Христос и нашето събиране при Него молим ви, братя, **2** да не се поклащате лесно от здравия разсъдък, нито да се смущавате било от дух, било от слово, или послание, уж от нас изпратено, като че ли вече е настъпил денят на Господа **3** Никой да не ви измами по никой начин; защото това няма да бъде, докато първо не дойде отстъплението, и не се яви човекът на греха, синът на погибелта, я **4** който така се противи и се превъзнася над всеки, който се нарича Бог, или

когато се отдава поклонение, щото той седи [както Бог] в Божия храм и представя себе си за Бог. **5** Не помнете ли, че когато бях още при вас аз ви казах това? **6** И сега знаете, какво Го възпира, да не се открие в своето си време. **7** Защото оная тайна, сиреч, беззаконието, вече действа, но само догдето се отмахне отсрещ оня, който сега я възпира; **8** и тогава ще се яви беззаконният, когото Господ Исус ще убие с дъха на устата Си и ще изтреби с явлението на пришествието Си, **9** тогава, чието идване се дължи на действието на сатаната, съпроводено от всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса **10** и с всичката измама на неправдата, между ония, които погиват, защото не приеха да обичат истината, за да се спасят. **11** И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват лъжа, **12** та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината. **13** А ние сме длъжни да благодарим на Бога за вас, възлюблени от Господа братя, заедно Бог отначало ви е избрал за спасение чрез освещение на Духа и вярването в истината; **14** за което спасение ви призова чрез нашето благовестие, за да получите славата на нашия Господ Исус Христос. **15** И тъй, братя, стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили било чрез наше слово или чрез наше послание. **16** А сам нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец, Който ни възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда, (aiōnios g166) **17** да утеши сърцата ви и да ги утвърди във всяко добро дело и слово.

3 Най-после, братя, молете се за нас, да напредва бърже Господното слово, и да се прославя както у вас, **2** и да се избавим от неразбраните и нечестиви човеци; защото не във всички има вяра. **3** Но верен е Господ, Който ще ви утвърди и ще ви опази от лукавия. **4** И уверени сме в Господа за вас, че вършите това, и ще вършите това, което заповядваме. **5** А Господ да управи сърцата ви в Божията любов и в Христовото търпение. **6** Заръчваме ви още, братя, в името на нашия Господ Исус Христос, да страните от всеки брат, който се обхожда безчинно, а не по преданието, което сте приели от нас. **7** Понеже сами вие знаете, как трябва да ни подражавате, защото ние не се обходихме безчинно между вас;

8 нито даром ядохме хляб у някого, но с труд и усилие работихме нощем и денем, за да не оттегчим никого от вас; 9 не че нямаме правото, а за да ви представим себе си пример; за да ни подражавате. 10 Защото и когато бяхме при вас заръчахме ви това: Ако не иска някой да работи, той нито да яде. 11 Понеже слушаме, какво някои постъпвали безчинно между вас, като не работели нищо, а се месели в чужди работи. 12 На такива вярваме и ги увещаваме в името на Господа Исуса Христа да работят тихо и да ядат своя хляб. 13 А на вас, братя да не ви дотегва да вършите добро. 14 И ако някой не се покорява на нашето слово чрез това послание, забележете го, за да не се събирате с него, с цел да се засрами. 15 Обаче недейте го счита за неприятел, а го наставлявайте като брат. 16 А сам Господ на мира да ви дава мир всякога и всякак. Господ да бъде с всички ви. 17 Поздравът с моята собствена ръка, който е белег на всяко послание, аз, Павел, пиша така: 18 Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с всички вас. [Амин].

1 Тимотей

1 Павел апостол Исус Христов, по заповед на Бога, нашия Спасител, и на Христа Исуса, нашата надежда, **2** до Тимотея, истинското ми чадо във вярата; Благодат, милост, мир от Бога Отца и от Христа Исуса, нашия Господ. **3** Както те молих, когато отиваш в Македония да останеш в Ефес, за да заръчаш на някои да не предават друго учение, **4** нито да внимават на басни и безконечни родословия, които спомагат повече за препирни, а не за Божията спасителна наредба чрез вяра, така правя и сега. **5** А целта на това поръчване е чистосърдечна любов от добра съвест и нелицемерна вяра; **6** от които неща някои, като не случиха целта, отклониха се в празнословие, **7** и искат да бъдат законоучители, без да разбират нито що говорят, нито що твърдят. **8** А ние знаем, че законът е добър, ако го употребява някой законно, **9** като знае това, че законът се налага за праведния, а за беззаконните и непокорните, за нечестивите и грешните, за неблагоговейните и скверните, за убийците на бащи и убийците на майки, за човекоубийците, **10** за блудниците, мъжеложниците, търгуващите с роби, лъжците, кълнешите се на лъжа, и за всичко друго, що е противно на здравето учение, **11** според славното благовестие на блажения Бог, което ми биде поверено. **12** Благодаря на Христа Исуса нашия Господ, Който ми даде сила, че ме счете за верен и ме настани на службата, **13** при все, че бях изпърво хулител, гонител и пакостник. Но придобих милост, понеже, като невеж, сторих това в неверие; **14** и благодатта на нашия Господ се преумножи към мене с вяра и любов в Христа Исуса. **15** Вярно е това слово и заслужава пълно приемане, че Христос Исус дойде на света да спаси грешните, от които главният съм аз. **16** Но придобих милост по тая причина, за да покаже Исус Христос в мене, главния грешник, цялото Си дълготърпение, за пример на ония, които щяха да повярват в Него за вечен живот. (aiōnios g166) **17** А на вечния Цар, на безсмъртния, невидимия, единствения Бог, да бъде чест и слава до вечни векове. Амин. (aiōn g165) **18** Това заръчване ти предавам, чадо Тимотее, според пророчествата, които първо те

посочиха, за да воюваш съобразно с тях доброто воинствуване, **19** имайки вяра и чиста съвест, която някои, като отхвърлиха отпаднаха от вярата; **20** от които са Именей и Александър, които предадох на сатаната, за да се научат да не богохулстват.

2 И тъй, увещавам, преди всичко, да отправяте молби, молитви, прошения, благодарения на всички човеци, **2** за царе и за всички, които са високопоставени, за да поминем тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност. **3** Това е добро и благоприятно пред Бога, нашия Спасител, **4** Който иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познание на истината. **5** Защото има само един Бог и един ходатай между Бога и човеците, човекът Христос Исус, **6** Който, като своевременно свидетелство за това, даде Себе Си откуп за всички; **7** за което аз бях поставен проповедник и апостол, (истина казвам не лъжа), учител на езичници във вярата и истината. **8** И тъй, искам мъжете да се молят на всяко място, като издигат ръце свети, а не гневни и препирливи, **9** Така и жените да украсят със скромна премяна, с срамежливост и целомъдрие, не с плетена коса и злато или бисери или скъпи дрехи, **10** а с добри дела, както прилича на жени, които са се посветили на благочестието. **11** Жената да се учи мълчаливо с пълно подчинение. **12** А на жената не позволявам да поучава, нито да владее над мъжа, но нека бъде мълчалива. **13** Защото първо Адам бе създаден, а после Ева. **14** И Адам не се излъга; но жената се излъга, та падна в престъпление. **15** Но пак тя ще се спаси чрез чадородието, ако пребъдат във вяра, в любов и в святост с целомъдрие.

3 Вярно е това слово: Ако се ревне някому епископство, добро дело желае. **2** Прочее, епископът трябва да бъде непорочен, мъж на една жена, самообладан, разбран, порядъчен, честолубив, способен да поучава, **3** не навикнал на пияни разправии, не побойник, а кротък, не крамолник, не сребролюбец; **4** който управлява добре своя си дом и държи чадата си в послушание с пълна сериозност; **5** (защото човек ако не знае да управлява своя си дом, как ще се грижи за Божията църква?) **6** да не е нов във вярата, за да

се не възгордее и падне под същото осъждане с дявола. 7 При това, той трябва да се ползува с добри отзиви и от външните, за да не падне в укор и в примката на дявола. 8 Така и дяконите трябва да бъдат сериозни, не двоезични, да не обичат много вино, да не бъдат лакоми за гнусна печалба, 9 да държат с чиста съвест тайната на вярата. 10 Също и те първо да се изпитват и после да стават дякони, ако са непорочни. 11 Тъй и жените им (Или: дякониците) трябва да бъдат сериозни, не клеветници, самообладани, вярни във всичко. 12 Дяконите да бъдат мъже всеки на една жена, да управляват добре чадата си и домовете си. 13 Защото, тия които са служили добре като дякони, придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение във вярата на Христа Исуса. 14 Надявам се скоро да дойда при тебе; но това ти пиша, 15 в случай, че захъснея, за да знаеш, как трябва да се обхождат хората в Божия дом, който е църква на живия Бог, стълб и подпорка на истината. 16 И без противоречие, велика е тайната на благочестието:

4 А Духът изрично казва, че в послешните времена някои ще отстъпят от вярата, и ще слушат измамнителни духове и бясовски учения, 2 чрез лицемерието на човеци, които лъжат, чиято съвест е пригоряла, 3 които запрещаваат жененето и заповядват въздържание от ястия, които Бог създаде, за да се употребяват с благодарение от ония, които вярват и разбират истината. 4 Защото всяко нещо, създадено от Бога, е добро, и нищо не е за отхвърляне, ако се приема с благодарение; 5 Понеже се освещава чрез Божието слово и молитва. 6 В това като съветваш братята, ще бъдеш добър служител Исус Христов, хранен с думите на вярата и доброто учение, което си следвал до сега. 7 А отхвърляй скверните и бабешките басни и обучавай себе си в благочестие. 8 Защото телесното обучение е за малко полезно; а благочестието е за всичко полезно, понеже има обещанието и за сегашния и за бъдещия живот. 9 Това слово е вярно и заслужава приемане; 10 понеже за това се трудим и подвизаваме, защото се надяваме на живия Бог, Който е Спасител на всички човеци, а най-вече на вярващите. 11 Това заръчвай и учи. 12 Никой да не презира своята

младост; но бъди пример на вярващите в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота. 13 Докато дойда, внимавай на прочитането, на увещанието на проучването. 14 Не пренебрегвай, дарбата която имаш, която ти се даде, съгласно с пророчеството, чрез ръкополагането от презвитерите. 15 В това прилежавай, на това се предавай, за да стане явен на всички твоят напредък. 16 Внимавай на себе си и на поучението си, постоянствуй в това; защото, като правиш това, ще спасиш и себе си и слушателите си.

5 Стар човек не избличавай, а увещавай го като баща, по-младите като братя, 2 старите жени като майки, по-младите като сестри 3 Почитай вдовиците, които наистина са вдовици. 4 Но ако някоя вдовица има чада и внуци, те нека се учат да показват благочестие към домашните си и да отдават дължимото на родителите си; защото това е угодно пред Бога. 5 А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и постоянствува в молби и в молитви нощем и денем; 6 но оная, която живее сладостранно, жива е умряла. 7 Заръчвай и това, за да бъдат и непорочни. 8 Но ако някой не промишлява за своите, а най-вече за домашните си, той се е отрекъл от вярата, и от безверник е по-лош. 9 Да се записва само такава вдовица, която не е по-долу от шестдесет години, която е била на един мъж жена, 10 Известна по добрите си дела: ако е отхранила чеда, ако е приемала странки, ако е омивала нозете на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело. 11 А по-младите вдовици не приемай, защото, когато страстите им ги отвърнат от Христа, искат да се омъжват, 12 та падат под осъждане, защото са се пометнали от първото си убеждение. 13 А при това, те навикват да стоят празни, да ходят от къща на къща, и не само да бъдат празни, но и бърбиви, като се месят в чужди работи и говорят това, което не трябва да се говори. 14 По тая причина, искам по-младите вдовици да се омъжват, да раждат деца, да управляват дом, да не дават никаква причина на противника да хули; 15 защото някои вече са се отклонили и отишли подир сатана. 16 Ако някой вярващ, мъж или жена, има сродници вдовици, нека ги пригледват, та

църквата да се не обременява, за да може да пригледва истинските вдовици. 17 Презвитер който управлява добре, нека се удостояват с двойна почит, особно ония, които се трудят в словото и поучението, 18 защото писанието казва: "Да не обърнеш устата на воля, когато вършее", и: "Работникът заслужава заплатата си". 19 Против презвитер не приемай обвинение, освен ако е нанесено от двама или трима свидетели. 20 Ония, които съгрешават, избличавай пред всички, та другите да имат страх. 21 Пред Бога, пред Христа Исуса и пред избраните ангели ти заръчвам да пазиш тия заповеди без предразсъдък и нищо да не вършиш с пристрастие. 22 Не прибързвай да ръкополагаш никого, нито участвай в чужди грехове. Пази себе си чист. 23 Не пий вече само вода, но употребявай малко вино за стомаха си и за честите си боледувания. 24 Греховете на някои човеци са явни и предварт ги на съда; а на някои идат отпосле. 25 Така и добрите дела на някои са явни; а ония, които не са, не могат да се укрият за винаги.

6 Които са слуги под игото на робството, нека считат господарите си достойни за всяка почит, та да не се хули Божието име и учението. 2 И ония, които имат вярващи господари, да не ги презират, за гдето са братя; но толкова повече нека им работят, защото ония, които се ползват от усърдието им, са вярващи и възлюбени. Това поучавай и увещавай; 3 и ако някой предава друго учение, и не се съобразява с думите на нашия Господ Исус Христос и учението, което е съгласно с благочестието, 4 той се е възгордял и не знае нищо, а има болничава охота за разисквания и препирни за нищожности, от които произлизат завист, разпри, хули, лукави подозрения, 5 крамоли между човеци с развратен ум и лишени от истина, които мислят, че благочестието е средство за печалба. 6 А благочестието с задоволство е голяма печалба; 7 защото нищо не сме внесли в света, нито можем да изнесем нищо; 8 а, като имаме прехрана и облекло, те ще ни бъдат доволно. 9 А които ламтят за обогатяване, падат в изкушение, в примка и в много глупави и вредни страсти, които потопяват човеците в разорение и погибел. 10 Защото сребролюбието е

корен на всякакви злини, към което се стремиха някои от вярата, и пронизваха себе си с много скърби, 11 Но ти, човече Божий, от тия къща; и следвай правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта. 12 Подвизавай се в доброто воинствуване на вярата; хвани се за вечния живот, на който си бил призван, като си направил добрата изповед мнозина свидетели. (aiōnios g166) 13 Заръчвам ти пред Бога, Който оживява всичко и пред Христа Исуса, Който пред Понтийския Пилат засвидетелствува с добрата изповед, 14 да пазиш тая заповед чисто и безукорно до явлението на нашия Господ Исус Христос, 15 което своевременно ще бъде открито от блажения и единствен Властител; Цар на царстващите и господ на господстващите, 16 Който сам притежава безсмъртие; обитавайки в непристъпна светлина; Когото никой човек не е виждал, нито може да види; Комуто да бъде чест и вечна сила. Амин. (aiōnios g166) 17 На ония, които имат богатство на тоя свят, заръчай да не високоумствуват, нито да се надяват на непостоянното богатство, а на Бога, Който ни дава всичко изобилно да се наслаждаваме; (aiōn g165) 18 да суруват добро, да богатеят с добри дела, да бъдат щедри, съчувствителни, 19 да събират за себе си имот, който ще бъде добра основа за бъдеще, за да се хванат за истинския живот. 20 О, Тимотее, пази това, което ти е поверено, като се отклоняваш от скверните празнословия и противоречия на криво наречено знание, 21 на което, като се предадоха някои, отстраниха се от вярата. Благодат да бъде с вас. [Амин].

2 Тимотей

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христов, за прогласяване обещания живот, който е в Христа Исуса. **2** до Тимотея, възлюбеното ми чадо: Благодат, милост, мир да бъде с тебе от Бога Отца и от Христа Исуса, нашия Господ. **3** Благодаря Богу, Комуто още от прародителите си служи с чиста съвест, като непрестанно те споменавам в молитвите си, **4** и, като си спомням сълзите ти, копнея нощем и денем да те видя, за да се изпълня с радост. **5** Понеже ми е напомнено за твоята нелицемерна вяра, която първо се намираше в баба ти Лоида и в майка ти Евникия, а както съм уверен, и в тебе. **6** По тая причина ти напомням да разпалваш дарбата от Бога, която имаш от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце. **7** Защото Бог ни е дал дух не от страх, а на сила, любов и себевладение. **8** И тъй, не се срамувай да свидетелствуваш за нашия Господ, нито се срамувай от мене. **9** Който ни е спасил и призвал със своето призвание, не според нашите дела, а според Своето намерение и според благодатта, дадена нам в Христа Исуса преди вечните времена, (aiōnios g166) **10** а, която сега откри чрез явлението на нашия Спасител Христос Исус, Който унищожи смъртта и осия живот и безсмъртие чрез благовестието, **11** на което аз бях поставен проповедник, апостол и учител; **12** за която причина и страдам това. Но не се срамувам; защото зная в кого съм повярвал, и съм уверен, че Той е силен да упаци оня ден онова, което съм му поверил. **13** Дръж образца на здравите думи, които си чул от мене, във вяра и любов, която е в Христа Исуса. **14** Онова добро нещо, което ти е поверено, упаци чрез светия Дух, който живее в нас. **15** Ти знаеш това, че всички, които са в Азия, се отвърнаха от мене, от които са Фигел и Ермоген. **16** Господ да покаже милост към дома на Онисифора, защото тъй много пъти ме освежаваше, и не се засрами от оковите ми, **17** но когато беше в Рим, потърси ме старателно и ме намери. **18** Господ да му даде да намери милост пред Господа в оня ден; а колко служеше в Ефес, ти знаеш твърде добре.

2 Ти, прочее, чадо мое заяквай в благодатта, която е в Христа Исуса. **2** И каквото си чул от мене при много свидетели, това предай на верни човеци, които да са способни и други да научат. **3** Съучаствай в страданията като добър войник Исус Христов. **4** Никой, служещ като войник, не се заплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник. **5** И ако се подвизава някой в игрите, не се увенчава, ако не се подвизава законно. **6** Само трудящият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете. **7** Размишлявай върху това, което ти казвам; и Господ ще ти даде да разбереш всичко. **8** Помни Исуса Христа, от Давидовото потомство, Който възкръсна от мъртвите според моето благовестие; **9** За което страдам до окови, като злодеец. Но Божието слово не се връзва. **10** Затова аз всичко издържам заради избраните, за да получат и те спасението, което е в Христа Исуса, заедно с вечна слава. (aiōnios g166) **11** Вярно е това слово: "Защото ако сме умрели с Него; то ще и живеем с Него; **12** Ако устоим, то ще и да царуваме с Него; ако се отричаме от Него, и той ще се отрече от нас; **13** ако сме неверни, Той верен остава; защото не може да се отрече от Себе Си". **14** Това им напомнявай и заръчвай им пред Господа да не влизат за препирни и за дребнавости, което никак не ползува, а е за развращаване на слушателите. **15** Старай се да се представиш одобрен пред Бога работник, който няма от що да се срамува, като излагаш право словото на истината. **16** А отдалечавай се от скверните празнословия, защото те ще отиват още по-далеч в нечестие, **17** и учението на такива ще разяжда като живеница; от които са Именей и Филет, **18** които се отстраниха от истината, като казват, че възкресението е вече станало, та събърят вярата на някои. **19** Но твърдата основа, положена от Бога, стои, имайки печат: Господ познава Своите Си, и: Всеки, който изповядва Господното име, да отстъпи от неправдата. **20** А в един голям дом съдовете не са само златни и сребърни, но и дървени и пръстни; и едни са за почтена употреба, а други за непочтена. **21** Прочее, ако някой очисти себе си от тия заблуждения, той ще бъде съд за почтена употреба, осветен, полезен

на стопанина, приготвен за всяко добро дело. 22 Но отбягвай младежките страсти; и заедно с тях, които призовават Господа от чисто сърце, следвай правдата, вярата, любовта, мира. 23 А отричай се от глупавите и просташки разисквания, като знаеш, че пораждат крамоли. 24 А Господният слуга не бива да е крамолник, но трябва да бъде кротък към всичките, способен да поучава, търпелив; 25 с кротост да увещава противниците, та дано би им дал Бог покаяние, за да познаят истината, 26 и да изтрезнеят, като се избавят от примката на дявола, (от когото са уловени живи), за да вършат Божията воля.

3 А това да знаеш, че в последните времена ще настанат усилни времена. 2 Защото човечите ще бъдат себелюбиви, сребрелюбиви, надменни, горделиви, хулители, непокорни на родителите, неблагодарни, нечестиви, 3 без семейна обич, непримирими, клеветници, невъздържани, свирепи, неприятели на доброто, 4 предатели, буйни, надути, повече сластолюбиви, а не боголюбиви, 5 имащи вид на благочестие, но отречени от силата му; тоже от такива страни. 6 Защото от тях са ония, които се вмъкват в домовете и подмамват обременени с грехове женища, водени от различни страсти, 7 които всякога се учат, а никога не могат да дойдат в познание на истината. 8 И както Яний и Ямврий се възпротивиха на Моисея, така и те се противят на истината, човеци с покварен ум, извратени във вярата. 9 Но те няма да успеят повече; защото безумието им ще стане известно на всичките, както се откри безумието на тях двамата. 10 А ти си последвал моето учение, поведение, прицелна точка, вярата ми, дълготърпението, любовта, твърдостта, 11 гоненията, страданията; какви неща ме сполетяха в Антиохия, в Икония, в Листра; какви гонения издържах; и от всички тях ме избави Господ. 12 Но и всички, които искат да живеят благочестиво в Христа Исуса, ще бъдат гонени. 13 А нечестиви човеци и измамници ще се влошават повече и повече, като мамят и бъдат мамени. 14 А ти постоянствуй в това, което си научил и за което си бил убеден, като знаеш от какви лица си се научил, 15 и от детинство знаеш

свещенните писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вяра в Христа Исуса. 16 Всичкото писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата; 17 за да бъде Божият човек усъвършенствуван, съвършенно приготвен за всяко добро дело.

4 Заръчвам ти пред Бога и пред Христа Исуса, Който ще съди живите и мъртвите, и пред вид на явлението Му и царуването му: 2 проповядвай словото, настоявай на време и без време, изобличавай, порицавай, увещавай с голямо търпение и непрестанно поучаване. 3 Защото ще дойде време, когато няма да търпят здравото учение; но, понеже ги събърят ушите, ще си насъберат учители по своите страсти, 4 и, като отвърнат ушите си от истината, ще се обърнат към басните. 5 Но бъди разбран във всичко, понеси страдание, извърши делото на благовестител, изпълнявай службата си. 6 Защото аз вече ставам принос, и времето за отиването ми настава. 7 Аз се подвизах в доброто воинствуване, попрището свърших, вярата упазих; 8 отсега нататък се пази за мене венецът (правдата), който Господ, праведния Съдия, ще ми въздаде в оня ден; и не само на мене, но и на всички, които са обикнали Неговото явление. 9 Постарай се да дойдеш скоро при мене; 10 Защото Димас ме остави, като обикна сегашния свят; той отиде в Солун, Крискент в Галатия, а Тит в Далмация. (αἰὼν ᾠ165) 11 Само Лука е при мене. Вземи Марка и го доведи със себе си, защото ми е полезен в службата. 12 А Тихика прати в Ефес. 13 Когато дойдеш, донеси япунджака, който съм оставил в Трояда при Карпа, и книгите, а особено пергаментите. 14 Медникарят Александър ми стори много зло; Господ ще му върне по делата му; 15 от когото и ти се пази, защото той много се противи на нашите думи. 16 При първата ми защита никой не взе моя страна, но всичките ме оставиха; дано не им се счете това за грях. 17 Но Господ беше с мене и това ме укрепи, за да се прогласи напълно посланието чрез мене, и да чуят всички езичници; и аз бях избавен от лъвови уста. 18 Господ ще ме избави от всяко дело на лукавия и ще ме спаси и въведе в небесното Си царство; Комуто да бъде славата във вечни векове.

Амин. (aiōn g165) 19 Поздрави Прискила и Акила и Онисифоровия дом. 20 Ераст остана в Коринт, а Трофима оставиха болен Милит. 21 Постарай се да дойдеш преди зимата. Поздравяват те Евул, Пуд, Лик, Клавдия и всички братя. 22 Господ да бъде с твоя дух. Благодат да бъде с вас. [Амин].

Тит

1 Павел, слуга Божий и апостол Исус Христос за подпомагане вярата на Божиите избрани и познаване на истината, която е благочестието, **2** в надежда за вечен живот, който преди вечни времена е обещал Бог, Който не лъже, (aiōnios g166) **3** а в своите времена яви словото Си чрез посланието, поверено на мене по заповед на Бога, нашия Спасител, **4** до Тита, истинното ми чадо по общата ни вяра: Благодат и мир да бъде с тебе от Бога Отца и Христа Исуса, нашия спасител. **5** Оставих те в Крит по тая причина, да туриш ред в недовършеното и да поставиш презвитери във всеки град, както аз ти поръчах; **6** ако е някой непорочен, на една жена мъж, и има вярващи чада, които не са обвинени в разпуснат живот или в непокорство. **7** Защото епископът трябва да бъде непорочен, като Божий настойник, не своеволен, нито гневлив, нито навикнал на пияни разприави, нито побойник нито да е лаком за гнусна печалба; **8** а гостолюбив, да обича доброто, разбрану праведен, благочестив, самообладан; **9** който да държи вярното слово според както е било научено, за да може и да увещава със здравото учение, и да опровергава ония, които противоречат. **10** Защото има мнозина непокорни човеци, празнословци и измамници, а особено от обрязаните, **11** чиито уста трябва да се затулят, човеци, които извършават цели домове, като учат за гнусна печалба това, което не трябва да учат. **12** Един от тях някой си техен пророк е казал: "Критяните са винаги лъжци, Зли зверове, лениви търбуси". **13** Това свидетелство е вярно. По тая причина избличавай ги строго, за да бъдат здрави във вярата. **14** и да не дадът внимание на юдейски басни и на заповеди от човеци, които се отвръщат от истината. **15** За чистите всичко е чисто; а за осквернените и невярващите нищо няма чисто, но умът им съвестта им са осквернени. **16** Твърдят, че познават Бога, но с делата си се отричат от Него, като са мръсни и непокорни, неспособни за каквото и да било добро дело.

2 Но ти говори това, което приляга на здравото учение именно: **2** Старците да бъдат

самообладани, сериозни, разбрани, здрави във вярата, в любовта, в търпението; **3** също и старите жени да имат благоговейно поведение, да не са клеветници, нито предадени много на винопийство, да поучават това, което е добро; **4** за да учат младите жени да обичат мъжете си и децата си, **5** да са разбрани, целомъдри, да работят у домовете си, да са благи, подчинени на мъжете си, за да не се хули Божието учение. **6** Така и потомците увещавай да бъдат разбрани. **7** Във всичко показвай себе си пример за добри дела; в поучението показвай искреност, сериозност, **8** здраво неукорно говорене, за да се засрами противникът, като няма какво лошо да каже за нас. **9** Увещавай слугите да се покоряват на господарите си, да им угаждат във всичко, да им не противоречат, **10** да не присвояват чуждо, а да показват винаги съвършенна вяност; за да украсят във всичко учението на Бога, нашия Спасител. **11** Защото се яви Божията благодат, спасителна за всичките човеци, **12** и ни учи да се отречем от нечестието и от световните страсти и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят (Или: век.), (aiōn g165) **13** очикайки блаженната надежда, славното явление на нашия велик Бог и Спасител Исус Христос, **14** който даде Себе Си за нас, за да ни изкупи от всяко беззаконие и очисти за Себе Си люде за Свое притежание, ревностни за добри дела. **15** Така говори, увещавай с пълна власт. Никой да не те презира.

3 Напомняй им да се покоряват на началствата и властите, да ги слушат и да бъдат готови за всяко добро дело, **2** да не злословят никого, да не бъдат крамолници, да бъдат нежни и да показват съвършена кротост към всички човеци. **3** Защото и ние някога бяхме несмислени, непокорни, измамвани и поробени на разни страсти и удоволствия, и като живеехме в злоба и завист, бяхме омразни, и се мразехме един друг. **4** Но когато се яви благодтта на Бога, нашия Спасител, и Неговата любов към човеците, **5** Той ни спаси не чрез праведни дела, които ние сме сторили, но по Своята милост чрез окъпването, сиреч, новородението и обновяването на Светия Дух, **6** когато изля изобилно върху нас чрез Исуса

Христа, нашия спасител, ⁷ та, оправдани чрез Неговата благодат, да станем, според надеждата, наследници на вечния живот. (aiōnios g166) ⁸ Вярно е това слово. И желая да настояваш върху това, с цел ония които са повярвали в Бога, да се упражняват старателно в добри дела. Това е добро и полезно за човеците. ⁹ А отбягвай глупавите разисквания, родословия, препирни и карания върху закона, защото те са безполезни и суетни. ¹⁰ След като съветваш един два пъти човек, който е раздорник, остави го, ¹¹ като знаеш, че такъв се е извратил и съгрешава, та от само себе си е осъден. ¹² Когато изпратя до тебе Артема или Тихика, постарай се да дойдеш при мене в Никопол, защото съм решил там да презимувам. ¹³ Погрижи се да изпратиш на път законника Зина и Аполоса, тъй щото да не им липсва нищо. ¹⁴ Нека се учат и нашите се упражняват старателно в такива добри дела, за да не бъдат безплодни, в посрещане на необходимите нужди. ¹⁵ Поздравяват те всички които са с мене. Поздрави ония, които ни любят във вярата. Благодат да бъде с всички ви. [Амин].

ФИЛИМОН

затворен с мен заради Христа Исуса, **24** също и
моите съработници Марко, Аристах, Димас и Лука.

25 Благодатта на нашия Господ Исус Христос да
бъде с духа на всички ви. Амин.

1 Павел, затворник за Христа Исуса и брат
Тимотей, до нашия любезен съработник
Филимон **2** и до сестра Апфиния и до нашия
сподвижник Архип и до твоята домашна църква:
3 Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия
Отец и Господа Исуса Христа. **4** Винаги благодаря
на моя Бог, когато те споменавам в молитвите
си, **5** като слушам за твоята любов и за вярата,
която имаш към Господа Исуса, и която показваш
към всички светии. **6** Молитствувам щото това
общение в твоята вяра да действа така, та да
познаят те всичкото добро, което е в нас, за слава
на Христа. **7** Защото съм имал голяма радост
и утеха поради твоята любов, понеже сърцата
на светиите се освежаваха чрез тебе, брате. **8**
Затова ако имам право с голямо дръзновение в
Христа да ти заповядвам това, което подобава,
9 пак, заради любовта, предпочитам да те моля.
Аз прочее, който сам Павел старец, а сега и
затворник за Христа Исуса, **10** ти се моля за моето
чадо Онисима (Значи: Полезен.), когото родих
в оковите си, **11** който беше някога безполезен
на тебе, а сега полезен и на тебе и на мене; **12**
когато ти пращам назад лично, сиреч, самото ми
сърце, **13** Аз бих обичал да го задържа при себе
си, да ми слугува вместо тебе, като съм в окови за
благовестието; **14** но без да зная твоето мнение
не искам да сторя нищо, за да не бъде твоята
добрина като от принуждение, но самоволна. **15**
Защото може-би той да се е отлъчил от тебе за
малко време, за да го имаш за винаги, (aiōnios **g166**)
16 не вече като слуга, но повече от слуга, като брат,
особенно възлюблен на мене, а колкото повече
на тебе, и по плът и в Господа! **17** И тъй, ако ме
считаеш за съдружник, приеми него като мене. **18** И
ако те е в нещо неоправдал, или ти дължи нещо,
мини това на моя сметка; **19** аз, Павел, пиша това
с ръката си: Аз ще платя, **20** Да! брате, нека имам
тая печалба от тебе в Господа; освежавай сърцето
ми в Христа. **21** Уверен в твоята послушност; аз
ти пиша и зная, че ще сториш повече, отколкото
ти казвам. **22** А между това пригответи ми стая,
понеже се надавам, че ще ви бъда подарен чрез
молитвите ви. **23** Поздравява те Епафрас, който е

Евреи

1 Бог, Който при разни частични съобщения, и по много начини, е говорил в старо време на бащите ни чрез пророците, **2** в края на тия дни говори нам чрез Сина, Когото постави наследник на всичко, чрез Когото направи световите, (aiōn g165) **3** Който, бидейки сияние на Неговата слава, и отпечатък на Неговото същество и държейки всичко чрез Своето могъщо слово, след като извърши [чрез Себе Си] очищение на греховете, седна отдясно на Величието на високо, **4** и стана толкова по-горен от ангелите, колкото името, което е наследил, е по-горно от тяхното. **5** Защото, кому от ангелите е рекъл Бог някога: **6** А когато въвежда Първородния във вселената, казва: **7** И за ангелите казва: **8** А за Сина казва: (aiōn g165) **9** Възлюбил си правда, и намразил си беззаконие; За това, Боже, Твоят Бог Те е помазал с мир на радост повече от Твоите събратя". **10** И пак: "В началото Ти, Господи си основал земята, И делото на твоите ръце е небото; **11** Те ще изчезнат, а Ти пребъдваш; Да! те всички ще овехтяват като дреха, **12** И като одежда ще ги свиеш, И те ще бъдат изменени; Но Ти си същият, И Твоите години няма да се свършат. **13** А кому от ангелите е рекъл някога: **14** Не са ли те всички служебни духове, изпращани да слугуват на ония, които ще наследят спасение?

2 Затова ние сме длъжни да внимаваме повече на туй, което сме чули, да не би да го изгубим някога. **2** Защото словото изговорено чрез ангели стана твърдо и всяко престъпление и непокорство получи справедлива отплата, **3** то как ще избегнем ние, ако пренебрегваме едно толкова велико спасение, което отначало прогласено он Господа, се потвърди между нас от тия, които бяха чули: **4** като му свидетелствуваше и Бог чрез знамения и чудеса, чрез разни, велики дела и чрез раздаване Светия Дух по волята Си? **5** Защото не на ангели подчини бъдещия свят, за който говорим; **6** но някой е засвидетелствувал нейде, като е казал: "Що е човек, та да го помниш, Или човешки син, та да го посещаваш? **7** Ти си го направил само малко по-долен от ангелите, Със слава и чест

си го увенчал, И поставил си го над делата на ръцете Си; **8** Всичко си подчинил под нозете му". И като му е подчинил всичко, не е оставил нищо неподчинено нему, обаче сега не виждаме още да му е всичко подчинено. **9** Но виждаме Исуса, Който е бил направен малко по-долен от ангелите, че е увенчан със слава и чест поради претърпяната смърт, за да вкуси смърт с Божията благодат, за всеки човек. **10** Защото беше уместно, щото Онзи, заради Когото е всичко, и чрез Когото е всичко, като привежда много синове в слава, да усъвършенствува чрез страдания начинателя на тяхното спасение. **11** Понеже и Оня, Който освещава, и ония, които се освещават, всички са от Едного; за която причина Той не се срамува да ги нарича братя. **12** казвайки: "Ще възвестявам името Ти на братята Си; Ще Те хваля всред събранието"; **13** и пак: **14** И тъй, понеже децата са същества от общата плът и кръв то и Той, подобно на тях, взе участие в същото, за да унищожи чрез смъртта този, който има властта, сиреч, дявола, **15** и да избави всички ония, които, поради страха от смъртта, през целия си живот са били подчинени на робство. **16** (Защото, наистина, Той не помогна на ангелите, но помогна на Авраамовото потомство). **17** Затова трябваше да се оприличи във всичко на братята Си, за да бъде милостив и верен първосвещеник в отношение към Бога, за да извърши умилиствие за греховете на людете. **18** Понеже в това дете и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушаваните да помага.

3 Затова, свети братя, участници на небесното звание, размислете за апостола и първосвещеника, Когото ние изповядваме, Исуса; **2** Който бе верен на Този, Който Го постави, както беше и Моисей в целия негов дом. **3** Понеже Той се удостои със слава толкоз по-голяма от Моисеевата, колкото е по-голяма почитта що има оня, който е строил къщата, от почитта що има къщата. **4** Защото всяка къща се строи от някого; а Тоя, Който е устроил всичко, е Бог. **5** И Моисей беше верен в целия Божий дом, като слуга, за да засвидетелствува за онова, което щеше да се говори по-после; **6** а Христос, като Син, беше верен над Неговия дом. Неговият дом сме ние, ако удържим до край дръзнението и похвалата

на надеждата си. 7 Затова, както казва Светият Дух: 8 Не закоравявайте сърдцата си както в преогорчението, Както в деня на изкушението в пустинята, 9 Гдето бащите ви Ме изкусиха, изпитаха Ме. И видяха делата Ми четиридесет години. 10 Затова, възнегодувах против това поколение. И рекох: Всякога се заблуждавате със сърдцата си, Те не са познали Моите пътища; 11 Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка". 12 Внимавайте братя, да не би да има в някого от вас нечестиво, невярващо сърдце, което да отстъпи от живия Бог; 13 но увещавайте се един друг всеки ден, докле още е "днес", да не би някой от вас да се закорави чрез измамата на греха. 14 Защото ние участвуваме в Христа, ако удържим твърдо до край първоначалната си увереност: 15 докато се казва: 16 Защото кои, като чуха, Го преогорчиха? Не всички ли ония, които излязоха от Египет чрез Моисея? 17 А против кои негодува четиридесет години? Не против ония ли, които съгрешиха, и чиито трупове паднаха в пустинята? 18 На кои още се закле, че няма да влязат в Неговата почивка? Не на ония ли, които бяха непокорни? 19 И тъй виждаме, че поради неверието си те не можах да влязат.

4 И тъй, понеже ни остава обещание да влезем в Неговата почивка, нека се боим да не би да се открие, че някой от вас не е достигнал до нея. 2 Защото на нас се донесе едно благовестие, както и на тях; но словото, което те чуха, не ги ползува, понеже не се съедини чрез вяра в ония, които го чуха. 3 Затова ние, повярвалите, влизаме в тая почивка; както рече Бог: 4 Защото нейде си е говорил за самия ден така: "И почина си Бог на седмия ден от всичките Си дела"; 5 а пък на това място: "Няма да влязат в Моята почивка". 6 И тъй, понеже остава да влязат някои в нея, а ония, на които по-напред се благовести, не са влезли поради неверието (Или: Непокорството) си, 7 затова Той пак определя един ден, "днес", като казва толкоз време по-после чрез Давида, както вече рекохме: "Днес, ако чуете Неговия глас, Не закоравявайте сърдцата си". 8 Защото, ако Исус Навиев беше им дал почивка, Бог не би говорил след това за друг ден. 9 Следователно, за Божиите люде остава една съботна почивка. (Виж.

ст. 4.) 10 Защото оня, който е влязъл в Неговата почивка, той си е починал от своите дела, както и Бог от Своите Си. 11 Затова нека се постареем да влезем в тая почивка, за да не падне някой в това, да дава същия пример на неверие. 12 Защото Божието слово е живо, деятелно, по-остро от всеки меч остър и от двете страни, пронизва до разделяне душата и духа, ставите и мозъка, и издирва помислите и намеренията на сърдцето. 13 И няма създание, което да не е явно пред Бога; но всичко е голо и разкрито пред очите на Този, на Когото има да отговаряме. 14 И тъй, като имаме велик Първосвещеник Исуса, Божия Син, Който е преминал до най-високите небеса, нека държим това, което сме изповядали. 15 Защото нямаме такъв първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, но пак без грех. 16 Затова, нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да придобием милост, и да намерим благодат, която да помага благовременно.

5 Защото всеки първосвещеник, като е взет измежду човеците, се поставя да принася дарове и жертви на Бога за греховете на човеците, 2 такъв първосвещеник, който може да състрадава с невежите и заблудилите, защото и сам той е обиколан с немощ, 3 и за това е длъжен да принася жертва за греховете, както за людете, така и за себе си. 4 А както никой не взема на себе си тая почит, освен когато бъде призван от Бога, както бе Аарон, 5 така и Христос не присвои на Себе Си славата да стане първосвещеник, а Му я даде Оня, Който Му е казал: "Ти си Мой Син. Аз днес Те родих"; 6 както и на друго място казва: "Ти си свещеник до века. Според чина Мелхиседеков". (aiōn g165) 7 Той Христос в дните и в плътта Си, като принесе в силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да го избави от смърт, и като биде послушан поради благоговението Си, 8 ако и да беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада, 9 и като се усъвършенствува, стана причина за вечно спасение за всички, които Му са послушни, (aiōnios g166) 10 наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин. 11 Върху това имаме да

кажем много неща и мъчни за поясняване, защото сте станали тъпи в слушане. 12 Понеже докато вие трябваше до сега, според изтеклото време, и учители да станете, имате нужда да ви учи някой изново най-елементарните начала на Божиите словеса, и достигнахте да имате нужда от мляко, а не от твърда храна. 13 Защото всеки, който се храни с мляко, е неопитен в учението за правдата, понеже е младенец; 14 а твърдата храна е за пълнолетните, които чрез упражнение са обучили чувствата си да разпознават доброто и злото.

6 Поради това, нека оставим първоначалното учение за Христа и нека се стремим към съвършенство, без да полагаме изново за основа покаяние от мъртви дела, вярa в Бога, 2 учение за кръщения, за ръкополагане, за възкресяване на мъртви и за вечен съд. (aiōnios g166) 3 И това ще строим, ако Бог позволи. 4 Защото за тия, които еднаж са били просветени, и са вкусили от небесния дар, и са станали причастници на Светия Дух 5 и са вкусили, колко е добро Божието слово, още са вкусили и от великите дела, които въвеждат бъдещия век, (aiōn g165) 6 а са отпаднали, невъзможно е да се обновят пак и доведат до покаяние, докато разпъват втори път в себе си Божия Син и Го опозоряват. 7 Защото земята, която се е поила от дъжда, що пада често на нея, и която ражда трева полезна на тия, за които се и обработва, получава благословение от Бога; 8 но ако ражда тръни и репей, отхвърля се; тя скоро ще се прокълне, и сетнината ѝ е да се изгори. 9 Обаче, ако и да говорим така, надяваме се от вас, възлюбени, за нещо по-добро, нещо, което води към спасението. 10 Защото Бог не е несправеден, та да забрави това, което извършихте и любовта, която показахте към Неговото име, като послужихте и още служите на светиите. 11 И желаем всеки от вас да показва същото усърдие за пълна увереност в надеждата до край; 12 да не бъдете лениви, но да подражавате ония, които чрез вяра и устояване наследяват обещаните благословения. 13 Защото, когато Бог даваше обещание на Авраама, понеже нямаше никого по-голям, в когото да се закълне, закле се в Себе Си, казвайки: 14 "Наистина ще те благословя премного и ще те умножа и преумножа". 15 И така, Авраам,

като устоя, получи обещаното. 16 Защото както, човешките се кълнат в някого по-голям от тях, и клетвата, дадена в потвърждение на думата, туря край на всеки спор между тях, 17 така и Бог, като искаше да покаже по-пълно на наследниците на обещанието, че намерението Му е неизменимо, си послужи с клетва, 18 така щото чрез две неизменими неща, в които не е възможно за Бога да лъже, да имаме голямо насърчение ние, които сме прибягнали да се държим за поставената пред нас надежда; 19 която имаме за душата като здрава и непоколебима котва, която прониква в това, което е отвътре завесата; 20 гдето Исус като предтеча влезе за нас, и стана първосвещеник до века според Мелхиседековия чин. (aiōn g165)

7 Защото тоя Мелхиседек, салимски цар, свещеник на Всевишния Бог, Който срещна Авраама, когато се връщаше от поражението на царете и го благослови, 2 комуто Авраам отдели и десетък от всичката плячка - тоя, който е първо, по значението на името му, цар на правда, а после и салимски цар, цар на мир, 3 - без баща, без майка, без родословие, без да има или начало на дни, или край на живот, но оприличен на Божия Син, остава за винаги свещеник. 4 А помислете, колко велик беше тоя човек, комуто патриарх Авраам даде и десетък от най-добрата плячка. 5 Защото, докато ония от Левиевите потомци, които приемат свещенството, имат заповед по закона да вземат десетък от хората, сиреч, от братята си, ако и тия да са произлезли от чреслата на Авраама, 6 той, обаче, който не е произлязъл от техния род, взе десетък от Авраама и благослови този, комуто бяха дадени обещанията. 7 А безспорно по-долният се благославя от по-горния. 8 И в един случай смъртните човеци вземат десетък, а в другия 9 И, тъй да кажа, сам Левий, който взема десетък, даде десетък чрез Авраама; 10 защото беше още в чреслата на баща си, когато Мелхиседек срещна Авраама. 11 Прочее, ако би имало съвършенство чрез левитското свещенство (защото под него хората получиха закона), каква нужда е имало вече да се издигне друг свещеник, според Мелхиседековия чин, и да се не счита според Аароновия чин? 12 Защото, ако се промени свещенството, по необходимост става промяна и

на закона. **13** Понеже тоя, за когото се казва това, принадлежи на друго племе, от което никой не е служил на олтара. **14** Защото е известно, че нашият Господ произлезе от Юдовото племе, относно което племе Моисей не каза нищо за свещеници. **15** Това, що казваме, става още по-явно, тъй като по подобие на Мелхиседека се издига друг свещеник, **16** Който се установи не по закон, изразен в плътска заповед, но по силата на един безконечен живот; **17** защото за Него свидетелствува: "Ти си свещеник до века Според чина Мелхиседеков"; (aiōn g165) **18** защото по тоя начин се унищожава по-предишната заповед, поради нейната слабост и безполезнаост, **19** (понеже законът не е усъвършенствувал нищо), и се въвежда една по-добра надежда, чрез която се приближаваме при Бога. **20** И колкото е важно това, че Той не е станал свещеник без заклеване, **21** (защото те ставаха свещеници без заклеване, а Той със заклеване от страна на Този, Който Му казва: "Господ се закле (и не ще се разкае), като каза: Ти си свещеник до века, (aiōn g165) **22** толкоз на по-добър завет Исус стана поръчител. **23** При това, поставените свещеници са били мнозина, защото смъртта им пречеше да продължават в чина си, **24** но Той, понеже пребъдва вечно, има свещенство, което не преминава на другиго. (aiōn g165) **25** Затова и може съвършено да спасява тия, които дохождат при Бога чрез Него, понеже всякога живее да ходатайствува за тях. **26** Защото такъв първосвещеник ни трябваше: свет, невинен, непорочен, отделен от грешните и възвисен по-горе от небесата; **27** Който няма нужда всеки ден, като ония първосвещеници, да принася жертви първо за своите грехове, после за греховете на людете; защото стори това еднаж завинаги, като принесе Себе Си. **28** Защото законът поставя за първосвещеници немощни човеци; а думите на клетвата, която беше подир закона, поставят Сина, Който е усъвършенствуван за винаги. (aiōn g165)

8 А от това, което казваме, ето що е смисълът: Ние имаме такъв първосвещеник, Който седна отдясно на престола на Величието в небесата, **2** служител на величието и на истинската скиния, която Господ е поставил, а не човек. **3** Защото всеки първосвещеник се поставя да принася и дарове и жертви; затова, нужно е и Тоя първосвещеник да

има нещо да принася. **4** А ако беше на земята, Той не щеше нито да бъде свещеник, защото има такива, които принасят даровете според закона; **5** (които служат на онова, което е само образ и сянка на небесните неща, както бе заповядано на Моисея, когато щеше да направи скинията; защото: "Внимавай", му каза Бог, "да направиш всичко по образеца, който ти бе показан на планината"), **6** но на дело Христос е получил служение толкоз по-превъзходно, колкото и завета, на който Той е ходатай, е по-превъзходен, като узаконен върху по-превъзходни обещания. **7** Защото, ако оня първи завет е бил без недостатък, Бог не би търсил място за втори. **8** А напротив, когато порицава израилтяните, казва: "Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще склуча с Израилевия дом и с Юдовия дом нов завет; **9** Не такъв завет, какъвто направих с бащите им В деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведе из Египетската земя; Защото те не устояха в завета Ми, И аз ги оставих, казва Господ. **10** Защото, ето заветът, който ще направя с Израилевия дом. След ония дни, казва Господ: Ще положи законите Си в ума им И ще ги напиша в сърдцата им; аз ще бъда техен Бог, И те ще бъдат мои люде; **11** И няма вече да учат всеки съгражданина си И всеки брата си, като му казват: Познай Господа; Защото всички ще Ме познатат, От малък до голям между тях. **12** Защото ще покажа милост към неправдите им И греховете им (и беззаконията им) няма да помня вече". **13** А като каза "нов завет", Той обявява първия за остарял. А онова, което овехтява и остарява, е близу до изчезване.

9 А даже при първия завет имаше постановления за богослужение, имаше и земно светилище. **2** Защото беше приготвена скиния, в първата част на която бяха светилникът, трапезата и присъствените хлябове; която част се казва светото място; **3** а зад втората завеса беше оная част от скинията, която се казваше пресветото място, **4** гдето бяха златната кандилница и ковчегът на завета, отвсякъде обкован със злато, в който бяха златната стомна, съдържаща манната, Аароновият жезъл, който процъфтя, и плочите на завета; **5** и над него бяха херувимите на Божията слава, които осеняваха умилиствилището; за които не е сега

време да говорим подробно. 6 И когато тя неща бяха така приготвени, в първата част на скиинята свещениците влизаха постоянно да извършват богослужението; 7 А във втората еднаж в годината влизаше само първосвещеникът, и то не без кръв, която принасяше за себе си и за греховете на хората, сторени от незнание. 8 С това Светият Дух показваше, че пътят за в светилището не е бил открит, докато е стояла още първата част на скиинята, 9 която е образ на сегашното време, съгласно с което се принасят дарове и жертви, които не могат да направят поклонника, колкото за съвестта му, съвършено чист, 10 понеже се състоят само в ядене, пиене и разни омивания, 11 А понеже Христос дойде като първосвещеник на бъдещите добрини, Той влезе през по-голямата и по-съвършена скииня, не с ръка направена, сиреч, не от настоящето творение, 12 еднаж завинаги в светилището, и то не с кръв от козли и от телци, но със Собствената Си кръв, и придоби за нас вечно изкупление. (aiōnios g166) 13 Защото, ако кръвта от козли и от юнци и пепелта от юница, с които се поръсваха осквернените, освещава за очистването на тялото, 14 то колко повече кръвта на Христа, Който чрез вечния Дух принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти съвестта ви от мъртвите дела, за да служите на живия Бог! (aiōnios g166) 15 Той е посредник на нов завет по тая причина, щото призваните да получават обещаното вечно наследство чрез смъртта, станала за изкупване престъпленията, извършени при първия завет. (aiōnios g166) 16 Защото гдето има завещание, трябва, за изпълнението му, да се докаже и смъртта на завещателя. 17 Защото завещанието влиза в сила, само гдето се е случила смърт, понеже никога няма сила, докле е жив завещателя. 18 Затова нито първият завет бе утвърден без кръв; 19 Защото, след като Моисей изговори всяка заповед от закона пред всичките хора, взе кръвта на телците и на козлите, с вода и с червена вълна и исоп, та поръси и самата книга и всичките хора, и казваше: 20 "Това е кръвта, проляна при завета, който Бог е заръчал спрямо вас". 21 При това, Той по същия начин поръси с кръвта и скиинята и всичките служебни съдове. 22 И почти мога да кажа, че по закона всичко с

кръв се очисти; и без проливането на кръв няма прощение. 23 И тъй, необходимо беше образите на небесните неща да се очистват с тия жертви, а самите небесни 24 Защото Христос влезе не в ръководено светилище, образ на истинското, но в самите небеса, да се яви вече пред Божието лице за нас; 25 и не за да принася Себе Си много пъти, както първосвещеникът влиза в светилището всяка година с чужда кръв, 26 (иначе Той трябва да е страдал много пъти от създаването на света); а на дело в края на вековете се яви еднаж да отмахне греха, като принесе Себе Си в жертва. (aiōn g165) 27 И тъй като е определено на хората еднаж да умрат, а след това наставя съд, 28 така и Христос, като биде принесен еднаж, за да понесе греховете на мнозина, ще се яви втори път, без да има работа с грях, за спасението на ония, които Го очакват.

10 Защото законът, като съдържа в себе си само сянка на бъдещите добрини, а не самата същност на нещата, то свещениците, които непрестанно принасят всяка година същите жертви, никога не могат с тях да направят съвършени в чистота ония, които пристъпват да жертвуват. 2 Другояче те биха престанали да ги принасят; защото жертвоприносителите, еднаж очистени, не биха имали вече никакво изобличение на съвестта за грехове. 3 Но в тия жертви всяка година става спомен за греховете. 4 Защото не е възможно кръв от юнци и от козли да отмахне грехове. 5 Затова Христос, като влиза в света, казва: 6 Всеизгаряния и приноси за грях не Ти са угодни. 7 Тогава рекох: Ето, дойдох, (В свитъка на книгата е писано за Мене), Да изпълня Твоята воля, о Боже". 8 Като казва първо: " Жертви и приноси и всеизгаряния и приноси за грях не си поискал, нито Ти са угодни", (които впрочем се принасят според закона), 9 после казва: " Ето, дойдох да изпълня волята Ти". Ще каже: Той отмахва първото, за да постанови второто. 10 С тая воля ние сме осветени чрез принасянето на Исус Христовото тяло еднаж за винаги. 11 И всеки свещеник, като стои та служи всеки ден, принася много пъти същите жертви, които никога не могат да отмахнат грехове; 12 но Той, като принесе една

жертва за греховете, седна за винаги отдясно на Бога. 13 та оттогава нататък чака, докле се положат враговете Му за Негово подножие. 14 Защото с един принос Той е усъвършенствувал за винаги ония, които се освещават. 15 А и Светия Дух ни свидетелствува за това; защото след като е казал: 16 "Ето заветът, който ще направя с тях След ония дни, казва Господ: Ще положи законите Си в сърдцата им, И ще ги напиша в умовете им", прибавя: 17 "И греховете им и беззаконията им няма да помня вече". 18 А гдето има прощение за тия неща, там вече няма принос за грях. 19 И тъй, братя, като имаме чрез кръвта на Исуса дръзновение да влезем в светилището, 20 през новия и живия път, който Той е открил за нас през завесата, сиреч, плътта Си, 21 и като имаме велик Свещеник над Божия дом, 22 нека пристъпваме с искрено сърдце в пълна вяра, със сърдца очистени от лукава съвест (Или: Поръсена от нечиста съвест) и с тяло измито в чиста вода; 23 нека държим непоколебимо надеждата, която изповядваме, защото е верен Оня, Който се е обещал; 24 и нека се грижим един за друг, тъй щото да се поощряваме към любов и добри дела, 25 като не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да престават, а да увещаваме един друг, и толкова повече, колкото виждате, че денят приближава. 26 Защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме познали истината, не остава вече жертва за грехове, 27 но едно страшно очакване на съд и едно огнено негодуване, което ще изпояде противниците. 28 Някой, който е престъпил Моисеевия закон, умира безпощадно при думата на двама или трима свидетели; 29 тогава колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи оня, който е потъпкал Божия Син, и е счел за просто нещо проляната при завета кръв, с която е осветен, и е оскърбил Духа на благодатта? 30 Защото познаваме Този, Който е рекъл: "На Мене принадлежи възмездие, Аз ще сторя въздаяние"; и пак: "Господ ще съди людеите Си". 31 Страшно е да падне човек в ръцете на живия Бог. 32 Припомняйте си още за първите дни, когато, откак се просветихте, претърпяхте голяма борба от страдания, 33 кога опозорявани с хули и оскръбления, кога пък като съучастници с

тия, които страдаха така. 34 Защото вие не само състрадавахте с ония, които бяха в окови, но и радостно посрещтахте разграбването на имота си, като знаете, че вие си имате по-добър и траен имот. 35 И тъй, не напускайте дръзнението си, за което имате голяма награда. 36 Защото ви е нужно търпение, та, като извършите Божията воля, да получите обещаното. 37 "Защото още твърде малко време И ще дойде Тоя, Който има да дойде, и не ще се забави. 38 А който е праведен пред Мене (Гръцки: Моя праведник), ще живее чрез вяра; Но ако се дръпне назад, няма да благоволит в него душата Ми". 39 Ние, обаче, не сме от ония, които се дърпат назад, та се погубват, а от тия, които вярват та се спасява душата им.

11 А вярата е даване твърда увереност в ония неща, за които се надяваме, 2 Защото поради нея за старовременните добре се свидетелствуваше. 3 С вяра разбираме, че световите са били създадени с Божието слово, тъй щото видимото не стана от видими неща. (aiōn g165)

4 С вяра Авел принесе Богу жертва по-добра от Каиновата, чрез която за него се засвидетелствува, че е праведен, понеже Бог свидетелствува за даровете му; и чрез тая вяра той и след смъртта си още говори. 5 С вяра Енох бе преселен, за да не види смърт, и не се намираше, защото Бог го пресели; понеже преди неговото преселване беше засвидетелствувано за него, че е бил угоден на Бога. 6 А без вяра не е възможно да се угоди Богу, защото който дохожда при Бога трябва да вярва, че има Бог, и че Той възнаграждава тия, които го търсят. 7 С вяра Ное, предупреден от Бога за неща, които още не се виждаха, подбуден от страхопочитание, направи ковчег за спасение на дома си; чрез която вяра той осъди света и стана наследник на правдата, която е чрез вяра. 8 С вяра Авраам послуша, когато бе повикан да излезе и да отиде на едно място, което щеше да получи в наследство, и излезе без да знае къде отива. 9 С вяра се засели в обещаната земя като в чужда, и живееше в шатри, както и Исаак и Яков, наследниците заедно с него на същото обещание. 10 Защото очакваше града, който има вечни основи, на който архитект и строител е Бог. 11 С вяра и сама Сара доби сила да зачене в

преминала възраст, понеже счете за верен Този, Който се бе обещал. 12 Затова само от един човек, и той замъртъвял, се народи множество, колкото небесните звезди и като крайморския пясък, който не може да се изброи. 13 Всички тия умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на обещанията; но ги видяха и поздравиха отдалеч, като изповядаха, че са чужденци и пришелци на земята. 14 А ония, които говорят така, явно показват, че търсят свое отечество; 15 и ако наистина, така говорейки, са имали в ума си онова отечество, от което бяха излезли, намерили биха случай да се върнат. 16 Но на дело желаят едно по-добро отечество, сиреч, небесното; затова Бог не се срамува от тях да се нарече техен Бог, защото им е приготвил град. 17 С вяра Авраам, когато го изпитваше Бог, принесе Исаака жертва, да! оня, който беше получил обещанията принасяше единородния си син, 18 оня, комуто беше казано: "По Исаака ще се наименоува твоето потомство". 19 като разсъди, че Бог може да възкресява и от мъртвите, 20 С вяра Исаак благослови, Якова и Исава даже за бъдещите неща. 21 С вяра Яков, на умираше, благослови всекиго от Йосифовите синове и поклони се Богу подпирайки се върху края на тоягата си. 22 С вяра Йосиф, на умираше, спомена за излизането на израилтяните и даде поръчка за костите си. 23 С вяра, когато се роди Моисей, родителите му го криха три месеца, защото видяха, че бе красиво дете; и не се боеха от царската заповед, 24 С вяра Моисей, като стана на възраст, се отказа да се нарича син на фараоновата дъщеря 25 и предпочете да страда с Божиите люде, а не да се наслаждава за кратко време на греха, 26 като разсъди, че укорът за Христа е по-голямо богатство от египетските съкровища; защото гледаше на бъдещата награда. 27 С вяра напусна Египет, без да се бои от царския гняв; защото издържа, като един, който вижда Невидимия. 28 С вяра установи пасхата и поръсването с кръвта, за да се не допре до тях този, които погубваше първородните. 29 С вяра израилтяните минаха през Червеното море като по сухо, на което като се опитаха и египтяните, издавиха се. 30 Чрез вяра ерихонските стени паднаха след седмодневно обикаляне около тях.

31 С вяра Раав блудницата не погина заедно с непокорните, като прие съгледателите с мир. 32 И какво повече да кажа? Защото не ще ми стигне време да приказвам за Гедееона, Варака, Самсона и Иефтае, за Давида още и Самуила и пророците; 33 които с вяра побеждаваха царства, раздаваха правда, получаваха обещания, затуляха устата на лъвовете, 34 угасваха силата на огъня, избягваха острото на ножа, оздравяваха от болести, ставаха силни във война, обръщаха в бяг чужди войски. 35 Жени приемаха мъртвите си възкресени; а други бяха мъчени, защото, за да получат по-добро възкресение, те не приемаха да бъдат избавени. 36 Други пък изпитваха присмеи и бичувания, а още и окови и тъмници; 37 с камъни биваха убити, с трион претрити, с мъки мъчени; умираха заклани с нож, скитаха се в овчи и кози кожи и търпяха лишение, бедствия и страдания; 38 те, за които светът не беше достоен, се скитаха по пустините и планините, по пещерите и рововете на земята, 39 Но всички тия, ако и да бяха засвидетелствувани чрез вярата им, пак не получиха изпълнението на обещанието, 40 да не би да постигнат в съвършенство без нас; защото за нас Бог промисли нещо по-добро.

12 Следователно и ние, като сме обиколени от такъв голям облак свидетели, нека отхвърлим всяка тегота и греха, който лесно ни сплита, и с търпение нека тичаме на предлежащото пред нас поприще, 2 като гледаме на Исуса начинателя и усъвършителя на вярата ни, Който, заради предстоящата Нему радост, издържа кръст, като презря срама и седна отдясно на Божия престол. 3 Защото размислете за Този, Който издържа от грешните такова противоречие против Себе Си, та да ви не дотегва и да не ставате малодушни, 4 Не сте се още съпротивили до кръв в борбата си против греха. 5 И сте забравили увещанието, което ви съветва като синове: "Сине мой, не презирай наказанието на Господа, Нито да ослабваш, когато те изобличава Той; 6 Защото Господ наказва този, когото люби, И бие всеки син, когото приема", 7 Ако търпите наказание, Бог се обхожда с вас като със синове; защото кой е тоя син, когото баща му не наказва? 8 Но ако сте без наказание, на което всички са били определени да участвуват,

тогава сте незаконно родени, а не синове. 9 Освен това, имали сме бащи по плът, които са ни наказвали, и сме ги почитали; не щем ли повече да се покоряваме на Отца на духовете ни и да живеем? 10 Защото те за малко време са ни наказвали, според както им е било угодно, а Той 11 Никое наказание не се вижда на времето да е за радост, а е тежко; но после принася правда като мирен плод за тия, които са се обучавали чрез него. 12 Затова "укрепете немощните ръце и отслабналите колена", 13 и направете за нозете си прави пътища, за да не се изкълчи куцото, но напротив, да изцелее. 14 Търсете мир с всички и онова осветение, без което никой няма да види Господа. 15 И внимавайте, да не би някой да не достигне до Божията благодат; да не би да поникне някой горчив корен, та да ви смущава, и мнозинството да се зарази от него; 16 да не би някой да е блудник или нечестив, както Исав, който за едно ястие продаде първородството си; 17 понеже знаете, че даже когато искаше по-после да наследи благословието, той бе отхвърлен, при все че го потърси със сълзи, защото не намери място за промяна на ума у баща си. 18 Защото вие не сте пристъпили до планина осезаема и пламнала в огън, нито до тъмнина и буря, 19 нито до тръбен звук и глас на думи; такъв, щото ония, които го чуха, се примолеха да им се не говори вече дума; 20 (защото не можаха да изтърпят онова, що им се заповядваше: "Даже животно, ако се допре до планината, ще се убие с камъни"; 21 и толкоз страшна беше гледката, щото Моисей рече: "Много съм уплашен и разтреперан"); 22 но пристъпихме до хълма Сион, до града на живия Бог, небесния Ерусалим, и при десетки хиляди тържествуващи ангели, 23 при събора на първородните, които са записани на небесата, при Бога, Съдията на всички, при духовете на усъвършенствуваните праведници, 24 при Исуса, Посредника на новия завет, и при поръсената кръв, която говори по-добри неща от Авеловата. 25 Внимавайте, да не презрете този, Който говори; защото, ако ония не избегнаха наказанието, като презряха този, който ги предупреждаваше на земята, то колко повече не щем избегна ние, ако се отървем от Този, Който предупреждава от

небесата! 26 Чийто глас разтърси тогава земята; а сега Той се обеща, казвайки: "Още веднъж Аз ще разтърся не само земята, но и небето". 27 А това "още еднаж" означава премахването на ония неща, които се клатят, като направени неща, за да останат тия, които не се клатят. 28 Затова, понеже приемаме царство, което не се клати, нека бъдем благодарни, и така да служим благоугодно Богу с благоговение и страхопочитание; 29 защото нашият Бог е огън, който пояжда.

13 Постоянствайте в братолюбие. 2 Не забравяйте гостолубие; понеже чрез него някои, без да знаят, са приели на гости ангели. 3 Помнете затворените, като че сте с тях заедно затворени, 4 Женитбата нека бъде на почит у всички, и леглото неосквернено; защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците. 5 Не се впримчвайте в сребролюбие; задоволявайте се с това, що имате, защото сам Бог е рекъл: "Никак няма да те оставя и никак няма да те забравя"; 6 така щото дръзновено казваме: "Господ ми е помощник; няма да се убоя; Какво ще ми стори човек?" 7 Помнете ония, които са ви били наставници, които са ви говорили Божието слово; и като се взирате в сетнината на техния начин на живеене, подражайте вярата им. 8 Исус Христос е същият вчера днес и до века. (aiōn g165) 9 Не се завличайте от разни и странни учения; защото е добре сърдцето да се укрепява с благодат, а не с наредби за ястия, от които не са се ползували ония, които не са се водили по (Гръцки: Са ходили в) тях. 10 Ние имаме олтар, от който нямат право да ядат служащите в скинията. 11 Защото се изгарят вън от стана телата на животните, чиято кръв, първосвещеникът внася в светилището като жертва за греховете. 12 Затова и Исус, за да освети хората чрез собствената си кръв, пострада вън от градската порта. 13 Прочее, нека излизаме и ние към Него вън от стана, понасяйки позор за Него. 14 Защото тук нямаме постоянен град, но търсим бъдещия. 15 Прочее, чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно хвалебна жертва, сиреч, плод от устни, които изповядват Неговото име. 16 А не забравяйте да правите благодеяния и да споделяте с другите богатата си; защото такива жертви са удобни на Бога, 17 бъдете послушни на

вашиите наставници и покорявайте им се, (защото те бдят за душите ви, като отговорни за тях), за да изпълнят това бдение с радост, а не с въздишане; защото да бдят с въздишане не би било полезно за вас. **18** Молете се за нас, защото сме уверени, че имаме чиста съвест и искаме да се обхождаме във всичко честно. **19** А особено ви се моля да правите това, за да ви бъде по-скоро повърнат. **20** А Бог на мира, Който чрез кръвта на единия вечен завет е въздигнал от мъртвите великия Пастир на овцете, нашия Господ Исус, (αἰῶνιος g166) **21** дано ви усъвършенствува във всяко добро нещо, за да вършите Неговата воля, като действувате във вас това, което е угодно пред Него чрез Исуса Христа, Комуто да бъде слава във вечни векове. Амин. (αἰὼν g165) **22** Но моля ви се, братя, да ви не бъде тежко това увещателно слово, защото накъсо ви писах. **23** Знайте, че нашият брат Тимотей е пуснат, с когото ако дойде скоро, ще ви видя. **24** Поздравете всичките ваши наставници и всичките светии. Поздравяват ви тия, които са от Италия. **25** Благодат да бъде с всички вас. Амин.

Яков

1 Яков слуга на Бога и на Господа Исуса Христа, до дванадесет пръснати племена, поздрав.
2 Считайте го за голяма радост, братя мои, когато падате в разни изпитни, **3** като знаете, че изпитанието на вашата вяра произвежда твърдост.
4 А твърдостта нека извърши делото си съвършено, за да бъдете съвършени и цели, без никакъв недостатък. **5** Но ако някому от вас не достига мъдрост, нека иска от Бога, Който дава на всички щедро без да укорява, и ще му се даде. **6** Но да проси с вяра без да се съмнява ни най-малко; защото, който се съмнява прилича на морски вълни, които се тласкат и блъскат от ветровете. **7** Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа, **8** понеже е колеблив и непостоянен във всичките си пътища. **9** Братът, който е в по-долно състояние, нека се хвали, когато се въздига, **10** а богатият - когато се смирява, понеже ще прецъфти като цвета на тревата. **11** Защото слънцето изгрява с изсушителния вятър, тревата изсъхва, цветът ѝ окапва, и красотата на изгледа ѝ изчезва: така и богатият ще повехне в пътищата си. **12** Блажен онзи човек, който издържа изпития; защото като бъде одобрен, ще приеме за венец живота, който Господ е обещал на ония, които Го любят. **13** Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава, защото Бог се не изкушава от зло, и Той никога не изкушава. **14** А който се изкушава, се завлича и подлъгва от собствената си страст; **15** и тогава страстта зачева и ражда грях, а грехът, като се развие напълно ражда смърт. **16** Не се заблуждавайте, любезни мои братя; **17** Всяко дадено добро и всеки съвършен дар е отгоре, и слиза от Отца на светлините, у Когото няма изменение, или сянка от промяна. **18** От собствената Си воля ни е родил чрез словото на истината, за да бъдем един вид пръв плод на Неговите създания. **19** Вие знаете това, любезни мои братя. Обаче нека човек бъде бърз да слуша, бавен да говори и бавен да се гневи; **20** защото човешкия гняв не върши Божията правда. **21** Затова, като отхвърлите всяка нечистота и преливаща се злоба, приемайте с кротост всаденото слово, което може да спаси

душите ви, **22** Бивайте и изпълнители на словото, а не само слушатели, да лъжете себе си. **23** Защото ако някой бъде слушател на словото, а не изпълнител, той прилича на човек, който гледа естественото си лице в огледалото; **24** понеже се огледва, отива си, и завчас забравя какъв бе. **25** Но който вникне в съвършения закон на свободата и постоянствува, той, като не е забравлив слушател, но деятелен изпълнител, ще бъде блажен в дейността си. **26** Ако някой счита себе си за благочестив, а не обуздава езика си, но мами сърцето си, неговото благочестие е суетно. **27** Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца, ето що е: да пригледва човек сирачетата и вдовиците в неволята им, и да пази себе си неопетнен от света.

2 Братя мои, да не държите вярата на прославения наш Господ Исус Христос с лицеприятие. **2** Защото, ако влезе в синагогата ви човек с златен пръстен и с хубави дрехи, а влезе и сиромас с оплескани дрехи, **3** и погледете с почит към оня, който е с хубави дрехи, та речете: Ти седни тука на добро място; а на сиромаса речете: Ти стой там, или: Седни до подножието ми, **4** не правите ли различия помежду си, и не ставате ли пристрастни съдии? **5** Слушайте любезни ми братя: Не избра ли Бог ония, които от сиромаси в светски неща, богати с вяра и наследници на царството, което е обещал на тия, които Го любят? **6** А вие опозорихте сиромаса. Нали богатите ви угнетяват и сами ви влачат по съдилища? **7** Нали те хулят почтеното име, с което се именувате? **8** Обаче, ако изпълнявате царския закон, според писанието: Да обичаш ближният си като себе си, добре правите. **9** Но ако гледате на лице, грях правите, и от закона се осъждате като престъпници. **10** Защото, който опази целия закон, а сгреша в едно нещо, бива виновен във всичко. **11** Понеже Оня, Който е рекъл: Не прелюбодействуй, рекъл е и: Не убивай, тъй че, ако не прелюбодействуваш, а пък убиваш, станал си престъпник на закона. **12** Така говорете и така постъпвайте като човеци, които ще бъдат осъдени по закона на свободата. **13** Защото съдът е немилостив към този, който е показал милост. Милостта тържествува над съда. **14** Каква полза

братя мои, че има вяра, а няма дела? Може ли такава вяра да го спаси? **15** Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна, **16** и някой от вас им рече: Идете си с мир, дано бъдете стоплени и нахранени, а не им дадете потребното за тялото, каква полза? **17** Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва. **18** Но ще рече някой: Ти имаш вяра, а пък аз имам дела; ако можеш, покажи ми вярата си без дела, и аз ще ти покажа вярата си от моите дела. **19** Ти вярваш, че има само един Бог, добре правиш; и бесовете вярват и треперят. **20** Обаче искаш ли да познаеш, о суетни човече, че вяра без дела е безплодна? **21** Авраам, нашият отец, не оправда ли се чрез дела като принесе сина си Исаака на жертвеника? **22** Ти виждаш, че вярата действуваше заедно с делата му, и че от делата се усъвършенствува вярата; **23** и изпълни се писанието, което казва: Аврам повярва в Бога; и това му се вмени за правда и се нарече Божий приятел. **24** Виждате, че чрез дела се оправдава човек, а не само чрез вяра. **25** Така също блудницата Раав не оправда ли се чрез дела, когато прие пратеници и ги изпрати бърже през друг път? **26** Защото, както тялото отделено от духа е мъртво, така и вярата отделена от дела е мъртва.

3 Братя мои, не ставайте мнозина учители, като знаете, че ще приемем по-тежко осъждане. **2** Защото всички ние в много неща грешим; а който не греша в говорене, той е съвършен мъж, способен да обуздава и цялото тяло. **3** Ето, ние туряме юздите в устата на конете, за да ни се покоряват, и обръщаме цялото им тяло. **4** Ето, и корабите, ако да са толкова големи, и се тласкат от силни ветрове, пак с твърде малко кормило се обръщат на където желае кормчията. **5** Така и езикът е малка част от тялото, но много се хвали. Ето, съвсем малко огън, колко много вещество запалва! **6** И езикът, тоя цял свят от нечестие, е огън. Между нашите телесни части езикът е, който заразява цялото тяло и запалва колелото на живота, ни, а сам той се запалва от пъкъл. (Geenna g1067) **7** Защото всякакъв вид зверове, птици, гадини, и морски животни се укротяват и укротени са били от човечеството; **8**

но езикът никой човек не може да укроти; буйно зло е, пълен е със смъртоносна отрова. **9** С него благославяме Господа и Отца, и с него кълнем човеците създадени по Божие подобие! **10** От същите уста излизат благословения и проклетия! Братя мои, не трябва това така да бъде. **11** Изворът пуца ли от същото отворстие сладка и горчива вода? **12** Възможно ли е, братя мои смоковницата да роди маслини, или лозата смокини? Така също не може солена вода да дава сладка. **13** Кой от вас е мъдър и разумен? Нека показва своите дела чрез добрия си живот, с кротостта на мъдростта. **14** Но ако в сърцето си имате горчива завист и крамолничество, не се хвалете и не лъжете против истината. **15** Това не е мъдрост, която слиза отгоре, но е земна, животинска, бесовска; **16** защото, гдето има завист и крамолничество, там има бъркотия и всякаво лошо нещо. **17** Но мъдростта, която е отгоре, е преди всичко чиста, после миролюбива, кротко умолима, пълна с милост и добри плодове, примирителна, нелицемерна. **18** А плодът на правдата се сее с мир от миротворците.

4 Отгде произлизат боеве, и отгде крамоли, между вас? Не от там ли, от вашите сласти, които воюват в телесните ви части? **2** Пожелавате, но нямате; ревнувате и завиждате, но не можете да получите; карате се и се биете; но нямате, защото не просите **3** Просите и не получавате, защото зле просите, за да иждивявате в сладките си. **4** Прелюбодейци! не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога? И тъй който иска да бъде приятел на света, става враг на Бога. **5** Или мислите, че без нужда казва писанието, че Бог и до завист ревнува за духа, който е турил да живее в нас? **6** Но Той дава една голяма благодат; затова казва: "Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат". **7** И тъй, покорявай се на Бога, но противете се на дявола, и той ще бяга от вас. **8** Приближавайте се при Бога, и ще се приближава и Той до вас. Измивайте си ръцете, вие грешни, очиствайте сърцата си, вие колебливи. **9** Тъжете, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне на плач, и радостта ви в тъга. **10** Смиривайте се, пред Господа, и Той ще ви възвишава, **11** Не се одумвайте един друг, братя; който одумва брата или съди брата си, одумва

закона и съди закона; а ако съдиш закона, не си изпълнител на закона, но съдия. **12** Само един е законодател и съдия, Който може да спаси и да погуби; а ти кой си та съдиш ближния си? **13** Слушайте сега вие, които казвате: Днес или утре ще отидем в еди-кой-си град, ще преседим там една година, и ще търгуваме и ще спечелим, **14** когато вие не знаете какво ще бъде утре. Що е животът ви? Защото вие сте пара, която се явява, и после изчезва. **15** Вместо това, вие тепърва да казвате: Ако ще Господ, ние ще живеем и ще направим това или онова. **16** Но сега славно ви е да се хвалите. Всяка такава хвалба е зло. **17** Прочее, ако някой знае да прави добро и не го прави, грях е нему.

5 Дойдете сега, вие богатите, плачете и ридайте поради бедствията, които идат върху вас. **2** Богатството ви изгни, и дрехите са изядени от молци. **3** Златото ви и среброто ви ръждясаха, и ръждата им ще свидетелствува против вас, и ще пояде месата ви като огън. Вие сте събирали съкровища в последните дни. **4** Ето, заплатата за работниците, които са жънали нивите ви, от която ги лишихте, вика; и виковете на жетварите влязоха в ушите на Господа на Силите. **5** Вие живяхте на земята разкошно и разпуснато, угоихте сърцата си като в ден на клане. **6** Осъдихте, убихте Праведния; и Той не ви се противи. **7** И тъй, братя, останете твърди, до Господното пришествие. Ето земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и търпи за него докле получи и ранния и късния дъжд. **8** Останете и вие твърди, и укрепете сърцата си, защото Господното пришествие наближи. **9** Не роптайте един против друг, братя, за да не бъдете осъдени, ето, Съдията стои пред вратите. **10** Братя, вземайте за пример на злострадание и на твърдост пророците, които говореха за Господното име. **11** Ето, ублажаваме ония, които са останали твърди. Чули сте за търпението на Йоана, и видели сте сетнината въздадена нему от Господа, че Господ е много жалостив и милостив. **12** А преди всичко, братя мои, не се кълнете нито в небето, нито в земята, нито в друга някоя клетва, но нека бъде вашето говорене: Да, да, и: Не, не, за да не паднете под осъждане. **13** Зле ли страда някой от вас? нека се моли. Весел ли е някой? нека пее

хваления. **14** Болен ли е някой от вас? нека повика църковните презвитери, и нека се помолят над него и го помажат с масло в Господното име. **15** И молитвата, която е с вяра, ще избави страдалеца. Господ ще го привдигне, и, ако е извършил грехове, ще му се простят. **16** И тъй, изповядайте един на друг греховете си, и молете се един за друг, за да оздравеете. Голяма сила има усърдната молитва на праведния. **17** Илия беше човек със същото естество като нас; и помоли се усърдно да не вали дъжд, и не вали дъжд на земята три години и шест месеца; **18** и пак се помоли и небето даде дъжд, и земята произведе плода си. **19** Братя мои, ако някой от вас заблуди от истината, и един го обърне, **20** нека знае, че който е обърнал грешния от заблудения му път ще спаси душа от смърт и ще покрие много грехове.

1 Петрово

1 Петър, апостол Исус Христов, до избраните пришелци, пръснати по Понт, Галатия, Кападокия, Азия, Витиния, **2** избрани по предузнанието на Бога Отца, чрез освещението на Духа, за да сте послушни и да бъдете поръсени с кръвта на Исус Христов; благодат и мир да ви се умножи. **3** Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който според голямата Си милост ни възроди за жива надежда чрез възкресението на Исуса Христа от мъртвите. **4** за наследство нетленно, неоскверняемо, и което не повяхва, запазено на небесата за вас, **5** които с божията сила сте вардени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последно време. **6** В което блаженство се радвате, ако и за малко време да скърбите сега, (ако е потребно), в разни изпитни, **7** С цел: изпитването на вашата вяра, като е по-скъпоценно от златото, което гине, но пак се изпитва чрез огън, да излезе за хвала и слава и почест, когато се яви Исус Христос; **8** Когато любите без да сте Го видели, в Когото вярвате, без сега да го виждате, радвате се с неизказана и преславна радост, **9** като получавате следствието на вярата си, спасението душите си. **10** За това спасение претърсвах и изследвах пророците, които пророкувах за благодатта, която бе назначена за вас; **11** като издирвах, кое или какво време посочваше Христовият Дух, който беше в тях, когато предизвестяваше Христовите страдания, и след тях славите. **12** И откри им се, че не за себе си, а за вас, служеха те в това, което сега ви извести чрез ония, които ви проповядвах благовестието чрез Светия Дух изпратен от небесата, в което и самите ангели желаят да надникнат. **13** Затова препашете се през чреслата на вашите помисли, бъдете въздържани и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде, когато се яви Исус Христос. **14** Като послушни чада, не се съобразявайте с първите страсти, които имавте по време на незнанието си; **15** но, както е свят Тоя, Който ви е призовал, така бивайте свети и вие с цялото си държание; **16** защото е писано: Бъдете свети, понеже Аз съм свят. **17** И ако призовавате като Отец Този,

Който без лицеприятие съди, според делото на всекиго, то прекарайте със страх времето на вашето престояване, **18** като знаете, че не са тленни къща - сребро или злато - сте изкупени от суетния живот, предаден вам от бащите ви, **19** но със скъпоценната кръв на Христа, като агнец без недостатък и пречист, **20** Който наистина беше предопределен преди създанието на света, но се яви в окончанието на времената за вас, **21** които чрез Него повярвахте в Бога, Който го възкреси от мъртвите и Му е дал слава, така щото вярата и надеждата ви да бъдат в Бога. **22** Понеже сте очистили душите си, като сте се покорили на истината, която докарва до нелицемерно братолюбие, обичайте се един друг горещо, от сърце, **23** тъй като се възродихте, не от тленно семе, а от не тленно чрез Божието слово, което живее и трае [до века]. (aiōn g165) **24** Защото "Всяка твар е като трева, и всичката - слава като цвят от трева; Тревата изсъхва, и цветът - окапва, **25** Но Словото божие трае до века"; и това е словото, което ви е благовестено. (aiōn g165)

2 И тъй, като отхвърлите всяка злоба, всяка лукавщина, лицемерие, завист и всяко одумване, **2** пожелавайте като новородени младенци чистото духовно мляко, за да пораснете чрез него към спасение, **3** ако сте опитали, че Господ е благ; **4** При Когото идвайки като при жив камък, от човечите отхвърлен, а от Бога избран и скъпоценен, **5** и вие, като живи камъни се съграждате в духовен дом, за да станете свето свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исуса Христа. **6** Защото е писано в писанието: - "Ето, полагам в Сион крайъгълен камък, избран, скъпоценен; И който вярва в Него, не ще се посрами". **7** За вас, прочее, които вярвате, Той е скъпоценност, а на тия които не вярват, "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла", **8** и, "Камъкът, о който да се спъват, и канара, в която да се съблзняват"; защото се спъват о словото и са непокорни, - за което бяха и определени. **9** Вие, обаче, сте избран род, царско свещенство, свят народ, люде, които Бог придоби, за да възвестява превъзходствата на Този, Който ви призова от тъмнината в Своята чудесна светлина. **10** вие, които някога си не бяхте

народ, а сега сте Божи народ, не бяхте придобили милост, а сега сте придобили. 11 Възлюбени, умоляваме ви, като пришелци и чужденци на света, да се въздържате от плътски страсти, които воюват против душата; 12 да живеете благоприятно между езичниците, тъй щото относно това, за което ви одумват като злодейци, да прославят Бога в времето, когато ще ги посети, понеже виждат добрите ви дела. 13 Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт, било на царя, като върховен владетел, 14 било на управителите, като пратеници от него, за да наказват злодейците и за похвала на добротворците. 15 Защото това е Божията воля, като правите добро, да затуляте устата на невежите и глупави човеци; 16 като свободни, обаче, не употребяващи свободата за покривало на злото, но като Божии слуги. 17 Почитайте всички; обичайте братството; от Бога се бойте, царя почитайте. 18 Слуги, покорявайте се на господарите си с пълен страх, не само на добрите и кротките, но и на опърничавите; 19 защото това е благоугодно, ако някой от съзнанието за Бога претърпява оскърбления, като страда несправедливо. 20 Защото, каква похвала, ако понасяте търпеливо, когато ви бият за престъпленията ви? Но когато вършите добро и страдате, ако понасяте търпеливо, това е угодно пред Бога. 21 Защото и на това сте призовани; понеже и Христос пострада за вас, и ви остави пример да последвате по Неговите стъпки; 22 Който грях не е сторил, нито се е намерила лукавщина в устата Му; 23 Който бидейки охулван, хула не отвръщаше; като страдаше, не заплашваше; не предаваше делото Си на Този, Който съди справедливо; 24 Който сам понесе в тялото Си нашите грехове на дървото, тъй щото, като сме умрели за греховете, да живеем за правдата; с Чиято рана вие оздравяхте. 25 Защото като овца блуждаехте, но сега се върнахте при Пастира и Епископа на душите ви.

3 Подобно и вие, жени, покорявайте се на мъжете си, така щото, даже ако някои от тях не се покоряват на словото, да се придобият без словото, чрез обходата на жените си, 2 като видят, че вие се обхождате със страх и чистота. 3 Вашето украшение да не е вънкашно, сиреч, плетене

косата, кичене със злато, или обличане със скъпи дрехи, 4 но скришом в сърцето живот FOOTNOTE (Гръцки: Човек.), с нетленното украшение на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога. 5 Защото така някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си. 6 както Сара се покоряваше на Авраама и го наричаше господар. И вие сте нейни дъщери, ако правите добро и не се боите от никакво заплашване. 7 Също и вие мъжете, живеете благоразумно с жените си, като с по-слаб съсъд, и отдавайте почит на тях като на сънаследници на дадения чрез благодат живот, за да не става препятствие на молитвите ви. 8 А най-послед, бъдете всички единомислени, съчувствителни, братолюбиви, милостиви, смиреномъдри. 9 Не въздавайте зло за зло или хула за хула, а напротив благославяйте; понеже на това бяхте призовани, за да наследите благословение. 10 Защото, "Който желае да обича живота И да види добри дни, Нека пази езика си от зло И устните си от лъжливо говорене; 11 Нека се отклонява от зло, и да върши добро; Нека търси мир и да се стреми към него. 12 Защото очите на Господа са върху праведните, И ушите Му към тяхната молитва; Но лицето на Господа е против ония, които вършат зло". 13 И кой ще ви стори зло, ако сте ревностни за доброто? 14 Но даже, ако пострадате за правдата, блажени сте; а "от тяхното застрашаване не се бойте, нито се смущавайте". 15 Но почитайте със сърцата си Христа като Господ, като бъдете винаги готови да отговаряте, (но с кротост и страхопочитание), на всекиго, който ви пита за вашата надежда. 16 Имайте чиста съвест, така щото във всичко, в което ви одумват да се посрамят ония, които клеветят добрата ви в Христа обхода. 17 Защото е по-добре да страдате, като вършите добро, ако е такава Божията воля, а не като вършите зло. 18 Защото и Христос един път пострада за греховете, Праведните за неправедните, за да ни приведе при Бога, бидейки умъртвен по плът, а оживотворен по дух; 19 с който отиде да проповядва на духовете в тъмницата, 20 които едно време бяха непокорни, когато Божието дълготърпение ги чакаше в Ноевите дни, докато се правеше ковчег, в който малцина, тоест, осем

души, се избавиха чрез вода. 21 Която в образа на кръщението и сега ви спасява, (не измиването на плътската нечистота, но позива към Бога на чиста съвест), чрез възкресението на Исуса Христа; 22 Който е отъясно на Бога, като се е възнесъл на небето, и Комуто се покориха ангели, власти и сили.

4 И тъй понеже Христос пострада по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото пострадалият по плът се е оставил от греха, 2 за да живеее през останалото в тялото време, не вече по човешки страсти, а по Божията воля. 3 Защото доволно е миналото време, когато сте живеели така, както желаят да живеят езичниците, като сте прекарвали в нечистоти, в страсти, във винопийства, в пирования, в опивания, и в омразните идолослужения. 4 Относно това те се и чудят и ви хулят за гдето не тичате с тях в същата крайност на разврата; 5 но те ще отговарят пред Онзи, Който скоро ще FOOTNOTE (Гръцки: Е готов да.) съди живите и мъртвите, 6 понеже затова се проповядва благовестието и на мъртвите, тъй щото, като бъдат съдени по човешки в плът, да живеят по Бога в дух. 7 А краят на всичко е наближил; и тъй, живеете разумно и трезвено, за да се предавате на молитва. 8 Преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта покрива множество грехове 9 Бъдете гостолюбиви едни към други без роптание. 10 Според дарбата, която всеки е приел, служат с нея един на друг като добри настойници на многозначната Божия благодат. 11 Ако говори някой, нека говори като такъв, който прогласява Божии словеса; ако служи някой, нека служи като такъв, който действа със силата, която му дава Бог; за да се славят във всичко Бог чрез Исуса Христа, Комуто е славата и господството до вечни векове. Амин. (αἰὼν г165) 12 Възлюбени, не се чудете на огнената изпития, която дохожда върху вас, за да ви опита, като че ви се случва нещо чудно; 13 но радвайте се за гдето с това вие имате обещание в страданията на Христа, за да се зарадвате премного и когато се яви Неговата слава. 14 Блажени сте, ако ви опозоряват за Христовото име; защото Духът на славата и на Бога почива на вас [откъм тях се хули, а откъм вас се прославя].

15 Никой от вас да не страда като убиец, или крадец, или злодеец, или като такъв, който се бърка в чужди работи. 16 Но, ако страда някой като християнин, да не се срамува, а нека славят Бога с това име. 17 Защото дойде времето да се започне съдът от Божието домочадие; и ако почне първо от нас, каква ще бъде сетнината на тях, които не се покоряват на Божието благовестие? 18 И ако праведният едва се спасява, то нечистият и грешният где ще се явят? 19 Затова и тях, които страдат по Божията воля, нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро.

5 Прочее, презвитерите, които са между вас, увещавам аз който тоже съм презвитер и свидетел на Христовите страдания и участник на славата, която има да се яви: 2 Пазете Божието стадо, което е между вас; надзиравайте го, не с принуждение, а драговолно, като за Бога; нито за гнусна печалба, но с усърдие; 3 нито като че господарувате над паството, което ви се поверява, а като показвате пример на стадото. 4 И когато се яви Пастиреначалникът, ще получите венеца на славата, който не повяхва. 5 Така и вие, по-млади, покорявайте се на по-старите, да! всички един на друг. Облечете смирението; защото Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат. 6 И тъй, смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно; 7 и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас. 8 Бъдете трезвени, будни. Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне. 9 Съпротивете се нему, стоейки твърдо във вярата, като знаете, че същите страдания се понасят от братята ви в света. 10 А Бог на всяка благодат, Който ви е призовавал в Своята вечна слава чрез Христа [Исуса], ще ви усъвършенствува, утвърди, укрепи [и направи непоколебими], след като пострадате малко. (αἰὼν г166) 11 Нему да бъде господството до вечни векове. Амин. (αἰὼν г165) 12 Чрез Сила, верния брат, както го мисля, писах ви накъсо, да ви увещавам и заявявам, че това е истинската Божия благодат. Стойте твърдо в нея. 13 Поздравява ви с избраната с вас църква във Вавилон, и син мой Марко. 14 Поздравете се един друг с любезна целувка. Мир на всички вас, които сте в Христа [Исуса].

2 Петрово

1 Симон Петър, слуга и апостол Исус Христос, на вас, които чрез правдата на нашия Бог и Спасител Исус Христос сте получили еднаква с нас скъпоценна вяра: **2** Благодарат и мир да ви се умножи чрез познаването на Бога и на Исуса, нашия Господ. **3** Понеже Неговата божествена сила ни е подарила всичко що е потребно за живота и за благочестието, чрез познаването на Този, Който ни е призовал чрез Своята слава и сила: **4** чрез които се подариха скъпоценните нам и твърде големи обещания, за да станете чрез тях участници на божественото естество, като сте избягали от произлязлото от страстите разтление в света; **5** то по самата тая причина положете всяко старание и прибавете на вярата си добродетел, на добродетелта си благоразумие, **6** на благоразумието си себеобуздание, на себеобузданието си твърдост, на твърдостта си благочестие, **7** на благочестието си братолюбие, и на братолюбието си любов. **8** Защото ако тия добродетели се намират у вас и изобилват, те ви правят да не сте безделни нито безплодни в познаването на нашия Господ Исус Христос. **9** Но оня, у когото те не се намират, е спял, късоглед, и е забравил, че е бил очистен от старите си грехове. **10** Затова, братя, постарайте се още повече да затвърдявате вашето призвание и избиране; защото като вършите тия добродетели, никога няма да изпаднете. **11** Понеже така ще ви се даде голям достъп във вечното царство на нашия Господ и Спасител Исус Христос. (αἰῶνιος g166) **12** Затова всякога ще бъда готов да ви напомням за тия работи, ако и да ги знаете и да сте утвърдени в истината, която сега държите. **13** И мисля, че е право, докато съм в тая телесна хижка, да ви подтиквам чрез напомняне; **14** понеже знам, че скоро ще напусна хижката си, както ми извести нашият Господ Исус Христос. **15** Даже ще се постарая щото вие и след смъртта ми, да можете всякога да помните тия работи. **16** Защото, когато ви обявихме силата и пришествието на нашия Господ Исус Христос, ние не следвахме хитроизмислени басни, а бяхме очевидци на Неговото величие. **17** Защото Той прие от Бога

Отца почест и слава, когато от великолепната слава дойде от Него такъв глас: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение. **18** Тоя глас чухме сами ние, че дойде от небето, когато бяхме с Него на светата планина. **19** И така, пророческото слово повече се потвърждава за нас; и вие добре правите, че внимавате на него, като на светило, което свети в тъмно място, догде се зазори, и зорницата изгрее в сърцата ви. **20** И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в писанието не е частно на пророка обяснение на Божията воля: **21** защото никога не е идвало пророчество от човешка воля, но [светите] човеци са говорили от Бога; движими от Святия Дух.

2 Но имало е лъжливи пророци между хората, както и между вас ще има лъжливи учители, които ще въведат тайно гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря, Който ги е купил, та ще навлекат на себе си бърза погибел. **2** И мнозина ще последват техните похотливи дела, поради които човеци пътят на истината ще се похули. **3** От лакомство те ще ви мамят с присторени думи; но тяхната присъда, отдавна приготвена, не се забавя, и тяхното погубление не дреме. **4** Защото, ако Бог не пощади и ангели, когато съгрешиха, но ги хвърли в мрака на най-дълбоките ровове, и ги предаде да бъдат вардени за съд; (Tartarō g5020) **5** и ако не пощади стария свят, но опази с още седем души Ноя, проповедника на правдата, когато нанесе потоп върху нечестивия свят; **6** тъй също, ако Той осъди на разорение содомските и гоморските градове и ги обърна на пепел, и ги постави за пример на ония, които същя да вършат нечестие, **7** но избави праведния Лот, комуто бе досадил развратния живот на нечестивите; **8** (защото тоя праведен човек, като живееше между тях измъчваше от ден на ден праведната си душа, като гледаше и слушаше беззаконните им дела); **9** то знае Господ как да избави благочестивите от напаст, а неправедните да държи под наказание за съдния ден, **10** а особено тия, които с нечисто пожелание следват плътските страсти и презират властта. Смели и упорити, те не се страхуват да хулят славните същества; **11** докато ангелите, ако и да са по-големи в мощ и сила, не представят против тях хулителна присъда пред Господа. **12**

Тия, обаче, като животни без разум, естествено
родени, за да бъдат ловени и изстребвани, хулят
за неща, които не знаят, и ще погинат в своя
разврат, **13** приближаващи да получат заплатата на
неправдата - [люде], които считат за удоволствие
да разкошават денем. Те са петна и позор;
наслаждават се с примамките си, когато са на
угощение при вас; **14** очите им са пълни с блудство
и с непрестанен грях; подмамват неутвърдени
души; сърцето им е научено на лакомство; те са
предадени на проклетия; **15** оставиха правия път
и се заблудиха, като последваха пътя на Валаама
Веоров, който обикна заплатата на неправдата, **16**
но биде изобличен за своето беззаконие, когато
ням осел проговори с човешки глас и възпря
лудостта на пророка. **17** Те са безводни кладенци,
мъгли тласкани от буря, за които е запазена мрачна
тъмнина [до века]. (questioned) **18** Защото, като
говорят с надуту празнословие, те с разтлеността
подмамват в плътските страсти ония, които едвам
избягват от живеещите в заблуда. **19** Обещават
им свобода, а те сами са роби на разврата;
защото от каквото е победен някой, на това и роб
става. **20** Понеже, ако, след като са избягали от
светските мърсотии чрез познаването на Господа и
Спасителя Исус Христа, те пак са се сплели в тях
и остават победени, то последното им състояние
е станало по-лошо от първото. **21** Понеже по-
добре би било за тях да не бяха познали пътя на
правдата, отколкото след като са го познали, да се
отвърнат от предадената на тях света заповед. **22**
С тях се е случило това, което казва истинската
пословица: Псето се върна на бълвоча си, и
Окълпаната свиня се върна да се валя в тинята.

3 Ето възлюбени, пиша ви това второ послание; и
в двете събудям чрез напомняне вашия чист
разум, **2** за да помните думите, изговорени по-
напред от светите пророци и заповедта на Господа
Спасителя, дадена чрез изпратените вам апостоли.
3 Преди всичко знайте това, че в последните дни
ще дойдат подиграватели, които с подигравките си
ще ходят по своите страсти и ще казват: **4** Где е
обещаното Му пришествие? защото, откак са се
поминали бащите ни всичко си стои така, както от
началото на създанието. **5** Защото те своеволно не
признават това, че чрез Божието слово от начало

е имало небе и земя сплотена от водата, и всред
водата, **6** но пак посредством тях тогавашния
свят, потопен от водата загина. **7** Така със същото
слово, и днешните небе и земя са натрупани за
огън, пазени до деня на страшния съд и погибелта
на нечестивите човеци **8** Още и това нещо да не
забравяте, възлюбени, че за Господ един ден е
като хиляда години, и хиляда години като един ден.
9 Господ не забравя това, което е обещал, според
както някои смятат бавенето, но заради вас търпи
за дълго време; понеже не иска да погинат някои,
но всички да дойдат на покаяние. **10** А Господният
ден ще дойде като крадец, когато небето ще
премине с бучение, а стихииите нажежени ще се
стопят, и земята и каквото се е вършило по нея ще
изчезнат. **11** Прочее, понеже всичкото това ще се
стои, какви трябва да сте вие в своето живеене
и в благочестие, **12** като очаквате и очаквате
дохождането на Божия ден, поради който небето
възпламенено ще се стопи, и стихииите нажежени
ще се разложат! **13** А според обещанието Му
очакваме ново небе и нова земя, в която да живее
правда. **14** Затова, възлюбени, като очаквате
тия неща, старайте се да се намерите чисти и
непорочни пред Него, с мир в сърцата си. **15** И
считайте дълготърпението на нашия Господ като
средство за спасение; както любезният ни брат
Павел ви е писал, според дадената му мъдрост.
16 както пише и във всичките си послания, когато
говори в тях за тия работи; в които послания има
някои неща мъчни за разбиране, които неучените
и неутвърдените изопачават, както правят и с
другите писания, за своята погибел. **17** И тъй, вие,
възлюбени, като сте предизвестени за това, пазете
се да не би да се завлечете от заблуджението на
беззаконните и да отпаднете от утвърдението
си. **18** Но растете в благодатта и познаването на
нашия Господ и Спасител Исус Христос. Нему да
бъде слава и сега и до вечния ден. Амин. (aiōn g165)

1 Йоаново

1 Това, което беше отначало, което чухме, което видяхме с очите си, което изгледахме и ръцете ни попипаха, за Словото на Живота, **2** (защото животът се яви, и ние видяхме, и свидетелствуваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви нам), (aiōnios g166) **3** това, което сме видели и чули, него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас; а пък нашето общение е с Отца и Неговия Син Исус Христос. **4** И това ви пишем, за да бъде пълна вашата радост. **5** И известието, което чухме от Него и възвестяваме на вас, е това, че Бог е светлина, и в Него няма никаква тъмнина. **6** Ако речем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем и не действваме според истината. **7** Но ако ходим в светлината, както е Той в светлината, имаме общение един с друг, и кръвта на Сина Му Исуса [Христа] ни очисти от всеки грях. **8** Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си, и истината не е в нас. **9** Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете, и да ни очисти от всяка неправда. **10** Ако речем, че не сме съгрешили, правим Бог лъжец, и Неговото слово не е в нас.

2 Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако съгреши някой, имаме ходатай (Или утешител Вж. Йоан 14:16) при Отца, Исуса Христа праведния. **2** Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда, е от Него роден. **3** И по това сме уверени, че Го познаваме, ако пазим заповедите Му **4** Който казва: Познавам Го, а заповедите Му не пази, лъжец е, и истината не е в него. **5** Но ако някой пази словото Му, неговата любов към Бога е наистина съвършена. По това знаем, че сме в Него. **6** Който казва, че пребъдва в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос. **7** Възлюбени, не е нова заповедта, която ви пиша, но е стара заповед, която сте имали отначало; старата заповед е словото, което сте чули. **8** Но пак е нова заповедта, която ви пиша, което нещо е истинско и в Него и във вас; защото тъмнината преминава, и истинската светлина вече свети. **9** Който казва, че е в светлината, а мрази брата си, той и до сега е в тъмнината. **10** Който

люби брата си, той пребъдва в светлината; и в него няма съблазън. **11** А който мрази брата си той и в тъмнината ходи, и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му. **12** Пиша вам, дечица, защото ви се простиха греховете заради Неговото име. **13** Пиша вам, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Писах вам, младежи, защото сте силни, и Божието слово пребъдва във вас, и победихте лукавия. Писах вам, дечица, защото познавате Отца. **14** Писах вам, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Писах вам, младежи, защото сте силни, и Божието слово пребъдва във вас; и победихте лукавия. **15** Не любете света, нито каквото е на света. Ако любите някой света, в него няма любов към Отца. **16** Защото всичко ще е в света, похотта на плътта, пожеланието на очите, и тщеславието на живота, не е от Отца, но е от света; **17** и светът преминава, и неговите похоти; а който върши Божията воля, пребъдва до века. (aiōn g165) **18** Дечица, последно време е; защото както сте чули, че иде Антихрист, и понеже сега има много антихристи, от това знаем, че е последно време. **19** От нас излязоха, но не бяха от нас; защото ако бяха били от нас, щяха да си останат с нас, но излязоха, за да стане явно, че те всички не са от нас. **20** А вие сте помазани от Светия и знаете всичко. **21** Пиша ви, не защото не знаете истината, но защото я знаете и разбирате, че никаква лъжа не е от истината. **22** Кой е лъжец, освен оня, който отрича, че Исус е Христос? той е антихрист, който се отрича от Отца и от Сина. **23** Никой, който се отрича от Сина, няма нито Отца; а който изповядва Сина, има и Отца. **24** А колкото за вас, онова, което сте чули отначало, нека остане у вас. Ако остане у вас това, което сте чули отначало, то и вие ще пребъдете в Сина и Отца. **25** И обещанието, което Той ни даде е това - вечен живот. (aiōnios g166) **26** Пиша ви това поради тия, които желаят да ви заблудят; **27** а колкото за вас, помазанието, което приехте от Него, остава във вас, и нямате нужда да ви учи някой; затова, както Неговото помазание ви учи за всичко, и е истинско, а не лъжливо, пребъдвайте в Него, както ви е научило да правите.

3 Вижте каква любов е дал нам Отец, да се наречем Божии чада; а такива и сме. Затова

светът не познава нас, защото Него не позна. 2 Възлюбени, сега сме Божии чада, и още не е станало явно какво ще бъдем; но знаем, че когато стане явно, ще бъдем подобни Нему, защото ще го видим както е. 3 И всеки, който има тая надежда на Него, очиства себе си, както Той е чист. 4 Всеки, който върши грях, върши и беззаконие, защото грехът е и беззаконие; 5 и знаете, че Той се яви да носи греховете. В Него няма грях. 6 Никой, който пребъдва в Него, не съгрешава; никой, който съгрешава, не Го е видял, нито Го е познал. 7 Дечица, никой не ви заблуждава; който върши правда, праведен е, както и Христос е праведен. 8 Който върши грях, от дявола е; защото дяволът отначало съгрешава. Затова се яви Божият Син, да съсипе делата на дявола, 9 Никой, който е роден от Бога, не върши грях, защото неговият зародиш пребъдва в Него; и не може да съгрешава, защото е роден от Бога. 10 По това се разпознават Божиите чада и дяволските чада; никой, който не върши правда, не е от Бога, нито оня, който не люби брата си. 11 Защото поръчката, която чухте от начало, е това: да любим един другия; 12 а да не бъдем както Каин, който беше от лукавия и уби брата си. И защо го уби? Защото неговите дела бяха нечестиви, а братовите му правдиви. 13 Недейте се чуди братя, ако светът ви мрази. 14 Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята. Който не люби, остава в смърт. 15 Всеки, който мрази брата си е човекоубиец; и вие знаете, че в никой човекоубиец не пребъдва вечен живот. (aiōnios g166) 16 От това познаваме любовта, че Той даде живота Си за нас. Така и ние сме длъжни да дадем живота си за братята, 17 Но ако някой, който има световните блага, вижда брата си в нужда, а заключи сърцето си от него, как ще пребъдва в него любовта към Бога? 18 Дечица, да не любим с думи нито с език, но и с дело и в действителност. 19 От това ще познаем, че сме от истината, и ще уверим сърцето си пред Него 20 относно всичко, в което нашето сърце ни осъжда; защото Бог е по-голям от сърцето ни и знае всичко. 21 Възлюбени, ако нашето сърце не ни осъжда, имаме дръзновение спрямо Бога; 22 и каквото и да поискаме, получаваме от Него, защото пазим заповедите Му и вършим това що е

удовно пред Него. 23 И Неговата заповед е това: да вярваме в името на Сина Му Исуса Христа, и да любим един другия, както ни е заповядал. 24 И който пази неговите заповеди, пребъдва в Бога и Бог в него; и по това познаваме, че той пребъдва в нас, по Духа, който ни е дал.

4 Възлюбени, не вярвайте на всеки дух, но изпитвайте духовете дали са от Бога; защото много лъжепророци излязоха по света. 2 По това познавайте Божия Дух: всеки дух, който изповяда, че Исус Христос дойде в плът, е от Бога; 3 а никой, който не изповядва Спасителя FOOTNOTE (Гръцки: Исуса), не е от Бога; и това е духът на Антихриста, за когото сте чули, че иде и сега е вече в света. 4 Вие сте от Бога, дечица, и победили сте ги; защото по-велик е Оня, Който е с вас от онзи, който е в света. 5 Те са от света, за това светски говорят и светът тях слуша 6 Ние сме от Бога; който познава Бога, нас слуша; който не е от Бога, не ни слуша. По това разпознаваме духа на истината и духа на заблудата. 7 Възлюбени, да любим един другия, защото любовта е от Бога; и всеки, който люби, роден е от Бога и познава Бога. 8 Който не люби, не е познал Бога; защото Бог е любов 9 В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя единороден Син, за да живеем чрез Него. 10 В това се състои любовта, не че ние сме възлюбени от Бога, но че Той възлюби нас и прати Сина Си като омилоствие на греховете ни. 11 Възлюбени, понеже така ни е възлюбил Бог, то и ние сме длъжни да любим един другия. 12 Никой никога не е видял Бога; но ако любим един другия, Бог пребъдва в нас, и любовта към него е свършена в нас. 13 По това познаваме, че пребъдваме в Него и Той в нас, гдето ни е дал от Духа Си. 14 И видяхме и свидетелствуваме, че Отец прати Сина Си да бъде Спасител на Света. 15 Ако някой изповяда, че Исус е Божият Син, Бог пребъдва в него, и той е от Бога. 16 И ние познаваме и сме повярвали любовта, която Бог има към нас. Бог е любов; и който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога, и Бог пребъдва в него. 17 В това се усъвършенствува любовта в нас, когато имаме дръзновение в съдния ден, защото, както е Той, така сме и ние в тоя свят. 18 В любовта няма

страх, но съвършената любов изпъжда страха; защото страхът има в себе си наказание, и който се страхува, не е усъвършенствуван в любовта. 19 Ние любим [Него], защото първо Той залюби нас. 20 Ако рече някой: Люби Бога, а мрази брата си, той е лъжец; защото, който не люби брата си, когото е видял, не може да люби Бога, Когото не е видял. 21 И тая заповед имаме от Него: Който люби Бога, да люби и брата си.

5 Всеки, който вярва, че Исус е Христос, е роден от Бога; и всеки, който люби Родителя, люби и родения от Него. 2 По това познаваме, че любим Божиите чада, когато любим Бога и изпълняваме Неговите заповеди, 3 защото ето що е любов към Бога: да пазим неговите заповеди; а заповедите Му не са тежки. 4 Защото всичко, що е родено от Бога, побеждава света; и тая победа, която е победила света е спечелила нашата вяра. 5 И кой побеждава света, ако не е тоя, който вярва, че Исус е Божият Син? 6 Това е Исус Христос, Който е дошъл чрез вода и кръв; не само чрез водата, но чрез водата и чрез кръвта; 7 и Духът е, който свидетелствува, понеже Духът е истината. 8 Защото три са, които свидетелствуват: Духът, водата и кръвта; и тия три са съгласни. 9 Ако приемаме свидетелството на човеците, свидетелството на Бога е по-важно: защото това, което Бог заявява, е туй, че Той е свидетелствувал за Сина Си. 10 Който вярва в Божия Син, има това свидетелство в себе си; който не вярва Бога, направил Го е лъжец, защото не е повярвал свидетелството, което Бог е свидетелствувал за Сина Си. 11 И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му (aiōnios g166) 12 Който има Сина, има тоя живот; който няма Божия Син, няма тоя живот. 13 Това писах на вас, които вярват в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот [и да вярвате в името на Божия Син]. (aiōnios g166) 14 И увереността, която имаме спрямо Него е това, че, ако просим нещо по Неговата воля, Той ни слуша; 15 и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да Му попросим, знаем че получаваме това, което сме просили от Него. 16 Ако някой види брата си, че извърши несмъртен грях, нека се моли, и Бог ще му даде живот, сиреч, на ония, които съгрешават несмъртно. Има смъртен грях; не казвам за него

да се помоли. 17 Всяка неправда е грях; и има грях, който не е смъртен. 18 Знаем, че всеки роден от Бога не съгрешава; но оня, който се е родил от Бога, пази себе си, и лукавият не се докосва до него. 19 Знаем, че ние сме от Бога; и целият свят лежи в лукавия. 20 Знаем още, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаваме истинния Бог; и ние сме в истинния, сиреч в Сина Му Исуса Христа. Това е истинския Бог и вечен живот. (aiōnios g166) 21 Дечица, пазете себе си от идоли.

2 Йоаново

1 От Презвитера до избраната госпожа и до чадата ѝ, които аз наистина любя, (и не само аз, но и всички, които са познали истината). **2** заради истината, която пребъдва в нас, и ще бъде с нас до века, (aiōn g165) **3** благодат, милост, мир да бъдат с нас от Бога Отца и от [Господа] Исуса Христа, Сина на Отца, в истина и любов. **4** Много се зарадвах, че намерих някои от чадата ти да ходят в истината, както приехме заповедта от Отца. **5** И сега, умолявам те, не като че ти пиша нова заповед, но тая, която имавме отначало; Да любим един другия. **6** И любовта е това: да ходим по Неговите заповеди. Тая е заповедта, в която трябва да ходите, както сте чули отначало. **7** Защото много измамници излязоха в света, които не изповядват дохождането на Исуса Христа в плът. Такъв човек е измамник и антихрист. **8** Внимавайте на себе си, да не изгубите, което сте изработили, но да получите пълна награда. **9** Никой, който върви напред, и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога; тоя, който пребъдва в учението, той има и Отца и Сина. **10** Ако някой дойде при вас, и не носи това учение, недейте го приема в къщи, и не го поздравявайте, **11** защото, който го поздравява, става участник в неговите зли дела. **12** Имам много да ви пиша, но не искам да пиша с книга и мастило, обаче надявам се да дойда при вас, и уста с уста да се разговорим, за да бъде радостта ви пълна. **13** Поздравяват те чадата на твоята избрана сестра.

3 Йоаново

1 От Презвитера до любезния Гай, когото любя:

2 Възлюбений, молинтвувам да благоуспееш и да си здрав във всичко, както благоуспява душата ти. **3** Защото много се зарадвах, когато дойдоха някои братя и засвидетелствуваха за твоята вяност, според както ти ходиш в истината.

4 По-голяма радост няма за мене от това, да слушам, че моите чада ходят в истината. **5** Възлюбений, ти вършиш вярна работа в каквото правиш за братята, и то за чужденци; **6** които свидетелствуваха пред църквата за твоята любов.

Добре ще сториш да ги изпратиш както подобава пред Бога; **7** защото за Христовото име излязоха, без да вземат нищо от езичниците. **8** Ние, прочее, сме длъжни да посрещаме такива радостно, за да бъдем съработници с истината. **9** Писах няколко думи до църквата; но Диотреф, който обича да първенствува между тях, не ни приема. **10** Затова, ако дойда, ще му напомня за делата, които върши, като бръщолеви против нас лоши думи. И като не се задоволява с това, той не просто че сам не приема братята, но възпира и тия, които искат да ги приемат, и ги пъди от църквата. **11** Възлюбений, не подражавай злото, но доброто. Който върши добро, от Бога е; който върши зло, не е видял Бога.

12 За Димитрия се свидетелствува добро от всички, и от самата истина; а още и ние свидетелствуваме и ти знаеш, че нашето свидетелство е истинско.

13 Имах много да ти пиша, но не ми се ще да ти пиша с мастило и перо; **14** а надявам се скоро да те видя, и ще разговорим уста с уста. Мир на тебе. Поздравяват те приятелите. Поздрави приятелите по име.

Юда

1 Юда, слуга Исус Христов, и брат Яковов, до призиваните, възлюбени от Бога Отца и пазени в Исуса Христа: **2** Милост, мир и любов да ви се умножат. **3** Възлюбени, като показвах всяко усърдие да ви пиша за нашето общо спасение, счетовод за нужно да ви пиша и да ви овещая да се подвизаєте за вярата, която еднаж за винаги бе предадена на светиите. **4** Защото са се вмъкнали някои човеци, които отдавна са били посочени, че подлежат на това осъждане, нечестивци, които обръщат благодатта на нашия Бог в похотливост и се отричат от единствения Владетел и Господ наш Исус Христос. **5** А искам да ви напомня, (тъй като сте узнали вече всичко това), че Господ, като избави веднаж Своя народ от египетската земя, после погуби ония, които не повярваха, **6** и че ангели, които не упазиха своето достойнство, но напуснаха собственото си жилище, - Той ги държи под мрак във вечни връзки за съда на великия ден; (aīdios g126) **7** както и Содом, Гомор и околните им градове, които, подобно на тях, се предадоха на блудство и изпаднаха в противоестествени пороци (Гръцки: И следваха след чужда плът. Бит. 19:5), са поставени за пример, като носят наказанието на вечния огън. (aīōnios g166) **8** При все това, по същия начин и тия с бълнуванията си оскверняват плътта, презират властта и хулят славните същества. **9** Но архангел Михаил, когото в борба с дявола се препираше за Моисеевото тяло, не смее да произнесе против него хулителна присъда, но рече: Господ да те смърми. **10** Тия, обаче, хулят всичко, което не знаят; а което знаят естествено, както животните без разум, в това развъртават себе си. **11** Горко им! защото ходят по Каиновия път, заради печалба се впускат във Валаамовата заблуда, и погиват в Кореевото упорство. **12** Тия са подводни скали, когато пируват с вас в дружелюбните ви гощавки, и без страх напасват себе си; безводни облаци, носени от ветровете; есенни дървета, безплодни, дважд умрели, изкоренени; **13** свирепи морски вълни; които изпущат като пяна своите безсрамни дела; скитащи звезди, за които се пази мрачна тъмнина до века. (aīōn g165) **14** За тях пророкува и Енох, седмият от Адама, като

рече: Ето Господ иде с десетки хиляди Свои светии, **15** да извърши съдба на всички, и да обяви за виновни всичките нечестиви дела, които в нечестие са сторили, и за всичките жестоки думи, които нечестивите грешници са говорили против Него. **16** Тия са роптатели, оплаквачи, които ходят по страстите си, (и устата им говорят надут), и заради печалба ласкаят човеците. **17** Но, вие, възлюбени, помнете думите изговорени по-напред от апостолите на нашия Господ Исус Христос, как ви казваха: **18** В последно време ще има присмивачи, които ще ходят по своите нечестиви страсти. **19** Тия са, които правят разцепления, плътски, които нямат Духа. **20** А вие възлюбени, като назидавате себе си в нашата пресвята вяра и се молите на Святия Дух, **21** пазете себе си в Божията любов, очикайки милостта на нашия Господ Исус Христос за вечен живот. (aīōnios g166) **22** И към едни, които са в съмнение, бивайте милостиви; **23** други спасявайте, като ги изтръгвате из огъня; а към други показвайте милост, със страх, като се гнусите даже и от осквернената от плътта дреха. **24** А на Онзи, Който може да ви предпази от препъване, и да ви постави непорочни в радост пред Своята слава, **25** на единствения Бог наш Спасител, чрез Исуса Христа нашия Господ, да бъде слава и величие, и преди всичките векове, и сега, и до всичките векове. Амин. (aīōn g165)

Откровение

1 Откровението от Исуса Христа, което Му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което има да стане скоро; а Христос прати та го яви чрез ангела Си на Своя слуга Иоан, **2** който възвести Божието слово и свидетелството Исус Христово **3** Блажен, който прочита, и ония, които слушат думите на това пророчество и пазят написаното в него; защото времето е близу. **4** Иоан до седемте църкви, които са в Азия: Благодат и мир да бъде на вас от Онзи, Който е, и Който е бил, и Който иде, и от седемте духове, които са пред неговия престол, **5** и от Исуса Христа, който е верният свидетел, първороденият от мъртвите и началникът на земните царе. На Този, Който ни люби, и ни е развързал от греховете ни чрез кръвта Си, **6** и Който ни е направил Царство от свещеници на своя Бог и Отец, на Него да бъде слава и господство във вечни векове. Амин. (αἰὼν g165) **7** Ето, иде с облаците; и ще Го види всяко око, и ония, които го прободоха; и всички земни племена ще възридаят за Него. Така е. Амин. **8** Аз съм Алфа и Омега, казва Господ Бог, Който е, и Който е бил, и Който иде, Всемогъщият. **9** Аз Иоан, ваш брат и съучастник в неволите и в царството и в търпението, които са чрез Исуса [Христа], бях на острова, наречен Патмос, за Божието слово и свидетелството за Исуса [Христа]. **10** В Господния ден бях в изстъпление чрез Духа; и чух зад себе си силен глас като от тръба, който казваше: **11** Каквото виждаш напиши на книга, и прати го до седемте църкви: до Ефес, до Смирна, до Пергам, до Тиатир, до Сардис, до Филадельфия и до Лаодикия. **12** И обърнах се да видя Този (Гръцки: Гласът.), Който ми проговори; и като се обърнах, видях седем златни светилника; **13** и в сред светилниците видях Един, Който приличаше на Човешкия Син, облечен в дълга дреха и препасан около гърдите си със златен пояс; **14** а главата и косата Му бяха бели като бяла вълна, като сняг, и очите Му, като огнен пламък; **15** и нозете Му приличаха на лъскава мед, като в пещ пречистена: а гласът Му беше като на много води; **16** и имаше в десницата Си седем звезди; и от устата му излизаше меч остър и от двете страни; и лицето Му светеше, както

свети слънцето в силата си. **17** И когато Го видях, паднах при нозете Му като мъртъв; а Той тури десницата Си върху мене и каза: Не бой се, Аз съм първият и последният и живият; **18** бях мъртъв, и, ето, живея до вечни векове; и имам ключовете на смъртта и на ада. (αἰὼν g165, Hades g86) **19** Напиши, прочее, това, което си видял, и що значи, и това, което има да стане подире, **20** тайната на седемте звезди, които видя в десницата Ми, и седемте златни светилника. Седемте звезди са ангелите на седемте църкви; и седемте светилника са седемте църкви.

2 До ангела на ефеската църква пиши: Това казва Оня, Който държи седемте звезди в десницата Си, Който ходи в сред седемте златни светилника; **2** Зная твоите дела, труда и търпението ти, и че не можеш да търпиш злите човеци, и си изпитал ония, които наричат себе си апостоли, (а не са), и си ги намерил лъжливи; **3** и имаш търпение, и за Моето име си издържал, и не си се уморил. **4** Но имам това против тебе, че си оставил първата си любов. **5** И тъй, спомни си откъде си изпаднал, и покаяй се, и върши първите си дела; и ако не, ще дойда при тебе [скоро] и ще дигна светилника ти от мястото му, ако се не покаеш. **6** Но имаш това, че мразиш делата на николаитите, които и Аз мразя, **7** Който има ухо, нека слуша, що говори Духът към църквите: На този, който победи, ще дам да яде от дървото на живота, което е [в сред] Божия рай. **8** До ангела на смирненската църква пиши: Това казва първият и последният, Който стана мъртъв и оживя. **9** Зная [твоите дела], твоята скръб и сиромашия, (но пак си богат), и как те клеветят ония които наричат себе си юдеи, а не са, но са сатанинската синагога. **10** Не бой се от това, което скоро ще пострадаш. Ето, дяволът скоро ще тури някои от вас в тъмницата, за да бъдете под изпитание, и ще имате скръб **10** дни. Бъди верен до смърт, и Аз ще ти дам венец на живота. **11** Който има ухо, нека слуша, що говори Духът към църквите: Който победи, няма да бъде повреден от втората смърт. **12** До ангела на пергамската църква пиши: Това казва Тоя, Който има двустория меч: **13** Зная, где живееш, там гдето е престолът на сатаната; и държиш здраво името Ми, и не си се отрекъл от вярата в Мене, даже в дните на

Моя верен свидетел Антила, когото убиха между вас, гдето живее сатана. **14** Но имам малко нещо против тебе, защото имаш там някои, които държат учението на Валаама, които учеше Валака да постави съблазън пред израилтяните, та да ядат идоложертвено и да блудствуват. **15** Така също имаш и ти някои, които държат, подобно на ония, учението на николаитите. **16** Затова покаяй се; и ако не, ще дойда при тебе скоро и ще воювам против тях с меч, който излиза от устата Ми. **17** Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите: На тогава, който победи, ще дам от скритата манна; ще му дам и бяло камъче, и на камъчето ново име написано, което никои не познава, освен оня, който го получава. **18** До ангела на тиатирската църква пиши: Това казва Божият Син, Който има очи като огнен пламък, и Чийто нозе приличат на лъскава мед: **19** Зная твоите дела и любовта, в рата, служението и търпението ти, и че последните ти дела са по-много от първите. **20** Но имам против тебе това, че търпиш жената Езавел, която нарича себе си пророчица и която учи и прилъгва Моите слуги да блудствуват и да ядат идоложертвено. **21** И дадох ѝ време да се покае, но не иска да се покае от блудството си. **22** Ето, Аз скоро ще я тръшна на болно легло: и ще туря в голяма скръб ония, които прелюбодействуват с нея, ако се не покаят от нейните с тях дела. **23** И чадата ѝ ще убия с мор. И всичките църкви ще познаят, че Аз съм Който изпитвам вътрешности и сърдца; и ще въздам на всеки от вас според делата му. **24** А на вас, останалите в Тиатир, които не държат това учение, и които не са познали дълбоките работи (както те ги наричат) на сатана, казвам: Няма да наложя на вас друг товар; **25** но дръжте онова, което имате, докле дойда. **26** И на този, който победи, и който се пази до край, за да върши дела чисти като Моите, ще дам власт над народите, **27** (и той "Ще ги управлява с желязна тояга; Те ще се строят като грънчарски съдове", **28** И ще му дам зорницата. **29** Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите.

3 До ангела на сардийската църква пиши: Това казва Оня, Който има седемте Божии духове и седемте звезди: Зная твоите дела, че на име

си жив но си мъртъв. **2** Бодърствуй и закрепи останалото, което е било близу до умирање; защото не намерих някои от твоите съвършени пред Моя Бог. **3** Помни, прочее, как си приел и си чул, и пази го и покаяй се. И тъй, ако не бодърствуваш, ще дойда като крадец; и няма да знаеш в кой час ще дойда върху тебе. **4** Но имаш няколко души в Сардис, които не са осквернили дрехите си и ще ходят с Мене в бели дрехи защото са достойни. **5** Който победи ще се облече така в бели дрехи; и Аз никога няма да излича името му от книгата на живота, но ще изповядам името му пред Отца Си и пред Неговите ангели. **6** Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите. **7** До ангела на филиделфийската църква пиши: Това казва Светият, истинският, у Когото е Давидовият ключ; който отваря, и никой няма да затвори; и затваря, и никой не отваря. **8** Зная твоите дела. Ето, поставих пред тебе отворени врата, които никой не може да затвори, понеже, имайки само малко сила, пак си упазил Моето слово, и не си се отрекъл от името Ми. **9** Ето, давам ти някои от ония, които са от сатанинската синагога, които наричат себе си юдеи, а не са, но лъжат, **10** Понеже си упазил Моята заповед да търпиш, то Аз ще упазя тебе от времето на изпитанието, което ще дойде върху цялата вселена да изпита ония, които живеят по земята. **11** [Ето] ида скоро; дръж здраво това, което имаш, за да ти не отнеме някой венеца. **12** Който победи, ще го направя стълб в храма на Моя Бог; отгдето няма вече да излезе вън; и ще напиша на него името на Моя Бог, новия Ерусалим, който слиза от небето от Моя Бог; ще напиша и Моето ново име. **13** Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите. **14** До ангела на лаодикийската църква пиши: Това казва Амин, верният и истински свидетел, начинателят на всичко, което Бог е създал. **15** Зная делата ти, че не си студен нито топъл. Дано да беше ти студен, или топъл. **16** Така, понеже си хладък, нито топъл, нито студен, ще те повърна из устата Си. **17** Понеже казвах: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо, а не знаеш, че ти си окаяният, нещастен, сиромах, сляп и гол, **18** то съветвам те да купиш от Мене злато, пречистено с огън, за да се обогатиш, и бели дрехи, за да се облечеш,

та да се не яви срамът на твоята голота, и създай всичко, и поради твоята воля всичко е съществувало и е било създадено.

Ония, които любя, аз ги избличавам и наказвам; затова бъди ревностен да се покаеш. 20 Ето стоя на вратата и хлопам; ако чуе някой глас Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене. 21 На този, който победи ще дам да седне с Мене на Моя престол, както и аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол. 22 Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите.

4 След това видях, и ето врата отворени на небето; и предишният глас, който бях чул да говори с мене като тръба, казваше: Възлез тук, и ще ти покажа това, което трябва да стане подире. 2 Начаса се намерих в изстъпление чрез Духа, и, ето, престол беше поставен на небето, и на престола седеше Един. 3 И седналият приличаше на камък яспис и сардис; имаше около престола и дъга, наглед като смарагд. 4 И около престола имаше двадесет и четири престола, и видях, че на престолите седяха двадесет и четири старци, облечени в бели дрехи, и на главите им златни корони. 5 И от престола излизаша светкавици и гласове и гърмежи. И пред престола горяха седем огнени светилища, които са седемте Божии духове. 6 И пред престола имаше като стъклено море, подобно на кристал, а всред престола и около него четири живи същества, пълни с очи и отпред и отзад. 7 Първото живо същество приличаше на лъв, второто приличаше на теле, третото имаше като човешко лице, и четвъртото живо същество приличаше на летящ орел. 8 И четирите живи същества, имащи по шест крила, бяха пълни с очи изоколо и извътре; и те не престават денем и нощем да казват: Свят, свят, свят е Господ Бог Всемогъщият, Който бе и Който е, и Който ще бъде.

9 И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на Този, Който седи на престола и живее до вечни векове. (aiōn g165) 10 двадесетте и четири старци падат пред седещия на престола, и се кланят на Онзи, Който живее до вечни векове, и полагат короните си пред престола, казвайки: (aiōn g165) 11 Достоеен си, Господи наш и Боже наш, да приемеш, слава, почит и сила; защото Ти си

5 И видях в десницата на седещия на престола книга, написана отвътре и отвън запечатана със седем печата. 2 И видях, че един силен ангел прогласяваше с висок глас: Кой е достоен да разгъне книгата и разпечата печатите й? 3 И никой, нито на небето, нито на земята, не можеше да разгъне книгата нито да я гледа. 4 И аз плаках много, защото никой не се намери достоен да разгъне книгата нито да я гледа. 5 Но един от старците ми каза: "Недей плака: ето лъвът, който е от Юдовото племе, който е Давидовият корен, превъзмогна, за да разгъне книгата и да разпечата нейните седем печата". 6 И видях между престола и четирите живи същества между тях и старците, че стоеше Агне като заклано, което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии духове, разпратени по цялата земя. 7 И то дойде та взе книгата из десницата на седещия на престола. 8 И когато взе книгата, четирите живи същества и двадесетте и четири старци паднаха пред Агнето, като всеки държеше арфа и златни чаши пълни с темян, които са молитвите на светиите. 9 И пеят нова песен, думайки: Достоеен си да вземеш книгата и да разпечаташ печатите й: защото си бил заклан, и със Своята кръв си изкупил за Бога човеци от всяко племе, език, люде и народ 10 и направил си ги на нашия Бог царство и свещеници: и те царуват на земята. 11 И видях и чух глас от много ангели около престола и живите същества и старците; (и числото им беше десетки хиляди по десетки хиляди и хиляди по хиляди): 12 и казваха с висок глас: Достойно е Агнето, което е било заклано, да приеме сила и богатство, премъдрост и могъщество, почит, слава и благословение. 13 И всяко създание, което е на небето, на земята и под земята и по морето и всичко що има в тях, чух да казват: На Този, Който седи на престола, и на Агнето да бъде благословение и почит, слава и господство, до вечни векове. (aiōn g165) 14 И четирите живи същества казаха: Амин! И старците паднаха, та се поклониха.

6 И видях, когато Агнето отвори един от седемте печата, и чух едно от четирите живи същества

да казва като с глас от гръм: Дойди [и виж]! 2 И видях, и ето бял кон; и яздещият на него имаше лик; и даде му се корона и той излезе побеждаващ и да победи. 3 И когато отвори втория печат, чух второто живо същество да казва: Дойди [и виж]! 4 и излезе друг кон, червен; и на яздещия на него се даде да вдигне мира от земята, тъй щото хората да се избият един друг; и даде му се голяма сабя. 5 И когато отвори третия печат, чух третото живо същество да казва: Дойди [и виж]! И видях, и ето черен кон, и яздещият на него имаше везни в ръката си. 6 И чух нещо като глас отсрещ четири живи същества, който казваше: Един хиникс пшеница за динар, и три хиникса ечемик за динар; а дървеното масло и виното не повреждай. 7 И когато отвори четвъртия печат, чух гласа на четвъртото живо същество, което казваше: Дойди [и виж]! 8 И видях, и ето блед кон и името на яздещия на него беше смърт, и адът вървеше подире му; и даде им се власт над четвъртата част от земята да умъртвят с меч, с глад, с мор и със земните зверове. (Hādēs g86) 9 И когато отвори петия печат, видях под олтара душите на ония, които са били заклани за Божието слово, което опазиха. 10 И те викаха с висок глас, казвайки: До кога, Господарю свети и истинни, не ще съдиш и въздадеш на живеещите по земята за нашата кръв? 11 И на всеки от тях се даде по една бяла дреха; и рече им се да си почиват още малко време, докато се допълни числото и на съслужителите им и братята им, които щяха да бъдат убити като тях. 12 И видях, когато отвори шестия печат, че стана голям тръс: слънцето почерня като козиняво вретинце, и цялата луна стана като кръв; 13 небесните звезди паднаха на земята, като когато смоковница, разклащана от силен вятър, мята неузрелите си смокини; 14 небето биде преместено като свитък, когато се свива; и всички планини и острови се вдигнаха от местата си. 15 И земните царе, големците и хилядниците, богатите и силните, всеки роб и всеки свободен се скриха в пещерите и между скалите на планините; 16 и казват на планините и на скалите: Паднете върху нас и скрийте ни от лицето на седещия на престола и от гнева

на Агнето; 17 Защото е дошел великият ден на Неговия гняв; и кой може да устои?

7 След това видях четири ангела, стоящи на четирите ъгъла на земята и държащи четирите земни ветрове, за да не духа никакъв вятър по земята, нито по морето, нито върху някое дърво. 2 И видях друг ангел да се издига от изток, у когото беше печата на живия Бог; и той извика с висок глас към четирите ангела, на които бе дадено да повредят земята и морето и каза: 3 Не повреждайте земята, нито морето, нито дърветата, преди да ударим печат върху челата на слугите на нашия Бог. 4 И чух числото на подпечатаните, сто и четиридесет и четири хиляди подпечатани от всичките племена на израилтяните: 5 от Юдовото племе, дванадесет хиляди подпечатани; от Рувимовото племе, дванадесет хиляди; от Гадовото племе, дванадесет хиляди; 6 от Асировото племе, дванадесет хиляди; от Нефталимовото племе, дванадесет хиляди; от Манасиевото племе, дванадесет хиляди; 7 от Симеоновото племе, дванадесет хиляди; от Левиевото племе, дванадесет хиляди; от Исахаровото племе, дванадесет хиляди; 8 от Завулоновото племе, дванадесет хиляди; от Йосифовото племе, дванадесет хиляди; от Вениаминовото племе, дванадесет хиляди подпечатани. 9 След това видях, и ето голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всеки народ, и от всичките племена, люде и езици, стоящи пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи, с палмови клони в ръцете си, 10 и викаха с висок глас, казвайки: Спасение на нашия Бог, Който седи на престола и на Агнето! 11 И всичките ангели стоеха около престола и около старците и четирите живи същества; и паднаха на лицето си пред престола, та се поклониха Богу, казвайки: 12 Амин! благословение, слава и премъдрост, благодарение и почит, сила и могъщество на нашия Бог до вечни векове. Амин. (aiōn g165) 13 Тогава един от старците проговори, като ми каза: Тия, облечени в бели дрехи, кои са? и от къде са дошли? 14 И рекох му: Господине мой, ти знаеш. А той ми каза: Това са ония, които идат от голямата скръб; и са опрали дрехите си, и са ги избелили в кръвта на Агнето. 15 Затова

са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм; и седещият на престола ще разпростре скинията Си върху тях. 16 Няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек; 17 защото Агнето, Което е пред средата на престола, ще им бъде пастир и ще ги заведе при извори с текущи води; и Бог ще обърше всяка сълза от очите им.

8 И когато отвори седмия печат, настана мълчание на небето около за половин час. 2 И видях, че на седемте ангела, които стоеха пред Бога, се дадох седем тръби. 3 И друг ангел дойде, та застана пред олтара, държейки златна кадилница; и нему се даде много темян, за да го прибави при молитвите на всичките светии над златния олтар, който бе пред престола. 4 И кадилният дим се издигна пред Бога от ръката на ангела заедно с молитвите на светиите. 5 И ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от олтара и хвърли огъня на земята; и настанаха гръмове и гласове, светкавици и тръс. 6 И седемте ангела, които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят. 7 Като затръби първият ангел, настана град и огън, размесени с кръв, които бидоха хвърлени на земята; и третата част на земята изгоря, също и третата част от дърветата изгоря, изгоря и всяка зелена трева. 8 И като затръби вторият ангел, нещо като голяма планина, пламнала в огън, се хвърли в морето; и третата част от морето стана кръв, 9 та измря третата част от одушевените същества, които бяха в морето; и третата част от корабите биде унищожена. 10 И като затръби третият ангел, падна от небето голяма звезда, която гореше като светило, и падна върху третата част от реките и върху водните извори. 11 А името на звездата е Пелин, и третата част от водите стана пелин, и много човеци измряха от водите, защото се вгорчиха. 12 И като затръби четвъртият ангел, третата част от слънцето, и третата част от луната, и третата част от звездите биде поразена, тъй щото да потъмнее третата част от тях, и третата част от деня да не свети, тъй щото и третата част от нощта. 13 И видях, и чух един орел, който летеше всред небето, и казваше с висок глас: Горко, горко, горко на земните жители

поради останалите тръбни гласове от тримата ангели, които още има да затръбят.

9 И като затръби петият ангел, видях една звезда паднала на земята от небето, на която се даде ключа от бездънната пропаст. (Abyssos g12) 2 И тя отвори бездънната пропаст; и дим се издигна от пропастта като дим от голяма пещ; и слънцето и въздуха потъмняха от дима на пропастта. (Abyssos g12) 3 И от дима излязоха скакалци по земята; и даде им се сила, както е силата, що имат земните скорпии. 4 Но им се заръча да не повредят тревата по земята, нито някое зеленище, нито някое дърво, а само такива човеци, които нямат Божия печат на челата си. 5 И позволи им се, не да убиват тия, но да ги мъчат пет месеца; и мъката беше като мъка от скорпия, когато ожили човека. 6 През ония дни човеците ще потърсят смъртта, но никак няма да я намерят; и ще пожелаят да умрат, но смъртта ще побегне от тях. 7 И скакалците приличат на коне, приготвени за война; и на главите им имаше като корони подобни на злато, и лицата им бяха като човешки лица. 8 А те имаха коса като косата на жените, и зъбите им бяха като на лъв. 9 При това, имаха нагръдници като железни нагръдници; и шумът от крилата им беше като шум от колесници с много коне, когато тичат на бой. 10 Имаха и опашки подобни на скорпинии, и жила; а в опашките си имаха сила да повреждат човеците пет месеца. 11 Имаха над себе си за цар ангела на бездната, който по еврейски се нарича Авадон, а на гръцки се именува Аполион (Т. е.: Погубител). (Abyssos g12) 12 Едното горко мина, ето, още две горки идат подир това. 13 И като затръби шестият ангел, чух един глас от роговете на златния олтар, който беше пред Бога, 14 че някой казваше на шестия ангел, у когото беше тръбата: Развържи четирите ангела, които са вързани при голямата река Ефрат. 15 И развързаха се четирите ангела, които бяха приготвени за тоя час и ден и месец и година, за да убият третата част от човеците. 16 И числото на воюващите конници беше двесте милиона; аз чух числото им. 17 И конете във видението и яздещите на тях ми се видяха такива: те носеха като огнени, яцинтови и жупелни нагръдници; и главите на конете бяха като глави на лъвов, и от устата им излизаше

огън, дим и жупел. 18 От тия три язви, 19 Защото силата на конете бе в устата им и в опашките им; понеже опашките им приличаха на змии и имаха глави, и с тях повреждаха. 20 И останалите човеци, които не бяха избити от тия язви, не се покаяха от делата на ръцете си, та да се не кланят вече на бесовете и на златните, сребърните, медните, каменните и дървените идоли, които не могат нито да виждат, нито да чуват, нито да ходят; 21 също не се покаяха нито от убийствата си, нито от чародеянията си, нито от боледуванията си, нито от кражбите си.

10 И видях друг силен ангел, който слизаше от небето, облечен в облак, на главата му имаше дъга, лицето му беше като слънцето, и краката му като огнени стълпове. 2 И държеше в ръката си разгъната книжка; и като положи дясната си нога на морето, а лявата на земята, 3 извика с висок глас, като когато рикае лъв; и когато извика, седемте гръмове издадоха своите гласове. 4 И след като седемте гръмове издадоха своите гласове, аз сях да пиша, но чух глас от небето, които каза: Запечатай това, което изговориха седемте гръмове, и недей го писа. 5 А ангелът, когото видях да стои на морето и на земята, издигна десницата си към небето, 6 и се закле в живеещия до вечни векове, Който е създал небето и каквото има в него, земята и каквото има по нея, и морето и каквото има в него, че не щеше да има вече бавене, (αἰὼν g165) 7 но че в дните на гласа на седмия ангел, когато се пригответи да затръби, тогава щеше да се изпълни тайната на Бога, както Той е благовестил на Своите слуги, пророците. 8 И гласът, който чух от небето, проговори пак на мене, като рече: Иди, вземи разгънатата книга, що е в ръката на ангела, който стои на морето и на земята. 9 Отидох, прочее, при ангела, та му рекох да ми даде книжката. И каза ми: Вземи и я изяж; и в корема ти ще бъде горчива, но в устата ти ще бъде сладка като мед. 10 И тъй, взех книжката от ръката на ангела, та я изядох, и в устата ми беше сладка като мед: но като я изядох, коремът ми се вгорчи. 11 Тогава ми се каза: Трябва пак да пророкуваш за много люде и народи, езици и царе.

11 И даде ми се тръстика като тояга; и един каза: Стани та измери Божия храм и олтара и ония които се кланят в него; 2 но двора, който е извън храма, остави, и недей го измерва, защото той е даден на народите, които ще тъпчат светия град четиридесет и два месеца. 3 А на двамата си свидетели ще дам да пророкуват хиляда и двесте и шестдесет, дни облечени във вретища. 4 Те са двете маслини и двата светилника, които стоят пред Господаря на земята. 5 И ако някой поиска да ги повреди, огън излиза от устата им, та изяжда неприятелите им; и ако поиска някой да ги повреди, така трябва той да бъде убит. 6 Те имат власт да заключат небето, та да не вали дъжд през времето, за което те пророкуваха; и имат власт над водите да ги превръщат в кръв и да поразяват земята с всяка язва, колкото пъти биха поискали. 7 И когато свършат свидетелствуването си, звярът, който възлиза от бездната, ще воюва против тях, ще ги победи и ще ги убие. (Abyssos g12) 8 И трупове им ще лежат по улиците на големия град, който духовно се нарича Содом и Египет, гдето и техният Господ биде разпнат. 9 И мнозина измежду людете, племената, езиците и народите ще гледат трупове им три дни и половина и не ще позволят да бъдат положени трупове им в гроб. 10 И земните жители ще се зарадват за тях, ще се развеселят, и един на друг ще си правят подаръци, защото тия два пророка са мъчили жителите на земята. 11 А след трите и половина дни влезе в тях жизнено дишане от Бога, и те се изправиха на нозете си; и голям страх обзе ония, които ги гледаха. 12 А те чуха силен глас от небето, който им казваше: Възлезте тука. И възлязоха на небето в облак; и неприятелите им ги видяха. 13 И на часа стана голям тръс, и десетата част от града падна, та измряха в тръса седем хиляди човека; и останалите се уплашиха, та отдадоха слава на небесния Бог. 14 Второто горко премина; ето, иде скоро третото горко. 15 И като затръби седмият ангел, станаха силни гласове на небесата, които казваха: Световното царство стана царство на нашия Господ и на Неговия Христос; и Той ще царува до вечни векове. (αἰὼν g165) 16 И двадесетте и четири старци, седещи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха Богу,

казвайки: 17 Благодарим Ти, Господи Всемогъщи, Който си, и Който си бил, загдето си взел голямата Си сила и царуваш. 18 Народите се разгневиха; но дойде Твоят гняв и времето да се съдят мъртвите, и да дадеш наградата на слугите Си пророците и на светиите и на ония, които се боят от Твоето име, малки и големи, и да погубиш губителите на земята. 19 И отвори се Божият храм, който е на небето, и видя се в храма ковчег на Божия завет; и настанаха светкавици и гласове, гръмотевици и тръс и силен град.

12 И голямо знамение се яви на небето, 2 Тя бе непраздна и викаше от родилни болки, като се мъчеше да роди. 3 И яви се друго знамение на небето, и ето голям червен змей, който имаше седем глави и десет рога, и на главите му седем корони. 4 И опашката му, като завлече третата част от небесните звезди, хвърли ги на земята; и змеят застана пред жената, която щеше да роди, за да изяде чадото ѝ щом роди. 5 И тя роди мъжко дете, което има да управлява всичките народи с желязна тояга; и нейното чадо бе грабнато и занесено при Бога, дори при Неговия престол. 6 И жената побягна в пустинята, где то имаше място, приготвено от Бога, за да я хранят там хиляда двесте и шестдесет дни. 7 И стана война на небесата: излязоха Михаил и неговите ангели да воюват против змея; и змеят воюва заедно със своите ангели; 8 обаче, те не надвиха, нито се намери вече място за тях на небето. 9 И свален биде големият змей, оная старовременна змия която се нарича дявол и сатана, който мами цялата вселена; свален биде на земята, свалени бидоха и ангелите му заедно с него. 10 И чух силен глас на небесата, който казваше: Сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия Христос; защото се сваля клеветникът на нашите братя, който ги клевети денем и нощем пред нашия Бог. 11 А те го победиха чрез кръвта на Агнето и чрез словото на своето свидетелстване; защото не обичаха живота си до толкоз, щото да бъдат от смърт. 12 Затова, веселете се небеса и вие, които живеете в тях. Но горко на вас, земя и море, защото дяволът слезе у вас много разярен, понеже знае, че му остава малко време. 13 И като видя змеят, че биде свален на земята, той почна да

преследва жената, която бе родила мъжкото дете. 14 И дадох се на жената двете крила на голям орел, за да отлети на мястото си в пустинята, там где то я хранят за време и времена и половина време, скрита от лицето на змея (Гръцки: Змията). 15 И змеят изпусна след жената из устата си вода като река, за да направи да я завлече реката. 16 Но земята помогна на жената, защото земята отвори устата си та погълна реката, която змеят беше изпуснал из устата си. 17 Тогава змеят се разяри против жената, та отиде да воюва против останалите от нейното потомство, които пазят Божиите заповеди и държат свидетелството за Исуса; и змеят застана на морския пясък.

13 И видях звяр, който излизаше от морето и имаше десет рога и седем глави; и на роговете му десет корони, и на главите му богохулни имена. 2 И звярът, който видях приличаше на леопард, и краката му бяха като крака на мечка, устата му като уста на лъв; и змеят даде нему силата си, престола си и голяма власт. 3 И видях една от главите му като-че-ли смъртно ранена; но смъртоносната му рана оздравя; и цялата земя очудена отиде след звяра и поклониха се на змея по причина, че даде властта си на звяра; 4 поклониха се и на звяра, казвайки: Кой е тоя звяр? и кой може да воюва против него? 5 И даде му се да говори и с устата си горделиво и богохулно; даде му се още власт да действа четиридесет и два месеца. 6 И отвори устата си да изрече хули против Бога, да хули името Му и скинията Му, па и ония, които живеят на небесата. 7 И позволи му се да воюва против светиите и да ги победи; и даде му се власт над всяко племе и люде, език и народ. 8 И ще му се поклонят всички, които живеят на земята, всеки, чието име не е било записано от създанието на света в книгата на живота на закланото Агне. 9 Ако има човек ухо нека слуша. 10 Ако някой завежда в плен, и той в плен ще отиде; ако някой убива със сабя, и той трябва от сабя да бъде убит. Тука е нужно търпението и вярата на светиите. 11 И видях друг звяр, който възлизаше от земята; и имаше два рога прилични на агнешки; а говореше като змей. 12 Той упражняваше всичката власт на първия звяр в неговото присъствие, и принуди земята

и живеещите на нея да се поклонят на първия звяр, чиято смъртоносна рана бе оздравяла. **13** И вършеше големи знамения, до там щото да направи и огън да излиза от небето на земята пред хората. **14** И мамеше живеещите на земята чрез знаменията, които му беше позволено да извърши пред звяра, като казваше на живеещите на земята да направят образ на звяра, който беше ранен от сабята и оздравя. **15** И позволи му да се даде дишане на звяровия образ, така щото звяровия образ да продума: също и да направи да бъдат избити ония, които не се покланят на звяровия образ. **16** И принуждаваше всички, малки и големи, богати и сиромаси, свободни и роби, да им се тури белег на десницата или на челата им; **17** за да не може никой да купува или да продава, освен оня, който носи за белег името на звяра или числото на неговото име. **18** Тук е нужно мъдрост; който е разумен, нека сметне числото на звяра, защото е число на човек; а числото му е шестстотин шестдесет и шест.

14 И видях, и, ето, Агнето стоеше на хълма Сион, и с Него сто и четиридесет и четири хиляди, които носеха Неговото име и името на Неговия Отец, написано на челата им. **2** И чух глас от небето като глас от много води и като глас от гръм: и гласът който чух, беше като глас на свирачи, които свиреха с арфите си. **3** И пееха като-че-ли нова песен пред престола и пред четирите живи същества и старците; и никой не можеше да научи песента освен сто и четиридесет и четири хиляди, които са били изкупени от земята. **4** Те са ония, които не са се осквернили с жени, защото са девственици; те са които следват Агнето, където и да отива; те са били изкупени измежду хората за първи плодове на Бога и на Агнето. **5** И в устата им не се намери лъжа; те са непорочни. **6** И видях друг ангел че летеше посред небето, който имаше вечно благовестие, за да прогласява на обитаващите по земята и на всеки народ и племе, език и люде. (aiōnios g166) **7** И каза със силен глас: Бойте се от Бога, и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори. **8** И един друг ангел, втори, следваше изподире и казваше: Падна, падна

великия Вавилон, който напои всичките народи от виното на своето разпалено блудствуване. **9** И друг, трети, ангел вървеше подир тях и казваше със силен глас: Ако някой се поклони на звяра и на неговия образ и приеме белег на челото си или на ръката си, **10** той ще и да пие от виното на Божия гняв, което е приготвено чисто в чашата на гнева Му; и ще бъде мъчен с огън и жупел пред светите ангели и пред Агнето. **11** И димът от тяхното мъчение ще се издига до вечни векове; и ония, които се покланят на звяра и на образа му, не ще имат отдиш ни денем, ни нощем, нито кой да е, който приема белега на името му. (aiōn g165) **12** Тук е нужно търпението на светиите, на тия, които пазят Божиите заповеди и вярата в Исуса. **13** И чух глас от небето, който казваше: Напиши: Блажени отсега нататък мъртвите, които умират в Господа; да! казва Духът, за да си починат от трудовете си; защото делата им следват подир тях. **14** И видях, и ето бял облак, и на облака седеше един, който приличаше на Човешкия Син, имайки на главата си златна корона и в ръката си остър сърп. **15** И друг ангел излезе от храма и викаше със силен глас на този, който седеше на облака: Простри сърпа си и жъни защото е настанал часът да жънеш, понеже земната жътва е презряла. **16** Оня, прочее, който седеше на облака, хвърли сърпа си на земята; и земята биде пожъната. **17** И друг ангел излезе от храма, който е на небето, като държеше и той остър сърп. **18** Още и друг ангел, който имаше власт над огъня, излезе из олтара и извика със силен глас на този който държеше острия сърп; и рече: Простри острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му е вече узряло. **19** И ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе, и хвърли набраното в големия лин на Божия гняв. **20** И линът бе изтъпкан във от града, и кръв потече от лина дори до юздите на конете върху едно разстояние от хиляда и шестстотин стадин.

15 И видях на небето друго знамение голямо и чудно: седем ангела, които държаха седем язви, които са последните, защото с тях се изчерпва Божият гняв. **2** И видях нещо като стъклено море, размесено с огън, и че тия, които бяха победили звяра и образа му и числото на

името му, стоеха при стъкленото море, държейки Божии арфи. 3 И пееха песента на Божия слуга Моисея и песента на Агнето, казвайки: Велики и чудесни са Твоите дела, Господи Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища, Царю на вековете. 4 Кой няма да се бои от името Ти, Господи, и да го прослави? Защото само Ти си свет; понеже всички народи ще дойдат и ще се поклонят пред Тебе, защото се явиха Твоите праведни съдби. 5 И след това видях, че на небето се отвори храма на скинията на свидетелството; 6 и седемте ангела, които държаха седемте язви, излязоха от храма, облечени в чисти и светли ленени дрехи и препасани през гърдите със златни пояси. 7 И едно от четирите живи същества даде на седемте ангела седем златни чаши, пълни с гнева на Бога, Който живее до вечни векове. (апокал. 16:1-7) 8 И храмът се изпълни с дим от славата на Бога и от Неговата сила; и никой не можеше да влезе в храма, преди да се свършат седемте язви на седемте ангела.

16 И чух из храма силен глас, който казваше на седемте ангела: Идете та излейте на земята седемте чаши на Божия гняв. 2 И първият отиде та изля чашата си на земята; и появи се лоша и люта рана на ония човеци, които носеха белега на звяра и които се покланяха на неговия образ. 3 Вторият ангел изля чашата си в морето; и стана кръв като на мъртвец, и всяка жива твар в морето умря. 4 Третият ангел изля чашата си в реките и във водните извори; и водата им стана кръв. 5 И чух ангела на водите да казва: Праведен си Ти, Пресвети, Който си, и Който си бил, загдето си отсъдил така; 6 понеже те проляха кръв на светии и на пророци, то и Ти си им дал да пият кръв. Те заслужават това. 7 И чух [друг от] олтара да казва: Така Господи Боже Всемогъщи, истинни и праведни са Твоите съдби. 8 Четвъртият ангел изля чашата си върху слънцето, на което се позволи да гори човеците с огън. 9 А като се опекоха човеците от голямата жегла, похулиха името на Бога, Който има власт над тия язви, и не се покаяха да Му отдадат слава. 10 Петият ангел изля чашата си върху престола на звяра; и царството му потъмня, и човеците хапеха езиците си от болки, 11 и похулиха небесния Бог поради болките си и раните

си, и не се покаяха за делата си. 12 Шестият ангел изля чашата си върху голямата река Ефрат; и пресъхна водата ѝ, за да се приготви пътя на царете, които идат от изток. 13 И видях да излизат от устата на змея и от устата на звяра и от устата на лъжепророка три нечисти духове, прилични на жаби; 14 защото те са бесовски духове, които, като вършат знамения, отиват при царете на цялата вселена, да ги събират за войната във великия ден на всемогъщия Бог. 15 (Ето, ида като крадец. Блажен оня, който бди и пази дрехите си, за да не ходи гол, та да не гледат срамотата му). 16 И събраха ги на мястото, което по еврейски се наричаше Армагедон (Т. е. Хълмът на Магедон или на поражението). 17 И седмият ангел изля чашата си върху въздуха; и из храма излезе силен глас от престола и каза: Сбъдна се. 18 И произлязоха светкавици и гласове и гръмове, и стана силен тръс, небивал откак съществуват човеците на земята, такъв тръс, толкоз силен. 19 И великия град се раздели на три части, и градовете на народите паднаха; и Бог си спомни за великия Вавилон, да му даде чашата с вино от яростния Си гняв. 20 И всеки остров побягна и планините не се намериха. 21 И едър град, тежък около един талант, падаше от небето върху човеците; и човеците похулиха Бога поради язвата от града, защото язвата от него беше твърде голяма.

17 И дойде един от седемте ангела, които държаха седемте чаши та поговори с мене, казвайки: Дойди, ще ти покажа съдбата на голямата блудница, която седи на много води; 2 с която блудствуваха земните царе, и земните жители се опиха от виното на нейното блудствуване. 3 И тъй, той ме заведе духом на една пустиня, гдето видях жена, седяща на червен звяр, пълен с богохулни имена, който имаше седем глави и десет рога. 4 Жената бе облечена в багеница и червено и украсена със злато, със скъпоценни камъни и бисери, и държеше в ръката си златна чаша, пълна с мърсотии и с нечистотии от нейното блудствуване. 5 И на челото ѝ имаше написано това име: Тайна; великий Вавилон, майка на блудниците и на гнусотиите на земята. 6 И видях, че жената се беше опила от кръвта на светиите и от кръвта на Иисусовите мъченици; и като я видях,

зачудих се твърде много. 7 Но ангелът ми рече: **Зачо се зачуди? Аз ще ти кажа тайната на жената и на звяра, който я носи, който има седем глави и десет рога.** 8 **Звярът, който си видял, беше, но го няма; обаче, скоро ще възлезе из бездната и ще отиде в погибел. И земните жители, всеки, чието име не е написано в книгата на живота от създанието на света, ще се зачудят, когато видят, че звярът беше и го няма, но пак ще дойде.** (Abyssos g12) 9 Ето разумното значение на това: Седемте глави със седем хълма, на които седи жена; 10 те са и седмина царе, от които петима паднаха, и единият сега е, а другият още не е дошел, и когато дойде, трябва само малко да постои 11 и звярът, който беше и го няма, той е осмият цар, който е от седемте, и отива в погибел; 12 и десетте рога, който си видял, са десет царе, които още не са получили царска власт, но за един час получават власт като царе заедно със звяра; 13 те са единомислени и предават на звяра своята сила и власт; 14 те ще воюват против Агнето, но Агнето ще ги победи, защото е Господ на господарите и Цар на царете; тоже и ония, които са с Него, ще победят, които са звани, избрани и верни. 15 Каза ми още: Водите, които си видял, гдето седи блудницата, са люде и множества, народи и езици. 16 И десетте рога, които си видял, те и звяра ще намразят блудницата, и ще я направят пуста и гола, и ще изядат месата ѝ, а нея ще изгорят в огън. 17 Защото Бог тури в сърдцата им да изпълнят Неговата воля, като действуват единомислено и предадат царската си власт на звяра, докато се сбъднат Божиите думи. 18 И жената, която си видял, е големият град, който царува над земните царе.

18 След това видях друг ангел, който слизаше от небето, имайки голяма власт; и земята се просвети от неговата слава. 2 Той извика със силен глас, казвайки: Падна, падна великия Вавилон и стана жилище на бесовете, свърталище на всякакъв нечист дух и свърталище на всякаква нечиста и омразна птица; 3 защото всички народи пиха от виното на нейното разпалено блудствуване, и земните царе блудствуваха с нея, земните търговци се обогатиха от безмерния ѝ разкош. 4 И чух друг глас от небето, който казваше: Излезте от

нея, люде Мои, за да не участвувате в греховете ѝ и да не споделяте язвите ѝ; 5 защото греховете ѝ стигнаха дори до небето, и Бог си спомни нейните неправди. 6 Въздайте ѝ, както и тя е въздала, да! платете ѝ двойно според делата ѝ; с чашата, с която е черпила, почерпете я двойно. 7 Колкото е прославил себе си и е живяла разкошно, толкоз мъка и печал ѝ дайте; защото казва в сърдцето си: Седя като царица, не съм вдовица, и печал никак няма да видя. 8 Затова в един ден ще дойдат язвите ѝ, мор, печал и глад, и тя ще изгори на огън; защото могъществен е Господ Бог, Който я съди. 9 И земните царе, които са блудствували и живели разкошно с нея ще заплачат и заридаят за нея, когато видят дима от изгарянето ѝ. 10 Отдалеч ще стоят поради страх от мъките ѝ и ще казват: Горко, горко на тебе, велики граде Вавилоне, крепки граде, понеже в един час дойде съдбата ти! 11 И земните търговци плачат и жалеят за нея, защото никой вече не купува стоките им, 12 стоки от злато и сребро, скъпоценни камъни и бисери, от висон и багеница, коприна и червено; и всякакво благоуханно дърво и всякакви изделия от слонова кост и всякакви изделия от скъпоценно дърво и от мед: от желязо и от мрамор; 13 и канела, аромати, темян, миро и ливан; вино и дървено масло; чисто брашно и пшеница; добитък и овце; коне, колесници и роби; и човешки души. 14 Овощията, за които душата ти копнееше, изчезнаха от тебе, и всичко изящно и разкошно загина от тебе, и няма вече да се намерят. 15 Търгуващите са тия неща, които се обогатиха от нея, ще застанат отдалеч поради страх от мъките ѝ, ще плачат и ще жалеят, казвайки: 16 Горко, горко, граде велики, облечен във висон, багеница и червено и украсен със злато, със скъпоценни камъни и с бисери; 17 защото в един час залуствя толкова богатство! И всеки корабначалник, всеки пътник по море, моряците и всички, които се препиват от морето, застанаха отдалеч, 18 и викаха като гледаха дима от неговото изгаряне, казвайки: Кой град приличаше на великия град? 19 И поспяха пръст на главите си и викаха с плач и жалеене, като думаха: Горко, горко на великия град, в който всички, които имаха кораби по морето, се обогатиха от скъпоценностите му; защото в един

час запустя! 20 Веселете се за него, небеса и вие светии, вие апостоли и пророци, защото съда, с който вие бяхте осъдени, Бог отсъди над него. 21 И един силен ангел взе един камък голям като воденичен, та го хвърли в морето и рече: Така стремително ще бъде тръшнат Вавилон, великият град, и няма вече да се намери. 22 Глас от ония, които свирят на арфи, и от певци, от свирачи и от тръбачи няма вече да се чува в тебе; и никакъв художник от каквото и да било художество няма вече да се намери в тебе; и шум от воденица няма вече да се чува в тебе; 23 светлина от светило няма вече да свети в тебе; и глас от младоженец и от невеста няма вече да се чува в тебе; защото твоите търговци станаха големците на земята, понеже чрез твоето цародеяние бяха измамани всичките народи. 24 И в него се намериха кръви от пророци и от светии и от всичките заклани на земята.

19 След това чух като-че-ли силен глас от голямо множество на небето, който казваше: Алилуя! Спасение, слава и сила принадлежат на нашия Бог; 2 защото са истинни и праведни Неговите съдби; понеже Той осъди великата блудница, която е разтляла земята с блудството си, и даде върху нея възмездие за кръвта на Своите слуги. 3 И втори път рекоха: Алилуя! И димът ѝ се издига до вечни векове. (aiōn g165) 4 И двадесетте и четири старци и четирите живи същества паднаха, та се поклониха на Бога, Който седи на престола, и казаха: Амин! Алилуия! 5 И от престола излезе глас, който казваше: Хвалете нашия Бог, всички Негови слуги, вие, които Му се боите, малки и големи. 6 И чух като глас от силни гърмежи, които казваха: Алилуия! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, царува. 7 Нека се радваме и се веселим и нека отдадем Нему слава: защото дойде сватбата на Агнето, и Неговата жена се е приготвила. 8 И на нея се позволи да се облече в светъл и чист висон; защото висонът; е праведните дела на светиите. 9 И каза ви: Напиши: Блажени тия, които са призвани на сватбената вечеря на Агнето. И казва ми: Тия думи са истинни божии думи. 10 Тогава аз паднах пред нозете му да му се поклоня; но той ми рече: Недей; аз съм съслужител на тебе и на братята ти, които държат

свидетелството за Исуса; поклони се Богу; защото духът на пророчеството е да свидетелствуваме за Исуса. 11 След това видях небето отворено, и ето бял кон, и Оня, Който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен, и съди и воюва праведно. 12 Очите Му бяха огнен пламък, на главата Му бяха много корони и носеше написано име, което никой не знаеше, а само Той; 13 и беше облечен в дреха, попръскана с кръв; и името Му беше Божието слово. 14 И небесните войски, облечени в бял и чист висон, следваха подир Него на бели коне. 15 Из устата Му излизаше остър меч, за да порази с него народите; и Той ще ги управлява с желязна тояга и ще стъпче лина на лютия гняв на Бога Всемогъщия. 16 И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете, и Господ на господарите. 17 После видях един ангел, стоящ в слънцето; и, извиквайки със силен глас, каза на всички птици, които летят посред небето: Дойдете, събирайте за великата Божия вечеря, 18 за да ядете месата на царе и месата на хилядници, месата на юнаци и месата на коне и на ония, които яздят на тях, дори месата на всичките човеци, свободни роби, малки и големи. 19 И видях звяра и земните царе и войските им събрани да воюват против яздещия на коня и против Неговото воинство. 20 И звярът биде уловен, и с него лъжепророка, който бе извършил пред него знаменията, с които измами ония, които бяха приели белега на звяра, и които се поклоняха на неговия образ; та двамата бидоха хвърлени живи в огненото езеро, което гори с жупел. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 А останалите бидоха набити с меча на яздещия на коня, с меча, който излизаше от устата Му. И всичките птици се наситиха от месата им.

20 И видях, че слизаше от небето един ангел, който държеше в ръката си ключа на бездната и една голяма верига. (Abyssos g12) 2 Той улови змея, старовременната змия, която е дявол и сатана, и го върза за хиляда години, 3 и, като го хвърли в бездната, заключи и я запечата над него, за да не мами вече народите, преди да се свършат хилядата години, след което той трябва да бъде пуснат за малко време. (Abyssos g12) 4 И видях престоли; и на тия, които бяха насядали на тях, бе

дадено да съдят; видях и душите на ония, които бяха обезглавени поради свидетелствването си за Исуса, и поради Божието слово, и на ония, които не се поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото си и на ръката си; и те оживяха и царуваха с Христа хиляда години. 5 Другите мъртви не оживяха докле не се свършиха хилядата години. Това е първото възкресение. 6 Блажен и свет е оня, който участва в първото възкресение; над такива втората смърт не ще има сила; а те ще бъдат свещеници Богу и на Христа и ще царуват с Него хиляда години. 7 И когато се свършат хилядата години, сатана ще бъде пуснат от тъмницата си, 8 и ще излезе да мамии народите в четирите краища на земята, Гога и Магога, да ги събере за войната, 9 И те се разпростряха по цялата широчина на земята и обиколиха стана на светиите и обичния град; но огън падна от [Бога из] небето, та ги изпояде. 10 И дяволът, който ги мамеше, биде хвърлен в огненото жупелно езеро, гдето са и звярът и лъжепророкът; и ще бъдат мъчени денем и нощем до вечни векове. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 След това видях един голям бял престол и Онзи, Който седеше на него, от Чие то лице побягнаха земята и небето, че не се намери място за тях. 12 Видях и мъртвите големи и малки, стоящи пред престола; и едни книги се разгънаха; разгъна се и друга книга, която е книгата на живота; и мъртвите бидоха съдени според делата си по написаното в книгите. 13 И морето предаде мъртвите, които бяха в него; и смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях; и те бидоха съдени всеки според делата си. (Hadēs g86) 14 И смъртта и адът бидоха хвърлени в огненото езеро. Това е втората смърт. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 И ако някой не се намери записан в книгата на живота, той биде хвърлен в огненото езеро. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 И видях ново небе и нова земя; защото първото небе и първата земя преминаха; и море нямаше вече. 2 Видях и светия град, новия Ерусалим, да слиза из небето от Бога, приготвен като невеста украсена за мъжа си. 3 И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, скинията на Бога е с човеците; Той ще обитава с тях; те ще бъдат Негови люде; и сам Бог, техен Бог, ще бъде

с тях. 4 Той ще обърше всяка сълза от очите им, и смърт не ще има вече; нито ще има вече жалеене, ни плач, ни болка; първото премина. 5 И Седещият на престола рече: Ето, подновявам всичко. И каза: Напиши, защото тия думи са верни и истинни. 6 И рече ми: Сбъднаха се. Аз съм Алфа и Омега, началото и краят. На жадния ще дам даром от извора на водата на живота. 7 Който побеждава, ще наследи тия неща; Аз ще му бъда Бог, и той ще Ми бъде син. 8 А колкото за страхливите, невярващите, мръсните, убийците, блудните, чародейците, идолопоклонниците и всички лъжци, тяхната участ ще бъде в езерото, което гори с огън и жупел. Това е втората смърт. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Тогав да дойде един от седемте ангела, които бяха натоварени със седемте последни язви и държаха седемте чаши и ми проговори, казвайки: Дойди, ще ти покажа невестата, жената на Агнето. 10 И отведе ме чрез Духа на една голяма и висока планина, и показа ми светия град, Ерусалим, който слизаше от небето от Бога, 11 и имаше божествена слава като светеше, както свети някой много скъпоценен камък, като яспис, прозрачен като кристал. 12 Градът имаше голяма и висока стена, с дванадесет порти, и на портите дванадесет ангела, и надписани над портите имена, които са имената на дванадесетте племена на израилтяните: 13 откъм изток три порти, откъм север три порти, откъм юг три порти и откъм запад три порти. 14 И градската стена имаше дванадесет основни камъка с дванадесет имена на тях, имената на дванадесетте апостоли на Агнето. 15 И тоя, който говореше с мене, имаше за мярка златна тръст, за да измери града, портите и стената му. 16 Градът беше четвъртит, с дължина равна на широчината му; и като измери града с тръстта, излезе дванадесет хиляди стадии. Дължината, широчината и височината му са еднакви. 17 Измери и стената му, която излезе сто и четиридесет и четири лакти; а това беше човешка мярка, употребена от ангела. 18 Стената му беше оградена от яспис, а самият град от чисто злато, подобно на чисто стъкло. 19 Основните камъни на градските стени бяха украсени със всякакви скъпоценни камъни: първият основен камък беше яспис, вторият сапфир, третият халкидон,

четвъртият смарагд, 20 петият сардоникс, шестият сард, седмият хрисолит, осмият вирил, деветият топаз, десетият хрисопрас, единадесетият яцинт, дванадесетият аметист. 21 И дванадесетте порти бяха дванадесет бисера; всяка порта бе от един бисер; и улицата на града беше от чисто злато, прозрачно като стъкло. 22 И храм не видях в него, защото неговият храм е Господ Бог Всемогъщият и Агнето. 23 И градът нямаше нужда от слънце, нито от луна да го осветява, защото Божията слава го осветяваше, и неговото светило е Агнето. 24 И народите ще ходят по неговата светлина: земните царе ще донасят в него своите славни неща. 25 Портите му не ще се затварят денем, (а нощ не ще има там); (Гръцки: Защото) 26 па и народите ще донасят в него славните си и ценни неща. 27 И в него никак няма да влезе нещо нечисто, нито оня, който върши мерзост и който лъже, а само записаните в книгата на живота на Агнето.

22 След това, ангелът ми показа река с вода на живот, бистра като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето и течеше (Или: Която беше.) всред улицата му. 2 И от двете страни на реката имаше дърво на живот, което раждаше плод дванадесет пъти, като даваше плод всеки месец; и листата на дърветата бяха за изцеление на народите. 3 Нищо проклето не ще има вече; и престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него, и Неговите слуги ще Му служат. 4 Те ще гледат лицето Му; и Неговото име ще бъде на челата им. 5 Нощ не ще има вече; и не ще имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ги осветява. И те ще царуват до вечни векове. (aīōn g165) 6 И рече ми: Тия думи са верни и истинни; и Господ Бог на пророческите духове, прати ангела Си да покаже на Неговите слуги това, което трябва скоро да стане. 7 И, ето, ида скоро. Блажен, който пази думите на написаното в тая книга пророчество. 8 Аз, Иоан, съм, който чух и видях, паднах да се поклоня пред нозете на ангела, който ми, беше показал това. 9 Но той ми рече: Недей! Аз съм служител на тебе и на братята ти пророци и на тия, които пазят думите на тая книга. Поклони се Богу. 10 Още ми каза: Не запечатвай думите на написаното в тая книга пророчество; защото времето за изпълнението му

е близу. 11 Който върши неправда, нека върши и за напред неправда; и който е нечист, нека бъде и за напред нечист; и праведният нека върши и за напред правда, и светият нека бъде и за напред свет. 12 Ето, ида скоро; и у Мене е наградата, която давам, да отплатя на всекиго, според каквито са делата му. 13 Аз съм Алфа и Омега, първият и последният, началото и краят. 14 Блажени, които изперат дрехите си, за да имат право да дойдат при дървото на живота, и да влязат през портите на града. 15 А отвън са псетата, чародейците, блудниците, убийците, идолопоклонниците и всеки, който обича лъжата и лъже. 16 Аз, Исус, изпратих ангела Си, да ви засвидетелствува това за църквите. Аз съм коренът и потомъкът Давидов, светлата утринна звезда. 17 И Духът и невестата казват: Дойди. И който чуе, нека рече: Дойди. И който е жаден нека дойде. Който иска, нека вземе даром водата на живота. 18 Аз свидетелствувам на всекиго, който слуша думите на пророчеството в тая книга: Ако някой притури на тях, Бог ще притури върху него язвите, написани в тая книга, 19 и, ако някой отнеме от думите на тая пророческа книга, Бог ще му отнеме дела от дървото на живота и от светия град, които са описани в тая книга. 20 Оня, Който свидетелствува за това, казва: Наистина ида скоро. Амин! Дойди, Господи Исусе! 21 Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде със светиите. Амин.

Видях и светия град, новия Ерусалим, да слиза из небето от Бога, приготвен като невеста украсена за мъжа си. И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, скинията на Бога е с човеците; Той ще обитава с тях; те ще бъдат Негови люде; и сам Бог, техен Бог, ще бъде с тях.

Откровение 21:2-3

ръководство за читател

Българска at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Терминологичен речник

Българска at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Терминологичен речник +

AionianBible.org/Bibles/Bulgarian---Bulgarian-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Лука 8:31
Римляни 10:7
Откровение 9:1
Откровение 9:2
Откровение 9:11
Откровение 11:7
Откровение 17:8
Откровение 20:1
Откровение 20:3

aidios

Римляни 1:20
Юда 1:6

aiōn

Матей 12:32
Матей 13:22
Матей 13:39
Матей 13:40
Матей 13:49
Матей 21:19
Матей 24:3
Матей 28:20
Марко 3:29
Марко 4:19
Марко 10:30
Марко 11:14
Лука 1:33
Лука 1:55
Лука 1:70
Лука 16:8
Лука 18:30
Лука 20:34
Лука 20:35
Йоан 4:14
Йоан 6:51
Йоан 6:58
Йоан 8:35
Йоан 8:51
Йоан 8:52
Йоан 9:32
Йоан 10:28
Йоан 11:26
Йоан 12:34
Йоан 13:8
Йоан 14:16

Деяния 3:21
Деяния 15:18
Римляни 1:25
Римляни 9:5
Римляни 11:36
Римляни 12:2
Римляни 16:27
1 Коринтяни 1:20
1 Коринтяни 2:6
1 Коринтяни 2:7
1 Коринтяни 2:8
1 Коринтяни 3:18
1 Коринтяни 8:13
1 Коринтяни 10:11
2 Коринтяни 4:4
2 Коринтяни 9:9
2 Коринтяни 11:31
Галатяни 1:4
Галатяни 1:5
Ефесяни 1:21
Ефесяни 2:2
Ефесяни 2:7
Ефесяни 3:9
Ефесяни 3:11
Ефесяни 3:21
Ефесяни 6:12
Филипяни 4:20
Колосяни 1:26
1 Тимотей 1:17
1 Тимотей 6:17
2 Тимотей 4:10
2 Тимотей 4:18
Тит 2:12
Евреи 1:2
Евреи 1:8
Евреи 5:6
Евреи 6:5
Евреи 6:20
Евреи 7:17
Евреи 7:21
Евреи 7:24
Евреи 7:28
Евреи 9:26
Евреи 11:3
Евреи 13:8
Евреи 13:21
1 Петрово 1:23

1 Петрово 1:25
1 Петрово 4:11
1 Петрово 5:11
2 Петрово 3:18
1 Йоаново 2:17
2 Йоаново 1:2
Юда 1:13
Юда 1:25
Откровение 1:6
Откровение 1:18
Откровение 4:9
Откровение 4:10
Откровение 5:13
Откровение 7:12
Откровение 10:6
Откровение 11:15
Откровение 14:11
Откровение 15:7
Откровение 19:3
Откровение 20:10
Откровение 22:5

aiōnios

Матей 18:8
Матей 19:16
Матей 19:29
Матей 25:41
Матей 25:46
Марко 3:29
Марко 10:17
Марко 10:30
Лука 10:25
Лука 16:9
Лука 18:18
Лука 18:30
Йоан 3:15
Йоан 3:16
Йоан 3:36
Йоан 4:14
Йоан 4:36
Йоан 5:24
Йоан 5:39
Йоан 6:27
Йоан 6:40
Йоан 6:47
Йоан 6:54
Йоан 6:68

Йоан 10:28
Йоан 12:25
Йоан 12:50
Йоан 17:2
Йоан 17:3
Деяния 13:46
Деяния 13:48
Римляни 2:7
Римляни 5:21
Римляни 6:22
Римляни 6:23
Римляни 16:25
Римляни 16:26
2 Коринтяни 4:17
2 Коринтяни 4:18
2 Коринтяни 5:1
Галатяни 6:8
2 Солунци 1:9
2 Солунци 2:16
1 Тимотей 1:16
1 Тимотей 6:12
1 Тимотей 6:16
2 Тимотей 1:9
2 Тимотей 2:10
Тит 1:2
Тит 3:7
Филимон 1:15
Евреи 5:9
Евреи 6:2
Евреи 9:12
Евреи 9:14
Евреи 9:15
Евреи 13:20
1 Петрово 5:10
2 Петрово 1:11
1 Йоаново 1:2
1 Йоаново 2:25
1 Йоаново 3:15
1 Йоаново 5:11
1 Йоаново 5:13
1 Йоаново 5:20
Юда 1:7
Юда 1:21
Откровение 14:6

eleēse

Римляни 11:32

Geenna

Матей 5:22
Матей 5:29
Матей 5:30
Матей 10:28
Матей 18:9
Матей 23:15
Матей 23:33
Марко 9:43

Марко 9:45
Марко 9:47
Лука 12:5
Яков 3:6
Hadēs
Матей 11:23
Матей 16:18
Лука 10:15
Лука 16:23
Деяния 2:27
Деяния 2:31
1 Коринтяни 15:55
Откровение 1:18
Откровение 6:8
Откровение 20:13
Откровение 20:14

Limnē Pyr

Откровение 19:20
Откровение 20:10
Откровение 20:14
Откровение 20:15
Откровение 21:8

Sheol

Битие 37:35
Битие 42:38
Битие 44:29
Битие 44:31
Числа 16:30
Числа 16:33
Второзаконие 32:22
1 Царе 2:6
2 Царе 22:6
3 Царе 2:6
3 Царе 2:9
Йов 7:9
Йов 11:8
Йов 14:13
Йов 17:13
Йов 17:16
Йов 21:13
Йов 24:19
Йов 26:6

Псалми 6:5
Псалми 9:17
Псалми 16:10
Псалми 18:5
Псалми 30:3
Псалми 31:17
Псалми 49:14
Псалми 49:15
Псалми 55:15
Псалми 86:13
Псалми 88:3
Псалми 89:48

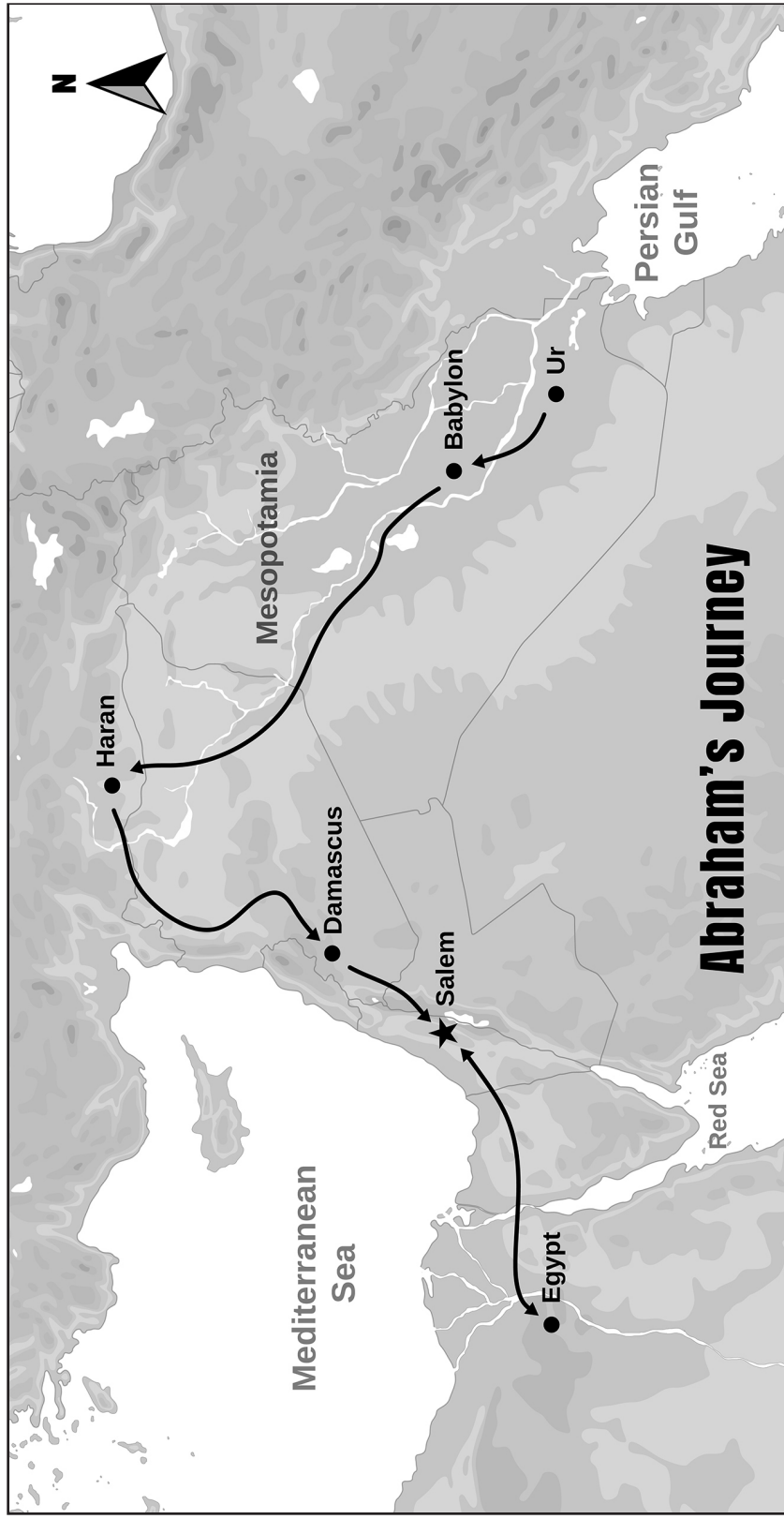
Псалми 116:3
Псалми 139:8
Псалми 141:7
Притчи 1:12
Притчи 5:5
Притчи 7:27
Притчи 9:18
Притчи 15:11
Притчи 15:24
Притчи 23:14
Притчи 27:20
Притчи 30:16
Екклесиаст 9:10
Песен на песните 8:6
Исаия 5:14
Исаия 7:11
Исаия 14:9
Исаия 14:11
Исаия 14:15
Исаия 28:15
Исаия 28:18
Исаия 38:10
Исаия 38:18
Исаия 57:9
Езекил 31:15
Езекил 31:16
Езекил 31:17
Езекил 32:21
Езекил 32:27
Осия 13:14
Амос 9:2
Йон 2:2
Авакум 2:5

Tartaroō

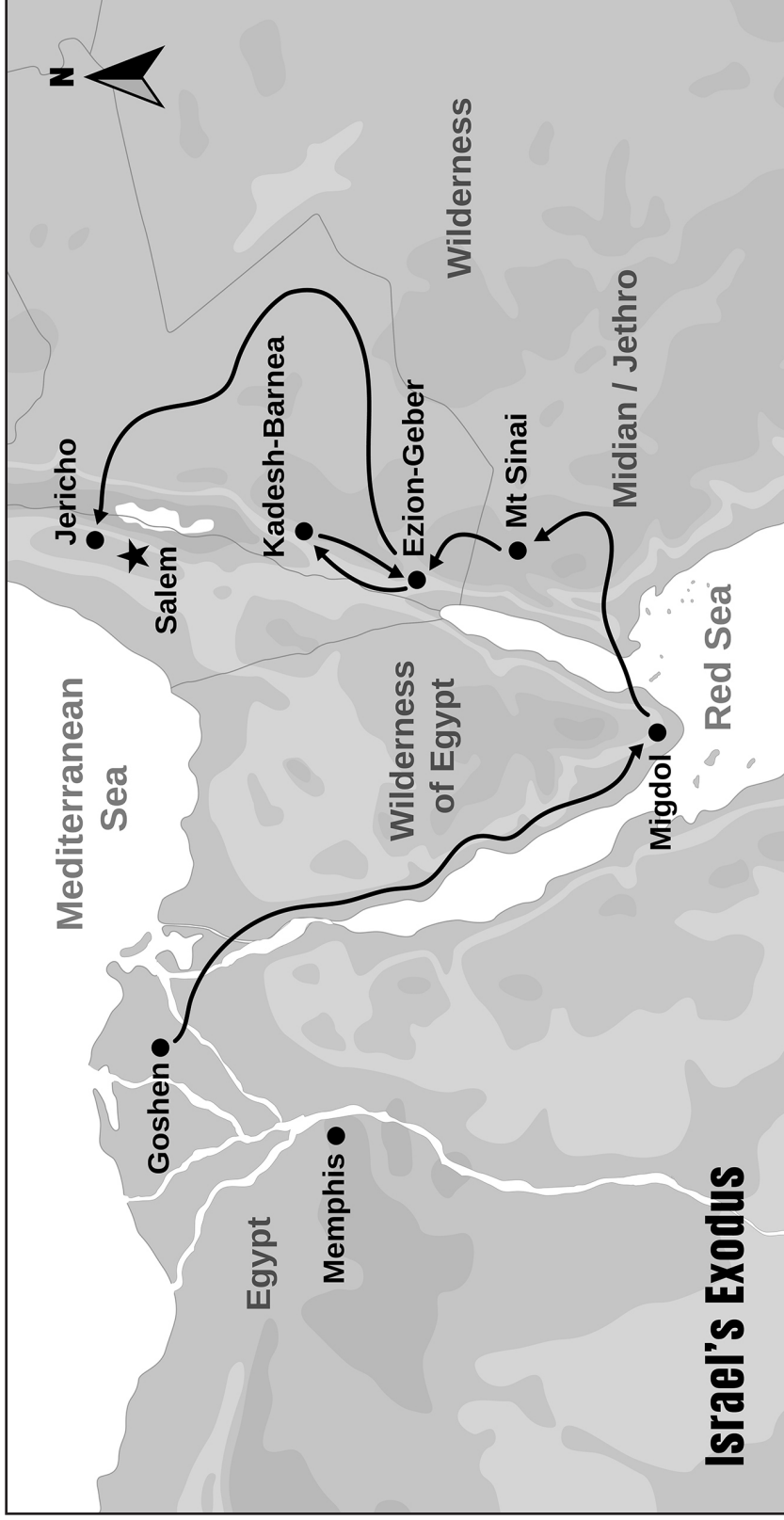
2 Петрово 2:4

Questioned

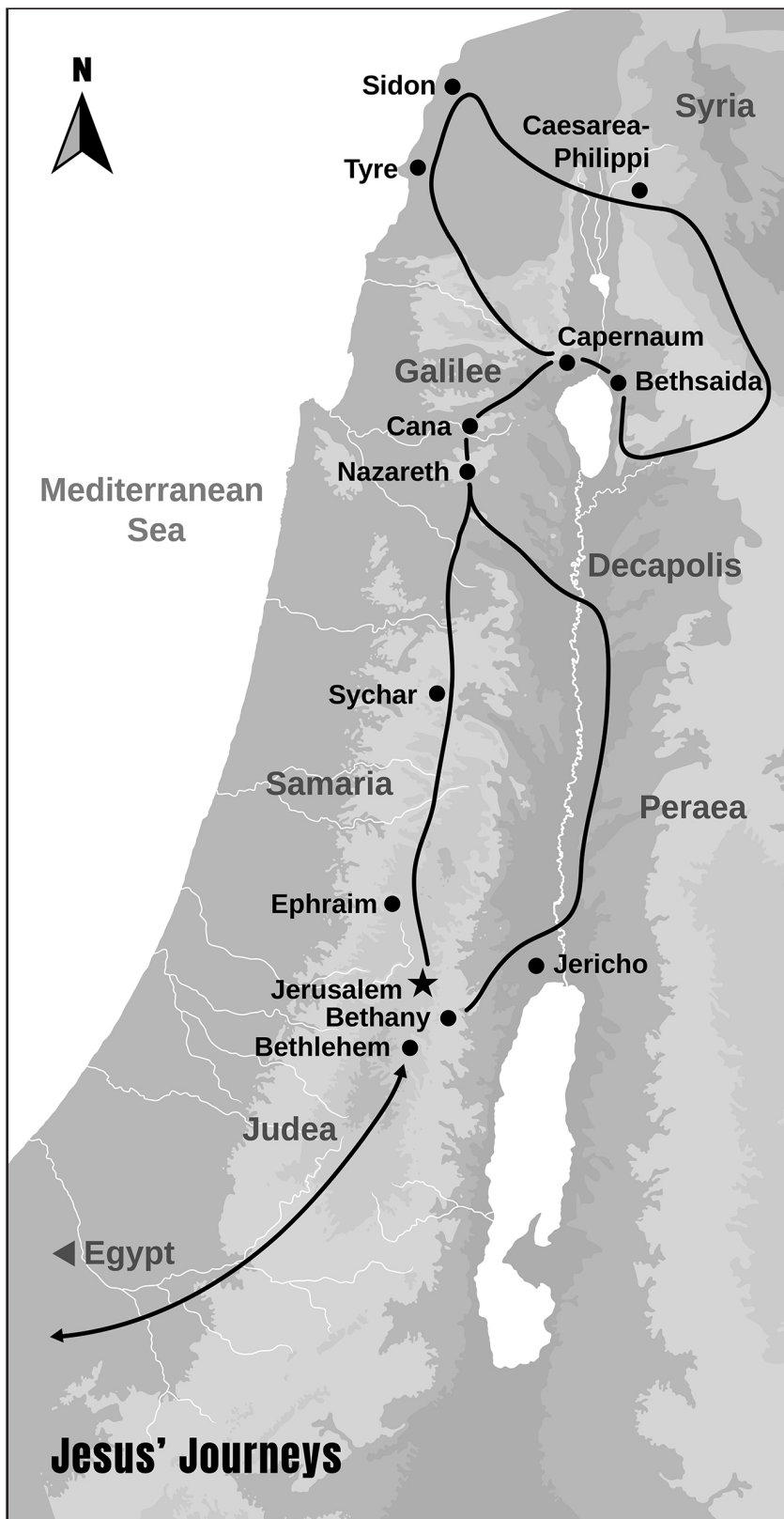
2 Петрово 2:17

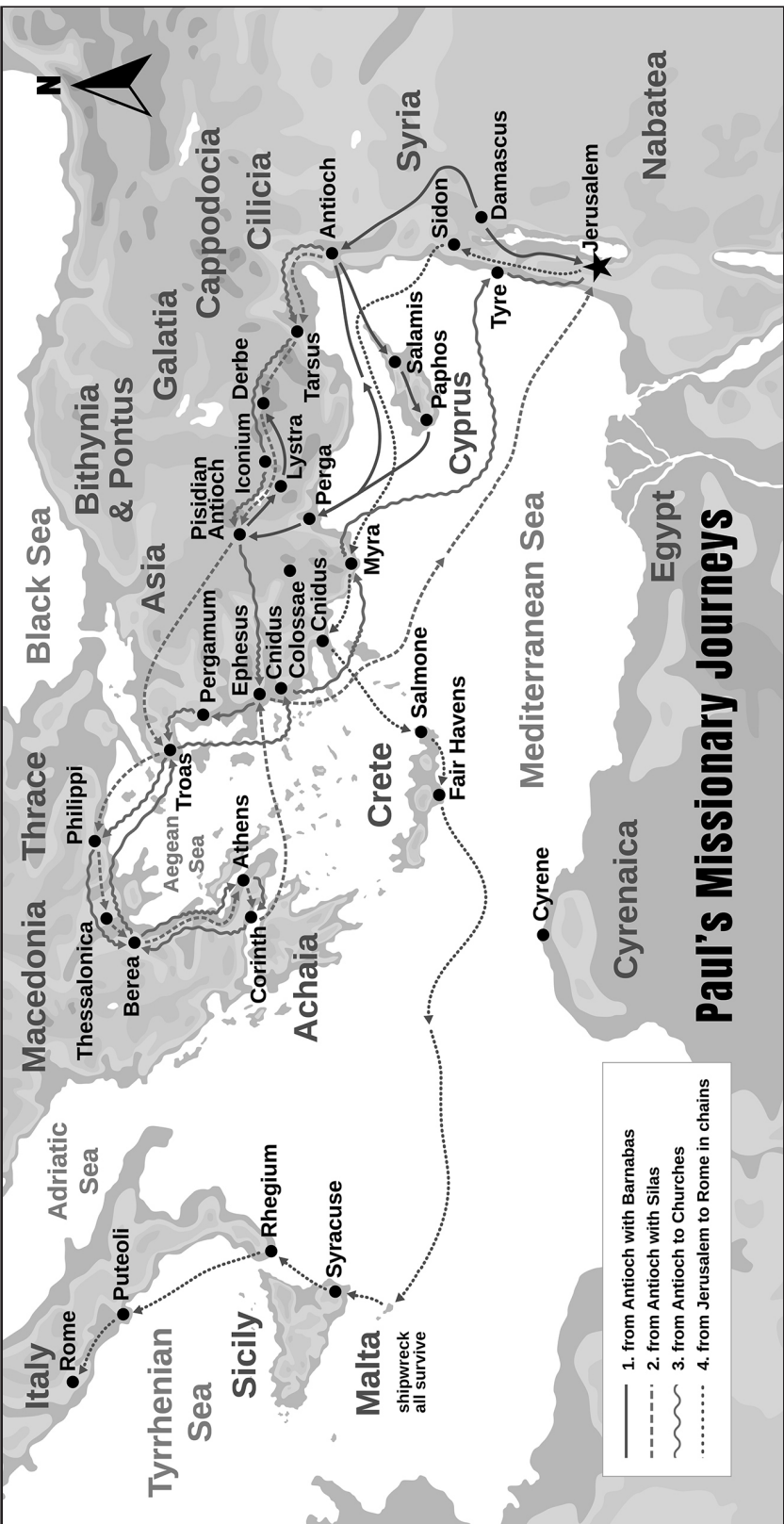
С вярва Авраам послуша, когато бе повикан да излезе и да отиде на едно място, което щеше да получи в наследство, и излезе без да знае къде отива. - Евреи 11:8

А когаато Фараон пусна луодете, Бог не ги преведе през пџта за Филистимската земја, при все че това беше близкият пџт; зашто Бог рече:
Да не би да се разкаят луодете, като видят војна и да се вџрнат в Египет. - Изход 13:17

Защото наистина Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи, и да даде живота Си откуп за мнозина. - Марко 10:45

Павел, слуга Исус Христов, призван за апостол, отделен да проповядва благовестието от Бога, - Римляни 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people**
- 1956** Jim Elliot martyrd in Ecuador
 - 1830** John Williams reaches Polynesia
 - 1731** Zinzendorf leads Moravian mission
 - 1614** Japanese kill 40,000 Christians
 - 1572** Jesuits reach Mexico
 - 1517** Martin Luther leads Reformation
 - 1455** Gutenberg prints first Bible
 - 1323** Franciscans reach Sumatra
 - 1276** Ramon Llull trains missionaries
 - 1100** Crusades tarnish the church
 - 1054** The Great Schism
 - 997** Adalbert martyrd in Prussia
 - 864** Bulgarian Prince Boris converts
 - 716** Boniface reaches Germany
 - 635** Alopen reaches China
 - 569** Longinus reaches Alodia / Sudan
 - 432** Saint Patrick reaches Ireland
 - 397** Carthage ratifies Bible Canon
 - 341** Ulfilas reaches Goth / Romania
 - 325** Niceae proclaims God is Trinity
 - 250** Denis reaches Paris, France
 - 197** Tertullian writes Christian literature
 - 70** Titus destroys the Jewish Temple
 - 61** Paul imprisoned in Rome, Italy
 - 52** Thomas reaches Malabar, India
 - 39** Peter reaches Gentile Cornelius
 - 33** Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			▶		Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			▶		Romans 5:12-19	
Where are we?			▶			
					Innocence	
			Eternity Past		Creation 4004 B.C.	
▶ Who are we?	God	Father		John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son		God's perfect fellowship		
		Holy Spirit				
	Mankind	Living				
		Deceased believing				
		Deceased unbelieving				
	Angels	Holy		Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	
		Imprisoned				
		Fugitive				
		First Beast				
		False Prophet				
		Satan				
Why are we?			▶		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God’s image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?				
Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:13 Thalaasa	
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

провидение

Българска at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Идете, прочее, научете всичките народи, и кръщавайте ги в името на Отца и Сина и Святия Дух, - Матей 28:19

